ທີຆນິກາຍສ຺ສ

ມຫາວຄ຺ຄປາລິ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

໑. ມຫາປທານສຸຕ຺ຕໍ

ປຸພ຺ເພນິວາສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕກຖາ

໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ ກເຣຣິກຸຏິກາຍໍ. ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ຕານໍ ກເຣຣິມຓ຺ຑລມາເຬ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ປຸພ຺ເພນິວາສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມີ ກຖາ ອຸທປາທິ “ອິຕິປິ ປຸພ຺ເພນິວາໂສ, ອິຕິປິ ປຸພ຺ເພນິວາໂສຕິ.

໒. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຠຄວາ ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອິມໍ ກຖາສລ຺ລາປໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ກເຣຣິມຓ຺ຑລມາໂຬ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ, ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ກາຍນຸຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ; ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອິຘ ຠນ຺ເຕ ອມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ຕານໍ ກເຣຣິມຓ຺ຑລມາເຬ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ປຸພ຺ເພນິວາສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມີ ກຖາ ອຸທປາທິ ‘ອິຕິປິ ປຸພ຺ເພນິວາໂສ ອິຕິປິ ປຸພ຺ເພນິວາໂສຕິ. ອຍໍ ໂຂ ໂນ ຠນ຺ເຕ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ. ອຖ ຠຄວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ.

໓. "ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ ຠິກ຺ຂເວ ປຸພ຺ເພນິວາສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມິໍ ກຖໍ ໂສຕຸນ຺ຕິ? "ເອຕສ຺ສ, ຠຄວາ, ກາໂລ; ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ; ຍໍ ຠຄວາ ປຸພ຺ເພນິວາສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມິໍ ກຖໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ[໑] ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. "ເຕນ ຫິ ຠິກ຺ຂເວ ສຸຓາຖ ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໔. "ອິໂຕ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ເອກນວຸຕິກປ຺ເປ ຍໍ[໒] ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ອິໂຕ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຕິໍເສ ກປ຺ເປ[໓] ຍໍ ສິຂີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ຕສ຺ມິຎ຺ເຎວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຕິໍເສ ກປ຺ເປ ເວສ຺ສຠູ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ[໔] ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠທ຺ທກປ຺ເປ ກກຸສນ຺ໂຘ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠທ຺ທກປ຺ເປ ໂກຓາຄມໂນ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠທ຺ທກປ຺ເປ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠທ຺ທກປ຺ເປ ອຫໍ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ.

໕. "ວິປສ຺ສີ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸທປາທິ. ສິຂີ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸທປາທິ. ເວສ຺ສຠູ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸທປາທິ. ກກຸສນ຺ໂຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ອຸທປາທິ. ໂກຓາຄມໂນ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ອຸທປາທິ. ກສ຺ສໂປ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ອຸທປາທິ. ອຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ອຸທປາທິ. ອຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິໍ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ.

---

໑. ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ)
໒. ເອກນວຸຕິກປ຺ໂປ (ສີ), ເອກນວຸໂຕ ກປ຺ໂປ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ເອກຕິໍສກປ຺ໂປ (ສີ), ເອກຕິໍໂສ ກປ຺ໂປ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ອິມສ຺ມິໍ (ກຕ຺ຖຈິ)

໖. “ວິປສ຺ສີ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ໂກຕ຺ຫລ຺ໂລ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ສິຂີ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ໂກຕ຺ຫລ຺ໂລ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ເວສ຺ສກູ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ໂກຕ຺ຫລ຺ໂລ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ກກຸສນ຺ໂທ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ກສ຺ສໂປ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ໂກຕາຄມໂນ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ກສ຺ສໂປ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ກສ຺ສໂປ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ກສ຺ສໂປ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ອຫໍ ກິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ໂຄຕໂມ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ.

໗. “ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ອໂຫສິ. ສິຂິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ສຕ຺ຕຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ອໂຫສິ. ເວສ຺ສກຸສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ສຖ຺ກິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ອໂຫສິ. ກກຸສນ຺ທສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ຈຕ຺ຕາລີສ-ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ອໂຫສິ. ໂກຕາຄມນສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ຕິສວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ອໂຫສິ. ກສ຺ສປສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ວີສຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ອໂຫສິ. ມຍ຺ຫໍ ກິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ອປ຺ປກໍ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ລຫຸກໍ; ໂຍ ຈິຣໍ ຊີວຕິ, ໂສ ວສ຺ສສຕໍ ອປ຺ປໍ ວາ ກິຍ຺ໂຍ.

໘. “ວິປສ຺ສີ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ປາຕລິຍາ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ສິຂີ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ປຸຕ຺ຫຣີກສ຺ສ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ເວສ຺ສກູ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສາລສ຺ສ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ກກຸສນ຺ໂທ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສິຣີສສ຺ສ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ໂກຕາຄມໂນ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ອຸທຸມ຺ພຣສ຺ສ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ກສ຺ສໂປ ກິກ຺ຂເວ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ນິຄ຺ໂຣທສ຺ສ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ອຫໍ ກິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ອສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂທ.

໙. "ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ຂຕ຺ຫຕິສ຺ສໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ສິຂິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອກິກູສມ຺ກວໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ເວສ຺ສກຸສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ໂສຕ຺ຕຕ຺ຕຣໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ກກຸສນ຺ຜສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ວິຜຸຣສຍ຺ຊີວໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ໂກຓາຄມນສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍສຸຕ຺ຕຣໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ກສ຺ສປສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ຕິສ຺ສກາຣທ຺ວາຊໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ມຍ຺ຫໍ ກິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ.

໑໐. "ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອຎ຺ຖ-ສຎ຺ຖິກິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ກິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພ຺ເພສໍ ເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

"ສິຂິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ກິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສຕ຺ຕຕິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ສິຂິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາ-ສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພ຺ເພສໍ ເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

"ເວສ຺ສກຸສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສຕ຺ຕຕິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສຎ຺ຖິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ເວສ຺ສກຸສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ

ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

"ກກຸສນ຺ຜສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ຈຕ຺ຕາລີສກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ກກຸສນ຺ຜສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອຍໍ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

"ໂກຕາຄມນສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ຕິໍສກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ ໂກຕາຄມນສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອຍໍ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

"ກສ຺ສປສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ວີສຕິກິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ກສ຺ສປສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອຍໍ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

"ມຍ຺ຫໍ ກິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອທ຺ຌເຕຣສານິ ກິກ຺ຂຸສຕານິ. ມຍ຺ຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອຍໍ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ.

໑໑. "ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອໂສໂກ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຝ຺ກາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຝ຺ກາໂກ. ສິຂິສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ເຂມງ຺ກໂຣ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຝ຺ກາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຝ຺ກາໂກ. ເວສ຺ສກຸສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອຸປສນ຺ໂຕ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຝ຺ກາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຝ຺ກາໂກ. ກກຸສນ຺ຜສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ພຸທ຺ຜິໂຊ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຝ຺ກາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຝ຺ກາໂກ. ໂກຕາຄມນສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິໂຊ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຝ຺ກາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຝ຺ກາໂກ. ກສ຺ສປສ຺ສ ກິກ຺ຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ສພ຺ພມິຕ຺ໂຕ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຝ຺ກາໂກ

ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ. ມຍ຺ຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ອານນ຺ໂທ ນາມ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ.

໑໘. “ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ພນ຺ຘຸມາ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕີ[1]. ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

“ສິຂິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຣຸໂຓ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ປຠາວຕີ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ອຣຸຓສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ອຣຸຓວຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

“ເວສ຺ສຠຸສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສຸປ຺ປຕີໂຕ ນາມ[2] ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ວສ຺ສວຕີ ນາມ[3] ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ສຸປ຺ປຕິຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ອໂນມໍ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

“ກກຸສນ຺ຘສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຄ຺ຄິທຕ຺ໂຕ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປິຕາ ອໂຫສິ. ວິສາຂາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ສມເຍນ ເຂໂມ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ. ເຂມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ເຂມວຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

“ໂກຓາຄມນສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຍຎ຺ຎທຕ຺ໂຕ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປິຕາ ອໂຫສິ. ອຸຕ຺ຕຣາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ສມເຍນ ໂສໂຠ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ. ໂສຠສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ໂສຠວຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

“ກສ຺ສປສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປິຕາ ອໂຫສິ. ຘນວຕີ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ສມເຍນ ກິກີ ນາມ[4] ຣາຊາ ອໂຫສິ. ກິກິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ພາຣາຓສີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

---

໑. ຊເນຕ຺ຕີ (ສ຺ຍາ)
໒. ສຸປ຺ປຕີໂຕ ນາມ (ສ຺ຍາ)
໓. ຍສວຕີ ນາມ (ສ຺ຍາ, ອິ)
໔. ກີກີ ນາມ (ສ຺ຍາ)

"ມຍຸຫໍ ກິກຸຂເວ ເອຕຣຫິ ສຸທຸໂຣທໂນ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ມາຍາ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕຸຕິ. ກປິລວຕຸຖຸ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຣານີ ອໂຫສີຕິ. ອິທມໂວຈ ກຄວາ, ອິທໍ ວຕຸວານ ສຸຄໂຕ ອຸຜຸຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ.

໑໖. ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ອຈິຣປກຸກນຸຕສຸສ ກຄວໂຕ ອຍມນຸຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ "ອຈຸຣິຍໍ, ອາວຸໂສ, ອພຸກຸຕໍ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕສຸສ ມຫິທຸຣິກຕາ ມຫານຸກາວຕາ. ຍຕຸຣ ຫິ ນາມ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທຸເຣ ປຣິນິພຸພຸເຕ ຣິນຸນປປຸເຈ ຣິນຸນວຜຸເມ ປຣິຍາທິນຸນວຜຸເຜ ສພຸພທຸກຸຂວີຕິວຕຸເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສຸສຣິສຸສຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສຸສຣິສຸສຕິ, ໂຄຕຸຕໂຕປິ ອນຸສຸສຣິສຸສຕິ, ອາຍຸປຸປມານໂຕປິ ອນຸສຸສຣິສຸສຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສຸສຣິສຸສຕິ, ສາວກສນຸນິປາຕໂຕປິ ອນຸສຸສຣິສຸສຕິ 'ເອວໍຊຈຸຈາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕຸຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຣມຸມາ ເອວໍປຸປຸລາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕຸຕາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ.

"ກິ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕສຸເສວ ນຸ ໂຂ ເອສາ ຣມຸມຣາຕຸ ສຸປຸປຜິວິທຸຣາ ຍສຸສາ ຣມຸມຣາຕຸຍາ ສຸປຸປຜິວິທຸຣຕຸຕາ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທຸເຣ ປຣິນິພຸພຸເຕ ຣິນຸນປປຸເຈ ຣິນຸນວຜຸເມ ປຣິຍາທິນຸນວຜຸເຜ ສພຸພທຸກຸຂວີຕິວຕຸເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ໂຄຕຸຕໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ອາຍຸປຸປມານໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ສາວກສນຸນິປາຕໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ 'ເອວໍຊຈຸຈາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕຸຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຣມຸມາ ເອວໍປຸປຸລາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕຸຕາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ, ອຸທາຫຸ ເທວຕາ ຕຖາຄຕສຸສ ເອຕມຕຸຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ, ເຍນ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທຸເຣ ປຣິນິພຸພຸເຕ ຣິນຸນປປຸເຈ ຣິນຸນວຜຸເມ ປຣິຍາທິນຸນວຜຸເຜ ສພຸພທຸກຸຂ-ວີຕິວຕຸເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ໂຄຕຸຕໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ອາຍຸປຸປມານໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ, ສາວກສນຸນິປາຕໂຕປິ ອນຸສຸສຣຕິ 'ເອວໍຊຈຸຈາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕຸຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຣມຸມາ ເອວໍປຸປຸລາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕຸຕາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ. ອຍປຸຈ ຫິທໍ ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ອນຸຕຣາກຖາ ວິປຸປກຕາ ໂຫຕິ.

໑໘. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ສາຍນຸຫສມຍໍ ປຜິສລຸລານາ ວຸຜຸກິໂຕ ເຍນ ກເຣຣິມຕຸທລມາໂລ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປປຸລຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ.

ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ກາຍນ຺ຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂເວ ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ; ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ?

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອິຘ ຠນ຺ເຕ ອມ຺ຫາກໍ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຍໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ 'ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ອາວຸໂສ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫິທ຺ຘິກຕາ ມຫານຸຠາວຕາ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏ຺ເຏ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ, ໂຄຕ຺ຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ, ອາຍຸປ຺ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ, ສາວກສນ຺ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ "ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຘມ຺ມາ ເອວໍປຎ຺ຎາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ. ກິໍ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕສ຺ເສວ ນຸ ໂຂ ເອສາ ຘມ຺ມຘາຕຸ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ, ຍສ຺ສາ ຘມ຺ມຘາຕຸຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏ຺ເຏ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ໂຄຕ຺ຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ອາຍຸປ຺ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກສນ຺ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ "ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຘມ຺ມາ ເອວໍປຎ຺ຎາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ. ອຸທາຫຸ ເທວຕາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ, ເຍນ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏ຺ເຏ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ໂຄຕ຺ຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ອາຍຸປ຺ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກສນ຺ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ 'ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຘມ຺ມາ ເອວໍປຎ຺ຎາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ? ອຍໍ ໂຂ ໂນ ຠນ຺ເຕ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ, ອຖ ຠຄວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ.

໑໔. "ຕຖາຄຕສ຺ເສເວສາ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມຘາຕຸ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ, ຍສ຺ສາ ຘມ຺ມຘາຕຸຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ

ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏຸເມ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ໂຄຕ຺ຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ອາຍຸປ຺ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກສນ຺ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຘມ຺ມາ ເອວໍປຎ຺ຎາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ. ເທວຕາປິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ, ເຍນ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏຸເມ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ໂຄຕ຺ຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ອາຍຸປ຺ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ສາວກສນ຺ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍຘມ຺ມາ ເອວໍປຎ຺ຎາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ.

“ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ ຠິກ຺ຂເວ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ປຸພ຺ເພນິວາສ-ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມິໍ ກຖໍ ໂສຕຸນ຺ຕິ? “ເອຕສ຺ສ, ຠຄວາ, ກາໂລ; ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ; ຍໍ ຠຄວາ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ປຸພ຺ເພນິວາສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມິໍ ກຖໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ ຠິກ຺ຂເວ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໑໔. “ອິໂຕ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ເອກນວຸຕິກປ຺ເປ ຍໍ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ວິປສ຺ສີ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸທປາທິ. ວິປສ຺ສີ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂກຓ຺ຑຎ຺ໂຎ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສີ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປາຏລິຍາ ມູເລ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຂຓ຺ຑຕິສ຺ສໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ຠທ຺ທຍຸຄໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອຏ຺ຐສຏ຺ຐິຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ,

ເອໂກ ສາວການໍ ສນຸນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິກິກຸຂຸສຫສຸສານິ. ວິປສຸສິສຸສ ກິກຸຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນຸນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພຸເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ ວິປສຸສິສຸສ ກິກຸຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ ອໂສໂກ ນາມ ກິກຸຂຸ ອຸປຄຸຖາໂກ ອໂຫສິ ອຄຸຄຸປຄຸຖາໂກ. ວິປສຸສິສຸສ ກິກຸຂເວ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ ພນຸຂຸມາ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ພນຸຂຸມຕີ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕຸຕິ. ພນຸຂຸມສຸສ ຣຄຸໂຄ ພນຸຂຸມຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຂານີ ອໂຫສິ.

ໂພຂິສຕຸຕຂມຸມຕາ

໑໗. "ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ໂພຂິສຕຸໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕຸວາ ສໂຕ ສມຸປຊາໂນ ມາຕຸກຸຈຸຂິ ໂອກຸກມິ. ອຍເມຕຸຖ ຂມຸມຕາ. (໑)

໑໘. "ຂມຸມຕາ, ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຂິສຕຸໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕຸວາ ມາຕຸກຸຈຸຂິ ໂອກຸກມຕິ. ອຖ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພຸຣຫຸມເກ ສສຸສມຕ-ພຸຣາຫຸມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສຸສາຍ ອປຸປມາໂຕ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ຍາປິ ຕາ ໂລກນຸຕຣິກາ ອຄາ ອສໍວຸຕາ ອນຸຂກາຣາ ອນຸຂກາຣຕິມິສາ, ຍຕຸຖ ປິເມ ຈນຸທິມສູຣິຍາ ເອວໍມຫິທຸຂິກາ ເອວໍມຫານຸກາວາ ອາກາຍ ນານຸໂກນຸຕິ, ຕຕຸຖປິ ອປຸປມາໂຕ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ເຕໂນກາເສນ ອລຸລມລຸລໍ ສລຸຊານນຸຕິ 'ອລຸເລປິ ກິຣ, ໂກ, ສນຸຕິ ສຕຸຕາ ອິຂູປປນຸນາຕິ. ອຍລຸຈ ທສສຫສຸສີ ໂລກຂາຕຸ ສງກມຸປຕິ ສມຸປກມຸປຕິ ສມຸປເວຂຕິ. ອປຸປມາໂຕ ຈ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ໂລເກ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ອຍເມຕຸຖ ຂມຸມຕາ. (໔)

໑໙. "ຂມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຂິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຂິ ໂອກຸກນຸໂຕ ໂຫຕິ, ຈຕຸຕາໂຣ ນໍ ເທວປຸຕຸຕາ ຈຕຸທຸທິສໍ[໑] ຣກຸຂາຍ ອຸປຄຈຸຂນຸຕິ 'ມາ ນໍ ໂພຂິສຕຸຕໍ ວາ ໂພຂິສຕຸຕມາຕຣໍ ວາ ມນຸສຸໂສ ວາ ອມນຸສຸໂສ ວາ ໂກຈິ ວາ ວິເຫເກສີຕິ. ອຍເມຕຸຖ ຂມຸມຕາ. (໕)

---

໑. ຈຕຸທຸທິສໍ (ສຸຍາ)

໘໐. "ຊມ຺ມຕາ ເອສາ ກິກ຺ຂເວ ຍທາ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ປກຕິຍາ ສີລວຕີ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ, ວິຣຕາ ປາຕາຕິປາຕາ, ວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ, ວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຊາຈາຣາ, ວິຣຕາ ມຸສາວາທາ, ວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປ຺ປມາທຎ຺ຖານາ. ອຍເມຕ຺ຖ ຊມ຺ມຕາ. (໔)

໘໑. "ຊມ຺ມຕາ ເອສາ ກິກ຺ຂເວ ຍທາ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕຸ ປຸຣິເສສຸ ມານສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ກາມຄຸຕູປສໍຫິຕໍ, ອນຕິກ຺ກມນີຍາ ຈ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ຣຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ອຍເມຕ຺ຖ ຊມ຺ມຕາ. (໕)

໘໔. "ຊມ຺ມຕາ ເອສາ ກິກ຺ຂເວ ຍທາ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ລາກິນີ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ກາມຄຸຕານໍ. ສາ ປຌ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປ຺ປິຕາ ສມງ຺ຄີກູຕາ ປຣິຈາເຣຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ຊມ຺ມຕາ. (໖)

໘໖. "ຊມ຺ມຕາ ເອສາ ກິກ຺ຂເວ ຍທາ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕຸ ໂກຈິເທວ ອາພາໂຊ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ສຸຂິນີ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ ອກິລນ຺ຕກາຍາ, ໂພຊິສຕ຺ຕຌ຺ຈ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາຕິໂຣກຸຈ຺ຊິຄຕໍ ປສ຺ສຕິ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄີ ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ກິກ຺ຂເວ ມຕີ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂກ ຊາຕິມາ ອຎ຺ຖໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ອຈ຺ໂຊ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ອນາວິໂລ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ໂນ. ຕຕ຺ຣາສ຺ສ[1] ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕໍ ນີລໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂອທາຕໍ ວາ ປຕ຺ຫຸສຸຕ຺ຕໍ ວາ. ຕເມນໍ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ຫຕ຺ເຖ ກຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ເຂຍ຺ຍ 'ອຍໍ ໂຂ ມຕີ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂກ ຊາຕິມາ ອຎ຺ຖໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ອຈ຺ໂຊ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ອນາວິໂລ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ໂນ. ຕຕ຺ຣິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕໍ ນີລໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂອທາຕໍ ວາ ປຕ຺ຫຸສຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຍທາ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕຸ ໂກຈິເທວ ອາພາໂຊ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຸຂິນີ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ ອກິລນ຺ຕກາຍາ, ໂພຊິສຕ຺ຕຌ຺ຈ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ຕິໂຣກຸຈ຺ຊິຄຕໍ ປສ຺ສຕິ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄີ ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ອຍເມຕ຺ຖ ຊມ຺ມຕາ. (໗)

໘໔. "ຊມ຺ມຕາ ເອສາ ກິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕາຫຊາເຕ ໂພຊິສຕ຺ເຕ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕາ ກາລງ຺ກໂຣຕິ ຕຸສິຕໍ ກາຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ຊມ຺ມຕາ. (໘)

---

໑. ຕຕ຺ຣສ຺ສ (ສ຺ຍາ)

໔໕. "ຘມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍຖາ ອລຸລາ ອິຕຸຖິກາ ນວ ວາ ທສ ວາ ມາເສ ຄພຸກໍ ກຸຈຸຌິນາ ປຣິຫຣິຕຸວາ ວິຊາຍນຸຕິ, ນ ເຫວໍ ໂພຘິສຕຸຕໍ ໂພຘິ-ສຕຸຕມາຕາ ວິຊາຍຕິ. ທເສວ ມາສານິ ໂພຘິສຕຸຕໍ ໂພຘິສຕຸຕມາຕາກຸຈຸຌິນາ ປຣິຫຣິຕຸວາ ວິຊາຍຕິ. ອຍເມຕຸຖ ຘມຸມຕາ. (໙)

໔໖. "ຘມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍຖາ ອລຸລາ ອິຕຸຖິກາ ນິສິນຸນາ ວາ ນິປນຸນາ ວາ ວິຊາຍນຸຕິ, ນ ເຫວໍ ໂພຘິສຕຸຕໍ ໂພຘິສຕຸຕມາຕາ ວິຊາຍຕິ. ກິຕາວ ໂພຘິສຕຸຕໍ ໂພຘິສຕຸຕມາຕາ ວິຊາຍຕິ. ອຍເມຕຸຖ ຘມຸມຕາ. (໑໐)

໔໗. "ຘມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຘິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຌິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ, ເທວາ ປຖມໍ ປຟິຄຸຄຕຸຫນຸຕິ, ປຈຸຉາ ມນຸສຸສາ. ອຍເມຕຸຖ ຘມຸມຕາ. (໑໑)

໔໘. "ຘມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຘິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຌິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ, ອປຸປຕຸໂຕວ ໂພຘິສຕຸໂຕ ປຖວິ ໂຫຕິ, ຈຕຸຕາໂຣ ນໍ ເທວປຸຕຸຕາ ປຟິຄຸຄເຫຕຸວາ ມາຕຸ ປຸຣໂຕ ຖເປນຸຕິ 'ອຕຸຕມນາ, ເທວິ, ໂຫຫິ; ມເຫສກຸໂຂ ເຕ ປຸຕຸໂຕ ອຸປຸປນຸໂນຕິ. ອຍເມຕຸຖ ຘມຸມຕາ. (໑໒)

໔໙. "ຘມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຘິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຌິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ, ວິສໂທວ ນິກຸຂມຕິ ອມກຸຂິໂຕ ອຸເທນ[1] ອມກຸຂິໂຕ ເສມຸເຫນ ອມກຸຂິໂຕ ຣຸຫິເຣນ ອມກຸຂິໂຕ ເກນຈິ ອສຸຈິນາ ສຸທຸໂຘ[2] ວິສໂທ. ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ ມຕິຣຕນໍ ກາສິເກ ວຕຸເຖ ນິກຸຂິຕຸຕໍ ເນວ ມຕິຣຕນໍ ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ມກຸເຂຕິ, ນາປິ ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ມຕິຣຕນໍ ມກຸເຂຕິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ອຸກິນຸນໍ ສຸທຸຘຕຸຕາ. ເອວເມວ ໂຂ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຘິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຌິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ ວິສໂທວ ນິກຸຂມຕິ ອມກຸຂິໂຕ ອຸເທນ ອມກຸຂິໂຕ ເສມຸເຫນ ອມກຸຂິໂຕ ຣຸຫິເຣນ ອມກຸຂິໂຕ ເກນຈິ ອສຸຈິນາ ສຸທຸໂຘ ວິສໂທ. ອຍເມຕຸຖ ຘມຸມຕາ. (໑໓)

໕໐. "ຘມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພຘິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຌິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ, ເທຸວ ອຸທກສຸສ ຘາຣາ ອນຸຕລິກຸຂາ ປາຕຸກວນຸຕິ ເອກາ ສີຕສຸສ ເອກາ ອຸຕຸຫສຸສ ເຍນ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ອຸທກກິຈຸຈໍ ກໂຣນຸຕິ ມາຕຸ ຈ. ອຍເມຕຸຖ ຘມຸມຕາ. (໑໔)

---

໑. ອຸທຸເທນ (ສຸຍາ), ອຸທເຣນ (ກຕຸຖຈິ)

໒. ວິສຸທຸໂຘ (ສຸຍາ)

໓໑. "ອະມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ສມຸປຕິຊາໂຕ ໂພທິສຕຸໂຕ ສເມຫິ ປາເທຫິ ປຕິຝຸກຫິຕຸວາ ອຸຕຸຕຣາກິມຸໂຂ[1] ສຕຸຕປທວີຕິຫາເຣນ ຄຈຸສຕິ ເສຕມຸຫິ ສຕຸເຕ ອນຸທາຣິຍມາເນ, ສພຸພາ ຈ ທິສາ ອນຸວິໂລເກຕິ, ອາສກີ ວາຈໍ ກາສຕິ 'ອຄຸໂຄຫມສຸມິ ໂລກສຸສ, ເຊຝຸໂຖຫມສຸມິ ໂລກສຸສ, ເສຝຸໂຖຫມສຸມິ ໂລກສຸສ, ອຍມນຸຕິມາ ຊາຕິ, ນຕຸຖິທານິ ປຸນພຸກໂວຕິ. ອຍເມຕຸຖ ອະມຸມຕາ. (໑໘)

໓໔. "ອະມຸມຕາ ເອສາ ກິກຸຂເວ ຍທາ ໂພທິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸສິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ, ອຖ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພຸຣຫຸມເກ ສສຸສມຕພຸຣາຫຸມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສຸສາຍ ອປຸປມາໂຕ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ປາຕຸກວຕິ, ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ຍາປິ ຕາ ໂລກນຸຕຣິກາ ອຝາ ອສໍວຸຕາ ອນຸທກາຣາ ອນຸທກາຣຕິມິສາ, ຍຕຸຖປິເມ ຈນຸທິມສູຣິຍາ ເອວໍມຫິທຸຣິກາ ເອວໍມຫານຸກາວາ ອາກາຍ ນານຸໂກນຸຕິ, ຕຕຸຖປິ ອປຸປມາໂຕ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ເຕໂນກາເສນ ອລຸລມລຸລໍ ສລຸຊານນຸຕິ 'ອລຸເລປິ ກິຣ, ໂກ, ສນຸຕິ ສຕຸຕາ ອິຮູປປນຸນາຕິ. ອຍລຸຈ ທສສຫສຸສີ ໂລກທາຕຸ ສງຸກມຸປຕິ ສມຸປກມຸປຕິ ສມຸປເວທຕິ ອປຸປມາໂຕ ຈ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ໂລເກ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ອຍເມຕຸຖ ອະມຸມຕາ. (໑໙)

ທຸວຕຸຕິສມຫາປຸຣິສລກຸຂຕາ

໓໓. "ຊາເຕ ໂຂ ປນ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິມຸຫິ ກຸມາເຣ ພນຸທຸມໂຕ ຣລຸໂລ ປຝິເວເທສຸໍ 'ປຸຕຸໂຕ ເຕ, ເທວ,[4] ຊາໂຕ, ຕໍ ເທໂວ ປສຸສຕູຕິ. ອທຸທສາ ໂຂ ກິກຸຂເວ ພນຸທຸມາ ຣາຊາ ວິປສຸສີ ກຸມາຣໍ, ທິສຸວາ ເນມິຕຸເຕ ພຸຣາຫຸມເຕ ອາມນຸຕາເປຕຸວາ ເອຕທໂວຈ 'ປສຸສນຸຕຸ ໂກນຸໂຕ ເນມິຕຸຕາ ພຸຣາຫຸມຕາ ກຸມາຣນຸຕິ ອທຸທສໍສຸ ໂຂ ກິກຸຂເວ ເນມິຕຸຕາ ພຸຣາຫຸມຕາ ວິປສຸສີ ກຸມາຣໍ, ທິສຸວາ ພນຸທຸມນຸຕໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອຕຸຕມໂນ ເທວ ໂຫຫິ, ມເຫສກຸໂຂ ເຕ ປຸຕຸໂຕ ອຸປຸປນຸໂນ, ລາກາ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ສຸລທຸທໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ຍສຸສ ເຕ ກຸເລ ເອວຣູໂປ ປຸຕຸໂຕ ອຸປຸປນຸໂນ. ອຍລຸຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ທຸວຕຸຕິສມຫາປຸຣິສລກຸຂເຕຫິ ສມນຸນາຄໂຕ,

---

໑. ອຸຕຸຕເຣນາກິມຸໂຂ (ສຸຍາ) ອຸຕຸຕເຣນມຸໂຂ (ກ)

໔. ເທວ ເຕ (ກ)

ເຍຫິ ສມນ຺ນາ ຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ທ຺ເວວ ຄຕິໂຍ ຠວນ຺ຕິ ອນຎ຺ຎາ. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາ ວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຕສ຺ສິມານິ ສຕ຺ຕຣຕນານິ ຠວນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ອສ຺ສຣຕນໍ ມຓິຣຕນໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມໍ. ປໂຣສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ ສູຣາ ວີຣງ຺ຄຣູປາ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວິໍ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖນ ຘມ຺ເມນ ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວສຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ວິວຏຈ຺ຉໂທ.

໓໘. 'ກຕເມຫິ ຈາຍໍ ເທວ ກຸມາໂຣ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ທ຺ເວວ ຄຕິໂຍ ຠວນ຺ຕິ ອນຎ຺ຎາ. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຕສ຺ສິມານິ ສຕ຺ຕຣຕນານິ ຠວນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ອສ຺ສຣຕນໍ ມຓິຣຕນໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມໍ. ປໂຣສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ ສູຣາ ວີຣງ຺ຄຣູປາປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວິໍ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖນ ຘມ຺ເມນ ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວສຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ວິວຏຈ຺ຉໂທ.

໓໙. 'ອຍຎ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາໂທ. ຍໍ ປາຍໍ ເທວ ກຸມາໂຣ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາໂທ. ອິທມ຺ປິສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ຠວຕິ. **(໑)**

'ອິມສ຺ສ, ເທວ[1], ກຸມາຣສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ປາທຕເລສຸ ຈກ຺ການິ ຊາຕານິ ສຫສ຺ສາຣານິ ສເນມິການິ ສນາຠິການິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣານິ. ຍມ຺ປິ, ອິມສ຺ສ ເທວ, ກຸມາຣສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ປາທຕເລສຸ ຈກ຺ການິ ຊາຕານິ ສຫສ຺ສາຣານິ ສເນມິການິ ສນາຠິການິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣານິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ຠວຕິ. **(໒)**

'ອຍຎ຺ຫິ ເທວ, ກຸມາໂຣ ອາຍຕປຓ຺ຫີ ຯເປຯ **(໓)**

---

໑. ອິມສ຺ສ ຫິ ເທວ (?)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ທີຍງ຺ຄຸລີ... (໔)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ມຸທຸຕລຸນຫຕ຺ຖປາໂທ... (໕)

'ອຍຸລ຺ຫິ, ເທວ ກຸມາໂຣ ຊາລຫຕ຺ຖປາໂທ... (໖)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸສ຺ສງ຺ຂປາໂທ... (໗)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ເອຓິຊງ຺ໂຜ... (໘)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ຖິຕໂກວ ອໂນນມນ຺ໂຕ ອຸໂກຫິ ປາຓິຕເລຫິ ຊຕ຺ຕຸການິ ປຣິມສຕິ[๑] ປຣິມຊ຺ຊຕິ... (໙)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ໂກໂສຫິຕວຕ຺ຖຄຸຍ຺ໂຫ... (໑໐)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ສຸວຕ຺ຓວຕ຺ໂຓ ກລ຺ຈນສນ຺ນິກຕ຺ຕໂຈ...(໑໑)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ສຸຂຸມຈ຺ຉວີ; ສຸຂຸມຕ຺ຕາ ຉວິຍາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ກາເຍ ນ ອຸປລິມ຺ປຕິ[໒] ... (໑໒)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ເອເກກໂລໂມ; ເອເກການິ ໂລມານິ ໂລມກູເປສຸ ຊາຕານິ... (໑໓)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸທ຺ຄຄ຺ຄໂລໂມ; ອຸທ຺ຄຄ຺ຄານິ ໂລມານິ ຊາຕານິ ນີລານິ ອລ຺ຊນວຕ຺ຕານິ ກຸຕ຺ຫລາວຕ຺ຕານິ ທກ຺ຂິຓາວຕ຺ຕກຊາຕານິ... (໑໔)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມຸຊ຺ຊຄຕ຺ໂຕ... (໑໕)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ສຕ຺ຕຸສ຺ສໂທ... (໑໖)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ສີຫປຸພ຺ພທ຺ຄກາໂຍ... (໑໗)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ຈິຕນ຺ຕຣໍໂສ[໓]... (໑໘)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ນິຄ຺ໂຣຄປຣິມຕ຺ຫໂລ ຍາວຕກ຺ວສ຺ສ ກາໂຍ ຕາວຕກ຺ວສ຺ສ ພ຺ຍາໂມ, ຍາວຕກ຺ວສ຺ສ ພ຺ຍາໂມ, ຕາວຕກ຺ວສ຺ສ ກາໂຍ... (໑໙)

'ອຍຸລ຺ຫິ ເທວ ກຸມາໂຣ ສມວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຄ... (໒໐)

---

໑. ປຣາມສຕິ (ກ)
໒. ອຸປລິປ຺ປຕິ (ສ຺ຍາ)
໓. ປິຕນ຺ຕຣໍໂສ (ສ຺ຍາ)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ຣສຄ຺ຄສຄ຺ຄີ... (໔໑)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ສີຫຫນ຺... (໔໔)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ຈຕ຺ຕາລີສທນ຺ໂຕ... (໔໓)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ສມທນ຺ໂຕ... (໔໔)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ອວິຣຣທນ຺ໂຕ... (໔໕)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ສ຺ສ຺ກ຺ກທາໂຖ... (໔໖)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ປຫູຕຊິວ຺ໂຫ... (໔໗)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສໂຣ ກຣວີກພາຓີ... (໔໘)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ອພິນີລເນຕ຺ໂຕ... (໔໙)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ໂຄປຂ຺ໂມ... (໕໐)

ອິມສ຺ສ ເທວ ກ຺ມາຣສ຺ສ ອຸຕ຺ຕາ ກມ຺ກນ຺ຕເຣ ຊາຕາ ໂອທາຕາ ມ຺ທ຺ຕູລສນ຺ນິພາ. ຍມ຺ປິ ອິມສ຺ສ ເທວ ກ຺ມາຣສ຺ສ ອຸຕ຺ຕາ ກມ຺ກນ຺ຕເຣ ຊາຕາ ໂອທາຕາ ມ຺ທ຺ຕູລສນ຺ນິພາ, ອິທມ຺ປິມສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ພວຕິ. (໕໑)

'ອຍຓ຺ຫິ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ອຸຕ຺ຫີສສີໂສ. ຍໍ ປາຍໍ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ອຸຕ຺ຫີສສີໂສ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ພວຕິ. (໕໔)

໕໖. 'ອິເມຫິ ໂຂ ອຍໍ ເທວ ກ຺ມາໂຣ ທ຺ວຕ຺ຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ເທ຺ວວ ຄຕິໂຍ ພວນ຺ຕິ ອນຓ຺ຓາ. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຕສ຺ສິມານິ ສຕ຺ຕຣຕນານິ ພວນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ອສ຺ສຣຕນໍ ມຓິຣຕນໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມໍ. ປໂຣສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ພວນ຺ຕິ ສູຣາ ວີຣງ຺ຄຣູປາ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວີ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ ອທຕ຺ເທນ ອສຕ຺ເຖນ ຘມ຺ເມນ[1] ອພິວິຊິຍ ອຊ຺ຊາວສຕິ. ສເຈ ໂຂ

---

໑. ຘມ຺ເມນ ສເມນ (ສ຺ຍາ)

ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ວິວຏຈ຺ໂຉໂຫຕິ.

ວິປສ຺ສີສມຎ຺ຎາ

໓໗. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ເນມິຕ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມເຓ ອຫເຕຫິ ວຕ຺ເຖຫິ ອຈ຺ຉາທາເປຕ຺ວາ[໑] ສພ຺ພກາເມຫິ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ. ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ຘາຕິໂຍ ອຸປຏ຺ຐາເປສິ. ອຎ຺ຎາ ຂີຣໍ ປາເຍນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎາ ນ຺ຫາເປນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎາ ຘາເຣນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎາ ອງ຺ເກນ ປຣິຫຣນ຺ຕິ. ຊາຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຘາຣຍິຕ຺ຖ ທິວາ ເຈວ ຣຕ຺ຕິຎ຺ຈ ‘ມາ ນໍ ສີຕໍ ວາ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ຕິຓໍ ວາ ຣໂຊ ວາ ອຸສ຺ສາໂວ ວາ ພາຘຍິຕ຺ຖາຕິ. ຊາໂຕ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ປິໂຍ ອໂຫສິ ມນາໂປ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປ຺ປລໍ ວາ ປທຸມໍ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີກໍ ວາ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ປິຍໍ ມນາປໍ; ເອວເມວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ປິໂຍ ອໂຫສິ ມນາໂປ. ສ຺ວາສ຺ສຸທໍ ອງ຺ເກເນວ ອງ຺ກໍ ປຣິຫຣີຍຕິ.

໓໘. “ຊາໂຕ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ມຎ຺ຊຸສ຺ສໂຣ ຈ[໒] ອໂຫສິ ວຄ຺ຄຸສ຺ສໂຣ ຈ ມຘຸຣສ຺ສໂຣ ຈ ເປມນິຍສ຺ສໂຣ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ຫິມວນ຺ເຕ ປພ຺ພເຕ ກຣວີກາ ນາມ ສກຸຓຊາຕິ ມຎ຺ຊຸສ຺ສຣາ ຈ ວຄ຺ຄຸສ຺ສຣາ ຈ ມຘຸຣສ຺ສຣາ ຈ ເປມນິຍສ຺ສຣາ ຈ; ເອວເມວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ມຎ຺ຊຸສ຺ສໂຣ ຈ ອໂຫສິ ວຄ຺ຄຸສ຺ສໂຣ ຈ ມຘຸຣສ຺ສໂຣ ຈ ເປມນິຍສ຺ສໂຣ ຈ.

໓໙. “ຊາຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ກມ຺ມວິປາກຊໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ປາຕຸຣໂຫສິ ເຍນ ສຸທໍ[໓] ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນໍ ປສ຺ສຕິ ທິວາ ເຈວ ຣຕ຺ຕິຎ຺ຈ.

໔໐. “ຊາໂຕ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ອນິມິສນ຺ໂຕ ເປກ຺ຂຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ. ‘ອນິມິສນ຺ໂຕ ກຸມາໂຣ ເປກ຺ຂຕີຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ[໔], ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ‘ວິປສ຺ສີ ວິປສ຺ສີ’ ເຕ຺ວວ ສມຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ.

---

໑. ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ)
໒. ກຸມາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສໂຣ ມຎ຺ຊຸສ຺ສໂຣ ຈ (ສີ, ກ)
໓. ເຍນ ທູຣໍ (ສ຺ຍາ)
໔. ອນິມິສນ຺ໂຕ ເປກ຺ຂຕິ, ຊາຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ (ກ)

໔໑. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ອຕ຺ຖກຣເຓ[1] ນິສິນ຺ໂນ ວິປສ຺ສິໍ ກຸມາຣໍ ອງ຺ເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ເຖ ອນຸສາສຕິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ປິຕຸອງ຺ເກ ນິສິນ຺ໂນ ວິເຈຍ຺ຍ ວິເຈຍ຺ຍ ອຕ຺ເຖ ປນາຍຕິ ຎາເຍນ[2]. ວິເຈຍ຺ຍ ວິເຈຍ຺ຍ ກຸມາໂຣ ອຕ຺ເຖ ປນາຍຕິ ຎາເຍນາຕິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ‘ວິປສ຺ສີ ວິປສ຺ສີ’ ເຕ຺ວວ ສມຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ.

໔໒. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ຕໂຍ ປາສາເທ ກາຣາເປສິ, ເອກໍ ວສ຺ສິກໍ ເອກໍ ເຫມນ຺ຕິກໍ ເອກໍ ຄິມ຺ຫິກໍ; ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓານິ ອຸປຏ຺ຐາເປສິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ວສ຺ສິເກ ປາສາເທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ[3] ນິປ຺ປຸຣິເສຫິ ຕູຣິເຍຫິ ປຣິຈາຣຍມາໂນ ນ ເຫຏ຺ຐາປາສາທໍ ໂອໂຣຫຕີຕິ.

ປຐມຠາຓວາໂຣ.

ຊິຓ຺ຓປຸຣິໂສ

໔໓. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ພຫູນໍ ວສ຺ສານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ໂຍເຊຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ຄຈ຺ຉາມ ສຸຠູມິທສ຺ສນາຍາຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຏິເວເທສິ ‘ຍຸຕ຺ຕານິ ໂຂ ເຕ ເທວ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ, ຍສ຺ສ ທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ[4] ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ນິຍ຺ຍາສິ.

໔໔. “ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ນິຍ຺ຍນ຺ໂຕ ປຸຣິສໍ ຊິຓ຺ຓໍ ໂຄປານສິວງ຺ກໍ ໂຠຄ຺ຄໍ[5] ທຓ຺ຑປຣາຍນໍ ປເວຘມານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອາຕຸຣໍ

---

໑. ອຏ຺ຏ ກຣເຓ (ສ຺ຍາ)

໒. ອຏ຺ເຏ ປນາຍຕິ ຎາເຓນ (ສ຺ຍາ)

໓. ວສ຺ສິເກ ປາສາເທ ວສ຺ສິເກ

໔. ຠທ຺ຣໍ ຍານໍ (ສ຺ຍາ), ຠທ຺ທໍ ຍານໍ (ອິ) ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ (ສີ, ອິ)

໕. ຠຄ຺ຄໍ (ສ຺ຍາ)

ຄຕໂຍພຸພນໍ. ທິສ຺ວາ ສາຣຖີ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອຍໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປຸຣິໂສ ກິໍກໂຕ? ເກສາປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອລ຺ເລສໍ, ກາໂຍປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອລ຺ເລສນ຺ຕິ. 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ຊີຕ຺ໂຕ ນາມາຕິ. 'ກິໍ ປເນໂສ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ຊີຕ຺ໂຕ ນາມາຕິ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ຊີຕ຺ໂຕ ນາມ. ນ ທານິ ເຕນ ຈິຣໍ ຊີວິຕພ຺ພໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. 'ກິໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອຫມ຺ປິ ຊຣາຘມ຺ໂມ, ຊຣໍ ອນຕີໂຕຕິ? 'ຕ຺ວລ຺ຈ ເທວ ມຍລ຺ຈມ຺ຫ ສພ຺ເພ ຊຣາຘມ຺ມາ, ຊຣໍ ອນຕີຕາຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອລໍ ທານຊ຺ຊ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ. ອິໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາຫີຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາສິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຄໂຕ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມໂນ ປຊ຺ຊາຍຕິ 'ຘິຣຕ຺ຖຸ ກິຣ, ໂກ, ຊາຕິ ນາມ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສ຺ສ ຊຣາ ປລ຺ລາຍິສ຺ສຕີຕິ!.

໔໕. "ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ສາຣຖີ ອາມນ຺ຕາເປຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ 'ກຈ຺ຈິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອກິຣມິຕ຺ຖ? ກຈ຺ຈິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສີຕິ 'ນ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອກິຣມິຕ຺ຖ, ນ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສີຕິ. 'ກິໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອທ຺ທສ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມີ ນິຍ຺ຍນ຺ໂຕຕິ? 'ອທ຺ທສາ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມີ ນິຍ຺ຍນ຺ໂຕ ປຸຣິສໍ ຊີຕ຺ຕໍ ໂຄປານສີວງ຺ກໍ ໂກຄຄໍ ທຕ຺ຫປຣາຍນໍ ປເວຘມານໍ ຄຈ຺ລນ຺ຕໍ ອາຕຸຣໍ ຄຕໂຍພຸພນໍ. ທິສ຺ວາ ມໍ ເອຕທໂວຈ "ອຍໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປຸຣິໂສ ກິໍກໂຕ, ເກສາປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອລ຺ເລສໍ, ກາໂຍປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອລ຺ເລສນ຺ຕິ? "ເອໂສ ໂຂ ເທວ ຊີຕ຺ໂຕ ນາມາຕິ. "ກິໍ ປເນໂສ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ຊີຕ຺ໂຕ ນາມາຕິ? "ເອໂສ ໂຂ ເທວ ຊີຕ຺ໂຕ ນາມ ນ ທານິ ເຕນ ຈິຣໍ ຊີວິຕພ຺ພໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. "ກິໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອຫມ຺ປິ ຊຣາຘມ຺ໂມ, ຊຣໍ ອນຕີໂຕຕິ? "ຕ຺ວລ຺ຈ ເທວ ມຍລ຺ຈມ຺ຫ ສພ຺ເພ ຊຣາຘມ຺ມາ, ຊຣໍ ອນຕີຕາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອລໍ ທານຊ຺ຊ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ, ອິໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາຫີຕິ "ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ອຫໍ ເທວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາສີ. ໂສ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຄໂຕ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມໂນ ປຊ຺ຊາຍຕິ "ຘິຣຕ຺ຖຸ ກິຣ ໂກ ຊາຕິ ນາມ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສ຺ສ ຊຣາ ປລ຺ລາຍິສ຺ສຕີຕິ.

ພຸຍາຘິຕປຸຣິໂສ

໔໖. "ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ພນຸຘຸມສຸສ ຣລຸໂລ ເອຕທໂຫສິ 'ມາ ເຫວ ໂຂ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ນ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສິ, ມາ ເຫວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິ, ມາ ເຫວ ເນມິຕຸຕານໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ສຈຸຈໍ ອສຸສ ວຈນນຸຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ພນຸຘຸມາ ຣາຊາ ວິປສຸສິສຸສ ກຸມາຣສຸສ ກິຍຸໂຍໂສ ມຕຸຕາຍ ປລຸຈ ກາມຄຸຕານິ ອຸປຎຸກາເປສີ 'ຍຖາ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ຣຊຸຊໍ ກເຣຍຸຍ, ຍຖາ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ນ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພເຊຍຸຍ, ຍຖາ ເນມິຕຸຕານໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ມິຈຸຉາ ອສຸສ ວຈນນຸຕິ.

"ຕຕຸຣ ສຸທໍ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ປລຸຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປຸປິໂຕ ສມງຄິກູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ພຫູນໍ ວສຸສານ ໆເປໆ

໔໗. "ອທຸທສາ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມິ ນິຍຸຍນຸໂຕ ປຸຣິສໍ ອາພາຘິກໍ ທຸກຸຂິຕໍ ພາຌຸຫຄິລານໍ ສເກ ມຸຕຸຕກຣີເສ ປລິປນຸນໍ ເສມານໍ[໑] ອລຸເລຫິ ວຸຎຸກາປິຍມານໍ ອລຸເລຫິ ສໍເວສິຍມານໍ. ທິສຸວາ ສາຣຖິ ອາມນຸເຕສິ 'ອຍໍ ປນ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ປຸຣິໂສ ກຶກໂຕ? ອກຸຂີນິປິສຸສ ນ ຍຖາ ອລຸເລສໍ, ສໂຣປິສຸສ[໒] ນ ຍຖາ ອລຸເລສນຸຕິ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ພຸຍາຘິໂຕ ນາມາຕິ. 'ກຶ ປເນໂສ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ພຸຍາຘິໂຕ ນາມາຕິ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ພຸຍາຘິໂຕ ນາມ ອປຸເປວ ນາມ ຕມຸຫາ ອາພາຘາ ວຸຎຸກເຫຍຸຍາຕິ. 'ກຶ ປນ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ອຫມຸປິ ພຸຍາຘິຘມຸໂມ, ພຸຍາຘຶ ອນຕີໂຕຕິ? 'ຕຸວລຸຈ ເທວ ມຍລຸຈມຸຫ ສພຸເພ ພຸຍາຘິຘມຸມາ ພຸຍາຘຶ ອນຕີຕາຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ອລໍ ທານຊຊ ອຸຍຸຍານກູມິຍາ, ອິໂຕວ ອນຸເຕປຸຣໍ ປຈຸຈນິຍຸຍາຫີຕິ. 'ເອວໍ ເທວາຕິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ສາຣຖິ ວິປສຸສິສຸສ ກຸມາຣສຸສ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ຕໂຕວ ອນຸເຕປຸຣໍ ປຈຸຈນິຍຸຍາສິ. ຕຕຸຣ ສຸທໍ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ອນຸເຕປຸຣໍ ຄໂຕ ທຸກຸຂີ ທຸມຸມໂນ ປຊຸຊາຍຕິ 'ຘິຣຕຸຖຸ ກິຣ ໂກ ຊາຕິ ນາມ, ຍຕຸຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສຸສ ຊຣາ ປລຸລາຍິສຸສຕິ, ພຸຍາຘິ ປລຸລາຍິສຸສຕີຕິ.

໔໘. "ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ພນຸຘຸມາ ຣາຊາ ສາຣຖຶ ອາມນຸຕາເປຕຸວາ

---

໑. ສຍມານໍ (ສຸຍາ, ກ) ໒. ສີໂຣປິສຸສ (ສຸຍາ)

ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສີຕິ? 'ນ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອກິຣມິຕ຺ຖ, ນ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສີຕິ. 'ກິ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອທ຺ທສ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິ ນິຍ຺ຍນ຺ໂຕຕິ? 'ອທ຺ທສາ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານກູມິ ນິຍ຺ຍນ຺ໂຕ ປຸຣິສໍ ອາພາຜິກໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ພາຣ຺ຸຫຄິລານໍ ສເກ ມຸຕ຺ຕກຣີເສ ປລິປນ຺ນໍ ເສມານໍ ອຍ຺ເຍຫິ ວຸຜ຺ກາປິຍມານໍ ອຍ຺ເຍຫິ ສໍເວສິຍມານໍ. ທິສ຺ວາ ມໍ ເອຕທໂວຈ "ອຍໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປຸຣິໂສ ກິກໂຕ, ອກ຺ຂີນິປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອຍ຺ເຍສໍ, ສໂຣປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອຍ຺ເຍສນ຺ຕິ? "ເອໂສ ໂຂ ເທວ ພ຺ຍາຜິໂຕ ນາມາຕິ. "ກິ ປເນໂສ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ພ຺ຍາຜິໂຕ ນາມາຕິ? "ເອໂສ ໂຂ ເທວ ພ຺ຍາຜິໂຕ ນາມ ອປ຺ເປວ ນາມ ຕມ຺ຫາ ອາພາຜາ ວຸຜ຺ກເຫຍ຺ຍາຕິ. "ກິ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອຫມ຺ປິ ພ຺ຍາຜິຜມ຺ໂມ, ພ຺ຍາຜິ ອນຕີໂຕຕິ? "ຕ຺ວຍ຺ຈ ເທວ ມຍຍ຺ຈມ຺ຫ ສພ຺ເພ ພ຺ຍາຜິຜມ຺ມາ, ພ຺ຍາຜິ ອນຕີຕາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອລໍ ທານຊ຺ຊ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ, ອິໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາຫີຕິ. "ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ອຫໍ ເທວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາສິ. ໂສ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຄໂຕ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມໂນ ປຊ຺ຊາຍຕິ "ຜິຣຕ຺ຖຸ ກິຣ ໂກ ຊາຕິ ນາມ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສ຺ສ ຊຣາ ປຍ຺ຍາຍິສ຺ສຕິ, ພ຺ຍາຜິ ປຍ຺ຍາຍິສ຺ສຕີຕິ.

ກາລງ຺ກຕປຸຣິໂສ

໔໙. "ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ພນ຺ຜຸມສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ເອຕທໂຫສິ 'ມາ ເຫວ ໂຂ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ມາ ເຫວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິ, ມາ ເຫວ ເນມິຕ຺ຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ສຈ຺ຈໍ ອສ຺ສ ວຈນນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ພນ຺ຜຸມາ ຣາຊາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ປຍ຺ຈ ກາມຄຸຕານິ ອຸປຜ຺ກາເປສິ 'ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ຣຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍ, ຍຖາ ເນມິຕ຺ຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ມິຈ຺ສາ ອສ຺ສ ວຈນນ຺ຕິ.

"ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ປຍ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີກູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ພຫູນໍ ວສ຺ສານ ຯເປຯ

໔໐. "ອທຸທສາ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມີ ນິຍຸຍນຸໂຕ ມຫາຊນກາຍໍ ສນຸນິປຕິຕໍ ນານາຣຕຸຕານລຸຈ ທຸສຸສານິ ວິລາຕໍ ກຍິຣມານໍ. ທິສຸວາ ສາຣຖິ ອາມນຸເຕສິ 'ກິ ນຸ ໂຂ, ໂສ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ມຫາຊນກາໂຍ ສນຸນິປຕິໂຕ ນານາຣຕຸຕານລຸຈ ທຸສຸສານິ ວິລາຕໍ ກຍິຣຕີຕິ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ກາລກຸໂຕ ນາມາຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ເຍນ ໂສ ກາລກຸໂຕ ເຕນ ຣຖໍ ເປເສຫີຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ສາຣຖິ ວິປສຸສິສຸສ ກຸມາຣສຸສ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ເຍນ ໂສ ກາລກຸໂຕ ເຕນ ຣຖໍ ເປເສສິ. ອທຸທສາ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ເປຕໍ ກາລກຸກຕໍ, ທິສຸວາ ສາຣຖິ ອາມນຸເຕສິ 'ກິ ປນາຍໍ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ກາລກຸໂຕ ນາມາຕິ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ກາລກຸໂຕ ນາມ. ນ ທານິ ຕໍ ທກຸຂນຸຕີ ມາຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ອລຸເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິຕາ, ໂສປິ ນ ທກຸຂິສຸສຕີ ມາຕຣໍ ວາ ປິຕຣໍ ວາ ອລຸເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິເຕຕິ. 'ກິ ປນ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ອຫມຸປີ ມຣຕຮມຸໂມ ມຣຕໍ ອນຕີໂຕ; ມມຸປີ ນ ທກຸຂນຸຕີ ເທໂວ ວາ ເທວີ ວາ ອລຸເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິຕາ; ອຫມຸປີ ນ ທກຸຂິສຸສາມິ ເທວໍ ວາ ເທວີ ວາ ອລຸເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິເຕຕິ? 'ຕຸວລຸຈ ເທວ ມຍລຸຈມຸຫ ສພຸເພ ມຣຕຮມຸມາ ມຣຕໍ ອນຕີຕາ, ຕມຸປິ ນ ທກຸຂນຸຕີ ເທໂວ ວາ ເທວີ ວາ ອລຸເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິຕາ; ຕຸວມຸປິ ນ ທກຸຂິສຸສສິ ເທວໍ ວາ ເທວີ ວາ ອລຸເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິເຕຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ອລໍ ທານຊຸຊ ອຸຍຸຍານກູມິຍາ, ອິໂຕວ ອນຸເຕປຸຣໍ ປຈຸຈນິຍຸຍາຫີຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ສາຣຖິ ວິປສຸສິສຸສ ກຸມາຣສຸສ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ຕໂຕວ ອນຸເຕປຸຣໍ ປຈຸຈນິຍຸຍາສິ. ຕຕຸຣ ສຸທໍ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສີ ກຸມາໂຣ ອນຸເຕປຸຣໍ ຄໂຕ ທຸກຸຂີ ທຸມຸມໂນ ປຊຸຊາຍຕິ 'ຮິຣຕຸຖຸ ກິຣ, ໂກ, ຊາຕິ ນາມ, ຍຕຸຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສຸສ ຊຣາ ປລຸລາຍິສຸສຕິ, ພຸຍາຮິ ປລຸລາຍິສຸສຕິ, ມຣຕໍ ປລຸລາຍິສຸສຕີຕິ.

໔໑. "ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ພນຸຮຸມາ ຣາຊາ ສາຣຖິ ອາມນຸຕາເປຕຸວາ ເອຕທໂວຈ 'ກຈຸຈິ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມິຍາ ອກິຣມິຕຸຖ, ກຈຸຈິ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມິຍາ ອຕຸຕມໂນ ອໂຫສີຕິ 'ນ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມິຍາ ອກິຣມິຕຸຖ, ນ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມິຍາ ອຕຸຕມໂນ ອໂຫສີຕິ. 'ກິ ປນ, ສມຸມ ສາຣຖິ, ອທຸທສ ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມີ ນິຍຸຍນຸໂຕຕິ? 'ອທຸທສາ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອຸຍຸຍານກູມີ ນິຍຸຍນຸໂຕ ມຫາຊນກາຍໍ ສນຸນິປຕິຕໍ ນານາຣຕຸຕານລຸ ຈ ທຸສຸສານິ ວິລາຕໍ ກຍິຣມານໍ. ທິສຸວາ ມໍ ເອຕທໂວຈ "ກິ ນຸ

ໂຂ, ໂສ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ມຫາຊນກາໂຍ ສນ຺ນິປຕິໂຕ ນານາຣຕ຺ຕານລ຺ຈ ທຸສ຺ສານံ ວິລາຕံ ກຍິຣຕີຕິ? "ເອໂສ ໂຂ ເທວ ກາລງ຺ກໂຕ ນາມາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ເຍນ ໂສ ກາລງ຺ກໂຕ ເຕນ ຣຖံ ເປເສຫີຕິ. "ເອວံ ເທວາຕິ ໂຂ ອຫໍ ເທວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ໂສ ກາລງ຺ກໂຕ ເຕນ ຣຖံ ເປເສສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ເປຕံ ກາລງ຺ກຕံ, ທິສ຺ວາ ມံ ເອຕທໂວຈ "ກິ ປນາຍံ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ກາລງ຺ກໂຕ ນາມາຕິ? "ເອໂສ ໂຂ ເທວ ກາລງ຺ກໂຕ ນາມ. ນ ທານິ ຕံ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ມາຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິຕາ, ໂສປິ ນ ທກ຺ຂິສ຺ສຕິ ມາຕຣံ ວາ ປິຕຣံ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິເຕຕິ. "ກິ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອຫມ຺ປິ ມຣຕຘມ຺ໂມ ມຣຕໍ ອນຕີໂຕ; ມມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ເທໂວ ວາ ເທວີ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິຕາ; ອຫມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂິສ຺ສາມິ ເທວံ ວາ ເທວິ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິເຕຕິ? "ຕ຺ວລ຺ຈ ເທວ ມຍລ຺ຈມ຺ຫ ສພ຺ເພ ມຣຕຘມ຺ມາ ມຣຕໍ ອນຕີຕາ; ຕມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ເທໂວ ວາ ເທວີ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິຕາ, ຕ຺ວມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ເທວံ ວາ ເທວິ ວາ ອລ຺ເລ ວາ ລາຕິສາໂລຫິເຕຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອລံ ທານຊ຺ຊ ອຸຍ຺ຍານກູມິຍາ, ອິໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣံ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາຫີຕິ. "ເອວံ, ເທວາຕິ ໂຂ ອຫໍ ເທວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣံ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາສິ. ໂສ ໂຂ ເທວ ກຸມາໂຣ ອນ຺ເຕປຸຣံ ຄໂຕ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມໂນ ປຊ຺ຊາຍຕິ "ຘິຣຕ຺ຖຸ ກິຣ ໂກ ຊາຕິ ນາມ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສ຺ສ ຊຣາ ປລ຺ລາຍິສ຺ສຕິ, ພ຺ຍາຘິ ປລ຺ລາຍິສ຺ສຕິ, ມຣຕໍ ປລ຺ລາຍິສ຺ສຕີຕິ.

ປພ຺ພຊິໂຕ

໕໔. "ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ເອຕທໂຫສິ 'ມາ ເຫວ ໂຂ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ນ ຣຊ຺ຊံ ກາເຣສິ, ມາ ເຫວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍံ ປພ຺ພຊິ, ມາ ເຫວ ເນມິຕ຺ຕານံ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານံ ສຈ຺ຈံ ອສ຺ສ ວຈນນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ປລ຺ຈ ກາມຄຸຕານິ ອຸປຝ຺ກາເປສິ 'ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ຣຊ຺ຊံ ກເຣຍ຺ຍ, ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍံ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍ, ຍຖາ ເນມິຕ຺ຕານံ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານံ ມິຈ຺ຆາ ອສ຺ສ ວຈນນ຺ຕິ.

"ຕຕ຺ຣ ສຸທံ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ປລ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄິກູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ພຫູນံ ວສ຺ສານံ ພຫູນံ

ວສ຺ສສຕານໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ພຫູນໍ ອຈ຺ຈເຍນ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ໂຍເຊຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ພທ຺ທານິ ພທ຺ທານິ ຍານານິ, ອຸຍ຺ຍານພູມິໍ ຄຈ຺ຉາມ ສຸພູມິທສ຺ສນາຍາຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ພທ຺ທານິ ພທ຺ທານິ ຍານານິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຝິເວເທສິ 'ຍຸຕ຺ຕານິ ໂຂ ເຕ ເທວ ພທ຺ທານິ ພທ຺ທານິ ຍານານິ, ຍສ຺ສ ທານິ ກາລໍ ມຄ຺ຄສີຕິ. ອຖ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ພທ຺ທໍ ພທ຺ທໍ ຍານໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ພທ຺ເທຫິ ພທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ອຸຍ຺ຍານພູມິໍ ນິຍ຺ຍາສິ.

໕໓. "ອທ຺ທສາ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ອຸຍ຺ຍານພູມິໍ ນິຍ຺ຍນ຺ໂຕ ປຸຣິສໍ ພຕ຺ຕຸໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ກາສາຍວສນໍ. ທິສ຺ວາ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອຍໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປຸຣິໂສ ກິໍກໂຕ? ສີສໍປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອຄ຺ເຄສໍ, ວຕ຺ຖານິປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອຄ຺ເຄສນ຺ຕີ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມາຕິ. 'ກິໍ ປເນໂສ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມາຕິ? 'ເອໂສ ໂຂ ເທວ ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມ ສາຘຸ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສາຘຸ ສມຈຣິຍາ[໑] ສາຘຸ ກຸສລກິຣິຍາ[໔] ສາຘຸ ປຸຄ຺ຄກິຣິຍາ ສາຘຸ ອວິຫິໍສາ ສາຘຸ ພູຕານຸກມ຺ປາຕິ. 'ສາຘຸ ໂຂ ໂສ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມ, ສາຘຸ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສາຘຸ ສມຈຣິຍາ ສາຘຸ ກຸສລກິຣິຍາ ສາຘຸ ປຸຄ຺ຄກິຣິຍາ ສາຘຸ ອວິຫິໍສາ ສາຘຸ ພູຕານຸກມ຺ປາ. ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ເຍນ ໂສ ປພ຺ພຊິໂຕ ເຕນ ຣຖໍ ເປເສຫີຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ໂສ ປພ຺ພຊິໂຕ ເຕນ ຣຖໍ ເປເສສິ. ອຖ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ຕໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ຕ຺ວໍ ປນ, ສມ຺ມ, ກິໍກໂຕ, ສີສມ຺ປິ ເຕ ນ ຍຖາ ອຄ຺ເຄສໍ, ວຕ຺ຖານິປິ ເຕ ນ ຍຖາ ອສນ຺ຕີ? 'ອຫໍ ໂຂ ເທວ ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມາຕິ. 'ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ, ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມາຕິ? 'ອຫໍ ໂຂ ເທວ ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມ, ສາຘຸ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສາຘຸ ສມຈຣິຍາ ສາຘຸ ກຸສລກິຣິຍາ ສາຘຸ ປຸຄ຺ຄກິຣິຍາ ສາຘຸ ອວິຫິໍສາ ສາຘຸ ພູຕານຸກມ຺ປາຕິ. 'ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ, ປພ຺ພຊິໂຕ ນາມ ສາຘຸ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສາຘຸ ສມຈຣິຍາ ສາຘຸ ກຸສລກິຣິຍາ ສາຘຸ ປຸຄ຺ຄກິຣິຍາ ສາຘຸ ອວິຫິໍສາ ສາຘຸ ພູຕານຸກມ຺ປາຕິ.

---

໑. ສມ຺ມຈຣິຍາ (ກ)

໔. ກຸສລຈຣິຍາ (ສ຺ຍາ)

ໂພຘິສຕ຺ຕປພ຺ພຊ຺ຊາ

໕໔. "ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ຣຖໍ ອາທາຍ ອິໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາຫິ. ອຫໍ ປນ ອິເຘວ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຣຖໍ ອາທາຍ ຕໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາສິ. ວິປສ຺ສີ ປນ ກຸມາໂຣ ຕຕ຺ເຖວ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິ.

ມຫາຊນກາຍອນຸປພ຺ພຊ຺ຊາ

໕໕. "ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ພນ຺ຘຸມຕິຍາ ຣາຊຘານິຍາ ມຫາຊນກາໂຍ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາຓສຫສ຺ສານິ 'ວິປສ຺ສີ ກິຣ ກຸມາໂຣ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ. ສຸຕ຺ວານ ເຕສໍ ເອຕທໂຫສິ 'ນ ຫິ ນູນ ໂສ ໂອຣໂກ ຘມ຺ມວິນໂຍ, ນ ສາ ໂອຣກາ[໑] ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ຍຕ຺ຖ ວິປສ຺ສີ ກຸມາໂຣ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ. ວິປສ຺ສີປິ ນາມ ກຸມາໂຣ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສຕິ, ກິມງ຺ຄໍ[໒] ປນ ມຍນ຺ຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ໂສ ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາຊນກາໂຍ[໓] ຈຕຸຣາສີຕິ ປາຓສຫສ຺ສານິ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ວິປສ຺ສິໍ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ອນຸປພ຺ພຊິໍສຸ. ຕາຍ ສຸທໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິສາຍ ປຣິວຸໂຕ ວິປສ຺ສີ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຄາມນິຄມຊນປທຣາຊຘານີສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ.

໕໖. "ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ 'ນ ໂຂ ເມຕໍ[໔] ປຕິຣູປໍ ໂຍຫໍ ອາກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣາມິ, ຍໍນູນາຫໍ ເອໂກ ຄຓມ຺ຫາ ວູປກຏ຺ໂຐ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ

---

໑. ໂອຣິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ)　　໒. ກິມງ຺ຄ (ສີ)

໓. ມຫາຊນກາຍາ (ສ຺ຍາ)　　໔. ນ ໂຂ ປເນຕໍ (ສ຺ຍາ)

ວິປສ຺ສີ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ເອໂກ ຄຓມ຺ຫາ ວູປກຒ຺ໂຖ ວິຫາສິ, ອຍ຺ເຍເນວ ຕານິ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ປພ຺ພຊິຕສຫສ຺ສານິ ອຄມໍສຸ, ອຍ຺ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ວິປສ຺ສີ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ.

ໂພຘິສຕ຺ຕອກິນິເວໂສ

໕໗. "ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ວາສູປຄຕສ຺ສ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຜິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ 'ກິຈ຺ຉໍ ວຕາຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ, ຊາຍຕິ ຈ ຊີຍຕິ ຈ ມີຍຕິ ຈ[໑] ຈວຕິ ຈ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຈ, ອຖ ຈ ປນີມສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ນປ຺ປຊານາຕິ ຊຣາມຣຓສ຺ສ, ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ອິມສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ປຍ຺ຍາຍິສ຺ສຕິ ຊຣາມຣຓສ຺ສາຕິ?

"ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ຊຣາມຣຓໍ ໂຫຕິ, ກີປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອທຸ ປຍ຺ຍາຍ ອກິສມໂຍ 'ຊາຕິຍາ ໂຂ ສຕິ ຊຣາມຣຓໍ ໂຫຕິ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ.

"ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ຊາຕິ ໂຫຕິ, ກີປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອທຸ ປຍ຺ຍາຍ ອກິສມໂຍ 'ກເວ ໂຂ ສຕິ ຊາຕິ ໂຫຕິ, ກວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ.

"ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ກໂວ ໂຫຕິ, ກີປຈ຺ຈຍາ ກໂວຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອທຸ ປຍ຺ຍາຍ ອກິສມໂຍ 'ອຸປາທາເນ ໂຂ ສຕິ ກໂວ ໂຫຕິ, ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ກໂວຕິ.

"ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ອຸປາທານໍ ໂຫຕິ, ກີປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອທຸ ປຍ຺ຍາຍ ອກິສມໂຍ 'ຕຕ຺ຫາຍ ໂຂ ສຕິ ອຸປາທານໍ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ.

---

໑. ຊີຍ຺ຍຕິ ຈ ມີຍ຺ຍຕິ ຈ (ກ)

“ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ຕຓຸຫາ ໂຫຕິ, ກິໍປຈຸຈຍາ ຕຓຸຫາຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍຸຍາຍ ອກິສມໂຍ ‘ເວທນາຍ ໂຂ ສຕິ ຕຓຸຫາ ໂຫຕິ, ເວທນາປຈຸຈຍາ ຕຓຸຫາຕິ.

“ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ເວທນາ ໂຫຕິ, ກິໍປຈຸຈຍາ ເວທນາຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍຸຍາຍ ອກິສມໂຍ ‘ຜສຸເສ ໂຂ ສຕິ ເວທນາ ໂຫຕິ, ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາຕິ.

“ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ຜສຸໂສ ໂຫຕິ, ກິໍປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍຸຍາຍ ອກິສມໂຍ ‘ສຬາຍຕເນ ໂຂ ສຕິ ຜສຸໂສ ໂຫຕິ, ສຬາຍຕນປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສຕິ.

“ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ສຬາຍຕນໍ ໂຫຕິ, ກິໍປຈຸຈຍາ ສຬາຍຕນນຸຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍຸຍາຍ ອກິສມໂຍ ‘ນາມຣູເປ ໂຂ ສຕິ ສຬາຍຕນໍ ໂຫຕິ, ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ສຬາຍຕນນຸຕິ.

“ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ນາມຣູປໍ ໂຫຕິ, ກິໍປຈຸຈຍາ ນາມຣູປນຸຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍຸຍາຍ ອກິສມໂຍ ‘ວິຍຸຍາເຓ ໂຂ ສຕິ ນາມຣູປໍ ໂຫຕິ, ວິຍຸຍາຓປຈຸຈຍາ ນາມຣູປນຸຕິ.

“ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ສຕິ ວິຍຸຍາຓໍ ໂຫຕິ, ກິໍປຈຸຈຍາ ວິຍຸຍາຓນຸຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍຸຍາຍ ອກິສມໂຍ ‘ນາມຣູເປ ໂຂ ສຕິ ວິຍຸຍາຓໍ ໂຫຕິ, ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ວິຍຸຍາຓນຸຕິ.

໕໗. “ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ

ຊາເຍຖ ວາ ຊິຍຸເຍຖ ວາ ມິຍຸເຍຖ ວາ ຈເວຖ ວາ ອຸປປຊຸເຊຖ ວາ, ຍທິທໍ ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ວິລຸຸລາຕໍ, ວິລຸຸລາຕປຈຸຈຍາ ນາມຣູປໍ, ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ສຣາຍຕນໍ, ສຣາຍຕນປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສ, ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາ, ເວທນາ ປຈຸຈຍາ ຕຸຕຸຫາ, ຕຸຕຸຫາປຈຸຈຍາ ອຸປາທານໍ, ອຸປາທານປຈຸຈຍາ ກໂວ, ກວປຈຸຈຍາ ຊາຕິ, ຊາຕິປຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕໍ ໂສກປຣິເທວທຸກຸຂໂທມນສຸສຸປາຍາສາ ສມຸກວນຸຕິ. ເອວເມຕສຸສ ເກວລສຸສ ທຸກຸຂກຸຂນຸຂສຸສ ສມຸທໂຍ ໂຫຕິ.

໕໙. "ສມຸທໂຍ ສມຸທໂຍຕິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ປຸພຸເພ ອນນຸສຸສຸເຕສຸ ຂມຸເມສຸ ຈກຸຂຸໍ ອຸທປາທິ, ລາຕໍ ອຸທປາທິ, ປລຸລາ ອຸທປາທິ, ວິຊຸຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

໖໐. "ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ຊຣາມຣຕໍ ນ ໂຫຕິ, ກິສຸສ ນິໂຣຂາ ຊຣາມຣຕນິໂຣໂຂຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປລຸລາຍ ອກິສມໂຍ 'ຊາຕິຍາ ໂຂ ອສຕິ ຊຣາມຣຕໍ ນ ໂຫຕິ, ຊາຕິນິໂຣຂາ ຊຣາມຣຕນິໂຣໂຂຕິ.

"ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ຊາຕິ ນ ໂຫຕິ, ກິສຸສ ນິໂຣຂາ ຊາຕິນິໂຣໂຂຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປລຸລາຍ ອກິສມໂຍ 'ກເວ ໂຂ ອສຕິ ຊາຕິ ນ ໂຫຕິ, ກວນິໂຣຂາ ຊາຕິນິໂຣໂຂຕິ.

"ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ກໂວ ນ ໂຫຕິ, ກິສຸສ ນິໂຣຂາ ກວນິໂຣໂຂຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປລຸລາຍ ອກິສມໂຍ 'ອຸປາທາເນ ໂຂ ອສຕິ ກໂວ ນ ໂຫຕິ, ອຸປາທານນິໂຣຂາ ກວນິໂຣໂຂຕິ.

"ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມຸຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ອຸປາທານໍ ນ ໂຫຕິ, ກິສຸສ ນິໂຣຂາ ອຸປາທານນິໂຣໂຂຕິ? ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປລຸລາຍ ອກິສມໂຍ 'ຕຸຕຸຫາຍ ໂຂ ອສຕິ ອຸປາທານໍ ນ ໂຫຕິ, ຕຸຕຸຫານິໂຣຂາ ອຸປາທານນິໂຣໂຂຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ຕຓ຺ຫາ ນ ໂຫຕິ, ກິສ຺ສ ນິໂຣຘາ ຕຓ຺ຫານິໂຣໂຘຕິ? ອຖ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍ຺ຍາຍ ອພິສມໂຍ 'ເວທນາຍ ໂຂ ອສຕິ ຕຓ຺ຫາ ນ ໂຫຕິ, ເວທນານິໂຣຘາ ຕຓ຺ຫານິໂຣໂຘຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ເວທນາ ນ ໂຫຕິ, ກິສ຺ສ ນິໂຣຘາ ເວທນານິໂຣໂຘຕິ? ອຖ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍ຺ຍາຍ ອພິສມໂຍ 'ຜສ຺ເສ ໂຂ ອສຕິ ເວທນາ ນ ໂຫຕິ, ຜສ຺ສນິໂຣຘາ ເວທນານິໂຣໂຘຕິ.

"ອຖ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ຜສ຺ໂສ ນ ໂຫຕິ, ກິສ຺ສ ນິໂຣຘາ ຜສ຺ສນິໂຣໂຘຕິ? ອຖ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍ຺ຍາຍ ອພິສມໂຍ 'ສລາຍຕເນ ໂຂ ອສຕິ ຜສ຺ໂສ ນ ໂຫຕິ, ສລາຍຕນນິໂຣຘາ ຜສ຺ສນິໂຣໂຘຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ສລາຍຕນໍ ນ ໂຫຕິ, ກິສ຺ສ ນິໂຣຘາ ສລາຍຕນນິໂຣໂຘຕິ? ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍ຺ຍາຍ ອພິສມໂຍ 'ນາມຣູເປ ໂຂ ອສຕິ ສລາຍຕນໍ ນ ໂຫຕິ, ນາມຣູປນິໂຣຘາ ສລາຍຕນນິໂຣໂຘຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ນາມຣູປໍ ນ ໂຫຕິ, ກິສ຺ສ ນິໂຣຘາ ນາມຣູປນິໂຣໂຘຕິ? ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍ຺ຍາຍ ອພິສມໂຍ 'ວິຍ຺ຍາເຓ ໂຂ ອສຕິ ນາມຣູປໍ ນ ໂຫຕິ, ວິຍ຺ຍາຓນິໂຣຘາ ນາມຣູປນິໂຣໂຘຕິ.

"ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ອສຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ ນ ໂຫຕິ, ກິສ຺ສ ນິໂຣຘາ ວິຍ຺ຍາຓນິໂຣໂຘຕິ? ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣາ ອຫຸ ປຍ຺ຍາຍ ອພິສມໂຍ 'ນາມຣູເປ ໂຂ ອສຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ ນ ໂຫຕິ, ນາມຣູປນິໂຣຘາ ວິຍ຺ຍາຓນິໂຣໂຘຕິ.

໖໑. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘ອຘິຄໂຕ ໂຂ ມ຺ຍາຍໍ ມຄ຺ໂຄ ສມ຺ໂພຘາຍ ຍທິທໍ ນາມຣູປນິໂຣຘາ ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣຘາ ນາມຣູປນິໂຣໂຘ, ນາມຣູປນິໂຣຘາ ສຬາຍຕນນິໂຣໂຘ, ສຬາຍຕນນິໂຣຘາ ຜສ຺ສນິໂຣໂຘ, ຜສ຺ສນິໂຣຘາ ເວທນານິໂຣໂຘ, ເວທນານິໂຣຘາ ຕຓ຺ຫານິໂຣໂຘ, ຕຓ຺ຫານິໂຣຘາ ອຸປາທານນິໂຣໂຘ, ອຸປາທານນິໂຣຘາ ຠວນິໂຣໂຘ, ຠວນິໂຣຘາ ຊາຕິນິໂຣໂຘ, ຊາຕິນິໂຣຘາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂ-ໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ໂຫຕິ’.

໖໒. “ນິໂຣໂຘ ນິໂຣໂຘຕິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

໖໓. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສີ ວິຫາສິ ‘ອິຕິ ຣູປໍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ເວທນາ, ອິຕິ ເວທນາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ເວທນາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສຎ຺ຎາ, ອິຕິ ສຎ຺ຎາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ສຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສງ຺ຂາຣາ, ອິຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມຕິ, ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕິ.

ທຸຕິຍຠາຓວາໂຣ.

ພ຺ຣຫ຺ມຍາຈນກຖາ

໖໔. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘ຍໍນູນາຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘ອຘິຄໂຕ ໂຂ ມ຺ຍາຍໍ ຘມ຺ໂມ ຄມ຺ຠີໂຣ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ.

ອາລຍຣາມາ ໂຂ ປນາຍໍ ປຊາ ອາລຍຣຕາ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາ. ອາລຍຣາມາຍ ໂຂ ປນ ປຊາຍ ອາລຍຣຕາຍ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາຍ ທຸທ຺ທສໍ ອິທໍ ຐານໍ ຍທິທໍ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ. ອິທມ຺ປິ ໂຂ ຐານໍ ທຸທ຺ທສໍ ຍທິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ປເຣ ຈ ເມ ນ ອາຊາເນຍ຺ຍຸໍ; ໂສ ມມສ຺ສ ກິລມໂຖ, ສາ ມມສ຺ສ ວິເຫສາຕິ.

໖໕. “ອປິສ຺ສຸ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘ໌ ອິມາ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ຄາຖາໂຍ ປຏິຠໍສຸ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ;

‘ກິຈ຺ເຉນ ເມ ອຘິຄຕໍ, ຫລໍ ທານິ ປກາສິຕຸໍ;
ຣາຄໂທສປເຣເຕຫິ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ສຸສມ຺ພຸໂຘ.

‘ປຏິໂສຕຄາມິໍ ນິປຸຓໍ, ຄມ຺ຠີຣໍ ທຸທ຺ທສໍ ອຓຸໍ;
ຣາຄຣຕ຺ຕາ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ, ຕໂມຂນ຺ເຘນ ອາວຸຏາຕິ.

“ອິຕິຫ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມິ, ໂນ ຘມ຺ມເທສນາຍ.

໖໖. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກ ມຎ຺ຎາຍ ເອຕທໂຫສິ ‘ນສ຺ສຕິ ວຕ ໂຠ ໂລໂກ, ວິນສ຺ສຕິ ວຕ ໂຠ ໂລໂກ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ[໑], ໂນ ຘມ຺ມເທສນາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ຊາຓຸມຓ຺ຑລໍ ປຐວິຍໍ ນິຫນ຺ຕ຺ວາ[໔] ເຍນ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ວິປສ຺ສີ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ ‘ເທເສຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ, ເທເສຕຸ

໑. ນມິ (ສ຺ຍາ, ກ) ນມິສ຺ສຕິ (?) ໔. ນິທຫນ຺ໂຕ (ສ຺ຍາ)

ສຸຄໂຕ ຘມ຺ມໍ, ສນ຺ຕິ[1] ສຕ຺ຕາ ອປ຺ປຣຊ຺ຊາຕິກາ; ອສ຺ສວນຕາ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຎ຺ຎາຕາໂຣຕິ.

໖໗. “ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ[4] ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຕໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມານໍ ເອຕທໂວຈ ‘ມຍ຺ຫມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣຫ຺ເມ, ເອຕທໂຫສິ “ຍໍນູນາຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ພ຺ຣຫ຺ເມ, ເອຕທໂຫສິ “ອຘິຄໂຕ ໂຂ ມ຺ຍາຍໍ ຘມ຺ໂມ ຄມ຺ຠີໂຣ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ. ອາລຍຣາມາ ໂຂ ປນາຍໍ ປຊາ ອາລຍຣຕາ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາ. ອາລຍຣາມາຍ ໂຂ ປນ ປຊາຍ ອາລຍຣຕາຍ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາຍ ທຸທ຺ທສໍ ອິທໍ ຐານໍ ຍທິທໍ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ. ອິທມ຺ປິ ໂຂ ຐານໍ ທຸທ຺ທສໍ ຍທິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ປເຣ ຈ ເມ ນ ອາຊາເນຍ຺ຍຸໍ; ໂສ ມມສ຺ສ ກິລມໂຖ, ສາ ມມສ຺ສ ວິເຫສາຕິ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ພ຺ຣຫ຺ເມ, ອິມາ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ຄາຖາໂຍ ປຏິຠໍສຸ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ

“ກິຈ຺ເຉນ ເມ ອຘິຄຕໍ, ຫລໍ ທານິ ປກາສິຕຸໍ;
ຣາຄໂທສປເຣເຕຫິ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ສຸສມ຺ພຸໂຘ.

“ປຏິໂສຕຄາມິໍ ນິປຸຓໍ, ຄມ຺ຠີຣໍ ທຸທ຺ທສໍ ອຓຸໍ;
ຣາຄຣຕ຺ຕາ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ, ຕໂມຂນ຺ເຘນ ອາວຸຏາຕິ.

‘ອິຕິຫ ເມ, ພ຺ຣຫ຺ເມ, ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມິ, ໂນ ຘມ຺ມເທສນາຍາຕິ.

໖໘. “ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ໂສ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ໂສ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ວິປສ຺ສີ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ ‘ເທເສຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ, ເທເສຕຸ ສຸຄໂຕ ຘມ຺ມໍ, ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອປ຺ປຣຊ຺ຊາຕິກາ, ອສ຺ສວນຕາ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຎ຺ຎາຕາໂຣຕິ.

໖໙. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ຈ ອຊ຺ເຌສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ສຕ຺ເຕສຸ ຈ ກາຣຸຎ຺ຎຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ

໑. ສນ຺ຕີ ຘ (ສ຺ຍາ) ໔. ອຖ ໂຂ (ກ)

ໂວໂລເກສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ສຕ຺ເຕ ອປ຺ປຣຊກ຺ເຂ ມຫາຣຊກ຺ເຂ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິເຍ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສ຺ວາກາເຣ ທ຺ວາກາເຣ ສຸວິຎ຺ຎາປເຍ ທຸວິຎ຺ຎາປເຍ[໑] ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ[໔] ວິຫຣນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍ-ທສ຺ສາວິເນ[໔] ວິຫຣນ຺ເຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ອຸປ຺ປລິນິຍໍ ວາ ປທຸມິນິຍໍ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີກິນິຍໍ ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ອຸທການຸຄ຺ຄຕານິ ອນ຺ໂຕ ນິມຸຄ຺ຄໂປສີນິ. ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ສໂມທກໍ ຐິຕານິ. ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ອຸທກາ ອຈ຺ຈຸຄ຺ຄມ຺ມ ຐິຕານິ ອນຸປລິຕ຺ຕານິ ອຸທເກນ. ເອວເມວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ອທ຺ທສ ສຕ຺ເຕ ອປ຺ປຣຊກ຺ເຂ ມຫາຣຊກ຺ເຂ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິເຍ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສ຺ວາກາເຣ ທ຺ວາກາເຣ ສຸວິຎ຺ຎາປເຍ ທຸວິຎ຺ຎາປເຍ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ ວິຫຣນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ ວິຫຣນ຺ເຕ.

໗໐. "ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ວິປສ຺ສີ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຌຠາສິ

'ເສເລ ຍຖາ ປພ຺ພຕມຸທ຺ຘນິຏ຺ຐິໂຕ, ຍຖາປິ ປສ຺ເສ ຊນຕໍ ສມນ຺ຕໂຕ;
ຕຖູປມໍ ຘມ຺ມມຍໍ ສຸເມທ, ປາສາທມາຣຸຍ຺ຫ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ.

'ໂສກາວຕິຓ຺ຓໍ[໓] ຊນຕມເປຕໂສໂກ,
ອເວກ຺ຂສ຺ສຸ ຊາຕິຊຣາຠິຠູຕໍ;
ອຸຏ຺ເຐຫິ ວີຣ ວິຊິຕສງ຺ຄາມ,
ສຕ຺ຖວາຫ ອຓຓ ວິຈຣ ໂລເກ.
ເທສສ຺ສຸ[໕] ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ,
ອຎ຺ຎາຕາໂຣ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

---

໑. ທຸວິຎ຺ຎາປເຍ ຠພ຺ເພ ອຠພ຺ເພ (ສ຺ຍາ)
໓. ໂສກາວກິຓ຺ຓໍ (ສ຺ຍາ)
໔. ທສ຺ສາວິໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໕. ເທເສຕຸ (ສ຺ຍາ, ອີ)

໗໑. "ອຄ ໂຂ ກິກຂເວ ວິປສສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມມາສມພຸທໂຄ ຕໍ ມຫາພຣຫມານໍ ຄາຄາຍ ອຊຊກາສິ

'ອປາຣຸຕາ ເຕສໍ ອມຕສສ ທວາຣາ,
ເຍ ໂສຕວນໂຕ ປມຸຄຈນຕຸ ສທຸຄໍ;
ວິທິສສຄຄີ ປຄຸຕໍ ນ ກາສີ,
ຄມມໍ ປຄີຕໍ ມນຸເຊສຸ ພຣຫເມຕີ.

"ອຄ ໂຂ ໂສ ກິກຂເວ ມຫາພຣຫມາ 'ກຕາວກາໂສ ໂຂມຫີ ວິປສສີນາ ກຄວຕາ ອຣຫຕາ ສມມາສມພຸທເຄນ ຄມມເທສນາຍາຕີ ວິປສສີ ກຄວນຕໍ ອຣຫນຕໍ ສມມາສມພຸທຄໍ ອກິວາເທຕວາ ປທກຂີຄໍ ກຕວາ ຕຕເຖວ ອນຕຣຄາຍີ.

ອຄຄສາວກຍຸຄໍ

໗໘. "ອຄ ໂຂ, ກິກຂເວ, ວິປສສີສສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມມາສມພຸທຄສສ ເອຕທໂຫສີ 'ກສສ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ປຄມໍ ຄມມໍ ເທເສຍຍໍ, ໂກ ອິມໍ ຄມມໍ ຂິປປເມວ ອາຊານິສສຕີຕີ? ອຄ ໂຂ ກິກຂເວ ວິປສສີສສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມມາສມພຸທຄສສ ເອຕທໂຫສີ 'ອຍໍ ໂຂ ຂຄໂທ ຈ ຣາຊປຸຕໂຕ ຕິສໂສ ຈ ປຸໂຣຫິຕປຸຕໂຕ ພນຸຄຸມຕີຍາ ຣາຊຄານີຍາ ປຜິວສນຕີ ປຄຫິຕາ ວິຍຕຕາ ເມຄາວິໂນ ທີຄຣຕຕໍ ອປປຣຊກຂຊາຕິກາ. ຍໍນູນາຫໍ ຂຄທສສ ຈ ຣາຊປຸຕຕສສ, ຕິສສສສ ຈ ປຸໂຣຫິຕປຸຕຕສສ ປຄມໍ ຄມມໍ ເທເສຍຍໍ, ເຕ ອິມໍ ຄມມໍ ຂິປປເມວ ອາຊານິສສນຕີຕີ.

໗໙. "ອຄ ໂຂ ກິກຂເວ ວິປສສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມມາສມພຸທໂຄ ເສຍຍຄາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຄຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຄເຊຍຍ; ເອວເມວ ໂພຄິຣຸກຂມູເລ ອນຕຣຫິໂຕ ພນຸຄຸມຕີຍາ ຣາຊຄານີຍາ ເຂເມ ມິຄທາເຍ ປາຕຸຣໂຫສີ. ອຄ ໂຂ ກິກຂເວ ວິປສສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມມາສມພຸທໂຄ ທາຍປາລໍ[1] ອາມນເຕສິ 'ເອຫິ ຕວໍ, ສມມ ທາຍປາລ, ພນຸຄຸມຕີ ຣາຊຄານີ ປວິສິຕວາ ຂຄທຄຈ ຣາຊປຸຕຕໍ ຕິສສຄຈ ປຸໂຣຫິຕປຸຕຕໍ ເອວໍ ວເທຫິ ວິປສສີ ກນເຕ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມມາສມພຸທໂຄ ພນຸຄຸມຕີ ຣາຊຄານີ ອນຸປປຕໂຕ ເຂເມ ມິຄທາເຍ ວິຫຣຕີ, ໂສ ຕຸມຫາກໍ ທສສນກາໂມຕີ. 'ເອວໍ,

໑. ມິຄທາຍປາລໍ (ສຍາ)

ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ທາຍປາໂລ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ປວິສິຕ຺ວາ ຂຕ຺ຕຎ຺ຈ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ຕິສ຺ສຎ຺ຈ ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ‘ວິປສ຺ສີ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ເຂເມ ມິຄທາເຍ ວິຫຣຕິ; ໂສ ຕຸມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສນກາໂມຕິ.

໒໔. “ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຂຕ຺ໂຕ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຈ ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ໂຕ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ພນ຺ຘຸມຕິຍາ ຣາຊຘານິຍາ ນິຍ຺ຍິໍສຸ. ເຍນ ເຂໂມ ມິຄທາໂຍ ເຕນ ປາຍິໍສຸ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ, ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິກາວ[1] ເຍນ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ. ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສິໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ.

໒໕. “ເຕສໍ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອນຸປຸພ຺ພິໍ ກຖໍ[4] ກເຖສິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ເຕ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ກລ຺ລຈິຕ຺ເຕ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ເຕ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ເຕ ປສນ຺ນຈິຕ຺ເຕ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ, ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸທຍໍ ນິໂຣຘໍ ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວເມວ ຂຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕິສ຺ສສ຺ສ ຈ ປຸໂຣຫິຕປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ.

໒໖. “ເຕ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາ ປຕ຺ຕຘມ຺ມາ ວິທິຕຘມ຺ມາ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ມາ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ຉາ ວິຄຕກຖໍກຖາ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິປສ຺ສິໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠນ຺ເຕ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ “ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວເມວໍ ຠຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ

---

໑. ປທິກາວ (ສ຺ຍາ) ໔. ອານຸປຸພ຺ພິກຖໍ (ສີ, ອິ)

ធម្មោ បកាសិតោ. ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច. លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ.

៣៧. "អលត្ថុំ ខោ ភិក្ខវេ ខណ្ឌោ ច រាជបុត្តោ, តិស្សោ ច បុរោហិតបុត្តោ វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ អលត្ថុំ ឧបសម្បទំ. តេ វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ; សង្ខារានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ និព្ពានេ[១] អានិសំសំ បកាសេសិ. តេសំ វិបស្សិនា ភគវតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិយមានានំ សមាទបិយមានានំ សមុត្តេជិយមានានំ សម្បហំសិយមានានំ នចិរស្សេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ.

មហាជនកាយបព្ពជ្ជា

៣៨. "អស្សោសិ ខោ ភិក្ខវេ ពន្ធុមតិយា រាជធានិយា មហាជនកាយោ ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ 'វិបស្សី កិរ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ អនុប្បត្តោ ខេមេ មិគទាយេ វិហរតិ. ខណ្ឌោ ច កិរ រាជបុត្តោ តិស្សោ ច បុរោហិតបុត្តោ វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតាតិ. សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ 'ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ, ន សា ឱរកា បព្ពជ្ជា, យត្ថ ខណ្ឌោ ច រាជបុត្តោ តិស្សោ ច បុរោហិតបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា. ខណ្ឌោ ច រាជបុត្តោ តិស្សោ ច បុរោហិតបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សន្តិ, កិមង្គំ បន មយន្តិ. អថ ខោ សោ ភិក្ខវេ មហាជនកាយោ ចតុរាសីតិបាណសហស្សានិ ពន្ធុមតិយា រាជធានិយា និក្ខមិត្វា យេន ខេមោ មិគទាយោ យេន វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា វិបស្សិំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ.

---

១. និព្ពានេ (ស្យា)

໗໙. "ເຕສໍ ວິປສ຺ສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ອນຸປຸພ຺ພິ ກຖໍ ກເຖສີ. ເສຍ຺ຍຖີທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ເຕ ກຄວາ ອຄ຺ຄາສິ ກລ຺ລຈິຕ຺ເຕ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕ ວິນີວຣຕຈິຕ຺ເຕ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ເຕ ປສນ຺ນຈິຕ຺ເຕ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຮານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຮມ຺ມເທສນາ, ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸທຍໍ ນິໂຣຮໍ ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຮໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາລກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຕິຄ຺ຄຫ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວເມວ ເຕສໍ ຈຕຸຣາສີຕິປານສຫສ຺ສານໍ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຮມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ 'ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສມຸທຍຮມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຮຮມ຺ມນ຺ຕິ.

໘໐. "ເຕ ທິຕ຺ຖຮມ຺ມາ ປຕ຺ຕຮມ຺ມາ ວິທິຕຮມ຺ມາ ປຣິໂຍຄາຊ຺ຫຮມ຺ມາ ຕິຕ຺ຕວິຈິກິຈ຺ຊາ ວິຄຕກຖໍກຖາ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິປສ຺ສິໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ ກນ຺ເຕ ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ກນ຺ເຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ກນ຺ເຕ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຕິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຊ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຮກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຮາເຣຍ຺ຍ "ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວເມວໍ ກຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຮມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອເຕ ມຍໍ ກນ຺ເຕ ກຄວນ຺ຕໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຉາມ ຮມ຺ມຍ຺ຈ (ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆຍ຺ຈ)[1]. ລເພຍ຺ຍາມ ມຍໍ ກນ຺ເຕ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ລເພຍ຺ຍາມ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ.

໘໑. "ອລຕ຺ຖຸໍ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິປານສຫສ຺ສານິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖຸໍ ອຸປສມ຺ປທໍ. ເຕ ວິປສ຺ສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ຮມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ; ສງ຺ຂາຣານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ນິພ຺ພາເນ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ເຕສໍ ວິປສ຺ສິນາ ກຄວຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາ ສມ຺ພຸທ຺ເຮນ ຮມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານໍ ສມາທປິຍມານານໍ ສມຸຕ຺ເຕຊິຍ-ມານານໍ ສມ຺ປຫໍສິຍມານານໍ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນຸປາທາຍ ອາສເວທິ ຈິຕ຺ຕານິ ວິມຸຈ຺ຈິໍສຸ.

ປຸຣິມປພ຺ພຊິຕານໍ　ຮມ຺ມາກິສມໂຍ

໘໔. "ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຕານິ ປຸຣິມານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ປພ຺ພຊິຕສຫສ຺ສານິ 'ວິປສ຺ສີ ກິຣ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ພນ຺ຮຸມຕິໍ ຣາຊຮານິໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ

---

໑. ( ) ນຕ຺ຖິ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ, ປາລິຍໍ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖປິ ທິສ຺ສຕິ.

ເຂເມ ມິຄທາເຍ ວິຫຣຕິ, ຘມ຺ມຎ຺ຈ ກິຣ ເທເສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິປພ຺ພຊິຕສຫສ຺ສານິ ເຍນ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ເຍນ ເຂໂມ ມິຄທາໂຍ ເຍນ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມຶສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສຶ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸ.

໘໓. “ເຕສໍ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອນຸປຸພ຺ພຶ ກຖໍ ກເຖສິ. ເສຍ຺ຍຖີທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ເຕ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ກລ຺ລຈິຕ຺ເຕ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ເຕ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ເຕ ປສນ຺ນຈິຕ຺ເຕ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ, ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸທຍໍ ນິໂຣຘໍ ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວເມວ ເຕສໍ ຈຕຸຣາສີຕິປພ຺ພຊິຕສຫສ຺ສານໍ ຕສ຺ມຶເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ.

໘໔. “ເຕ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາ ປຕ຺ຕຘມ຺ມາ ວິທິຕຘມ຺ມາ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ມາ-ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ຉາ ວິຄຕກຖໍກຖາ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິປສ຺ສຶ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠນ຺ເຕ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ “ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວເມວໍ ຠຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອເຕ ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ລເພຍ຺ຍາມ ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ລເພຍ຺ຍາມ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ.

໘໕. “ອລຕ຺ຖຸໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິປພ຺ພຊິຕສຫສ຺ສານິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອລຕ຺ຖຸໍ ອຸປສມ຺ປທໍ. ເຕ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ; ສງ຺ຂາຣານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ນິພ຺ພາເນ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ເຕສໍ ວິປສ຺ສິນາ ຠຄວຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານໍ ສມາທປິຍມານານໍ ສມຸຕ຺ເຕຊິຍມານານໍ

ສມຸປຫໍສິຍມານານໍ ນຈິຣສຸເສວ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫີ ຈິຕຸຕານິ ວິມຸຈຸຈິສຸ.

ຈາຣິກາອນຸຊານນໍ

໗໖. "ເຕນ ໂຂ ປນ ກິກຸຂເວ ສມເຍນ ພນຸຣຸມຕິຍາ ຣາຊຣານິຍາ ມຫາກິກຸຂຸສງໂພ ປຜິວສຕິ ອຜຸກາສຜຸກິກິກຸຂຸສຕສຫສຸສໍ. ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິປສຸສິສຸສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຣສຸສ ຣໂຫຄຕສຸສ ປຜິສລຸລີນສຸສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກຸໂກ ອຸທປາທິ 'ມຫາ ໂຂ ເອຕຣຫິ ກິກຸຂຸສງໂພ ພນຸຣຸມຕິຍາ ຣາຊຣານິຍາ ປຜິວສຕິ ອຜຸກາສຜຸກິກິກຸຂຸສຕສຫສຸສໍ, ຍໍນູນາຫໍ ກິກຸຂູ ອນຸຊາເນຍຸຍໍ 'ຈຣຖ ກິກຸຂເວ ຈາຣິກໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານໍ; ມາ ເອເກນ ທຸເວ ອຄມິຕຸຖ; ເທເສຖ ກິກຸຂເວ ຘມຸມໍ ອາທິກລຸຍາຕໍ ມຊຸເຊກລຸຍາຕໍ ປຣິໂຍສານກລຸຍາຕໍ ສາຕຸຖໍ ສພຸຍຄຸຊນໍ ເກວລປຣິປຸຕຸຕໍ ປຣິສຸທຸຘໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ປກາເສຖ. ສນຸຕິ ສຕຸຕາ ອປຸປຣຊກຸຂຊາຕິກາ, ອສຸສວນຕາ ຘມຸມສຸສ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ກວິສຸສນຸຕິ ຘມຸມສຸສ ອຄຸຄາຕາໂຣ. ອປິ ຈ ຉນຸນໍ ຉນຸນໍ ວສຸສານໍ ອຈຸຈເຍນ ພນຸຣຸມຕິ ຣາຊຣານິ ອຸປສງກມິຕພຸພາ ປາຕິໂມກຸຂຸທຸເທສາຍາຕິ.

໗໗. "ອຖ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອຄຸຄຕໂຣ ມຫາພຸຣຫຸມາ ວິປສຸສິສຸສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຣສຸສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກຸກມຄຸຄາຍ ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຄຸຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍຸຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຄຸເຊຍຸຍ. ເອວເມວ ພຸຣຫຸມໂລເກ ອນຸຕຣຫິໂຕ ວິປສຸສິສຸສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຣສຸສ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂເວ ມຫາພຸຣຫຸມາ ເອກໍສໍ ອຸຕຸຕຣາສງຄໍ ກຣິຕຸວາ ເຍນ ວິປສຸສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຘ ເຕນຄຸຊລີ ປຕາເມຕຸວາ ວິປສຸສີ ກຄວນຸຕໍ ອຣຫນຸຕໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸຘໍ ເອຕທໂວຈ 'ເອວເມຕໍ, ກຄວາ, ເອວເມຕໍ, ສຸຄຕ. ມຫາ ໂຂ ກນຸເຕ ເອຕຣຫິ ກິກຸຂຸສງໂພ ພນຸຣຸມຕິຍາ ຣາຊຣານິຍາ ປຜິວສຕິ ອຜຸກາສຜຸກິກິກຸຂຸສຕສຫສຸສໍ ອນຸຊານາຕຸ ກນຸເຕ ກຄວາ ກິກຸຂູ "ຈຣຖ ກິກຸຂເວ ຈາຣິກໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານໍ; ມາ ເອເກນ ທຸເວ ອຄມິຕຸຖ; ເທເສຖ ກິກຸຂເວ ຘມຸມໍ ອາທິກລຸຍາຕໍ ມຊຸເຊກລຸຍາຕໍ ປຣິໂຍສານກລຸຍາຕໍ ສາຕຸຖໍ ສພຸຍຄຸຊນໍ ເກວລປຣິປຸຕຸຕໍ ປຣິສຸທຸຘໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ປກາເສຖ. ສນຸຕິ ສຕຸຕາ ອປຸປຣຊກຸຂຊາຕິກາ, ອສຸສວນຕາ ຘມຸມສຸສ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ກວິສຸສນຸຕິ

ຘມ຺ມສ຺ສ ອຎ຺ຎາຕາໂຣຕິ[1]. ອປິ ຈ ຠນ຺ເຕ ມຍໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມ ຍຖາ ຠິກ຺ຂູ ຉນ຺ນໍ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ພນ຺ຘຸມຕິໍ ຣາຊຘານິໍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ. ອິທມໂວຈ ຠິກ຺ຂເວ ໂສ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ, ອິທໍ ວຕ຺ວາ ວິປສ຺ສິໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣຘາຍິ.

໗໗. "ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ ມຫາ ໂຂ ເອຕຣຫິ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ພນ຺ຘຸມຕິຍາ ຣາຊຘານິຍາ ປຏິວສຕິ ອຏ຺ຐສຏ຺ຐິຠິກ຺ຂຸ-ສຕສຫສ຺ສໍ. ຍໍນູນາຫໍ ຠິກ຺ຂູ ອນຸຊາເນຍ຺ຍໍ 'ຈຣຖ ຠິກ຺ຂເວ ຈາຣິກໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ; ມາ ເອເກນ ທ຺ເວ ອຄມິຕ຺ຖ; ເທເສຖ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມໍ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຖ. ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິກາ, ອສ຺ສວນຕາ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຎ຺ຎາຕາໂຣ. ອປິ ຈ, ຉນ຺ນໍ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ.

"ອຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຎຕໂຣ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ມມ ເຈຕສາ ເຈໂຕ-ປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອນ຺ຕຣ-ຫິໂຕ ມມ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນາຫໍ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ມໍ ເອຕທໂວຈ "ເອວເມຕໍ ຠຄວາ ເອວເມຕໍ, ສຸຄຕ. ມຫາ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ເອຕຣຫິ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ພນ຺ຘຸມຕິຍາ ຣາຊຘານິຍາ ປຏິວສຕິ ອຏ຺ຐສຏ຺ຐິຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ. ອນຸຊານາຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ 'ຈຣຖ ຠິກ຺ຂເວ ຈາຣິກໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ; ມາ ເອເກນ ທ຺ເວ ອຄມິຕ຺ຖ; ເທເສຖ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມໍ ฯເປฯ ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິກາ, ອສ຺ສວນຕາ ຘມ຺ມສ຺ສ

---

໑. ອຎ຺ຎາຕາໂຣ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກາວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຄ຺ຄາຕາໂຣຕິ. ອປິ ຈ ການ຺ເຕ ມຍໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມ, ຍຖາ ກິກ຺ຂູ ຉນ຺ນໍ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສ຺ງກມິສ຺ສນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ. ອິທມໂວຈ ກິກ຺ຂເວ ໂສ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ, ອິທໍ ວຕ຺ວາ ມໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣຘາຍິ'.

"ອນຸຊານາມິ ກິກ຺ຂເວ ຈຣຖ ຈາຣິກໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ; ມາ ເອເກນ ທ຺ເວ ອຄມິຕ຺ຖ; ເທເສຖ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມໍ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຊກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານ-ກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຄ຺ຊນໍ ເກວລປຣິປຸຕ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຖ. ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອປ຺ປຣຊ຺ກ຺ຂຊາຕິກາ, ອສ຺ສວນຕາ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກາວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຄ຺ຄາຕາໂຣ. ອປິ ຈ ກິກ຺ຂເວ ຉນ຺ນໍ ຉນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສ຺ງກມິຕພ຺ພາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂູ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ເອກາເຫເນວ ຊນປທຈາຣິກໍ ປກ຺ກມິສ຺ສຸ.

໕໙. "ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຊມ຺ພຸທີເປ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ອາວາສສຫສ຺ສານິ ໂຫນ຺ຕິ. ເອກມ຺ຫິ ທິ ວສ຺ເສ ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ເທວຕາ ສທ຺ທມນຸສ຺ສາເວສຸໍ 'ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ໂຂ, ມາຣິສາ, ເອກໍ ວສ຺ສໍ; ປຄ຺ຈ ທານິ ວສ຺ສານິ ເສສານິ; ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສ຺ງກມິຕພ຺ພາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ. ທ຺ວີສຸ ວສ຺ເສສຸ ນິກ຺ຂນ຺ເຕສຸ... ຕີສຸ ວສ຺ເສສຸ ນິກ຺ຂນ຺ເຕສຸ... ຈຕູສຸ ວສ຺ເສສຸ ນິກ຺ຂນ຺ເຕສຸ... ປຄ຺ຈສຸ ວສ຺ເສສຸ ນິກ຺ຂນ຺ເຕສຸ ເທວຕາ ສທ຺ທມນຸສ຺ສາເວສຸໍ 'ນິກ຺ຂນ຺ຕານິ ໂຂ ມາຣິສາ ປຄ຺ຈວສ຺ສານິ; ເອກໍ ທານິ ວສ຺ສໍ ເສສໍ; ເອກສ຺ສ ວສ຺ສສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສ຺ງກມິຕພ຺ພາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ. ຉສຸ ວສ຺ເສສຸ ນິກ຺ຂນ຺ເຕສຸ ເທວຕາ ສທ຺ທມນຸສ຺ສາເວສຸໍ 'ນິກ຺ຂນ຺ຕານິ ໂຂ ມາຣິສາ ຉພ຺ພສ຺ສານິ, ສມໂຍ ທານິ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສ຺ງກມິຕຸໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂູ ອປ຺ເປກ຺ຈ຺ເຈ ສເກນ ອິທ຺ຘານຸກາເວນ ອປ຺ເປກ຺ຈ຺ເຈ ເທວຕານໍ ອິທ຺ຘານຸກາເວນ ເອກາເຫເນວ ພນ຺ຘຸມຕີ ຣາຊຘານີ ອຸປສ຺ງກມິສຸ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍາຕິ.[1]

໖໐. "ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກິກ຺ຂເວ ວິປສ຺ສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຘ ເອວໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສຕິ:

---

໑. ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍ (?)

'ຂນ຺ຕີ ປຣມໍ ຕໂປ ຕີຕິກ຺ຂາ,
ນິພ຺ພານໍ ປຣມໍ ວທນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘາ;
ນ ຫິ ປພ຺ພຊິໂຕ ປຣູປຆາຕີ,
ນ ສມໂຓ[1] ໂຫຕິ ປຣໍ ວິເຫຐຍນ຺ໂຕ.

'ສພ຺ພປາປສ຺ສ ອກຣຓໍ, ກຸສລສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ;
ສຈິຕ຺ຕປຣິໂຍທປນໍ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຘານສາສນໍ.

'ອນູປວາໂທ ອນູປຆາໂຕ[2], ປາຕິໂມກ຺ເຂ ຈ ສໍວໂຣ.
ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ຈ ຠຕ຺ຕສ຺ມິໍ, ປນ຺ຕຎ຺ຈ ສຍນາສນໍ;
ອຘິຈິຕ຺ເຕ ຈ ອາໂຍໂຄ, ເອຕໍ ພຸທ຺ຘານສາສນນ຺ຕິ.

ເທວຕາໂຣຈນໍ

໕໑. "ເອກມິທາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ສມຍໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາຍໍ ວິຫຣາມິ ສຸຠຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ 'ນ ໂຂ ໂສ ສຕ຺ຕາວາໂສ ສຸລຠຣູໂປ, ໂຍ ມຍາ ອນາວຸຕ຺ຖປຸພ຺ໂພ[3] ອິມິນາ ທີເຆນ ອທ຺ຘຸນາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຸທ຺ຘາວາເສຫິ ເທເວຫິ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ສຸທ຺ຘາວາສາ ເທວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາຍໍ ສຸຠຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ອວິເຫສຸ ເທເວສຸ ປາຕຸຣໂຫສິໍ. ຕສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂເວ ເທວນິກາເຍ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ອເນການິ ເທວຕາສຕສຫສ຺ສານິ[4] ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອິໂຕ ໂສ ມາຣິສາ ເອກນວຸຕິກປ຺ເປ ຍໍ ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ວິປສ຺ສີ ມາຣິສາ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸທປາທິ. ວິປສ຺ສີ ມາຣິສາ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂກຓ຺ຑຎ຺ໂຎ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ

---

໑. ສມໂຓ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ໒. ອນຸປວາໂທ ອນຸປຆາໂຕ (ອິ, ກ)

໓. ອນຊ຺ຌາວຸຏ຺ຐປຸພ຺ໂພ (ກ. ສີ, ກ)

໔. ອເນການິ ເທວຕາສຕານິ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ (ສ຺ຍາ)

ມາຣິສາ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສີ ມາຣິສາ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປາຏລິຍາ ມູເລ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ມາຣິສາ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຂຓ຺ຑຕິສ຺ສໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ຠທ຺ທຍຸຄໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ມາຣິສາ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອຏ຺ຐສຏ຺ຐິຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຓາສວານໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອໂສໂກ ນາມ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ພນ຺ຘຸມາ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເອວໍ ອຠິນິກ຺ຂມນໍ ອໂຫສິ ເອວໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເອວໍ ປຘານໍ ເອວໍ ອຠິສມ຺ໂພຘິ ເອວໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ. ເຕ ມຍໍ ມາຣິສາ ວິປສ຺ສິມ຺ຫິ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ອິຘູປປນ຺ນາຕິ ໆເປໆ

“ຕສ຺ມີເຍວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ເທວນິກາເຍ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ອເນການິ ເທວຕາສຕສຫສ຺ສານິ[1] ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ອິມສ຺ມີເຍວ ໂຂ ມາຣິສາ ຠທ຺ທກປ຺ເປ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ. ຠຄວາ ມາຣິສາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ. ຠຄວາ ມາຣິສາ ໂຄຕໂມ ໂຄຕ຺ເຕນ. ຠຄວໂຕ ມາຣິສາ ອປ຺ປກໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ລຫຸກໍ ໂຍ ຈິຣໍ ຊີວຕິ, ໂສ ວສ຺ສສຕໍ ອປ຺ປໍ ວາ ຠິຍ຺ໂຍ. ຠຄວາ ມາຣິສາ ອສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ມູເລ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ຠຄວໂຕ ມາຣິສາ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ຠທ຺ທຍຸຄໍ. ຠຄວໂຕ

໑. ອເນການິ ເທວຕາສຕານິ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ (ສ຺ຍາ, ເອວມຸປຣິປິ)

ມາຣິສາ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອຑ຺ຒເຕຣສານິ ກິກ຺ຂຸສຕານິ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ອຍໍ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ອານນ຺ໂທ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ອຸປຏ຺ຖາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຖາໂກ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ສຸທ຺ໂຘທໂນ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ມາຍາ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ກປິລວຕ຺ຖຸ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ເອວໍ ອກິນິກ຺ຂມນໍ ອໂຫສິ ເອວໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເອວໍ ປຘານໍ ເອວໍ ອກິສມ຺ໂພຘີ ເອວໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ. ເຕ ມຍໍ ມາຣິສາ ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ອິຘູປປນ຺ນາຕິ.

໒໔. "ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອວິເຫຫິ ເທເວຫິ ສທ຺ຘິ ເຍນ ອຕປ຺ປາ ເທວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ ໆເປໆ ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອວິເຫຫິ ຈ ເທເວຫິ ອຕປ຺ເປຫິ ຈ ເທເວຫິ ສທ຺ຘິ ເຍນ ສຸທສ຺ສາ ເທວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອວິເຫຫິ ຈ ເທເວຫິ ອຕປ຺ເປຫິ ຈ ເທເວຫິ ສຸທສ຺ເສຫິ ຈ ເທເວຫິ ສທ຺ຘິ ເຍນ ສຸທສ຺ສີ ເທວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອວິເຫຫິ ຈ ເທເວຫິ ອຕປ຺ເປຫິ ຈ ເທເວຫິ ສຸທສ຺ເສຫິ ຈ ເທເວຫິ ສຸທສ຺ສີຫິ ຈ ເທເວຫິ ສທ຺ຘິ ເຍນ ອກນິຏ຺ຖາ ເທວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ. ຕສ຺ມິໍ ກິກ຺ຂເວ ເທວນິກາເຍ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ອເນການິ ເທວຕາສຕສຫສ຺ສານິ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຖໍສຸ.

"ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕາ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອິໂຕ ໂສ ມາຣິສາ ເອກນວຸຕິກປ຺ເປ ຍໍ ວິປສ຺ສີ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ວິປສ຺ສີ ມາຣິສາ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ ອໂຫສິ. ຂຕ຺ຕິຍກ຺ເລ ອຸທປາທິ. ວິປສ຺ສີ ມາຣິສາ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂກຕ຺ຑຍ຺ໂຍ ໂຄຕ຺ເຕນ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມານໍ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສີ ມາຣິສາ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປາຏລິຍາ ມູເລ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຂຕ຺ທຕິສ຺ສໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ກທ຺ທຍຸຄໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອຏ຺ຖສຏ຺ຖິກິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ກິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ.

ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິພິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ມາຣິສາ, ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພ຺ເພສໍ ເຍວ ຂີນາສວານໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອໂສໂກ ນາມ ພິກ຺ຂຸ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ພນ຺ຘຸມາ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕີ. ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ຣຏ຺ໂຏ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ ມາຣິສາ ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເອວໍ ອພິນິກ຺ຂມນໍ ອໂຫສິ ເອວໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເອວໍ ປຘານໍ ເອວໍ ອພິສມ຺ໂພຘິ, ເອວໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ. ເຕ ມຍໍ ມາຣິສາ ວິປສ຺ສິມ຺ຫິ ພຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ອິຘູປປນ຺ນາຕິ ຕສ຺ມິໍເຍວ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ເທວນິກາເຍ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ອເນການິ ເທວຕາສຕສຫສ຺ສານິ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອິໂຕ ໂສ ມາຣິສາ ເອກຕິໍເສ ກປ຺ເປ ຍໍ ສິຂີ ພຄວາ ໆເປໆ ເຕ ມຍໍ, ມາຣິສາ, ສິຂິມ຺ຫິ ພຄວຕິ ຕສ຺ມິຍ຺ເຍວ ໂຂ ມາຣິສາ ເອກຕິໍເສ ກປ຺ເປ ຍໍ ເວສ຺ສພູ ພຄວາ ໆເປໆ ເຕ ມຍໍ ມາຣິສາ ເວສ຺ສພຸມ຺ຫິ ພຄວຕິ ໆເປໆ ອິມສ຺ມິໍ ເຍວ ໂຂ ມາຣິສາ ພທ຺ທກປ຺ເປ ກກຸສນ຺ໂຘໂກນາຄມໂນ ກສ຺ສໂປ ພຄວາ ໆເປໆ ເຕ ມຍໍ ມາຣິສາ ກກຸສນ຺ຘມ຺ຫິ ໂກນາຄມນມ຺ຫິ ກສ຺ສປມ຺ຫິ ພຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ວິຣາເຊຕ຺ວາ ອິຘູປປນ຺ນາຕິ.

໙໓. "ຕສ຺ມິໍເຍວ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ເທວນິກາເຍ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ອເນການິ ເທວຕາສຕສຫສ຺ສານິ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອິມສ຺ມິໍເຍວ ໂຂ ມາຣິສາ ພທ຺ທກປ຺ເປ ພຄວາ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ພຄວາ ມາຣິສາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕິຍາ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ. ພຄວາ, ມາຣິສາ, ໂຄຕໂມ ໂຄຕ຺ເຕນ. ພຄວໂຕ ມາຣິສາ ອປ຺ປກໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ລຫຸກໍ ໂຍ ຈິຣໍ ຊີວຕິ, ໂສ ວສ຺ສສຕໍ ອປ຺ປໍ ວາ ພິຍ຺ໂຍ. ພຄວາ ມາຣິສາ ອສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ມູເລ ອພິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ພຄວໂຕ ມາຣິສາ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ພທ຺ທຍຸຄໍ. ພຄວໂຕ

ມາຣິສາ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ໌ນິປາໂຕ ອໂຫສີ ອຫ໌ຒເຕຣສານີ ກິກ໌ຂຸສຕານີ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ອຍໍ ເອໂກ ສາວການໍ ສນ໌ນິປາໂຕ ອໂຫສີ ສພ໌ເພສໍເຍວ ຂີຕາສວານໍ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ອານນ໌ໂທ ນາມ ກິກ໌ຂຸ ອຸປຏ໌ຖາໂກ ອຄ໌ຄຸປຏ໌ຖາໂກ ອໂຫສີ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ສຸທ໌ໂຣທໂນ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສີ. ມາຍາ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສີ ຊເນຕ໌ຕີ. ກປິລວຕ໌ຖຸ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊທານີ ອໂຫສີ. ກຄວໂຕ ມາຣິສາ ເອວໍ ອກິນິກ໌ຂມນໍ ອໂຫສີ, ເອວໍ ປພ໌ພຊ໌ຊາ, ເອວໍ ປທານໍ, ເອວໍ ອກິສມ໌ໂພທິ, ເອວໍ ທມ໌ມຈກ໌ກປ໌ປວຕ໌ຕນໍ. ເຕ ມຍໍ ມາຣິສາ ກຄວຕິ ພ໌ຣຫ໌ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ໌ວາ ກາເມສຸ ກາມຈ໌ຉນ໌ທໍ ວິຣາເຊຕ໌ວາ ອິທູປປນ໌ນາຕິ.

໙໔. "ອິຕິ ໂຂ ກິກ໌ຂເວ ຕຖາຄຕສ໌ເສເວສາ ທມ໌ມທາຕຸ ສຸປ໌ປຏິວິທ໌ທາ, ຍສ໌ສາ ທມ໌ມທາຕຸຍາ ສຸປ໌ປຏິວິທ໌ທຕ໌ຕາ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ໌ເທ ປຣິນິພ໌ພຸເຕ ຉິນ໌ນປປຈ໌ເຈ ຉິນ໌ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ໌ນວຏ໌ເຏ ສພ໌ພທຸກ໌ຂວີຕິວຕ໌ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ໂຄຕ໌ຕໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ອາຍຸປ໌ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ສາວກສນ໌ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ 'ເອວໍ ຊຈ໌ຈາ ເຕ ກຄວນ໌ໂຕ ອເຫສຸໍ' ອິຕິປິ. 'ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ໌ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍທມ໌ມາ ເອວໍປຍ໌ຍາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ໌ຕາ ເຕ ກຄວນ໌ໂຕ ອເຫສຸໍ' ອິຕິປີຕິ.

"ເທວຕາປິ ຕຖາຄຕສ໌ສ ເອຕມຕ໌ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ, ເຍນ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ໌ເທ ປຣິນິພ໌ພຸເຕ ຉິນ໌ນປປຈ໌ເຈ ຉິນ໌ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ໌ນວຏ໌ເຏ ສພ໌ພທຸກ໌ຂ-ວີຕິວຕ໌ເຕ ຊາຕິໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ນາມໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ໂຄຕ໌ຕໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ອາຍຸປ໌ປມາຓໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ສາວກຍຸຄໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ, ສາວກສນ໌ນິປາຕໂຕປິ ອນຸສ໌ສຣຕິ 'ເອວໍຊຈ໌ຈາ ເຕ ກຄວນ໌ໂຕ ອເຫສຸໍ' ອິຕິປິ. 'ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ໌ຕາ ເອວໍສີລາ ເອວໍທມ໌ມາ ເອວໍປຍ໌ຍາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ໌ຕາ ເຕ ກຄວນ໌ໂຕ ອເຫສຸໍ' ອິຕິປີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ໌ຕມນາ ເຕ ກິກ໌ຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ໌ທຸນ໌ຕິ.

ມຫາປທານສຸຕ໌ຕໍ ນິຏ໌ຖິຕໍ ປຖມໍ.

---

໔. ມຫານິທານສຸຕ຺ຕໍ

ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ

໙໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ນາມ[1] ກຸຣູນໍ ນິຄໂມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ຠນ຺ເຕ ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ! ຍາວ ຄມ຺ຠີໂຣ ຈາຍໍ ຠນ຺ເຕ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ຄມ຺ຠີຣາວຠາໂສ ຈ, ອຖ ຈ ປນ ເມ ອຸຕ຺ຕານກຸຕ຺ຕານໂກ ວິຍ ຂາຍຕີຕິ. “ມາ ເຫວໍ ອານນ຺ທ ອວຈ, ມາ ເຫວໍ ອານນ຺ທ ອວຈ. ຄມ຺ຠີໂຣ ຈາຍໍ ອານນ຺ທ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ຄມ຺ຠີຣາວຠາໂສ ຈ. ເອຕສ຺ສ ອານນ຺ທ ຘມ຺ມສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ເອວມຍໍ ປຊາ ຕນ຺ຕາກຸລກຊາຕາ ກຸລຄຓ຺ຐິກຊາຕາ[4] ມຸຎ຺ຊປພ຺ພຊຠູຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ.

໙໖. “ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ເຐນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ‘ກິໍປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, ‘ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

“ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ເຐນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ‘ກິໍປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, ‘ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

“ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຠໂວຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ເຐນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ‘ກິໍປຈ຺ຈຍາ ຠໂວຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, ‘ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ຠໂວຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

“ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ເຐນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ‘ກິໍປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, ‘ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

---

໑. ກມ຺ມາສທມ຺ມໍ ນາມ (ສ຺ຍາ)

໔. ຄຸຬາຄຸຓ຺ຐິກຊາຕາ (ສີ, ອິ), ຄຸຓຄຓ຺ຐິກຊາຕາ (ສ຺ຍາ)

"ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາຕິ ອິຕິ ປ຺ຜ຺ເຖນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. 'ກິປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, 'ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

"ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ເວທນາຕິ ອິຕິ ປ຺ຜ຺ເຖນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. 'ກິປຈ຺ຈຍາ ເວທນາຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, 'ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

"ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ ອິຕິ ປ຺ຜ຺ເຖນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. 'ກິປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, 'ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

"ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປນ຺ຕິ ອິຕິ ປ຺ຜ຺ເຖນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. 'ກິປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, 'ວິຓ຺ຓາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປນ຺ຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

"ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ວິຓ຺ຓາຓນ຺ຕິ ອິຕິ ປ຺ຜ຺ເຖນ ສຕາ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. 'ກິປຈ຺ຈຍາ ວິຓ຺ຓາຓນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, 'ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ວິຓ຺ຓາຓນ຺ຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍໍ.

໕໗. "ອິຕິ ໂຂ ອານນ຺ທ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ວິຓ຺ຓາຓໍ, ວິຓ຺ຓາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ, ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ, ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ, ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານໍ, ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ພໂວ, ພວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ສມ຺ພວນ຺ຕິ. ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ທສ຺ສ ສມຸທໂຍ ໂຫຕິ.

໕໘. "ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ. ຊາຕິ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາພວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເທວານໍ ວາ ເທວຕ຺ຕາຍ, ຄນ຺ຘພ຺ພານໍ ວາ ຄນ຺ຘພ຺ພຕ຺ຕາຍ, ຍກ຺ຂານໍ ວາ ຍກ຺ຂຕ຺ຕາຍ, ພູຕານໍ ວາ ພູຕຕ຺ຕາຍ, ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕາຍ, ຈຕຸປ຺ປທານໍ ວາ ຈຕຸປ຺ປທຕ຺ຕາຍ, ປກ຺ຂີນໍ ວາ ປກ຺ຂິຕ຺ຕາຍ, ສຣີສປານໍ ວາ ສຣີສປຕ຺ຕາຍ[1],

---

໑. ສິຣິສປານໍ ສິຣິສປຕ຺ຕາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ)

ເຕສໍ ເຕສຍ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ສຕ຺ຕານໍ ຕທຕ຺ຕາຍ ຊາຕິ ນາກາວິສ຺ສ. ສພ຺ພໂສ ຊາຕິຍາ ອສຕິ ຊາຕິນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ຊຣາມຣຕໍ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ຊຣາມຣຕສ຺ສ, ຍທິທໍ ຊາຕິ".

໙໙. "ກວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ກວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ. ກໂວ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກາວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມກໂວ ວາ ຣູປກໂວ ວາ ອຣູປກໂວ ວາ, ສພ຺ພໂສ ກເວ ອສຕິ ກວນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ຊາຕິ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ຊາຕິຍາ, ຍທິທໍ ກໂວ".

໑໐໐. "ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ກໂວຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ກໂວ. ອຸປາທານຍ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກາວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມຸປາທານໍ ວາ ທິຝ຺ຖຸປາທານໍ ວາ ສີລພ຺ພຕຸປາທານໍ ວາ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານໍ ວາ, ສພ຺ພໂສ ອຸປາທາເນ ອສຕິ ອຸປາທານນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ກໂວ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ກວສ຺ສ, ຍທິທໍ ອຸປາທານໍ".

໑໐໑. "ຕຕ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ຕຕ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານໍ. ຕຕ຺ຫາ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກາວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຣູປຕຕ຺ຫາ ສທ຺ທຕຕ຺ຫາ ຄນ຺ຘຕຕ຺ຫາ ຣສຕຕ຺ຫາ ໂຜຝ຺ຖພ຺ພຕຕ຺ຫາ ຘມ຺ມຕຕ຺ຫາ, ສພ຺ພໂສ ຕຕ຺ຫາຍ ອສຕິ ຕຕ຺ຫານິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ອຸປາທານໍ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕີ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ອຸປາທານສ຺ສ, ຍທິທໍ ຕຕ຺ຫາ".

໑໐໒. "ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຕ຺ຫາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຕ຺ຫາ. ເວທນາ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກາວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ,

ເສຍຸຍຖິທໍ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂສຕສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ຄານສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ຊິວຸຫາສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ກາຍສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ມໂນສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ, ສພຸພໂສ ເວທນາຍ ອສຕິ ເວທນານິໂຣຄາ ອປິ ນຸ ໂຂ ຕຓຸຫາ ປຓຸຓາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນຸເຕ". "ຕສຸມາຕິຫານນຸທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈຸຈໂຍ ຕຓຸຫາຍ, ຍທິທໍ ເວທນາ".

໑໐໓. "ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ອານນຸທ ເວທນໍ ປຜິຈຸຈ ຕຓຸຫາ, ຕຓຸຫໍ ປຜິຈຸຈ ປຣິເຍສນາ, ປຣິເຍສນໍ ປຜິຈຸຈ ລາໂກ, ລາກໍ ປຜິຈຸຈ ວິນິຈຸຊໂຍ, ວິນິຈຸຊຍໍ ປຜິຈຸຈ ຊນຸທຣາໂຄ, ຊນຸທຣາຄໍ ປຜິຈຸຈ ອຊຸໂຊສານໍ, ອຊຸໂຊສານໍ ປຜິຈຸຈ ປຣິຄຸຄໂຫ, ປຣິຄຸຄຫໍ ປຜິຈຸຈ ມຈຸຊຣິຍໍ, ມຈຸຊຣິຍໍ ປຜິຈຸຈ ອາຣກຸໂຂ. ອາຣກຸຂາຄິກຣຕໍ ທຓຸຫາທານສຕຸຖາທານກລຫວິຄຸຄຫວິວາທຕຸວໍຕຸວໍເປສຸຓຸຓມຸສາວາທາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ສມຸກວນຸຕິ.

໑໐໔. "ອາຣກຸຂາຄິກຣຕໍ[1] ທຓຸຫາທານສຕຸຖາທານກລຫວິຄຸຄຫວິວາທຕຸວໍຕຸວໍ-ເປສຸຓຸຓມຸສາວາທາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ສມຸກວນຸຕິຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕທານນຸທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພຸພໍ, ຍຖາ ອາຣກຸຂາຄິກຣຕໍ ທຓຸຫາທານສຕຸຖາທານກລຫວິຄຸຄຫວິວາທຕຸວໍຕຸວໍເປສຸຓຸຓ-ມຸສາວາທາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ສມຸກວນຸຕິ. ອາຣກຸໂຂ ຈ ຫິ ອານນຸທ ນາກວິສຸສ ສພຸເພນສພຸພໍ ສພຸພຖາສພຸພໍ ກສຸສຈິ ກິມຸຫິຈິ, ສພຸພໂສ ອາຣກຸເຂ ອສຕິ ອາຣກຸຂນິໂຣຄາ ອປິ ນຸ ໂຂ ທຓຸຫາທານສຕຸຖາທານກລຫ-ວິຄຸຄຫວິວາທຕຸວໍຕຸວໍເປສຸຓຸຓມຸສາວາທາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ສມຸກເວຍຸຍຸນຸຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນຸເຕ". "ຕສຸມາຕິຫານນຸທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈຸຈໂຍ ທຓຸຫາທານສຕຸຖາທານກລຫວິຄຸຄຫວິວາທ-ຕຸວໍຕຸວໍເປສຸຓຸຓມຸສາວາທານໍ ອເນເກສໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຄມຸມານໍ ສມຸກວາຍ ຍທິທໍ ອາຣກຸໂຂ.

໑໐໕. "ມຈຸຊຣິຍໍ ປຜິຈຸຈ ອາຣກຸໂຂຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕທານນຸທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພຸພໍ, ຍຖາ ມຈຸຊຣິຍໍ ປຜິຈຸຈ ອາຣກຸໂຂ. ມຈຸຊຣິຍຓຸຈ ຫິ ອານນຸທ ນາກວິສຸສ ສພຸເພນສພຸພໍ ສພຸພຖາສພຸພໍ ກສຸສຈິ ກິມຸຫິຈິ, ສພຸພໂສ

---

[1] ອາຣກຸຂໍ ປຜິຈຸຈ ອາຣກຸຂາຄິກຣຕໍ (ສຸຍາ)

ມຈ຺ຉຣິເຍ ອສຕິ ມຈ຺ຉຣິຍນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ອາຣກ຺ໂຂ ປຌ຺ຌາເຍຖາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ອາຣກ຺ຂສ຺ສ, ຍທິທໍ ມຈ຺ຉຣິຍໍ”.

໑໐໖. “ປຣິຄ຺ຄຫໍ ປຏິຈ຺ຈ ມຈ຺ຉຣິຍນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ປຣິຄ຺ຄຫໍ ປຏິຈ຺ຈ ມຈ຺ຉຣິຍໍ. ປຣິຄ຺ຄໂຫ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ສພ຺ພໂສ ປຣິຄ຺ຄເຫ ອສຕິ ປຣິຄ຺ຄຫນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ປຌ຺ຌາເຍຖາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ, ຍທິທໍ ປຣິຄ຺ຄໂຫ”.

໑໐໗. “ອຊ຺ໂຊສານໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຣິຄ຺ຄໂຫຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ອຊ຺ໂຊສານໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຣິຄ຺ຄໂຫ. ອຊ຺ໂຊສານຌ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ສພ຺ພໂສ ອຊ຺ໂຊສາເນ ອສຕິ ອຊ຺ໂຊສານນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ປຣິຄ຺ຄໂຫ ປຌ຺ຌາເຍຖາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສ ຍທິທໍ ອຊ຺ໂຊສານໍ”.

໑໐໘. “ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຊ຺ໂຊສານນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຊ຺ໂຊສານໍ. ຉນ຺ທຣາໂຄ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ສພ຺ພໂສ ຉນ຺ທຣາເຄ ອສຕິ ຉນ຺ທຣາຄນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ອຊ຺ໂຊສານໍ ປຌ຺ຌາເຍຖາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ອຊ຺ໂຊສານສ຺ສ, ຍທິທໍ ຉນ຺ທຣາໂຄ”.

໑໐໙. “ວິນິຈ຺ຉຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ຉນ຺ທຣາໂຄຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ຉນ຺ທຣາໂຄ. ວິນິຈ຺ຉໂຍ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາກວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ສພ຺ພໂສ ວິນິຈ຺ຉເຍ ອສຕິ ວິນິຈ຺ຉຍນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ຉນ຺ທຣາໂຄ ປຌ຺ຌາເຍຖາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ, ຍທິທໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ”.

໑໑໐. "ລາຠໍ ປຏິຈ຺ຈ ວິນິຈ຺ຉໂຍຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ລາຠໍ ປຏິຈ຺ຈ ວິນິຈ຺ຉໂຍ. ລາໂຠ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາຠວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ສພ຺ພໂສ ລາເຠ ອສຕິ ລາຠນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ວິນິຈ຺ຉຍສ຺ສ, ຍທິທໍ ລາໂຠ".

໑໑໑. "ປຣິເຍສນໍ ປຏິຈ຺ຈ ລາໂຠຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ປຣິເຍສນໍ ປຏິຈ຺ຈ ລາໂຠ. ປຣິເຍສນາ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາຠວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ສພ຺ພໂສ ປຣິເຍສນາຍ ອສຕິ ປຣິເຍສນານິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ລາໂຠ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ລາຠສ຺ສ, ຍທິທໍ ປຣິເຍສນາ".

໑໑໒. "ຕຓ຺ຫໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຣິເຍສນາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ຕຓ຺ຫໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຣິເຍສນາ. ຕຓ຺ຫາ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາຠວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມຕຓ຺ຫາ ຠວຕຓ຺ຫາ ວິຠວຕຓ຺ຫາ, ສພ຺ພໂສ ຕຓ຺ຫາຍ ອສຕິ ຕຓ຺ຫານິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ປຣິເຍສນາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ປຣິເຍສນາຍ, ຍທິທໍ ຕຓ຺ຫາ. ອິຕິ ໂຂ ອານນ຺ທ ອິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ[1] ທ຺ວເຍນ ເວທນາຍ ເອກສໂມສຣຓາ ຠວນ຺ຕິ".

໑໑໓. "ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ 'ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ. ຜສ຺ໂສ ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາຠວິສ຺ສ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ກສ຺ສຈິ ກິມ຺ຫິຈິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂສຕສມ຺ຜສ຺ໂສ ຆານສມ຺ຜສ຺ໂສ ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ໂສ ກາຍສມ຺ຜສ຺ໂສ ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ, ສພ຺ພໂສ ຜສ຺ເສ ອສຕິ ຜສ຺ສນິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ເວທນາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ເວທນາຍ, ຍທິທໍ ຜສ຺ໂສ".

---

໑. ອິເມ ຘມ຺ມາ (ກ)

໑໑໔. "ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ. ເຍຫິ ອານນ຺ທ ອາກາເຣຫິ ເຍຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຍຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ເຍຫິ ອຸທ຺ເທເສຫິ ນາມກາຍສ຺ສ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ອາກາເຣສຸ ເຕສຸ ລິງ຺ເຄສຸ ເຕສຸ ນິມິຕ຺ເຕສຸ ເຕສຸ ອຸທ຺ເທເສສຸ ອສຕິ ອປິ ນຸ ໂຂ ຣູປກາເຍ ອធິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ເຍຫິ ອານນ຺ທ ອາກາເຣຫິ ເຍຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຍຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ເຍຫິ ອຸທ຺ເທເສຫິ ຣູປກາຍສ຺ສ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ອາກາເຣສຸ ຯເປຯ ເຕສຸ ອຸທ຺ເທເສສຸ ອສຕິ ອປິ ນຸ ໂຂ ນາມກາເຍ ປຝິឃສມ຺ຜສ຺ໂສ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ເຍຫິ ອານນ຺ທ ອາກາເຣຫິ ຯເປຯ ເຍຫິ ອຸທ຺ເທເສຫິ ນາມກາຍສ຺ສ ຈ ຣູປກາຍສ຺ສ ຈ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ອາກາເຣສຸ ຯເປຯ ເຕສຸ ອຸທ຺ເທເສສຸ ອສຕິ ອປິ ນຸ ໂຂ ອធິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ ວາ ປຝິឃສມ຺ຜສ຺ໂສ ວາ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ເຍຫິ ອານນ຺ທ ອາກາເຣຫິ ຯເປຯ ເຍຫິ ອຸທ຺ເທເສຫິ ນາມຣູປສ຺ສ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ອາກາເຣສຸ ຯເປຯ ເຕສຸ ອຸທ຺ເທເສສຸ ອສຕິ ອປິ ນຸ ໂຂ ຜສ຺ໂສ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ຜສ຺ສສ຺ສ, ຍທິທໍ ນາມຣູປໍ".

໑໑໕. "ວິញ຺ញາណປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ວິญ຺ញາណປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ ວິญ຺ញາណໍ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ມາຕຸກຸຈ຺ឆິສ຺ມິໍ ນ ໂອກ຺ກມິສ຺ສຖ, ອປິ ນຸ ໂຂ ນາມຣູປໍ ມາຕຸກຸຈ຺ឆິສ຺ມິໍ ສມຸຈ຺ຈິສ຺ສຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ວິญ຺ញាណໍ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ມາຕຸກຸຈ຺ឆິສ຺ມິໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ໂວກ຺ກມິສ຺ສຖ, ອປິ ນຸ ໂຂ ນາມຣູປໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍ ອភិນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ວິญ຺ញាណໍ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ທຫរສ຺ເສວ ສໂຕ ໂວຈ຺ឆິຊ຺ຊິສ຺ສຖ ກຸມារກສ຺ສ ວາ ກຸມາຣິກາຍ ວາ, ອປິ ນຸ ໂຂ ນາມຣູປໍ ວុឌ຺ឍິ ວິຣູឡ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ນາມຣູປສ຺ສ ຍທິທໍ ວິญ຺ញាណໍ".

໑໑໖. "ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ວິญ຺ញាណນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທານນ຺ທ, ອິມິນາເປຕໍ ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ວິญ຺ញាណໍ. ວິญ຺ញាណໍ຺ຈ ຫິ ອານນ຺ທ ນາມຣູເປ ປຕິຝ຺ຖໍ ນ ລភິສ຺ສຖ, ອປິ ນຸ ໂຂ ອາຍຕິໍ

ທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ຠໂວ[1] ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເສວ ເຫຕຸ ເອຕໍ ນິທານໍ ເອສ ສມຸທໂຍ ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຍທິທໍ ນາມຣູປໍ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ອານນ຺ທ ຊາເຍຖ ວາ ຊີເຍຖ[2] ວາ ມີເຍຖ[3] ວາ ຈເວຖ ວາ ອຸປປຊ຺ເຊຖ ວາ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຘິວຈນປໂຖ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິປໂຖ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິປໂຖ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ປຎ຺ຎາວຈຣໍ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ວຏ຺ຏໍ ວຕ຺ຕຕິ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາປນາຍ ຍທິທໍ ນາມຣູປໍ ສຫ ວິຎ຺ຎາເຓນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍຕາ ປວຕ຺ຕຕິ.

ອຕ຺ຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິ

໑໑໗. “ກິຕ຺ຕາວຕາ ຈ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ? ຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ “ຣູປີ ເມ ປຣິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ. ຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ ‘ຣູປີ ເມ ອນນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ. ອຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ ‘ອຣູປີ ເມ ປຣິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ. ອຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ ‘ອຣູປີ ເມ ອນນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ.

໑໑໘. “ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ຠາວີ ວາ ໂສ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣູປິໍ[4] ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ ອນຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ.

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ຣູປິໍ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ຣູປິໍ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ຠາວີ ວາ ໂສ ຣູປິໍ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ

---

໑. ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ຠໂວ (ສີ ,ສ຺ຍາ, ອິ)
໒. ຊິເຍ຺ຍຖ (ກ)
໓. ມິເຍ຺ຍຖ (ກ)
໔. ຣູປີ (ກ)

ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣູປິໍ[໑] ອນນ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ ອນຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ.

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ອຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ອຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ຠາວິໍ ວາ ໂສ ອຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຣູປິໍ[໔] ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ ອນຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ.

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ອຣູປິໍ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ອຣູປິໍ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ຠາວິໍ ວາ ໂສ ອຣູປິໍ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຣູປິໍ[໔] ອນນ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ ອນຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎເປຕິ.

ນອຕ຺ຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິ

໑໑໙. “ກິຕ຺ຕາວຕາ ຈ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ? ຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ ‘ຣູປີ ເມ ປຣິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ. ຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ ‘ຣູປີ ເມ ອນນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ. ອຣູປິໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນຄານນ຺ທ, ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ ‘ອຣູປີ ເມ ອນນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ.

໑໒໐. “ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ຠາວິໍ ວາ ໂສ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນ ປຎ຺ຎເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ນ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣູປິໍ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ ນານຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ.

---

໑. ຣູປີ (ກ)   ໔. ອຣູປີ (ກ)

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ຣູປີ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ຣູປີ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ກາວີ ວາ ໂສ ຣູປີ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ນ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣູປີ ອນນ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຠ຺ຐິ ນານຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ.

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ອຣູປີ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ອຣູປີ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ກາວີ ວາ ໂສ ອຣູປີ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ນ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຣູປີ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຠ຺ຐິ ນານຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ.

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ອຣູປີ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ ໂສ ອຣູປີ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ, ຕຕ຺ຖ ກາວີ ວາ ໂສ ອຣູປີ ອນນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ, ‘ອຕຖໍ ວາ ປນ ສນ຺ຕໍ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອຸປກປ຺ເປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ວາ ປນສ຺ສ ນ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຣູປີ ອນນ຺ຕຕ຺ຕານຸທິຠ຺ຐິ ນານຸເສຕີຕິ ອິຈ຺ຈາລໍ ວຈນາຍ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ນ ປຌ຺ຌເປນ຺ໂຕ ນ ປຌ຺ຌເປຕິ.

ອຕ຺ຕສມນຸປສ຺ສນາ

໑໒໑. “ກິຕ຺ຕາວຕາ ຈ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສມາໂນ ສມນຸປສ຺ສຕິ? ເວທນໍ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສມາໂນ ສມນຸປສ຺ສຕິ ‘ເວທນາ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ. ‘ນ ເຫວ ໂຂ ເມ ເວທນາ ອຕ຺ຕາ, ອປ຺ປຎິສໍເວທໂນ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ອິຕິ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສມາໂນ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ‘ນ ເຫວ ໂຂ ເມ ເວທນາ ອຕ຺ຕາ, ໂນປິ ອປ຺ປຎິສໍເວທໂນ ເມ ອຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕາ ເມ ເວທິຍຕິ, ເວທນາຘມ຺ໂມ ຫິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ອິຕິ ວາ ຫິ ອານນ຺ທ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສມາໂນ ສມນຸປສ຺ສຕິ.

໑໒໔. “ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ເອວມາຫ ‘ເວທນາ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ, ໂສ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ຕິສ຺ໂສ ໂຂ ອິມາ, ອາວຸໂສ, ເວທນາ ສຸຂາ ເວທນາ ທຸກ຺ຂາ

ເວທນາ ອທຸກຸຂມສຸຂາ ເວທນາ. ອິມາສំ ໂຂ ຕຸວំ ຕິສຸສນຸນំ ເວທນານំ ກຕມំ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສສີຕິ? ຍສຸມឹ ອານນຸທ ສມເຍ ສຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ, ເນວ ຕສຸມឹ ສມເຍ ທຸກຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ, ນ ອທຸກຸຂມສຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ; ສຸຂំເຍວ ຕສຸມឹ ສມເຍ ເວທນំ ເວເທຕິ. ຍສຸມឹ ອານນຸທ ສມເຍ ທຸກຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ, ເນວ ຕສຸມឹ ສມເຍ ສຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ, ນ ອທຸກຸຂມສຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ; ທຸກຸຂំເຍວ ຕສຸມឹ ສມເຍ ເວທນំ ເວເທຕິ. ຍສຸມឹ, ອານນຸທ, ສມເຍ ອທຸກຸຂມສຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ, ເນວ ຕສຸມឹ ສມເຍ ສຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ, ນ ທຸກຸຂំ ເວທນំ ເວເທຕິ; ອທຸກຸຂມສຸຂំເຍວ ຕສຸມឹ ສມເຍ ເວທນំ ເວເທຕິ.

໑໔໗. "ສຸຂາປិ ໂຂ ອານນຸທ ເວທນາ ອນិຈຸຈາ ສງຸຂຕາ ປដិຈຸຈສມຸປຸປນຸນາ ຂຍធມຸມາ ວយធມຸມາ វិຣາគធមຸມາ និໂຣធធមຸມາ. ທຸກຸຂາປិ ໂຂ ອານນຸທ ເວທນາ ອນិຈຸຈາ ສງຸຂຕາ ປដិຈຸຈສມຸປຸປນຸນາ ຂຍធມຸມາ ວយធມຸມາ វិຣາគធមຸມາ និໂຣធធមຸມາ. ອທຸກຸຂມສຸຂາປិ ໂຂ ອານນຸທ ເວທນາ ອນិຈຸຈາ ສງຸຂຕາ ປដិຈຸຈສມຸປຸປນຸນາ ຂຍធມຸມາ ວយធມຸມາ វិຣາគធមຸມາ និໂຣធធមຸມາ. ຕສຸສ ສຸຂំ ເວທນំ ເວທិយមានສຸສ 'ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາຕិ ໂຫຕិ. ຕສຸສາເຍວ ສຸຂាយ ເວທនាយ និໂຣធា 'ພຸຍគា[១] ເມ ອຕຸຕາຕិ ໂຫຕិ. ທຸກຸຂំ ເວທນំ ເວທិយមានສຸສ 'ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາຕិ ໂຫຕិ. ຕສຸສາເຍວ ທຸກຸຂាយ ເວທនាយ និໂຣធា 'ພຸຍគា ເມ ອຕຸຕາຕិ ໂຫຕិ. ອທຸກຸຂມສຸຂំ ເວທນំ ເວທិយមានສຸສ 'ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາຕិ ໂຫຕិ. ຕສຸສາເຍວ ອທຸກຸຂມສຸຂាយ ເວທនាយ និໂຣធា 'ພຸຍគា ເມ ອຕຸຕາຕិ ໂຫຕិ. ອិຕិ ໂສ ທិដຸເຖວ ធមຸເມ ອນិຈຸຈສຸຂທຸກຸຂໂវກិណຸណំ ອຸປຸປាទវយធមຸមំ ອຕຸຕານំ ສມນຸປສຸສມາໂນ ສມນຸປສຸສຕិ, ໂຍ ໂສ ເອວមាហ 'ເວທນາ ເມ ອຕຸຕາຕិ. ຕສຸមាຕិហានນຸທ, ເອເຕន ເປຕំ នກຸខមຕិ 'ເວທນາ ເມ ອຕຸຕາຕិ ສມນຸປສຸສិតុំ.

໑໔໘. "ຕຕຸຣານນຸທ, ໂຍ ໂສ ເອວមាហ 'ນ ເຫវ ໂຂ ເມ ເວທນາ ອຕຸຕា, ອປຸປដិសំເວທໂນ ເມ ອຕຸຕາຕិ, ໂສ ເອວមສຸស វចនិໂຍ 'ຍຕຸຖ ປនាវុໂສ, ສພຸພໂສ ເວທយិតំ នຕຸຖិ ອបិ នុ ໂຂ, ຕຕຸຖ "ອយមហមសຸមិតិ សិយាតិ? "ໂນ ເຫតំ, ភនຸເຕ". "ຕສຸមាຕិហានນຸທ, ເອເຕន ເປຕំ នກຸខមຕិ 'ນ ເຫវ ໂຂ ເມ ເວທນາ ອຕຸຕា, ອປຸປដិសំເວທໂນ ເມ ອຕຸຕាតិ សមនុປສຸສិតុំ.

---
១. ພຸຍគុគា (សិ, ភ)

໑໒໕. “ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ໂສ ເອວມາຫ ‘ນ ເຫວ ໂຂ ເມ ເວທນາ ອຕ຺ຕາ, ໂນປິ ອປ຺ປຏິສໍເວທໂນ ເມ ອຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕາ ເມ ເວທິຍຕິ, ເວທນາຘມ຺ໂມ ຫິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ. ໂສ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ເວທນາ ຈ ຫິ, ອາວຸໂສ, ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ສພ຺ພໂສ ເວທນາຍ ອສຕິ ເວທນານິໂຣຘາ ອປິ ນຸ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ‘ອຍມຫມສ຺ມີຕິ ສິຍາຕິ? ‘ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ເອເຕນເປຕໍ ນກ຺ຂມຕິ “ນ ເຫວ ໂຂ ເມ ເວທນາ ອຕ຺ຕາ, ໂນປິ ອປ຺ປຏິສໍເວທໂນ ເມ ອຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕາ ເມ ເວທິຍຕິ, ເວທນາຘມ຺ໂມ ຫິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ.

໑໒໖. “ຍໂຕ ໂຂ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸ ເນວ ເວທນໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ໂນປິ ອປ຺ປຏິສໍເວທນໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ໂນປິ ‘ອຕ຺ຕາ ເມ ເວທິຍຕິ, ເວທນາຘມ຺ໂມ ຫິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ໂສ ເອວໍ ນ ສມນຸປສ຺ສນ຺ໂຕ ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ, ອນຸປາທິຍໍ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ, ອປຣິຕສ຺ສໍ[໑] ປຈ຺ຈຕ຺ຕຎ຺ເຎວ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸໍ ໂຍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ ອິຕິສ຺ສ[໒] ທິຏ຺ຐິຕິ, ຕທກລ຺ລໍ. ‘ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ ອິຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຕິ, ຕທກລ຺ລໍ. ‘ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ ອິຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຕິ, ຕທກລ຺ລໍ. ‘ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ ອິຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຕິ, ຕທກລ຺ລໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາວຕາ ອານນ຺ທ ອຘິວຈນໍ ຍາວຕາ ອຘິວຈນປໂຖ, ຍາວຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິ ຍາວຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິປໂຖ, ຍາວຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຍາວຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິປໂຖ, ຍາວຕາ ປຎ຺ຎາ ຍາວຕາ ປຎ຺ຎາວຈຣໍ, ຍາວຕາ ວຏ຺ຏໍ[໓], ຍາວຕາ ວຏ຺ຏຕິ[໓], ຕທຠິຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ, ຕທຠິຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ‘ນ ຊານາຕິ ນ ປສ຺ສຕິ ອິຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຕິ, ຕທກລ຺ລໍ.

ສຕ຺ຕ ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິ

໑໒໗. “ສຕ຺ຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ[໔], ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິໂຍ, ເທ຺ວ ອາຍຕນານິ. ກຕມາ ສຕ຺ຕ? ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕກາຍາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎິໂນ ເສຍ຺ຍຖາປິ

---

໑. ອປຣິຕສ຺ສນໍ (ກ)

໒. ອິຕິ ສາ (ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປາຐນ຺ຕຣໍ)

໓.໓. ຍາວຕາ ວຏ຺ຏໍ ວຏ຺ຏຕິ (ກ, ສີ)

໔. ສຕ຺ຕ ໂຂ ອິມາ ອານນ຺ທ (ກ, ສີ, ສ຺ຍາ)

ມນຸສ຺ສາ, ເອກຈ຺ເຈ ຈ ເທວາ, ເອກຈ຺ເຈ ຈ ວິນິປາຕິກາ. ອຍໍ ປຖມາ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕກາຍາ ເອກຕ຺ຕສຍ຺ຍິໂນ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ ປຖມາພິນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ອຍໍ ທຸຕິຍາ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕກາຍາ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍິໂນ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ອາພັສ຺ສຣາ. ອຍໍ ຕະຕິຍາ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕກາຍາ ເອກຕ຺ຕສຍ຺ຍິໂນ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ສຸພກິຓ຺ຫາ. ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖີ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຍ຺ຍານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຎິຆສຍ຺ຍານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍານໍ ອມນສິກາຣາ 'ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສ'ຕິ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນູປຄາ. ອຍໍ ປຍ຺ຈມີ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຓນ຺'ຕິ ວິຍ຺ຍາຓຍ຺ຈາຍຕນູປຄາ. ອຍໍ ຉຎ຺ຊີ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ສຕ຺ຕາ ສພ຺ພໂສ ວິຍ຺ຍາຓຍ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີ'ຕິ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນູປຄາ. ອຍໍ ສຕ຺ຕມີ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ. ອສຍ຺ຍສຕ຺ຕາຍຕນ-ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນເມວ ທຸຕິຍໍ.

໑໒໗. "ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍາຍໍ ປຖມາ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕິ ນານຕ຺ຕກາຍາ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍິໂນ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມນຸສ຺ສາ, ເອກຈ຺ເຈ ຈ ເທວາ, ເອກຈ຺ເຈ ຈ ວິນິປາຕິກາ. ໂຍ ນຸ ໂຂ ອານນ຺ທ ຕຍ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສາ ຈ ສມຸທຍໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສາ ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສາ ຈ ອສ຺ສາທໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສາ ຈ ອາທີນວໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສາ ຈ ນິສ຺ສຣຓໍ ປຊານາຕິ, ກລ຺ລໍ ນຸ ເຕນ ຕທພິນນ຺ທິຕຸນ຺"ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ" ฯເປฯ "ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍມິທໍ ອສຍ຺ຍ-ສຕ຺ຕາຍຕນໍ. ໂຍ ນຸ ໂຂ ອານນ຺ທ ຕຍ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ສມຸທຍໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອສ຺ສາທໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອາທີນວໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ນິສ຺ສຣຓໍ ປຊານາຕິ, ກລ຺ລໍ ນຸ ເຕນ ຕທພິນນ຺ທິຕຸນ຺"ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ". "ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍມິທໍ ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນໍ. ໂຍ ນຸ ໂຂ ອານນ຺ທ ຕຍ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ສມຸທຍໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອສ຺ສາທໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອາທີນວໍ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ນິສ຺ສຣຓໍ ປຊານາຕິ, ກລ຺ລໍ ນຸ ເຕນ ຕທພິນນ຺ທິຕຸນ຺"ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ". ຍໂຕ ໂຂ ອານນ຺ທ ພິກ຺ຂຸ ອິມາສຍ຺ຈ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວິຍ຺ຍາຓຎ຺ຘິຕີນໍ ອິເມສຍ຺ຈ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ ສມຸທຍຍ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຍ຺ຈ ອສ຺ສາທຍ຺ຈ ອາທີນວຍ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຍ຺ຈ ຍຖາພູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ອນຸປາທາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ໂຕ.

ອຏ຺ຐວິໂມກ຺ຂາ

໑໒໙. “ອຏ຺ຐ ໂຂ ອິເມ ອານນ຺ທ ວິໂມກ຺ຂາ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອຍໍ ປຐໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ. ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ. ສຸຠນ຺ເຕວ ອຘິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຍໍ ຕຕິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ. ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ ‘ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານ຺ຎຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ວິໂມກ຺ໂຂ. ສພ຺ພໂສ ອາກາສານ຺ຎຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓ຺ຎຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ປຎ຺ຈໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ. ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓ຺ຎຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຉຏ຺ໂຐ ວິໂມກ຺ໂຂ. ສພ຺ພໂສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ສຕ຺ຕໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ. ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອຏ຺ຐໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ. ອິເມ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຏ຺ຐ ວິໂມກ຺ຂາ.

໑໓໐. “ຍໂຕ ໂຂ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸ ອິເມ ອຏ຺ຐ ວິໂມກ຺ເຂ ອນຸໂລມມ຺ປິ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ປຏິໂລມມ຺ປິ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ອນຸໂລມປຏິໂລມມ຺ປິ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ສມາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ອາສວານຎ຺ຈ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິມາຍ ຈ ອານນ຺ທ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອຎ຺ຎາ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາ ວາ ປຓີຕຕຣາ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ມຫານິທານສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ມຫາປຣິນິພ຺ພານສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊີ ອຠິຍາຕຸກາໂມ ໂຫຕິ. ໂສ ເອວມາຫ "ອຫໍ ຫິເມ ວຊ຺ຊີ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ອຸຈ຺ເຉຈ຺ຉາມິ[1] ວຊ຺ຊີ, ວິນາເສສ຺ສາມິ ວຊ຺ຊີ, ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປາເທສ຺ສາມິ ວຊ຺ຊີຕິ.[2]

໑໓໒. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ວສ຺ສກາຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ມຄຘມຫາມຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ 'ຣາຊາ ຠນ຺ເຕ ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ 'ຣາຊາ ຠນ຺ເຕ ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊີ ອຠິຍາຕຸກາໂມ. ໂສ ເອວມາຫ "ອຫໍ ຫິເມ ວຊ຺ຊີ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ອຸຈ຺ເຉຈ຺ຉາມິ ວຊ຺ຊີ ວິນາເສສ຺ສາມິ ວຊ຺ຊີ, ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປາເທສ຺ສາມີຕິ. ຍຖາ ເຕ ຠຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕໍ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສິ. ນ ຫິ ຕຖາຄຕາ ວິຕຖໍ ຠຓນ຺ຕີຕິ.

ວສ຺ສກາຣພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ

໑໓໓. "ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຘມຫາມຕ຺ໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ມາຄຘສ຺ສ ອຊາຕສຕ຺ຕຸສ຺ສ ເວເທຫິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ຣາຊຄຫມ຺ຫາ ນິຍ຺ຍາສິ, ເຍນ ຄິຊ຺ຌກູໂຏ ປພ຺ພໂຕ ເຕນ ປາຍາສິ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ, ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ

---

໑. ອຸຈ຺ເຉຊ຺ຊາມິ (ສ຺ຍາ, ອິ), ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊາມິ (ກ)

໒. ອາປາເທສ຺ສາມິ ວຊ຺ຊີຕິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອໍ ໘-ຜ໓ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຘມຫາມຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຣາຊາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ຣາຊາ[1], ໂຠ ໂຄຕມ, ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊີ ອຠິຍາຕຸກາໂມ. ໂສ ເອວມາຫ 'ອຫໍ ຫິເມ ວຊ຺ຊີ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ອຸຈ຺ເຉຈ຺ຉາມິ ວຊ຺ຊີ, ວິນາເສສ຺ສາມິ ວຊ຺ຊີ, ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປາເທສ຺ສາມີຕິ.

ຣາຊອປຣິຫານິຍຘມ຺ມາ

໑໓໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ຐິໂຕ ໂຫຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ພີຊຍມາໂນ[2]. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີ ອຠິຓ຺ຫໍ ສນ຺ນິປາຕາ ສນ຺ນິປາຕພຫຸລາຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີ ອຠິຓ຺ຫໍ ສນ຺ນິປາຕາ ສນ຺ນິປາຕພຫຸລາຕິ. "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີ ອຠິຓ຺ຫໍ ສນ຺ນິປາຕາ ສນ຺ນິປາຕພຫຸລາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. **(໑)**

"ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີ ສມຄ຺ຄາ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຸຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຊ຺ຊີກຣຓີຍານິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີ ສມຄ຺ຄາ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຸຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຊ຺ຊີກຣຓີຍານິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ. "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີສມຄ຺ຄາ ສນ຺ນິປຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສນ຺ຕິ, ສມຄຄາ ວຊ຺ຊີກຣຓີຍານິ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. **(໒)**

"ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີ ອປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ຍຖາປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ໂປຣາເຓ ວຊ຺ຊີຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີ ອປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ ນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ຍຖາປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ໂປຣາເຓ ວຊ຺ຊີຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ "ວຊ຺ຊີ ອປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ປຎ຺ຎເປສ຺ສນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຍຖາປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ໂປຣາເຓ ວຊ຺ຊີຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. **(໓)**

---

໑. ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ ຣາຊາ (ກ)　໒. ວີຊຍມາໂນ (ສີ), ວີຊີຍມາໂນ (ສ຺ຍາ)

"ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີ ເຍ ເຕ ວຊ຺ຊີນໍ ວຊ຺ຊິມຫລ຺ລກາ, ເຕ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ[1] ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ໂສຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕີຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີ ເຍ ເຕ ວຊ຺ຊີນໍ ວຊ຺ຊິມຫລ຺ລກາ, ເຕ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ໂສຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕີຕິ "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີ ເຍ ເຕ ວຊ຺ຊີນໍ ວຊ຺ຊິມຫລ຺ລກາ, ເຕ ສກ຺ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ມາເນສ຺ສນ຺ຕິ ປູເຊສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ໂສຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໔)

"ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີ ຍາ ຕາ ກຸລິຕ຺ຖິໂຍ ກຸລກຸມາຣິໂຍ, ຕາ ນ ໂອກ຺ກສ຺ສ ປສຍ຺ຫ ວາເສນ຺ຕີຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີ ຍາ ຕາ ກຸລິຕ຺ຖິໂຍ ກຸລກຸມາຣິໂຍ ຕາ ນ ໂອກ຺ກສ຺ສ ປສຍ຺ຫ ວາເສນ຺ຕີຕິ. "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີ ຍາ ຕາ ກຸລິຕ຺ຖິໂຍ ກຸລກຸມາຣິໂຍ, ຕາ ນ ໂອກ຺ກສ຺ສ ປສຍ຺ຫ ວາເສສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໕)

"ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີ ຍານິ ຕານິວຊ຺ຊີນໍ ວຊ຺ຊິເຈຕິຍານິ ອພ຺ຠນ຺ຕຣານິ ເຈວ ພາຫິຣານິ ຈ, ຕານິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ທິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ກຕປຸພ຺ພໍ ຘມ຺ມິກໍ ພລິໍ ໂນ ປຣິຫາເປນ຺ຕີຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີ ຍານິ ຕານິ ວຊ຺ຊີນໍ ວຊ຺ຊິເຈຕິຍານິ ອພ຺ຠນ຺ຕຣານິ ເຈວ ພາຫິຣານິ ຈ, ຕານິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ ເຕສຎ຺ຈ ທິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ກຕປຸພ຺ພໍ ຘມ຺ມິກໍ ພລິໍ ໂນ ປຣິຫາເປນ຺ຕີຕິ "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີ ຍານິ ຕານິ ວຊ຺ຊີນໍ ວຊ຺ຊິເຈຕິຍານິ ອພ຺ຠນ຺ຕຣານິ ເຈວ ພາຫິຣານິ ຈ, ຕານິ ສກ຺ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ມາເນສ຺ສນ຺ຕິ ປູເຊສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ທິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ກຕປຸພ຺ພໍ ຘມ຺ມິກໍ ພລິໍ ໂນ ປຣິຫາເປສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໖)

"ກິນ຺ຕິ ເຕ ອານນ຺ທ ສຸຕໍ, 'ວຊ຺ຊີນໍ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ຘມ຺ມິກາ ຣກ຺ຂາ-ວຣຓຄຸຕ຺ຕິ ສຸສໍວິຫິຕາ, ກິນ຺ຕິ ອນາຄຕາ ຈ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຊິຕໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ອາຄຕາ ຈ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຊິເຕ ຜາສຸ ວິຫເຣຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ? "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ວຊ຺ຊີນໍ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ຘມ຺ມິກາ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິ ສຸສໍວິຫິຕາ ກິນ຺ຕິ ອນາຄຕາ ຈ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຊິຕໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ອາຄຕາ ຈ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຊິເຕ ຜາສຸ ວິຫເຣຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິ. "ຍາວກີວຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ຘມ຺ມິກາ

---

໑. ຄຣຸກໂຣນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ຣກ຺ຂາວຣຄຄ຺ຄ຺ຕິ ສຸສໍວິຫິຕາ ກວິສ຺ສຕິ, ກິນ຺ຕິ ອນາຄຕາ ຈ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຊິຕໍ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍ຺ໍ, ອາຄຕາ ຈ ອຣຫນ຺ໂຕ ວິຊິເຕ ຜາສຸ ວິຫເຣຍ຺ຍ຺ນ຺ຕິ. ວຸທ຺ຊິເຍວ ອານນ຺ທ ວຊ຺ຊີນໍ ປາຟິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີຕິ.

໑໓໕. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ວສ຺ສກາຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຄໍ ມຄຄມຫາມຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອກມິທາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຄ, ສມຍໍ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ສາຣນ຺ທເທ[1] ເຈຕິເຍ. ຕຕ຺ຣາຫໍ ວຊ຺ຊີນໍ ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິເຍ ຄມ຺ເມ ເທເສສິ. ຍາວກີວລ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຄ, ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານີຍາ ຄມ຺ມາ ວຊ຺ຊີສຸ ກສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຄມ຺ເມສຸ ວຊ຺ຊີ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຊິເຍວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຄ, ວຊ຺ຊີນໍ ປາຟິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຄ ມຄຄມຫາມຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເອກເມເກນປິ, ໂກ ໂຄຕມ, ອປຣິຫານິເຍນ ຄມ຺ເມນ ສມນ຺ນາຄຕານໍ ວຊ຺ຊີນໍ ວຸທ຺ຊິເຍວ ປາຟິກ຺ຂາ ໂນ ປຣິຫານິ. ໂກ ປນ ວາໂທ ສຕ຺ຕຫິ ອປຣິຫານິເຍຫິ ຄມ຺ເມຫິ. ອກຣຕີຍາວ[4], ໂກ ໂຄຕມ, ວຊ຺ຊີ[5] ຣລ຺ລາ ມາຄເຄນ ອຊາຕສຕ຺ຕຸນາ ເວເທຫິປຸຕ຺ເຕນ ຍທິທໍ ຍຸທ຺ຄສ຺ສ, ອລ຺ລຕ຺ຣ ອຸປລາປນາຍ ອລ຺ລຕ຺ຣ ມິຖຸເກທາ. ຫນ຺ທ ຈ ທານິ ມຍໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ຄຈ຺ຊາມ, ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຕີຍາຕິ. "ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຄ, ກາລໍ ມລ຺ລສີຕິ. ອຖ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຄ ມຄຄມຫາມຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຜ຺ກາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

ກິກ຺ຂຸອປຣິຫານິຍຄມ຺ມາ

໑໓໖. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ວສ຺ສກາເຣ ພ຺ຣາຫ຺ມເຄ ມຄຄມຫາມຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຈ຺ຊ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຍາວຕິກາ ກິກ຺ຂູ ຣາຊຄຫໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕ ສພ຺ເພ ອຸປຜ຺ການສາລາຍໍ ສນ຺ນິປາເຕຫີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ປຟິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍາວຕິກາ ກິກ຺ຂູ ຣາຊຄຫໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕ ສພ຺ເພ ອຸປຜ຺ການສາລາຍໍ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສ຺ກມິ; ອຸປສ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຜ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິໂຕ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສນ຺ນິປຕິໂຕ ກນ຺ເຕ ກິກ຺ຂຸສ຺ໂຄ, ຍສ຺ສທານິ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ກາລໍ ມລ຺ລຕີຕິ.

---

໑. ສານນ຺ທເຣ (ກ) ໔. ອກຣຕີຍາ ຈ (ສຸຍາ, ກ) ໕. ວຊ຺ຊີນໍ (ກ)

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ອຸປຏ຺ຐານສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ສຕ຺ຕ ໂວ ຠິກ຺ຂເວ ອປຣິຫານິເຍ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ອຠິຓ຺ຫໍ ສນ຺ນິປາຕາ ສນ຺ນິປາຕພຫຸລາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໑)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສນ຺ນິປຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ສງ຺ຆກຣຓີຍານິ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໒)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ອປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ປຎ຺ຎເປສ຺ສນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຍຖາປຎ຺ຎຕ຺ເຕສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໓)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ເຍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຖຣາ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎູ ຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ສງ຺ຆປິຕໂຣ ສງ຺ຆປຣິຓາຍກາ, ເຕ ສກ຺ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ມາເນສ຺ສນ຺ຕິ ປູເຊສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ໂສຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໔)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ໂປໂນພ຺ຠວິກາຍ ນ ວສໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໕)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ອາຣຎ຺ຎເກສຸ ເສນາສເນສຸ ສາເປກ຺ຂາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໖)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ປຈ຺ຈຕ຺ຕຎ຺ເຎວ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ‘ກິນ຺ຕິ ອນາຄຕາ ຈ ເປສລາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ອາຄຕາ ຈ ເປສລາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຜາສຸ[1] ວິຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໗)

“ຍາວກີວຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ ຠິກ຺ຂູສຸ ຐສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

---

໑. ຜາສຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໑໓໗. "ອປເຣປິ ໂວ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິເຍ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕຖໂວຈ

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ກມ຺ມາຣາມາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ກມ຺ມຣຕາ ນ ກມ຺ມາຣາມຕມນຸຍຸຕ຺ຕາ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໑)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ພສ຺ສາຣາມາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ພສ຺ສຣຕາ ນ ພສ຺ສາຣາມຕມນຸຍຸຕ຺ຕາ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໒)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ນິທ຺ທາຣາມາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ນິທ຺ທາຣຕາ ນ ນິທ຺ທາຣາມຕມນຸຍຸຕ຺ຕາ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.(໓)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ສງ຺ຄຓິກາຣາມາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ສງ຺ຄຓິກຣຕາ ນ ສງ຺ຄຓິກາຣາມຕມນຸຍຸຕ຺ຕາ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໔)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ປາປິຈ຺ຉາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ປາປິການໍ ອິຈ຺ຉານໍ ວສໍ ຄຕາ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໕)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ປາປມິຕ຺ຕາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ປາປສຫາຍາ ນ ປາປສມ຺ປວ຺ກາ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໖)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ນ ໂອຣມຕ຺ຕເກນ ວິເສສາຘິຄເມນ ອນ຺ຕຣາໂວສານໍ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ. (໗)

"ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ ພິກ຺ຂູສຸ ຖ຺ສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ພິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຒ຺ຎິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຜິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

໑໓໘. "ອປເຣປິ ໂວ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິເຍ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ ຯເປຯ "ຍາວກີວຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ສທ຺ຘາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ຯເປຯ ຫິຣິມນາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ... ໂອຕ຺ຕປ຺ປີ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ... ພຫ຺ສ຺ສຸຕາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ... ອາຣທ຺ຘວີຣິຍາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ...

ອຸປຜຸກິຕສຸສຕີ ພາວິສ຺ສນ຺ຕິ... ປຝ຺ລວນ຺ໂຕ ພາວິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຫ຺ຘິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຝິກ຺ງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ. ຍາວກີວລ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ ພິກ຺ຂູສຸ ຖສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ພິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຫ຺ຘິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຝິກ຺ງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ.

໑໓໙. "ອປເຣປິ ໂວ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິເຍ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຍາວກີວລ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ ฯເປฯ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ.. ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງ຺ຄໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຫ຺ຘິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຝິກ຺ງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ.

"ຍາວກີວລ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ ພິກ຺ຂູສຸ ຖສ຺ສນ຺ຕິ ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ພິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຫ຺ຘິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຝິກ຺ງ຺ຂາ ໂນ ປຣິຫານີ.

໑໔໐. "ອປເຣປິ ໂວ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິເຍ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຍາວກີວລ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ອນິຈ຺ຈສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ ฯເປฯ ອນຕ຺ຕສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ອສຸພສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ອາທີນວສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ປຫານສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ວິຣາຄສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ... ນິໂຣຘສລ຺ລໍ ພາເວສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຫ຺ຘິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຝິກ຺ງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ.

"ຍາວກີວລ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ ພິກ຺ຂູສຸ ຖສ຺ສນ຺ຕິ ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ພິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຫ຺ຘິເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນໍ ປາຝິກ຺ງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ.

໑໔໑. "ຉ, ໂວ ພິກ຺ຂເວ, ອປຣິຫານິເຍ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ;

"ຍາວກີວຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ເມຕ຺ຕ຺ ກາຍກມ຺ມ຺ ປຈ຺ຈຸປຊ຺ຊາເປສ຺ສນ຺ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ວຸຑ຺ຒີເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນ຺ ປາຒິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ. (໑)

"ຍາວກີວຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ເມຕ຺ຕ຺ ວຈີກມ຺ມ຺ ປຈ຺ຈຸປຊ຺ຊາເປສ຺ສນ຺ຕິ ฯເປฯ ເມຕ຺ຕ຺ ມໂນກມ຺ມ຺ ປຈ຺ຈຸປຊ຺ຊາເປສ຺ສນ຺ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ວຸຑ຺ຒີເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນ຺ ປາຒິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ. (໒-໓)

"ຍາວກີວຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ, ເຍ ເຕ ລາພາ ຘມ຺ມິກາ ຘມ຺ມລຑ຺ຘາ ອນ຺ຕມໂສ ປຕ຺ຕປຣິຍາປນ຺ນມຕ຺ຕມ຺ປິ ຕຖາຣູເປຫິ ລາເພຫິ ອປ຺ປຒິວິພຕ຺ຕໂພຄີ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ສີລວນ຺ເຕຫິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ສາຘາຣຓໂພຄີ, ວຸຑ຺ຒີເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນ຺ ປາຒິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ. (໔)

"ຍາວກີວຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ຍານິ ການິ ສີລານິ ອຂຓ຺ຑານິ ອຈ຺ຉິທ຺ທານິ ອສພລານິ ອກມ຺ມາສານິ ພຸຊິສ຺ສານິ ວິຌ຺ຌູປສຕ຺ຖານິ[1] ອປຣາມຓ຺ຖານິ ສມາຘິສ຺ວຕ຺ຕນິການິ ຕຖາຣູເປສຸ ສີເລສຸ ສີລສາມຌ຺ຌຄຕາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ວຸຑ຺ຒີເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນ຺ ປາຒິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ. (໕)

"ຍາວກີວຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູ ຍາຍ຺ ທິຓ຺ຖິ ອຣິຍາ ນິຍ຺ຍານິກາ, ນິຍ຺ຍາຕິ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍ, ຕຖາຣູປາຍ ທິຓ຺ຖິຍາ ທິຓ຺ຖິສາມຌ຺ຌຄຕາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ວຸຑ຺ຒີເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນ຺ ປາຒິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ. (໖)

"ຍາວກີວຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ອິເມ ຉ ອປຣິຫານິຍາ ຘມ຺ມາ ພິກ຺ຂູສຸ ຖ຺ສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ຉສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ພິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸຑ຺ຒີເຍວ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂູນ຺ ປາຒິກ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີຕິ.

໑໔໔. ຕຕ຺ຣ ສຸທ຺ ພຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຄິຊ຺ຊກູເຓ ປພ຺ພເຕ ເອຕເທວ ພຫຸລ຺ ພິກ຺ຂູນ຺ ຘມ຺ມີ ກຖ຺ ກໂຣຕິ "ອິຕິ ສີລ຺, ອິຕິ ສມາຘິ, ອິຕິ ປຌ຺ຌາ. ສີລປຣິພາວິໂຕ ສມາຘິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສ຺ໂສ. ສມາຘິປຣິພາວິຕາ ປຌ຺ຌາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສ຺ສາ. ປຌ຺ຌາປຣິພາວິຕ຺ ຈິຕ຺ຕ຺ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທ຺ ກາມາສວາ, ພວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

---

໑. ວິຌ຺ຌຸປ຺ປສຕ຺ຖານິ (ສີ)

໑໘໓. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘຶ ເຍນ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ວິຫຣຕິ ຣາຊາຄາຣເກ. ຕຕ຺ຣາປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຣາຊາຄາຣເກ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມຶ ກຖໍ ກໂຣຕິ "ອິຕິ ສີລໍ ອິຕິ ສມາຘິ ອິຕິ ປຎ຺ຎາ. ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາຘິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ. ສມາຘິປຣິຠາວິຕາ ປຎ຺ຎາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຎ຺ຎາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

໑໘໔. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ນາຬນ຺ທາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘຶ ເຍນ ນາຬນ຺ທາ ຕທວສຣິ, ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ນາຬນ຺ທາຍໍ ວິຫຣຕິ ປາວາຣິກມ຺ພວເນ.

ສາຣິປຸຕ຺ຕສີຫນາໂທ

໑໘໕. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕິ; ນ ຈາຫຸ ນ ຈ ຠວິສ຺ສຕິ ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຎ຺ໂຎ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ຠຄວຕາ ຠິຍ຺ໂຍຠິຎ຺ຎຕໂຣ ຍທິທໍ ສມ຺ໂພຘິຍນ຺ຕິ. "ອຸຬາຣາ ໂຂ ເຕ ອຍໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອາສຠີ ວາຈາ[1] ຠາສິຕາ, ເອກໍໂສ ຄຫິໂຕ, ສີຫນາໂທ ນທິໂຕ 'ເອວໍປສນ຺ໂນ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕິ; ນ ຈາຫຸ ນ ຈ ຠວິສ຺ສຕິ ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຎ຺ໂຎ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ຠຄວຕາ ຠິຍ຺ໂຍຠິຎ຺ຎຕໂຣ ຍທິທໍ ສມ຺ໂພຘິຍນ຺ຕິ.

---

໑. ອາສຠິວາຈາ (ສ຺ຍາ)

"ກິ ເຕ[1], ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເຍ ເຕ ອເຫສຸ໌ ອຕີຕມທ຺ຆານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆາ, ສພ຺ເພ ເຕ ภຄວນ຺ໂຕ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ວິທິຕາ 'ເອວໍສີລາ ເຕ ภຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸ໌ ອິຕິປິ, ເອວໍຆມ຺ມາ ເອວໍປຍ຺ຍາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ภຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸ໌ ອິຕິປີຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ".

"ກິ ປນ ເຕ[2], ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເຍ ເຕ ภວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຆານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆາ, ສພ຺ເພ ເຕ ภຄວນ຺ໂຕ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ວິທິຕາ 'ເອວໍສີລາ ເຕ ภຄວນ຺ໂຕ ภວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິຕິປິ, ເອວໍຆມ຺ມາ ເອວໍປຍ຺ຍາ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ภຄວນ຺ໂຕ ภວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິຕິປີຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ".

"ກິ ປນ ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຫໍ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຆ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ວິທິໂຕ"ເອວໍສີໂລ ภຄວາ ອິຕິປິ, ເອວໍຆມ຺ໂມ ເອວໍປຍ຺ໂຍ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ภຄວາ ອິຕິປີຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ภນ຺ເຕ".

"ເອຕ຺ຖ ຈ ຫິ ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຆສຸ ເຈໂຕປຣິຍຍາຓໍ[3] ນຕ຺ຖິ. ອຖ ກິຍ຺ຈຣຫິ ເຕ ອຍໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຸຬາຣາ ອາສภີ ວາຈາ ภາສິຕາ, ເອກໍໂສ ຄຫິໂຕ, ສີຫນາໂທ ນທິໂຕ 'ເອວໍປສນ຺ໂນ ອຫໍ ภນ຺ເຕ ภຄວຕິ; ນ ຈາຫຸ ນ ຈ ภວິສ຺ສຕິ ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຍ຺ໂຍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ภຄວຕາ ภິຍ຺ໂຍภິຍ຺ຍຕໂຣ ຍທິທໍ ສມ຺ໂພຆິຍ"ນ຺ຕິ?

໑໔໓. "ນ ໂຂ ເມ ภນ຺ເຕ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຆສຸ ເຈໂຕປຣິຍຍາຓໍ ອຕ຺ຖິ, ອປິ ຈ ເມ ຆມ຺ມນ຺ວໂຍ ວິທິໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ภນ຺ເຕ ຣຍ຺ໂຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມໍ ນຄຣໍ ທຬ຺ຫຸທ຺ຆາປໍ ທຬ຺ຫປາການໂຕຣຓໍ ເອກທ຺ວາຣໍ, ຕຕ຺ຣສ຺ສ ໂທວາຣິໂກ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ເມຆາວີ ອຍ຺ຍາຕານໍ ນິວາເຣຕາ ຍາຕານໍ ປເວເສຕາ. ໂສ ຕສ຺ສ ນຄຣສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ອນຸປຣິຍາຍປຖໍ[4] ອນຸກ຺ກມມາໂນ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ປາການສນ຺ຆິ ວາ ປາການວິວຣໍ ວາ, ອນ຺ຕມໂສ ພິຬາຣນິກ຺ຂມນມຕ຺ຕມ຺ປິ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ[5] 'ເຍ ໂຂ ເກຈິ ໂອຬາຣິກາ ປາຓາ ອິມໍ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ຕິ ວາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ ວາ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິມິນາວ ທ຺ວາເຣນ ປວິສນ຺ຕິ ວາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕີ ວາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ເມ ภນ຺ເຕ ຆມ຺ມນ຺ວໂຍ ວິທິໂຕ 'ເຍ ເຕ

---

໑. ກິ ນຸ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ) ໒. ກິ ປນ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ) ໓. ເຈໂຕປຣິຍ຺ຍາຍຍາຓໍ (ສ຺ຍາ)

໔. ອນຸຈຣິຍາຍປຖໍ (ສ຺ຍາ) ເຈຕສ຺ສາ ເຈໂຕປຣິຍາຍຍາຓໍ (ກ) ໕. ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ (ສ຺ຍາ)

ຈາມ຺ຕາ ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ທານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທາ, ສພ຺ເພ ເຕ ຈຄວນ຺ໂຕ ປຌ຺ຈ ນີວຣເຕ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຌ຺ຌາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຕ ຈຕູສຸ ສຕິປຎ຺ຖາເນສຸ ສຸປຕິຎ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕໂພຊ຺ຊງເຄ ຍຖາຈູຕໍ ຈາເວຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທີ ອຈິສມ຺ພຸຊ຺ຊີສຸ. ເຍປິ ເຕ ຈານ຺ຕາ ຈວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ທານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທາ, ສພ຺ເພ ເຕ ຈຄວນ຺ໂຕ ປຌ຺ຈ ນີວຣເຕ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຌ຺ຌາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຕ ຈຕູສຸ ສຕິປຎ຺ຖາເນສຸ ສຸປຕິຎ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງເຄ ຍຖາຈູຕໍ ຈາເວຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທີ ອຈິສມ຺ພຸຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ. ຈຄວາປິ ຈານ຺ຕາ ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ປຌ຺ຈ ນີວຣເຕ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຌ຺ຌາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຕ ຈຕູສຸ ສຕິປຎ຺ຖາເນສຸ ສຸປຕິຎ຺ຖິຕຈິຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງເຄ ຍຖາຈູຕໍ ຈາເວຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທີ ອຈິສມ຺ພຸທ຺ໂທຕິ.

໑໔໗. ຕຕ຺ຣປິ ສຸທໍ ຈຄວາ ນາລນ຺ທາຍໍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປາວາຣິກມ຺ພວເນ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຈິກ຺ຂູນໍ ທມ຺ມີ ກຖໍ ກໂຣຕິ "ອິຕິ ສີລໍ, ອິຕິ ສມາທິ, ອິຕິ ປຌ຺ຌາ. ສີລປຣິຈາວິໂຕ ສມາທິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ. ສມາທິປຣິຈາວິຕາ ປຌ຺ຌາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຌ຺ຌາປຣິຈາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ກາມາສວາ, ຈວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

ທຸສ຺ສີລອາທີນວາ

໑໔໘. ອຖ ໂຂ ຈຄວາ ນາລນ຺ທາຍໍ ຍຖາຈິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ປາຝລິຄາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ຈນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຈຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຈຄວາ ມຫຕາ ຈິກ຺ຂຸສງ຺ເຝນ ສທ຺ທີ ເຍນ ປາຝລິຄາໂມ ຕທວສຣິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ປາຝລິຄາມິກາ ອຸປາສກາ "ຈຄວາ ກິຣ ປາຝລິຄາມໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ປາຝລິຄາມິກາ ອຸປາສກາ ເຍນ ຈຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມີສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຈຄວນ຺ຕໍ ອຈິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ປາຝລິຄາມິກາ ອຸປາສກາ ຈຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອທິວາເສຕຸ ໂນ ຈນ຺ເຕ ຈຄວາ ອາວສຖາຄາຣນ຺ຕິ ອທິວາເສສິ ຈຄວາ ຕຸຕ຺ຫີຈາເວນ. ອຖ ໂຂ ປາຝລິຄາມິກາ ອຸປາສກາ ຈຄວໂຕ ອທິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຎ຺ຖາຍາສນາ ຈຄວນ຺ຕໍ ອຈິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ

ເຍນ ອາວສຖາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສພ຺ພສນ຺ຖຣິໍ[1] ອາວສຖາຄາຣໍ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອາສນານິ ປຎ຺ຎເປຕ຺ວາ ອຸທກມຓິກໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ເຕລປທີປໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ປາຏລິຄາມິກາ ອຸປາສກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ສພ຺ພສນ຺ຖຣິສນ຺ຖຕໍ[2] ຠນ຺ເຕ ອາວສຖາຄາຣໍ, ອາສນານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ, ອຸທກມຓິໂກ ປຕິຏ຺ຐາປິໂຕ, ເຕລປທີໂປ ອາໂຣປິໂຕ; ຍສ຺ສທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ກາລໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ[3]. ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ເຍນ ອາວສຖາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ອາວສຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມໍ ຖມ຺ຠໍ ນິສ຺ສາຍ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ[4] ນິສີທິ. ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆປິ ໂຂ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ອາວສຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ຠິຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ນິສີທິ ຠຄວນ຺ຕເມວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ປາຏລິຄາມິກາປິ ໂຂ ອຸປາສກາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ອາວສຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ຠິຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ປຈ຺ຉິມາຠິມຸຂາ ນິສີທິໍສຸ ຠຄວນ຺ຕເມວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ.

໑໔໘. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປາຏລິຄາມິເກ ອຸປາສເກ ອາມນ຺ເຕສິ “ປຎ຺ຈິເມ, ຄຫປຕໂຍ, ອາທີນວາ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ທຸສ຺ສີໂລ ສີລວິປນ຺ໂນ ປມາທາຘິກຣຓໍ ມຫຕິໍ ໂຠຄຊານິໍ ນິຄຈ຺ຉຕິ. ອຍໍ ປຐໂມ ອາທີນໂວ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປນ຺ນສ຺ສ ປາປໂກ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ. ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອາທີນໂວ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ທຸສ຺ສີໂລ ສີລວິປນ຺ໂນ ຍຎ຺ຎເທວ ປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກມຕິ ຍທິ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສໍ ຍທິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຣິສໍ ຍທິ ຄຫປຕິປຣິສໍ ຍທິ ສມຓປຣິສໍ ອວິສາຣໂທ ອຸປສງ຺ກມຕິ ມງ຺ກຸຠູໂຕ. ອຍໍ ຕຕິໂຍ ອາທີນໂວ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ທຸສ຺ສີໂລ ສີລວິປນ຺ໂນ ສມ຺ມູຬ຺ໂຫ ກາລງ຺ກໂຣຕິ. ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອາທີນໂວ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ.

---

໑. ສພ຺ພສນ຺ຖຣິຕໍ ສນ຺ຖຕໍ (ສ຺ຍາ), ສພ຺ພສນ຺ຖຣີ ສນ຺ຖຕໍ (ກ)

໒. ສພ຺ພສນ຺ຖຣີ ສນ຺ຖຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)

໓. ອິທໍ ປທໍ ວິນຍມຫາວຄ຺ເຄ ນ ທິສ຺ສຕິ.

໔. ປຸຣຕ຺ຖິມາຠິມຸໂຂ (ກ)

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ທຸສຸສີໂລ ສີລວິປນຸໂນ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕີ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ອຍໍ ປຌຸຈໂມ ອາທີນໂວ ທຸສຸສີລສຸສ ສີລວິປຕຸຕິຍາ. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ປຌຸຈ ອາທີນວາ ທຸສຸສີລສຸສ ສີລວິປຕຸຕິຍາ.

ສີລວນຸຕອານິສັສາ

໑໕໐. “ປຌຸຈິເມ, ຄຫປຕໂຍ, ອານິສັສາ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍ. ກຕເມ ປຌຸຈ? ອິຊ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວາ ສີລສມຸປນຸໂນ ອປຸປມາທາຜິກຣຓໍ ມຫນຸຕໍ ໂກຄກຸຂນຸຜໍ ອຜິຄຈຸຉຕິ. ອຍໍ ປຖໂມ ອານິສໍໂສ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວໂຕ ສີລສມຸປນຸນສຸສ ກລຸຍາໂຓ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ອພຸກຸຄຸຄຈຸຉຕິ. ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອານິສໍໂສ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວາ ສີລສມຸປນຸໂນ ຍຌຸຌເທວ ປຣິສໍ ອຸປສງກມຕິ ຍທິ ຂຕຸຕິຍປຣິສໍ ຍທິ ພຸຣາຫຸມຓປຣິສໍ ຍທິ ຄຫປຕິປຣິສໍ ຍທິ ສມຓປຣິສໍ ວິສາຣໂທ ອຸປສງກມຕິ ອມງກຸກູໂຕ. ອຍໍ ຕຕິໂຍ ອານິສໍໂສ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວາ ສີລສມຸປນຸໂນ ອສມຸມູຊຸໂທ ກາລງກໂຣຕິ. ອຍໍ ຈຕຸຕຸໂຖ ອາສໍໂສ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕໂຍ, ສີລວາ ສີລສມຸປນຸໂນ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ອຍໍ ປຌຸຈໂມ ອານິສໍໂສ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍ. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ປຌຸຈ ອານິສັສາ ສີລວໂຕ ສີລສມຸປທາຍາຕິ.

໑໕໑. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປາຜລິຄາມິເກ ອຸປາສເກ ພຫຸເທວ ຣຕຸຕີ ຜມຸມິຍາ ກຖາຍ ສນຸທສຸເສຕຸວາ ສມາທເປຕຸວາ ສມຸຕຸເຕເຊຕຸວາ ສມຸປຫໍເສຕຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສິ “ອກິກຸກນຸຕາ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ຣຕຸຕິ, ຍສຸສທານິ ຕຸມຸເທ ກາລໍ ມຌຸຌຖາຕິ. “ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ປາຜລິຄາມິກາ ອຸປາສກາ ກຄວໂຕ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ອຸຜຸກາຍາສນາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ປທກຸຂິຓໍ ກຕຸວາ ປກຸກມິສຸ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອຈິຣປກຸກນຸເຕສຸ ປາຜລິຄາມິເກສຸ ອຸປາສເກສຸ ສຸຌຸຌາຄາຣໍ ປາວິສິ.

ປາຏລິປຸຕ຺ຕນຄຣມາປນໍ

໑໕໒. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຸນິຘວສ຺ສກາຣາ[1] ມຄຘມຫາມຕ຺ຕາ ປາຏລິຄາເມ ນຄຣໍ ມາເປນ຺ຕິ ວຊ຺ຊີນໍ ປຏິພາຫາຍ. ເຕນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ເທວຕາໂຍ ສຫສ຺ເສວ[2] ປາຏລິຄາເມ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ. ຍສ຺ມຶ ປເທເສ ມເຫສກ຺ຂາ ເທວຕາ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ມເຫສກ຺ຂານໍ ຕຕ຺ຖ ຣຎ຺ຎໍ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕານິ ນມນ຺ຕິ ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ. ຍສ຺ມຶ ປເທເສ ມຊ຺ຌິມາ ເທວຕາ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ມຊ຺ຌິມານໍ ຕຕ຺ຖ ຣຎ຺ຎໍ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕານິ ນມນ຺ຕິ ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ. ຍສ຺ມຶ ປເທເສ ນີຈາ ເທວຕາ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ນີຈານໍ ຕຕ຺ຖ ຣຎ຺ຎໍ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕານິ ນມນ຺ຕິ ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ຕາ ເທວຕາໂຍ ສຫສ຺ເສວ ປາຏລິຄາເມ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິໂຍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາຍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເກ ນຸ ໂຂ[3] ອານນ຺ທ ປາຏລິຄາເມ ນຄຣໍ ມາເປນ຺ຕີຕິ[4]? “ສຸນິຘວສ຺ສກາຣາ ຠນ຺ເຕ ມຄຘມຫາມຕ຺ຕາ ປາຏລິຄາເມ ນຄຣໍ ມາເປນ຺ຕິ ວຊ຺ຊີນໍ ປຏິພາຫາຍາຕິ. “ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ເທເວຫິ ຕາວຕຶເສຫິ ສທ຺ຘຶ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ສຸນິຘວສ຺ສກາຣາ ມຄຘມຫາມຕ຺ຕາ ປາຏລິຄາເມ ນຄຣໍ ມາເປນ຺ຕິ ວຊ຺ຊີນໍ ປຏິພາຫາຍ. ອິຘາຫໍ ອານນ຺ທ ອທ຺ທສໍ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສມ຺ພຫຸລາ ເທວຕາໂຍ ສຫສ຺ເສວ ປາຏລິຄາເມ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິໂຍ. ຍສ຺ມຶ ອານນ຺ທ ປເທເສ ມເຫສກ຺ຂາ ເທວຕາ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ມເຫສກ຺ຂານໍ ຕຕ຺ຖ ຣຎ຺ຎໍ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕານິ ນມນ຺ຕິ ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ. ຍສ຺ມຶ ປເທເສ ມຊ຺ຌິມາ ເທວຕາ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ມຊ຺ຌິມານໍ ຕຕ຺ຖ ຣຎ຺ຎໍ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕານິ ນມນ຺ຕິ ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ. ຍສ຺ມຶ ປເທເສ ນີຈາ ເທວຕາ ວຕ຺ຖູນິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ນີຈານໍ ຕຕ຺ຖ ຣຎ຺ຎໍ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕານິ ນມນ຺ຕິ ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ ຍາວຕາ ອານນ຺ທ ອຣິຍໍ ອາຍຕນໍ ຍາວຕາ ວຓິປ຺ປໂຖ ອິທໍ ອຄ຺ຄນຄຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ ປາຏລິປຸຕ຺ຕໍ ປຸຏເຠທນໍ. ປາຏລິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ ອານນ຺ທ ຕໂຍ ອນ຺ຕຣາຍາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິໂຕ ວາ ອຸທກໂຕ ວາ ມິຖຸເຠທາ ວາຕິ.

---

໑. ສຸນິຘວສ຺ສາກາຣາ (ສ຺ຍາ, ກ)

໒. ສຫສ຺ສສ຺ເສວ (ສີ, ອິ, ກ) ສຫສ຺ເສວ (ຏີກາຍໍ ປາຐນ຺ຕຣໍ), ສຫສ຺ສສຫສ຺ເສວ (ອຸທານຏ຺ຐກຖາ)

໓. ໂກ ນຸ ໂຂ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ, ກ) ໔. ມາເປຕີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)

໑໕໓. ອຖ ໂຂ ສຸນິຂວສຸສກາຣາ ມຄຂມຫາມຕຸຕາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິສຸ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວຕາ ສທຸຂິ ສມຸໂມທິສຸ, ສມຸໂມທນິຍໍ ກຖໍ ສາຣຕິຍໍ ວີຕິສາເຣຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຝຸກໍສຸ, ເອກມນຸຕໍ ກີຕາ ໂຂ ສຸນິຂວສຸສກາຣາ ມຄຂມຫາມຕຸຕາ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອຂິວາເສຕຸ ໂນ ກວໍ ໂຄຕໂມ ອຂຸຊຸຕນາຍ ກຕຸຕໍ ສທຸຂິ ກິກຸຂຸສງເຝນາຕິ. ອຂິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕຫີກາເວນ. ອຖ ໂຂ ສຸນິຂວສຸສກາຣາ ມຄຂມຫາມຕຸຕາ ກຄວໂຕ ອຂິວາສນໍ ວິທິຕຸວາ ເຍນ ສໂກ ອາວສໂຖ ເຕນຸປສງກມິສຸ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ສເກ ອາວສເຖ ປຕີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ປຜິຍາທາເປຕຸວາ ກຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສຸໍ "ກາໂລ, ໂກ ໂຄຕມ, ນິຝຸກີຕໍ ກຕຸຕນຸຕີ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ສທຸຂິ ກິກຸຂຸສງເຝນ ເຍນ ສຸນິຂວສຸສກາຣານໍ ມຄຂມຫາມຕຸຕານໍ ອາວສໂຖ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປລຸລຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທີ. ອຖ ໂຂ ສຸນິຂວສຸສກາຣາ ມຄຂມຫາມຕຸຕາ ພຸທຸຂປຸປມຸຂໍ ກິກຸຂຸສງຝໍ ປຕີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ສຫຕຸຖາ ສນຸຕປຸເປສຸໍ ສມຸປວາເຣສຸໍ. ອຖ ໂຂ ສຸນິຂວສຸສກາຣາ ມຄຂມຫາມຕຸຕາ ກຄວນຸຕໍ ກຸຕຸຕາວີ ໂອນີຕປຕຸຕປາຕີ ອລຸລຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທີສຸ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸເນ ໂຂ ສຸນິຂວສຸສກາເຣ ມຄຂມຫາມຕຸເຕ ກຄວາ ອິມາຫີ ຄາຖາຫີ ອນຸໂມທິ

"ຍສຸມີ ປເທເສ ກປຸເປຕິ,	ວາສໍ ປຕຸທິຕຊາຕິໂຍ;
ສີລວນຸເຕຕຸຖ ໂກເຊຕຸວາ,	ສລຸລເຕ ພຸຣຫຸມຈາຣໂຍ[໑].
"ຍາ ຕຕຸຖ ເທວຕາ ອາສຸໍ,	ຕາສໍ ທກຸຂິຕມາທິເສ;
ຕາ ປູຊິຕາ ປູຊຍນຸຕິ[໔],	ມານິຕາ ມານຍນຸຕິ ນໍ.
"ຕໂຕ ນໍ ອນຸກມຸປນຸຕິ,	ມາຕາ ປຸຕຸຕໍວ ໂອຣສໍ;
ເທວຕານຸກມຸປິໂຕ ໂປໂສ,	ສທາ ກທຸຣານິ ປສຸສຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ສຸນິຂວສຸສກາເຣ ມຄຂມຫາມຕຸເຕ ອິມາຫີ ຄາຖາຫີ ອນຸໂມທິຕຸວາ ອຸຝຸກາຍາສນາ ປກຸກາມິ.

---

໑. ທຸຣທຸມຈາຣິໂນ (ສຸຍາ)

໔. ປູຊິຕາ ປູຊຍນຸຕິ ນໍ (ກ)

໑໕໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຸນິຘວສ຺ສກາຣາ ມຄຘມຫາມຕ຺ຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ “ເຍນຊ຺ຊ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂຄຕມທ຺ວາຣໍ ນາມ ຠວິສ຺ສຕິ. ເຍນ ຕິຕ຺ເຖນ ຄງ຺ຄໍ ນທິໍ ຕຣິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂຄຕມຕິຕ຺ຖໍ ນາມ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິ, ຕໍ ໂຄຕມທ຺ວາຣໍ ນາມ ອໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ຄງ຺ຄາ ນທີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຄງ຺ຄາ ນທີ ປູຣາ ໂຫຕິ ສມຕິຕ຺ຕິກາ ກາກເປຍ຺ຍາ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ມນຸສ຺ສາ ນາວໍ ປຣິເຍສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຸຬຸມ຺ປໍ ປຣິເຍສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ກຸລ຺ລໍ ພນ຺ຘນ຺ຕິ ອປາຣາ[໑], ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸກາມາ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ ເອວເມວ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ໂອຣິມຕີເຣ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ປາຣິມຕີເຣ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາສິ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ມນຸສ຺ເສ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນາວໍ ປຣິເຍສນ຺ເຕ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຸຬຸມ຺ປໍ ປຣິເຍສນ຺ເຕ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ກຸລ຺ລໍ ພນ຺ຘນ຺ເຕ ອປາຣາ ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸກາເມ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ

“ເຍ ຕຣນ຺ຕິ ອຓ຺ຓວໍ ສຣໍ, ເສຕຸໍ ກຕ຺ວານ ວິສຊ຺ຊ ປລ຺ລລານິ;
ກຸລ຺ລຎ຺ຫິ ຊໂນ ພນ຺ຘຕີ[໔], ຕິຓ຺ຓາ[໓] ເມຘາວິໂນ ຊນາຕິ.

ປຖມຠາຓວາໂຣ.

ອຣິຍສຈ຺ຈກຖາ

໑໕໕. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ໂກຏິຄາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ໂກຏິຄາໂມ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ໂກຏິຄາເມ ວິຫຣຕິ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ;

---

໑. ປາຣາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ), ໂອຣາ (ວິ. ມຫາວຄ຺ຄ)

໔. ກຸລ຺ລໍ ຊໂນ ຈ ພນ຺ຘຕິ (ສ຺ຍາ), ກຸລ຺ລໍ ຫິ ຊໂນ ປພນ຺ຘຕິ (ສີ, ອິ, ກ)

໓. ນິຕິຓ຺ຓາ, ນ ຕິຓ຺ຓາ (ກ)

"ຈຕຸນ຺ນໍ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຝິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຌມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຈ຺ຈ. ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຝິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຌມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຈ຺ຈ ທຸກ຺ຂສມຸທຍສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຝິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຌມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຈ຺ຈ. ທຸກ຺ຂນິໂຣຘສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຝິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຌມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຈ຺ຈ. ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາປຝິປທາຍ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຝິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຌມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຈ຺ຈ. ຕຍິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ອນຸພຸທ຺ຘໍ ປຝິວິທ຺ຘໍ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ[1] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ອນຸພຸທ຺ຘໍ ປຝິວິທ຺ຘໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ[2] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ອນຸພຸທ຺ຘໍ ປຝິວິທ຺ຘໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຝິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ອນຸພຸທ຺ຘໍ ປຝິວິທ຺ຘໍ, ອຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ຠວຕຓ຺ຫາ, ຂີຓາ ຠວເນຕ຺ຕິ, ນຕ຺ຖິທານິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ

"ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ,　　ຍຖາຠູຕໍ ອທສ຺ສນາ;
ສໍສິຕໍ ທີຌມທ຺ຘານໍ,　　ຕາສຸ ຕາສ຺ເວວ ຊາຕິສຸ.
ຕານິ ເອຕານິ ທິຌ຺ຆານິ,　　ຠວເນຕ຺ຕິ ສມູຫຕາ;
ອຸຈ຺ຉິນ຺ນໍ ມູລໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ,　　ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ.

ຕຕ຺ຣປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ໂກຝິຄາເມ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມີ ກຖໍ ກໂຣຕິ "ອິຕິ ສີລໍ, ອິຕິ ສມາຘິ, ອິຕິ ປຄ຺ຄາ. ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາຘິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ. ສມາຘິປຣິຠາວິຕາ ປຄ຺ຄາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຄ຺ຄາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

ອນາວຕ຺ຕິສມ຺ມສມ຺ໂພຘິປຣາຍຕາ

໑໕໖. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ໂກຝິຄາເມ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ນາຕິກາ[3] ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ.

---

໑. ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ (ສ຺ຍາ)　　໔. ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ (ສ຺ຍາ)　　໖. ນາທິກາ (ສ຺ຍາ, ອິ)

“ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ນາຕິກາ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ນາຕິເກ ວິຫຣຕິ ຄິຎ຺ຊກາວສເຖ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສາຬ຺ໂຫ ນາມ ຠນ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸ ນາຕິເກ ກາລງ຺ກໂຕ, ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ນນ຺ທາ ນາມ ຠນ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸນີ ນາຕິເກ ກາລງ຺ກຕາ, ຕສ຺ສາ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ສຸທຕ຺ໂຕ ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ນາຕິເກ ກາລງ຺ກໂຕ, ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ສຸຊາຕາ ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສິກາ ນາຕິເກ ກາລງ຺ກຕາ, ຕສ຺ສາ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ກຸກ຺ກຸໂຏ[1] ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ນາຕິເກ ກາລງ຺ກໂຕ, ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ກາຬິມ຺ໂພ[2] ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ໆເປໆ ນິກໂຏ ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ... ກຏິສ຺ສໂຫ[3] ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ... ຕຸຏ຺ໂຐ ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ... ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ... ຠທ຺ໂທ[4] ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ... ສຸຠທ຺ໂທ[5] ນາມ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ນາຕິເກ ກາລງ຺ກໂຕ, ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍຕິ?

໑໕໗. “ສາຬ຺ໂຫ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. ນນ຺ທາ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸນີ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິນີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສຸທຕ຺ໂຕ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕິ. ສຸຊາຕາ ອານນ຺ທ ອຸປາສິກາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຕາ[6]. ກຸກ຺ກຸໂຏ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ກາຬິມ຺ໂພ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ ໆເປໆ ນິກໂຏ

---

໑. ກກຸໂຘ (ສ຺ຍາ)
໒. ກາລິງ຺ໂຄ (ອິ), ກາຣຬິມ຺ໂພ (ສ຺ຍາ)
໓. ກຏິສ຺ສໂກ (ສີ, ອິ)
໔. ຠໂຏ (ສ຺ຍາ)
໕. ສຸຠໂຏ (ສ຺ຍາ)
໖. ປຣາຍນາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)

ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ... ກຜິສຸສໂທ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ... ຕຸຝ຺ໂຖ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ... ສນ຺ຕຸຝ຺ໂຖ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ... ກທ຺ໂທ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ... ສຸກທ຺ໂທ ອານນ຺ທ ອຸປາສໂກ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິສມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ປໂຣປຄ຺ຄາສໍ ອານນ຺ທ ນາຕິເກ ອຸປາສກາ ກາລງ຺ກຕາ, ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິສມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສາຘິກາ ນວຸຕິ[1] ອານນ຺ທ ນາຕິເກ ອຸປາສກາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຕ຺ຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິໂນ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ສາຕິເຣການິ[2] ອານນ຺ທ ປຄ຺ຈສຕານິ ນາຕິເກ ອຸປາສກາ ກາລງ຺ກຕາ, ຕິຕ຺ຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕສມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຕາ.

ສມ຺ມາທາສສມ຺ມປຣິຍາຍາ

໑໕໗. "ອນຈ຺ຊຣິຍໍ ໂຂ ປເນຕໍ ອານນ຺ທ ຍໍ ມນຸສ຺ສກູໂຕ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍ. ຕສ຺ມິໍເຍວ[3] ກາລງ຺ກເຕ ຕຖາຄຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຊິສ຺ສຖ, ວິເຫສາ ເຫສາ ອານນ຺ທ ຕຖາຄຕສ຺ສ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ສມ຺ມາທາສໍ ນາມ ສມ຺ມປຣິຍາຍໍ ເທເສສ຺ສາມິ, ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ຂີຕນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຕຕິຣຈ຺ຊານໂຍນິ ຂີຕເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຕາປາຍ-ທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕສມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຕຕິ

໑໕໘. "ກຕໂມ ຈ ໂສ ອານນ຺ທ ສມ຺ມາທາໂສ ສມ຺ມປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ຂີຕນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຕຕິຣຈ຺ຊານໂຍນິ ຂີຕເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຕາປາຍທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕສມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຕຕິ.

---

໑. ຉາຘິກາ ນວຸຕິ (ສ຺ຍາ)

໔. ທສາຕິເຣການິ (ສ຺ຍາ)

໓. ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ເຈ (ສີ,ອິ), ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ໂຂ (ສ຺ຍາ)

“ອິຘານນ຺ທ ອຣິຍສາວໂກ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ.

“ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ.

“ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ‘ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ອຸຊຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ຎາຍປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ, ເອສ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ.

“ອຣິຍກນ຺ເຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ອຂຓ຺ເຑຫິ ອຈ຺ຉິທ຺ເທຫິ ອສພເລຫິ ອກມ຺ມາເສຫິ ຠຸຊິສ຺ເສຫິ ວິຎ຺ຎູປສຕ຺ເຖຫິ ອປຣາມຏ຺ເຐຫິ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິເກຫີຕິ.

“ອຍໍ ໂຂ ໂສ ອານນ຺ທ ຘມ຺ມາທາໂສ ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ ‘ຂີຓນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຓຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ຂີຓເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຓາປາຍທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓຕິ.

ຕຕ຺ຣປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ນາຕິເກ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຄິຎ຺ຊກາວສເຖ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມີ ກຖໍ ກໂຣຕິ“ອິຕິ ສີລໍ ອິຕິ ສມາຘິ ອິຕິ ປຎ຺ຎາ. ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາຘິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ. ສມາຘິປຣິຠາວິຕາ ປຎ຺ຎາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຎ຺ຎາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

໑໖໐. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ນາຕິເກ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ເວສາລີ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ເວສາລີ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ອມ຺ພປາລິວເນ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ

“ສໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສມ຺ປຊາໂນ, ອຍໍ ໂວ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີ. ກຖຍ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ຯເປຯ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ຯເປຯ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເອວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສໂຕ ໂຫຕິ.

“ກຖຍ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິຍ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ສໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສມ຺ປຊາໂນ, ອຍໍ ໂວ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີຕິ.

ອມ຺ພປາລີຄຓິກາ

໑໖໑. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ “ຠຄວາ ກິຣ ເວສາລິໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຍ຺ຫໍ ອມ຺ພວເນ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ເວສາລິຍາ ນິຍ຺ຍາສິ. ເຍນ ສໂກ ອາຣາໂມ ເຕນ ປາຍາສິ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ, ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິກາວ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອມ຺ພປາລິໍ ຄຓິກໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຘິວາເສຕຸ ເມ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ

ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນາຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເວສາລິກາ ລິຈ຺ຉວີ “ຠຄວາ ກິຣ ເວສາລຶ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ອມ຺ພປາລິວເນຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ເວສາລິຍາ ນິຍ຺ຍຶສຸ. ຕຕ຺ຣ ເອກຈ຺ເຈ ລິຈ຺ຉວີ ນີລາ ໂຫນ຺ຕິ ນີລວຓ຺ຓາ ນີລວຕ຺ຖາ ນີລາລງ຺ກາຣາ, ເອກຈ຺ເຈ ລິຈ຺ຉວີ ປີຕາ ໂຫນ຺ຕິ ປີຕວຓ຺ຓາ ປີຕວຕ຺ຖາ ປີຕາລງ຺ກາຣາ, ເອກຈ຺ເຈ ລິຈ຺ຉວີ ໂລຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ໂລຫິຕວຓ຺ຓາ ໂລຫິຕວຕ຺ຖາ ໂລຫິຕາລງ຺ກາຣາ, ເອກຈ຺ເຈ ລິຈ຺ຉວີ ໂອທາຕາ ໂຫນ຺ຕິ ໂອທາຕວຓ຺ຓາ ໂອທາຕວຕ຺ຖາ ໂອທາຕາລງ຺ກາຣາ. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ທຫຣານໍ ທຫຣານໍ ລິຈ຺ຉວີນໍ ອກ຺ເຂນ ອກ຺ຂໍ ຈກ຺ເກນ ຈກ຺ກໍ ຍຸເຄນ ຍຸຄໍ ປຏິວຏ຺ເຏສິ[໑]. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ອມ຺ພປາລຶ ຄຓິກໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ກຶ, ເຊ ອມ຺ພປາລິ, ທຫຣານໍ ທຫຣານໍ ລິຈ຺ຉວີນໍ ອກ຺ເຂນ ອກ຺ຂໍ ຈກ຺ເກນ ຈກ຺ກໍ ຍຸເຄນ ຍຸຄໍ ປຏິວຏ຺ເຏສີຕິ? “ຕຖາ ຫິ ປນ ເມ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຠຄວາ ນິມນ຺ຕິໂຕ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘຶ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນາຕິ. “ເທຫິ, ເຊ ອມ຺ພປາລິ, ເອຕໍ[໒] ຠຕ຺ຕໍ ສຕສຫສ຺ເສນາຕິ. “ສເຈປິ ເມ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ເວສາລຶ ສາຫາຣໍ ທສ຺ສຖ[໓], ເອວມຫໍ ຕໍ[໔] ຠຕ຺ຕໍ ນ ທສ຺ສາມີຕິ[໕]. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ອງ຺ຄຸລຶ ໂຜເຏສຸໍ “ຊິຕມ຺ຫ[໖] ວຕ ໂຠ ອມ຺ພກາຍ, ຊິຕມ຺ຫ ວຕ ໂຠ ອມ຺ພກາຍາຕິ[໗].

ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ເຍນ ອມ຺ພປາລິວນໍ ເຕນ ປາຍຶສຸ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ. ທິສ຺ວານ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເຍສໍ[໘] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູນໍ ເທວາ ຕາວຕຶສາ ອທິຏ຺ຐປຸພ຺ພາ, ໂອໂລເກຖ ຠິກ຺ຂເວ ລິຈ຺ຉວິປຣິສໍ;

---

໑. ປຣິວຕ຺ເຕສິ (ວິ. ມຫາວຄ຺ຄ)

໒. ເອກໍ (ກ)

໓. ທຊ຺ເຊຍ຺ຍາຖ (ວິ. ມຫາວຄ຺ຄ)

໔. ເອວມ຺ປິ ມຫນ຺ຕໍ (ສ຺ຍາ), ເອວໍ ມຫນ຺ຕໍ (ສີ, ອິ)

໕. ເນວ ທຊ຺ຊາຫໍ ຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ (ວິ. ມຫາວຄ຺ຄ)

໖. ຊິຕມ຺ຫາ (ພຫູສຸ)

໗. “ຊິຕມ຺ຫາ ວຕ ໂຠ ອມ຺ພປາລິກາຍ ວຎ຺ຈິຕມ຺ຫາ ວຕ ໂຠ ອມ຺ພປາລິກາຍາຕິ (ສ຺ຍາ)

໘. ເຍຫິ (ວິ. ມຫາວຄ຺ຄ)

ອປໂລເກຖ ຠິກ຺ຂເວ ລິຈ຺ຉວິປຣິສໍ; ອຸປສໍຫຣຖ ຠິກ຺ຂເວ ລິຈ຺ຉວິປຣິສໍ ຕາວຕິໍສສທິສນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ, ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິກາວ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອຘິວາເສຕຸ ໂນ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ເອຕທໂວຈ "ອຘິວຸຕ຺ຖໍ[1] ໂຂ ເມ, ລິຈ຺ຉວີ, ສ຺ວາຕນາຍ ອມ຺ພປາລິຍາ ຄຓິກາຍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ອງ຺ຄຸລີ ໂຜເຏສຸໍ "ຊິຕມ຺ຫ ວຕ ໂຠ ອມ຺ພກາຍ, ຊິຕມ຺ຫ ວຕ ໂຠ ອມ຺ພກາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ລິຈ຺ຉວີ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກມິໍສຸ.

໑໖໔. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ອາຣາເມ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ "ກາໂລ ຠນ຺ເຕ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ເຍນ ອມ຺ພປາລິຍາ ຄຓິກາຍ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ຠຸຕ຺ຕາວີ ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓີ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິມາຫໍ ຠນ຺ເຕ ອາຣາມໍ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີຕິ. ປຏິຄ຺ຄເຫສິ ຠຄວາ ອາຣາມໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ. ຕຕ຺ຣປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອມ຺ພປາລິວເນ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມີ ກຖໍ ກໂຣຕິ

໑. ອຘິວາສິຕໍ (ສ຺ຍາ)

"ອິຕິ ສີລໍ, ອິຕິ ສມາຘິ, ອິຕິ ປຎ຺ຎາ. ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາຘິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ. ສມາຘິປຣິຠາວິຕາ ປຎ຺ຎາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຎ຺ຎາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

ເວຬຸວຄາມວສ຺ສູປຄມນໍ

໑໖໓. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອມ຺ພປາລິວເນ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ເວຬຸວຄາມໂກ[1] ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ເວຬຸວຄາມໂກ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ເວຬຸວຄາມເກ ວິຫຣຕິ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ ຠິກ຺ຂເວ ສມນ຺ຕາ ເວສາລິໍ ຍຖາມິຕ຺ຕໍ ຍຖາສນ຺ທິຏ຺ຐໍ ຍຖາສມ຺ຠຕ຺ຕໍ ວສ຺ສໍ ອຸເປຖ[4]. ອຫໍ ປນ ອິເຘວ ເວຬຸວຄາມເກ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຈ຺ຉາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ສມນ຺ຕາ ເວສາລິໍ ຍຖາມິຕ຺ຕໍ ຍຖາສນ຺ທິຏ຺ຐໍ ຍຖາສມ຺ຠຕ຺ຕໍ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຈ຺ຉິໍສຸ. ຠຄວາ ປນ ຕຕ຺ເຖວ ເວຬຸວຄາມເກ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຈ຺ຉິ.

໑໖໔. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ວສ຺ສູປຄຕສ຺ສ ຂໂຣ ອາພາໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ພາຬ຺ຫາ ເວທນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ມາຣຓນ຺ຕິກາ. ຕາ ສຸທໍ ຠຄວາ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອຘິວາເສສິ ອວິຫຎ຺ຎມາໂນ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ "ນ ໂຂ ເມຕໍ ປຏິຣູປໍ, ຍ຺ວາຫໍ ອນາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐາເກ ອນປໂລເກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍໍ. ຍນ຺ນູນາຫໍ ອິມໍ ອາພາຘໍ ວີຣິເຍນ ປຏິປຓາເມຕ຺ວາ ຊີວິຕສງ຺ຂາຣໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕໍ ອາພາຘໍ ວີຣິເຍນ ປຏິປຓາເມຕ຺ວາ ຊີວິຕສງ຺ຂາຣໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ວິຫາສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ໂສ ອາພາໂຘ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຄິລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ[3] ອຈິຣວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຄລຎ຺ຎາ ວິຫາຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ວິຫາຣປຈ຺ຉາຍາຍໍ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

໑. ເພຬຸວ ຄາມໂກ (ສີ, ອິ) ໔. ອຸປຄຈ຺ຉຖ (ສ຺ຍາ) ໓. ຄິລານວຸຏ຺ຐິໂຕ (ສທ຺ທນີຕິ)

“ທິຏ຺ໂກ ເມ ອານ຺ເຕ ກາຍໂຕ ຝາສຸ; ທິຏ຺ກໍ ເມ ອານ຺ເຕ ກາຍໂຕ ຂມນີຍໍ, ອປິ ຈ ເມ ອານ຺ເຕ ມຘຸຣກຊາໂຕ ວິຍ ກາໂຍ. ທິສາປິ ເມ ນ ປກ຺ຂາຍນ຺ຕິ; ຘມ຺ມາປິ ມໍ ນ ປຝິອານ຺ຕິ ກາຍໂຕ ເຄລຌ຺ເຌນ, ອປິ ຈ ເມ ອານ຺ເຕ ອໂຫສີ ກາຈິເທວ ອສ຺ສາສມຕ຺ຕາ ‘ນ ຕາວ ກາຍວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ນ ຍາວ ກາຍວາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອາຣພ຺ກ ກິຌ຺ຈິເທວ ອຸທາຫຣຕີຕິ.

໑໖໕. “ກີ ປນານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ມຍິ ປຈ຺ຈາສີສຕິ[໑]? ເທສິໂຕ ອານນ຺ທ ມຍາ ຘມ຺ໂມ ອນນ຺ຕຣໍ ອພາຫິຣໍ ກຣິຕ຺ວາ. ນຕ຺ຖານນ຺ທ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ຘມ຺ເມສຸ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ກີ. ຍສ຺ສ ນູນ ອານນ຺ທ ເອວມສ຺ສ ‘ອຫໍ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິຫຣິສ຺ສາມີຕິ ວາ ‘ມມຸທ຺ເທສິໂກ ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆຕິ ວາ, ໂສ ນູນ ອານນ຺ທ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອາຣພ຺ກ ກິຌ຺ຈິເທວ ອຸທາຫເຣຍ຺ຍ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຫໍ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຣິຫຣິສ຺ສາມີຕິ ວາ ‘ມມຸທ຺ເທສິໂກ ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆຕິ ວາ. ສກີ[໔] ອານນ຺ທ ຕຖາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອາຣພ຺ກ ກິຌ຺ຈິເທວ ອຸທາຫຣິສ຺ສຕິ. ອຫໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸທ຺ໂຘ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ອາສີຕິໂກ ເມ ວໂຍ ວຕ຺ຕຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ຊຊ຺ຊຣສກຝໍ ເວກມິສ຺ສເກນ[໖] ຍາເປຕິ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ເວກມິສ຺ສເກນ ມຌ຺ເຌ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາໂຍ ຍາເປຕິ. ຍສ຺ມີ ອານນ຺ທ ສມເຍ ຕຖາຄໂຕ ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານໍ ອມນສິກາຣາ ເອກຈ຺ຈານໍ ເວທນານໍ ນິໂຣຘາ ອນິມິຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມາຘີ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ຝາສຸຕໂຣ ອານນ຺ທ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາໂຍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ອຕ຺ຕທີປາ ວິຫຣຖ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຌ຺ຌສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຌ຺ຌສຣຓາ. ກຖຌ຺ຈານນ຺ທ ກິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕທີໂປ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕສຣໂຓ ອນຌ຺ຌສຣໂຓ, ຘມ຺ມທີໂປ ຘມ຺ມສຣໂຓ ອນຌ຺ຌສຣໂຓ? ອິຘານນ຺ທ ກິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເວທນາສຸ ຯເປຯ ຈິຕ຺ເຕ ຯເປຯ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເອວໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ກິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕທີໂປ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕສຣໂຓ ອນຌ຺ຌສຣໂຓ, ຘມ຺ມທີໂປ ຘມ຺ມສຣໂຓ ອນຌ຺ຌສຣໂຓ. ເຍ ຫິ ເກຈິ

---

໑. ປຈ຺ຈາສີ ສຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ)　　໔. ກີ (ສີ, ອິ)

໖. ເວຊຸມິສ຺ສເກນ (ສ຺ຍາ), ເວຆມິສ຺ສເກນ (ອິ), ເວຘມິສ຺ສເກນ ເວຂມິສ຺ສເກນ (ກ)

ອານນ຺ທ ເອຕຣຫິ ວາ ມມ ວາ ອຈ຺ຈເຍນ ອຕ຺ຕທີປາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ, ຕມຕ຺ເຄ ເມ ເຕ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂູ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ເຍ ເກຈິ ສິກ຺ຂາກາມາຕິ.

ທຸຕິຍຠາຓວາໂຣ.

ນິມິຕ຺ໂຕຠາສກຖາ

໑໖໖. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເວສາລິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ເວສາລິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕ-ປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຓ຺ຫາຫິ ອານນ຺ທ ນິສີທນໍ, ເຍນ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ[1] ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ທິວາ ວິຫາຣາຍາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ນິສີທນໍ ອາທາຍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ຘິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ.

໑໖໗. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ຣມຓີຍາ ອານນ຺ທ ເວສາລີ, ຣມຓີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ໂຄຕມກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ສຕ຺ຕມ຺ພໍ[4] ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ພຫຸປຸຕ຺ຕໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ສາຣນ຺ທທໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ[5] ອານນ຺ທ ຕຖາຄໂຕ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວຕາ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອຠາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ; ນ ຠຄວນ຺ຕໍ ຍາຈິ "ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ, ຍຖາ ຕໍ ມາເຣນ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ໂຕ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ໆເປໆ

---

໑. ປາວາລໍ ເຈຕິຍໍ (ສ຺ຍາ) ໔. ສຕ຺ຕມ຺ພກໍ (ອິ) ໕. ອາກງ຺ຂມາໂນ (?)

ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຣມຓີຍາ ອານນ຺ທ ເວສາລີ, ຣມຓີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ໂຄຕມກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ສຕ຺ຕມ຺ພໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ພຫຸປຸຕ຺ຕໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ສາຣນ຺ທທໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໂຕ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວຕາ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອຠາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ; ນ ຠຄວນ຺ຕໍ ຍາຈິ “ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ, ຍຖາ ຕໍ ມາເຣນ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ໂຕ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອວິທູເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ.

ມາຣຍາຈນກຖາ

໑໖໘. ອຖ ໂຂ ມາໂຣ ປາປິມາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອານນ຺ເທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ມາໂຣ ປາປິມາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລ ທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕາ ວາຈາ ‘ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ຠິກ຺ຂູ ນ ສາວກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຠຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ[1] ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ

---

໑. ອຸຕ຺ຕາຣີໍ (ກ), ອຸຕ຺ຕານິ (ສີ, ອິ)

ເທເສສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ ກນ຺ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ສາວກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຊມ຺ມຊຣາ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ນາ ອນຸຊມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ ປຝ຺ກເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິກຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຊມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຊມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ. ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານີ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານີ ກນ຺ເຕ ກຄວໂຕ.

"ກາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ວາຈາ 'ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ນ ສາວິກາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຊມ຺ມຊຣາ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ນາ ອນຸຊມ຺ມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປລ຺ລເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຝ຺ກເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິກຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຊມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ, ກນ຺ເຕ, ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ກຄວໂຕ ສາວິກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຊມ຺ມຊຣາ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ນາ ອນຸຊມ຺ມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ ປຝ຺ກເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິກຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຊມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຊມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ. ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານີ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານີ, ກນ຺ເຕ, ກຄວໂຕ.

"ກາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ວາຈາ 'ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ອຸປາສກາ ນ ສາວກາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຊມ຺ມຊຣາ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປນ຺ນາ ອນຸຊມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປລ຺ລເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຝ຺ກເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິກຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຊມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ, ກນ຺ເຕ, ອຸປາສກາ ກຄວໂຕ ສາວກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຊມ຺ມຊຣາ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ນາ ອນຸຊມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ ປຝ຺ກເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິກຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕິ,

ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ. ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານິ ພນ຺ເຕ ພຄວໂຕ.

“ພາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ພນ຺ເຕ ພຄວຕາ ວາຈາ ‘ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ອຸປາສິກາ ນ ສາວິກາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປຌ຺ຌເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຝ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິພຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ, ພນ຺ເຕ, ອຸປາສິກາ ພຄວໂຕ ສາວິກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປຌ຺ຌເປນ຺ຕິ ປຝ຺ຐເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິພຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ ພນ຺ເຕ ພຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານິ ພນ຺ເຕ ພຄວໂຕ.

“ພາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ພນ຺ເຕ ພຄວຕາ ວາຈາ ‘ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ອິທ຺ຘໍ ເຈວ ພວິສ຺ສຕິ ຜີຕຌ຺ຈ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຌ຺ຌໍ ປຸຖຸພູຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ສຸປ຺ປກາສິຕນ຺ຕິ. ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອິທ຺ຘໍ ເຈວ ຜີຕຌ຺ຈ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຌ຺ຌໍ ປຸຖຸພູຕໍ, ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ສຸປ຺ປກາສິຕໍ. ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ພຄວາ ມາຣໍ ປາປິມນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຕ຺ວໍ, ປາປິມ, ໂຫຫິ, ນ ຈິຣໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ພວິສ຺ສຕິ. ອິໂຕ ຕິຌ຺ຌໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ຕຖາຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕີຕິ.

ອາຍຸສງ຺ຂາຣໂອສ຺ສຊ຺ຊນໍ

໑໖໙. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ຈາປາເລ ເຈຕິເຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອາຍຸສງ຺ຂາຣໍ ໂອສ຺ສຊິ. ໂອສ຺ສຝ຺ເຐ ຈ ພຄວຕາ ອາຍຸສງ຺ຂາເຣ ມຫາພູມິຈາໂລ ອໂຫສິ ພີສນໂກ

ສໂລມຫໍໂສ[1], ເທວທຸນ຺ທຸກີໂຍ[4] ຈ ຜລີສຸ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ

"ຕຸລມຕຸລຎ຺ຈ ສມ຺ກວໍ, ກວສງ຺ຂາຣມວສ຺ສຊິ ມຸນິ;
ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣໂຕ ສມາຫິໂຕ, ອກິນ຺ທິ ກວຈມິວຕ຺ຕສມ຺ກວນ຺ຕິ.

ມຫາກູມິຈາລເຫຕຸ

໑໗໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ອຈ຺ຆຣິຍໍ ວຕ ໂກ, ອພ຺ກຸຕໍ ວຕ ໂກ, ມຫາ ວຕາຍໍ ກູມິຈາໂລ; ສຸມຫາ ວຕາຍໍ ກູມິຈາໂລ ກີສນໂກ ສໂລມຫໍໂສ; ເທວທຸນ຺ທຸກີໂຍ ຈ ຜລີສຸ. ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍາຕິ?

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ, ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຆຣິຍໍ ການ຺ເຕ ອພ຺ກຸຕໍ ການ຺ເຕ ມຫາ ວຕາຍໍ ການ຺ເຕ ກູມິຈາໂລ; ສຸມຫາ ວຕາຍໍ ການ຺ເຕ ກູມິຈາໂລ ກີສນໂກ ສໂລມຫໍໂສ; ເທວທຸນ຺ທຸກີໂຍ ຈ ຜລີສຸ. ໂກ ນຸ ໂຂ ການ຺ເຕ ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍາຕິ?

໑໗໑. "ອຏ຺ກ ໂຂ ອິເມ ອານນ຺ທ ເຫຕູ, ອຏ຺ກ ປຈ຺ຈຍາ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ. ກຕເມ ອຏ຺ກ? ອຍໍ ອານນ຺ທ ມຫາປຖວີ ອຸທເກ ປຕິຏ຺ກິຕາ, ອຸທກໍ ວາເຕ ປຕິຏ຺ກິຕໍ, ວາໂຕ ອາກາສຏ຺ໂກ. ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ ອານນ຺ທ ສມໂຍ, ຍໍ ມຫາວາຕາ ວາຍນ຺ຕິ. ມຫາວາຕາ ວາຍນ຺ຕາ ອຸທກໍ ກມ຺ເປນ຺ຕິ. ອຸທກໍ ກມ຺ປິຕໍ ປຖວີ ກມ຺ເປຕິ. ອຍໍ ປກໂມ ເຫຕຸ ປກໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ສມໂຓ ວາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອິທ຺ຉິມາ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ເທໂວ ວາ ມຫິທ຺ຉິໂກ ມຫານຸກາໂວ, ຕສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕາ ປຖວີສຎ຺ຎາ ການິຕາ ໂຫຕິ, ອປ຺ປມາຓາ ອາໂປສຎ຺ຎາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວີ ກມ຺ເປຕິ ສງ຺ກມ຺ເປຕິ ສມ຺ປກມ຺ເປຕິ ສມ຺ປເວເຐຕິ. ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ເຫຕຸ ທຸຕິໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

---

໑. ໂລມຫໍໂສ (ສ຺ຍາ) ໔. ເທວທຸທ຺ຣກີໂຍ (ກ)

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິ ໂອກ຺ກມຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ຕຕິໂຍ ເທຕຸ ຕຕິໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມາ ນິກ຺ຂມຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ເທຕຸ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ປຍ຺ຈໂມ ເທຕຸ ປຍ຺ຈໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ຉຝ຺ໂຖ ເທຕຸ ຉຝ຺ໂຖ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອາຍຸສງ຺ຂາຣໍ ໂອສ຺ສຊ຺ຊຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ສຕ຺ຕໂມ ເທຕຸ ສຕ຺ຕໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອຝ຺ຖໂມ ເທຕຸ ອຝ຺ຖໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ. ອິເມ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຝ຺ຖ ເທຕູ, ອຝ຺ຖ ປຈ຺ຈຍາ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸກາວາຍ.

ອຝ຺ຖປຣິສາ

໑໗໘. "ອຝ຺ຖ ໂຂ ອິມາ ອານນ຺ທ ປຣິສາ. ກຕມາ ອຝ຺ຖ? ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຣິສາ, ຄຫປຕິປຣິສາ, ສມຓປຣິສາ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກປຣິສາ[໑], ຕາວຕິໍສປຣິສາ, ມາຣປຣິສາ, ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສາ. ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ, ອານນ຺ທ, ອເນກສຕໍ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກມິຕາ. ຕຕ຺ຣປິ ມຍາ ສນ຺ນິສິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ເຈວ

໑. ຈາຕຸມ຺ມຫາຣາຊິກປຣິສາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ສລ຺ລປິຕປ຺ພ຺ພຍ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາ ຈ ສມາປຊ຺ຊິຕປ຺ພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ສໂຣ ໂຫຕິ, ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ສໂຣ ໂຫຕິ. ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສມິ ສມາທເປມິ ສມຸຕ຺ເຕເຊມິ ສມ຺ປຫໍເສມິ. ກາສມານຍ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ກາສຕິ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ? ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຘາຍາມິ. ອນ຺ຕຣຫິຕຍ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ? ອພິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ ອານນ຺ທ ອເນກສຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕປຣິສໍ ໆເປໆ ຄຫປຕິປຣິສໍ ສມຕປຣິສໍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກປຣິສໍ... ຕາວຕິໍສປຣິສໍ... ມາຣປຣິສໍ... ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກມິຕາ. ຕຕ຺ຣປິ ມຍາ ສນ຺ນິສິນ຺ນປ຺ພ຺ພໍ ເຈວ ສລ຺ລປິຕປ຺ພ຺ພຍ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາ ຈ ສມາປຊ຺ຊິຕປ຺ພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ສໂຣ ໂຫຕິ, ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ສໂຣ ໂຫຕິ. ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສມິ ສມາທເປມິ ສມຸຕ຺ເຕເຊມິ ສມ຺ປຫໍເສມິ. ກາສມານຍ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ກາສຕິ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ? ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຘາຍາມິ. ອນ຺ຕຣຫິຕຍ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ? ອິມາ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຏ຺ຐ ປຣິສາ.

ອຏ຺ຐ ອພິພາຍຕນີ

໑໗໓. "ອຏ຺ຐ ໂຂ ອິມານິ ອານນ຺ທ ອພິພາຍຕນານິ. ກຕມານິ ອຏ຺ຐ? ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຣູປສຍ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຕ຺ຕ-ທຸພ຺ພຕ຺ຕານິ. 'ຕານິ ອພິພຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສຍ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ປຐມໍ ອພິພາຍຕນໍ.

"ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຣູປສຍ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອປ຺ປມາຕານິ ສຸວຕ຺ຕທຸພ຺ພຕ຺ຕານິ. 'ຕານິ ອພິພຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສຍ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ທຸຕິຍໍ ອພິພາຍຕນໍ.

"ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສຍ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຕ຺ຕທຸພ຺ພຕ຺ຕານິ. 'ຕານິ ອພິພຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສຍ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຕຕິຍໍ ອພິພາຍຕນໍ.

“ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ອປຸປມາຕານິ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານິ. ‘ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີຕິ ເອວໍສຍຸຍີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຈຕຸຕຸຖໍ ອກິກາຍຕນໍ.

“ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ນີລານິ ນີລວຕຸຕານິ ນີລນິທສຸສນານິ ນີລນິກາສານິ. ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ອຸມາປຸປຸຜໍ ນີລໍ ນີລວຕຸຕໍ ນີລນິທສຸສນໍ ນີລນິກາສໍ. ເສຍຸຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕຸຖໍ ພາຣາຕເສຍຸຍກໍ ອຸກໂຕກາຄວິມຸພຸກໍ ນີລໍ ນີລວຕຸຕໍ ນີລນິທສຸສນໍ ນີລນິກາສໍ. ເອວເມວ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ນີລານິ ນີລວຕຸຕານິ ນີລນິທສຸສນານິ ນີລນິກາສານິ. ‘ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີຕິ ເອວໍສຍຸຍີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ປຍຸຈມໍ ອກິກາຍຕນໍ.

“ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ປີຕານິ ປີຕວຕຸຕານິ ປີຕນິທສຸສນານິ ປີຕນິກາສານິ. ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ກຕິກາຣປຸປຸຜໍ ປີຕໍ ປີຕວຕຸຕໍ ປີຕນິທສຸສນໍ ປີຕນິກາສໍ. ເສຍຸຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕຸຖໍ ພາຣາຕເສຍຸຍກໍ ອຸກໂຕກາຄວິມຸພຸກໍ ປີຕໍ ປີຕວຕຸຕໍ ປີຕນິທສຸສນໍ ປີຕນິກາສໍ. ເອວເມວ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ປີຕານິ ປີຕວຕຸຕານິ ປີຕນິທສຸສນານິ ປີຕນິກາສານິ. ‘ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີຕິ ເອວໍສຍຸຍີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຉພຸກໍ ອກິກາຍຕນໍ.

“ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ໂລຫິຕການິ ໂລຫິຕກວຕຸຕານິ ໂລຫິຕກນິທສຸສນານິ ໂລຫິຕກນິກາສານິ. ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ພນຸຊຸຊີວກປຸປຸຜໍ ໂລຫິຕກໍ ໂລຫິຕກວຕຸຕໍ ໂລຫິຕກນິທສຸສນໍ ໂລຫິຕກນິກາສໍ. ເສຍຸຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕຸຖໍ ພາຣາຕເສຍຸຍກໍ ອຸກໂຕກາຄວິມຸພຸກໍ ໂລຫິຕກໍ ໂລຫິຕກວຕຸຕໍ ໂລຫິຕກນິທສຸສນໍ ໂລຫິຕກນິກາສໍ. ເອວເມວ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ໂລຫິຕການິ ໂລຫິຕກວຕຸຕານິ ໂລຫິຕກນິທສຸສນານິ ໂລຫິຕກນິກາສານິ. ‘ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີ’ ຕິ ເອວໍສຍຸຍີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ສຕຸຕມໍ ອກິກາຍຕນໍ.

“ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຊາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ໂອທາຕານິ ໂອທາຕ-ວຕຸຕານິ ໂອທາຕນິທສຸສນານິ ໂອທາຕນິກາສານິ. ເສຍຸຍຖາປິ ນາມໂອສທິຕາຣກາ

ໂອທາຕາ ໂອທາຕວຕຸຕາ ໂອທາຕນິທສຸສນາ ໂອທາຕນິກາສາ. ເສຍຸຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕຸຖໍ ພາຣາຓເສຍຸຍກໍ ອຸກໂຕກາຄວິມຜຸກໍ ໂອທາຕໍ ໂອທາຕວຕຸຕໍ ໂອທາຕນິທສຸສນໍ ໂອທາຕນິກາສໍ. ເອວເມວ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ເອໂກ ພຫິທຸຣາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ໂອທາຕານິ ໂອທາຕວຕຸຕານິ ໂອທາຕນິທສຸສນານິ ໂອທາຕນິກາສານິ. 'ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີຕິ ເອວໍສຍຸຍີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ອຝຸກມໍ ອກິກາຍຕນໍ. ອິມານິ ໂຂ ອານນຸທ ອຝຸກ ອກິກາຍຕນານິ.

ອຝຸກ ວິໂມກຸຂາ

໑໓໘. "ອຝຸກ ໂຂ ອິເມ ອານນຸທ ວິໂມກຸຂາ. ກຕເມ ອຝຸກ? ຣູປີ ຣູປານິ ປສຸສຕິ, ອຍໍ ປກໂມ ວິໂມກຸໂຂ. ອຊຸຊຕຸຕໍ ອຣູປສຍຸຍີ ພຫິທຸຣາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ວິໂມກຸໂຂ. ສຸກນຸເຕວ ອທິມຸຕຸໂຕ ໂຫຕິ, ອຍໍ ຕຕິໂຍ ວິໂມກຸໂຂ. ສພຸພໂສ ຣູປສຍຸຍານໍ ສມຕິກຸກມາ ປຝິຆສຍຸຍານໍ ອຕຸຖງຄມາ ນານຕຸຕສຍຸຍານໍ ອມນສິການາ 'ອນນຸໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຍຸຈາຍຕນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຈຕຸຕຸໂຖ ວິໂມກຸໂຂ. ສພຸພໂສ ອາກາສານຍຸຈາຍຕນໍ ສມຕິກຸກມຸມ 'ອນນຸຕໍ ວິຍຸຍາຓນຸຕິ ວິຍຸຍາຓຍຸຈາຍຕນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ປຍຸຈໂມ ວິໂມກຸໂຂ. ສພຸພໂສ ວິຍຸຍາຓຍຸຈາຍຕນໍ ສມຕິກຸກມຸມ 'ນຕຸຖິ ກິຍຸຈີຕິ ອາກິຍຸຈຍຸຍາຍຕນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຉຝຸໂກ ວິໂມກຸໂຂ. ສພຸພໂສ ອາກິຍຸຈຍຸຍາຍຕນໍ ສມຕິກຸກມຸມ ເນວສຍຸຍານາສຍຸຍາຍຕນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ ອຍໍ ສຕຸຕໂມ ວິໂມກຸໂຂ. ສພຸພໂສ ເນວສຍຸຍານາສຍຸຍາຍຕນໍ ສມຕິກຸກມຸມ ສຍຸຍາເວທຍິຕນິໂຣທໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອຝຸກໂມ ວິໂມກຸໂຂ. ອິເມ ໂຂ ອານນຸທ ອຝຸກ ວິໂມກຸຂາ.

໑໓໙. "ເອກມິທາຫໍ ອານນຸທ ສມຍໍ ອຸຣຸເວລາຍໍ ວິຫຣາມິ ນຊຸຊາ ເນຣຍຸຊຣາຍ ຕີເຣ ອຊປາລນິຄຸໂຣເຘ ປກມາກິສມຸພຸທຸໂທ. ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ມາໂຣ ປາປິມາ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຝຸກາສິ. ເອກມນຸຕໍ ກິໂຕ ໂຂ ອານນຸທ ມາໂຣ ປາປິມາ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ປຣິນິພຸພາຕຸທານິ ກນຸເຕ ກຄວາ; ປຣິນິພຸພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພຸພານກາໂລທານິ ກນຸເຕ ກຄວໂຕຕິ. ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ອຫໍ ອານນຸທ ມາຣໍ ປາປິມນຸຕໍ ເອຕທໂວຈໍ "ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ, ຍາວ ເມ ກິກຸຂູ ນ ສາວກາ ກວິສຸສນຸຕິ ວິຍຕຸຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສຸສຸຕາ ຘມຸມຘຣາ ໂສ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຝິປນຸນາ ສາມີຈິປຸປຝິປນຸນາ

ອນຸຮມຸມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາຈິກຸຂິສຸສນຸຕິ ເທເສສຸສນຸຕິ ປຄຸຄເປສຸສນຸຕິ ປຝຸກເປສຸສນຸຕິ ວິວຣິສຸສນຸຕິ ວິກຊິສຸສນຸຕິ ອຸຕຸຕານີກຣິສຸສນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນໍ ປຣປຸປວາທໍ ສຫຮມຸເມນ ສຸນິຄຸຄຫິຕໍ ນິຄຸຄເຫຕຸວາ ສປຸປາຝິຫາຣິຍໍ ຮມຸມໍ ເທເສສຸສນຸຕິ.

"ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ, ຍາວ ເມ ກິກຸຂຸນິໂຍ ນ ສາວິກາ ກວິສຸສນຸຕິ ວິຍຕຸຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສຸສຸຕາ ຮມຸມຮຣາ ຮມຸມານຸຮມຸມປຸປຝິປນຸນາ ສາມີຈິປຸປຝິປນຸນາ ອນຸຮມຸມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາຈິກຸຂິສຸສນຸຕິ ເທເສສຸສນຸຕິ ປຄຸຄເປສຸສນຸຕິ ປຝຸກເປສຸສນຸຕິ ວິວຣິສຸສນຸຕິ ວິກຊິສຸສນຸຕິ ອຸຕຸຕານີກຣິສຸສນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນໍ ປຣປຸປວາທໍ ສຫຮມຸເມນ ສຸນິຄຸຄຫິຕໍ ນິຄຸຄເຫຕຸວາ ສປຸປາຝິຫາຣິຍໍ ຮມຸມໍ ເທເສສຸສນຸຕິ.

"ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ, ຍາວ ເມ ອຸປາສກາ ນ ສາວກາ ກວິສຸສນຸຕິ ວິຍຕຸຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສຸສຸຕາ ຮມຸມຮຣາ ຮມຸມານຸຮມຸມປຸປຝິປນຸນາ ສາມີຈິປຸປຝິປນຸນາ ອນຸຮມຸມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາຈິກຸຂິສຸສນຸຕິ ເທເສສຸສນຸຕິ ປຄຸຄເປສຸສນຸຕິ ປຝຸກເປສຸສນຸຕິ ວິວຣິສຸສນຸຕິ ວິກຊິສຸສນຸຕິ ອຸຕຸຕານີກຣິສຸສນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນໍ ປຣປຸປວາທໍ ສຫຮມຸເມນ ສຸນິຄຸຄຫິຕໍ ນິຄຸຄເຫຕຸວາ ສປຸປາຝິຫາຣິຍໍ ຮມຸມໍ ເທເສສຸສນຸຕິ.

"ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ, ຍາວ ເມ ອຸປາສິກາ ນ ສາວິກາ ກວິສຸສນຸຕິ ວິຍຕຸຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສຸສຸຕາ ຮມຸມຮຣາ ຮມຸມາ-ນຸຮມຸມປຸປຝິປນຸນາ ສາມີຈິປຸປຝິປນຸນາ ອນຸຮມຸມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາຈິກຸຂິສຸສນຸຕິ ເທເສສຸສນຸຕິ ປຄຸຄເປສຸສນຸຕິ ປຝຸກເປສຸສນຸຕິ ວິວຣິສຸສນຸຕິ ວິກຊິສຸສນຸຕິ ອຸຕຸຕານີກຣິສຸສນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນໍ ປຣປຸປວາທໍ ສຫຮມຸເມນ ສຸນິຄຸຄຫິຕໍ ນິຄຸຄເຫຕຸວາ ສປຸປາຝິຫາຣິຍໍ ຮມຸມໍ ເທເສສຸສນຸຕິ.

"ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ, ຍາວ ເມ ອິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ນ ອິທຸຮຄຸເຈວ ກວິສຸສຕິ ຝີຕຄຸຈ ວິຕຸຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຄຸຄໍ ປຸຖຸກູຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສຸເສຫິ ສຸປຸປກາສິຕນຸຕິ.

໑໗໖. "ອິທາເນວ ໂຂ ອານນຸທ ອຊຸຊ ຈາປາເລ ເຈຕິເຍ ມາໂຣ ປາປິມາ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຝຸກາສິ. ເອກມນຸຕໍ ກິໂຕ ໂຂ ອານນຸທ ມາໂຣ ປາປິມາ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ປຣິນິພຸພາຕຸທານິ ກນຸເຕ ກຄວາ, ປຣິນິພຸພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພຸພານກາໂລທານິ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ. ກາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ກນຸເຕ ກຄວຕາ ວາຈາ "ນ ຕາວາຫໍ ປາປິມ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ, ຍາວ ເມ

ກິກຸຂູ ນ ສາວກາ ກວິສຸສນຸຕິ ។ເປ។ ຍາວ ເມ ກິກຸຂຸນິໂຍ ນ ສາວິກາ ກວິສຸສນຸຕິ ។ເປ។ ຍາວ ເມ ອຸປາສກາ ນ ສາວກາ ກວິສຸສນຸຕິ ។ເປ។ ຍາວ ເມ ອຸປາສິກາ ນ ສາວິກາ ກວິສຸສນຸຕິ ។ເປ។ ຍາວ ເມ ອິທໍ ພຣຫຸມຈຣິຍໍ ນ ອິທຸຮຸຈເຈວ ກວິສຸສຕິ ຜີຕຸຈ ວິຕຸຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຸລໍ ປຸຖຸກູຕໍ, ຍາວ ເທວມນຸສຸເສທິ ສຸປຸປກາສິຕນຸຕິ. ເອຕຣຫີ ໂຂ ປນ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ ພຣຫຸມຈຣິຍໍ ອິທຸຮຸຈເຈວ ຜີຕຸຈ ວິຕຸຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຸລໍ ປຸຖຸກູຕໍ, ຍາວ ເທວມນຸສຸເສທິ ສຸປຸປກາສິຕໍ. ປຣິນິພຸພາຕຸທານິ ກນຸເຕ ກຄວາ, ປຣິນິພຸພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພຸພານກາໂລທານິ ກນຸເຕ ກຄວໂຕຕິ.

໑໗໗. "ເອວໍ ວຸຕຸເຕ, ອຫໍ ອານນຸທ ມາຣໍ ປາປິມນຸຕໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ອປຸໂປສຸສຸກໂກ ຕຸວໍ, ປາປິມ, ໂຫທິ, ນ ຈິຣໍ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ກວິສຸສຕິ. ອິໂຕ ຕິຕຸຕໍ ມາສານໍ ອຈຸຈເຍນ ຕຖາຄໂຕ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສຕີຕິ. ອິທາເນວ ໂຂ ອານນຸທ ອຊຸຊ ຈາປາເລ ເຈຕິເຍ ຕຖາຄເຕນ ສເຕນ ສມຸປຊາເນນ ອາຍຸສງຸຂາໂຣ ໂອສຸສຕຸໂຖຕິ.

ອານນຸທຍາຈນກຖາ

໑໗໘. ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຕິຕຸຖຕຸ ກນຸເຕ ກຄວາ ກປຸປໍ, ຕິຕຸຖຕຸ ສຸຄໂຕ ກປຸປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ.

"ອລໍທານິ, ອານນຸທ ມາ ຕຖາຄຕໍ ຍາຈິ, ອກາໂລທານິ ອານນຸທ ຕຖາຄຕໍ ຍາຈນາຍາຕິ. ທຸຕິຍມຸປິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ។ເປ។ ຕຕິຍມຸປິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຕິຕຸຖຕຸ ກນຸເຕ ກຄວາ ກປຸປໍ, ຕິຕຸຖຕຸ ສຸຄໂຕ ກປຸປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍເທວມນຸສຸສານນຸຕິ.

"ສທຸທຫສິ ຕຸວໍ ອານນຸທ ຕຖາຄຕສຸສ ໂພຮິນຸຕິ? "ເອວໍ, ກນຸເຕ". "ອຖ ກິຸຈຣຫິ ຕຸວໍ ອານນຸທ ຕຖາຄຕໍ ຍາວຕຕິຍກໍ ອກິນິປຸປີເຮສີຕິ? "ສມຸມຸຂາ ເມຕໍ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ ສຸຕໍ ສມຸມຸຂາ ປຜິຄຸຄຫິຕໍ 'ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຮິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຜຸກີຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຮາ, ໂສ ອາກງຸຂມາໂນ ກປຸປໍ ວາ ຕິຕຸເຖຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສຸສ ໂຂ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຮິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຜຸກີຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຮາ. ອາກງຸຂມາໂນ ອານນຸທ ຕຖາຄໂຕ

ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຍ຺ເກຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາຕິ. "ສທ຺ທຫສິ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທາຕິ? "ເອວໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕ຺ຍ຺ເຫເວຕໍ ທ຺ກ຺ກຕໍ, ຕ຺ຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຕຖາຄເຕນ ເອວໍ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອກາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄໍ ຍາຈິ 'ຕິຏ຺ຐຕຸ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ເທ຺ວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄໂຕ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອທິວາເສຍ຺ຍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕ຺ຍ຺ເຫເວຕໍ ທ຺ກ຺ກຕໍ, ຕ຺ຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

໑໘໙. "ເອກມິທາຫໍ ອານນ຺ທ ສມຍໍ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ. ຕຕ຺ຣາປິ ໂຂ ຕາຫໍ ອານນ຺ທ ອາມນ຺ເຕສິ 'ຣມຕີຍໍ ອານນ຺ທ ຣາຊຄຫໍ, ຣມຕີໂຍ ອານນ຺ທ ຄິຊ຺ຌກູໂຏ ປພ຺ພໂຕ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໂຕ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄເຕນ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອກາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄໍ ຍາຈິ 'ຕິຏ຺ຐຕຸ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ເທ຺ວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄໂຕ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອທິວາເສຍ຺ຍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕ຺ຍ຺ເຫເວຕໍ ທ຺ກ຺ກຕໍ, ຕ຺ຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

໑໙໐. "ເອກມິທາຫໍ ອານນ຺ທ ສມຍໍ ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ໂຄຕມນິຄ຺ໂຣເຘ ฯເປฯ ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ໂຈຣປປາເຕ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ເວກາຣປສ຺ເສ ສຕ຺ຕປຕ຺ຕິຄຸຫາຍໍ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ອິສິຄິລິປສ຺ເສ ກາຬສິລາຍໍ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ສີຕວເນ ສປ຺ປໂສຓ຺ຑິກປພ຺ກາເຣ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ຕໂປທາຣາເມ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ

ຊີວກມ຺ພວເນ... ຕຕ຺ເຖວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ມທ຺ທກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ມິຄທາເຍ ຕຕ຺ຣາປິ ໂຂ ຕາຫໍ ອານນ຺ທ ອາມນ຺ເຕສິໍ ‘ຣມຓີຍໍ ອານນ຺ທ ຣາຊຄຫໍ, ຣມຓີໂຍ ຄິຊ຺ຌກູໂຏ ປພ຺ພໂຕ, ຣມຓີໂຍ ໂຄຕມນິຄ຺ໂຣໂຘ, ຣມຓີໂຍ ໂຈຣປປາໂຕ, ຣມຓີຍາ ເວຠາຣປສ຺ເສ ສຕ຺ຕປຓ຺ຓິຄຸຫາ, ຣມຓີຍາ ອິສິຄິລິປສ຺ເສ ກາຬສິລາ, ຣມຓີໂຍ ສີຕວເນ ສປ຺ປໂສຓ຺ຑິກປພ຺ຠາໂຣ, ຣມຓີໂຍ ຕໂປທາຣາໂມ, ຣມຓີໂຍ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາໂປ, ຣມຓີຍໍ ຊີວກມ຺ພວນໍ, ຣມຓີໂຍ ມທ຺ທກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ມິຄທາໂຍ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ ຯເປຯ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໂຕ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄເຕນ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອຠາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄໍ ຍາຈິ ‘ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ທ຺ເວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄໂຕ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອຘິວາເສຍ຺ຍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

໑໗໑. “ເອກມິທາຫໍ ອານນ຺ທ ສມຍໍ ອິເຘວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ອຸເທເນ ເຈຕິເຍ. ຕຕ຺ຣາປິ ໂຂ ຕາຫໍ ອານນ຺ທ ອາມນ຺ເຕສິໍ ‘ຣມຓີຍາ ອານນ຺ທ ເວສາລີ, ຣມຓີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ ອານນ຺ທ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໂຕ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄເຕນ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອຠາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄໍ ຍາຈິ ‘ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ທ຺ເວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄໂຕ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອຘິວາເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

໑໗໔. "ເອກມິທາຫໍ ອານນຸທ ສມຍໍ ອິເສວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ໂຄຕມເກ ເຈຕິເຍ ฯເປฯ ອິເສວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ສຕຸຕມຸເພ ເຈຕິເຍ... ອິເສວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ພຫຸປຸຕຸເຕ ເຈຕິເຍ... ອິເສວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ສາຣນຸທເທ ເຈຕິເຍ... ອິທາເນວ ໂຂ ຕາຫໍ ອານນຸທ ອຊຸຊ ຈາປາເລ ເຈຕິເຍ ອາມນຸເຕສິ 'ຣມຕີຍາ ອານນຸທ ເວສາລີ, ຣມຕີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ໂຄຕມກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ສຕຸຕມຸພໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ພຫຸປຸຕຸຕໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ສາຣນຸທທໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຝຸຖິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຘາ, ໂສ ອາກງຸຂມາໂນ ກປຸປໍ ວາ ຕິຝຸເຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສຸສ ໂຂ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຝຸຖິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຘາ, ໂສ ອາກງຸຂມາໂນ ອານນຸທ ຕຖາຄໂຕ ກປຸປໍ ວາ ຕິຝຸເຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ ຕຸວໍ ອານນຸທ ຕຖາຄເຕນ ໂອຣາຣິເກ ນິມິຕຸເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຣາຣິເກ ໂອກາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກຸຂິ ປຝິວິຊຸຊິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄຕໍ ຍາຈິ 'ຕິຝຸຕຸ ກຄວາ ກປຸປໍ, ຕິຝຸຕຸ ສຸຄໂຕ ກປຸປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ. ສເຈ ຕຸວໍ ອານນຸທ ຕຖາຄຕໍ ຍາເຈຍຸຍາສິ, ເທຸວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄໂຕ ປຝິກຸຂິເປຍຸຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອຘິວາເສຍຸຍ. ຕສຸມາຕິຫານນຸທ, ຕຸຍຸເຫເວຕໍ ທຸກຸກຝໍ, ຕຸຍຸເຫເວຕໍ ອປຣທຸຘໍ.

໑໗໕. "ນນຸ ເອຕໍ[1] ອານນຸທ ມຍາ ປຝິກຈຸເຈວ[2] ອກຸຂາຕໍ 'ສພຸເພເຫວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາກາໂວ ວິນາກາໂວ ອຍຸຍຖາກາໂວ. ຕໍ ກຸເຕຸຖ ອານນຸທ ລພຸກາ, ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ກູຕໍ ສງຸຂຕໍ ປໂລກຘມຸມໍ, ຕໍ ວຕ ມາ ປລຸຊຸຊີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊຸຊຕິ'. ຍໍ ໂຂ ປເນຕໍ ອານນຸທ ຕຖາຄເຕນ ຈຕຸຕໍ ວນຸຕໍ ມຸຕຸຕໍ ປຫີນໍ ປຝິນິສຸສຝຸກໍ ໂອສຸສຝຸໂຖ ອາຍຸສງຸຂາໂຣ, ເອກໍເສນ ວາຈາ ກາສິຕາ 'ນ ຈິຣໍ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ກວິສຸສຕິ. ອິໂຕ ຕິຕຸຕໍ ມາສານໍ ອຈຸຈເຍນ ຕຖາຄໂຕ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສຕີຕິ. ຕຍຸຈ[3] ຕຖາຄໂຕ ຊີວິຕເຫຕຸ ປຸນ ປຈຸຈາວມິສຸສຕີຕິ[4] ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊຸຊຕິ. ອາຍາມານນຸທ, ເຍນ ມຫາວນໍ ກູຝາຄາຣສາລາ ເຕນຸປສງຸກມິສຸສາມາຕິ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວໂຕ

---

໑. ເອວໍ (ສຸຍາ, ອິ)　　໔. ປຝິຄຈຸເຈວ (ສີ, ອິ)　　໕. ຕໍ ວຈນໍ (ສີ)　　໔. ປຈຸຈາຄມິສຸສຕີຕິ (ສຸຍາ, ກ)

ປຈຸຈສຸໂສສິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສຸມຕາ ອານນຸເທນ ສທຸທິ ເຍນ ມຫາວນໍ ກູຜາຄາຣສາລາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອານນຸທໍ ອາມນຸເຕສິ "ຄຈຸຉ ຕຸວໍ ອານນຸທ ຍາວຕິກາ ກິກຸຂູ ເວສາລິ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣນຸຕິ, ເຕ ສພຸເພ ອຸປຏຸຖານສາລາຍໍ ສນຸນິປາເຕຫີຕິ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວໂຕ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ຍາວຕິກາ ກິກຸຂູ ເວສາລິ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣນຸຕິ, ເຕ ສພຸເພ ອຸປຏຸຖານສາລາຍໍ ສນຸນິປາເຕຕຸວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຏຸຖາສິ. ເອກມນຸຕໍ ຖິໂຕ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສນຸນິປຕິໂຕ ກນຸເຕ ກິກຸຂຸສງໂຆ, ຍສຸສທານິ ກນຸເຕ ກຄວາ ກາລໍ ມຍຸຍຕີຕິ.

໑໘໔. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເຍນຸປຏຸຖານສາລາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຍຸຍຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊຸຊ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ຕສຸມາຕິຫ ກິກຸຂເວ ເຍ ເຕ ມຍາ ຘມຸມາ ອກິຍຸຍາ ເທສິຕາ, ເຕ ໂວ ສາຘຸກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາເສວິຕພຸພາ ກາເວຕພຸພາ ພຫຸລີກາຕພຸພາ, ຍຖຍິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອທຸຘນິຍໍ ອສຸສ ຈິຣຏຸຖິຕິກໍ, ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານໍ. ກຕເມ ຈ ເຕ ກິກຸຂເວ ຘມຸມາ ມຍາ ອກິຍຸຍາ ເທສິຕາ, ເຍ ໂວ ສາຘຸກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາເສວິຕພຸພາ ກາເວຕພຸພາ ພຫຸລີກາຕພຸພາ, ຍຖຍິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອທຸຘນິຍໍ ອສຸສ ຈິຣຏຸຖິຕິກໍ, ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານໍ ເສຍຸຍຖິທໍ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຏຸຖານາ ຈຕຸຕາໂຣ ສມຸມປຸປຘານາ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຘິປາທາ ປຍຸຈິນຸທຸຣິຍານິ ປຍຸຈ ພລານິ ສຕຸຕ ໂພຊຸຊງຄາ ອຣິໂຍ ອຏຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄ ອິເມ ໂຂ ເຕ ກິກຸຂເວ ຘມຸມາ ມຍາ ອກິຍຸຍາ ເທສິຕາ, ເຍ ໂວ ສາຘຸກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາເສວິຕພຸພາ ກາເວຕພຸພາ ພຫຸລີກາຕພຸພາ, ຍຖຍິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອທຸຘນິຍໍ ອສຸສ ຈິຣຏຸຖິຕິກໍ, ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ.

໑໘໕. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ຫນຸທທານິ ກິກຸຂເວ ອາມນຸຕຍາມິ ໂວ, ວຍຘມຸມາ ສງຂາຣາ, ອປຸປມາເທນ ສມຸປາເທຖ. ນ ຈິຣໍ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ກວິສຸສຕິ. ອິໂຕ ຕິຓຸຓໍ ມາສານໍ ອຈຸຈເຍນ ຕຖາຄໂຕ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສຕີຕິ

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ, ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ[໑].

"ປຣິປກ຺ໂກ ວໂຍ ມຍ຺ຫໍ, ປຣິຕ຺ຕໍ ມມ ຊີວິຕໍ;
ປຫາຍ ໂວ ຄມິສ຺ສາມິ, ກຕໍ ເມ ສຣຓມຕ຺ຕໂນ.

"ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ສຕີມນ຺ໂຕ, ສຸສີລາ ໂຫຖ ຠິກ຺ຂໂວ;
ສຸສມາຫິຕສງ຺ກປ຺ປາ, ສຈິຕ຺ຕມນຸຣກ຺ຂຖ.

"ໂຍ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຫສ຺ສຕິ;[໔]
ປຫາຍ ຊາຕິສໍສາຣໍ, ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ.

ຕຕິໂຍ ຠາຓວາໂຣ.

ນາຄາປໂລກິຕໍ

໑໗໕. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເວສາລິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ເວສາລິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປ຺ປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ນາຄາປໂລກິຕໍ ເວສາລິໍ ອປໂລເກຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິທໍ ປຈ຺ຉິມກໍ ອານນ຺ທ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເວສາລິຍາ ທສ຺ສນໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ຠຓ຺ຑຄາໂມ[໕] ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

---

໑. ອິໂຕ ປຣໍ ສ຺ຍາມໂປຕ຺ຖເກ ເອວໍປິ ປາໂຐ ທິສ຺ສຕິ
ທຫຣາປິ ຈ ເຍ ວຸຑ຺ຒາ, ເຍ ພາລາ ເຍ ຈ ປຓ຺ຑິຕາ.
ອຑ຺ຒາເຈວ ທລິທ຺ທາ ຈ, ສພ຺ເພ ມຈ຺ຈຸປຣາຍນາ.
ຍຖາປິ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ, ກຕໍ ມຕ຺ຕິກຠາຊນໍ
ຂຸທ຺ທກຍ຺ຈ ມຫນ຺ຕຍ຺ຈ ຍຍ຺ຈ ປກ຺ກໍ ຍຍ຺ຈ ອາມກໍ
ສພ຺ພໍ ເຠທປຣິຍນ຺ຕໍ, ເອວໍ ມຈ຺ຈານ ຊີວິຕໍ.
ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ

໔. ວິຫຣິສ຺ສຕິ (ສ຺ຍາ), ວິເຫສ຺ສຕິ (ສີ)

໕. ຠຓ຺ຑຸຄາໂມ (ກ)

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ຠຓ຺ຑຄາໂມ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຠຓ຺ຑຄາເມ ວິຫຣຕິ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຈຕຸນ຺ນໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມານໍ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມຎ຺ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ຈ. ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ອຣິຍສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ສີລສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມໍ ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ຈ. ອຣິຍສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ສມາຘິສ຺ສ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມໍ ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ຈ. ອຣິຍາຍ ຠິກ຺ຂເວ ປຎ຺ຎາຍ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມໍ ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ຈ. ອຣິຍາຍ ຠິກ຺ຂເວ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອນນຸໂພຘາ ອປ຺ປຏິເວຘາ ເອວມິທໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາວິຕໍ ສໍສຣິຕໍ ມມໍ ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ຈ. ຕຍິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍໍ ສີລໍ ອນຸພຸທ຺ຘໍ ປຏິວິທ຺ຘໍ, ອຣິໂຍ ສມາຘິ ອນຸພຸທ຺ໂຘ ປຏິວິທ຺ໂຘ, ອຣິຍາ ປຎ຺ຎາ ອນຸພຸທ຺ຘາ ປຏິວິທ຺ຘາ, ອຣິຍາ ວິມຸຕ຺ຕິ ອນຸພຸທ຺ຘາ ປຏິວິທ຺ຘາ, ອຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ຠວຕຓ຺ຫາ, ຂີຓາ ຠວເນຕ຺ຕິ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ, ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ

"ສີລໍ ສມາຘິ ປຎ຺ຎາ ຈ, ວິມຸຕ຺ຕິ ຈ ອນຸຕ຺ຕຣາ;
ອນຸພຸທ຺ຘາ ອິເມ ຘມ຺ມາ, ໂຄຕເມນ ຍສສ຺ສິນາ.
"ອິຕິ ພຸທ຺ໂຘ ອຠິຎ຺ຎາຍ, ຘມ຺ມມກ຺ຂາສິ ຠິກ຺ຂຸນໍ;
ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ສຕ຺ຖາ, ຈກ຺ຂຸມາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ.

ຕຕ຺ຣາປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ຠຓ຺ຑຄາເມ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມິໍ ກຖໍ ກໂຣຕິ "ອິຕິ ສີລໍ, ອິຕິ ສມາຘິ, ອິຕິ ປຎ຺ຎາ. ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາຘິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ. ສມາຘິປຣິຠາວິຕາ ປຎ຺ຎາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຎ຺ຎາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

ຈຕຸມຫາປເທສກຖາ

໑໘໗. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຠຓ຺ຑຄາເມ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ຫຕ຺ຖິຄາໂມ, ເຍນ ອມ຺ພຄາໂມ, ເຍນ ຊມ຺ພຸຄາໂມ, ເຍນ ໂຠຄນຄຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ

ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ໂຠຄນຄຣໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ໂຠຄນຄເຣ ວິຫຣຕິ ອານນ຺ເທ[໑] ເຈຕິເຍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາປເທເສ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໑໗໗. “ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ອາວຸໂສ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ, ອຍໍ ຘມ຺ໂມ ອຍໍ ວິນໂຍ ອິທໍ ສຕ຺ຖຸ-ສາສນນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສາເຣຕພ຺ພານິ[໒], ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສາຣິຍມານານິ[໓] ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ນ ເຈວ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສຣນ຺ຕິ[໔], ນ ຈ ວິນເຍ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ; ອິມສ຺ສ ຈ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທຸຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ. ອິຕິເຫຕໍ ຠິກ຺ຂເວ ຉຑ຺ເຑຍ຺ຍາຖ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ສຸຕ຺ເຕ ເຈວ ໂອສຣນ຺ຕິ, ວິນເຍ ຈ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ; ອິມສ຺ສ ຈ ຠິກ຺ຂຸໂນ ສຸຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ. ອິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຐມໍ ມຫາປເທສໍ ຘາເຣຍ຺ຍາຖ.

“ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອມຸກສ຺ມິໍ ນາມ ອາວາເສ ສງ຺ໂຆ ວິຫຣຕິ ສເຖໂຣ ສປາໂມກ຺ໂຂ. ຕສ຺ສ ເມ ສງ຺ຆສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ, ອຍໍ ຘມ຺ໂມ ອຍໍ ວິນໂຍ ອິທໍ ສຕ຺ຖຸສາສນນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສາເຣຕພ຺ພານິ, ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ນ ເຈວ ສຸຕ຺ເຕ ໂອສຣນ຺ຕິ, ນ ຈ ວິນເຍ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ; ຕສ຺ສ ຈ ສງ຺ຆສ຺ສ ທຸຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ. ອິຕິເຫຕໍ ຠິກ຺ຂເວ ຉຑ຺ເຑຍ຺ຍາຖ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ

---

໑. ສານນ຺ທເຣ (ກ)
໓. ໂອຕາຣິຍມານານິ.
໒. ໂອຕາເຣຕພ຺ພານິ.
໔. ໂອຕຣນ຺ຕິ (ສີ, ອິ, ອໍ. ໑. ໔໗ກ)

ໂອສາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນຸທສຸສິຍມານານິ ສຸຕຸເຕ ເຈວ ໂອສຣນຸຕິ ວິນເຍ ຈ ສນຸທິສຸສນຸຕິ, ນິຄຸກເມຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ 'ອທຸຣາ ອິທໍ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ວຈນໍ; ຕສຸສ ຈ ສງຄສຸສ ສຸຄຸຄຫີຕນຸຕິ. ອິທໍ ກິກຸຂເວ ທຸຕິຍໍ ມຫາປເທສໍ ຣາເຣຍຸຍາຖ.

"ອິຣ ປນ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ວເທຍຸຍ 'ອມຸກສຸມີ ນາມ ອາວາເສ ສມຸພຫຸລາ ເຖຣາ ກິກຸຂູ ວິຫຣນຸຕິ ພຫຸສຸສຸຕາ ອາຄຕາຄມາ ຣມຸມຣຣາ ວິນຍຣຣາ ມາຕິກາຣຣາ. ເຕສໍ ເມ ເຖຣານໍ ສມຸມຸຂາ ສຸຕໍ ສມຸມຸຂາ ປຜິຄຸຄຫີຕໍ ອຍໍ ຣມຸໂມ ອຍໍ ວິນໂຍ ອິທໍ ສຕຸຖຸສາສນນຸຕິ. ຕສຸສ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸໂນ ກາສິຕໍ ເນວ ອກິນນຸທິຕພຸພ ຯເປຯ ນ ຈ ວິນເຍ ສນຸທິສຸສນຸຕິ, ນິຄຸກເມຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ 'ອທຸຣາ, ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ວຈນໍ; ເຕສຍຸຈ ເຖຣານໍ ທຸຄຸຄຫີຕນຸຕິ. ອິຕິເຫຕໍ ກິກຸຂເວ ສຫຸເຫຍຸຍາຖ. ຕານິ ເຈ ສຸຕຸເຕ ໂອສາຣິຍມານານິ ຯເປຯ ວິນເຍ ຈ ສນຸທິສຸສນຸຕິ, ນິຄຸກເມຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ 'ອທຸຣາ, ອິທໍ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ວຈນໍ; ເຕສຍຸຈ ເຖຣານໍ ສຸຄຸຄຫີຕນຸຕິ. ອິທໍ ກິກຸຂເວ ຕຕິຍໍ ມຫາປເທສໍ ຣາເຣຍຸຍາຖ.

"ອິຣ ປນ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ວເທຍຸຍ 'ອມຸກສຸມີ ນາມ ອາວາເສ ເອໂກ ເຖໂຣ ກິກຸຂຸ ວິຫຣຕິ ພຫຸສຸສຸໂຕ ອາຄຕາຄໂມ ຣມຸມຣໂຣ ວິນຍຣໂຣ ມາຕິກາຣໂຣ. ຕສຸສ ເມ ເຖຣສຸສ ສມຸມຸຂາ ສຸຕໍ ສມຸມຸຂາ ປຜິຄຸຄຫີຕໍ ອຍໍ ຣມຸໂມ ອຍໍ ວິນໂຍ ອິທໍ ສຕຸຖຸສາສນນຸຕິ. ຕສຸສ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸໂນ ກາສິຕໍ ເນວ ອກິນນຸທິຕພຸພໍ ນປຸປຜິກຸໂກສິຕພຸພໍ. ອນກິນນຸທິຕຸວາ ອປຸປຜິກຸໂກສິຕຸວາ ຕານິ ປທພຸຍຍຸຊນານິ ສາຣຸກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ສຸຕຸເຕ ໂອສາຣິຕພຸພານິ, ວິນເຍ ສນຸທສຸເສຕພຸພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕຸເຕ ໂອສາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນຸທສຸສິຍມານານິ ນ ເຈວ ສຸຕຸເຕ ໂອສຣນຸຕິ, ນ ຈ ວິນເຍ ສນຸທິສຸສນຸຕິ, ນິຄຸກເມຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ 'ອທຸຣາ, ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ວຈນໍ; ຕສຸສ ຈ ເຖຣສຸສ ທຸຄຸຄຫີຕນຸຕິ. ອິຕິເຫຕໍ ກິກຸຂເວ ສຫຸເຫຍຸຍາຖ. ຕານິ ຈ ສຸຕຸເຕ ໂອສາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນຸທສຸສິຍມານານິ ສຸຕຸເຕ ເຈວ ໂອສຣນຸຕິ, ວິນເຍ ຈ ສນຸທິສຸສນຸຕິ, ນິຄຸກເມຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ 'ອທຸຣາ ອິທໍ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ວຈນໍ; ຕສຸສ ຈ ເຖຣສຸສ ສຸຄຸຄຫີຕນຸຕິ. ອິທໍ ກິກຸຂເວ ຈຕຸຕຸຖໍ ມຫາປເທສໍ ຣາເຣຍຸຍາຖ. ອິເມ ໂຂ ກິກຸຂເວ ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາປເທເສ ຣາເຣຍຸຍາຖາຕິ

ຕຕຸຣປິ ສຸທໍ ກຄວາ ໂກຄນຄເຣ ວິຫຣນຸໂຕ ອານນຸເທ ເຈຕິເຍ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ກິກຸຂູນໍ ຣມຸມີ ກຖໍ ກໂຣຕິ "ອິຕິ ສີລໍ, ອິຕິ ສມາຣິ, ອິຕິ ປຍຸຍາ. ສີລປຣິກາວິໂຕ ສມາຣິ ມຫປຸຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ສມາຣິປຣິກາວິຕາ ປຍຸຍາ

ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຍ຺ຍາປຣິກາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມາສວາ, ກວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາຕິ.

ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕຈຸນ຺ທວຕ຺ຖຸ

໑໗໙. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ໂກຄນຄເຣ ຍຖາກິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ປາວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ມຫຕາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຜນ ສທ຺ຮິ ເຍນ ປາວາ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກຄວາ ປາວາຍໍ ວິຫຣຕິ ຈຸນ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອມ຺ພວເນ ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ "ກຄວາ ກິຣ ປາວໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ປາວາຍໍ ວິຫຣຕິ ມຍ຺ຫໍ ອມ຺ພວເນຕິ. ອຖ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຈຸນ຺ທໍ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕໍ ກຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ກຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິໂຕ ສມາທປິໂຕ ສມຸຕ຺ເຕຊິໂຕ ສມ຺ປຫໍສິໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຘິວາເສຕຸ ເມ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ສ຺ວາຕນາຍ ກຕ຺ຕໍ ສທ຺ຮິ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຜນາຕິ. ອຘິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ. ອຖ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ນິເວສເນ ປຕີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ປຜິຍາທາເປຕ຺ວາ ປຫູຕຍ຺ຈ ສູກຣມທ຺ທວໍ ກຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ "ກາໂລ ກນ຺ເຕ ນິຝ຺ກິຕໍ ກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສທ຺ຮິ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຜນ ເຍນ ຈຸນ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຍ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ກຄວາ ຈຸນ຺ທໍ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຍໍ ເຕ, ຈຸນ຺ທ, ສູກຣມທ຺ທວໍ ປຜິຍຕ຺ຕໍ, ເຕນ ມໍ ປຣິວິສ. ຍໍ ປນຍ຺ຍໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ປຜິຍຕ຺ຕໍ, ເຕນ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຜໍ ປຣິວິສາຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍໍ ອໂຫສິ ສູກຣມທ຺ທວໍ ປຜິຍຕ຺ຕໍ, ເຕນ ກຄວນ຺ຕໍ ປຣິວິສິ. ຍໍ ປນຍ຺ຍໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ປຜິຍຕ຺ຕໍ ເຕນ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຜໍ ປຣິວິສິ. ອຖ ໂຂ

ຠຄວາ ຈຸນ຺ທໍ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຍໍ ເຕ, ຈຸນ຺ທ, ສູກຣມທ຺ທວໍ ອວສິຏ຺ຐໍ, ຕໍ ໂສພ຺ເຠ ນິຂຓາຫິ. ນາຫໍ ຕໍ, ຈຸນ຺ທ, ປສ຺ສາມິ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ, ຍສ຺ສ ຕໍ ປຣິຠຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ມາ ປຣິຓາມໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຕຖາຄຕສ຺ສາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍໍ ອໂຫສິ ສູກຣມທ຺ທວໍ ອວສິຏ຺ຐໍ, ຕໍ ໂສພ຺ເຠ ນິຂຓິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຈຸນ຺ທໍ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

໑໗໐. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ຈຸນ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຠຕ຺ຕໍ ຠຸຕ຺ຕາວິສ຺ສ ຂໂຣ ອາພາໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ໂລຫິຕປກ຺ຂນ຺ທິກາ ປພາຬ຺ຫາ ເວທນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ມາຣຓນ຺ຕິກາ. ຕາ ສຸທໍ ຠຄວາ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອຘິວາເສສິ ອວິຫຎ຺ຎມາໂນ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ກຸສິນາຣາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ຈຸນ຺ທສ຺ສ ຠຕ຺ຕໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ, ກມ຺ມາຣສ຺ສາຕິ ເມ ສຸຕໍ;
ອາພາຘໍ ສມ຺ຜຸສີ ຘີໂຣ, ປພາຬ຺ຫໍ ມາຣຓນ຺ຕິກໍ.

ຠຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ສູກຣມທ຺ທເວນ,
ພ຺ຍາຘິປ຺ປພາຬ຺ໂຫ ອຸທປາທິ ສຕ຺ຖຸໂນ;
ວິເຣຈມາໂນ[1] ຠຄວາ ອໂວຈ,
ຄຈ຺ຉາມຫໍ ກຸສິນາຣໍ ນຄຣນ຺ຕິ.

ປານີຍາຫຣຓໍ

໑໗໑. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ເຍນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອິງ຺ຆ ເມ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ປຎ຺ຎເປຫິ, ກິລນ຺ໂຕສ຺ມິ ອານນ຺ທ ນິສີທິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ປຎ຺ຎເປສິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ

---

໑. ວິຣິຈ຺ຈມາໂນ (ສີ,ສ຺ຍາ,ກ), ວິຣິຎ຺ຈມາໂນ (?)

ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອິງ຺ຆ ເມ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ປານີຍໍ ອາຫຣ, ປິປາສິໂຕສ຺ມິ ອານນ຺ທ ປິວິສ຺ສາມີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິທານິ ຠນ຺ເຕ ປຌ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຎສຕານິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ, ຕໍ ຈກ຺ກຈ຺ຉິນ຺ນໍ ອຸທກໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ລຸຬິຕໍ ອາວິລໍ ສນ຺ທຕິ. ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ກກຸຘາ[1] ນທີ ອວິທູເຣ ອຈ຺ໂຉທກາ ສາໂຕທກາ ສີໂຕທກາ ເສໂຕທກາ[2] ສຸປ຺ປຕິຕ຺ຖາ ຣມຓີຍາ. ເອຕ຺ຖ ຠຄວາ ປານີຍຌ຺ຈ ປິວິສ຺ສຕິ, ຄຕ຺ຕານິ ຈ ສີຕີ[3] ກຣິສ຺ສຕີຕິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອິງ຺ຆ ເມ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ປານີຍໍ ອາຫຣ, ປິປາສິໂຕສ຺ມິ ອານນ຺ທ ປິວິສ຺ສາມີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິທານິ ຠນ຺ເຕ ປຌ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຎສຕານິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ, ຕໍ ຈກ຺ກຈ຺ຉິນ຺ນໍ ອຸທກໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ລຸຬິຕໍ ອາວິລໍ ສນ຺ທຕິ. ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ກກຸຘາ ນທີ ອວິທູເຣ ອຈ຺ໂຉທກາ ສາໂຕທກາ ສີໂຕທກາ ເສໂຕທກາ ສຸປ຺ປຕິຕ຺ຖາ ຣມຓີຍາ. ເອຕ຺ຖ ຠຄວາ ປານີຍຌ຺ຈ ປິວິສ຺ສຕິ, ຄຕ຺ຕານິ ຈ ສີຕີກຣິສ຺ສຕີຕິ.

ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສ “ອິງ຺ຆ ເມ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ປານີຍໍ ອາຫຣ, ປິປາສິໂຕສ຺ມິ ອານນ຺ທ ປິວິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຎິສ຺ສຸຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຍນ ສາ ນທິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ສາ ນທິກາ ຈກ຺ກຈ຺ຉິນ຺ນາ ປຣິຕ຺ຕາ ລຸຬິຕາ ອາວິລາ ສນ຺ທມານາ, ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອານນ຺ເທ ອຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ ອຈ຺ຉາ ວິປ຺ປສນ຺ນາ ອນາວິລາ ສນ຺ທິຕ຺ຖ[4]. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ, ໂຠ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫິທ຺ຘິກຕາ ມຫານຸຠາວຕາ. ອຍຌ຺ຫິ ສາ ນທິກາ ຈກ຺ກຈ຺ຉິນ຺ນາ ປຣິຕ຺ຕາ ລຸຬິຕາ ອາວິລາ ສນ຺ທມານາ ມຍິ ອຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ ອຈ຺ຉາ ວິປ຺ປສນ຺ນາ ອນາວິລາ ສນ຺ທຕີຕິ. ປຕ຺ເຕນ ປານີຍໍ ອາທາຍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ຠນ຺ເຕ ອພ຺ຠຸຕໍ ຠນ຺ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫິທ຺ຘິກຕາ ມຫານຸຠາວຕາ. ອິທານິ ສາ ຠນ຺ເຕ ນທິກາ ຈກ຺ກຈ຺ຉິນ຺ນາ ປຣິຕ຺ຕາ ລຸຬິຕາ ອາວິລາ ສນ຺ທມານາ ມຍິ ອຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ ອຈ຺ຉາ ວິປ຺ປສນ຺ນາ ອນາວິລາ ສນ຺ທິຕ຺ຖ. ປິວຕຸ ຠຄວາ ປານີຍໍ ປິວຕຸ ສຸຄໂຕ ປານີຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປານີຍໍ ອປາຍິ.

---

໑. ກກຸຖາ (ສີ, ອິ) ໒. ເສຕກາ (ສີ) ໓. ສີຕໍ (ສີ, ອິ, ກ) ໔. ສນ຺ທຕິ (ສ຺ຍາ)

ປ຺ກ຺ກຸສມລ຺ລປຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸ

๑๗๔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ປ຺ກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ອາຬາຣສ຺ສ ກາລາມສ຺ສ ສາວໂກ ກຸສິນາຣາຍ ປາວໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຜິປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ປ຺ກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ອລ຺ລຕຣສ຺ມິ຺ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສິນ຺ນໍ. ທິສ຺ວາ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສ຺ງກມິ; ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປ຺ກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ ພນ຺ເຕ ອພ຺ພຸຕໍ ພນ຺ເຕ ສນ຺ເຕນ ວຕ ພນ຺ເຕ ປພ຺ພຊິຕາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ພູຕປຸພ຺ພໍ ພນ຺ເຕ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຜິປ຺ປນ຺ໂນ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ອວິທູເຣ ອລ຺ລຕຣສ຺ມິ຺ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ພນ຺ເຕ ປລ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຜສຕານິ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກມິ຺ສຸ. ອຖ ໂຂ ພນ຺ເຕ ອລ຺ລຕໂຣ ປຸຣິໂສ ຕສ຺ສ ສກຜສຕ຺ຖສ຺ສ[๑] ປິຆ຺ຒິໂຕ ປິຆ຺ຒິໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເຍນ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສ຺ງກມິ; ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈ 'ອປິ ພນ຺ເຕ ປລ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຜສຕານິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ອທ຺ທສາຕິ? 'ນ ໂຂ ອທໍ, ອາວຸໂສ, ອທ຺ທສນ຺ຕິ. 'ກິ຺ ປນ ພນ຺ເຕ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສີຕິ? 'ນ ໂຂ ອທໍ, ອາວຸໂສ, ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິນ຺ຕິ. 'ກິ຺ ປນ ພນ຺ເຕ ສຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສີຕິ? 'ນ ໂຂ ອທໍ, ອາວຸໂສ, ສຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິນ຺ຕິ. 'ກິ຺ ປນ ພນ຺ເຕ ສລ຺ລີ ອໂຫສີຕິ? 'ເອວມາວຸໂສຕິ. 'ໂສ ຕ຺ວໍ ພນ຺ເຕ ສລ຺ລີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ປລ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຜສຕານິ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ເນວ ອທ຺ທສ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິ; ອປິສ຺[๔] ເຕ ພນ຺ເຕ ສ຺ງຆາຜິ ຣເຊນ ໂອກິຕ຺ຕາຕິ? 'ເອວມາວຸໂສຕິ. ອຖ ໂຂ ພນ຺ເຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ ໂພ, ອພ຺ພຸຕໍ ວຕ ໂພ, ສນ຺ເຕນ ວຕ ໂພ ປພ຺ພຊິຕາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ສລ຺ລີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ປລ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຜສຕານິ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ເນວ ທກ຺ຂຕິ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ໂສສ຺ສຕີຕິ! ອາຬາເຣ ກາລາເມ ອຸຬາຣໍ ປສາທໍ ປເວເທຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີຕິ.

๑๗๕. "ຕໍ ກິ຺ ມລ຺ລສິ, ປ຺ກ຺ກຸສ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ທຸກ຺ກຣຕຣໍ ວາ ທຸຣພິສມ຺ພວຕຣໍ ວາ ໂຍ ວາ ສລ຺ລີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ປລ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຜສຕານິ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ເນວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ສຸເຕຍ຺ຍ; ໂຍ

---

๑. ສກຜສຕສ຺ສ (ກ) ๔. ອປິ ຫິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອີ)

ວາ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ[໑] ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ເນວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ສຸເຓຍ຺ຍາຕິ? “ກິຎ຺ຫິ ຠນ຺ເຕ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຈ ວາ ສກຏສຕານິ ຉ ວາ ສກຏສຕານິ ສຕ຺ຕ ວາ ສກຏສຕານິ ອຏ຺ຐ ວາ ສກຏສຕານິ ນວ ວາ ສກຏສຕານິ[໔], ສກຏສຫສ຺ສໍ ວາ ສກຏສຕສຫສ຺ສໍ ວາ. ອຖ ໂຂ ເອຕເທວ ທຸກ຺ກຣຕຣໍ ເຈວ ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕຣຎ຺ຈ ໂຍ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ເນວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ສຸເຓຍ຺ຍາຕິ.

“ເອກມິທາຫໍ, ປຸກ຺ກຸສ, ສມຍໍ ອາຕຸມາຍໍ ວິຫຣາມິ ຠຸສາຄາເຣ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ອວິທູເຣ ຠຸສາຄາຣສ຺ສ ທ຺ເວ ກສ຺ສກາ ຠາຕໂຣ ຫຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ພລິພທ຺ທາ[໕]. ອຖ ໂຂ, ປຸກ຺ກຸສ, ອາຕຸມາຍ ມຫາຊນກາໂຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເຍນ ເຕ ທ຺ເວ ກສ຺ສກາ ຠາຕໂຣ ຫຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ພລິພທ຺ທາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນາຫໍ, ປຸກ຺ກຸສ, ສມເຍນ ຠຸສາຄາຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຠຸສາຄາຣທ຺ວາເຣ ອພ຺ໂຠກາເສ ຈງ຺ກມາມິ. ອຖ ໂຂ, ປຸກ຺ກຸສ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຸຣິໂສ ຕມ຺ຫາ ມຫາຊນກາຍາ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕໍ ໂຂ ອຫໍ, ປຸກ຺ກຸສ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ເອຕທໂວຈໍ ‘ກິໍ ນຸ ໂຂ ເອໂສ, ອາວຸໂສ, ມຫາຊນກາໂຍ ສນ຺ນິປຕິໂຕຕິ? ‘ອິທານິ ຠນ຺ເຕ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ທ຺ເວ ກສ຺ສກາ ຠາຕໂຣ ຫຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ພລິພທ຺ທາ. ເອຕ຺ເຖໂສ ມຫາຊນກາໂຍ ສນ຺ນິປຕິໂຕ. ຕ຺ວໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ກ຺ວ ອໂຫສີຕິ? ‘ອິເຘວ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອໂຫສິນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ອທ຺ທສາຕິ? ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອທ຺ທສນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສີຕິ? ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ສຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສີຕິ? ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ສຎ຺ຎີ ອໂຫສີຕິ? ‘ເອວມາວຸໂສຕິ. ‘ໂສ ຕ຺ວໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ເນວ ອທ຺ທສ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສີຕິ? “ເອວມາວຸໂສຕິ?

---

໑. ວິຊ຺ຊຸຕາສຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໔. ນວ ວາ ສກຏສຕານິ ສຫ ວາ ສກຏສຕານິ (ສີ)
໕. ພລິວທ຺ທາ (ສີ, ອິ)

"ອຖ ໂຂ, ປຸກ຺ກຸສ, ປຸຣິສສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ ໂຠ, ສນ຺ເຕນ ວຕ ໂຠ ປພ຺ພຊິຕາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄລຄລາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ເນວ ທກ຺ຂຕິ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ໂສສ຺ສຕີຕິ[໑]. ມຍິ ອຸຬາຣໍ ປສາທໍ ປເວເທຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເອສາຫໍ ຠນ຺ເຕ ໂຍ ເມ ອາຬາເຣ ກາລາເມ ປສາໂທ ຕໍ ມຫາວາເຕ ວາ ໂອຜຸຓາມິ ສີຆໂສຕາຍ[໔] ວາ ນທິຍາ ປວາເຫມິ. ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ! ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠນ຺ເຕ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ຠຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

໑໙໔. ອຖ ໂຂ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິງ຺ຆ ເມ ຕ຺ວໍ, ຠເຓ, ສິງ຺ຄີວຓ຺ຓໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ ຘາຣຓີຍໍ ອາຫຣາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຸກ຺ກຸສສ຺ສ ມລ຺ລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ສິງ຺ຄີວຓ຺ຓໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ ຘາຣຓີຍໍ ອາຫຣິ[໓]. ອຖ ໂຂ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ຕໍ ສິງ຺ຄີວຓ຺ຓໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ ຘາຣຓີຍໍ ຠຄວໂຕ ອຸປນາເມສິ "ອິທໍ ຠນ຺ເຕ ສິງ຺ຄີວຓ຺ຓໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ ຘາຣຓີຍໍ, ຕໍ ເມ ຠຄວາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ປຸກ຺ກຸສ, ເອເກນ ມໍ ອຈ຺ຉາເທຫິ, ເອເກນ ອານນ຺ທນ຺ຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເອເກນ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຈ຺ຉາເທຕິ, ເອເກນ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸກ຺ກຸສໍ ມລ຺ລປຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິໂຕ ສມາທປິໂຕ ສມຸຕ຺ເຕຊິໂຕ ສມ຺ປຫໍສິໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

---

໑. ສຸຓິສ຺ສຕິ (ສ຺ຍາ)

໔. ສີຆໂສຕາຍ (ກ)

໓. ອາຫຣສິ (ກ)

໑໙໘. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ປຸກ຺ກຸເສ ມລ຺ລປຸຕ຺ເຕ ຕໍ ສິງຄີວຕ຺ຕໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ ຊາຣຕີຍໍ ພຄວໂຕ ກາຍໍ ອຸປນາເມສິ. ຕໍ ພຄວໂຕ ກາຍໍ ອຸປນາມິຕໍ ຫຕຈ຺ຈິກໍ ວິຍ[1] ຂາຍຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ ພນ຺ເຕ ອພ຺ພຸຕໍ ພນ຺ເຕ ຍາວ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ພນ຺ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຉວິວຕ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ອິທໍ ພນ຺ເຕ ສິງຄີວຕ຺ຕໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ ຊາຣຕີຍໍ ພຄວໂຕ ກາຍໍ ອຸປນາມິຕໍ ຫຕຈ຺ຈິກໍ ວິຍ ຂາຍຕີຕິ. "ເອວເມຕໍ ອານນ຺ທ ເອວເມຕໍ, ອານນ຺ທ ທ຺ວີສຸ ກາເລສຸ ອຕິວິຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາໂຍ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ຉວິວຕ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ກຕເມສຸ ທ຺ວີສຸ? ຍຎ຺ຈ ອານນ຺ທ ຣຕ຺ຕິ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ, ຍຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ. ອິເມສຸ ໂຂ ອານນ຺ທ ທ຺ວີສຸ ກາເລສຸ ອຕິວິຍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາໂຍ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ຉວິວຕ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. "ອຊ຺ຊ ໂຂ, ປນານນ຺ທ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ກຸສິນາຣາຍໍ ອຸປວຕ຺ຕເນ ມລ຺ລານໍ ສາລວເນ ອນ຺ຕເຣນ[4] ຍມກສາລານໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ພວິສ຺ສຕີ[5]. ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ກກຸຘາ ນທີ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ສິງຄີວຕ຺ຕໍ ຍຸຄມຏ຺ຐໍ,　　　　ປຸກ຺ກຸໂສ ອພິຫາຣຍິ;
ເຕນ ອຈ຺ຉາທິໂຕ ສຕ຺ຖາ,　　　　ເຫມວຕ຺ໂຓ ອໂສພຖາຕິ.

໑໙໙. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ມຫຕາ ພິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິ ເຍນ ກກຸຘາ ນທີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກກຸຘໍ ນທີ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ຈ ປິວິຕ຺ວາ ຈ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ເຍນ ອມ຺ພວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຈຸນ຺ທກໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິງ຺ຆ ເມ ຕ຺ວໍ, ຈຸນ຺ທກ, ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສງ຺ຆາຏິ ປຎ຺ຎເປຫິ, ກິລນ຺ໂຕສ຺ມິ, ຈຸນ຺ທກ, ນິປຊ຺ຊິສ຺ສາມີຕິ.

"ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈຸນ຺ທໂກ ພຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສງ຺ຆາຏິ ປຎ຺ຎເປສິ. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສິ ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາຘາຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອຸຏ຺ຐານສຎ຺ຎໍ ມນສິກຣິຕ຺ວາ. ອາຍສ຺ມາ ປນ ຈຸນ຺ທໂກ ຕຕ຺ເຖວ ພຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ນິສີທີ.

---

໑. ວິຕຈ຺ຈິກໍ ວິຍ (ສີ, ອິ)　　໔. ອນ຺ຕເຣ (ສ຺ຍາ)　　໕. ພວິສ຺ສຕີຕິ (ກ)

ຄນ຺ຕ຺ວານ ພຸທ຺ໂຘ ນທິກໍ ກກຸຘໍ,
ອຈ຺ໂຉທກໍ ສາຕຸທກໍ ວິປ຺ປສນ຺ນໍ;
ໂອຄາຫິ ສຕ຺ຖາ ອກິລນ຺ຕຣູໂປ[໑],
ຕຖາຄໂຕ ອປ຺ປຏິໂມ ຈ[໒] ໂລເກ.

ນ຺ຫຕ຺ວາ ຈ ປິວິຕ຺ວາ ຈຸທຕາຣິ ສຕ຺ຖາ[໓],
ປຸຣກ຺ຂໂຕ ຠິກ຺ຂຸຄຓສ຺ສ ມຊ຺ເຌ;
ວຕ຺ຕາ[໔] ປວຕ຺ຕາ ຠຄວາ ອິຘ ຘມ຺ເມ,
ອຸປາຄມິ ອມ຺ພວນໍ ມເຫສິ.

ອາມນ຺ຕຍິ ຈຸນ຺ທກໍ ນາມ ຠິກ຺ຂຸໍ,
ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສນ຺ຖຣ ເມ ນິປຊ຺ຊໍ;
ໂສ ໂຈທິໂຕ ຠາວິຕຕ຺ເຕນ ຈຸນ຺ໂທ,
ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສນ຺ຖຣິ ຂິປ຺ປເມວ.
ນິປຊ຺ຊິ ສຕ຺ຖາ ອກິລນ຺ຕຣູໂປ,
ຈຸນ຺ໂທປິ ຕຕ຺ຖ ປມຸເຂ[໕] ນິສີທີຕິ.

໑໙໗. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ສິຍາ ໂຂ[໖], ປນານນ຺ທ, ຈຸນ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂກຈິ ວິປ຺ປຏິສາຣໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ ‘ຕສ຺ສ ເຕ, ອາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ອລາຠາ ຕສ຺ສ ເຕ ທຸລ຺ລທ຺ຘໍ, ຍສ຺ສ ເຕ ຕຖາຄໂຕ ປຈ຺ຉິມໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ. ຈຸນ຺ທສ຺ສ ອານນ຺ທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ ປຏິວິເນຕພ຺ໂພ ‘ຕສ຺ສ ເຕ, ອາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ລາຠາ ຕສ຺ສ ເຕ ສຸລທ຺ຘໍ, ຍສ຺ສ ເຕ ຕຖາຄໂຕ ປຈ຺ຉິມໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ. ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ອາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ເທ຺ວ ເມ ປິຓ຺ຑປາຕາ ສມສມຜລາ[໗] ສມວິປາກາ[໘], ອຕິວິຍ ອຎ຺ເຎຫິ ປິຓ຺ຑປາເຕຫິ ມຫປ຺ຜລຕຣາ ຈ ມຫານິສໍສຕຣາ ຈ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຍຎ຺ຈ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌຕິ, ຍຎ຺ຈ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ. ອິເມ

---

໑. ສຸກິລນ຺ຕຣູໂປ (ສີ, ອິ)
໒. ອປ຺ປຏິໂມຂ (ອິ)
໓. ປິວິຕ຺ວາ ຈຸນ຺ທເກນ, ປິປິຕ຺ວາ ຈ ອຸຕ຺ຕຣິ (ກ)
໔. ສຕ຺ຖາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໕. ສມ຺ມຸເຂ (ກ)
໖. ໂຍ ໂຂ (ກ)
໗. ສມາ ສມຜລາ (ກ)
໘. ສມສມວິປາກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ເຫ຺ວ ປີຕ຺ຫປາຕາ ສມສມຜລາ ສມວິປາກາ, ອຕິວິຍ ອລ຺ເລຫິ ປີຕ຺ຫປາເຕຫິ ມຫປ຺ຜລຕຣາ ຈ ມຫານິສໍສຕຣາ ຈ. ອາຍຸສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຈຸນ຺ເທນ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕໍ, ວຕ຺ຕສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຈຸນ຺ເທນ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕໍ, ສຸຂສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຈຸນ຺ເທນ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕໍ, ຍສສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຈຸນ຺ເທນ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕໍ, ສຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຈຸນ຺ເທນ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕໍ, ອາທິປເຕຍ຺ຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຈຸນ຺ເທນ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ມໍ ອຸປຈິຕນ຺ຕິ. ຈຸນ຺ທສ຺ສ ອານນ຺ທ ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິປ຺ປຕິສາໂຣ ປຕິວິເນຕພ຺ໂພຕິ. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ

> "ທທໂຕ ປຸລ຺ລໍ ປວຑ຺ຒຕິ,
> ສໍຍມໂຕ ເວຣໍ ນ ຈີຍຕິ;
> ກຸສໂລ ຈ ຊຫາຕິ ປາປກໍ,
> ຣາຄໂທສໂມຫກ຺ຂຍາ ສນິພ຺ພຸໂຕຕິ.

ຈຕຸຕ຺ໂຖ ກາຕວາໂຣ.

ຍມກສາລາ

໑໙໘. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ຫິຣລ຺ລວຕິຍາ ນທິຍາ ປາຣິມໍ ຕີຣໍ, ເຍນ ກຸສິນາຣາ ອຸປວຕ຺ຕນໍ ມລ຺ລານໍ ສາລວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ມຫຕາ ພິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ທິ ເຍນ ຫິຣລ຺ລວຕິຍາ ນທິຍາ ປາຣິມໍ ຕີຣໍ, ເຍນ ກຸສິນາຣາ ອຸປວຕ຺ຕນໍ ມລ຺ລານໍ ສາລວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິງ຺ຂ ເມ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ອນ຺ຕເຣນ ຍມກສາລານໍ ອຸຕ຺ຕຣສີສກໍ ມລ຺ຈກໍ ປລ຺ລເປຫິ, ກິລນ຺ໂຕສ຺ມິ ອານນ຺ທ ນິປຊ຺ຊິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ປຕິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອນ຺ຕເຣນ ຍມກສາລານໍ ອຸຕ຺ຕຣສີສກໍ ມລ຺ຈກໍ ປລ຺ລເປສີ. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ທກ຺ຂິເຕນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສິ ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາທາຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຍມກສາລາ ສພ຺ພຜາລິຜ຺ລ຺ລາ ໂຫນ຺ຕິ ອກາລປ຺ປ຺ເຜຫີ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອກິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊກິຣນ຺ຕິ ອກິປ຺ປກິຣນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ມນ຺ທາຣວປ຺ປ຺ຜານິ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ປປຕນ຺ຕິ, ຕານິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອກິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊກິຣນ຺ຕິ ອກິປ຺ປກິຣນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ຈນ຺ທນຈ຺ຓ຺ຓານິ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ປປຕນ຺ຕິ, ຕານິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອກິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊກິຣນ຺ຕິ ອກິປ຺ປກິຣນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ ທິພ຺ພານິປິ ຕູຣິຍານິ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ວຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ສ຺ງ຺ຄີຕານິ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ.

໑໙໙. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ສພ຺ພຜາລິຜ຺ລ຺ລາ ໂຂ ອານນ຺ທ ຍມກສາລາ ອກາລປ຺ປ຺ເຜຫີ. ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອກິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊກິຣນ຺ຕິ ອກິປ຺ປກິຣນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ມນ຺ທາຣວປ຺ປ຺ຜານິ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ປປຕນ຺ຕິ, ຕານິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອກິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊກິຣນ຺ຕິ ອກິປ຺ປກິຣນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ຈນ຺ທນຈ຺ຓ຺ຓານິ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ປປຕນ຺ຕິ, ຕານິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອກິຣນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊກິຣນ຺ຕິ ອກິປ຺ປກິຣນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ຕູຣິຍານິ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ວຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ທິພ຺ພານິປິ ສ຺ງ຺ຄີຕານິ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປູຊາຍ. ນ ໂຂ ອານນ຺ທ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຕຖາຄໂຕ ສກ຺ກໂຕ ວາ ໂຫຕິ ຄຣຸກໂຕ ວາ ມານິໂຕ ວາ ປູຊິໂຕ ວາ ອປຈິໂຕ ວາ. ໂຍ ໂຂ ອານນ຺ທ ກິກ຺ຂຸ ວາ ກິກ຺ຂຸນີ ວາ ອຸປາສໂກ ວາ ອຸປາສິກາ ວາ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ວິຫຣຕິ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຖາຄຕໍ ສກ຺ກໂຣຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣຕິ ມາເນຕິ ປູເຊຕິ ອປຈິຍຕິ[1], ປຣມາຍ ປູຊາຍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ວິຫຣິສ຺ສາມ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີໂນຕິ. ເອວຫ຺ຫິ ໂວ ອານນ຺ທ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ອຸປວາຓຕ຺ເຖໂຣ

໔໐໐. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອຸປວາໂຓ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ຘິໂຕ ໂຫຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ພີຊຍມາໂນ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປວາຓໍ ອປສາເຣສິ "ອເປຫີ, ກິກ຺ຂຸ, ມາ ເມ ປຸຣໂຕ ອຏ຺ຘາສີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ

---

໑. ອິທໍ ປທໍ ສີ,ສ຺ຍາອີໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ.

ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອຸປວາໂຓ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຠຄວໂຕ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ສນ຺ຕິກາວຈໂຣ ສມີປຈາຣີ. ອຖ ຈ ປນ ຠຄວາ ປຈ຺ຉິເມ ກາເລ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປວາຓໍ ອປສາເຣຕິ ‘ອເປຫິ ຠິກ຺ຂຸ, ມາ ເມ ປຸຣໂຕ ອຏ຺ຐາສີຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ຍໍ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປວາຓໍ ອປສາເຣຕິ ‘ອເປຫິ, ຠິກ຺ຂຸ, ມາ ເມ ປຸຣໂຕ ອຏ຺ຐາສີຕິ? ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອຸປວາໂຓ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຠຄວໂຕ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ສນ຺ຕິກາວຈໂຣ ສມີປຈາຣີ. ອຖ ຈ ປນ ຠຄວາ ປຈ຺ຉິເມ ກາເລ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປວາຓໍ ອປສາເຣຕິ “ອເປຫິ, ຠິກ຺ຂຸ, ມາ ເມ ປຸຣໂຕ ອຏ຺ຐາສີຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ຍໍ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປວາຓໍ ອປສາເຣຕິ “ອເປຫິ, ຠິກ຺ຂຸ, ມາ ເມ ປຸຣໂຕ ອຏ຺ຐາສີຕິ? “ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອານນ຺ທ ທສສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ຍາວຕາ ອານນ຺ທ ກຸສິນາຣາ ອຸປວຕ຺ຕນໍ ມລ຺ລານໍ ສາລວນໍ ສມນ຺ຕໂຕ ທ຺ວາທສ ໂຍຊນານິ, ນຕ຺ຖິ ໂສ ປເທໂສ ວາລຄ຺ຄໂກຏິນິຕ຺ຕຸທນມຕ຺ໂຕປິ ມເຫສກ຺ຂາຫິ ເທວຕາຫິ ອປ຺ຜຸໂຏ. ເທວຕາ ອານນ຺ທ ອຸຊ຺ຌາຍນ຺ຕິ ‘ທູຣາ ຈ ວຕມ຺ຫ ອາຄຕາ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ກທາຈິ ກຣຫຈິ ຕຖາຄຕາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ. ອຊ຺ເຊວ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ອຍຎ຺ຈ ມເຫສກ຺ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ຐິໂຕ ໂອວາເຣນ຺ໂຕ, ນ ມຍໍ ລຠາມ ປຈ຺ຉິເມ ກາເລ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍາຕິ.

໔໐໑. “ກຖໍຠູຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ເທວຕາ ມນສິກໂຣຕີຕິ[1]? “ສນ຺ຕານນ຺ທ, ເທວຕາ ອາກາເສ ປຖວີສຎ຺ຎິນິໂຍ ເກເສ ປກິຣິຍ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ[4], ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ ‘ອຕິຂິປ຺ປໍ ຠຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸໍ[5] ໂລເກ ອນ຺ຕຣຘາອາຍິສ຺ສຕີຕິ.

“ສນ຺ຕານນ຺ທ, ເທວຕາ ປຖວິຍໍ ປຖວີສຎ຺ຎິນິໂຍ ເກເສ ປກິຣິຍ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ ‘ອຕິຂິປ຺ປໍ ຠຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸໍ ໂລເກ ອນ຺ຕຣຘາຍິສ຺ສຕີຕິ.

---

໑. ມນສິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ (ສ຺ຍາ, ກ)　໔. ຉິນ຺ນໍປາທໍວິຍ ປປຕນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ)　໕. ຈກ຺ຂຸມາ (ສ຺ຍາ, ກ)

"ຍາ ປນ ຕາ ເທວຕາ ວີຕຣາຄາ, ຕາ ສຕາ ສມຸປຊານາ ອຘິວາເສນຸຕິ 'ອນິຈຸຈາ ສງຸຂາຣາ, ຕໍ ກຸເຕຸຖ ລພຸການີ.

ຈຕຸສໍເວຊນີຍຝຸການານີ

໒໐໔. "ປຸພຸເພ ກນຸເຕ ທີສາສຸ ວສຸສໍ ວຸຝຸກາ[1] ກິກຸຂູ ອາຄຈຸຌນຸຕິ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ. ເຕ ມຍໍ ລການ ມໂນການນີເຍ ກິກຸຂູ ທສຸສນາຍ, ລການ ປຍິຣຸປາສນາຍ. ກຄວໂຕ ປນ ມຍໍ ກນຸເຕ ອຈຸຈເຍນ ນ ລກິສຸສາມ ມໂນກາວນີເຍ ກິກຸຂູ ທສຸສນາຍ, ນ ລກິສຸສາມ ປຍິຣຸປາສນາຍາຕິ.

"ຈຕຸຕາຣິມານິ ອານນຸທ ສທຸຘສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທສຸສນີຍານິ ສໍເວຊນີຍານິ ການານິ. ກຕມານິ ຈຕຸຕາຣິ? 'ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ຊາໂຕຕິ ອານນຸທ ສທຸຘສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທສຸສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ການໍ. 'ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພຘິ ອກິສມຸພຸທຸໂຘຕິ ອານນຸທ ສທຸຘສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທສຸສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ການໍ. 'ອິຘ ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕຸຕຣໍ ຘມຸມຈກຸກໍ ປວຕຸຕິຕນຸຕິ ອານນຸທ ສທຸຘສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທສຸສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ການໍ. 'ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ ອານນຸທ ສທຸຘສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທສຸສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ການໍ. ອິມານິ ໂຂ ອານນຸທ ຈຕຸຕາຣິ ສທຸຘສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທສຸສນີຍານິ ສໍເວຊນີຍານິ ການານິ.

"ອາຄມິສຸສນຸຕິ ໂຂ ອານນຸທ ສທຸຘາ ກິກຸຂູ ກິກຸຂຸນິໂຍ ອຸປາສກາ ອຸປາສິກາໂຍ 'ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ຊາໂຕຕິປິ, 'ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພຘິ ອກິສມຸພຸທຸໂຘຕິປິ, 'ອິຘ ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕຸຕຣໍ ຘມຸມຈກຸກໍ ປວຕຸຕິຕນຸຕິປິ, 'ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິປີ. ເຍ ຫິ ເກຈິ ອານນຸທ ເຈຕິຍຈາຣິກໍ ອາຫິຕຸທນຸຕາ ປສນຸນຈິຕຸຕາ ກາລງຸກຣິສຸສນຸຕິ, ສພຸເພ ເຕ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຊິສຸສນຸຕີຕິ.

ອານນຸທປຸຈຸຌາກຖາ

໒໐໕. "ກຖໍ ມຍໍ ກນຸເຕ ມາຕຸຄາເມ ປຝິປຊຊາມາຕິ? "ອທສຸສນໍ, ອານນຸທາຕິ. ທສຸສເນ, ກຄວາ, ສຕິ ກຖໍ ປຝິປຊຊິຕພຸພນຸຕິ "ອນາລາໂປ, ອານນຸທາຕິ.

---

໑. ວສຸສໍວຸຕຸຖາ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

"ອາລປນຸເຕນ ປນ ການຸເຕ ກຖໍ ປຜິປຊຸຊິຕພຸພນຸຕິ? "ສຕິ ອານນຸທ ອຸປຜຸກາເປຕພຸພາຕິ.

໔໐໔. "ກຖໍ ມຍໍ ການຸເຕ ຕຖາຄຕສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊາມາຕິ? "ອພຸຍາວຜາ ຕຸມຸເຫ ອານນຸທ ໂຫຖ ຕຖາຄຕສຸສ ສຣີຣປູຊາຍ. ອິງຄ ຕຸມຸເຫ ອານນຸທ ສາຣຕຸເຖ ຆຜຖ ອນຸຍຸລຸຊຖ[໑], ສາຣຕຸເຖ ອປຸປມຕຸຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕຸຕາ ວິຫຣຖ. ສນຸຕານນຸທ, ຂຕຸຕິຍປຕຸທິຕາປິ ພຸຣາຫຸມຕປຕຸທິຕາປິ ຄຫປຕິປຕຸທິຕາປິ ຕຖາຄເຕ ອກິປຸປສນຸນາ, ເຕ ຕຖາຄຕສຸສ ສຣີຣປູຊໍ ກຣິສຸສນຸຕີຕິ.

໔໐໕. "ກຖໍ ປນ ການຸເຕ ຕຖາຄຕສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊິຕພຸພນຸຕິ? "ຍຖາ ໂຂ ອານນຸທ ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊນຸຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊິຕພຸພນຸຕິ. "ກຖໍ ປນ ການຸເຕ ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊນຸຕີຕິ? "ຣລຸໂລ ອານນຸທ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີຣໍ ອຫເຕນ ວຕຸເຖນ ເວເກນຸຕິ, ອຫເຕນ ວຕຸເຖນ ເວເກຕຸວາ ວິຫເຕນ ກປຸປາເສນ ເວເກນຸຕິ, ວິຫເຕນ ກປຸປາເສນ ເວເກຕຸວາ ອຫເຕນ ວຕຸເຖນ ເວເກນຸຕິ. ເອເຕນຸປາເຍນ ປລຸຈຫິ ຍຸຄສເຕຫິ ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີຣໍ[໒] ເວເກຕຸວາ ອາຍສາຍ ເຕລໂທຕິຍາ ປກຸຂິປິຕຸວາ ອລຸລິສຸສາ ອາຍສາຍ ໂທຕິຍາ ປຜິກຸຊຸຊິຕຸວາ ສພຸພຄນຸຜານໍ ຈິຕກໍ ກຣິຕຸວາ ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີຣໍ ຊາເປນຸຕິ. ຈາຕຸມຫາປເຖ[໓] ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ຖູປໍ ກໂຣນຸຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອານນຸທ ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊນຸຕິ. ຍຖາ ໂຂ ອານນຸທ ຣລຸໂລ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊນຸຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສຸສ ສຣີເຣ ປຜິປຊຸຊິຕພຸພໍ. ຈາຕຸມຫາປເຖ ຕຖາຄຕສຸສ ຖູໂປ ກາຕພຸໂພ. ຕຕຸຖ ເຍ ມາລໍ ວາ ຄນຸຜໍ ວາ ຈຸຕຸຕກໍ[໔] ວາ ອາໂຣເປສຸສນຸຕິ ວາ ອກິວາເທສຸສນຸຕິ ວາ ຈິຕຸຕໍ ວາ ປສາເທສຸສນຸຕິ ເຕສໍ ຕໍ ກວິສຸສຕິ ທີຆຣຕຸຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ.

ຖູປາຣຫປຸຄຸຄໂລ

໔໐໖. "ຈຕຸຕາໂຣເມ ອານນຸທ ຖູປາຣຫາ. ກຕເມ ຈຕຸຕາໂຣ? ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຜ ຖູປາຣໂຫ, ປຈຸເຈກສມຸພຸທຸໂຜ ຖູປາຣໂຫ, ຕຖາຄຕສຸສ ສາວໂກ ຖູປາຣໂຫ, ຣາຊາ ຈກຸກວຕຸຕີ[໕] ຖູປາຣໂຫຕິ.

---

໑. ສທຕຸເຖ ອນຸຍຸລຸຊຖ (ສີ, ສຸຍາ), ສທຕຸຖໍ ອນຸຍຸລຸຊຖ (ອິ), ສາຣຕຸເຖ ອນຸຍຸລຸຊຖ (ກ)　໒. ສຣີເຣ (ສຸຍາ, ກ)
໓. ຈາຕຸມຸມຫາປເຖ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)　໔. ວຕຸຕກໍ (ສີ, ອິ)　໕. ຈກຸກວຕຸຕິ (ສຸຍາ, ກ)

"ကိဉ်စာနန်ဒ, အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ တထာဂတော အရဟံ သမ်မာသမ်ဗုဒ်ဓော ထူပါရဟော? 'အယံ တသ် ဘဂဝတော အရဟတော သမ်မာသမ်ဗုဒ်ဓသ် ထူပေါ'တိ အာနန်ဒ ဗဟုဇနာ စိတ်တံ ပသာဒေန်တိ. တေ တတ်ထ စိတ်တံ ပသာဒေတွာ ကာယသ် ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ်ဂံ လောကံ ဥပပဇ်ဇန်တိ. ဣဒံ ခေါ အာနန်ဒ အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ တထာဂတော အရဟံ သမ်မာသမ်ဗုဒ်ဓော ထူပါရဟော.

"ကိဉ်စာနန်ဒ, အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ ပစ်စေကသမ်ဗုဒ်ဓော ထူပါရဟော? 'အယံ တသ် ဘဂဝတော ပစ်စေကသမ်ဗုဒ်ဓသ် ထူပေါ'တိ အာနန်ဒ ဗဟုဇနာ စိတ်တံ ပသာဒေန်တိ. တေ တတ်ထ စိတ်တံ ပသာဒေတွာ ကာယသ် ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ်ဂံ လောကံ ဥပပဇ်ဇန်တိ. ဣဒံ ခေါ အာနန်ဒ အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ ပစ်စေကသမ်ဗုဒ်ဓော ထူပါရဟော.

"ကိဉ်စာနန်ဒ, အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ တထာဂတသ် သာဝကော ထူပါရဟော? 'အယံ တသ် ဘဂဝတော အရဟတော သမ်မာသမ်ဗုဒ်ဓသ် သာဝကသ် ထူပေါ'တိ အာနန်ဒ, ဗဟုဇနာ စိတ်တံ ပသာဒေန်တိ. တေ တတ်ထ စိတ်တံ ပသာဒေတွာ ကာယသ် ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ်ဂံ လောကံ ဥပပဇ်ဇန်တိ. ဣဒံ ခေါ အာနန်ဒ အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ တထာဂတသ် သာဝကော ထူပါရဟော.

"ကိဉ်စာနန်ဒ, အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ ရာဇာ စက်ကဝတ်တိ ထူပါရဟော? 'အယံ တသ် ဓမ်မိကသ် ဓမ်မရဉ်ဉော ထူပေါ'တိ အာနန်ဒ ဗဟုဇနာ စိတ်တံ ပသာဒေန်တိ. တေ တတ်ထ စိတ်တံ ပသာဒေတွာ ကာယသ် ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ်ဂံ လောကံ ဥပပဇ်ဇန်တိ. ဣဒံ ခေါ အာနန်ဒ အတ်ထဝသံ ပဋိစ်စ ရာဇာ စက်ကဝတ်တိ ထူပါရဟော. ဣမေ ခေါ, အာနန်ဒ စတ်တာရော ထူပါရဟာတိ.

အာနန်ဒအစ်ဆရိယဓမ်မော

၈၀၇. အထ ခေါ အာယသ်မာ အာနန်ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ်ဗိတွာ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိ "အဟဉ်စ ဝတမှိ သေခေါ သကရဏီယော, သတ်ထု စ မေ ပရိနိဗ်ဗာနံ ဘဝိသ်သတိ, ယော မမ အနုကမ်ပကော"တိ. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက်ခူ အာမန်တေသိ "ကဟံ နု ခေါ ဘိက်ခဝေ အာနန်ဒော"တိ? "ဧသော ဘန်တေ အာယသ်မာ အာနန်ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ်ဗိတွာ ရောဒမာနော ဌိတော 'အဟဉ်စ ဝတမှိ သေခေါ သကရဏီယော, သတ်ထု စ မေ ပရိနိဗ်ဗာနံ ဘဝိသ်သတိ, ယော မမ အနုကမ်ပကော'"တိ. အထ ခေါ ဘဂဝါ အဉ်ဉတရံ ဘိက်ခုံ အာမန်တေသိ "ဧဟိ တွံ, ဘိက်ခု,

ມມ ວຈເນນ ອານນຸທໍ ອາມນຸເຕທິ 'ສຕຸຖາ ຕໍ, ອາວຸໂສ ອານນຸທ, ອາມນຸເຕຕີຕິ. "ເອວໍ, ການຸເຕຕິ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ກຄວໂຕ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ເຍນາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອານນຸທໍ ເອຕທໂວຈ "ສຕຸຖາ ຕໍ, ອາວຸໂສ ອານນຸທ, ອາມນຸເຕຕີຕິ. "ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອານນຸທໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອລໍ ອານນຸທ ມາ ໂສຈິ ມາ ປຣິເທວິ, ນນຸ ເອຕໍ ອານນຸທ ມຍາ ປຜິກຈຸເຈວ ອກຸຂາຕໍ 'ສພຸເພເຫວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາກາໂວ ວິນາກາໂວ ອລຸລຖາກາໂວ'; ຕໍ ກຸເຕຸຖ ອານນຸທ ລພຸກາ. ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ກູຕໍ ສງຂຕໍ ປໂລກຘມຸມໍ, ຕໍ ວຕ ຕຖາຄຕສຸສາປິ ສຣີຣໍ ມາ ປລຸຊຸຊີຕິ ເນຕໍ ການໍ ວິຊຸຊຕິ. ທີຘຣຕຸຕໍ ໂຂ ເຕ ອານນຸທ ຕຖາຄໂຕ ປຈຸຈຸປຜຸກິໂຕ ເມຕຸເຕນ ກາຍກມຸເມນ ຫິເຕນ ສຸເຂນ ອທຸວເຍນ ອປຸປມາເຕນ, ເມຕຸເຕນ ວຈີກມຸເມນ ຫິເຕນ ສຸເຂນ ອທຸວເຍນ ອປຸປມາເຕນ, ເມຕຸເຕນ ມໂນກມຸເມນ ຫິເຕນ ສຸເຂນ ອທຸວເຍນ ອປຸປມາເຕນ. ກຕປຸລຸໂລສິ ຕຸວໍ ອານນຸທ ປຘານມນຸຍຸລຸຊ, ຂິປຸປໍ ໂຫຫິສິ ອນາສໂວຕິ.

໔໐໗. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ເຍປິ ເຕ ກິກຸຂເວ ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທຸຘານໍ ອຣຫນຸໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຘາ, ເຕສມຸປິ ກຄວນຸຕານໍ ເອຕປຸປຣມາເຍວ ອຸປຜຸກາກາ ອເຫສຸໍ, ເສຍຸຍຖາປິ ມຍຸທໍ ອານນຸໂທ. ເຍປິ ເຕ ກິກຸຂເວ ກວິສຸສນຸຕິ ອນາຄຕມທຸຘານໍ ອຣຫນຸໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຘາ, ເຕສມຸປິ ກຄວນຸຕານໍ ເອຕປຸປຣມາເຍວ ອຸປຜຸກາກາ ກວິສຸສນຸຕິ, ເສຍຸຍຖາປິ ມຍຸທໍ ອານນຸໂທ. ປຕຸທິໂຕ ກິກຸຂເວ ອານນຸໂທ; ເມຘາວີ ກິກຸຂເວ ອານນຸໂທ. ຊານາຕິ 'ອຍໍ ກາໂລ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ ອຸປສງກມິຕຸໍ ກິກຸຂູນໍ, ອຍໍ ກາໂລ ກິກຸຂຸນີນໍ, ອຍໍ ກາໂລ ອຸປາສການໍ, ອຍໍ ກາໂລ ອຸປາສິການໍ, ອຍໍ ກາໂລ ຣລຸໂລ ຣາຊມຫາມຕຸຕານໍ ຕິຕຸຖິຍານໍ ຕິຕຸຖິຍສາວການນຸຕິ.

໔໐໘. "ຈຕຸຕາໂຣເມ ກິກຸຂເວ ອຈຸຉຣິຍາ ອພຸກຸຕາ ຘມຸມາ[1] ອານນຸເທ. ກຕເມ ຈຕຸຕາໂຣ? ສເຈ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸປຣິສາ ອານນຸທໍ ທສຸສນາຍ ອຸປສງກມຕິ,

---

໑. ອພຸກຸຕຘມຸມາ (ສຸຍາ, ກ)

ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ອານນ຺ໂທ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸປຣິສາ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນີປຣິສາ ອານນ຺ທໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ອານນ຺ໂທ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນີປຣິສາ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປາສກປຣິສາ ອານນ຺ທໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ອານນ຺ໂທ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປາສກປຣິສາ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປາສິກາປຣິສາ ອານນ຺ທໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ, ອານນ຺ໂທ, ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປາສິກາປຣິສາ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ ອານນ຺ເທ.

"ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ຠິກ຺ຂເວ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ ຣຎ຺ເຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິມ຺ຫິ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາ ຣາຊານໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຣິສາ ຯເປຯ ຄຫປຕິປຣິສາ ຯເປຯ ສມຓປຣິສາ ຣາຊານໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ສມຓປຣິສາ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ ອານນ຺ເທ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸປຣິສາ ອານນ຺ທໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ອານນ຺ໂທ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸປຣິສາ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນີປຣິສາ ຯເປຯ ອຸປາສກປຣິສາ ຯເປຯ ອຸປາສິກາປຣິສາ ອານນ຺ທໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ທສ຺ສເນນ ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ອານນ຺ໂທ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຠາສິເຕນປິ

ສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຕິ. ອຕິຕ຺ຕາວ ກິກ຺ຂເວ ອຸປາສິກາປຣິສາ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ອານນ຺ໂທ ຕຸຕ຺ທີ ໂຫຕິ. ອິເມ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຈ຺ฉຣິຍາ ອພ຺ກຸຕາ ธມ຺มາ ອານນ຺เທຕິ.

ມຫາສຸທສ຺ສນສຸຕ຺ຕເທສນາ

໔໑໐. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ມາ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ອິມສ຺ມິ ຂຸທ຺ທກນຄເຣ ອຸຊ຺ຊງ຺ຄລນຄເຣ ສາຂານຄເຣ ປຣິນິພ຺พາຍິ. ສນ຺ຕິ ກນ຺ເຕ ອລ຺ລານິ ມຫານຄຣານິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຈມ຺ປາ ຣາຊຄຫໍ ສາວຕ຺ຖີ ສາເກຕໍ ໂກສມ຺ພີ ພາຣາຕສີ; ເອຕ຺ຖ ກຄວາ ປຣິນິພ຺พາຍຕຸ. ເອຕ຺ຖ ພຫູ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລາ ຄຫປຕິມຫາສາລາ ຕຖາຄເຕ ອກິປ຺ປສນ຺ນາ. ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣປູຊໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ "ມາເຫວໍ ອານນ຺ທ ອວຈ; ມາເຫວໍ ອານນ຺ທ ອວຈ 'ຂຸທ຺ທກນຄຣກໍ ອຸຊ຺ຊງ຺ຄລນຄຣກໍ ສາຂານຄຣກນ຺ຕິ.

"ກູຕປຸພ຺ພໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ນາມ ອໂຫສິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ธມ຺มິໂກ ธມ຺มຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປ຺ປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຣລ຺ໂລ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອຍໍ ກຸສິນາຣາ ກຸສາວຕີ ນາມ ຣາຊธານີ ອໂຫສິ, ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ຈ ປຈ຺ฉິເມນ ຈ ທ຺ວາທສໂຍຊນານິ ອາຍາເມນ; ອຸຕ຺ຕເຣນ ຈ ທກ຺ຂິເຕນ ຈ ສຕ຺ຕໂຍຊນານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ. ກຸສາວຕີ ອານນ຺ທ ຣາຊธານີ ອິທ຺ธາ ເຈວ ອໂຫສິ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ຈ ອາກິຕ຺ຕມນຸສ຺ສາ ຈ ສຸກິກ຺ຂາ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ເທວານໍ ອາລກມນ຺ທາ ນາມ ຣາຊธານີ ອິທ຺ธາ ເຈວ ໂຫຕິ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ຈ ອາກິຕ຺ຕຍກ຺ຂາ ຈ ສຸກິກ຺ຂາ ຈ; ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ກຸສາວຕີ ຣາຊธານີ ອິທ຺ธາ ເຈວ ອໂຫສິ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ຈ ອາກິຕ຺ຕມນຸສ຺ສາ ຈ ສຸກິກ຺ຂາ ຈ. ກຸສາວຕີ ອານນ຺ທ ຣາຊธານີ ທສຫິ ສທ຺ເທຫິ ອວິວິຕ຺ຕາ ອໂຫສິ ທິວາ ເຈວ ຣຕ຺ຕິລ຺ຈ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຫຕ຺ຖິສທ຺ເທນ ອສ຺ສສທ຺ເທນ ຣຖສທ຺ເທນ ເກຣິສທ຺ເທນ ມຸທິງ຺ຄສທ຺ເທນ ວີຕາສທ຺ເທນ ຄີຕສທ຺ເທນ ສງ຺ຂສທ຺ເທນ ສມ຺ມສທ຺ເທນ ປາຕິຕາລສທ຺ເທນ 'ອສ຺ນາຖ ປິວຖ ຂາທຖາຕີ ທສເມນ ສທ຺ເທນ.

"ຄຈ຺ฉ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ກຸສິນາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ອາໂຣເຈຫິ 'ອຊ຺ຊ ໂຂ, ວາເສฏ຺ฐາ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ฉິເມ ຍາເມ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺พານໍ

ກວິສຸສຕິ. ອກິກຸກມຖ ວາເສຄຸກາ, ອກິກຸກມຖ ວາເສຄຸກາ. ມາ ປຈຸຉາ ວິປຸປຄິສາຣິໂນ ອຫຸວຕຸຖ ອມຸຫາກລຸຈ ໂນ ຄາມກຸເຂຕຸເຕ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ອໂຫສິ, ນ ມຍໍ ລກິມຸຫາ ປຈຸຉິເມ ກາເລ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍາຕິ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວໂຕ ປຄິສຸສຸຕຸວາ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ອຕຸຕທຸຕິໂຍ ກຸສິນາຣໍ ປາວິສິ.

ມລຸລານໍ ວນຸທນາ

໔໑໑. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂກສິນາຣກາ ມລຸລາ ສນຸຊາຄາເຣ[1] ສນຸນິປຕິຕາ ໂຫນຸຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ. ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ເຍນ ໂກສິນາຣການໍ ມລຸລານໍ ສນຸຊາຄາຣໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ໂກສິນາຣການໍ ມລຸລານໍ ອາໂຣເຈສິ "ອຊຸຊ ໂຂ, ວາເສຄຸກາ, ຣຕຸຕິຍາ ປຈຸຉິເມ ຍາເມ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ກວິສຸສຕິ. ອກິກຸກມຖ ວາເສຄຸກາ ອກິກຸກມຖ ວາເສຄຸກາ. ມາ ປຈຸຉາ ວິປຸປຄິສາຣິໂນ ອຫຸວຕຸຖ 'ອມຸຫາກລຸຈ ໂນ ຄາມກຸເຂຕຸເຕ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ອໂຫສິ, ນ ມຍໍ ລກິມຸຫາ ປຈຸຉິເມ ກາເລ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍາຕິ. ອິທມາຍສຸມໂຕ ອານນຸທສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ມລຸລາ ຈ ມລຸລປຸຕຸຕາ ຈ ມລຸລສຸຕີສາ ຈ ມລຸລປຊາປຕິໂຍ ຈ ອຄາວິໂນ ທຸມຸມນາ ເຈໂຕທຸກຸຂສມປຸປິຕາ ອປຸເປກຈຸເຈ ເກເສ ປກີຣິຍ ກນຸທນຸຕິ, ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ກນຸທນຸຕິ, ຉິນຸນປາຕໍ ປປຕນຸຕິ, ອາວຄຸຄນຸຕິ ວິວຄຸຄນຸຕິ 'ອຕິຂິປຸປໍ ກຄວາ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສຕິ, ອຕິຂິປຸປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສຕິ, ອຕິຂິປຸປໍ ຈກຸຂຸໍ ໂລເກ ອນຸຕຣຫາຍິສຸສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ມລຸລາ ຈ ມລຸລປຸຕຸຕາ ຈ ມລຸລສຸຕີສາ ຈ ມລຸລປຊາປຕິໂຍ ຈ ອຄາວິໂນ ທຸມຸມນາ ເຈໂຕທຸກຸຂສມປຸປິຕາ ເຍນ ອຸປວຕຸຕນໍ ມລຸລານໍ ສາລວນໍ ເຍນາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ເຕນຸປສງກມິສຸ. ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມໂຕ ອານນຸທສຸສ ເອຕທໂຫສິ "ສເຈ ໂຂ ອຫໍ ໂກສິນາຣເກ ມລຸເລ ເອກເມກໍ ກຄວນຸຕໍ ວນຸທາເປສຸສາມິ, ອວນຸທິໂຕ ກຄວາ ໂກສິນາຣເກຫິ ມລຸເລຫິ ກວິສຸສຕິ ອຖາຍໍ ຣຕຸຕິ ວິກາຍິສຸສຕິ ຍໍນູນາຫໍ ໂກສິນາຣເກ ມລຸເລ ກຸລປຣິວຕຸຕໂສ ກຸລປຣິວຕຸຕໂສ ຖເປຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ວນຸທາເປຍຸຍໍ 'ອິຕຸຖນຸນາໂມ ກນຸເຕ ມລຸໂລ ສປຸຕຸໂຕ ສກາຣິໂຍ ສປຣິໂສ ສາມຈຸໂຈ ກຄວໂຕ

---

໑. ສນຸຖາຄາເຣ (ສີ, ສຸຍາ, ອິ)

ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ໂກສິນາຣເກ ມລ຺ເລ ກຸລປຣິວຕ຺ຕໂສ ກຸລປຣິວຕ຺ຕໂສ ຐເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທາເປສິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠນ຺ເຕ ມລ຺ໂລ ສປຸຕ຺ໂຕ ສຠຣິໂຍ ສປຣິໂສ ສາມຈ຺ໂຈ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເອເຕນ ອຸປາເຍນ ປຐເມເນວ ຍາເມນ ໂກສິນາຣເກ ມລ຺ເລ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທາເປສິ.

ສຸຠທ຺ທປຣິພ຺ພາຊກວຕ຺ຖຸ

໔໑໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຸຠທ຺ໂທ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຏິວສຕິ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ "ອຊ຺ຊ ກິຣ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸຠທ຺ທສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ວຸຑ຺ຒານໍ ມຫລ຺ລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ຠາສມານານໍ 'ກທາຈິ ກຣຫຈິ ຕຖາຄຕາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາຕິ. ອຊ຺ເຊວ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ເມ ອຍໍ ກງ຺ຂາຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ສມເຓ ໂຄຕເມ, 'ປໂຫຕິ ເມ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ, ຍຖາຫໍ ອິມໍ ກງ຺ຂາຘມ຺ມໍ ປຊເຫຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ອຸປວຕ຺ຕນໍ ມລ຺ລານໍ ສາລວນໍ, ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ປຣິພ຺ພາຊການໍ ວຸຑ຺ຒານໍ ມຫລ຺ລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ຠາສມານານໍ 'ກທາຈິ ກຣຫຈິ ຕຖາຄຕາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາຕິ. ອຊ຺ເຊວ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ເມ ອຍໍ ກງ຺ຂາຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ສມເຓ ໂຄຕເມ 'ປໂຫຕິ ເມ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ, ຍຖາຫໍ ອິມໍ ກງ຺ຂາຘມ຺ມໍ ປຊເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ສາຘາຫໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ລເຠຍ຺ຍໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສຸຠທ຺ທໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ເອຕທໂວຈ "ອລໍ, ອາວຸໂສ ສຸຠທ຺ທ, ມາ ຕຖາຄຕໍ ວິເຫເຐສິ, ກິລນ຺ໂຕ ຠຄວາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ປຣິພ຺ພາຊການໍ ວຸຑ຺ຒານໍ ມຫລ຺ລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ຠາສມານານໍ 'ກທາຈິ ກຣຫຈິ ຕຖາຄຕາ ໂລເກ

ອຸປປຊຊນຕິ ອຣຫນໂຕ ສມມາສມພຸທສາຕິ. ອຊເຊວ ຣຕຕິຍາ ປຈຈິເມ ຍາເມ ສມຕສສ ໂຄຕມສສ ປຣິນິພພານໍ ກວິສສຕິ. ອຕຖິ ຈ ເມ ອຍໍ ກງຂາຜມໂມ ອຸປປນໂນ ເອວໍ ປສນໂນ ອຫໍ ສມເຕ ໂຄຕເມ, 'ປໂຫຕິ ເມ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຜມມໍ ເທເສຕຸໍ, ຍຖາຫໍ ອິມໍ ກງຂາຜມມໍ ປຊເຫຍຍນຕິ. ສາຜາຫໍ, ໂກ ອານນຸທ, ລເກຍຍໍ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ທສສນາຍາຕິ. ຕຕິຍມປິ ໂຂ ອາຍສມາ ອານນໂທ ສຸກທທໍ ປຣິພພາຊກໍ ເອຕທໂວຈ "ອລໍ, ອາວຸໂສ ສຸກທທ, ມາ ຕຖາຄຕໍ ວິເທເກສິ, ກິລນໂຕ ກຄວາຕິ.

໒໑໓. ອສໂສສິ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສມໂຕ ອານນທສສ ສຸກທເທນ ປຣິພພາຊເກນ ສທຜຶ ອິມໍ ກຖາສລລາປໍ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສມນຕໍ ອານນທໍ ອາມນເຕສິ "ອລໍ ອານນທ ມາ ສຸກທທໍ ວາເຣສິ, ລກຕໍ ອານນທ ສຸກທໂທ ຕຖາຄຕໍ ທສສນາຍ. ຍໍ ກິລຈິ ມໍ ສຸກທໂທ ປຸຈຈິສສຕິ, ສພພໍ ຕໍ ອລຍາເປກໂຂວ ປຸຈຈິສສຕິ, ໂນ ວິເທສາເປກໂຂ. ຍໍ ຈສສາຫໍ ປຸຜໂກ ພຍາກຣິສສາມິ, ຕໍ ຂິປປເມວ ອາຊານິສສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສມາ ອານນໂທ ສຸກທທໍ ປຣິພພາຊກໍ ເອຕທໂວຈ"ຄຈຈາວຸໂສ ສຸກທທ, ກໂຣຕິ ເຕ ກຄວາ ໂອກາສນຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸກທໂທ ປຣິພພາຊໂກ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕວາ ກຄວຕາ ສທຜຶ ສມໂມທິ, ສມໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕວາ ເອກມນຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຕໍ ນິສິນໂນ ໂຂ ສຸກທໂທ ປຣິພພາຊໂກ ກຄວນຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເຍເມ, ໂກ ໂຄຕມ, ສມຕພຣາຫມຕາ ສງຜິໂນ ຄຕິໂນ ຄຕາຈຣິຍາ ຍາຕາ ຍສສສິໂນ ຕິຕຖກຣາ ສາຜຸສມມຕາ ພທຸຊນສສ, ເສຍຍຖິທໍ ປູຣໂຕ ກສສໂປ, ມກຂລິ ໂຄສາໂລ, ອຊິໂຕ ເກສກມພໂລ, ປກຸໂຜ ກຈຈາຍໂນ, ສລຈໂຍ ເພລຜຸກປຸຕໂຕ, ນິຄຕໂກ ນາຜປຸຕໂຕ, ສພເພເຕ ສກາຍ ປຜິລຍາຍ ອພກລລຶສຸ, ສພເພວ ນ ອພກລລຶສຸ, ອຸທາທຸ ເອກຈເຈ ອພກລລຶສຸ, ເອກຈເຈ ນ ອພກລລຶສູຕິ? "ອລໍ, ສຸກທທ, ຕິຜກເຕຕໍ 'ສພເພເຕ ສກາຍ ປຜິລຍາຍ ອພກລລຶສຸ, ສພເພວ ນ ອພກລລຶສຸ, ອຸທາທຸ ເອກຈເຈ ອພກລລຶສຸ, ເອກຈເຈ ນ ອພກລລຶສູຕິ. ຜມມໍ ເຕ, ສຸກທທ, ເທເສສສາມິ; ຕໍ ສຸຕາທິ ສາຜກໍ ມນສິກໂຣທິ, ກາສິສສາມີຕິ. "ເອວໍ, ກນເຕຕິ ໂຂ ສຸກທໂທ ປຣິພພາຊໂກ ກຄວໂຕ ປຈຈສໂສສິ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ;

໒໑໔. "ຍສມິ ໂຂ, ສຸກທທ, ຜມມວິນເຍ ອຣິໂຍ ອຜກງຄິໂກ ມຄໂຄ ນ ອຸປລພກຕິ, ສມໂຕປິ ຕຕຖ ນ ອຸປລພກຕິ. ທຸຕິໂຍປິ ຕຕຖ ສມໂຕ ນ ອຸປລພກຕິ.

ຕຕິໂຍປິ ຕຕ຺ຖ ສມໂຓ ນ ອຸປລພ຺ຠຕິ. ຈຕຸຕ຺ໂຖປິ ຕຕ຺ຖ ສມໂຓ ນ ອຸປລພ຺ຠຕິ. ຍສ຺ມິຎ຺ຈ ໂຂ, ສຸຠທ຺ທ, ຘມ຺ມວິນເຍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ສມໂຓປິ ຕຕ຺ຖ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ທຸຕິໂຍປິ ຕຕ຺ຖ ສມໂຓ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ຕຕິໂຍປິ ຕຕ຺ຖ ສມໂຓ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ຈຕຸຕ຺ໂຖປິ ຕຕ຺ຖ ສມໂຓ ອຸປລພ຺ຠຕິ. ອິມສ຺ມິໍ ໂຂ, ສຸຠທ຺ທ, ຘມ຺ມວິນເຍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ອິເຘວ, ສຸຠທ຺ທ, ສມໂຓ, ອິຘ ທຸຕິໂຍ ສມໂຓ, ອິຘ ຕຕິໂຍ ສມໂຓ, ອິຘ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ສມໂຓ, ສຸຎ຺ຎາ ປຣປ຺ປວາທາ ສມເຓຫິ ອຎ຺ເຎຫິ[໑]. ອິເມ ຈ[໒], ສຸຠທ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ສມ຺ມາ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ອສຸຎ຺ໂຎ ໂລໂກ ອຣຫນ຺ເຕຫິ ອສ຺ສາຕິ.

“ເອກູນຕິໍໂສ ວຍສາ ສຸຠທ຺ທ,
ຍໍ ປພ຺ພຊິໍ ກິໍກຸສລານຸເອສີ;
ວສ຺ສານິ ປຎ຺ຎາສ ສມາຘິການິ,
ຍໂຕ ອຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສຸຠທ຺ທ.
ຎາຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປເທສວຕ຺ຕີ,
ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ສມໂຓປິ ນຕ຺ຖິ.

“ທຸຕິໂຍປິ ສມໂຓ ນຕ຺ຖິ. ຕຕິໂຍປິ ສມໂຓ ນຕ຺ຖິ. ຈຕຸຕ຺ໂຖປິ ສມໂຓ ນຕ຺ຖິ. ສຸຎ຺ຎາ ປຣປ຺ປວາທາ ສມເຓຫິ ອຎ຺ເຎຫິ ອິເມ ຈ, ສຸຠທ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ສມ຺ມາ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ອສຸຎ຺ໂຎ ໂລໂກ ອຣຫນ຺ເຕຫິ ອສ຺ສາຕິ.

໒໑໕. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠນ຺ເຕ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ, ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ, ເອວເມວໍ ຠຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ລເຠຍ຺ຍາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເຠຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ. “ໂຍ ໂຂ, ສຸຠທ຺ທ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ໂພ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂຕິ ອຸປສມ຺ປທໍ, ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ

---

໑. ອຎ຺ເຎ (ອິ)

໒. ອິເຘວ (ກ)

ມາເສ ປຣິວສຕິ. ຈຕ຺ນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ. ອປິ ຈ ເມຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕຕາ ວິທິຕາຕິ.

"ສເຈ ຠນ຺ເຕ ອຌ຺ຌຕິຕ຺ຖິຍປ຺ພ຺ພາ ອິມສ຺ມິ຺ ຘມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ອຸປສມ຺ປທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສນ຺ຕິ, ຈຕ຺ນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ. ອຫໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສານິ ປຣິວສິສ຺ສາມິ, ຈຕ຺ນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕຸ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍາຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເຕນຫານນ຺ທ, ສຸຠທ຺ທໍ ປພ຺ພາເຊຫີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ລາຠາ ໂວ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ; ສຸລທ຺ຘໍ ໂວ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ເຍ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຖຸ[1] ສມ຺ມຸຂາ ອນ຺ເຕວາສິກາຠິເສເກນ ອຠິສິຕ຺ຕາຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທໍ. ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ສຸຠທ຺ໂທ ເອໂກ ວູປກຎ຺ໂຘ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ 'ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ' ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຎ຺ເຘວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. 'ຂີຌາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຌີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ຠຌ຺ຌາສິ. ອຌ຺ຌຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ສຸຠທ຺ໂທ ອຣຫຕໍ ອໂຫສິ. ໂສ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຉິໂມ ສກ຺ຂິສາວໂກ ອໂຫສີຕິ.

ປຌ຺ຈໂມ ຠາຌວາໂຣ.

ຕຖາຄຕປຈ຺ຉິມວາຈາ

໔໑໖. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ສິຍາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວມສ຺ສ 'ອຕີຕສຕ຺ຖຸກໍ ປາວຈນໍ, ນຕ຺ຖິ ໂນ ສຕ຺ຖາຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອານນ຺ທ ເອວໍ ທຎ຺ຘພ຺ພໍ. ໂຍ ໂວ ອານນ຺ທ ມຍາ ຘມ຺ໂມ ຈ

---

[1] ສຕ຺ຖາຣາ (ສ຺ຍາ)

ວິນໂຍ ຈ ເທສິໂຕ ປຎ຺ຎຕ຺ໂຕ, ໂສ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ສຕ຺ຖາ. ຍຖາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ຠິກ຺ຂູ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອາວຸໂສວາເທນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ, ນ ໂຂ ມມຈ຺ຈເຍນ ເອວໍ ສມຸທາຈຣິຕພ຺ພໍ. ເຖຣຕເຣນ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸນາ ນວກຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ນາເມນ ວາ ໂຄຕ຺ເຕນ ວາ ອາວຸໂສວາເທນ ວາ ສມຸທາຈຣິຕພ຺ໂພ. ນວກຕເຣນ ຠິກ຺ຂຸນາ ເຖຣຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ‘ຠນ຺ເຕຕິ ວາ ‘ອາຍສ຺ມາຕິ ວາ ສມຸທາຈຣິຕພ຺ໂພ. ອາກງ຺ຂມາໂນ ອານນ຺ທ ສງ຺ໂຆ ມມຈ຺ຈເຍນ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມູຫນຕຸ. ຉນ຺ນສ຺ສ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸໂນ ມມຈ຺ຈເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມທຓ຺ໂຑ ທາຕພ຺ໂພຕິ. “ກຕໂມ ປນ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມທຓ຺ໂຑຕິ? “ຉນ຺ໂນ ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸ ຍໍ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕໍ ວເທຍ຺ຍ. ໂສ ຠິກ຺ຂູຫິ ເນວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ນ ໂອວທິຕພ຺ໂພ, ນ ອນຸສາສິຕພ຺ໂພຕິ.

໒໑໖. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ສິຍາ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຠິກ຺ຂຸສ຺ສາປິ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ພຸທ຺ເຘ ວາ ຘມ຺ເມ ວາ ສງ຺ເຆ ວາ ມຄ຺ເຄ ວາ ປຏິປທາຍ ວາ, ປຸຈ຺ຉຖ ຠິກ຺ຂເວ ມາ ປຈ຺ຉາ ວິປ຺ປຏິສາຣິໂນ ອຫຸວຕ຺ຖ ‘ສມ຺ມຸຂີຠູໂຕ ໂນ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສິ, ນ ມຍໍ ສກ຺ຂິມ຺ຫາ ຠຄວນ຺ຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕຸ”ນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ສິຍາ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຠິກ຺ຂຸສ຺ສາປິ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ພຸທ຺ເຘ ວາ ຘມ຺ເມ ວາ ສງ຺ເຆ ວາ ມຄ຺ເຄ ວາ ປຏິປທາຍ ວາ, ປຸຈ຺ຉຖ ຠິກ຺ຂເວ ມາ ປຈ຺ຉາ ວິປ຺ປຏິສາຣິໂນ ອຫຸວຕ຺ຖ ‘ສມ຺ມຸຂີຠູໂຕ ໂນ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສິ, ນ ມຍໍ ສກ຺ຂິມ຺ຫາ ຠຄວນ຺ຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕຸນ຺ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ສິຍາ ໂຂ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຖຸຄາຣເວນປິ ນ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ. ສຫາຍໂກປິ ຠິກ຺ຂເວ ສຫາຍກສ຺ສ ອາໂຣເຈຕູຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ຠນ຺ເຕ ອພ຺ຠຸຕໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ອິມສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ, ‘ນຕ຺ຖິ ເອກຠິກ຺ຂຸສ຺ສາປິ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ພຸທ຺ເຘ ວາ ຘມ຺ເມ ວາ ສງ຺ເຆ ວາ ມຄ຺ເຄ ວາ ປຏິປທາຍ ວາຕິ. “ປສາທາ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ວເທສິ, ຎາຓເມວ ເຫຕ຺ຖ ອານນ຺ທ ຕຖາຄຕສ຺ສ. ນຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ເອກຠິກ຺ຂຸສ຺ສາປິ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ພຸທ຺ເຘ ວາ ຘມ຺ເມ ວາ ສງ຺ເຆ ວາ ມຄ຺ເຄ ວາ ປຏິປທາຍ ວາ. ອິເມສຎ຺ຫິ ອານນ຺ທ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຠິກ຺ຂຸສຕານໍ ໂຍ ປຈ຺ຉິມໂກ ຠິກ຺ຂຸ, ໂສ ໂສຕາປນ຺ໂນ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິ ປຣາຍໂຓຕິ.

໔໑໗. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ຫນຸທ ທານິ ກິກຸຂເວ ອາມນຸຕຍາມິ ໂວ, ວຍຊມຸມາ ສງຂາຣາ ອປຸປມາເທນ ສມຸປາເທຖາຕິ. ອຍໍ ຕຖາຄຕສຸສ ປຈຸຉິມາ ວາຈາ.

ປຣິນິພຸພຸຕກຖາ

໔໑໘. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຖມໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ປຖມຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ທຸຕິຍຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ຕຕິຍຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ຈຕຸຕຸຖໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ອາກາສານຸຈາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ, ອາກາສານຸຈາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ວິຸຍາຕານຸຈາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ ວິຸຍາຕານຸຈາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ອາກິຸຈຸຍາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ ອາກິຸຈຸຍາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ເນວສຸຍານາສຸຍາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ ເນວສຸຍານາສຸຍາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ສຸຍາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປຊຸຊິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອນຸຣຸທຸຘໍ ເອຕທໂວຈ "ປຣິນິພຸພຸໂຕ, ກນຸເຕ ອນຸຣຸທຸຘ, ກຄວາຕິ. "ນາວຸໂສ ອານນຸທ, ກຄວາ ປຣິນິພຸພຸໂຕ, ສຸຍາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປນຸໂນຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ສຸຍາເວທຍິຕນິໂຣຘສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ເນວ-ສຸຍານາສຸຍາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ, ເນວສຸຍານາສຸຍາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ອາກິຸຈຸຍາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ ອາກິຸຈຸຍາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ວິຸຍາຕານຸຈາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ ວິຸຍາຕານຸຈາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ອາກາສານຸຈາຍຕນໍ ສມາປຊຸຊິ, ອາກາສານຸຈາຍຕນສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ຈຕຸຕຸຖໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ຕຕິຍຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ທຸຕິຍຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ປຖມໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ປຖມຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ທຸຕິຍຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ຕຕິຍຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ຈຕຸຕຸຖໍ ຊານໍ ສມາປຊຸຊິ, ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານາ ວຸຏຸກຫິຕຸວາ ສມນນຸຕຣາ ກຄວາ ປຣິນິພຸພາຍິ.

໔໒໐. ປຣິນິພຸພຸເຕ ກຄວຕິ ສຫ ປຣິນິພຸພານາ ມຫາກູມິຈາໂລ ອໂຫສີ ກີສນໂກ ສໂລມຫໍໂສ. ເທວທຸນຸທຸກິໂຍ ຈ ຜລີສຸ. ປຣິນິພຸພຸເຕ ກຄວຕິ ສຫ ປຣິນິພຸພານາ ພຸຣຫຸມາສຫມຸປຕິ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ

"ສພຸເພວ ນິກຸຂິປິສຸສນຸຕິ, ກູຕາ ໂລເກ ສມຸສຸສຍໍ;
ຍຕຸຖ ເອຕາທິໂສ ສຕຸຖາ, ໂລເກ ອປຸປຝິປຸຄຸຄໂລ;
ຕຖາຄໂຕ ພລປຸປຕຸໂຕ, ສມຸພຸທຸໂຮ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ.

໔໔໑. ປຣິນິພຸພຸເຕ ກຄວຕິ ສຫ ປຣິນິພຸພານາ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ

"ອນິຈຸຈາ ວຕ ສງຸຂາຣາ, ອຸປຸປາທວຍຮມຸມິໂນ;
ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາ ນິຣຸຊຸຊນຸຕິ, ເຕສໍ ວູປສໂມ ສຸໂຂຕິ.

໔໔໔. ປຣິນິພຸພຸເຕ ກຄວຕິ ສຫ ປຣິນິພຸພານາ ອາຍສຸມາ ອນຸຣຸທຸໂຮ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ

"ນາຫຸ ອສຸສາສປສຸສາໂສ, ກິຕຈິຕຸຕສຸສ ຕາທິໂນ;
ອເນໂຊ ສນຸຕິມາຣພຸກ, ຍໍ ກາລມກາຣິ ມຸນິ.

"ອສລຸລີເນນ ຈິຕຸເຕນ, ເວທນໍ ອຊຸຊວາສຍິ;
ປຊຸໂຊຕສຸເສວ ນິພຸພານໍ, ວິໂມກຸໂຂ ເຈຕໂສ ອຫູຕິ.

໔໔໓. ປຣິນິພຸພຸເຕ ກຄວຕິ ສຫ ປຣິນິພຸພານາ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ

"ຕທາສິ ຍໍ ກິີສນກໍ, ຕທາສິ ໂລມຫໍສນໍ;
ສພຸພາກາຣວຣູເປເຕ, ສມຸພຸທຸເຮ ປຣິນິພຸພຸເຕຕິ.

໔໔໔. ປຣິນິພຸພຸເຕ ກຄວຕິ ເຍ ເຕ ຕຕຸຖ ກິກຸຂູ ອວີຕຣາຄາ ອປຸເປກຈຸເຈ ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ກນຸທນຸຕິ, ຝິນຸນປາຕໍ ປປຕນຸຕິ, ອາວຝຸຝນຸຕິ ວິວຝຸຝນຸຕິ, "ອຕິຂິປຸປໍ ກຄວາ ປຣິນິພຸພຸໂຕ, ອຕິຂິປຸປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພຸພຸໂຕ, ອຕິຂິປຸປໍ ຈກຸຂຸໍ ໂລເກ ອນຸຕຣຫິໂຕຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ກິກຸຂູ ວີຕຣາຄາ, ເຕ ສຕາ ສມຸປຊານາ ອຮິວາເສນຸຕິ "ອນິຈຸຈາ ສງຸຂາຣາ, ຕໍ ກຸເຕຕຸຖ ລພຸກາຕິ.

໔໔໕. ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອນຸຣຸທຸໂຮ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ອລໍ, ອາວຸໂສ, ມາ ໂສຈິຕຸຖ ມາ ປຣິເທວິຕຸຖ. ນນຸ ເອຕໍ, ອາວຸໂສ, ກຄວຕາ ປຝິກຈຸເຈວ ອກຸຂາຕໍ 'ສພຸເພເຫວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາກາໂວ ວິນາກາໂວ ອຍຸລຖາກາໂວ'. ຕໍ ກຸເຕຕຸຖ, ອາວຸໂສ, ລພຸກາ. 'ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ກູຕໍ ສງຸຂຕໍ ປໂລກຮມຸມໍ, ຕໍ ວຕ ມາ

ປລຸຊ຺ຊິຕິ, ເນຕໍ ກາຍໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເທວຕາ, ອາວຸໂສ, ອຸຊ຺ຊາຍນ຺ຕີຕິ. "ກຖໍພູຕາ ປນ ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເທວຕາ ມນສິ ກໂຣຕີຕີ[1]?

"ສນ຺ຕາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ເທວຕາ ອາກາເສ ປຖວີສຄ຺ຄິນິໂຍ ເກເສ ປກິຣິຍ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ 'ອຕິຂິປ຺ປໍ ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸ ໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕຕິ. ສນ຺ຕາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ເທວຕາ ປຖວິຍາ ປຖວີສຄ຺ຄິນິໂຍ ເກເສ ປກິຣິຍ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ 'ອຕິຂິປ຺ປໍ ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸ ໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕຕິ. ຍາ ປນ ຕາ ເທວຕາ ວີຕຣາຄາ, ຕາ ສຕາ ສມ຺ປຊານາ ອທິວາເສນ຺ຕິ 'ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂາຣາ, ຕໍ ກຸເຕ຺ຖ ລພ຺ກາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອານນ຺ໂທ ຕໍ ຣຕ຺ຕາວເສສໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ວີຕິນາເມສຸໍ.

໒໔໑. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຈ຺ຉາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ກຸສິນາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ອາໂຣເຈຫິ 'ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ວາເສຏ຺ຖາ, ກຄວາ, ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຄ຺ຄຖາຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອຕ຺ຕທຸຕິໂຍ ກຸສິນາຣໍ ປາວິສິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ສນ຺ຘາຄາເຣ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ເຕເນວ ກຣຕີເຍນ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ສນ຺ຘາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ອາໂຣເຈສິ 'ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ວາເສຏ຺ຖາ, ກຄວາ, ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຄ຺ຄຖາຕິ. ອິທມາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ມລ຺ລາ ຈ ມລ຺ລປຸຕ຺ຕາ ຈ ມລ຺ລສຸຕິສາ ຈ ມລ຺ລປຊາປຕິໂຍ ຈ ອຆາວິໂນ ທຸມ຺ມນາ ເຈໂຕທຸກ຺ຂສມປ຺ປິຕາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເກເສ ປກິຣິຍ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ "ອຕິຂິປ຺ປໍ ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸ ໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕຕິ.

---

໑. ກນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ ເທວຕາ ມນສິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ (ສ຺ຍາ, ກ)

ພຸທ຺ຘສຣີຣປູຊາ

໒໒໗. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ປຸຣິເສ ອາຓາເປສຸໍ “ເຕນ ຫິ, ຠເຓ, ກຸສິນາຣາຍໍ ຄນ຺ຘມາລຎ຺ຈ ສພ຺ພຎ຺ຈ ຕາຬາວຈຣໍ ສນ຺ນິປາເຕຖາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ຄນ຺ຘມາລຎ຺ຈ ສພ຺ພຎ຺ຈ ຕາຬາວຈຣໍ ປຎ຺ຈ ຈ ທຸສ຺ສຍຸຄສຕານິ ອາທາຍ ເຍນ ອຸປວຕ຺ຕນໍ ມລ຺ລານໍ ສາລວນໍ, ເຍນ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມາເນນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ເຈລວິຕານານິ ກໂຣນ຺ຕາ ມຓ຺ຑລມາເຬ ປຏິຍາເທນ຺ຕາ ເອກທິວສໍ ວີຕິນາເມສຸໍ.

ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ເອຕທໂຫສິ “ອຕິວິກາໂລ ໂຂ ອຊ຺ຊ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ຌາເປຕຸໍ, ສ຺ເວ ທານິ ມຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ຌາເປສ຺ສາມາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມາເນນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ເຈລວິຕານານິ ກໂຣນ຺ຕາ ມຓ຺ຑລມາເຬ ປຏິຍາເທນ຺ຕາ ທຸຕິຍມ຺ປິ ທິວສໍ ວີຕິນາເມສຸໍ, ຕຕິຍມ຺ປິ ທິວສໍ ວີຕິນາເມສຸໍ, ຈຕຸຕ຺ຖມ຺ປິ ທິວສໍ ວີຕິນາເມສຸໍ, ປຎ຺ຈມມ຺ປິ ທິວສໍ ວີຕິນາເມສຸໍ, ຉຏ຺ຐມ຺ປິ ທິວສໍ ວີຕິນາເມສຸໍ.

ອຖ ໂຂ ສຕ຺ຕມໍ ທິວສໍ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ເອຕທໂຫສິ “ມຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມາເນນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ທກ຺ຂິເຓນ ທກ຺ຂິຓໍ ນຄຣສ຺ສ ຫຣິຕ຺ວາ ພາຫິເຣນ ພາຫິຣໍ ທກ຺ຂິຓໂຕ ນຄຣສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ຌາເປສ຺ສາມາຕິ.

໒໒໘. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຏ຺ຐ ມລ຺ລປາໂມກ຺ຂາ ສີສໍນ຺ຫາຕາ ອຫຕານິ ວຕ຺ຖານິ ນິວຕ຺ຖາ “ມຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ອຸຈ຺ຈາເຣສ຺ສາມາຕິ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາເຣຕຸໍ. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນິເມ ອຏ຺ຐ ມລ຺ລປາໂມກ຺ຂາ ສີສໍນ຺ຫາຕາ ອຫຕານິ ວຕ຺ຖານິ ນິວຕ຺ຖາ ‘ມຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ອຸຈ຺ຈາເຣສ຺ສາມາຕິ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາເຣຕຸນ຺ຕິ? “ອຎ຺ຎຖາ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ, ອຎ຺ຎຖາ ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຕິ. “ກຖໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຕິ? “ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ອຘິປ຺ປາໂຍ ‘ມຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ

ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມາເນນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ທກ຺ຂິເຓນ ທກ຺ຂິຓໍ ນຄຣສ຺ສ ຫຣິຕ຺ວາ ພາຫິເຣນ ພາຫິຣໍ ທກ຺ຂິຓໂຕ ນຄຣສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ຌາເປສ຺ສາມາຕິ; ເທວຕານໍ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ອຘິປ຺ປາໂຍ ‘ມຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ທິພ຺ເພຫິ ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມາເນນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອຸຕ຺ຕຣໍ ນຄຣສ຺ສ ຫຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ທ຺ວາເຣນ ນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ມຊ຺ເຌນ ມຊ຺ຌໍ ນຄຣສ຺ສ ຫຣິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມໂຕ ນຄຣສ຺ສ ມກຸຏພນ຺ຘນໍ ນາມ ມລ຺ລານໍ ເຈຕິຍໍ ເອຕ຺ຖ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ຌາເປສ຺ສາມາຕິ. “ຍຖາ ຠນ຺ເຕ ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ, ຕຖາ ໂຫຕູຕິ.

໔໔໙. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກຸສິນາຣາ ຍາວ ສນ຺ຘິສມລສໍກຏີຣາ ຊຓ຺ຓຸມຕ຺ເຕນ ໂອຘິນາ ມນ຺ທາຣວປຸປ຺ເຜຫິ ສນ຺ຖຕາ[1] ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ເທວຕາ ຈ ໂກສິນາຣກາ ຈ ມລ຺ລາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ທິພ຺ເພຫິ ຈ ມານຸສເກຫິ ຈ ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕາ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕາ ມາເນນ຺ຕາ ປູເຊນ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອຸຕ຺ຕຣໍ ນຄຣສ຺ສ ຫຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ທ຺ວາເຣນ ນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ມຊ຺ເຌນ ມຊ຺ຌໍ ນຄຣສ຺ສ ຫຣິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມໂຕ ນຄຣສ຺ສ ມກຸຏພນ຺ຘນໍ ນາມ ມລ຺ລານໍ ເຈຕິຍໍ ເອຕ຺ຖ ຈ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ນິກ຺ຂິປິໍສຸ.

໔໓໐. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ກຖໍ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊາມາຕິ? “ຍຖາ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ. “ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ? “ຣຎ຺ໂຎ, ວາເສຏ຺ຐາ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີຣໍ ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐນ຺ຕິ, ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐຕ຺ວາ ວິຫເຕນ ກປ຺ປາເສນ ເວເຐນ຺ຕິ, ວິຫເຕນ ກປ຺ປາເສນ ເວເຐຕ຺ວາ ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐນ຺ຕິ. ເອເຕນ ອຸປາເຍນ ປຎ຺ຈຫິ ຍຸຄສເຕຫິ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີຣໍ ເວເຐຕ຺ວາ ອາຍສາຍ ເຕລໂທຓິຍາ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎິສ຺ສາ ອາຍສາຍ ໂທຓິຍາ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສພ຺ພຄນ຺ຘານໍ ຈິຕກໍ ກຣິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີຣໍ ຌາເປນ຺ຕິ. ຈາຕຸມຫາປເຖ ຣຎ຺ໂຎ

---

[1]. ສຕ຺ຖິຕາ (ສ຺ຍາ)

ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຖູປໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຍຖາ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ຈາຕຸມຫາປເຖ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຖູໂປ ກາຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ເຍ ມາລໍ ວາ ຄນ຺ຘໍ ວາ ຈຸຓ຺ຓກໍ ວາ ອາໂຣເປສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ອຠິວາເທສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ປສາເທສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ປຸຣິເສ ອາຓາເປສຸໍ “ເຕນ ຫິ, ຠເຓ, ມລ຺ລານໍ ວິຫຕໍ ກປ຺ປາສໍ ສນ຺ນິປາເຕຖາຕິ.

ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐຕ຺ວາ ວິຫເຕນ ກປ຺ປາເສນ ເວເຐສຸໍ, ວິຫເຕນ ກປ຺ປາເສນ ເວເຐຕ຺ວາ ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐສຸໍ. ເອເຕນ ອຸປາເຍນ ປຎ຺ຈຫິ ຍຸຄສເຕຫິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ເວເຐຕ຺ວາ ອາຍສາຍ ເຕລໂທຓິຍາ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎິສ຺ສາ ອາຍສາຍ ໂທຓິຍາ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສພ຺ພຄນ຺ຘານໍ ຈິຕກໍ ກຣິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ຈິຕກໍ ອາໂຣເປສຸໍ.

ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ

໒໓໑. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ປາວາຍ ກຸສິນາຣໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘຶ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມຶ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຎ຺ຎຕໂຣ ອາຊີວໂກ ກຸສິນາຣາຍ ມນ຺ທາຣວປຸປ຺ຜໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປາວໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ຕໍ ອາຊີວກໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ຕໍ ອາຊີວກໍ ເອຕທໂວຈ “ອປາວຸໂສ, ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ຊານາສີຕິ? “ອາມາວຸໂສ, ຊານາມິ, ອຊ຺ຊ ສຕ຺ຕາຫປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ. ຕໂຕ ເມ ອິທໍ ມນ຺ທາຣວປຸປ຺ຜໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອວີຕຣາຄາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ “ອຕິຂິປ຺ປໍ ຠຄວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸໍ ໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ວີຕຣາຄາ, ເຕ ສຕາ ສມ຺ປຊານາ ອຘິວາເສນ຺ຕິ “ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂາຣາ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ຠາຕິ.

໒໓໒. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຸຠທ຺ໂທ ນາມ ວຸຑ຺ຒປພ຺ພຊິໂຕ ຕສ຺ສ ປຣິສາຍໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸຠທ຺ໂທ ວຸຑ຺ຒປພ຺ພຊິໂຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ

“ອລໍ, ອາວຸໂສ, ມາ ໂສຈິຕ຺ຖ, ມາ ປຣິເທວິຕ຺ຖ, ສຸມຸຕ຺ຕາ ມຍໍ ເຕນ ມຫາສມເຓນ. ອຸປທ຺ທຸຕາ ຈ ໂຫມ ‘ອິທໍ ໂວ ກປ຺ປຕິ, ອິທໍ ໂວ ນ ກປ຺ປຕີຕິ. ອິທານິ ປນ ມຍໍ ຍໍ ອິຈ຺ຉິສ຺ສາມ, ຕໍ ກຣິສ຺ສາມ, ຍໍ ນ ອິຈ຺ຉິສ຺ສາມ, ນ ຕໍ ກຣິສ຺ສາມາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອລໍ, ອາວຸໂສ, ມາ ໂສຈິຕ຺ຖ, ມາ ປຣິເທວິຕ຺ຖ. ນນຸ ເອຕໍ, ອາວຸໂສ, ຠຄວຕາ ປຏິກຈ຺ເຈວ ອກ຺ຂາຕໍ ‘ສພ຺ເພເຫວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາຠາໂວ ວິນາຠາໂວ ອຎ຺ຎຖາຠາໂວ’. ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ອາວຸໂສ, ລພ຺ຠາ. ‘ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕໍ ປໂລກຘມ຺ມໍ, ຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສາປິ ສຣີຣໍ ມາ ປລຸຊ຺ຊີຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ.

໔໓໓. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມລ຺ລປາໂມກ຺ຂາ ສີສໍນ຺ຫາຕາ ອຫຕານິ ວຕ຺ຖານິ ນິວຕ຺ຖາ “ມຍໍ ຠຄວໂຕ ຈິຕກໍ ອາຬິມ຺ເປສ຺ສາມາຕິ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອາຬິມ຺ເປຕຸໍ. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມລ຺ລປາໂມກ຺ຂາ ສີສໍນ຺ຫາຕາ ອຫຕານິ ວຕ຺ຖານິ ນິວຕ຺ຖາ ‘ມຍໍ ຠຄວໂຕ ຈິຕກໍ ອາຬິມ຺ເປສ຺ສາມາຕິ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອາຬິມ຺ເປຕຸນ຺ຕິ? “ອຎ຺ຎຖາ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຕິ. “ກຖໍ ປນ ຠນ຺ເຕ ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຕິ? “ເທວຕານໍ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຐາ, ອຘິປ຺ປາໂຍ ‘ອຍໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ປາວາຍ ກຸສິນາຣໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປ຺ປນ຺ໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ນ ຕາວ ຠຄວໂຕ ຈິຕໂກ ປຊ຺ຊລິສ຺ສຕິ, ຍາວາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ນ ວນ຺ທິສ຺ສຕີຕິ. “ຍຖາ ຠນ຺ເຕ ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ, ຕຖາ ໂຫຕູຕິ.

໔໓໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ເຍນ ກຸສິນາຣາ ມກຸຏພນ຺ຘນໍ ນາມ ມລ຺ລານໍ ເຈຕິຍໍ, ເຍນ ຠຄວໂຕ ຈິຕໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈິຕກໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທິ. ຕານິປິ ໂຂ ປຎ຺ຈຠິກ຺ຂຸສຕານິ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈິຕກໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທິໍສຸ. ວນ຺ທິເຕ ຈ ປນາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ ເຕຫິ ຈ ປຎ຺ຈຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສຍເມວ ຠຄວໂຕ ຈິຕໂກ ປຊ຺ຊລິ.

໔໓໕. ຊາຍມານສ຺ສ ໂຂ ປນ ພຄວໂຕ ສຣີຣສ຺ສ ຍໍ ອໂຫສິ ສວິຕິ ວາ ຈມ຺ມນ຺ຕິ ວາ ມໍສນ຺ຕິ ວາ ນ຺ຫາຣູຕິ ວາ ລສິກາຕິ ວາ, ຕສ຺ສ ເນວ ສາຣິກາ ປຜ຺ຜາຍິຕ຺ຖ, ນ ມສີ; ສຣີຣາເນວ ອວສິສ຺ສິ຺ສຸ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສປ຺ປິສ຺ສ ວາ ເຕລສ຺ສ ວາ ຊາຍມານສ຺ສ ເນວ ສາຣິກາ ປຜ຺ຜາຍຕິ, ນ ມສີ; ເອວເມວ ພຄວໂຕ ສຣີຣສ຺ສ ຊາຍມານສ຺ສ ຍໍ ອໂຫສິ ສວິຕິ ວາ ຈມ຺ມນ຺ຕິ ວາ ມໍສນ຺ຕິ ວາ ນ຺ຫາຣູຕິ ວາ ລສິກາຕິ ວາ, ຕສ຺ສ ເນວ ສາຣິກາ ປຜ຺ຜາຍິຕ຺ຖ, ນ ມສີ; ສຣີຣາເນວ ອວສິສ຺ສິ຺ສຸ. ເຕສຜ຺ຈ ປຜ຺ຈນ຺ນໍ ທຸສ຺ສຍຸຄສຕານໍ ທ຺ເວວ ທຸສ຺ສານິ ນ ຫຍ຺ຫິ຺ສຸ ຍຜ຺ຈ ສພ຺ພອພ຺ພນ຺ຕຣິມໍ ຍຜ຺ຈ ພາຫິຣໍ. ທທ຺ເຍ ຈ ໂຂ ປນ ພຄວໂຕ ສຣີເຣ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ອຸທກທາຣາ ປາຕຸພວິຕ຺ວາ ພຄວໂຕ ຈິຕກໍ ນິພ຺ພາເປສິ. ອຸທກສາລໂຕປິ[1] ອພ຺ພຸນ຺ນມິຕ຺ວາ ພຄວໂຕ ຈິຕກໍ ນິພ຺ພາເປສິ. ໂກສິນາຣກາປິ ມລ຺ລາ ສພ຺ພຄນ຺ໂຣທເກນ ພຄວໂຕ ຈິຕກໍ ນິພ຺ພາເປສຸໍ. ອຖ ໂຂ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ພຄວໂຕ ສຣີຣານິ ສຕ຺ຕາຫໍ ສນ຺ທາຄາເຣ ສຕ຺ຕິປຜ຺ຊຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ທນ຺ປາກາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ[4] ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເທຫິ ສກ຺ກຣິ຺ສຸ ຄຣຸໍ ກຣິ຺ສຸ ມາເນສຸໍ ປູເຊສຸໍ.

ສຣີຣທາຕຸວິພາຊນໍ

໔໓໖. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຣາຊາ ມາຄໂທ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ "ພຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ມາຄໂທ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສິ "ພຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ອຫມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ອຫມ຺ປິ ອຣຫາມິ ພຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ພາຄໍ, ອຫມ຺ປິ ພຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຜ຺ຈ ມຫຜ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມີຕິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເວສາລິກາ ລິຈ຺ສວີ "ພຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ເວສາລິກາ ລິຈ຺ສວີ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ "ພຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ພຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ພາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ພຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຜ຺ຈ ມຫຜ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາຕີ

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ກປິລວຕ຺ຖຸວາສີ ສກ຺ຍາ "ພຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ກປິລວຕ຺ຖຸວາສີ ສກ຺ຍາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ

---

໑. ອຸທກໍ ສາລໂຕປິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)　　໔. ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ)

ປາເທສຸំ "ກຄວາ ອມຸຫາກំ ຌາຕິເສຜຸໂກ, ມຍມຸປິ ອຣຫາມ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ກາຄំ, ມຍມຸປິ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ຖູປຌຸຈ ມຫຌຸຈ ກຣິສຸສາມາຕິ

ອສຸໂສສុំ ໂຂ ອລຸລກປຸປກາ ພຸລໂຍ "ກຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍំ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ ອຖ ໂຂ ອລຸລກປຸປກາ ພຸລໂຍ ໂກສິນາຣການំ ມລຸລານំ ທູຕំ ປາເທສຸំ "ກຄວາປິ ຂຕຸຕິໂຍ ມຍມຸປິ ຂຕຸຕິຍາ, ມຍມຸປິ ອຣຫາມ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ກາຄំ, ມຍມຸປິ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ຖູປຌຸຈ ມຫຌຸຈ ກຣິສຸສາມາຕິ

ອສຸໂສສុំ ໂຂ ຣາມຄາມກາ ໂກລິຍາ "ກຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍំ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາມຄາມກາ ໂກລິຍາ ໂກສິນາຣການំ ມລຸລານំ ທູຕំ ປາເທສຸំ "ກຄວາປິ ຂຕຸຕິໂຍ ມຍມຸປິ ຂຕຸຕິຍາ, ມຍມຸປິ ອຣຫາມ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ກາຄំ, ມຍມຸປິ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ຖູປຌຸຈ ມຫຌຸຈ ກຣິສຸສາມາຕິ

ອສຸໂສສិ ໂຂ ເວຐຸທີປໂກ ພຸຣາຫຸມໂຌ "ກຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍំ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ເວຐຸທີປໂກ ພຸຣາຫຸມໂຌ ໂກສິນາຣການំ ມລຸລານំ ທູຕំ ປາເທສិ "ກຄວາປິ ຂຕຸຕິໂຍ ອຫມຸປິສຸມິ ພຸຣາຫຸມໂຌ, ອຫມຸປິ ອຣຫາມິ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ກາຄំ, ອຫມຸປິ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ຖູປຌຸຈ ມຫຌຸຈ ກຣິສຸສາມີຕິ

ອສຸໂສສុំ ໂຂ ປາເວຍຸຍກາ ມລຸລາ "ກຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍំ ປຣິນິພຸພຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ປາເວຍຸຍກາ ມລຸລາ ໂກສິນາຣການំ ມລຸລານំ ທູຕំ ປາເທສຸំ "ກຄວາປິ ຂຕຸຕິໂຍ ມຍມຸປິ ຂຕຸຕິຍາ, ມຍມຸປິ ອຣຫາມ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ກາຄំ, ມຍມຸປິ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ຖູປຌຸຈ ມຫຌຸຈ ກຣິສຸສາມາຕິ

ເອວំ ວຸຕຸເຕ ໂກສິນາຣກາ ມລຸລາ ເຕ ສງຸເຆ ຄເຌ ເອຕທໂວຈុំ "ກຄວາ ອມຸຫາກំ ຄາມກຸເຂຕຸເຕປຣິນິພຸພຸໂຕ, ນ ມຍំ ທສຸສາມ ກຄວໂຕ ສຣີຣານំ ກາຄນຸຕິ.

໔໓໗. ເອວំ ວຸຕຸເຕ ໂທໂຌ ພຸຣາຫຸມໂຌ ເຕ ສງຸເຆ ຄເຌ ເອຕທໂວຈ;

"ສຸຌນຸຕຸ ໂກນຸໂຕ ມມ ເອກວາຈំ,
ອມຸຫາກ[໑] ພຸທຸໂຘ ອຫຸ ຂນຸຕິວາໂທ.

---

໑. ຖູລໂຍ (ສຸຍາ) ໔. ໝນຸທານຸຣກຸຂຌຕຸຖំ ນິຄຸຄຫິຕໂລໂປ.

ນ ຫິ ສາຘຸ ຍໍ ອຸຕ຺ຕມປຸຄ຺ຄລສ຺ສ,
ສຣີຣຠາເຄ ສິຍາ ສມ຺ປຫາໂຣ.

ສພ຺ເພວ ໂຠນ຺ໂຕ ສຫິຕາ ສມຄ຺ຄາ,
ສມ຺ໂມທມານາ ກໂຣມຏ຺ຐຠາເຄ;
ວິຕ຺ຖາຣິກາ ໂຫນ຺ຕຸ ທິສາສຸ ຖູປາ,
ພຫູ ຊນາ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ປສນ຺ນາຕິ.

໒໓໘. “ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕ຺ວຎ຺ເຎວ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານິ ອຏ຺ຐຘາ ສມໍ ສຸວິຠຕ຺ຕໍ ວິຠຊາຫີຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ໂທໂຓ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕສໍ ສງ຺ຆານໍ ຄຓານໍ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານິ ອຏ຺ຐຘາ ສມໍ ສຸວິຠຕ຺ຕໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ເຕ ສງ຺ເຆ ຄເຓ ເອຕທໂວຈ “ອິມໍ ເມ ໂຠນ຺ໂຕ ຕຸມ຺ພໍ ທທນ຺ຕຸ ອຫມ຺ປິ ຕຸມ຺ພສ຺ສ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມີຕິ. ອທໍສຸ ໂຂ ເຕ ໂທຓສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຕຸມ຺ພໍ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ປິປ຺ປລິວນິຍາ[1] ໂມຣິຍາ “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ປິປ຺ປລິວນິຍາ ໂມຣິຍາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາຕິ. “ນຕ຺ຖິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາໂຄ, ວິຠຕ຺ຕານິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານິ. ອິໂຕ ອງ຺ຄາຣໍ ຫຣຖາຕິ. ເຕ ຕໂຕ ອງ຺ຄາຣໍ ຫຣິໍສຸ[2].

ຘາຕຸຖູປປູຊາ

໒໓໙. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊຄເຫ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກາສິ. ເວສາລິກາປິ ລິຈ຺ຉວີ ເວສາລິຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ກປິລວຕ຺ຖຸວາສີປິ ສກ຺ຍາ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ອລ຺ລກປ຺ປກາປິ ພຸລໂຍ ອລ຺ລກປ຺ເປ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ຣາມຄາມກາປິ ໂກລິຍາ ຣາມຄາເມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ເວຏ຺ຐທີປໂກປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເວຏ຺ຐທີເປ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກາສິ. ປາເວຍ຺ຍກາປິ ມລ຺ລາ ປາວາຍໍ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ໂກສິນາຣກາປິ ມລ຺ລາ ກຸສິນາຣາຍໍ

---

໑. ປິປ຺ຜລິວນິຍາ (ສ຺ຍາ)
໒. ອາຫຣິໍສຸ (ສ຺ຍາ, ກ)

ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ໂທໂຓປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕຸມ຺ພສ຺ສ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກາສິ. ປິປ຺ປລິວນິຍາປິ ໂມຣິຍາ ປິປ຺ປລິວເນ ອງ຺ຄາຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ອກໍສຸ. ອິຕິ ອຏ຺ຐ ສຣີຣຖູປາ ນວໂມ ຕຸມ຺ພຖູໂປ ທສໂມ ອງ຺ຄາຣຖູໂປ. ເອວເມຕໍ ຠູຕປຸພ຺ພນ຺ຕິ.

໔໘໐. ອຏ຺ຐໂທຓໍ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ສຣີຣໍ, ສຕ຺ຕໂທຓໍ ຊມ຺ພຸທີເປ ມເຫນ຺ຕິ.
ເອກຎ຺ຈ ໂທຓໍ ປຸຣິສວຣຸຕ຺ຕມສ຺ສ, ຣາມຄາເມ ນາຄຣາຊາ ມເຫຕິ.

ເອກາຫິ ທາຐາ ຕິທິເວຫິ ປູຊິຕາ, ເອກາ ປນ ຄນ຺ຘາຣປຸເຣ ມຫີຍຕິ;
ກາລິງ຺ຄຣຎ຺ໂຎ ວິຊິເຕ ປຸເນກໍ, ເອກໍ ປນ ນາຄຣາຊາ ມເຫຕິ.

ຕສ຺ເສວ ເຕເຊນ ອຍໍ ວສຸນ຺ຘຣາ,
ອາຍາຄເສຏ຺ເຐຫິ ມຫີ ອລງ຺ກຕາ;
ເອວໍ ອິມໍ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ສຣີຣໍ,
ສຸສກ຺ກຕໍ ສກ຺ກຕສກ຺ກເຕຫິ.

ເທວິນ຺ທນາຄິນ຺ທນຣິນ຺ທປູຊິໂຕ,
ມນຸສ຺ສິນ຺ທເສຏ຺ເຐຫິ ຕເຖວ ປູຊິໂຕ;
ຕໍ ວນ຺ທຖ[1] ປຎ຺ຊລິກາ ລຠິຕ຺ວາ,
ພຸທ຺ໂຘ ຫເວ ກປ຺ປສເຕຫິ ທຸລ຺ລໂຠຕິ.

ຈຕ຺ຕາລີສ ສມາ ທນ຺ຕາ, ເກສາ ໂລມາ ຈ ສພ຺ພໂສ;
ເທວາ ຫຣິໍສຸ ເອເກກໍ, ຈກ຺ກວາຬປຣມ຺ປຣາຕິ.

ມຫາປຣິນິພ຺ພານສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

---

໑. ຕໍ ຕໍ ວນ຺ທຖ (ສ຺ຍາ)

໔. ມຫາສຸທສ຺ສນສຸຕ຺ຕໍ

໒໔໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກຸສິນາຣາຍໍ ວິຫຣຕິ ອຸປວຕ຺ຕເນ ມລ຺ລານໍ ສາລວເນ ອນ຺ຕເຣນ ຍມກສາລານໍ ປຣິນິພ຺ພານສມເຍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມາ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ອິມສ຺ມິໍ ຂຸທ຺ທກນຄຣເກ ອຸຊ຺ຊງ຺ຄລນຄຣເກ ສາຂານຄຣເກ ປຣິນິພ຺ພາຍິ. ສນ຺ຕິ ຠນ຺ເຕ ອຎ຺ຎານິ ມຫານຄຣານິ. ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຈມ຺ປາ, ຣາຊຄຫໍ, ສາວຕ຺ຖີ, ສາເກຕໍ, ໂກສມ຺ພີ, ພາຣາຓສີ; ເອຕ຺ຖ ຠຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕຸ. ເອຕ຺ຖ ພຫູ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລາ ຄຫປຕິມຫາສາລາ ຕຖາຄເຕ ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ, ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣປູຊໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ

໒໔໒. “ມາ ເຫວໍ ອານນ຺ທ ອວຈ; ມາ ເຫວໍ ອານນ຺ທ ອວຈ ຂຸທ຺ທກນຄຣກໍ ອຸຊ຺ຊງ຺ຄລນຄຣກໍ ສາຂານຄຣກນ຺ຕິ.

ກຸສາວຕີຣາຊຘານີ

“ຠູຕປຸພ຺ພໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ນາມ ອໂຫສິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ[1] ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຣຎ຺ໂຎ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອຍໍ ກຸສິນາຣາ ກຸສາວຕີ ນາມ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ. ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ຈ ປຈ຺ຉິເມນ ຈ ທ຺ວາທສໂຍຊນານິ ອາຍາເມນ, ອຸຕ຺ຕເຣນ ຈ ທກ຺ຂິເຓນ ຈ ສຕ຺ຕໂຍຊນານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ. ກຸສາວຕີ ອານນ຺ທ ຣາຊຘານີ ອິທ຺ຘາ ເຈວ ອໂຫສິ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ຈ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສາ ຈ ສຸຠິກ຺ຂາ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ເທວານໍ ອາລກມນ຺ທາ ນາມ ຣາຊຘານີ ອິທ຺ຘາ ເຈວ ໂຫຕິ ຜີຕາ ຈ[2] ພຫຸຊນາ ຈ ອາກິຓ຺ຓຍກ຺ຂາ ຈ ສຸຠິກ຺ຂາ ຈ; ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ກຸສາວຕີ ຣາຊຘານີ ອິທ຺ຘາ ເຈວ ອໂຫສິ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ຈ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສາ ຈ ສຸຠິກ຺ຂາ ຈ. ກຸສາວຕີ ອານນ຺ທ ຣາຊຘານີ ທສຫິ ສທ຺ເທຫິ ອວິວິຕ຺ຕາ ອໂຫສິ ທິວາ ເຈວ ຣຕ຺ຕິຎ຺ຈ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຫຕ຺ຖິສທ຺ເທນ ອສ຺ສສທ຺ເທນ ຣຖສທ຺ເທນ ເຠຣິສທ຺ເທນ

---

໑. ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາຠິສິຕ຺ໂຕ (ກ), ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ (ມຫາປຣິນິພ຺ພານສຸຕ຺ຕ)

໒. ອິທ຺ຘາ ເຈວ ອໂຫສິ ຜີຕາ ຈ (ສ຺ຍາ)

ມຸທິງຄສທຸເທນ ວີຕາສທຸເທນ ຄີຕສທຸເທນ ສງຂສທຸເທນ ສມຸມສທຸເທນ ປາຕິຕາລ-ສທຸເທນ 'ອສຸນາຖ ປິວຖ ຂາທຖາຕິ ທສເມນ ສທຸເທນ.

"ກຸສາວຕີ ອານນຸທ ຣາຊຣານີ ສຕຸຕຫິ ປາການເຣຫິ ປຣິກຸຂິຕຸຕາ ອໂຫສິ. ເອໂກ ປາກາໂຣ ໂສວຕຸຕມໂຍ, ເອໂກ ຣູປິຍມໂຍ, ເອໂກ ເວຣຸຣິຍມໂຍ, ເອໂກ ຜລິກມໂຍ, ເອໂກ ໂລຫິຕງກມໂຍ[1], ເອໂກ ມສາຣຄລຸລມໂຍ, ເອໂກ ສພຸພຣຕນ-ມໂຍ. ກຸສາວຕິຍາ ອານນຸທ ຣາຊຣານິຍາ ຈຕຸນຸນໍ ວຕຸຕານໍ ທຸວາຣານິ ອເຫສຸໍ. ເອກໍ ທຸວາຣໍ ໂສວຕຸຕມຍໍ, ເອກໍ ຣູປິຍມຍໍ, ເອກໍ ເວຣຸຣິຍມຍໍ, ເອກໍ ຜລິກມຍໍ. ເອເກກສຸມິ ທຸວາເຣ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ເອສິກາ ນິຂາຕາ ອເຫສຸໍ ຕິໂປຣິສງຄາ ຕິໂປຣິສນິຂາຕາ ທຸວາທສໂປຣິສາ ອຸພຸເພເຣນ. ເອກາ ເອສິກາ ໂສວຕຸຕມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ, ເອກາ ເວຣຸຣິຍມຍາ, ເອກາ ຜລິກມຍາ, ເອກາ ໂລຫິຕງກມຍາ, ເອກາ ມສາຣຄລຸລມຍາ, ເອກາ ສພຸພຣຕນມຍາ.

ກຸສາວຕີ ອານນຸທ ຣາຊຣານີ ສຕຸຕຫິ ຕາລປນຸຕິຫິ ປຣິກຸຂິຕຸຕາ ອໂຫສິ. ເອກາ ຕາລປນຸຕິ ໂສວຕຸຕມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ, ເອກາ ເວຣຸຣິຍມຍາ, ເອກາ ຜລິກມຍາ, ເອກາ ໂລຫິຕງກມຍາ, ເອກາ ມສາຣຄລຸລມຍາ, ເອກາ ສພຸພຣຕນມຍາ. ໂສວຕຸຕມຍສຸສ ຕາລສຸສ ໂສວຕຸຕມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ຣູປິຍມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຣູປິຍມຍສຸສ ຕາລສຸສ ຣູປິຍມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ໂສວຕຸຕມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ເວຣຸຣິຍມຍສຸສ ຕາລສຸສ ເວຣຸຣິຍມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ຜລິກມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຜລິກມຍສຸສ ຕາລສຸສ ຜລິກມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ເວຣຸຣິຍມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ໂລຫິຕງກມຍສຸສ ຕາລສຸສ ໂລຫິຕງກມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ມສາຣຄລຸລມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ມສາຣຄລຸລມຍສຸສ ຕາລສຸສ ມສາຣຄລຸລມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ໂລຫິຕງກມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ສພຸພຣຕນມຍສຸສ ຕາລສຸສ ສພຸພຣຕນມໂຍ ຂນຸໂຣ ອໂຫສິ, ສພຸພຣຕນມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຕາສໍ ໂຂ ປນານນຸທ, ຕາລປນຸຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທຸໂທ ອໂຫສິ ວຄຸຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ[4] ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ເສຍຸຍຖາປິ ອານນຸທ ປຌຸຈງຄິກສຸສ ຕູຣິຍສຸສ ສຸວິນີຕສຸສ ສຸປຸປຕິຕາລິຕສຸສ ສຸກຸສເລຫິ ສມນຸນາຫຕສຸສ ສທຸໂທ ໂຫຕິ ວຄຸຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ

---

໑. ໂລຫິຕງຄມໂຍ (ກ), ໂລຫິຕກມໂຍ (ພຸຍາກຣເຕສຸ)

໔. ກມນີໂຍ (ສີ, ສຸຍາ, ອິ)

ຂມນີໂຍ ຈ ມຫນີໂຍ ຈ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ຕາສໍ ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທ຺ໂທ ອໂຫສິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມຫນີໂຍ ຈ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເຕນ ສມເຍນ ກຸສາວຕິຍາ ຣາຊຮານິຍາ ຮຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ ໂສຕ຺ຫາ ປິປາສາ, ເຕ ຕາສໍ ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທ຺ເທນ ປຣິຈາເຣສຸໍ.

ຈກ຺ກຣຕນໍ

໔໔໓. "ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ ຈຕູຫິ ຈ ອິທ຺ຮີຫິ. ກຕເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ? ອິຮານນ຺ທ, ຣຄ຺ໂຄ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ສຫສ຺ສາຣໍ ສເນມິກໍ ສນາພິກໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ. ທິສ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ສຸຕໍ ໂຂ ປເນຕໍ "ຍສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຮາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸພວຕິ ສຫສ຺ສາຣໍ ສເນມິກໍ ສນາພິກໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ, ໂສ ໂຫຕິ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ. ອສ຺ສໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ.

໔໔໔. "ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ສຸວຕ຺ຕກິງ຺ກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຕນ ຫຕ຺ເຖນ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອພ຺ກຸກ຺ກິຣິ 'ປວຕ຺ຕຕຸ ກວໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ, ອພິວິຊິນາຕຸ ກວໍ ຈກ຺ກຣຕນນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ ອານນ຺ທ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ[1], ອນ຺ວເທວ[2] ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສທ຺ຮີ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ, ຍສ຺ມີ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປເທເສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຕິຝ຺ກາສິ, ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ວາສໍ ອຸປຄຈ຺ຊິ ສທ຺ຮີ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ເອຫິ ໂຂ ມຫາຣາຊ, ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ສກໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອນຸສາສ ມຫາຣາຊາຕິ. ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ເອວມາຫ 'ປາໂຕ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ, ອທິນ຺ນໍ ນ ອາທາຕພ຺ພໍ, ກາເມສຸ ມິຈ຺ຊາ ນ ຈຣິຕພ຺ພາ, ມຸສາ ນ ພາຕິຕພ຺ພາ, ມຊ຺ຊໍ ນ ປາຕພ຺ພໍ,

---

໑. ປວຕ຺ຕິ (ສຸຍາ, ກ)

໒. ອນ຺ເທວ (ສຸຍາ)

ຍຖາພຸຕ຺ຕຌ຺ຈ ພຸຌ຺ຊຖາຕິ.ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອນຸຍນ຺ຕາ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຕໍ ອານນ຺ທ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຌໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ ຯເປຯ ທກ຺ຂິຌໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ ຯເປຯ ປຈ຺ຉິມໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ, ອນ຺ວເທວ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສທ຺ຘິ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ຍສ຺ມິ຺ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປເທເສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຕິຎ຺ຐາສິ, ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ວາສໍ ອຸປຄຈ຺ຉິ ສທ຺ຘິ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ເອຫິ ໂຂ ມຫາຣາຊ, ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ສກໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອນຸສາສ ມຫາຣາຊາຕິ. ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ເອວມາຫ 'ປາໂຌ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ, ອທິນ຺ນໍ ນ ອາທາຕພ຺ພໍ, ກາເມສຸ ມິຈ຺ຉາ ນ ຈຣິຕພ຺ພາ, ມຸສາ ນ ພາສິຕພ຺ພາ, ມຊ຺ຊໍ ນ ປາຕພ຺ພໍ, ຍຖາພຸຕ຺ຕຌ຺ຈ ພຸຌ຺ຊຖາຕິ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອນຸຍນ຺ຕາ ອເຫສຸໍ.

໒໔໕. "ອຖ ໂຂ ຕໍ ອານນ຺ທ ຈກ຺ກຣຕນໍ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິ຺ ອພິວິຊິນິຕ຺ວາ ກຸສາວຕິ຺ ຣາຊຘານິ຺ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸຣທ຺ວາເຣ ອຕ຺ຖກຣຌປມຸເຂ ອກ຺ຂາຫຕໍ ມຌ຺ເຌ ອຎ຺ຐາສິ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ອຸປໂສພຍມານໍ. ຣຌ຺ໂຌ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (໑)

ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ

໒໔໖. "ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ສພ຺ພເສໂຕ ສຕ຺ຕປ຺ປຕິຎ຺ໂຐ ອິທ຺ຘິມາ ເວຫາສງ຺ຄໂມ ອຸໂປສໂຖ ນາມ ນາຄຣາຊາ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທິ 'ພທ຺ທກໍ ວຕ ໂພ ຫຕ຺ຖິຍານໍ, ສເຈ ທມຖໍ ອຸເປຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ ອານນ຺ທ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄນ຺ຘຫຕ຺ຖາຊານີໂຍ ທີຘຣຕ຺ຕໍ ສຸປຣິທນ຺ໂຕ, ເອວເມວ ທມຖໍ ອຸປຄຈ຺ຉິ. ພູຕປຸພ຺ພໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕເມວ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິ຺ ອນຸຍາຍິຕ຺ວາ ກຸສາວຕິ຺ ຣາຊຘານິ຺ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ປາຕຣາສມກາສິ. ຣຌ຺ໂຌ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (໒)

ອສຸສຣຕນໍ

໘໘໗. "ປຸນ ຈປຣໍ ອານນຸທ ຣຸລຸໂລ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ອສຸສຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ສພຸພເສໂຕ ກາຣສີໂສ ມຸລຸຊເກໂສ ອິທຸຜິມາ ເວຫາສງຄໂມ ວລາຫໂກ ນາມ ອສຸສຣາຊາ. ຕໍ ທິສຸວາ ຣຸລຸໂລ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ຈິຕຸຕໍ ປສີທິ 'ກທຸທກໍ ວຕ ໂກ ອສຸສຍານໍ ສເຈ ທມຖໍ ອຸເປຍຸຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ ອານນຸທ ອສຸສຣຕນໍ ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ກທຸໂທ ອສຸສາຊານີໂຍ ທີຜຣຕຸຕໍ ສຸປຣິທນຸໂຕ, ເອວເມວ ທມຖໍ ອຸປຄຈຸຉິ. ກູຕປຸພຸພໍ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ຕເມວ ອສຸສຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ອກິຣຸທິຕຸວາ ສມຸທຸທປຣິຍນຸຕໍ ປຖວິ ອນຸຍາຍິຕຸວາ ກຸສາວຕີ ຣາຊຜານີ ປຈຸຈາຄນຸຕຸວາ ປາຕຣາສມກາສິ. ຣຸລຸໂລ ອານນຸທ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອວຣູປໍ ອສຸສຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (໓)

ມຕິຣຕນໍ

໘໘໘. "ປຸນ ຈປຣໍ ອານນຸທ ຣຸລຸໂລ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ມຕິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. ໂສ ອໂຫສິ ມຕີ ເວຣຸຣິໂຍ ສຸໂກ ຊາຕິມາ ອຝຸກໍໂສ ສຸປຣິກມຸມກໂຕ ອຈຸໂຉ ວິປຸປສນຸໂນ ອນາວິໂລ ສພຸພາກາຣສມຸປນຸໂນ. ຕສຸສ ໂຂ ປນານນຸທ, ມຕິຣຕນສຸສ ອາກາ ສມນຸຕາ ໂຍຊນໍ ຜຸຜາ ອໂຫສິ. ກູຕປຸພຸພໍ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ຕເມວ ມຕິຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ຈຕຸຣງຄິນີ ເສນໍ ສນຸນຍຸຫິຕຸວາ ມຕີ ຜຊຄຸຄໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ຣຕຸຕນຸຜກາຣຕິມິສາຍ ປາຍາສິ. ເຍ ໂຂ ປນານນຸທ, ສມນຸຕາ ຄາມາ ອເຫສຸໍ, ເຕ ເຕໂນກາເສນ ກມຸມນຸເຕ ປໂຍເຊສຸໍ ທິວາຕິ ມລຸລມານາ. ຣຸລຸໂລ ອານນຸທ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອວຣູປໍ ມຕິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (໘)

ອິຕຸຖິຣຕນໍ

໘໘໙. "ປຸນ ຈປຣໍ ອານນຸທ ຣຸລຸໂລ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ອິຕຸຖິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ອກິຣູປາ ທສຸສນີຍາ ປາສາທິກາ ປຣມາຍ ວຕຸຕໂປກຸຂຣຕາຍ ສມນຸນາຄຕາ ນາຕິທີຜາ ນາຕິຣສຸສາ ນາຕິກິສາ ນາຕິຖູລາ ນາຕິກາລິກາ ນາຈຸໂຈທາຕາ ອຕິກຸກນຸຕາ ມານຸສິວຕຸຕໍ[1] ອປຸປຕຸຕາ ທິພຸພວຕຸຕໍ. ຕສຸສ ໂຂ ປນານນຸທ, ອິຕຸຖິຣຕນສຸສ ເອວຣູໂປ ກາຍສມຸຜສຸໂສ ໂຫຕິ, ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ

---

[1] ໑. ມານຸສຸສີວຕຸຕໍ (ສຸຍາ)

ຕູລປິຈຸໂນ ວາ ກປຸປາສປິຈຸໂນ ວາ. ຕສຸສ ໂຂ ປນານນຸທ, ອິຕຸຖິຣຕນສຸສ ສີເຕ ອຸຕຸຫານີ ຄຕຸຕານີ ໂຫນຸຕິ, ອຸຕຸເຫ ສີຕານີ. ຕສຸສ ໂຂ ປນານນຸທ, ອິຕຸຖິຣຕນສຸສ ກາຍໂຕ ຈນຸທນຄນຸໂທ ວາຍຕິ, ມຸຂໂຕ ອຸປຸປລຄນຸໂທ. ຕໍ ໂຂ ປນານນຸທ, ອິຕຸຖິຣຕນໍ ຣຄຸໂຍ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ປຸພຸພຸຜຸກາຍິນີ ອໂຫສິ ປຈຸສານິປາຕິນີ ກິງການປຕິສຸສາວິນີ ມນາປຈາຣິນີ ປິຍວາທິນີ. ຕໍ ໂຂ ປນານນຸທ, ອິຕຸຖິຣຕນໍ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ ມນສາປິ ໂນ ອຕິຈຣິ[໑], ກຸໂຕ ປນ ກາເຍນ. ຣຄຸໂຍ ອານນຸທ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອວຣູປໍ ອິຕຸຖິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (໕)

ຄຫປຕິຣຕນໍ

໒໕໐. "ປຸນ ຈປຣໍ ອານນຸທ ຣຄຸໂຍ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. ຕສຸສ ກມຸມວິປາກຊໍ ທິພຸພຈກຸຂຸ ປາຕຸຣໂຫສິ ເຍນ ນິຘີ ປສຸສຕິ ສສຸສາມິກມຸປິ ອສຸສາມິກມຸປິ. ໂສ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ເອວມາຫ 'ອປຸໂປສຸສຸກຸໂກ ຕຸວໍ ເທວ ໂຫຫິ, ອຫໍ ເຕ ຘເນນ ຘນກຣຓິຍໍ ກຣິສຸສາມີຕິ. ພູຕປຸພຸພໍ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸໂສ ຕເມວ ຄຫປຕິຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ນາວໍ ອພິຣຸຫິຕຸວາ ມຊຸເຊ ຄງຄາຍ ນທິຍາ ໂສຕໍ ໂອຄາຫິຕຸວາ ຄຫປຕິຣຕນໍ ເອຕທໂວຈ 'ອຕຸໂຖ ເມ, ຄຫປຕິ, ຫິຣຄຸຄສຸວຄຸເຓນາຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ເອກໍ ຕີຣໍ ນາວາ ອຸເປຕູຕິ. 'ອິເຘວ ເມ, ຄຫປຕິ, ອຕຸໂຖ ຫິຣຄຸຄສຸວຄຸເຓນາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ ອານນຸທ ຄຫປຕິຣຕນໍ ອຸໂພຫິ ຫຕຸເຖຫິ ອຸທກໍ ໂອມສິຕຸວາ ປູຣໍ ຫິຣຄຸຄສຸວຄຸຕສຸສ ກຸມຸກິໍ ອຸທຸຘຣິຕຸວາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ ເອຕທໂວຈ 'ອລເມຕຸຕາວຕາ ມຫາຣາຊ, ກຕເມຕຸຕາວຕາ ມຫາຣາຊ, ປູຊິຕເມຕຸຕາວຕາ ມຫາຣາຊາຕິ. ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸໂສ ເອວມາຫ 'ອລເມຕຸຕາວຕາ ຄຫປຕິ, ກຕເມຕຸຕາວຕາ ຄຫປຕິ, ປູຊິຕເມຕຸຕາວຕາ ຄຫປຕີຕິ. ຣຄຸໂຍ ອານນຸທ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອວຣູປໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (໖)

ປຣິຓາຍກຣຕນໍ

໒໕໑. "ປຸນ ຈປຣໍ ອານນຸທ ຣຄຸໂຍ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ປຓຸທິໂຕ ວິຍຕຸໂຕ ເມຘາວີ ປຕິພໂລ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ

---

໑. ອຕິຈຣີ (ກ), ອຕິຈາຣີ (ສີ, ສຸຍາ, ປີ)

ອຸປຍາເປຕພ຺ພໍ ອຸປຍາເປຕຸໍ, ອປຍາເປຕພ຺ພໍ ອປຍາເປຕຸໍ, ກເປຕພ຺ພໍ ກເປຕຸໍ. ໂສ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ 'ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຕ຺ວໍ ເທວ ໂຫຫິ, ອຫມນຸສາສິສ຺ສາມີຕິ. ຣຍ຺ໂຍ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ປຣິຕາຍກຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. (ກ)

"ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

ຈຕຸອິທ຺ຘິສມນ຺ນາຄໂຕ

໔໕໔. "ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຘີຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ. ກຕມາຫິ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຘີຫິ? ອິຘານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອພິຣູໂປ ອໂຫສິ ທສ຺ສນີໂຍ ປາສາທິໂກ ປຣມາຍ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຕິວິຍ ອຍ຺ເຍຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ. ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ປຖມາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ທີຒາຍຸໂກ ອໂຫສິ ຈິຣຏ຺ຒິຕິໂກ ອຕິວິຍ ອຍ຺ເຍຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ. ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ທຸຕິຍາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອປ຺ປາພາໂຘ ອໂຫສິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ສມເວປາກິນິຍາ ຄຫຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຕ຺ຫາຍ ອຕິວິຍ ອຍ຺ເຍຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ. ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ຕຕິຍາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ປີໂຍ ອໂຫສິ ມນາໂປ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ປິຕາ ປຸຕ຺ຕານໍ ປີໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ປີໂຍ ອໂຫສິ ມນາໂປ. ຣຍ຺ໂຍປິ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ປິຍາ ອເຫສຸໍ ມນາປາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ປິຕຸ ປຸຕ຺ຕາ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕິ ມນາປາ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣຍ຺ໂຍປິ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ປິຍາ ອເຫສຸໍ ມນາປາ.

"ພູຕປຸພ຺ພໍ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ອຸຍ຺ຍານພູມິໍ ນິຍ຺ຍາສິ. ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ

ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ໌ສຸ 'ອຕຣມາໂນ ເທວ ຍາຫິ, ຍຖາ ຕ໌ ມຍ໌ ຈິຣຕຣ໌ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາຕິ. ຣາຊາປິ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສາຣຖິ໌ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອຕຣມາໂນ, ສາຣຖິ, ຣຖ໌ ເປເສຫິ, ຍຖາ ອຫ໌ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ຈິຣຕຣ໌ ປສ຺ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ຈຕ຺ຕ຺ຖິຍາ[1] ອິທ຺ຨິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ. ຣາຊາ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຫິ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຨີຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

ຘມ຺ມປາສາທໂປກ຺ຂຣຕີ

໔໕໖. "ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣຓ຺ໂຓ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ຍ໌ນູນາຫ໌ ອິມາສຸ ຕາລນ຺ຕຣິກາສຸ ຘນຸສເຕ ຘນຸສເຕ ໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ ມາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ.

"ມາເປສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕາສຸ ຕາລນ຺ຕຣິກາສຸ ຘນຸສເຕ ຘນຸສເຕ ໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ. ຕາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ ຈຕ຺ນ຺ນ໌ ວຓ຺ຓານ໌ ອິຏ຺ຐກາຫິ ຈິຕາ ອເຫສຸ໌ ເອກາ ອິຏ຺ຐກາ ໂສວຓ຺ຓມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ, ເອກາ ເວຬຸຣິຍມຍາ, ເອກາ ຜລິກມຍາ.

"ຕາສຸ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ໂປກ຺ຂຣຕີສຸ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈຕ຺ຕາຣິ ໂສປານານິ ອເຫສຸ໌ ຈຕ຺ນ຺ນ໌ ວຓ຺ຓານ໌, ເອກ໌ ໂສປານ໌ ໂສວຓ຺ຓມຍ໌ ເອກ໌ ຣູປິຍມຍ໌ ເອກ໌ ເວຬຸຣິຍມຍ໌ ເອກ໌ ຜລິກມຍ໌. ໂສວຓ຺ຓມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ໂສວຓ຺ຓມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸ໌, ຣູປິຍມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຓ຺ຫີສຄ຺ຈ. ຣູປິຍມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ຣູປິຍມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸ໌, ໂສວຓ຺ຓມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຓ຺ຫີສຄ຺ຈ. ເວຬຸຣິຍມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ເວຬຸຣິຍມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸ໌, ຜລິກມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຓ຺ຫີສຄ຺ຈ. ຜລິກມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ຜລິກມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸ໌, ເວຬຸຣິຍມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຓ຺ຫີສຄ຺ຈ. ຕາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ ທ຺ວີຫິ ເວທິກາຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ອເຫສຸ໌ ເອກາ ເວທິກາ ໂສວຓ຺ຓມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ. ໂສວຓ຺ຓມຍາຍ ເວທິກາຍ ໂສວຓ຺ຓມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸ໌, ຣູປິຍມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຓ຺ຫີສຄ຺ຈ. ຣູປິຍມຍາຍ ເວທິກາຍ ຣູປິຍມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸ໌, ໂສວຓ຺ຓມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຓ຺ຫີສຄ຺ຈ. ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣຓ຺ໂຓ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ຍ໌ນູນາຫ໌ ອິມາສຸ ໂປກ຺ຂຣຕີສຸ ເອວຣູປ໌ ມາລ໌ ໂຣປາເປຍ຺ຍ໌ ອຸປ຺ປລ໌ ປທຸມ໌ ກຸມຸທ໌ ປຸຓ຺ຓຣີກ໌ ສພ຺ໂພຕຸກ໌ ສພ຺ພຊນສ຺ສ

---

໑. ຈຕ຺ຕ຺ຖາຍ (ສ຺ຍາ)

ອນາວຜນ຺ຕີ. ໂຣປາເປສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕາສຸ ໂປກ຺ຂຣຕີສຸ ເອວຣູປໍ ມາລໍ ອຸປ຺ປລໍ ປທຸມໍ ກຸມຸທໍ ປຸຕ຺ທຣີກໍ ສພ຺ໂພຕຸກໍ ສພ຺ພຊນສ຺ສ ອນາວຜໍ.

໔໕໔. "ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣລ຺ໂລ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອິມາສໍ ໂປກ຺ຂຣຕີນໍ ຕີເຣ ນ຺ຫາປເກ ປຸຣິເສ ກເປຍ຺ຍໍ, ເຍ ອາຄຕາຄຕໍ ຊນໍ ນ຺ຫາເປສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ກເປສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕາສໍ ໂປກ຺ຂຣຕີນໍ ຕີເຣ ນ຺ຫາປເກ ປຸຣິເສ, ເຍ ອາຄຕາຄຕໍ ຊນໍ ນ຺ຫາເປສຸໍ.

"ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣລ຺ໂລ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອິມາສໍ ໂປກ຺ຂຣຕີນໍ ຕີເຣ ເອວຣູປໍ ທານໍ ປຜ຺ກເປຍ຺ຍໍ ອນ຺ນໍ ອນ຺ນຜ຺ກິກສ຺ສ[1], ປານໍ ປານຜ຺ກິກສ຺ສ, ວຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຖຜ຺ກິກສ຺ສ, ຍານໍ ຍານຜ຺ກິກສ຺ສ, ສຍນໍ ສຍນຜ຺ກິກສ຺ສ, ອິຕ຺ຖິ ອິຕ຺ຖິຜ຺ກິກສ຺ສ, ຫິຣລ຺ລໍ ຫິຣລ຺ລຜ຺ກິກສ຺ສ, ສຸວຕ຺ຕໍ ສຸວຕ຺ຕຜ຺ກິກສ຺ສາຕິ. ປຜ຺ກເປສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕາສໍ ໂປກ຺ຂຣຕີນໍ ຕີເຣ ເອວຣູປໍ ທານໍ ອນ຺ນໍ ອນ຺ນຜ຺ກິກສ຺ສ, ປານໍ ປານຜ຺ກິກສ຺ສ, ວຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຖຜ຺ກິກສ຺ສ, ຍານໍ ຍານຜ຺ກິກສ຺ສ, ສຍນໍ ສຍນຜ຺ກິກສ຺ສ, ອິຕ຺ຖິ ອິຕ຺ຖິຜ຺ກິກສ຺ສ, ຫິຣລ຺ລໍ ຫິຣລ຺ລຜ຺ກິກສ຺ສ, ສຸວຕ຺ຕໍ ສຸວຕ຺ຕຜ຺ກິກສ຺ສ.

໔໕໕. "ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຫປຕິກາ ປຫູຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ອາທາຍ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ອິທໍ ເທວ ປຫູຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ເທວລ຺ເລວ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອາກຕໍ, ຕໍ ເທໂວ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕູຕິ. 'ອລໍ ໂກ, ມມປິທໍ ປຫູຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ຆມ຺ມິເກນ ພລິນາ ອກິສງ຺ຂຕໍ, ຕລ຺ຈ ໂວ ໂຫຕຸ, ອິໂຕ ຈ ກີຍ຺ໂຍ ຫຣຖາຕິ. ເຕ ຣລ຺ລາ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ອປກ຺ກມ຺ມ ເອວໍ ສມຈິນ຺ເຕສຸໍ 'ນ ໂຂ ເອຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຕິຣູປໍ, ຍໍ ມຍໍ ອິມານິ ສາປເຕຍ຺ຍານິ ປຸນເທວ ສການິ ຒຣານິ ປຜິຫເຣຍ຺ຍາມ. ຍໍນູນ ມຍໍ ຣລ຺ໂລ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ນິເວສນໍ ມາເປຍ຺ຍາມາຕິ. ເຕ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນິເວສນໍ ເຕ ເທວ, ມາເປສ຺ສາມາຕິ. ອຆິວາເສສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ.

໔໕໖. "ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ຣລ຺ໂລ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມລ຺ລາຍ ວິສ຺ສກມ຺ມໍ[4] ເທວປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ເອຫິ ຕ຺ວໍ,

---

໑. ອນ຺ນຕ຺ຖິຕສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປກາຣູເປເນວ ທິສ຺ສຕິ.　　໔. ວິສຸກມ຺ມໍ (ກ)

ສມ຺ມ ວິສ຺ສກມ຺ມ, ຣຍ຺ໂຍ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ນິເວສນໍ ມາເປຫິ ທມ຺ມໍ ນາມ ປາສາທນ຺ຕິ. 'ເອວໍ ພທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ ອານນ຺ທ ວິສ຺ສກມ຺ໂມ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຍ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຍ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ເທເວສຸ ຕາວຕິໍເສສຸ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ຣຍ຺ໂຍ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ວິສ຺ສກມ຺ໂມ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ເອຕທໂວຈ 'ນິເວສນໍ ເຕ ເທວ, ມາເປສ຺ສາມິ ທມ຺ມໍ ນາມ ປາສາທນ຺ຕິ. ອທິວາເສສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ.

"ມາເປສິ ໂຂ ອານນ຺ທ ວິສ຺ສກມ຺ໂມ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຣຍ຺ໂຍ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ນິເວສນໍ ທມ຺ມໍ ນາມ ປາສາທໍ. ທມ຺ໂມ ອານນ຺ທ ປາສາໂທ ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ປຈ຺ຊິເມນ ຈ ໂຍຊນໍ ອາຍາເມນ ອໂຫສິ. ອຸຕ຺ຕເຣນ ທກ຺ຂິເຕນ ຈ ອທ຺ฒໂຍຊນໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ. ທມ຺ມສ຺ສ ອານນ຺ທ ປາສາທສ຺ສ ຕິໂປຣິສໍ ອຸຈ຺ຈເຕຣນ ວຕ຺ຖຸ ຈິຕໍ ອໂຫສິ ຈຕຸນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານໍ ອິຏ຺ກາຫິ ເອກາ ອິຏ຺ກາ ໂສວຕ຺ຕມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ, ເອກາ ເວລຸຣິຍມຍາ, ເອກາ ຜລິກມຍາ.

"ທມ຺ມສ຺ສ ອານນ຺ທ ປາສາທສ຺ສ ຈຕຸຣາສີຕິ ຖມ຺ພສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານໍ ເອໂກ ຖມ຺ໂພ ໂສວຕ຺ຕມໂຍ, ເອໂກ ຣູປິຍມໂຍ, ເອໂກ ເວລຸຣິຍມໂຍ, ເອໂກ ຜລິກມໂຍ. ທມ຺ໂມ ອານນ຺ທ ປາສາໂທ ຈຕຸນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານໍ ຜລເກຫິ ສນ຺ຖໂຕ ອໂຫສິ ເອກໍ ຜລກໍ ໂສວຕ຺ຕມຍໍ, ເອກໍ ຣູປິຍມຍໍ, ເອກໍ ເວລຸຣິຍມຍໍ, ເອກໍ ຜລິກມຍໍ.

"ທມ຺ມສ຺ສ ອານນ຺ທ ປາສາທສ຺ສ ຈຕຸວີສຕິ ໂສປານານິ ອເຫສຸໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານໍ ເອກໍ ໂສປານໍ ໂສວຕ຺ຕມຍໍ, ເອກໍ ຣູປິຍມຍໍ, ເອກໍ ເວລຸຣິຍມຍໍ, ເອກໍ ຜລິກມຍໍ. ໂສວຕ຺ຕມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ໂສວຕ຺ຕມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸໍ ຣູປິຍມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຸຕ຺ຫີສຍ຺ຈ. ຣູປິຍມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ຣູປິຍມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸໍ ໂສວຕ຺ຕມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຸຕ຺ຫີສຍ຺ຈ. ເວລຸຣິຍມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ເວລຸຣິຍມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸໍ ຜລິກມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຸຕ຺ຫີສຍ຺ຈ. ຜລິກມຍສ຺ສ ໂສປານສ຺ສ ຜລິກມຍາ ຖມ຺ພາ ອເຫສຸໍ ເວລຸຣິຍມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຸຕ຺ຫີສຍ຺ຈ.

"ທມ຺ເມ ອານນ຺ທ ປາສາເທ ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຏາຄາຣສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານໍ ເອກໍ ກູຏາຄາຣໍ ໂສວຕ຺ຕມຍໍ, ເອກໍ ຣູປິຍມຍໍ, ເອກໍ ເວລຸຣິຍມຍໍ,

ເອກໍ ຜລິກມຍໍ. ໂສວຕຸຕມເຍ ກູຜາຄາເຣ ຣູປິຍມໂຍ ປລຸລງໂກ ປຌຸຌຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ຣູປິຍມເຍ ກູຜາຄາເຣ ໂສວຕຸຕມໂຍ ປລຸລງໂກ ປຌຸຌຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ເວຬຸຣິຍມເຍ ກູຜາຄາເຣ ທນຸຕມໂຍ ປລຸລງໂກ ປຌຸຌຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ຜລິກມເຍ ກູຜາຄາເຣ ສາຣມໂຍ ປລຸລງໂກ ປຌຸຌຕຸໂຕ ອໂຫສິ. ໂສວຕຸຕມຍສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ຣູປິຍມໂຍ ຕາໂລ ກິໂຕ ອໂຫສິ, ຕສຸສ ຣູປິຍມໂຍ ຂນຸໂຘ ໂສວຕຸຕມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຣູປິຍມຍສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ໂສວຕຸຕມໂຍ ຕາໂລ ກິໂຕ ອໂຫສິ, ຕສຸສ ໂສວຕຸຕມໂຍ ຂນຸໂຘ, ຣູປິຍມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ເວຬຸຣິຍມຍສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ຜລິກມໂຍ ຕາໂລ ກິໂຕ ອໂຫສິ, ຕສຸສ ຜລິກມໂຍ ຂນຸໂຘ, ເວຬຸຣິຍມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຜລິກມຍສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ເວຬຸຣິຍມໂຍ ຕາໂລ ກິໂຕ ອໂຫສິ, ຕສຸສ ເວຬຸຣິຍມໂຍ ຂນຸໂຘ, ຜລິກມຍານິ ປຕຸຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ.

໔໕໗. "ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣຌຸໂຌ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ມຫາວິຍູຫສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ສພຸພໂສວຕຸຕມຍໍ ຕາລວນໍ ມາເປຍຸຍໍ, ຍຕຸຖ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິສຸສາມີຕິ. ມາເປສິ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ມຫາວິຍູຫສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ສພຸພໂສວຕຸຕມຍໍ ຕາລວນໍ, ຍຕຸຖ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ. ຘມຸໂມ ອານນຸທ ປາສາໂທ ທຸວີຫິ ເວທິກາຫິ ປຣິກຸຂິຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ເອກາ ເວທິກາ ໂສວຕຸຕມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ. ໂສວຕຸຕມຍາຍ ເວທິກາຍ ໂສວຕຸຕມຍາ ຖມຸກາ ອເຫສຸໍ, ຣູປິຍມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຸຕຸຫີສຌຸຈ. ຣູປິຍມຍາຍ ເວທິກາຍ ຣູປິຍມຍາ ຖມຸກາ ອເຫສຸໍ, ໂສວຕຸຕມຍາ ສູຈິໂຍ ຈ ອຸຕຸຫີສຌຸຈ.

໔໕໘. "ຘມຸໂມ ອານນຸທ ປາສາໂທ ທຸວີຫິ ກິງກິຕິກຊາເລຫີ[໑] ປຣິກຸຂິຕຸໂຕ ອໂຫສິ ເອກໍ ຊາລໍ ໂສວຕຸຕມຍໍ ເອກໍ ຣູປິຍມຍໍ. ໂສວຕຸຕມຍສຸສ ຊາລສຸສ ຣູປິຍມຍາ ກິງກິຕິກາ ອເຫສຸໍ, ຣູປິຍມຍສຸສ ຊາລສຸສ ໂສວຕຸຕມຍາ ກິງກິຕິກາ ອເຫສຸໍ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນຸທ, ກິງກິຕິກຊາລານໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທຸໂທ ອໂຫສິ ວຄຸຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ເສຍຸຍຖາປິ ອານນຸທ ປຌຸຈງຄິກສຸສ ຕູຣິຍສຸສ ສຸວິນີຕສຸສ ສຸປຸປຜິຕາອິຕສຸສ ສຸກຸສເລຫີ[໒] ສມຸນຸນາຫຕສຸສ ສທຸໂທ ໂຫຕິ, ວຄຸຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນຸທ ເຕສໍ

---

໑. ກິງກາຕິກຊາເລຫີ (ສຸຍາ, ກ) ໒. ກຸສເລຫີ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

ກິງກິຕິກຊາລານំ ວາເຕຣິຕານំ ສທ຺ໂທ ອໂຫສិ ວគ຺គុ ຈ ຣຊນីໂຍ ຈ ຂមນីໂຍ ຈ ມທនីໂຍ ຈ. ເຍ ໂຂ ປນານន຺ທ, ເតន ສមເຍន ກុສາវຕិຍາ ຣາຊធានិຍາ ធុត຺តາ ອເហສុំ ໂສណ຺ឍາ ປិປາສາ, ເត ເតສំ ກិង຺ກិណិកຊាលានំ ວາເຕຣិຕានំ ສທ຺ເທន ປຣិຈារេសុំ. និព຺ពុតោ ໂຂ ປນານន຺ທ, ສម຺ໂម ປາສាໂທ ທុត຺ທិក຺ໂខ ອໂຫສិ មុសតិ ຈក຺ខូនិ. ເສយ຺យថាបិ ອានន຺ទ វស຺សានំ ປច຺ឆិមេ មាសេ សរទសមយេ វិទ៉េ វិគតវលាហកេ ເທវេ ອាទិច຺ចោ ນກំ ອព຺ភុស຺សក຺កមានោ[១] ທុត຺ທិក຺ໂខ[៤] ໂហតិ មុសតិ ຈក຺ខូនិ; ເອວເມວ ໂຂ ອានន຺ទ ສម຺ໂម ປາສាໂທ ທុត຺ທិក຺ໂខ ອໂហສិ មុសតិ ຈក຺ខូនិ.

໔໕໙. "ອថ ໂខ ອានន຺ទ រញ຺ໂញ មហាសុទស຺សនស຺ស ເອតទໂហសិ 'យំនូនាហំ ធម຺មស຺ស ປាសាទស຺ស ປុរតោ ធម຺មំ នាម ໂປក຺ខរណិំ មាបេយ຺យន຺តិ. មាបេសិ ໂខ ອានន຺ទ រាជា មហាសុទស຺សនោ ធម຺មស຺ស ປាសាទស຺ស ປុរតោ ធម຺មំ នាម ໂປក຺ខរណិំ. ធម຺មា ອានន຺ទ ໂປក຺ខរណី ປុរត຺ថិមេន ປច຺ឆិមេន ຈ ໂយជនំ ອាយាមេន ອໂហសិ, ອុត຺តរេន ទក຺ខិណេន ຈ ອឌ຺ឍយោជនំ វិត຺ថារេន. ធម຺មា ອានន຺ទ ໂປក຺ខរណី ຈតុន຺នំ វណ຺ណានំ ອិដ຺ឋកាហិ ចិតា ອໂហសិ ເອកា ອិដ຺ឋកា ໂសវណ຺ណមយា, ເອកា រូបិយមយា, ເອកា វេឡុរិយមយា, ເອកា ផលិកមយា.

"ធម຺មាយ ອានន຺ទ ໂປក຺ខរណិយា ຈតុវីសតិ ໂសបានានិ ອເហសុំ ຈតុន຺នំ វណ຺ណានំ ເອកំ ໂសបានំ ໂសវណ຺ណមយំ, ເອកំ រូបិយមយំ, ເອកំ វេឡុរិយមយំ, ເອកំ ផលិកមយំ. ໂសវណ຺ណមយស຺ស ໂសបានស຺ស ໂសវណ຺ណមយា ថម຺ភា ອເហសុំ រូបិយមយា សូចិយោ ຈ ອុណ຺ហីសញ຺ច. រូបិយមយស຺ស ໂសបានស຺ស រូបិយមយា ថម຺ភា ອເហសុំ ໂសវណ຺ណមយា សូចិយោ ຈ ອុណ຺ហីសញ຺ច. វេឡុរិយមយស຺ស ໂសបានស຺ស វេឡុរិយមយា ថម຺ភា ອເហសុំ ផលិកមយា សូចិយោ ຈ ອុណ຺ហីសញ຺ច. ផលិកមយស຺ស ໂសបានស຺ស ផលិកមយា ថម຺ភា ອເហសុំ វេឡុរិយមយា សូចិយោ ຈ ອុណ຺ហីសញ຺ច.

"ធម຺មា ອានន຺ទ ໂປក຺ខរណី ទ຺វីហិ វេទិកាហិ ປរិក຺ខិត຺តា ອໂហសិ ເອកា វេទិកា ໂសវណ຺ណមយា, ເອកា រូបិយមយា. ໂសវណ຺ណមយាយ វេទិកាយ ໂសវណ຺ណមយា ថម຺ភា ອເហសុំ រូបិយមយា សូចិយោ ຈ ອុណ຺ហីសញ຺ច. រូបិយមយាយ វេទិកាយ រូបិយមយា ថម຺ភា ອເហសុំ ໂសវណ຺ណមយា សូចិយោ ຈ ອុណ຺ហីសញ຺ច.

---

១. ອព຺ភុគ຺គមមានោ (សី, ອិ, ក) ៤. ທុទ຺ទិក຺ໂខ (ອិ)

"ຘມ຺ມາ ອານນ຺ທ ໂປກ຺ຂຣຓີ ສຕ຺ຕຫິ ຕາລປນ຺ຕີຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ອໂຫສິ ເອກາ ຕາລປນ຺ຕິ ໂສວຓ຺ຓມຍາ, ເອກາ ຣູປິຍມຍາ, ເອກາ ເວຬຸຣິຍມຍາ, ເອກາ ຜລິກມຍາ, ເອກາ ໂລຫິຕງ຺ກມຍາ, ເອກາ ມສາຣຄລ຺ລມຍາ, ເອກາ ສພ຺ພຣຕນມຍາ. ໂສວຓ຺ຓມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ໂສວຓ຺ຓມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ ຣູປິຍມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຣູປິຍມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ຣູປິຍມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ ໂສວຓ຺ຓມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ເວຬຸຣິຍມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ເວຬຸຣິຍມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ ຜລິກມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຜລິກມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ຜລິກມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ ເວຬຸຣິຍມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ໂລຫິຕງ຺ກມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ໂລຫິຕງ຺ກມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ ມສາຣຄລ຺ລມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ມສາຣຄລ຺ລມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ມສາຣຄລ຺ລມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ ໂລຫິຕງ຺ກມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ສພ຺ພຣຕນມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ສພ຺ພຣຕນມໂຍ ຂນ຺ໂຘ ອໂຫສິ, ສພ຺ພຣຕນມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຕາສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທ຺ໂທ ອໂຫສິ, ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກສ຺ສ ຕູຣິຍສ຺ສ ສຸວິນີຕສ຺ສ ສຸປ຺ປຏິຕາຬິຕສ຺ສ ກຸສເລຫິ ສມນ຺ນາຫຕສ຺ສ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ, ເອວເມວ ໂຂ ອານນ຺ທ ຕາສໍ ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທ຺ໂທ ອໂຫສິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເຕນ ສມເຍນ ກຸສາວຕິຍາ ຣາຊຘານິຍາ ຘຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ ໂສຓ຺ຑາ ປິປາສາ, ເຕ ຕາສໍ ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສທ຺ເທນ ປຣິຈາເຣສຸໍ.

"ນິຏ຺ຐິເຕ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຘມ຺ເມ ປາສາເທ ນິຏ຺ຐິຕາຍ ຘມ຺ມາຍ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓິຍາ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ 'ເຍ[1] ເຕນ ສມເຍນ ສມເຓສຸ ວາ ສມຓສມ຺ມຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ມຕາ', ເຕ ສພ຺ພກາເມຫິ ສນ຺ຕປ຺ເປຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ປາສາທໍ ອຠິຣຸຫິ.

ປຐມຠາຓວາໂຣ.

---

໑. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ (ສ຺ຍາ, ກ)

ຊານສມຸປຕຸຕິ

໔໒໐. "ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣຸໂຄ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ກິສຸສ ນຸ ໂຂ ເມ ອິທໍ ກມຸມສຸສ ຜລໍ ກິສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາໂກ, ເຍນາຫໍ ເອຕຣຫິ ເອວໍມຫິທຸຄິໂກ ເອວໍມຫານຸໂວຕິ? ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣຸໂຄ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ຕິຕຸຕໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ຕິຕຸຕໍ ກມຸມານໍ ວິປາໂກ, ເຍນາຫໍ ເອຕຣຫິ ເອວໍມຫິທຸຄິໂກ ເອວໍມຫານຸກາໂວ, ເສຍຸຍຖິທໍ ທານສຸສ ທມສຸສ ສໍຍມສຸສາຕິ.

"ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ເຍນ ມຫາວິຍູຫໍ ກູຜາຄາຣໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ມຫາວິຍູຫສຸສ ກູຜາຄາຣສຸສ ທຸວາເຣ ກິໂຕ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ 'ຕິຜຸກ, ກາມວິຕກຸກ, ຕິຜຸກ, ພຸຍາປາທວິຕກຸກ, ຕິຜຸກ, ວິຫິໍສາວິຕກຸກ. ເອຕຸຕາວຕາ ກາມວິຕກຸກ, ເອຕຸຕາວຕາ ພຸຍາປາທວິຕກຸກ, ເອຕຸຕາວຕາ ວິຫິໍສາວິຕກຸກາຕິ.

໔໒໑. "ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ມຫາວິຍູຫໍ ກູຜາຄາຣໍ ປວິສິຕຸວາ ໂສວຕຸຕມເຍ ປລຸລງເກ ນິສິນຸໂນ ວິວິຈຸເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈຸຈ ອກຸສເລຫິ ຄມຸເມຫິ ສວິຕກຸກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສິ. ວິຕກຸກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ສມຸປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກຸກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຄິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກຸຂໂກ ຈ ວິຫາສິ, ສໂຕ ຈ ສມຸປຊາໂນ ສຸຂລຸຈ ກາເຍນ ປຜິສໍເວເທສິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກຸຂນຸຕິ 'ອຸເປກຸຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສິ. ສຸຂສຸສ ຈ ປຫານາ ທຸກຸຂສຸສ ຈ ປຫານາ ປຸພຸເພວ ໂສມນສຸສໂທມນສຸສານໍ ອຕຸຖງຄມາ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ອຸເປກຸຂາສຕິປາຣິສຸທຸຄິ ຈຕຸຕຸຖໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສິ.

໔໒໔. "ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ມຫາວິຍູຫາ ກູຜາຄາຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ໂສວຕຸຕມຍໍ ກູຜາຄາຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຣູປິຍມເຍ ປລຸລງເກ ນິສິນຸໂນ ເມຕຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕຸວາ ວິຫາສິ. ຕຖາ ທຸຕິຍໍ ຕຖາ ຕຕິຍໍ ຕຖາ ຈຕຸຕຸຖໍ. ອິຕິ ອຸທຸຄມໂຜ ຕິຣິຍໍ ສພຸພຄິ ສພຸພຕຸຕຕາຍ ສພຸພາວນຸຕໍ ໂລກໍ ເມຕຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄຸຄເຕນ ອປຸປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພຸຍາປຊຸເຊນ ຜຣິຕຸວາ ວິຫາສິ. ກຣຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ຯເປຯ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ

ເຈຕສາ ຯເປຯ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ ຕຖາ ທຸຕິຍໍ ຕຖາ ຕຕິຍໍ ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ. ອິຕິ ອຸທ຺ທມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພທິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ.

ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ

໒໕໓. "ຣລ຺ໂລ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ກຸສາວຕີຣາຊຘານີປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ປາສາທສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ຘມ຺ມປາສາທປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຜາຄາຣສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ມຫາວິຍູຫ-ກູຜາຄາຣປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ໂສວຕ຺ຕມຍານິ ຣູປິຍມຍານິ ທນ຺ຕມຍານິ ສາຣມຍານິ ໂຄນກຕ຺ຖຕານິ ປຜິກຕ຺ຖຕານິ ປຜລິ-ກຕ຺ຖຕານິ ກທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕານິ ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉທານິ ອຸກໂຕໂລຫິຕ-ກູປຘານານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ໂສວຕ຺ຕາລງ຺ການານິ ໂສວຕ຺ຕຘຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈ຺ຉນ຺ນານິ ອຸໂປສຖນາຄຣາຊປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ໂສວຕ຺ຕາລງ຺ການານິ ໂສວຕ຺ຕຘຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈ຺ຉນ຺ນານິ ວລາຫກອສ຺ສ-ຣາຊປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ຣຖສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ສີຫຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ທີປິຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ປຕ຺ທຸກມ຺ພລປຣິວາຣານິ ໂສວຕ຺ຕາ-ລງ຺ການານິ ໂສວຕ຺ຕຘຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈ຺ຉນ຺ນານິ ເວຊຍນ຺ຕຣຖປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ມຕິສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ມຕິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ສຸກທ຺ທາເທວິປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ຄຫປຕິສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ຄຫປຕິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ອນຸຍນ຺ຕານິ ປຣິຕາຍກຣຕນປ຺ປມຸຂານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ເຘນຸສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ທຸຫສນ຺ທນານິ[1] ກໍສູປຘາຣຕານິ; ຈຕຸຣາສີຕິ ວຕ຺ຖໂກຜິສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ໂຂມສຸຂຸມານໍ ກປ຺ປາສິກສຸຂຸມານໍ ໂກເສຍ຺ຍສຸຂຸມານໍ ກມ຺ພລສຸຂຸມານໍ; (ຣລ຺ໂລ ອານນ຺ທ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ)[2] ຈຕຸຣາສີຕິ ຖາລິປາກສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ສາຍໍ ປາຕໍ ກຕ຺ຕາກິຫາໂຣ ອກິຫຣິຍິຕ຺ຖ.

---

໑. ທຸກູລສນ຺ທນານິ (ອິ) ທຸກູລສນ຺ທານານິ (ສໍ ໓-໑໑໗)

໒. ( ) ສີ. ອິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.

໔໒໔. "ເຕນ ໂຂ ປນານນຸທ, ສມເຍນ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສຸສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ອຸປຎຸການໍ ອາຄຈຸຉນຸຕິ. ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ເອຕທໂຫສິ 'ອິມານິ ໂຂ ເມ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສຸສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ອຸປຎຸການໍ ອາຄຈຸຉນຸຕິ, ຍໍນູນ ວສຸສສຕສຸສ ວສຸສສຕສຸສ ອຈຸຈເຍນ ເທຸວຈຕຸຕາລີສໍ ເທຸວຈຕຸຕາລີສໍ ນາຄສຫສຸສານິ ສກີ ສກີ ອຸປຎຸການໍ ອາຄຈຸເຉຍຸຍຸນຸຕິ ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ອາມນຸເຕສິ 'ອິມານິ ໂຂ ເມ, ສມຸມ ປຣິຓາຍກຣຕນ, ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສຸສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ອຸປຎຸການໍ ອາຄຈຸຉນຸຕິ, ເຕນ ຫິ, ສມຸມ ປຣິຓາຍກຣຕນ, ວສຸສສຕສຸສ ວສຸສສຕສຸສ ອຈຸຈເຍນ ເທຸວຈຕຸຕາລີສໍ ເທຸວຈຕຸຕາລີສໍ ນາຄສຫສຸສານິ ສກີ ສກີ ອຸປຎຸການໍ ອາຄຈຸຉນຸຕູຕິ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ອານນຸທ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ປຈຸຈສຸໂສສິ. ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣຌ຺ໂຌ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ອປເຣນ ສມເຍນ ວສຸສສຕສຸສ ວສຸສສຕສຸສ ອຈຸຈເຍນ ເທຸວຈຕຸຕາລີສໍ ເທຸວຈຕຸຕາລີສໍ ນາຄສຫສຸສານິ ສກີ ສກີ ອຸປຎຸການໍ ອາຄມໍສຸ.

ສຸກທຸທາເທວິອຸປສງ຺ກມນໍ

໔໒໕. "ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ສຸກທຸທາຍ ເທວິຍາ ພຫູນໍ ວສຸສານໍ ພຫູນໍ ວສຸສສຕານໍ ພຫູນໍ ວສຸສສຫສຸສານໍ ອຈຸຈເຍນ ເອຕທໂຫສິ 'ຈິຣໍ ທິຎຸໂຖ ໂຂ ເມ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ. ຍໍນູນາຫໍ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ ທສຸສນາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍຸຍນຸຕິ. ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ສຸກທຸທາ ເທວີ ອິຕຸຖາຄາຣໍ ອາມນຸເຕສິ 'ເອຖ ຕຸມຸເຫ ສີສານິ ນຸຫາຍຖ ປີຕານິ ວຕຸຖານິ ປາຣຸປຖ. ຈິຣໍ ທິຎຸໂຖ ໂນ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ, ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ ທສຸສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສຸສາມາຕິ. 'ເອວໍ, ອຍຸເຍຕິ ໂຂ ອານນຸທ ອິຕຸຖາຄາຣໍ ສຸກທຸທາຍ ເທວິຍາ ປຎິສຸສຸຕຸວາ ສີສານິ ນຸຫາຍິຕຸວາ ປີຕານິ ວຕຸຖານິ ປາຣຸປິຕຸວາ ເຍນ ສຸກທຸທາ ເທວີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ສຸກທຸທາ ເທວີ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ອາມນຸເຕສິ 'ກປຸເປຫິ, ສມຸມ ປຣິຓາຍກຣຕນ, ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນໍ, ຈິຣໍ ທິຎຸໂຖ ໂນ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ, ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສຸສນໍ ທສຸສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສຸສາມາຕິ. 'ເອວໍ, ເທວີຕິ ໂຂ ອານນຸທ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ສຸກທຸທາຍ ເທວິຍາ ປຎິສຸສຸຕຸວາ ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນໍ ກປຸປາເປຕຸວາ ສຸກທຸທາຍ ເທວິຍາ ປຎິເວເທສິ 'ກປຸປິຕາ ໂຂ ເທວິ ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນາ, ຍສຸສທານິ ກາລໍ ມຌຸຌສີຕິ. ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ສຸກທຸທາ ເທວີ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ສທຸຘີ

ອິຕຖາຄາເຣນ ເຍນ ຜມມໂມ ປາສາໂທ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕວາ ຜມມໍ ປາສາທໍ ອພິຣຸຫິຕວາ ເຍນ ມຫາວິຍູຫໍ ກູຜາຄາຣໍ ເຕນຸປສງກມິ. ອຸປສງກມິຕວາ ມຫາວິຍູຫສສ ກູຜາຄາຣສສ ທວາຣພາຫໍ ອາລມພິຕວາ ອຜຖາສິ ອຖ ໂຂ ອານນທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສສໂນ ສທທໍ ສຸຕວາ 'ກິ ນຸ ໂຂ ມຫໂຕ ວິຍ ຊນກາຍສສ ສທໂທຕິ ມຫາວິຍູຫາ ກູຜາຄາຣາ ນິກຂມນໂຕ ອທທສ ສຸກາທທໍ ເທວິ ທວາຣພາຫໍ ອາລມພິຕວາ ຖິຕໍ, ທິສວານ ສຸກາທທໍ ເທວິ ເອຕທໂວຈ 'ເອຕເຖວ, ເທວິ, ຕິຜຖ ມາ ປາວິສີຕີ. ອຖ ໂຂ ອານນທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສສໂນ ອຄຄຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນເຕສີ 'ເອຫິ ຕວໍ, ອມໂກ ປຸຣິສ, ມຫາວິຍູຫາ ກູຜາຄາຣາ ໂສວຕຕມຍໍ ປລລງກໍ ນີຫຣິຕວາ ສພພໂສວຕຕມເຍ ຕາລວເນ ປຄຄເປຫີຕີ. 'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ອານນທ ໂສ ປຸຣິໂສ ຣຄໂຄ ມຫາສຸທສສນສສ ປຜິສຸສຸຕວາ ມຫາວິຍູຫາ ກູຜາຄາຣາ ໂສວຕຕມຍໍ ປລລງກໍ ນີຫຣິຕວາ ສພພໂສວຕຕມເຍ ຕາລວເນ ປຄຄເປສີ. ອຖ ໂຂ ອານນທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສສໂນ ທກຂິເຕນ ປສເສນ ສີຫເສຍຍໍ ກປເປສີ ປາເທ ປາທໍ ອຈຈາຘາຍ ສໂຕ ສມປຊາໂນ.

໔໒໒. "ອຖ ໂຂ ອານນທ ສຸກາທທາຍ ເທວິຍາ ເອຕທໂຫສິ 'ວິປປສນນານິ ໂຂ ຣຄໂຄ ມຫາສຸທສສນສສ ອິນທຣິຍານິ, ປຣິສຸທໂຜ ຊວິວຕໂຕ ປຣິໂຍທາໂຕ, ມາ ເທວ ໂຂ ຣາຊາ ມຫາສຸທສສໂນ ກາລມກາສີຕີ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສສນໍ ເອຕທໂວຈ

'ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສສານິ ກຸສາວຕີຣາຊຘານີປປມຸຂານີ. ເອຕຖ ເທວ ຜນທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກຂໍ ກໂຣຫີ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາສາທສຫສສານິ ຜມມປາສາທປປມຸຂານີ. ເອຕຖ ເທວ ຜນທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກຂໍ ກໂຣຫີ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຜາຄາຣສຫສສານິ ມຫາວິຍູຫກູຜາຄາຣປປມຸຂານີ. ເອຕຖ ເທວ ຜນທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກຂໍ ກໂຣຫີ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ປລລງກສຫສສານິ ໂສວຕຕມຍານິ ຣູປິຍມຍານິ ທນຕມຍານິ ສາຣມຍານິ ໂຄນກຕຖຕານິ ປຜິກຕຖຕານິ ປຜລິກຕຖຕານິ ກທລິມິຄປວຣປຈຈຕຖຣຕານິ ສອຸຕຕຣຈຸຜທານິ ອຸກໂຕໂລຫິຕກູປຘານານີ. ເອຕຖ ເທວ ຜນທໍ ຊເນຫີ, ຊີວິເຕ ອເປກຂໍ ກໂຣຫີ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສສານິ ໂສວຕຕາລງກາຣານິ ໂສວຕຕຘຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈຸຜນນານິ ອຸໂປສຖນາຄຣາຊປປມຸຂານີ. ເອຕຖ, ເທວ, ຜນທໍ ຊເນຫີ ຊີວິເຕ ອເປກຂໍ ກໂຣຫີ.

ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໄສວຕ຺ຕາລງ຺ກາຣານິ ໄສວຕ຺ຕຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ວລາຫກອສ຺ສຣາຊປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ, ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ຣຖສຫສ຺ສານິ ສີຫຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ທີປິຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ປຕ຺ທຸກມ຺ພລ-ປຣິວາຣານິ ໄສວຕ຺ຕາລງ຺ກາຣານິ ໄສວຕ຺ຕຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ເວຊຍນ຺ຕຣຖປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ມຏິສຫສ຺ສານິ ມຏິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ອິຕ຺ຖິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ຄຫປຕິສຫສ຺ສານິ ຄຫປຕິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ ອນ຺ຍນ຺ຕານິ ປຣິຏາຍກຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ເຘນຸສຫສ຺ສານິ ທຸກູລສນ຺ທນານິ ກໍສູປທາຣຏານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ວຕ຺ຖໂກຏິສຫສ຺ສານິ ໂຂມສຸຂຸມານໍ ກປ຺ປາສິກສຸຂຸມານໍ ໂກເສຍ຺ຍສຸຂຸມານໍ ກມ຺ພລສຸຂຸມານໍ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ, ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ຖາລິປາກສຫສ຺ສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ພຕ຺ຕາພິຫາໄຣ ອພິຫຣິຍຕິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ຊເນຫິ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ກໂຣຫີຕິ.

໔໖໗. "ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອານນ຺ທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສຸພທ຺ທໍ ເທວິໍ ເອຕທໂວຈ;

ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂຂ ມໍ ຕ຺ວໍ, ເທວິ, ອິຏ຺ເຖຫິ ກນ຺ເຕຫິ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ສມຸທາຈຣິຕ຺ຖ; ອຖ ຈ ປນ ມໍ ຕ຺ວໍ ປຈ຺ຉິເມ ກາເລ ອນິຏ຺ເຖຫິ ອກນ຺ເຕຫິ ອປ຺ປິເຍຫິ ອມນາເປຫິ ສມຸທາຈຣສີຕິ. 'ກຖໍ ຈຣຫິ ຕໍ ເທວ ສມຸທາຈຣາມີຕິ? 'ເອວໍ ໂຂ ມໍ ຕ຺ວໍ, ເທວິ, ສມຸທາຈຣ "ສພ຺ເພເຫວ ເທວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາພາໂວ ວິນາພາໂວ ອລ຺ລຖາພາໂວ, ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ ເທວ ສາເປກ຺ໂຂ ກາລມກາສິ, ທຸກ຺ຂາ ສາເປກ຺ຂສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາ, ຄຣຫິຕາ ຈ ສາເປກ຺ຂສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕ຺ຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ກຸສາວຕີຣາຊທານີປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ

ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາສາທສຫສຸສານິ ສມຸມປາສາທປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຜາຄາຣສຫສຸສານິ ມຫາວິຍູຫກູຜາຄາຣປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ປລຸລງກສຫສຸສານິ ໂສວຕຸຕມຍານິ ຣູປີຍມຍານິ ທນຸຕມຍານິ ສາຣມຍານິ ໂຄນກຕຸຖຕານິ ປຜິກຕຸຖຕານິ ປຜລິກຕຸຖຕານິ ກທລິມິຄປວຣປຈຸຈຕຸຖຣຕານິ ສອຸຕຸຕຣຈຸຉທານິ ອຸກໂຕໂລຫິຕກູປຮານານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສຸສານິ ໂສວຕຸຕາລງກາຣານິ ໂສວຕຸຕຮຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈຸຉນຸນານິ ອຸໂປສຖນາຄຣາຊປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ອສຸສສຫສຸສານິ ໂສວຕຸຕາລງກາຣານິ ໂສວຕຸຕຮຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈຸຉນຸນານິ ວລາຫກອສຸສ-ຣາຊປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຣຖສຫສຸສານິ ສີຫຈມຸມປຣິວາຣານິ ພຸຍຄຸພຈມຸມປຣິວາຣານິ ທີປິຈມຸມປຣິວາຣານິ ປຕຸທຸກມຸພລປຣິວາຣານິ ໂສວຕຸຕາລງກາຣານິ ໂສວຕຸຕຮຊານິ ເຫມຊາລປຜິຈຸຉນຸນານິ ເວຊຍນຸຕຣຖປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ມຕິສຫສຸສານິ ມຕິຣຕນປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ອິຕຸຖີສຫສຸສານິ ສຸກາທຸທາເທວິປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຄຫປຕິສຫສຸສານິ ຄຫປຕິຣຕນປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຂຕຸຕິຍສຫສຸສານິ ອນຸຍນຸຕານິ ປຣິຕາຍກຣຕນປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ເຮນຸສຫສຸສານິ ທຸຫສນຸທນານິ ກໍສູປຮາຣຕານິ. ເອຕຸຖ ເທວ, ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ວຕຸຖໂກຜິສຫສຸສານິ ໂຂມສຸຂຸມານໍ ກປຸປາສິກສຸຂຸມານໍ ໂກເສຍຸຍສຸຂຸມານໍ ກມຸພລສຸຂຸມານໍ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຖາລິປາກສຫສຸສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ກຕຸຕາກິຫາໂຣ ອກິຫຣິຍຕິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສີຕິ.

໒໕໘. "ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອານນ຺ທ ສຸພຖ຺ທາ ເທວີ ປໂຣຫິ ອສ຺ສູນິ ປວຕ຺ເຕສິ. ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ສຸພຖ຺ທາ ເທວີ ອສ຺ສູນິ ປຸຌ຺ຉິຕ຺ວາ[໑] ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ເອຕທໂວຈ

'ສພ຺ເພເທວ ເທວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາພາໂວ ວິນາພາໂວ ອຌ຺ຌຖາພາໂວ, ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ ເທວ ສາເປກ຺ໂຂ ກາລມກາສິ, ທຸກ຺ຂາ ສາເປກ຺ຂສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາ, ຄຣຫິຕາ ຈ ສາເປກ຺ຂສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ກຸສາວຕີຣາຊຘານິປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາສາທສຫສ຺ສານິ ຘມ຺ມ-ປາສາທປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຝາຄາຣສຫສ຺ສານິ ມຫາວິຍູຫກູຝາຄາຣປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານິ ໂສວຕ຺ຓມຍານິ ຣູປິຍມຍານິ ທນ຺ຕມຍານິ ສາຣມຍານິ ໂຄນກຕ຺ຖຕານິ ປຝິກຕ຺ຖຕານິ ປຝລິກຕ຺ຖຕານິ ກທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓານິ ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉທານິ ອຸພໂຕໂລຫິຕກູປຘານານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສ຺ສານິ ໂສວຕ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ໂສວຕ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຝິຈ຺ຉນ຺ນານິ ອຸໂປສຖນາຄຣາຊປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂສວຕ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ໂສວຕ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຝິຈ຺ຉນ຺ນານິ ວລາຫກອສ຺ສຣາຊປ຺-ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ, ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຣຖສຫສ຺ສານິ ສີຫຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ທີປິຈມ຺ມ-ປຣິວາຣານິ ປຕ຺ທຸກມ຺ພລປຣິວາຣານິ ໂສວຕ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ໂສວຕ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຝິຈ຺ຉນ຺ນານິ ເວຊຍນ຺ຕຣຖປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ມຓີສຫສ຺ສານິ ມຓີຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານິ ອິຕ຺ຖີຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ, ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຄຫປຕິສຫສ຺ສານິ ຄຫປຕິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ. ເອຕ຺ຖ ເທວ ຉນ຺ທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກ຺ຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ

---

໑. ປມຊ຺ຊິຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ), ປຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ (ກ)

ຂຕຸຕິຍສຫສຸສານິ ອນຸຍນຸຕານິ ປຣິຕາຍກຣຕນປຸປມຸຂານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ເຘນຸສຫສຸສານິ ທຸຫສນຸທນານິ ກໍສູປຘາຣຕານິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ວຕຸຖໂກຝິສຫສຸສານິ ໂຂມສຸຂຸມານໍ ກປຸປາສິກສຸຂຸມານໍ ໂກເສຍຸຍສຸຂຸມານໍ ກມຸພລສຸຂຸມານໍ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສິ. ອິມານິ ເຕ ເທວ ຈຕຸຣາສີຕິ ຖາລິປາກສຫສຸສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ກຕຸຕາກິຫາໂຣ ອກິຫຣິຍຕິ. ເອຕຸຖ ເທວ ຉນຸທໍ ປຊຫ ຊີວິເຕ ອເປກຸຂໍ ມາກາສີຕິ.

ພຸຣຫຸມໂລກູປຄມໍ

໔໒໙. "ອຖ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ນຈິຣສຸເສວ ກາລມກາສິ. ເສຍຸຍຖາປິ ອານນຸທ ຄຫປຕິສຸສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕຸຕສຸສ ວາ ມນຸຸຍໍ ໂກຊນໍ ກຸຕຸຕາວິສຸສ ກຕຸຕສມຸມໂທ ໂຫຕີ ເອວເມວ ໂຂ ອານນຸທ ຣາຸໂຍ ມຫາສຸທສຸສນສຸສ ມາຣຕນຸຕິກາ ເວທນາ ອໂຫສິ. ກາລງກໂຕ ຈ ອານນຸທ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ສຸຄຕີ ພຸຣຫຸມໂລກໍ ອຸປປຊຸຊິ. ຣາຊາ ອານນຸທ ມຫາສຸທສຸສໂນ ຈຕຸຣາສີຕິ ວສຸສສຫສຸສານິ ກຸມາຣກີລໍ[1] ກີລິ. ຈຕຸຣາສີຕິ ວສຸສສຫສຸສານິ ໂອປຣຊຸຊໍ ກາເຣສິ. ຈຕຸຣາສີຕິ ວສຸສສຫສຸສານິ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສິ. ຈຕຸຣາສີຕິ ວສຸສສຫສຸສານິ ຄິຫິກູໂຕ[4] ຘມຸເມ ປາສາເທ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣິ.[5] ໂສ ຈຕຸຕາໂຣ ພຸຣຫຸມວິຫາເຣ ກາເວຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ພຸຣຫຸມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ.

໔໓໐. "ສິຍາ ໂຂ ປນານນຸທ, ເອວມສຸສ 'ອຸໂຍ ນູນ ເຕນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ອໂຫສີຕິ, ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອານນຸທ ເອວໍ ທຝຸກພຸພໍ. ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມຫາສຸທສຸສໂນ ອໂຫສີ. ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສຸສານິ ກຸສາວຕີຣາຊຘານີປຸປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາສາທ-ສຫສຸສານິ ຘມຸມປາສາທປຸປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຝາຄາຣສຫສຸສານິ ມຫາວິຍູຫກູຝາຄາຣປຸປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ປລຸລງກສຫສຸສານິ ໂສວຕຸຕມຍານິ ຣູປິຍມຍານິ ທນຸຕມຍານິ ສາຣມຍານິ ໂຄນກຕຸຕານິ ປຝິກຕຸຖຕານິ ປຝລິກຕຸຖຕານິ ກທລິມິຄປວຣປຈຸຈຕຸຖຣຕານິ ສອຸຕຸຕຣຈຸຉທານິ ອຸກໂຕໂລຫິຕ-

---

໑. ກີລິຕໍ (ກ), ກີລິກໍ (ສີ, ອິ)　　໔. ຄິຫີກູໂຕ (ສີ, ອິ)　　໕. ພຸຣຫຸມຈຣິຍມຈຣິ (ກ)

ກູປຘານານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສ຺ສານິ ໂສວຓ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ໂສວຓ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ອຸໂປສຖນາຄຣາຊປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂສວຓ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ໂສວຓ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ວລາຫກອສ຺ສຣາຊປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຣຖສຫສ຺ສານິ ສີຫຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ທີປິຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລປຣິວາຣານິ ໂສວຓ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ໂສວຓ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ເວຊຍນ຺ຕຣຖປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ມຓິສຫສ຺ສານິ ມຓິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານິ ສຸຠທ຺ທາເທວິປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຄຫປຕິສຫສ຺ສານິ ຄຫປຕິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ ອນຸຍນ຺ຕານິ ປຣິຓາຍກຣຕນປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ເຘນຸສຫສ຺ສານິ ທຸຫສນ຺ທນານິ ກໍສູປຘາຣຓານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ວຕ຺ຖໂກຏິສຫສ຺ສານິ ໂຂມສຸຂຸມານໍ ກປ຺ປາສິກສຸຂຸມານໍ ໂກເສຍ຺ຍສຸຂຸມານໍ ກມ຺ພລສຸຂຸມານໍ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຖາລິປາກສຫສ຺ສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ຠຕ຺ຕາຠິຫາໂຣ ອຠິຫຣິຍິຕ຺ຖ.

໒໗໑. “ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິນຄຣສຫສ຺ສານໍ ເອກຎ຺ເຎວ ຕໍ ນຄຣໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຊ຺ຌາວສາມິ ຍທິທໍ ກຸສາວຕີ ຣາຊຘານີ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິປາສາທສຫສ຺ສານໍ ເອໂກເຍວ ໂສ ປາສາໂທ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຊ຺ຌາວສາມິ ຍທິທໍ ຘມ຺ໂມ ປາສາໂທ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິກູຏາຄາຣສຫສ຺ສານໍ ເອກຎ຺ເຎວ ຕໍ ກູຏາຄາຣໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຊ຺ຌາວສາມິ ຍທິທໍ ມຫາວິຍູຫໍ ກູຏາຄາຣໍ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານໍ ເອໂກເຍວ ໂສ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ປຣິຠຸຎ຺ຊາມິ ຍທິທໍ ໂສວຓ຺ຓມໂຍ ວາ ຣູປິຍມໂຍ ວາ ທນ຺ຕມໂຍ ວາ ສາຣມໂຍ ວາ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິນາຄສຫສ຺ສານໍ ເອໂກເຍວ ໂສ ນາໂຄ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຠິຣຸຫາມິ ຍທິທໍ ອຸໂປສໂຖ ນາຄຣາຊາ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິອສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ເອໂກເຍວ ໂສ ອສ຺ໂສ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຠິຣຸຫາມິ ຍທິທໍ ວລາຫໂກ ອສ຺ສຣາຊາ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິຣຖສຫສ຺ສານໍ ເອໂກເຍວ ໂສ ຣໂຖ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຠິຣຸຫາມິ ຍທິທໍ ເວຊຍນ຺ຕຣໂຖ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານໍ ເອກາເຍວ

ສາ ອິຕຖີ ໂຫຕິ ຍາ ເຕນ ສມເຍນ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາຕິ ຂຕ຺ຕິຍານີ ວາ ເວສ຺ສິນີ[1] ວາ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ວາ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິ ວຕ຺ຖໂກຏິສຫສ຺ສານໍ ເອກໍເຍວ ຕໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ປຣິທຫາມິ ໂຂມສຸຂຸມໍ ວາ ກປ຺ປາສິກສຸຂຸມໍ ວາ ໂກເສຍ຺ຍສຸຂຸມໍ ວາ ກມ຺ພລສຸຂຸມໍ ວາ. ເຕສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິຖາລິປາກສຫສ຺ສານໍ ເອໂກເຍວ ໂສ ຖາລິປາໂກ ໂຫຕິ, ຍໂຕ ນາລິໂກທນປຣມໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ ຕທຸປິຍຎ຺ຈ ສູເປຍ຺ຍໍ.

໒໗໒. “ປສ຺ສານນ຺ທ, ສພ຺ເພເຕ ສງ຺ຂາຣາ ອຕີຕາ ນິຣຸທ຺ຘາ ວິປຣິຓຕາ. ເອວໍ ອນິຈ຺ຈາ ໂຂ ອານນ຺ທ ສງ຺ຂາຣາ; ເອວໍ ອທ຺ຘຸວາ ໂຂ ອານນ຺ທ ສງ຺ຂາຣາ; ເອວໍ ອນສ຺ສາສິກາ ໂຂ ອານນ຺ທ ສງ຺ຂາຣາ ຍາວຎ຺ຈິທໍ ອານນ຺ທ ອລເມວ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທິຕຸໍ, ອລໍ ວິຣຊ຺ຊິຕຸໍ, ອລໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕຸໍ.

“ຉກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ໂຂ ປນາຫໍ ອານນ຺ທ ອຠິຊານາມິ ອິມສ຺ມິໍ ປເທເສ ສຣີຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຣາຊາວ ສມາໂນ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຍໍ ສຕ຺ຕໂມ ສຣີຣນິກ຺ເຂໂປ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ອານນ຺ທ ຕໍ ປເທສໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ຍຕ຺ຖ ຕຖາຄໂຕ ອຏ຺ຐມໍ ສຣີຣໍ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍາຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ, ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ

“ອນິຈ຺ຈາ ວຕ ສງ຺ຂາຣາ, ອຸປ຺ປາທວຍຘມ຺ມິໂນ;
ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວູປສໂມ ສຸໂຂຕິ.

ມຫາສຸທສ຺ສນສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

---

໑. ເວສ຺ສາຍິນີ (ສ຺ຍາ) ເວລາມິການີ (ກ-ສີ, ອິ) (ກ. ສີ, ອິ) ເວລາມິກາ (ສໍ ໔. ໑໑໗) ສໍຍຸຕ຺ຕຏ຺ຐກຖາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

໕. ຊນວສຠສຸຕ຺ຕໍ

ນາຕິກິຍາທິພ຺ຍາກຣຓໍ

໒໗໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ນາຕິເກ[1] ວິຫຣຕິ ຄິຎ຺ຊກາວສເຖ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ປຣິໂຕ ປຣິໂຕ ຊນປເທສຸ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ຠຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ກາສິໂກສເລສຸ ວຊ຺ຊິມລ຺ເລສຸ ເຈຕິວໍເສສຸ[2] ກຸຣຸປຎ຺ຈາເລສຸ ມຊ຺ຌສູຣເສເນສຸ[3] “ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ, ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ[4]. ປໂຣປຎ຺ຎາສ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສາຘິກາ ນວຸຕິ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິໂນ, ສກິເທວ[5] ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ສາຕິເຣການິ ປຎ຺ຈສຕານິ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓາຕິ.

໒໗໔. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ “ຠຄວາ ກິຣ ປຣິໂຕ ປຣິໂຕ ຊນປເທສຸ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ຠຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ກາສິໂກສເລສຸ ວຊ຺ຊິມລ຺ເລສຸ ເຈຕິວໍເສສຸ ກຸຣຸປຎ຺ຈາເລສຸ ມຊ຺ຌສູຣເສເນສຸ ‘ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ, ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ. ປໂຣປຎ຺ຎາສ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສາຘິກາ ນວຸຕິ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິໂນ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ສາຕິເຣການິ ປຎ຺ຈສຕານິ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ

---

໑. ນາທິເກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໒. ເຈຕິຍວໍເສສຸ (ກ)

໓. ມຈ຺ຉສຸຣເສເນສຸ (ສ຺ຍາ), ມຈ຺ຉສູຣເສເນສຸ (ສີ, ອິ)

໔. ອຸປປນ຺ໂນຕິ (ກ)

໕. ສຕິ ເທວ (ກ)

ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຕາຕິ ເຕນ ຈ ນາຕິກຍາ ປຣິຈາຣກາ ອຕ຺ຕມນາ ອເຫສຸໍ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ກຄວໂຕ ປຌ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣຕໍ[1] ສຸຕ຺ວາ.

໔໗໘. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ "ກຄວາ ກິຣ ປຣິໂຕ ປຣິໂຕ ຊນປເທສຸ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ກຕິເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ກາສິໂກສເລສຸ ວຊ຺ຊິມລ຺ເລສຸ ເຈຕິວໍເສສຸ ກຸຣຸປຌ຺ຈາເລສຸ ມຊ຺ຊສູຣເສເນສຸ 'ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ, ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ. ປໂຣປຌ຺ຌາສ ນາຕິກຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ກຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສາຘິກາ ນວຸຕິ ນາຕິກຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ກຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຕ຺ຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິໂນ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ສາຕິເຣການິ ປຌ຺ຈສຕານິ ນາຕິກຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ກຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຕ຺ຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຕາຕິ. ເຕນ ຈ ນາຕິກຍາ ປຣິຈາຣກາ ອຕ຺ຕມນາ ອເຫສຸໍ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ກຄວໂຕ ປຌ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣຕໍ ສຸຕ຺ວາຕິ.

ອານນ຺ທປຣິກຖາ

໔໗໙. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ອິເມ ໂຂ ປນາປິ ອເຫສຸໍ ມາຄຘກາ ປຣິຈາຣກາ ພຫູ ເຈວ ຣຕ຺ຕຌ຺ຌູ ຈ ອພ຺ກຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ. ສຸຌ຺ຌາ ມຌ຺ເຌ ອງ຺ຄມຄຘາ ອງ຺ຄມາຄຘເກຫິ[4] ປຣິຈາຣເກຫິ ອພ຺ກຕີເຕຫິ ກາລງ຺ກເຕຫິ. ເຕ ໂຂ ປນາປິ[5] ອເຫສຸໍ ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ນາ ຘມ຺ເມ ປສນ຺ນາ ສງ຺ເຆ ປສນ຺ນາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິໂນ. ເຕ ອພ຺ກຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ກຄວຕາ ອພ຺ຍາກຕາ; ເຕສມ຺ປິສ຺ສ ສາຘຸ ເວຍ຺ຍາກຣຕໍ, ພຫຸຊໂນ ປສີເທຍ຺ຍ, ຕໂຕ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສຸຄຕິໍ. ອຍໍ ໂຂ ປນາປິ ອໂຫສິ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຫິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຫປຕິການໍ ເນຄມານຌ຺ເຈວ ຊານປທານຌ຺ຈ. ອປິສ຺ສຸທໍ ມນຸສ຺ສາ ກິຕ຺ຕຍມານຣູປາ ວິຫຣນ຺ຕິ 'ເອວໍ ໂນ ໂສ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ສຸຂາເປຕ຺ວາ

---

໑. ປຌ຺ຫາເວຍ຺ຍາກຣຕໍ (ສ຺ຍາ, ກ)　໔. ອງ຺ຄມາຄຘິເກຫິ (ສ຺ຍາ)　໕. ເຕນ ໂຂ ປນາປິ (ສ຺ຍາ)

ກາລງ຺ກໂຕ, ເອວໍ ມຍໍ ຕສ຺ສ ຌມ຺ມິກສ຺ສ ຌມ຺ມຣຎ຺ໂຎ ວິຊິເຕ ຜາສຸ[໑] ວິຫຣິມ຺ຫາຕິ. ໂສ ໄຂ ປນາປິ ອໂຫສິ ພຸທ຺ເຌ ປສນ຺ໂນ ຌມ຺ເມ ປສນ຺ໂນ ສງ຺ເຆ ປສນ຺ໂນ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ. ອປິສ຺ສຸທໍ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ 'ຍາວ ມຣຓກາລາປິ ຣາຊາ ມາຄໂຌ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ພຄວນ຺ຕໍ ກິຕ຺ຕຍມາໂນຣູໂປ ກາລງ຺ກໂຕຕິ. ໂສ ອພ຺ພຕີໂຕ ກາລງ຺ກໂຕ ພຄວຕາ ອພ຺ຍາກໂຕ. ຕສ຺ສປິສ຺ສ ສາຌຸ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ ພຫຸຊໂນ ປສີເທຍ຺ຍ, ຕໂຕ ຄຈ຺ເຆຍ຺ຍ ສຸຄຕີ. ພຄວໂຕ ໄຂ ປນ ສມ຺ໂພຌິ ມຄເຌສຸ. ຍຕ຺ຖ ໄຂ ປນ ພຄວໂຕ ສມ຺ໂພຌິ ມຄເຌສຸ, ກຖໍ ຕຕ຺ຣ ພຄວາ ມາຄເຌເກ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ພຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ. ພຄວາ ເຈ ໄຂ ປນ ມາຄເຌເກ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ພຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ, ທີນມນາ[໔] ເຕນສ຺ສຸ ມາຄຌກາ ປຣິຈາຣກາ; ເຍນ ໄຂ ປນສ຺ສຸ ທີນມນາ[໒] ມາຄຌກາ ປຣິຈາຣກາ ກຖໍ ເຕ ພຄວາ ນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຕິ.

໔໗໗. ອິທມາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມາຄເຌເກ ປຣິຈາຣເກ ອາຣພ຺ພ ເອໂກ ຣໂຫ ອນຸວິຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ປຈ຺ຈຸຎ຺ກາຍ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໄຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ພນ຺ເຕ 'ພຄວາ ກິຣ ປຣິໂຕ ປຣິໂຕ ຊນປເທສຸ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ພຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ກາສິໂກສເລສຸ ວຊ຺ຊິມລ຺ເລສຸ ເຈຕິວໍເສສຸ ກຸຣຸປຎ຺ຈາເລສຸ ມຊ຺ຊສູຣເສເນສຸ "ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ, ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ. ປໂຣປຎ຺ຎາສ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ພຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ພາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິຌມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສາຌິກາ ນວຸຕິ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ພຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິໂນ, ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ສາຕິເຣການິ ປຎ຺ຈສຕານິ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ພຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຌມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຌິປຣາຍຓາຕິ. ເຕນ ຈ ນາຕິກິຍາ ປຣິຈາຣກາ ອຕ຺ຕມນາ ອເຫສုໍ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ ພຄວໂຕ ປຎ຺ຫ-ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ ສຸຕ຺ວາຕິ. ອິເມ ໄຂ ປນາປິ ພນ຺ເຕ ອເຫສຸໍ ມາຄຌກາ ປຣິຈາຣກາ

---

໑. ຜາສຸກໍ (ສ຺ຍາ) ໔. ຝ. ນິນ຺ນມນາ (ສ຺ຍາ), ທີນມານາ (ສີ, ອິ)

ພຫູ ເຈວ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎູ ຈ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ. ສຸຎ຺ຎາ ມຎ຺ເຎ ອງ຺ຄມຄຘາ ອງ຺ຄມາຄຘເກຫິ ປຣິຈາຣເກຫິ ອພ຺ຠຕີເຕຫິ ກາລງ຺ກເຕຫິ. ເຕ ໂຂ ປນາປິ ຠນ຺ເຕ ອເຫສຸໍ ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ນາ ຘມ຺ເມ ປສນ຺ນາ ສງ຺ເຆ ປສນ຺ນາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິໂນ, ເຕ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຠຄວຕາ ອພ຺ຍາກຕາ. ເຕສມ຺ປິສ຺ສ ສາຘຸ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, ພຫຸຊໂນ ປສີເທຍ຺ຍ, ຕໂຕ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສຸຄຕິໍ. ອຍໍ ໂຂ ປນາປິ ຠນ຺ເຕ ອໂຫສິ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຫິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ເນຄມານຎ຺ເຈວ ຊານປທານຎ຺ຈ. ອປິສ຺ສຸທໍ ມນຸສ຺ສາ ກິຕ຺ຕຍມານຣູປາ ວິຫຣນ຺ຕິ ‘ເອວໍ ໂນ ໂສ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ສຸຂາເປຕ຺ວາ ກາລງ຺ກໂຕ. ເອວໍ ມຍໍ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມິກສ຺ສ ຘມ຺ມຣຎ຺ໂຎ ວິຊິເຕ ຜາສຸ ວິຫຣິມ຺ຫາຕິ. ໂສ ໂຂ ປນາປິ ຠນ຺ເຕ ອໂຫສິ ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ໂນ ຘມ຺ເມ ປສນ຺ໂນ ສງ຺ເຆ ປສນ຺ໂນ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ. ອປິສ຺ສຸທໍ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ ‘ຍາວ ມຣຓກາລາປິ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ກິຕ຺ຕຍມານຣູໂປ ກາລງ຺ກໂຕຕິ. ໂສ ອພ຺ຠຕີໂຕ ກາລງ຺ກໂຕ ຠຄວຕາ ອພ຺ຍາກໂຕ; ຕສ຺ສປິສ຺ສ ສາຘຸ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, ພຫຸຊໂນ ປສີເທຍ຺ຍ, ຕໂຕ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສຸຄຕິໍ. ຠຄວໂຕ ໂຂ ປນ ຠນ຺ເຕ ສມ຺ໂພຘິ ມຄເຘສຸ. ຍຕ຺ຖ ໂຂ ປນ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ສມ຺ໂພຘິ ມຄເຘສຸ, ກຖໍ ຕຕ຺ຖ ຠຄວາ ມາຄຘເກ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ຠຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ? ຠຄວາ ເຈ ໂຂ ປນ ຠນ຺ເຕ ມາຄຘເກ ປຣິຈາຣເກ ອພ຺ຠຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ ທີນມນາ ເຕນສ຺ສຸ ມາຄຘກາ ປຣິຈາຣກາ; ເຍນ ໂຂ ປນສ຺ສຸ ທີນມນາ ມາຄຘກາ ປຣິຈາຣກາ ກຖໍ ເຕ ຠຄວາ ນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິທມາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມາຄຘເກ ປຣິຈາຣເກ ອາຣພ຺ຠ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ປຣິກຖໍ ກຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

໒໗໘. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອານນ຺ເທ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ນາຕິກໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ນາຕິເກ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ຄິຎ຺ຊກາວສຖໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມາຄຘເກ ປຣິຈາຣເກ ອາຣພ຺ຠ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາ[1] ມນສິກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເຈຕສາ[2] ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ “ຄຕິໍ

---

໑. ອຏ຺ຐິກຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໒. ສພ຺ພເຈຕສາ (ອິ)

ເນສໍ ຊານິສ຺ສາມິ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ, ຍໍຄຕິກາ ເຕ ຠວນ຺ໂຕ ຍໍອຠິສມ຺ປຣາຍາຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ມາຄເຘ ປຣິຈາຣເກ “ຍໍຄຕິກາ ເຕ ຠວນ຺ໂຕ ຍໍ ອຠິສມ຺ປຣາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຄິຎ຺ຊກາວສຖາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວິຫາຣປຈ຺ຉາຍາຍໍ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ.

໔໗໙. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຸປສນ຺ຕປທິສ຺ໂສ[໑] ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຠາຕິຣິວ ຠຄວໂຕ ມຸຂວຓ຺ໂຓ ວິປ຺ປສນ຺ນຕ຺ຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ. ສນ຺ເຕນ ນູນຊ຺ຊ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ວິຫາເຣນ ວິຫາສີຕິ? “ຍເທວ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ມາຄເຘ ປຣິຈາຣເກ ອາຣພ຺ຠ ສມ຺ມຸຂາ ປຣິກຖໍ ກຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕ, ຕເທວາຫໍ ນາຕິເກ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ຄິຎ຺ຊກາວສຖໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມາຄເຘ ປຣິຈາຣເກ ອາຣພ຺ຠ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາ ມນສິກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເຈຕສາ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິໍ ‘ຄຕິໍ ເນສໍ ຊານິສ຺ສາມິ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ, ຍໍຄຕິກາ ເຕ ຠວນ຺ໂຕ ຍໍອຠິສມ຺ປຣາຍາຕິ. ອທ຺ທສໍ ໂຂ ອຫໍ ອານນ຺ທ ມາຄເຘ ປຣິຈາຣເກ ‘ຍໍຄຕິກາ ເຕ ຠວນ຺ໂຕ ຍໍອຠິສມ຺ປຣາຍາຕິ.

ຊນວສຠຍກ຺ໂຂ

໔໘໐. “ອຖ ໂຂ ອານນ຺ທ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ຍກ຺ໂຂ ສທ຺ທມນຸສ຺ສາເວສິ ‘ຊນວສໂຠ ອຫໍ ຠຄວາ; ຊນວສໂຠ ອຫໍ ສຸຄຕາຕິ. ອຠິຊານາສິ ໂນ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ເອວຣູປໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ສຸຕໍ[໔] ຍທິທໍ ຊນວສໂຠຕິ.

“ນ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ອຠິຊານາມິ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ເອວຣູປໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ສຸຕໍ ຍທິທໍ ຊນວສໂຠຕິ, ອປິ ຈ ເມ ຠນ຺ເຕ ໂລມານິ ຫຏ຺ຐານິ ‘ຊນວສໂຠຕິ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ສຸຕ຺ວາ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອຕທໂຫສິ ‘ນ ຫິ ນູນ ໂສ ໂອຣໂກ ຍກ຺ໂຂ ຠວິສ຺ສຕິ ຍທິທໍ ເອວຣູປໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຍທິທໍ ຊນວສໂຠຕິ.

---

໑. ອຸປສນ຺ຕປຕິໂສ (ກ)

໔. ສຸຕ຺ວາ (ສີ)

“ອນນຸຕຣາ ໄຂ ອານນຸທ ສທຸທປາຕຸກາວາ ອຸຈາຣວຕຸໂຕ ເມ ຍກໄຂ ສມຸມຸເຂ ປາຕຸຣໂຫສິ. ທຸຕິຍມຸປິ ສທຸທມນຸສຸສາເວສິ ‘ພິມຸພິສາໂຣ ອຫໍ ກຄວາ; ພິມຸພິສາໂຣ ອຫໍ ສຸຄຕາຕິ. ອິທໍ ສຕຸຕມໍ ໄຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ເວສຸສວຕສຸສ ມຫາຣາຊສຸສ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸຊາມິ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ມນຸສຸສຣາຊາ ກວິຕຸໍ ປໂຫມິ[1].

ອິໂຕ ສຕຸຕ ຕໂຕ ສຕຸຕ,　　ສໍສາຣານິ ຈຕຸທຸທສ;
ນິວາສມກິຊານາມິ,　　ຍຕຸຖ ເມ ວຸສິຕໍ ປຸເຣ.

໔໗໑. ‘ທີຟຣຕຸຕໍ ໄຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ອວິນິປາໂຕ ອວິນິປາຕໍ ສລຸຊານາມິ, ອາສາ ຈ ປນ ເມ ສນຸຕິຝຸກຕິ ສກທາຄາມິຕາຍາຕິ. ‘ອຈຸຉຣິຍມິທໍ ອາຍສຸມໂຕ ຊນວສກາສຸສ ຍກຸຂສຸສ, ອພຸກຸຕມິທໍ ອາຍສຸມໂຕ ຊນວສກາສຸສ ຍກຸຂສຸສ. “ທີຟຣຕຸຕໍ ໄຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ອວິນິປາໂຕ ອວິນິປາຕໍ ສລຸຊານາມີຕິ ຈ ວເທສິ, “ອາສາ ຈ ປນ ເມ ສນຸຕິຝຸກຕິ ສກທາຄາມິຕາຍາຕິ ຈ ວເທສິ, ກຸໂຕນິທານໍ ປນາຍສຸມາ ຊນວສໂກ ຍກໄຂ ເອວຣູປໍ ອຸຈາຣໍ ວິເສສາທິຄມໍ ສລຸຊານາຕີຕິ. ນ ອລຸລຕຸຣ, ກຄວາ, ຕວ ສາສນາ, ນ ອລຸລຕຸຣ[4], ສຸຄຕ, ຕວ ສາສນາ; ຍທຄຸເຄ ອຫໍ ກນຸເຕ ກຄວຕິ ເອການຸຕິກໂຕ[5] ອກິປຸປສນຸໂນ, ຕທຄຸເຄ ອຫໍ ກນຸເຕ ທີຟຣຕຸຕໍ ອວິນິປາໂຕ ອວິນິປາຕໍ ສລຸຊານາມິ, ອາສາ ຈ ປນ ເມ ສນຸຕິຝຸກຕິ ສກທາຄາມິຕາຍ. ອິຘາຫໍ ກນຸເຕ ເວສຸສວເຕນ ມຫາຣາເຊນ ເປສິໂຕ ວິຣູຊຸຫກສຸສ ມຫາຣາຊສຸສ ສນຸຕິເກ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ ອທຸທສໍ ກຄວນຸຕໍ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ຄິລຸຊກາວສຖໍ ປວິສິຕຸວາ ມາຄຘເກ ປຣິຈາຣເກ ອາຣພຸກ ອຝຸກີ ກຕຸວາ ມນສິກຕຸວາ ສພຸພໍ ເຈຕສາ ສມນຸນາຫຣິຕຸວາ ນິສິນຸນໍ “ຄຕີ ເນສໍ ຊານິສຸສາມິ ອກິສມຸປຣາຍໍ, ຍໍຄຕິກາ ເຕ ກວນຸໂຕ ຍໍອກິສມຸປຣາຍາຕິ. ອນຈຸຉຣິຍໍ ໄຂ ປເນຕໍ ກນຸເຕ ຍໍ ເວສຸສວຕສຸສ ມຫາຣາຊສຸສ ຕສຸສໍ ປຣິສາຍໍ ກາສໂຕ ສມຸມຸຂາ ສຸຕໍ ສມຸມຸຂາ ປຝິຄຸຄຫີຕໍ “ຍໍຄຕິກາ ເຕ ກວນຸໂຕ ຍໍອກິສມຸປຣາຍາຕິ. ຕສຸສ ມຍຸຫໍ ກນຸເຕ ເອຕທໂຫສິ ກຄວນຸຕລຸຈ ທກຸຂາມິ, ອິທລຸຈ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສຸສາມີຕິ. ອິເມ ໄຂ ເມ ກນຸເຕ ທຸເວປຈຸຈຍາ ກຄວນຸຕໍ ທສຸສນາຍ ອຸປສງກມິຕຸໍ’.

---

໑. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ມນຸສຸສຣາຊາ, ອມນຸສຸສຣາຊາ ທິວິ ໂຫມິ (ສີ, ອິ)

໔. ອລຸລຕຸຖ (ສີ, ອິ)

໕. ເອການຸຕໂຕ (ສຸຍາ), ເອການຸຕຄໂຕ (ອິ)

ເທວສຠາ

໒໗໔. 'ປຸຣິມານິ ຠນ຺ເຕ ທິວສານິ ປຸຣິມຕຣານິ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ປຸຓ຺ຓາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ເກວລກປ຺ປາ ຈ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ. ມຫຕີ ຈ ທິພ຺ພປຣິສາ[1] ສມນ຺ຕໂຕ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ[2], ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ຘຕຣຏ຺ໂຐ ມຫາຣາຊາ ປຈ຺ຉິມາຠິມຸໂຂ[3] ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ວິຣູຬ຺ຫໂກ ມຫາຣາຊາ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ ວິຣູປກ຺ໂຂ ມຫາຣາຊາ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ທກ຺ຂິຓາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ຍທາ ຠນ຺ເຕ ເກວລກປ຺ປາ ຈ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, ມຫຕີ ຈ ທິພ຺ພປຣິສາ ສມນ຺ຕໂຕ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ. ອິທໍ ເນສໍ ໂຫຕິ ອາສນສ຺ມິໍ; ອຖ ປຈ຺ຉາ ອມ຺ຫາກໍ ອາສນໍ ໂຫຕິ. ເຍ ເຕ ຠນ຺ເຕ ເທວາ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ອຘຸນູປປນ຺ນາ ຕາວຕິໍສກາຍໍ, ເຕ ອຎ຺ເຎ ເທເວ ອຠິໂຣຈນ຺ຕິ ວຓ຺ເຓນ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ເຕນ ສຸທໍ ຠນ຺ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ "ທິພ຺ພາ ວຕ ໂຠ ກາຍາ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຫາຍນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສມ຺ປສາທໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິ

"ໂມທນ຺ຕິ ວຕ ໂຠ ເທວາ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ[4].
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕໍ.

ນເວ ເທເວ ຈ ປສ຺ສນ຺ຕາ, ວຓ຺ຓວນ຺ເຕ ຍສສ຺ສິເນ[5].
ສຸຄຕສ຺ມິໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຈຣິຕ຺ວານ ອິຘາຄເຕ.

ເຕ ອຎ຺ເຎ ອຠິໂຣຈນ຺ຕິ, ວຓ຺ເຓນ ຍສສາຍຸນາ;
ສາວກາ ຠູຣິປຎ຺ຎສ຺ສ, ວິເສສູປຄຕາ ອິຘ.

---

໑. ທິພ຺ພາ ປຣິສາ (ສີ, ອິ)
໒. ນິສິນ຺ນາ ໂຫຕິ (ສີ), ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ (ກ)
໓. ປຈ຺ຉາຠິມຸໂຂ (ກ)
໔. ສອິນ຺ທກາ (ສີ)
໕. ຍສສ຺ສິໂນ (ສ຺ຍາ)

ອິທໍ ທິສ຺ວານ ນນ຺ທນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕນ຺ຕິ.

'ເຕນ ສຸທໍ ຠນ຺ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ "ທິພ຺ພາ ວຕ, ໂຠ, ກາຍາ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຫາຍນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ເຍນຕ຺ເຖນ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ວາ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ມນ຺ຕຍິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕວຈນາປິ ຕໍ[1] ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ໂຫນ຺ຕິ. ປຈ຺ຈານຸສິຏ຺ຐວຈນາປິ ຕໍ[2] ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ໂຫນ຺ຕິ, ສເກສຸ ສເກສຸ ອາສເນສຸ ຐິຕາ ອວິປກ຺ກນ຺ຕາ.[3]

ເຕ ວຸຕ຺ຕວາກ຺ຍາ ຣາຊາໂນ, ປຏິຄ຺ຄຍ຺ຫານຸສາສນິໍ;
ວິປ຺ປສນ຺ນມນາ ສນ຺ຕາ, ອຏ຺ຐໍສຸ ສມ຺ຫິ ອາສເນ.

໒໙໓. 'ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ອຸຬາໂຣ ອາໂລໂກ ສຎ຺ຊາຍິ, ໂອຠາໂສ ປາຕຸຣໂຫສິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ. ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ "ຍຖາ ໂຂ, ມາຣິສາ, ນິມິຕ຺ຕານິ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸຬາໂຣ ອາໂລໂກ ສຎ຺ຊາຍຕິ, ໂອຠາໂສ ປາຕຸຠວຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ປາຕຸຠວິສ຺ສຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ເຫຕໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ ປາຕຸຠາວາຍ ຍທິທໍ ອາໂລໂກ ສຎ຺ຊາຍຕິ ໂອຠາໂສ ປາຕຸຠວຕີຕິ.

"ຍຖາ ນິມິຕ຺ຕາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ປາຕຸຠວິສ຺ສຕິ;
ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ເຫຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ, ໂອຠາໂສ ວິປຸໂລ ມຫາຕິ.

ສນງ຺ກຸມາຣກຖາ

໒໙໔. 'ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ຍຖາສເກສຸ ອາສເນສຸ ນິສີທິໍສຸ "ໂອຠາສເມຕໍ ຎສ຺ສາມ, ຍໍວິປາໂກ ຠວິສ຺ສຕິ, ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາວ ນໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ. ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ມຫາຣາຊາໂນ ຍຖາສເກສຸ ອາສເນສຸ ນິສີທິໍສຸ "ໂອຠາສເມຕໍ ຎສ຺ສາມ ຍໍວິປາໂກ ຠວິສ຺ສຕິ, ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາວ ນໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ. ອິທໍ ສຸຕ຺ວາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ເອກຄ຺ຄາ ສມາປຊ຺ຊິໍສຸ "ໂອຠາສເມຕໍ ຎສ຺ສາມ, ຍໍວິປາໂກ ຠວິສ຺ສຕິ, ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາວ ນໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ.

---

໑. ວຸຕ຺ຕວຈນາ ນາມິທໍ (ກ) ໒. ປຈ຺ຈານຸສິຏ຺ຐວຈນາ ນາມິທໍ (ກ) ໓. ອຘິປກ຺ກນ຺ຕາ (ກ)

'ຍທາ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ປາຕຸພວຕິ, ໂອຣາຣິກໍ ອຕ຺ຕພາວໍ ອພິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ປາຕຸພວຕິ. ໂຍ ໂຂ ປນ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປກຕິວຕ຺ໂຕ ອນພິສມ຺ພວນີໂຍ ໂສ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ຈກ຺ຂຸປຖສ຺ມິ. ຍທາ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ປາຕຸພວຕິ, ໂສ ອຍ຺ເຍ ເທເວ ອຕິໂຣຈຕິ ວຕ຺ເຕນ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພນ຺ເຕ ໂສວຕ຺ໂຕ ວິຄ຺ຄໂຫ ມານຸສໍ ວິຄ຺ຄຫໍ ອຕິໂຣຈຕິ; ເອວເມວ ໂຂ ພນ຺ເຕ ຍທາ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ປາຕຸພວຕິ, ໂສ ອຍ຺ເຍ ເທເວ ອຕິໂຣຈຕິ ວຕ຺ເຕນ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ຍທາ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ປາຕຸພວຕິ, ນ ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ໂກຈິ ເທໂວ ອພິວາເທຕິ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຖຕິ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຕິ. ສພ຺ເພວ ຕຸຕ຺ຫີພູຕາ ປຍ຺ຊລິກາ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທນ຺ຕິ "ຍສ຺ສທານິ ເທວສ຺ສ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອິຈ຺ຉິສ຺ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ, ຕສ຺ສ ເທວສ຺ສ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິສ຺ສຕີຕິ.

'ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ພນ຺ເຕ ເທວສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທຕິ, ອຸຬາຣໍ ໂສ ລພຕິ ເທໂວ ເວທປຏິລາພໍ; ອຸຬາຣໍ ໂສ ລພຕິ ເທໂວ ໂສມນສ຺ສປຏິລາພໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພນ຺ເຕ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມ຺ທ຺ທາວສິຕ຺ໂຕ ອຘຸນາພິສິຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ເຊນ, ອຸຬາຣໍ ໂສ ລພຕິ ເວທປຏິລາພໍ, ອຸຬາຣໍ ໂສ ລພຕິ ໂສມນສ຺ສປຏິລາພໍ. ເອວເມວ ໂຂ ພນ຺ເຕ ຍສ຺ສ ເທວສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທຕິ, ອຸຬາຣໍ ໂສ ລພຕິ ເທໂວ ເວທປຏິລາພໍ, ອຸຬາຣໍ ໂສ ລພຕິ ເທໂວ ໂສມນສ຺ສປຏິລາພໍ. ອຖ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ໂອຣາຣິກໍ ອຕ຺ຕພາວໍ ອພິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ກ຺ມາຣວຕ຺ຕີ[1] ຫຸຕ຺ວາ ປຍ຺ຈສິໂຂ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ໂສ ເວຫາສໍ ອພ຺ພຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພນ຺ເຕ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສຸປຈ຺ຈຕ຺ຖເຕ ວາ ປລ຺ລງ຺ເກ ສເມ ວາ ພູມິພາເຄ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີເທຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ເວຫາສໍ ອພ຺ພຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທິຕ຺ວາ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ສມ຺ປສາທໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິມາທິ ຄາຖາທິ ອນ຺ໂມທິ;

---

໑. ກ຺ມາຣວຕ຺ໂຕ (ສ຺ຍາ, ກ)

“ໂມທນ຺ຕິ ວຕ ໂພ ເທວາ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ, ທມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸທມ຺ມຕໍ.

“ນເວ ເທເວ ຈ ປສ຺ສນ຺ຕາ, ວຕ຺ຕວນ຺ເຕ ຍສສ຺ສິເນ;
ສຸຄຕສ຺ມິໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຈຣິຕ຺ວານ ອິທາຄເຕ.

“ເຕ ອລ຺ເລ ອຕິໂຣຈນ຺ຕິ, ວຕ຺ເຕນ ຍສສາຍຸນາ;
ສາວກາ ພູຣິປລ຺ລສ຺ສ, ວິເສສູປຄຕາ ອິທ.

“ອິທໍ ທິສ຺ວານ ນນ຺ທນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ, ທມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸທມ຺ມຕນ຺ຕິ.

໒໗໕. ‘ອິມມຕ຺ຖໍ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກຸມາໂຣ ພາສິຕ຺ຖ; ອິມມຕ຺ຖໍ, ພນ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສນ຺ງກຸມາຣສ຺ສ ພາສໂຕ ອຝ຺ກງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ສໂຣ ໂຫຕິ ວິສ຺ສຝ຺ໂຖ ຈ ວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຈ ມລ຺ຊຸ ຈ ສວນີໂຍ ຈ ພິນ຺ທຸ ຈ ອວິສາຣີ ຈ ຄມ຺ພີໂຣ ຈ ນິນ຺ນາທີ ຈ. ຍຖາປຣິສໍ ໂຂ ປນ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກຸມາໂຣ ສເຣນ ວິລ຺ລາເປຕິ; ນ ຈສ຺ສ ພຫິທ຺ທາ ປຣິສາຍ ໂຝໂສ ນິຈ຺ຉຣຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ພນ຺ເຕ ເອວໍ ອຝ຺ກງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ສໂຣ ໂຫຕິ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ “ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສໂຣຕິ.

‘ອຖ ໂຂ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກຸມາໂຣ ເຕຕ຺ຕິໍເສ ອຕ຺ຕພາເວ ອພິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ປຈ຺ເຈກປລ຺ລງ຺ເກສຸ ປລ຺ລງ຺ເກນ[1] ນິສີທິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ “ຕໍ ກິໍ ມລ຺ລນ຺ຕິ, ໂພນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວລ຺ຈ ໂສ ພຄວາ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ໂພ, ພຸທ຺ທໍ ສຣຕໍ ຄຕາ ທມ຺ມໍ ສຣຕໍ ຄຕາ ສງ຺ຝໍ ສຣຕໍ ຄຕາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິໂນ ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຍາມານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຍ ສພ຺ພນິຫີນໍ ກາຍໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ເຕ ຄນ຺ທພ຺ພກາຍໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕີຕິ.

---

໑. ປຈ຺ເຈກປລ຺ລງ຺ເກນ (ກ)

໒໘໖. 'ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ຖ; ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສນງ຺ກຸມາຣສ຺ສ ຠາສໂຕ ໂຆໂສເຍວ ເທວາ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ “ຍ຺ວາຍໍ ມມ ປລ຺ລງ຺ເກ ສ຺ວາຍໍ ເອໂກວ ຠາສຕີຕິ.

ເອກສ຺ມິໍ ຠາສມານສ຺ມິໍ, ສພ຺ເພ ຠາສນ຺ຕິ ນິມ຺ມິຕາ;
ເອກສ຺ມິໍ ຕຸຓ຺ຫີມາສີເນ, ສພ຺ເພ ຕຸຓ຺ຫີ ຠວນ຺ຕິ ເຕ.

ຕທາສຸ ເທວາ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຍ຺ວາຍໍ ມມ ປລ຺ລງ຺ກສ຺ມິໍ, ສ຺ວາຍໍ ເອໂກວ ຠາສຕີຕິ.

'ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເອກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປສໍຫຣຕິ, ເອກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປສໍຫຣິຕ຺ວາ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປລ຺ລງ຺ເກ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ

ຠາວິຕອິທ຺ຘິປາໂທ

໒໘໗. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ໂຠນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ຈິເມ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ອິທ຺ຘິປຫຸຕາຍ[1] ອິທ຺ຘິວິສວິຕາຍ[2] ອິທ຺ຘິວິກຸພ຺ພນຕາຍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ ໂຠ ຠິກ຺ຂຸ ຉນ຺ທສມາຘິປ຺ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ. ວີຣິຍສມາຘິປ຺ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ. ຈິຕ຺ຕສມາຘິປ຺ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ. ວີມໍສາສມາຘິປ຺-ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ. ອິເມ ໂຂ, ໂຠ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ອິທ຺ຘິປຫຸຕາຍ ອິທ຺ຘິວິສວິຕາຍ ອິທ຺ຘິວິກຸພ຺ພນຕາຍ.

“ເຍ ຫິ ເກຈິ ໂຠ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘ໌ວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສຸໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມສໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ ໂຠ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘ໌ວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມສໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ ໂຠ ເອຕຣຫິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘ໌ວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມສໍເຍວ

໑. ອິທ຺ຘິພຫຸລີກຕາຍ (ສ຺ຍາ) ໒. ອິທ຺ຘິວິເສວິຕາຍ (ສ຺ຍາ)

ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຊິປາທານໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ. ປສ຺ສນ຺ຕິ ໂນ ໂກນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິ໌ສາ ມມປີມໍ ເອວຣູປໍ ອິທ຺ຊານຸກາວນ຺ຕິ? “ເອວໍ ມຫາພຣຫ຺ເມຕິ. “ອຫມ຺ປິ ໂຂ ໂກ ອິເມສໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນລຸຈ ອິທ຺ຊິປາທານໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ເອວໍມຫິທ຺ຊິໂກ ເອວໍມຫານຸກາໂວຕິ. ອິມມຕ຺ຖໍ ກນ຺ເຕ ພຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກຸມາໂຣ ກາສິຕ຺ຖ. ອິມມຕ຺ຖໍ ກນ຺ເຕ ພຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກຸມາໂຣ ກາສິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິ໌ເສ ອາມນ຺ເຕສິ

ຕິວິໂຊ ໂອກາສາຊິຄໂມ

໔໗໘. “ຕໍ ກິ໌ ມລ຺ລນ຺ຕິ, ໂກນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິ໌ສາ, ຍາວລ຺ຈິທໍ ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຊນ ຕໂຍ ໂອກາສາຊິຄມາ ອນຸພຸທ຺ຊາ ສຸຂສ຺ສາຊິຄມາຍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອິຊ ໂກ ເອກຈ຺ໂຈ ສໍສຍ຺ໂກ ວິຫຣຕິ ກາເມຫິ ສໍສຍ຺ໂກ ອກຸສເລຫິ ຊມ຺ເມຫິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອຣິຍຊມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມໍ ປຜິປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ອຣິຍຊມ຺ມສ຺ສວນໍ ອາຄມ຺ມ ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ໌ ອສໍສຍ຺ໂກ ວິຫຣຕິ ກາເມຫິ ອສໍສຍ຺ໂກ ອກຸສເລຫິ ຊມ຺ເມຫິ. ຕສ຺ສ ອສໍສຍ຺ກສ຺ສ ກາເມຫິ ອສໍສຍ຺ກສ຺ສ ອກຸສເລຫິ ຊມ຺ເມຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ, ສຸຂາ ກິຍ຺ໂຍ ໂສມນສ຺ສໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂກ, ປມຸທາ ປາໂມຊ຺ຊໍ[1] ຊາເຍຖ, ເອວເມວ ໂຂ, ໂກ, ອສໍສຍ຺ກສ຺ສ ກາເມຫິ ອສໍສຍ຺ກສ຺ສ ອກຸສເລຫິ ຊມ຺ເມຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ, ສຸຂາ ກິຍ຺ໂຍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອຍໍ ໂຂ, ໂກ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຊນ ປຖໂມ ໂອກາສາຊິຄໂມ ອນຸພຸທ຺ໂຊ ສຸຂສ຺ສາຊິຄມາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ໂກ, ອິເຊກຈ຺ຈສ຺ສ ໂອຊາຣິກາ ກາຍສງ຺ຂາຣາ ອປ຺ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕິ, ໂອຊາຣິກາ ວຈີສງ຺ຂາຣາ ອປ຺ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕິ, ໂອຊາຣິກາ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ອປ຺ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອຣິຍຊມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມໍ ປຜິປຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ອຣິຍຊມ຺ມສ຺ສວນໍ ອາຄມ຺ມ ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ຊມ຺ມານຸຊມ຺ມປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ໌ ໂອຊາຣິກາ ກາຍສງ຺ຂາຣາ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນ຺ຕິ, ໂອຊາຣິກາ ວຈີສງ຺ຂາຣາ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນ຺ຕິ, ໂອຊາຣິກາ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ປຜິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ໂອຊາຣິການໍ ກາຍສງ຺ຂາຣານໍ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊິຍາ ໂອຊາຣິການໍ ວຈີສງ຺ຂາຣານໍ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊິຍາ ໂອຊາຣິການໍ

---

[1] ປາມຸຊ຺ຊໍ (ອິ, ກ)

ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ, ສຸຂາ ຠິຍ຺ໂຍ ໂສມນສ຺ສໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ, ປມຸທາ ປາໂມຊ຺ຊໍ ຊາເຍຖ, ເອວເມວ ໂຂ ໂຠ ໂອຬາຣິການໍ ກາຍສງ຺ຂາຣານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ໂອຬາຣິການໍ ວຈີສງ຺ຂາຣານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ໂອຬາຣິການໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ, ສຸຂາ ຠິຍ຺ໂຍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອຍໍ ໂຂ, ໂຠ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ທຸຕິໂຍ ໂອກາສາຘິຄໂມ ອນຸພຸທ຺ໂຘ ສຸຂສ຺ສາຘິຄມາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ໂຠ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ‘ອິທໍ ກຸສລນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ‘ອິທໍ ອກຸສລນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ‘ອິທໍ ສາວຊ຺ຊໍ ອິທໍ ອນວຊ຺ຊໍ, ອິທໍ ເສວິຕພ຺ພໍ ອິທໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ຫີນໍ ອິທໍ ປຓີຕໍ, ອິທໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຏິຠາຄນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອຣິຍຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມໍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ອາຄມ຺ມ ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປຕ຺ຕິໍ, ‘ອິທໍ ກຸສລນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອິທໍ ອກຸລນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ອິທໍ ສາວຊ຺ຊໍ ອິທໍ ອນວຊ຺ຊໍ, ອິທໍ ເສວິຕພ຺ພໍ ອິທໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ຫີນໍ ອິທໍ ປຓີຕໍ, ອິທໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຏິຠາຄນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອວິຊ຺ຊາ ປຫີຍຕິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາວິຣາຄາ ວິຊ຺ຊຸປ຺ປາທາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ, ສຸຂາ ຠິຍ຺ໂຍ ໂສມນສ຺ສໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ, ປມຸທາ ປາໂມຊ຺ຊໍ ຊາເຍຖ, ເອວເມວ ໂຂ, ໂຠ, ອວິຊ຺ຊາວິຣາຄາ ວິຊ຺ຊຸປ຺ປາທາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ, ສຸຂາ ຠິຍ຺ໂຍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອຍໍ ໂຂ, ໂຠ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຕຕິໂຍ ໂອກາສາຘິຄໂມ ອນຸພຸທ຺ໂຘ ສຸຂສ຺ສາຘິຄມາຍ. ອິເມ ໂຂ, ໂຠ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຕໂຍ ໂອກາສາຘິຄມາ ອນຸພຸທ຺ຘາ ສຸຂສ຺ສາຘິຄມາຍາຕິ. ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ຖ, ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ:

ຈຕຸສຕິປຏ຺ຐານໍ

໒໘໖. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ໂຠນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ຈິເມ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ກຸສລສ຺ສາຘິຄມາຍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ໂຠ, ຠິກ຺ຂຸ

ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ສມາຘິຍຕິ, ສມ຺ມາ ວິປ຺ປສີທຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ສມາຫິໂຕ ສມ຺ມາ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ພຫິທ຺ຘາ ປຣກາເຍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ໆເປໆ ພຫິທ຺ຘາ ປຣເວທນາສຸ ຎາຓທສ຺ສນໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ໆເປໆ ພຫິທ຺ຘາ ປຣຈິຕ຺ເຕ ຎາຓທສ຺ສນໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ສມາຘິຍຕິ, ສມ຺ມາ ວິປ຺ປສີທຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ສມາຫິໂຕ ສມ຺ມາ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ພຫິທ຺ຘາ ປຣຘມ຺ເມສຸ ຎາຓທສ຺ສນໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ ອິເມ ໂຂ, ໂຠ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ກຸສລສ຺ສາຘິຄມາຍາຕິ. ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ຖ. ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສີ

ສຕ຺ຕ ສມາຘິປຣິກ຺ຂາຣາ

໔໙໐. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ໂຠນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ຈິເມ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສຕ຺ຕ ສມາຘິປຣິກ຺ຂາຣາ ສມ຺ມາສມາຘິສ຺ສ ປຣິຠາວນາຍ ສມ຺ມາສມາຘິສ຺ສ ປາຣິປູຣິຍາ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ສມ຺ມາສຕິ. ຍາ ໂຂ, ໂຠ, ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫງ຺ເຄຫິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ປຣິກ຺ຂຕາ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂຠ, ອຣິໂຍ ສມ຺ມາສມາຘິ ສອຸປນິໂສ ອິຕິປິ ສປຣິກ຺ຂາໂຣ ອິຕິປິ. ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ ໂຠ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປສ຺ສ ສມ຺ມາວາຈາ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາວາຈສ຺ສ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ປໂຫຕິ. ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາອາຊີວສ຺ສ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາວາຍາມສ຺ສ ສມ຺ມາສຕິ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາສຕິສ຺ສ ສມ຺ມາສມາຘິ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິສ຺ສ ສມ຺ມາຎາຓໍ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາຎາຓສ຺ສ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິ ປໂຫຕິ. ຍຎ຺ຫິ ຕໍ, ໂຠ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ

ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີ ອປາຣຸຕາ ອມຕສ຺ສ ທ຺ວາຣາຕິ ອິທເມວ ຕໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ. ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຫິ, ໂຠ, ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ, ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີ ອປາຣຸຕາ ອມຕສ຺ສ ທ຺ວາຣາ[໑].

"ເຍ ຫິ ເກຈິ, ໂຠ, ພຸທ຺ເທ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ອຣິຍກນ຺ເຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ, ເຍ ຈິເມ ໂອປປາຕິກາ ຘມ຺ມວິນີຕາ ສາຕິເຣການິ ຈຕຸວີສຕິສຕສຫສ຺ສານິ ມາຄຘກາ ປຣິຈາຣກາ ອພ຺ຠຕີຕາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓາ. ອຕ຺ຖິ ເຈເວຕ຺ຖ ສກທາຄາມິໂນ.

"ອຕ຺ຖາຍໍ[໒] ອິຕຣາ ປຊາ, ປຸຎ຺ຎຠາຄາຕິ ເມ ມໂນ.
ສງ຺ຂາຕຸໍ ໂນປິ ສກ຺ໂກມິ, ມຸສາວາທສ຺ສ ໂອຕ຺ຕປ຺ປນ຺ຕິ.

໒໙໑. 'ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ຖ, ອິມມຕ຺ຖໍ, ຠນ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສນງ຺ກຸມາຣສ຺ສ ຠາສໂຕ ເວສ຺ສວຓສ຺ສ ມຫາຣາຊສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ ໂຠ, ເອວຣູໂປປິ ນາມ ອຸຬາໂຣ ສຕ຺ຖາ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣໍ ຘມ຺ມກ຺ຂານໍ, ເອວຣູປາ ອຸຬາຣາ ວິເສສາຘິຄມາ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຖ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເວສ຺ສວຓສ຺ສ ມຫາຣາຊສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ເວສ຺ສວຓໍ ມຫາຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຕິ ຠວໍ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ອຕີຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ເອວຣູໂປ ອຸຬາໂຣ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສິ, ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣໍ ຘມ຺ມກ຺ຂານໍ, ເອວຣູປາ ອຸຬາຣາ ວິເສສາຘິຄມາ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸ. ອນາຄຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ເອວຣູໂປ ອຸຬາໂຣ ສຕ຺ຖາ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣໍ ຘມ຺ມກ຺ຂານໍ, ເອວຣູປາ ອຸຬາຣາ ວິເສສາຘິຄມາ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

໒໙໒. "ອິມມຕ຺ຖໍ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ອຠາສິ, ອິມມຕ຺ຖໍ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສນງ຺ກຸມາຣສ຺ສ ເທວານໍ

---

໑. ທ຺ວາຣາຕິ (ສ຺ຍາ, ກ) ໒. ອຕ຺ຖາຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ)

ຕາວຕິໍສານໍ ກາສໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ [១] ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ [៤] ສຍໍ ປຣິສາຍໍ ອາໂຣເຈສິ". ອິມມຕ຺ຖໍ ຊນວສໂກ ຍກ຺ໂຂ ເວສ຺ສວຕສ຺ສ ມຫາຣາຊສ຺ສ ສຍໍ ປຣິສາຍໍ ກາສໂຕ ສມ຺ມຸຂາ[១] ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ[៤] ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ. ອິມມຕ຺ຖໍ ກຄວາ ຊນວສກສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕ຺ວາ ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສາມຍ຺ຈ ອກິຍ຺ຍາຍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ, ອິມມຕ຺ຖມາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕ຺ວາ ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສິ ກິກ຺ຂູນໍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ. ຕຍິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອິທ຺ຊຍ຺ເຈວ ຜີຕຍ຺ຈ ວິຕ຺ຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຍ຺ຍໍ ປຸຖຸກູຕໍ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫິ ສຸປ຺ປກາສິຕນ຺ຕິ.

ຊນວສກສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ປຍ຺ຈມໍ.

---

១. ສຸຕ຺ວາ (ສີ, ອິ)

៤. ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ (ສີ, ອິ)

໖. ມຫາໂຄວິນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໒໙໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພປຸຕ຺ໂຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຠິກ຺ກນ຺ຕວຓ຺ໂຓ ເກວລກປ຺ປໍ ຄິຊ຺ຌກູຏໍ ປພ຺ພຕໍ ໂອຠາເສຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ປຎ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ, ອາໂຣເຈມິ ຕໍ ຠຄວໂຕຕິ. “ອາໂຣເຈຫິ ເມ ຕ຺ວໍ, ປຎ຺ຈສິຂາຕິ ຠຄວາ ອໂວຈ.

ເທວສຠາ

໒໙໔. “ປຸຣິມານິ ຠນ຺ເຕ ທິວສານິ ປຸຣິມຕຣານິ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ປວາຣຓາຍ ປຸຓ຺ຓາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ເກວລກປ຺ປາ ຈ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ; ມຫຕີ ຈ ທິພ຺ພປຣິສາ ສມນ຺ຕໂຕ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ; ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ຘຕຣຏ຺ໂຐ ມຫາຣາຊາ ປຈ຺ຈິມາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ວິຣູຬ຺ຫໂກ ມຫາຣາຊາ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ປຈ຺ຈິມາຍ ທິສາຍ ວິຣູປກ຺ໂຂ ມຫາຣາຊາ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ທກ຺ຂິຓາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ຍທາ ຠນ຺ເຕ, ເກວລກປ຺ປາ ຈ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, ມຫຕີ ຈ ທິພ຺ພປຣິສາ ສມນ຺ຕໂຕ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິທໍ ເນສໍ ໂຫຕິ ອາສນສ຺ມິໍ; ອຖ ປຈ຺ຉາ ອມ຺ຫາກໍ ອາສນໍ ໂຫຕິ.

“ເຍ ເຕ ຠນ຺ເຕ ເທວາ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ອຘຸນູປປນ຺ນາ ຕາວຕິໍສກາຍໍ, ເຕ ອຎ຺ເຎ ເທເວ ອຕິໂຣຈນ຺ຕິ ວຓ຺ເຓນ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ເຕນ ສຸທໍ ຠນ຺ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ; ‘ທິພ຺ພາ ວຕ, ໂຠ, ກາຍາ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຫາຍນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາຕິ.

໔໙໕. "ອຖ ໂຂ ກນ຺ເຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສມ຺ປສາທໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິ

'ໂມທນ຺ຕິ ວຕ ໂກ ເທວາ,　　ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ,　　ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕໍ.

ນເວ ເທເວ ຈ ປສ຺ສນ຺ຕາ,　　ວຕ຺ຕວນ຺ເຕ ຍສສ຺ສິເນ;
ສຸຄຕສ຺ມິໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ,　　ຈຣິຕ຺ວານ ອິຘາຄເຕ.

ເຕ ອລ຺ເລ ອຕິໂຣຈນ຺ຕິ,　　ວຕ຺ເຕນ ຍສສາຍຸນາ;
ສາວກາ ກູຣິປລ຺ລສ຺ສ,　　ວິເສສູປຄຕາ ອິຘ.

ອິທໍ ທິສ຺ວານ ນນ຺ທນ຺ຕິ,　　ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ,　　ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕນ຺ຕິ.

"ເຕນ ສຸທໍ ກນ຺ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ກິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ; 'ທິພ຺ພາ ວຕ, ໂກ, ກາຍາ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຫາຍນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາຕິ.

ອຜ຺ກຍຖາກຸຈ຺ຈວຕ຺ຕາ

໔໙໖. "ອຖ ໂຂ ກນ຺ເຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທວານໍ ຕາວຕິໍ ສານໍ ສມ຺ປສາທໍ ວິທິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອິຈ຺ເຊຍ຺ຍາຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ມາຣິສາ, ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ອຜ຺ກ ຍຖາກຸຈ຺ເຈ ວຕ຺ເຕ ໂສຕຸນ຺ຕິ? 'ອິຈ຺ຉາມ ມຍໍ, ມາຣິສ, ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ອຜ຺ກ ຍຖາກຸຈ຺ເຈ ວຕ຺ເຕ ໂສຕຸນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກນ຺ເຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ກຄວໂຕ ອຜ຺ກ ຍຖາກຸຈ຺ເຈ ວຕ຺ເຕ ປຍິຣຸທາຫາສິ 'ຕໍ ກິໍ ມລ຺ລນ຺ຕິ, ໂກນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ? ຍາວລ຺ຈ ໂສ ກຄວາ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ເອວໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຜິປນ຺ນໍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ອິມິນາປງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄຕໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສ຺ສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລ຺ລຕ຺ຣ ເຕນ ກຄວຕາ. (໑)

“ສຸວາກຸຂາໂຕ ໂຂ ປນ ເຕນ ວຄວຕາ ຘມຸໂມ ສນຸທິຝຸກິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສຸສິໂກ ໂອປເນຍຸຍິໂກ ປຈຸຈຕຸຕໍ ເວທິຕພຸໂພ ວິລຸລູຫີ ເອວໍ ໂອປເນຍຸຍິກສຸສ ຘມຸມສຸສ ເທເສຕາຣໍ ອິມິນາປຽເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ວຄວຕາ. (໔)

“ອິທໍ ກຸສລນຸຕິ ໂຂ ປນ ເຕນ ວຄວຕາ ສຸປລຸລຕຸຕໍ, ອິທໍ ອກຸສລນຸຕິ ສຸປລຸລຕຸຕໍ. ອິທໍ ສາວຊຸຊໍ ອິທໍ ອນວຊຸຊໍ, ອິທໍ ເສວິຕພຸພໍ ອິທໍ ນ ເສວິຕພຸພໍ, ອິທໍ ຫີນໍ ອິທໍ ປຒີຕໍ, ອິທໍ ກຕຸຫສຸກຸກສປຸປຝິວາຄນຸຕິ ສຸປລຸລຕຸຕໍ. ເອວໍ ກຸສລາກຸສລສາວຊຸຊານວຊຸຊເສວິຕພຸພາເສວິຕພຸພຫີນປຒີຕກຕຸຫສຸກຸກສປຸປຝິວາຄານໍ ຘມຸມານໍ ປລຸລເປຕາຣໍ ອິມິນາປຽເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ວຄວຕາ. (໕)

“ສຸປລຸລຕຸຕາ ໂຂ ປນ ເຕນ ວຄວຕາ ສາວການໍ ນິພຸພານຄາມິນີ ປຝິປທາ, ສໍສນຸທຕິ ນິພຸພານລຸຈ ປຝິປທາ ຈ. ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ຄງໂຄທກໍ ຍມຸໂນທເກນ ສໍສນຸທຕິ ສເມຕິ, ເອວເມວ ສຸປລຸລຕຸຕາ ເຕນ ວຄວຕາ ສາວການໍ ນິພຸພານຄາມິນີ ປຝິປທາ, ສໍສນຸທຕິ ນິພຸພານລຸຈ ປຝິປທາ ຈ. ເອວໍ ນິພຸພານຄາມິນິຍາ ປຝິປທາຍ ປລຸລເປຕາຣໍ ອິມິນາປຽເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ວຄວຕາ. (໖)

“ອກິນິປຸຜນຸໂນ[1] ໂຂ ປນ ຕສຸສ ວຄວໂຕ ລາໂກ ອກິນິປຸຜນຸໂນ ສີໂລໂກ, ຍາວ ມລຸເລ ຂຕຸຕິຍາ ສມຸປີຍາຍມານຣູປາ ວິຫຣນຸຕິ, ວິຄຕມໂທ ໂຂ ປນ ໂສ ວຄວາ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ. ເອວໍ ວິຄຕມທໍ ອາຫາຣໍ ອາຫຣຍມານໍ ອິມິນາປຽເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ວຄວຕາ. (໗)

“ລທຸຘສຫາໂຍ ໂຂ ປນ ໂສ ວຄວາ ເສຂານລຸເຈວ ປຝິປນຸນານໍ ຂີຒາສວານລຸຈ ວຸສິຕວຕໍ. ເຕ ວຄວາ ອປນຸຊຸຊ ເອກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ເອກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕຸຕໍ ອິມິນາປຽເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ວຄວຕາ. (໘)

“ຍຖາວາທີ ໂຂ ປນ ໂສ ວຄວາ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ, ອິຕິ ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ. ເອວໍ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຝິປນຸນໍ

---

໑. ອກິນິປຸປນຸໂນ (ອິ,ກ)

ອິມີນາປຽເຄນ ສເມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສເມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫີ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາ. (໗)

"ຕິຕຸຕວິຈິກິຈຸໂຉ ໂຂ ປນ ໂສ ກຄວາ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ປຣິໂຍສິຕສງກປຸໂປ ອຊຸຊາສຍໍ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ. ເອວໍ ຕິຕຸຕວິຈິກິຈຸຉໍ ວິຄຕກຖໍກາຖໍ ປຣິໂຍສິຕສງກປຸປໍ ອຊຸຊາສຍໍ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອິມີນາປຽເຄນ ສເມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສເມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫີ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາຕີ. (໘)

໔ລ໗. "ອິເມ ໂຂ ກນຸເຕ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ກຄວໂຕ ອຜຸຖ ຍຖາກຸຈຸເຈ ວຕຸເຕ ປຍິຣຸທາຫາສິ. ເຕນ ສຸທໍ ກນຸເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ກິຍຸໂຍໂສ ມຕຸຕາຍ ອຕຸຕມນາ ໂໜນຸຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສຸສຊາຕາ ກຄວໂຕ ອຜຸຖ ຍຖາກຸຈຸເຈ ວຕຸເຕ ສຸຕຸວາ. ຕຕຸຣ ກນຸເຕ ເອກຈຸເຈ ເທວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ອໂຫ ວຕ, ມາຣິສາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍຸໍ ຮມຸມລຸຈ ເທເສຍຸຍຸໍ ຍຖຣິວ ກຄວາ. ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕີ. ເອກຈຸເຈ ເທວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ຕິຜຸກນຸຕຸ, ມາຣິສາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ, ອໂຫ ວຕ, ມາຣິສາ, ຕໂຍ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍຸໍ ຮມຸມລຸຈ ເທເສຍຸຍຸໍ ຍຖຣິວ ກຄວາ. ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕີ. ເອກຈຸເຈ ເທວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ຕິຜຸກນຸຕຸ, ມາຣິສາ, ຕໂຍ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ, ອໂຫ ວຕ, ມາຣິສາ, ເທຸວ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ ໂລເກ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍຸໍ ຮມຸມລຸຈ ເທເສຍຸຍຸໍ ຍຖຣິວ ກຄວາ. ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸນນຸຕີ.

໔ລ໘. "ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ກນຸເຕ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ເອຕທໂວຈ 'ອຜຸການໍ ໂຂ ເອຕໍ, ມາຣິສາ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສຸສາ ໂລກຮາຕຸຍາ ເທຸວ ອຣຫນຸໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຮາ ອປຸພຸພໍ ອຈຣິມໍ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍຸໍ, ເນຕໍ ການໍ ວິຊຸຊຕິ. ອໂຫ ວຕ, ມາຣິສາ, ໂສ ກຄວາ ອປຸປາພາໂຮ ອປຸປາຕງໂກ ຈິຣໍ ທີຉມຫຸຮານໍ ຕິຜຸເກຍຸຍ. ຕທສຸສ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕີ. ອຖ ໂຂ ກນຸເຕ ເຍນຕຸເຖນ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຮມຸມາຍໍ ສກາຍໍ ສນຸນິສິນຸນາ ໂໜນຸຕິ ສນຸນິປຕິຕາ, ຕໍ ອຕຸຖໍ ຈິນຸຕຍິຕຸວາ ຕໍ ອຕຸຖໍ ມນຸຕຍິຕຸວາ ວຸຕຸຕວຈນາປິ ຕໍ ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ

ຕສຸມິ ອຕຸເຖ ໂຫນຸຕິ. ປຈຸຈານຸສິຄຸກວຈນາປິ ຕໍ ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ຕສຸມິ ອຕຸເຖ ໂຫນຸຕິ, ສເກສຸ ສເກສຸ ອາສເນສຸ ຖິຕາ ອວິປກຸກນຸຕາ.

ເຕ ວຸຕຸຕວາກຸຍາ ຣາຊາໂນ, ປຄິຄຸຄຍຸຫານຸສາສນິ;
ວິປຸປສນຸນມນາ ສນຸຕາ, ອຄຸກໍສຸ ສມຸຫິ ອາສເນຕິ.

໔໙໙. "ອຖ ໂຂ ການຸເຕ ອຸຕຸຕຣາຍ ທິສາຍ ອຸຣາໂຣ ອາໂລໂກ ສຄຸຊາຍິ, ໂອການໂສ ປາຕຸຣໂຫສິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸການໍ. ອຖ ໂຂ ການຸເຕ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ເທເວ ຕາວຕິເສ ອາມນຸເຕສິ 'ຍຖາ ໂຂ, ມາຣິສາ, ນິມິຕຸຕານິ ທິສຸສນຸຕິ, ອຸຣາໂຣ ອາໂລໂກ ສຄຸຊາຍຕິ, ໂອການໂສ ປາຕຸການຕິ, ພຸຣຫຸມາ ປາຕຸການິສຸສຕິ; ພຸຣຫຸມຸໂນ ເຫຕໍ ປຸພຸພນິມິຕຸຕໍ ປາຕຸການາຍ, ຍທິທໍ ອາໂລໂກ ສຄຸຊາຍຕິ ໂອການໂສ ປາຕຸ ການຕີຕິ.

'ຍຖາ ນິມິຕຸຕາ ທິສຸສນຸຕິ, ພຸຣຫຸມາ ປາຕຸ ການິສຸສຕິ;
ພຸຣຫຸມຸໂນ ເຫຕໍ ນິມິຕຸຕໍ, ໂອການໂສ ວິປຸໂລ ມຫາຕິ.

ສນງຸກຸມາຣກຖາ

໕໐໐. "ອຖ ໂຂ ການຸເຕ ເທວາ ຕາວຕິສາ ຍຖາສເກສຸ ອາສເນສຸ ນິສິທິສຸ 'ໂອການເມຕໍ ຄສຸສາມ, ຍໍວິປາໂກ ການິສຸສຕິ, ສຈຸຄິກຕຸວາວ ນໍ ຄມິສຸສາມາຕິ. ຈຕຸຕາໂຣປິ ມຫາຣາຊາໂນ ຍຖາສເກສຸ ອາສເນສຸ ນິສິທິສຸ 'ໂອການເມຕໍ ຄສຸສາມ, ຍໍວິປາໂກ ການິສຸສຕິ, ສຈຸຄິກຕຸວາວ ນໍ ຄມິສຸສາມາຕິ. ອິທໍ ສຸຕຸວາ ເທວາ ຕາວຕິສາ ເອກຄຸຄາ ສມາປຊຊິສຸ 'ໂອການເມຕໍ ຄສຸສາມ, ຍໍວິປາໂກ ການິສຸສຕິ, ສຈຸຄິກຕຸວາວ ນໍ ຄມິສຸສາມາຕິ.

"ຍທາ ການຸເຕ ພຸຣຫຸມາ ສນງຸກຸມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິ ສານໍ ປາຕຸການຕິ, ໂອຣາຣິກໍ ອຕຸຕການໍ ອກິນິມຸມິນິຕຸວາ ປາຕຸການຕິ. ໂຍ ໂຂ ປນ ການຸເຕ ພຸຣຫຸມຸໂນ ປກຕິວຕຸໂຕ, ອນກິສມຸການນີໂຍ ໂສ ເທວານໍ ຕາວຕິ ສານໍ ຈກຸຂຸປຖສຸມິ. ຍທາ ການຸເຕ ພຸຣຫຸມາ ສນງຸກຸມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິ ສານໍ ປາຕຸການຕິ, ໂສ ອຄຸເຄ ເທເວ ອຕິໂຣຈຕິ ວຕຸເຕນ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ເສຍຸຍຖາປິ ການຸເຕ ໂສວຕຸໂຕ ວິຄຸຄໂຫ ມານຸສໍ ວິຄຸຄຫໍ ອຕິໂຣຈຕິ, ເອວເມວ ໂຂ ການຸເຕ ຍທາ ພຸຣຫຸມາ ສນງຸກຸມາໂຣ ຕາວຕິສານໍ ປາຕຸການຕິ, ໂສ ອຄຸເຄ ເທເວ ອຕິໂຣຈຕິ ວຕຸເຕນ ເຈວ

ເທວານໍ ຍສສາ ຈ. ຍທາ ກນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ປາຕຸກາວຕິ, ນ ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ໂກຈິ ເທໂວ ອກິວາເທຕິ ວາ ປຈ຺ຈຸຍ຺ເຖຕິ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຕິ. ສພ຺ເພວ ຕຸຕ຺ຫີກູຕາ ປຄ຺ຊລິກາ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທນ຺ຕິ 'ຍສ຺ສທານິ ເທວສ຺ສ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອິຈ຺ຉິສ຺ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ, ຕສ຺ສ ເທວສ຺ສ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິສ຺ສຕີຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ກນ຺ເຕ ເທວສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທຕິ, ອຸຣາຣໍ ໂສ ລກຕິ ເທໂວ ເວທປຏິລາກໍ, ອຸຣາຣໍ ໂສ ລກຕິ ເທໂວ ໂສມນສ຺ສປຏິລາກໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ກນ຺ເຕ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ໂຕ ອຊຸນາກິສິຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ເຊນ, ອຸຣາຣໍ ໂສ ລກຕິ ເວທປຏິລາກໍ, ອຸຣາຣໍ ໂສ ລກຕິ ໂສມນສ຺ສປຏິລາກໍ, ເອວເມວ ໂຂ ກນ຺ເຕ ຍສ຺ສ ເທວສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທຕິ, ອຸຣາຣໍ ໂສ ລກຕິ ເທໂວ ເວທປຏິລາກໍ, ອຸຣາຣໍ ໂສ ລກຕິ ເທໂວ ໂສມນສ຺ສປຏິລາກໍ. ອຖ ກນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສມ຺ປສາທໍ ວິທິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິ

'ໂມທນ຺ຕິ ວຕ ໂກ ເທວາ,　　ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ,　　ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕໍ.

'ນເວ ເທເວ ຈ ປສ຺ສນ຺ຕາ,　　ວຕ຺ຕວນ຺ເຕ ຍສສ຺ສິເນ;
ສຸຄຕສ຺ມິໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ,　　ຈຣິຕ຺ວານ ອິຘາຄເຕ.

'ເຕ ອຄ຺ເຄ ອຕິໂຣຈນ຺ຕິ,　　ວຕ຺ເຕນ ຍສສາຍຸນາ;
ສາວກາ ກູຣິປຄ຺ຄສ຺ສ,　　ວິເສສູປຄຕາ ອິຘ.

'ອິທໍ ທິສ຺ວານ ນນ຺ທນ຺ຕິ,　　ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;
ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ,　　ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕນ຺ຕິ.

໘໐໑. "ອິມມຕ຺ຖໍ ກນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ອການິຕ຺ຖ. ອິມມຕ຺ຖໍ, ກນ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສນງ຺ກຸມາຣສ຺ສ ການໂຕ ອຍ຺ຄງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ສໂຣ ໂຫຕິ ວິສ຺ສຍ຺ໂກ ຈ ວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍ ຈ ມຄ຺ຊຸ ຈ ສວນີໂຍ ຈ ພິນ຺ທຸ ຈ ອວິສາຣີ ຈ ຄມ຺ກີໂຣ ຈ ນິນ຺ນາທີ ຈ. ຍຖາປຣິສໍ ໂຂ ປນ ກນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ສເຣນ ວິຄ຺ຄາເປຕິ, ນ ຈສ຺ສ ພຫິທ຺ຘາ ປຣິສາຍ ໂຘໂສ ນິຈ຺ຉຣຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ກນ຺ເຕ ເອວໍ ອຍ຺ຄງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ສໂຣ ໂຫຕິ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ 'ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສໂຣຕິ. ອຖ ໂຂ ກນ຺ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສນງ຺ກຸມາຣໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ສາຘຸ,

ມຫາພ຺ຣຫ຺ເມ, ເອຕເທວ ມຍ໌ ສ຺ຂາຍ ໂມທາມ; ອຕ຺ຖິ ຈ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ອຌ຺ຆ ຍຖາພ຺ຈ຺ຈາ ວຕ຺ຕາ ພາສິຕາ; ເຕ ຈ ມຍ໌ ສ຺ຂາຍ ໂມທາມາຕິ.

ອຌ຺ຆ ຍຖາພ຺ຈ຺ຈວຕ຺ຕາ

໓໐໔. "ອຖ ກ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນ຺ງກ຺ມາໂຣ ສກ຺ກ໌ ເທວານມິນ຺ທ໌ ເອຕທໂວຈ 'ສາຘຸ, ເທວານມິນ຺ທ, ມຍມ຺ປິ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ອຌ຺ຆ ຍຖາພ຺ຈ຺ເຈ ວຕ຺ເຕ ສ຺ເຕຍ຺ຍາມາຕິ. 'ເອວ໌ ມຫາພ຺ຣຫ຺ເມຕິ ໂຂ ກ຺ເຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ພ຺ຣຫ຺ມ຺ໂນ ສນ຺ງກ຺ມາຣສ຺ສ ພຄວໂຕ ອຌ຺ຆ ຍຖາພ຺ຈ຺ເຈ ວຕ຺ເຕ ປຍິຣຸທາຫາສິ.

"ຕ໌ ກິ໌ ມຌ຺ຌຕິ, ກວ໌ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ? ຍາວຌ຺ຈ ໂສ ພຄວາ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານ໌ ເອວ໌ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຜິປນ຺ນ໌ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານ໌ ອິມິນາປ຺ງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄຕ໌ ສຕ຺ຖາຣ໌ ເນວ ອຕີຕ໌ເສ ສມນຸປສ຺ສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອຌ຺ຌຕ຺ຣ ເຕນ ພຄວຕາ.

"ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ໂຂ ປນ ເຕນ ພຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຊິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕ໌ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຌ຺ຌູຫິ ເອວ໌ ໂອປເນຍ຺ຍິກສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ເທເສຕາຣ໌ ອິມິນາປ຺ງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄຕ໌ ສຕ຺ຖາຣ໌ ເນວ ອຕີຕ໌ເສ ສມນຸປສ຺ສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອຌ຺ຌຕ຺ຣ ເຕນ ພຄວຕາ.

"ອິທ໌ ກຸສລນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເຕນ ພຄວຕາ ສຸປຌ຺ຌຕ຺ຕ໌, 'ອິທ໌ ອກຸສລນ຺ຕິ ສຸປຌ຺ຌຕ຺ຕ໌, 'ອິທ໌ ສາວຊ຺ຊ໌ ອິທ໌ ອນວຊ຺ຊ໌, ອິທ໌ ເສວິຕພ຺ພ໌ ອິທ໌ ນ ເສວິຕພ຺ພ໌, ອິທ໌ ຫີນ໌ ອິທ໌ ປຓີຕ໌, ອິທ໌ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຜິພາຄນ຺ຕິ ສຸປຌ຺ຌຕ຺ຕ໌. ເອວ໌ ກຸສລາກຸສລສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພຫີນປຓີຕກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຜິພາຄານ໌ ຘມ຺ມານ໌ ປຌ຺ຌາເປຕາຣ໌. ອິມິນາປ຺ງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄຕ໌ ສຕ຺ຖາຣ໌ ເນວ ອຕີຕ໌ເສ ສມນຸປສ຺ສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອຌ຺ຌຕ຺ຣ ເຕນ ພຄວຕາ. (໓)

"ສຸປຌ຺ຌຕ຺ຕາ ໂຂ ປນ ເຕນ ພຄວຕາ ສາວການ໌ ນິພ຺ພານຄາມິນີ ປຜິປທາ ສ໌ສນ຺ທຕິ ນິພ຺ພານຌ຺ຈ ປຜິປທາ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄງ຺ໂຄທກ໌ ຍມ຺ໂນທເກນ ສ໌ສນ຺ທຕິ ສເມຕິ, ເອວເມວ ສຸປຌ຺ຌຕ຺ຕາ ເຕນ ພຄວຕາ ສາວການ໌

ນິພຸພານຄາມິນີ ປຜິປທາ ສໍສນຸທຕິ ນິພຸພານລຸຈ ປຜິປທາ ຈ. ເອວໍ ນິພຸພານຄາມິນິຍາ ປຜິປທາຍ ປລຸລາເປຕາຣໍ ອິມິນາປງເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາ. (໔)

"ອກິນິປຸຜນຸໂນ ໂຂ ປນ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ລາໂກ ອກິນິປຸຜນຸໂນ ສີໂລໂກ, ຍາວ ມລຸເລ ຂຕຸຕິຍາ ສມຸປິຍາຍມານຮູປາ ວິຫຣນຸຕິ. ວິຄຕມໂທ ໂຂ ປນ ໂສ ກຄວາ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ. ເອວໍ ວິຄຕມທໍ ອາຫາຣໍ ອາຫຣຍມານໍ ອິມິນາປງເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາ. (໕)

"ລທຸຜສທາໂຍ ໂຂ ປນ ໂສ ກຄວາ ເສຂານລຸເຈວ ປຜິປນຸນານໍ ຂີຕາສວານລຸຈ ວຸສິຕວຕໍ, ເຕ ກຄວາ ອປນຸຊຸຊ ເອກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ເອກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕຸຕໍ ອິມິນາປງເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາ. (໖)

"ຍຖາວາທີ ໂຂ ປນ ໂສ ກຄວາ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ; ອິຕິ ຍຖາວາທີ ຕຖາກາຣີ, ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ. ເອວໍ ຜມຸມານຸຜມຸມປຸປຜິປຸປນຸນໍ ອິມິນາປງເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາ. (໗)

"ຕິຕຸຕວິຈິກິຈຸໂຊ ໂຂ ປນ ໂສ ກຄວາ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ປຣິໂຍສິຕສງກປຸໂປ ອຊຸຊາສຍໍ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ. ເອວໍ ຕິຕຸຕວິຈິກິຈຸຊໍ ວິຄຕກຖໍກຖໍ ປຣິໂຍສິຕສງກປຸປໍ ອຊຸຊາສຍໍ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ. ອິມິນາປງເຄນ ສມນຸນາຄຕໍ ສຕຸຖາຣໍ ເນວ ອຕີຕໍເສ ສມນຸປສຸສາມ, ນ ປເນຕຣຫິ, ອລຸລຕຸຣ ເຕນ ກຄວຕາຕິ. (໘)

໓໐໖. "ອິເມ ໂຂ ກນຸເຕ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ພຸຣຫຸມຸໂນ ສນງກຸມາຣສຸສ ກຄວໂຕ ອຜຸຖ ຍຖາກຸຈຸເຈ ວຕຸເຕ ປຍິຣຸທາຫາສີ. ເຕນ ສຸທໍ ກນຸເຕ ພຸຣຫຸມາ ສນງກຸມາໂຣ ອຕຸຕມໂນ ໂຫຕິ ປມຸທິໂຕ ປີຕິໂສມນສຸສຊາໂຕ ກຄວໂຕ ອຜຸຖ ຍຖາກຸຈຸເຈ ວຕຸເຕ ສຸຕຸວາ. ອຖ ກນຸເຕ ພຸຣຫຸມາ ສນງກຸມາໂຣ ໂອຣາຣິກໍ ອຕຸຕກາວໍ ອກິນິມຸມິນິຕຸວາ ກຸມາຣວຕຸຕີ ຫຸຕຸວາ ປລຸຈສິໂຂ ເທວານໍ ຕາວຕີສານໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. ໂສ ເວຫາສໍ ອພຸກຸຄຸຄນຸຕຸວາ ອາກາເສ ອນຸຕລິກຸເຂ ປລຸລງເກນ ນິສີທິ. ເສຍຸຍຖາປິ ກນຸເຕ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສຸປຈຸຈຕຸຖເຕ ວາ ປລຸລງເກ ສເມ ວາ

ຠູມິຠາເຄ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີເທຍ຺ຍ, ເອວເມວ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເວຫາສໍ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ

ໂຄວິນ຺ທພ຺ຣາຫ຺ມຓວຕ຺ຖຸ

໓໐໔. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ໂຠນ຺ໂຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ມຫາປຎ຺ໂຎວ ໂສ ຠຄວາ ອໂຫສິ.

ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ໂຠ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ນາມ ອໂຫສິ. ທິສມ຺ປຕິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ໂຄວິນ຺ໂທ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຸໂຣຫິໂຕ ອໂຫສິ. ທິສມ຺ປຕິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ເຣຓຸ ນາມ ກຸມາໂຣ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ. ໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ໂຊຕິປາໂລ ນາມ ມາຓໂວ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ. ອິຕິ ເຣຓຸ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ໂຊຕິປາໂລ ຈ ມາຓໂວ ອຎ຺ເຎ ຈ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ອິຈ຺ເຈເຕ ອຏ຺ຐ ສຫາຍາ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ອໂຫຣຕ຺ຕານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກາລມກາສິ. ໂຄວິນ຺ເທ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ກາລງ຺ກເຕ ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ປຣິເທເວສິ “ຍສ຺ມິໍ ວຕ, ໂຠ, ມຍໍ ສມເຍ ໂຄວິນ຺ເທ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ສມ຺ມາ ໂວສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕາ ສມງ຺ຄີຠູຕາ ປຣິຈາເຣມ, ຕສ຺ມິໍ ໂນ ສມເຍ ໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກາລງ຺ກໂຕຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ໂຠ ເຣຓຸ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ທິສມ຺ປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ ເທວ ໂຄວິນ຺ເທ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ກາລງ຺ກເຕ ອຕິພາຬ຺ຫໍ ປຣິເທເວສິ. ອຕ຺ຖິ ເທວ ໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ໂຊຕິປາໂລ ນາມ ມາຓໂວ ປຸຕ຺ໂຕ ປຓ຺ຑິຕຕໂຣ ເຈວ ປິຕຣາ, ອລມຕ຺ຖທສຕໂຣ ເຈວ ປິຕຣາ; ເຍປິສ຺ສ ປິຕາ ອຕ຺ເຖ ອນຸສາສິ, ເຕປິ ໂຊຕິປາລສ຺ເສວ ມາຓວສ຺ສ ອນຸສາສນີຍາຕິ. “ເອວໍ ກຸມາຣາຕິ? “ເອວໍ ເທວາຕິ.

ມຫາໂຄວິນ຺ທວຕ຺ຖຸ

໓໐໕. “ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍນ ໂຊຕິປາໂລ ນາມ ມາຓໂວ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ຠວມຕ຺ຖຸ ຠວນ຺ຕໍ ໂຊຕິປາລໍ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ຠວນ຺ຕໍ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ຕຍຕິ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ໂຠໂຕ ໂຊຕິປາລສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ທສ຺ສນກາໂມຕິ. “ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ໂຠ, ໂສ ປຸຣິໂສ ທິສມ຺ປຕິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ເຕນຸປສງ຺ກມິ;

ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໄຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈ "ກວມຕຸຖຸ ກວນ຺ຕໍ ໄຊຕິປາລໍ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ກວນ຺ຕໍ ໄຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ຕຍຕິ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ໂກໂຕ ໄຊຕິປາລສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ທສ຺ສນກາໂມຕິ. "ເອວໍ, ໂກຕິ ໂຂ ໂກ ໄຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ເຕນ຺ປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ທິສມ຺ປຕິນາ ຣລ຺ຍາ ສທ຺ຮີ ສມ຺ໂມທິ; ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ, ໂກ, ໄຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ເອຕທໂວຈ "ອນຸສາສຕຸ ໂນ ກວໍ ໄຊຕິປາໂລ, ມາ ໂນ ກວໍ ໄຊຕິປາໂລ ອນຸສາສນີຍາ ປຈ຺ຈພ຺ຍາຫາສິ. ເປຕ຺ຕິເກ ຕໍ ກາເມ ກເປສ຺ສາມິ, ໂຄວິນ຺ທີເຍ ອກິສິລ຺ຈິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ໂກຕິ ໂຂ, ໂກ, ໂສ ໄຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ທິສມ຺ປຕິສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ, ໂກ, ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ໄຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ໂຄວິນ຺ທີເຍ ອກິສິລ຺ຈິ, ຕໍ ເປຕ຺ຕິເກ ກາເມ ກເປສິ. ອກິສິຕ຺ໂຕ ໄຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ໂຄວິນ຺ທີເຍ ເປຕ຺ຕິເກ ກາເມ ກປີໂຕ ເຍປິສ຺ສ ປິຕາ ອຕ຺ເຖ ອນຸສາສິ ເຕປິ ອຕ຺ເຖ ອນຸສາສຕິ, ເຍປິສ຺ສ ປິຕາ ອຕ຺ເຖ ນານຸສາສິ, ເຕປິ ອຕ຺ເຖ ອນຸສາສຕິ; ເຍປິສ຺ສ ປິຕາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ອກິສມ຺ໂກສິ, ເຕປິ ກມ຺ມນ຺ເຕ ອກິສມ຺ໂກຕິ, ເຍປິສ຺ສ ປິຕາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ນາກິສມ຺ໂກສິ, ເຕປິ ກມ຺ມນ຺ເຕ ອກິສມ຺ໂກຕິ. ຕເມນໍ ມນຸສ຺ສາ ເອວທໍສຸ "ໂຄວິນ຺ໂທ ວຕ, ໂກ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ວຕ, ໂກ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ. ອິມິນາ ໂຂ ເອວໍ, ໂກ, ປຣິຍາເຍນ ໄຊຕິປາລສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ໂຄວິນ຺ໂທ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທຕ຺ເວວ ສມລ຺ຍາ ອຸທປາທິ.

ຣຊຊສໍວິກຊນໍ

໓໐໖. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ເຕນ຺ປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິເຍ ເອຕທໂວຈ "ທິສມ຺ປຕິ ໂຂ, ໂກ, ຣາຊາ ຊິຕ຺ໂຓ ວຸທ຺ໂຮ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ, ໂກ, ຊານາຕິ ຊີວິຕໍ? ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ທິສມ຺ປຕິມ຺ທິ ຣລ຺ເລ ກາລງ຺ກເຕ ຣາຊກຕ຺ຕາໂຣ ເຣຕ຺ໍ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອກິສິລ຺ເຈຍ຺ຍຸໍ. ອາຍນ຺ຕຸ, ໂກນ຺ໂຕ, ເຍນ ເຣຕຸ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ເຕນ຺ປສງ຺ກມຖ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຣຕ຺ໍ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ເອວໍ ວເທຖ "ມຍໍ ໂຂ ໂກໂຕ ເຣຕຸສ຺ສ ສຫາຍາ ປິຍາ ມນາປາ ອປ຺ປຜິກູລາ, ຍໍສຸໂຂ ກວໍ ຕໍສຸຂາ ມຍໍ, ຍໍທຸກ຺ໂຂ ກວໍ ຕໍທຸກ຺ຂາ ມຍໍ. ທິສມ຺ປຕິ ໂຂ, ໂກ, ຣາຊາ

ຊິຓ຺ໂຓ ວຸຑ຺ໂຒ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ, ໂຠ, ຊານາຕິ ຊີວິຕໍ? ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ທິສມ຺ປຕິມ຺ຫິ ຣຎ຺ເຎ ກາລງ຺ກເຕ ຣາຊກຕ຺ຕາໂຣ ຠວນ຺ຕໍ ເຣຓຸໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ເຈຍ຺ຍຸໍ. ສເຈ ຠວໍ ເຣຓຸ ຣຊ຺ຊໍ ລເຠຖ, ສໍວິຠເຊຖ ໂນ ຣຊ຺ເຊນາຕິ. “ເອວໍ ໂຠຕິ ໂຂ, ໂຠ, ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ເຣຓຸ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຣຓຸໍ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ມຍໍ ໂຂ ໂຠໂຕ ເຣຓຸສ຺ສ ສຫາຍາ ປິຍາ ມນາປາ ອປ຺ປຏິກູລາ; ຍໍສຸໂຂ ຠວໍ ຕໍສຸຂາ ມຍໍ, ຍໍທຸກ຺ໂຂ ຠວໍ ຕໍທຸກ຺ຂາ ມຍໍ. ທິສມ຺ປຕິ ໂຂ, ໂຠ, ຣາຊາ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸຑ຺ໂຒ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ ໂຠ ຊານາຕິ ຊີວິຕໍ? ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ທິສມ຺ປຕິມ຺ຫິ ຣຎ຺ເຎ ກາລງ຺ກເຕ ຣາຊກຕ຺ຕາໂຣ ຠວນ຺ຕໍ ເຣຓຸໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ເຈຍ຺ຍຸໍ ສເຈ ຠວໍ ເຣຓຸ ຣຊ຺ຊໍ ລເຠຖ, ສໍວິຠເຊຖ ໂນ ຣຊ຺ເຊນາຕິ. “ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ, ອຎ຺ໂຎ ມມ ວິຊິເຕ ສຸໂຂ ຠເວຖ[1], ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຠວນ຺ເຕຫິ? ສຈາຫໍ, ໂຠ, ຣຊ຺ຊໍ ລຠິສ຺ສາມິ, ສໍວິຠຊິສ຺ສາມິ ໂວ ຣຊ຺ເຊນາຕິ.

໓໐໗. “ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ອໂຫຣຕ຺ຕານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ຣາຊາ ທິສມ຺ປຕິ ກາລມກາສິ ທິສມ຺ປຕິມ຺ຫິ ຣຎ຺ເຎ ກາລງ຺ກເຕ ຣາຊກຕ຺ຕາໂຣ ເຣຓຸໍ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ຈິໍສຸ ອຠິສິຕ຺ໂຕ ເຣຓຸ ຣຊ຺ເຊນ ປຎ຺ຈຫິກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ. ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິເຍ ເອຕທໂວຈ “ທິສມ຺ປຕິ ໂຂ, ໂຠ, ຣາຊາ ກາລງ຺ກໂຕ. ອຠິສິຕ຺ໂຕ ເຣຓຸ ຣຊ຺ເຊນ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ, ໂຠ, ຊານາຕິ, ມທນີຍາ ກາມາ? ອາຍນ຺ຕຸ, ໂຠນ຺ໂຕ, ເຍນ ເຣຓຸ ຣາຊາ ເຕນຸປສງ຺ກມຖ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຣຓຸໍ ຣາຊານໍ ເອວໍ ວເທຖ ທິສມ຺ປຕິ ໂຂ, ໂຠ, ຣາຊາ ກາລງ຺ກໂຕ, ອຠິສິຕ຺ໂຕ ຠວໍ ເຣຓຸ ຣຊ຺ເຊນ, ສຣຕິ ຠວໍ ຕໍ ວຈນນ຺ຕິ?

໓໐໘. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ, ໂຠ, ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ເຣຓຸ ຣາຊາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຣຓຸໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ທິສມ຺ປຕິ ໂຂ, ໂຠ, ຣາຊາ ກາລງ຺ກໂຕ, ອຠິສິຕ຺ໂຕ

໑.ສຸຂາ ຠເວຍ຺ຍາຖ (ກ), ສຸຂໍ ຠເວຍ຺ຍາຖ (ສ຺ຍາ), ສຸຂເມເຘຍ຺ຍາຖ (ສີ, ອິ), ສຸຂເມເຘຖ (?)

ກວໍ ເຣຕຸ ຣຊຸເຊນ, ສຣຕິ ກວໍ ຕໍ ວຈນ຺ຕິ? "ສຣາມຫໍ, ໂກ, ຕໍ ວຈນໍ.[໑] ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂກ, ປໂຫຕິ ອິມໍ ມຫາປຖວີ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອາຍຕໍ ທກ຺ຂິເຕນ ສກຜມຸຂໍ ສຕ຺ຕສາ ສມໍ ສຸວິກຕ຺ຕໍ ວິກຊິຕຸນ຺ຕິ? "ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂກ, ອລ຺ໂລ ປໂຫຕິ, ອລ຺ລຕ຺ຣ ມຫາໂຄວິນ຺ເທນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນາຕິ? ອຖ ໂຂ, ໂກ, ເຣຕຸ ຣາຊາ ອລ຺ລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂກ ປຸຣິສ, ເຍນ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫາໂຄວິນ຺ທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ເອວໍ ວເທຫິ 'ຣາຊາ ຕໍ ກນ຺ເຕ ເຣຕຸ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. "ເອວໍ ເທວາຕິ ໂຂ, ໂກ, ໂສ ປຸຣິໂສ ເຣຕຸສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫາໂຄວິນ຺ທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຣາຊາ ຕໍ ກນ຺ເຕ ເຣຕຸ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. "ເອວໍ, ໂກຕິ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ເຣຕຸ ຣາຊາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຣຕຸນາ ຣລ຺ລາ ສທ຺ຣຶ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ເຣຕຸ ຣາຊາ ເອຕທໂວຈ "ເອຕຸ, ກວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ, ອິມໍ ມຫາປຖວີ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອາຍຕໍ ທກ຺ຂິເຕນ ສກຜມຸຂໍ ສຕ຺ຕສາ ສມໍ ສຸວິກຕ຺ຕໍ ວິກຊຕູຕິ. "ເອວໍ, ໂກຕິ ໂຂ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເຣຕຸສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອິມໍ ມຫາປຖວີ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອາຍຕໍ ທກ຺ຂິເຕນ ສກຜມຸຂໍ ສຕ຺ຕສາ ສມໍ ສຸວິກຕ຺ຕໍ ວິກຊິ. ສພ຺ພານິ ສກຜມຸຂານິ ປຜ຺ກເປສິ.[໒] ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ມຊ຺ເຊ ເຣຕຸສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ຊນປໂທ ໂຫຕິ.

໓໐໙. ທນ຺ຕປຸຣໍ ກລິງ຺ຄານໍ[໓], ອສ຺ສການລ຺ຈ ໂປຕນໍ.
ມເຫສຍໍ[໔] ອວນ຺ຕີນໍ, ໂສວີຣານລ຺ຈ ໂຣຣຸກໍ.

ມິຖິລາ ຈ ວິເທຫານໍ, ຈມ຺ປາ ອງ຺ເຄສຸ ມາປິຕາ;
ພາຣາຕສີ ຈ ກາສີນໍ, ເອເຕ ໂຄວິນ຺ທມາປິຕາຕິ.

---

໑. ວຈນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກ)
໒. ອຜ຺ກເປສິ (ສີ, ອິ)
໓. ກາລິງ຺ຄານໍ (ສ຺ຍາ ,ອິ, ກ)
໔. ມາຫິສ຺ສຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໓໑໐. “ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ຍຖາສເກນ ລາເຠນ ອຕ຺ຕມນາ ອເຫສຸໍ ປຣິປຸຓ຺ຓສງ຺ກປ຺ປາ “ຍໍ ວຕ ໂນ ອໂຫສິ ອິຈ຺ຉິຕໍ, ຍໍ ອາກງ຺ຂິຕໍ, ຍໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຍໍ ອຠິປຕ຺ຖິຕໍ, ຕໍ ໂນ ລທ຺ຘນ຺ຕິ.

“ສຕ຺ຕຠູ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ຈ, ເວສ຺ສຠູ ຠຣໂຕ ສຫ;
ເຣຓຸ ເທ຺ວ ຘຕຣຎ຺ຐາ ຈ, ຕທາສຸໍ ສຕ຺ຕ ຠາຣຘາຕິ.

ປຐມຠາຓວາໂຣ ນິຎ຺ຐິໂຕ.

ກິຕ຺ຕິສທ຺ທອພ຺ຠຸຄ຺ຄມນໍ

໓໑໑. “ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ເຕ ຉ ຂຕ຺ຕິຍາ ເຍນ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫາໂຄວິນ຺ທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ຍຖາ ໂຂ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ເຣຓຸສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ສຫາໂຍ ປິໂຍ ມນາໂປ ອປ຺ປຏິກູໂລ. ເອວເມວ ໂຂ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ສຫາໂຍ ປິໂຍ ມນາໂປ ອປ຺ປຏິກູໂລ, ອນຸສາສຕຸ ໂນ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ; ມາ ໂນ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ອນຸສາສນິຍາ ປຈ຺ຈພ຺ຍາຫາສີຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕສໍ ຉນ຺ນໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສຕ຺ຕ ຈ ຣາຊາໂນ ຂຕ຺ຕິເຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ເຕ ຣຊ຺ເຊ[1] ອນຸສາສິ, ສຕ຺ຕ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາເລ ສຕ຺ຕ ຈ ນ຺ຫາຕກສຕານິ ມນ຺ເຕ ວາເຈສິ.

໓໑໒. “ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອປເຣນ ສມເຍນ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉິ[2] “ສກ຺ຂິ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປສ຺ສຕິ, ສກ຺ຂິ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສາກຈ຺ຉຕິ ສລ຺ລປຕິ ມນ຺ເຕຕີຕິ. ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ມຍ຺ຫໍ ໂຂ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ສກ຺ຂິ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປສ຺ສຕິ, ສກ຺ຂິ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສາກຈ຺ຉຕິ ສລ຺ລປຕິ ມນ຺ເຕຕີຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປສ຺ສາມິ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສາກຈ຺ຉາມິ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສລ຺ລປາມິ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ມນ຺ເຕມິ. ສຸຕໍ

---

໑. ມຸທ຺ຘາຠິສິຕ຺ເຕ ຣຊ຺ເຊນ (ສ຺ຍາ)

໒. ອພ຺ຠຸຄ຺ຄຎ຺ຉິ (ສີ, ອິ)

ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ວຸທຸຌານໍ ມຫລຸລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ 'ໂຍ ວສຸສິເກ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລຸລີຍຕິ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍຕິ, ໂສ ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ສລຸລປຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ມນຸເຕຕິຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ວສຸສິເກ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລຸລີເຍຍຸຍໍ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາເຍຍຸຍນຸຕິ.

໓໑໓. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຌ ເຍນ ເຣຕຸ ຣາຊາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ເຣຕຸໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ "ມຍຸຫໍ ໂຂ, ໂກ, ເອວໍ ກລຸຍາໂຌ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ອພຸກຸຄຸຄໂຕ'ສກຸຂິ ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຌ ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສຕິ, ສກຸຂິ ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຌ ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉຕິ ສລຸລປຕິ ມນຸເຕຕິຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ໂກ, ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສາມິ, ນ ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉມິ, ນ ພຸຣຫຸມຸນາ ສລຸລປາມິ, ນ ພຸຣຫຸມຸນາ ມນຸເຕມິ. ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ວຸທຸຌານໍ ມຫລຸລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ 'ໂຍ ວສຸສິເກ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລຸລີຍຕິ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍຕິ, ໂສ ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສຕິ, ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ສລຸລປຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ມນຸເຕຕິຕິ. ອິຈຸຉາມຫໍ, ໂກ, ວສຸສິເກ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລຸລີຍິຕຸໍ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍິຕຸໍ; ນມຸຫິ ເກນຈິ ອຸປສງກມິຕພຸໂພ ອລຸລຕຸຣ ເອເກນ ກຕຸຕາກິຫາເຣນາຕິ. "ຍສຸສທານິ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ກາລໍ ມລຸລຕີຕິ.

໓໑໔. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຌ ເຍນ ເຕ ລ ຂຕຸຕິຍາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ເຕ ລ ຂຕຸຕິເຍ ເອຕທໂວຈ "ມຍຸຫໍ ໂຂ, ໂກ, ເອວໍ ກລຸຍາໂຌ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ອພຸກຸຄຸຄໂຕ 'ສກຸຂິ ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຌ ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສຕິ, ສກຸຂິ ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຌ ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉຕິ ສລຸລປຕິ ມນຸເຕຕິຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ໂກ, ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສາມິ, ນ ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉມິ, ນ ພຸຣຫຸມຸນາ ສລຸລປາມິ, ນ ພຸຣຫຸມຸນາ ມນຸເຕມິ. ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ວຸທຸຌານໍ ມຫລຸລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ, 'ໂຍ ວສຸສິເກ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລຸລີຍຕິ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍຕິ, ໂສ ພຸຣຫຸມານໍ ປສຸສຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ສາກຈຸເຉຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ສລຸລປຕິ ພຸຣຫຸມຸນາ ມນຸເຕຕິຕິ. ອິຈຸຉາມຫໍ, ໂກ, ວສຸສິເກ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລຸລີຍິຕຸໍ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍິຕຸໍ; ນມຸຫິ ເກນຈິ ອຸປສງກມິຕພຸໂພ ອລຸລຕຸຣ ເອເກນ ກຕຸຕາກິຫາເຣນາຕິ. "ຍສຸສທານິ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ກາລໍ ມລຸລຕີຕິ.

໓໑໕. "ອຖ ໂຂ, ໂຄ, ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ເຍນ ເຕ ສຕຕ ຈ ພຣາຫມຕມຫາສາລາ ສຕຕ ຈ ນຫາຕກສຕານິ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕວາ ເຕ ສຕຕ ຈ ພຣາຫມຕມຫາສາເລ ສຕຕ ຈ ນຫາຕກສຕານິ ເອຕທໂວຈ "ມຍຫໍ ໂຂ, ໂຄ, ເອວໍ ກລຍາໂຕ ກິຕຕິສທໂທ ອພຸຄຄຄໂຕ 'ສກຂິ ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ພຣຫມານໍ ປສສຕິ, ສກຂິ ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ພຣຫມຸນາ ສາກຈເຉຕິ ສລລປຕິ ມນເຕຕີຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ໂຄ, ພຣຫມານໍ ປສສາມິ, ນ ພຣຫມຸນາ ສາກຈເຉມິ, ນ ພຣຫມຸນາ ສລລປາມິ, ນ ພຣຫມຸນາ ມນເຕມິ. ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພຣາຫມຕານໍ ວຸທຸສານໍ ມຫລລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ 'ໂຍ ວສສິເກ ຈຕຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລລີຍຕິ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍຕິ, ໂສ ພຣຫມານໍ ປສສຕິ, ພຣຫມຸນາ ສາກຈເຉຕິ, ພຣຫມຸນາ ສລລປຕິ, ພຣຫມຸນາ ມນເຕຕີຕິ. ເຕນ ຫິ, ໂຄ, ຍຖາສຸເຕ ຍຖາປຣິຍຕເຕ ມນເຕ ວິຕຖາເຣນ ສຊຊາຍໍ ກໂຣຖ, ອລລມລລລຈ ມນເຕ ວາເຈຖ, ອິຈຉາມຫໍ, ໂຄ, ວສສິເກ ຈຕຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລລີຍິຕຸໍ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍິຕຸໍ; ນມຫິ ເກນຈິ ອຸປສງກມິຕພໂພ ອລລຕຣ ເອເກນ ກຕຕາກິຫາເຣນາຕິ. "ຍສສ ທານິ ກວໍ ໂຄວິນໂທ ກາລໍ ມລລຕີຕິ.

໓໑໖. "ອຖ ໂຂ, ໂຄ, ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ເຍນ ຈຕຕາຣີສາ ກຣິຍາ ສາທິສີໂຍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕວາ ຈຕຕາຣີສາ ກຣິຍາ ສາທິສີໂຍ ເອຕທໂວຈ "ມຍຫໍ ໂຂ, ໂຄຕີ, ເອວໍ ກລຍາໂຕ ກິຕຕິສທໂທ ອພຸຄຄຄໂຕ 'ສກຂິ ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ພຣຫມານໍ ປສສຕິ, ສກຂິ ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ພຣຫມຸນາ ສາກຈເຉຕິ ສລລປຕິ ມນເຕຕີຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ໂຄຕີ, ພຣຫມານໍ ປສສາມິ, ນ ພຣຫມຸນາ ສາກຈເຉມິ, ນ ພຣຫມຸນາ ສລລປາມິ, ນ ພຣຫມຸນາ ມນເຕມິ. ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພຣາຫມຕານໍ ວຸທຸສານໍ ມຫລລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ 'ໂຍ ວສສິເກ ຈຕຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລລີຍຕິ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍຕິ, ໂສ ພຣຫມານໍ ປສສຕິ, ພຣຫມຸນາ ສາກຈເຉຕິ, ພຣຫມຸນາ ສລລປຕິ, ພຣຫມຸນາ ມນເຕຕີຕິ, ອິຈຉາມຫໍ, ໂຄຕີ, ວສສິເກ ຈຕຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລລີຍິຕຸໍ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ ຊາຍິຕຸໍ; ນມຫິ ເກນຈິ ອຸປສງກມິຕພໂພ ອລລຕຣ ເອເກນ ກຕຕາກິຫາເຣນາຕິ. "ຍສສ ທານິ ກວໍ ໂຄວິນໂທ ກາລໍ ມລລຕີຕິ.

໓໑໗. "ອຖ ໂຂ, ໂຄ, ມຫາໂຄວິນໂທ ພຣາຫມໂຕ ປຣຕຖິເມນ ນຄຣສສ ນວໍ ສນຖາຄາຣໍ ກາຣາເປຕວາ ວສສິເກ ຈຕຕາໂຣ ມາເສ ປຜິສລລີຍິ, ກຣຸຕໍ ຊານໍ

ຊາຍິ; ນາສ຺ສຸຣ ໂກຈິ ອຸປສງ຺ກມຕິ[1] ອຌ຺ຌຕ຺ຣ ເອເກນ ກຕ຺ຕາກິຫາເຣນ. ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ຈຕ຺ນຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອຫຸເທວ ອຸກ຺ກຕ຺ກນາ ອຫຸ ປຣິຕສ຺ສນາ "ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ວຸທ຺ຮານໍ ມຫລ຺ລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ກາສມານານໍ 'ໂຍ ວສ຺ສິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຝິສລ຺ລີຍຕິ, ກຣຸຌໍ ຊານໍ ຊາຍຕິ, ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປສ຺ສຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສາກຈ຺ເຉຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສລ຺ລປຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ມນ຺ເຕຕີຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປສ຺ສາມິ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສາກຈ຺ເຉມິ ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສລ຺ລປາມິ ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ມນ຺ເຕມີຕີ.

ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສາກຈ຺ຉາ

໓໑໗. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຌ຺ຌາຍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຌ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຌ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສມ຺ມຸເຂ ປາຕ຺ຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຫຸເທວ ກຍໍ ອຫຸ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ ອຫຸ ໂລມຫໍໂສ ຍຖາ ຕໍ ອທິຝ຺ຌປຸພ຺ພໍ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ. ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກີໂຕ ສໍວິຄ຺ໂຄ ໂລມຫຝ຺ຌຊາໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສນງ຺ກຸມາຣໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຊຄາສິ

"ວຓ຺ຓວາ ຍສວາ ສິຣີມາ, ໂກ ນຸ ຕ຺ວມສິ ມາຣິສ;
ອຊານນ຺ຕາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍນ຺ຕິ.

"ມໍ ເວ ກຸມາຣໍ ຊານນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ສນນ຺ຕນໍ[4].
ສພ຺ເພ ຊານນ຺ຕິ ມໍ ເທວາ, ເອວໍ ໂຄວິນ຺ທ ຊານຫິ".

"ອາສນໍ ອຸທກໍ ປຊ຺ຊໍ, ມຘຸສາກຌ຺ຈ[5] ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ.
ອຄ຺ເຆ ກວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມ, ອຄ຺ຆໍ ກຸຣຸຕ຺ ໂນ ກວໍ".

"ປຝິຄ຺ຄຓ຺ຫາມ ເຕ ອຄ຺ຆໍ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ໂຄວິນ຺ທ ກາສສິ;
ທິຝ຺ຌຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍ, ສມ຺ປຣາຍ ສຸຂາຍ ຈ;
ກຕາວກາໂສ ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ, ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ອກິປຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ.

໓໑໘. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ກຕາວກາໂສ ໂຂມ຺ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສນງ຺ກຸມາເຣນ. ກິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ

---

໑. ອຸປສງ຺ກມິ (ອິ)　　໔. ສນນ຺ຕິຈ (ກ)　　໕. ມຘຸປາກຌ຺ຈ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ສນ຺ງກຸມາຣໍ ປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍໍ ທິຄ຺ກຊມ຺ມິກໍ ວາ ອຕ຺ຖໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ ວາຕິ? ອຖ ໂຂ, ໂພ, ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ກຸສໂລ ໂຂ ອຫໍ ທິຄ຺ກຊມ຺ມິການໍ ອຕ຺ຖານໍ, ອລ຺ເລປິ ມໍ ທິຄ຺ກຊມ຺ມິກໍ ອຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຊນ຺ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສນ຺ງກຸມາຣໍ ສມ຺ປຣາຍິກລ຺ເລວ ອຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ, ໂພ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສນ຺ງກຸມາຣໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຊພາສິ

"ປຸຈ຺ຊາມິ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສນ຺ງກຸມາຣໍ,
ກງ຺ຂີ ອກງ຺ຂີ ປຣເວທິເຍສຸ;
ກຕ຺ຖຄ຺ກິໂຕ ກິມ຺ຫິ ຈ ສິກ຺ຂມາໂນ,
ປປ຺ໂປຕິ ມຈ຺ໂຈ ອມຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກນ຺ຕິ.

"ຫິຕ຺ວາ ມມຕ຺ຕໍ ມນຸເຊສຸ ພ຺ຣຫ຺ເມ,
ເອໂກທິພູໂຕ ກຣຸເຓຊິມຸຕ຺ໂຕ[1].
ນິຣາມຄນ຺ໂຊ ວິຣໂຕ ເມຖຸນສ຺ມາ,
ເອຕ຺ຖຄ຺ກິໂຕ ເອຕ຺ຖ ຈ ສິກ຺ຂມາໂນ;
ປປ຺ໂປຕິ ມຈ຺ໂຈ ອມຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກນ຺ຕິ.

໓໔໐. "ຫິຕ຺ວາ ມມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຫໍ ໂພໂຕ ອາຊານາມິ. ອິເຊກຈ຺ໂຈ ອປ຺ປໍ ວາ ໂພຄກ຺ຂນ຺ຊໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂພຄກ຺ຂນ຺ຊໍ ປຫາຍ ອປ຺ປໍ ວາ ຍາຕິປຣິວຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ຍາຕິປຣິວຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຊາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, 'ອິຕິ ຫິຕ຺ວາ ມມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຫໍ ໂພໂຕ ອາຊານາມິ. 'ເອໂກທິພູໂຕຕິ ອຫໍ ໂພໂຕ ອາຊານາມິ. ອິເຊກຈ຺ໂຈ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ພຊຕິ ອຣລ຺ລໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂພກາສໍ ປລາລປຸລ຺ຊໍ, ອິຕິ ເອໂກທິພູໂຕຕິ ອຫໍ ໂພໂຕ ອາຊານາມິ. 'ກຣຸເຓຊິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຫໍ ໂພໂຕ ອາຊານາມິ. ອິເຊກຈ຺ໂຈ ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ. ອິຕິ ອຸທ຺ທມໂຊຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຊິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອິຕິ 'ກຣຸເຓຊິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຫໍ ໂພໂຕ ອາຊານາມິ. ອາມຄນ຺ເຊ ຈ ໂຂ ອຫໍ ໂພໂຕ ພາສມານສ຺ສ ນ ອາຊານາມິ.

---

໑. ກຣຸຓາຊິມຸຕ຺ໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

“ເກ ອາມຄນ຺ຘາ ມນຸເຊສຸ ພ຺ຣຫ຺ເມ,
ເອເຕ ອວິທ຺ວາ ອິຘ ພ຺ຣູຫິ ຘີຣ;
ເກນາວຏາ[໑] ວາຕິ ປຊາ ກຸຣຸຕຸ[໔],
ອາປາຍິກາ ນິວຸຕພ຺ຣຫ຺ມໂລກາຕິ.

“ໂກໂຘ ໂມສວຊ຺ຊໍ ນິກຕິ ຈ ທຸພ຺ໂຠ,
ກທຣິຍຕາ ອຕິມາໂນ ອຸສູຍາ;
ອິຈ຺ຉາ ວິວິຈ຺ຉາ ປຣເຫຐນາ ຈ,
ໂລໂຠ ຈ ໂທໂສ ຈ ມໂທ ຈ ໂມໂຫ;
ເອເຕສຸ ຍຸຕ຺ຕາ ອນິຣາມຄນ຺ຘາ,
ອາປາຍິກາ ນິວຸຕພ຺ຣຫ຺ມໂລກາຕິ.

“ຍຖາ ໂຂ ອຫໍ ໂຠໂຕ ອາມຄນ຺ເຘ ຠາສມານສ຺ສ ອາຊານາມິ. ເຕ ນ ສຸນິມ຺ມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕາ. ປພ຺ພຊິສ຺ສາມຫໍ, ໂຠ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍນ຺ຕິ. “ຍສ຺ສທານິ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ກາລໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ.

ເຣຓຸຣາຊອາມນ຺ຕນາ

໕໔໑. “ອຖ ໂຂ, ໂຠ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ເຣຓຸ ຣາຊາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຣຓຸໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ “ອຎ຺ຎໍ ທານິ ຠວໍ ປຸໂຣຫິຕໍ ປຣິເຍສຕຸ, ໂຍ ໂຠໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສິສ຺ສຕິ. ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ໂຠ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອາມຄນ຺ເຘ ຠາສມານສ຺ສ, ເຕ ນ ສຸນິມ຺ມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕາ. ປພ຺ພຊິສ຺ສາມຫໍ, ໂຠ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍນ຺ຕິ.

“ອາມນ຺ຕຍາມິ ຣາຊານໍ,　　ເຣຓຸໍ ຠູມິປຕິໍ ອຫໍ;
ຕ຺ວໍ ປຊານສ຺ສຸ ຣຊ຺ເຊນ,　　ນາຫໍ ໂປໂຣຫິຈ຺ເຈ ຣເມ”.

“ສເຈ ເຕ ອູນໍ ກາເມຫິ,　　ອຫໍ ປຣິປູຣຍາມິ ເຕ;
ໂຍ ຕໍ ຫິໍສຕິ ວາເຣມິ,　　ຠູມິເສນາປຕິ ອຫໍ;
ຕ຺ວໍ ປິຕາ ອຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ,　　ມາ ໂນ ໂຄວິນ຺ທ ປາຊຫິ[໕].

---

໑. ເກນາວຸຏາ (ສ຺ຍາ)　　໔. ກຸຣຸຣູ (ສ຺ຍາ), ກຸຣຸພ຺ກູ (ອິ), ກຸຣູຣຸ (?)
໕. ປາຊຫິ (ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ສໍວຓ຺ຓິຕປາຐນ຺ຕຣໍ)

"ນມຕຸຖິ ອູນໍ ກາເມຫິ, ຫີສິຕາ ເມ ນ ວິຊຸຊຕິ;
ອມນຸສຸສວໂຈ ສຸຕຸວາ, ຕສຸມາຫໍ ນ ຄເຫ ຣເມ".
"ອມນຸສຸໂສ ກຖໍວຕຸໂຕ, ກິ ເຕ ອຕຸຖໍ ອການຖ;
ຍຓຸຈ ສຸຕຸວາ ຊຫາສິ ໂນ, ເຄເຫ ອມຸເຫ ຈ ເກວລີ".

"ອຸປວຸຕຸຖສຸສ ເມ ປຸພຸເພ, ຍິຜຸກຸກາມສຸສ ເມ ສໂຕ;
ອຄຸຄິ ປຊຸຊລິໂຕ ອາສິ, ກຸສປຕຸຕປຣິຕຸຖໂຕ".

"ຕໂຕ ເມ ພຸຣຫຸມາ ປາຕຸຣຫຸ, ພຸຣຫຸມໂລກາ ສນນຸຕໂນ;
ໂສ ເມ ປຓຸຫໍ ວິຍາກາສິ, ຕໍ ສຸຕຸວາ ນ ຄເຫ ຣເມ".

"ສຫຸທຫາມິ ອຫໍ ໂກໂຕ, ຍໍ ຕຸວໍ ໂຄວິນຸທ ກາສສິ;
ອມນຸສຸສວໂຈ ສຸຕຸວາ, ກຖໍ ວຕຸເຕຖ ອຓຸຓຖາ.

"ເຕ ຕໍ ອນຸວຕຸຕິສຸສາມ, ສຕຸຖາ ໂຄວິນຸທ ໂນ ກວໍ;
ມຕິ ຍຖາ ເວຣຸຣິໂຍ, ອກາໂຈ ວິມໂລ ສຸໂກ;
ເອວໍ ສຸທຸຂາ ຈຣິສຸສາມ, ໂຄວິນຸທສຸສານຸສາສເນຕິ.

"ສເຈ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສຕິ, ມຍມຸປິ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມ. ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ກວິສຸສຕີຕິ.

໖ ຂຕຸຕິຍອາມນຸຕນາ

໓໒໔. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຓ ເຍນ ເຕ ໖ ຂຕຸຕິຍາ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ເຕ ໖ ຂຕຸຕິເຍ ເອຕທໂວຈ "ອຓຸຓໍ ທານິ ກວນຸໂຕ ປຸໂຣຫິຕໍ ປຣິເຍສນຸຕຸ, ໂຍ ກວນຸຕານໍ ຣຊຸເຊ ອນຸສາສິສຸສຕິ. ອິຈຸຂາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິຕຸໍ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພຸຣຫຸມຸໂນ ອາມຄນຸເຂ ກາສມານສຸສ, ເຕ ນ ສຸນິມຸມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ. ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍນຸຕິ. ອຖ ໂຂ, ໂກ, ເຕ ໖ ຂຕຸຕິຍາ ເອກມນຸຕໍ ອປກຸກມຸມ ເອວໍ ສມຈິນຸເຕສຸໍ "ອິເມ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຓາ ນາມ ຘນລຸທຸຂາ; ຍໍນູນ ມຍໍ ມຫາໂຄວິນຸທໍ ພຸຣາຫຸມຓໍ ຘເນນ ສິກຸເຂຍຸຍາມາຕິ. ເຕ ມຫາໂຄວິນຸທໍ ພຸຣາຫຸມຓໍ ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ເອວມາຫໍສຸ "ສໍວິຊຸຊຕິ ໂຂ, ໂກ, ອິເມສຸ ສຕຸຕສຸ ຣຊຸເຊສຸ ປຫູຕໍ ສາປເຕຍຸຍໍ, ຕໂຕ ໂກໂຕ ຍາວຕເກນ ອຕຸໂຖ, ຕາວຕກໍ ອາຫຣິຍຕນຸຕິ. "ອລໍ, ໂກ,

ມມປິທໍ ປທູຕໍ ສາປເຕຍຸຍໍ ກວນຸຕານໍເຍວ ວາຫສາ. ຕມຫໍ ສພຸພໍ ປຫາຍ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມີ. ຍຖາ ໄຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພຸຣຫຸມຸໂນ ອາມຄນຸເຜ ກາສມານສຸສ, ເຕ ນ ສຸນິມຸມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ, ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍນຸຕີ. ອຖ ໄຂ, ໂກ, ເຕ ໓ ຂຕຸຕິຍາ ເອກມນຸຕໍ ອປກຸກມຸມ ເອວໍ ສມຈິນຸເຕສຸໍ “ອິເມ ໄຂ ພຸຣາຫຸມຕາ ນາມ ອິຕຸຖີລຸທຸຜາ; ຍໍນູນ ມຍໍ ມຫາໂຄວິນຸທໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ອິຕຸຖີຫິ ສິກຸເຂຍຸຍາມາຕີ. ເຕ ມຫາໂຄວິນຸທໍ ພຸຣາຫຸມຕໍ ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ເອວມາຫໍສຸ “ສໍວິຊຸຊນຸຕິ ໄຂ, ໂກ, ອິເມສຸ ສຕຸຕສຸ ຣຊຸເຊສຸ ປທູຕາ ອິຕຸຖີໂຍ, ຕໂຕ ໂກໂຕ ຍາວຕິກາຫິ ອຕຸໂຖ, ຕາວຕິກາ ອານີຍຕນຸຕີ. “ອລໍ, ໂກ, ມມປິມາ[໑] ຈຕຸຕາຣີສາ ກຣິຍາ ສາທິສີໂຍ. ຕາປາຫໍ ສພຸພາ ປຫາຍ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມີ. ຍຖາ ໄຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພຸຣຫຸມຸໂນ ອາມຄນຸເຜ ກາສມານສຸສ, ເຕ ນ ສຸນິມຸມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ, ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍນຸຕີ”.

໓໔໓. “ສເຈ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສຕິ, ມຍມຸປິ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ກວິສຸສຕີຕີ.

“ສເຈ ຊຫຖ ກາມານີ, ຍຕຸຖ ສຕຸໂຕ ປຸຖຸຊຸຊໂນ;
ອາຣມຸກວຸໂທ ທລຸຫາ ໂຫຖ, ຂນຸຕິພລສມາຫິຕາ.

“ເອສ ມຄຸໂຄ ອຸຊຸມຄຸໂຄ, ເອສ ມຄຸໂຄ ອນຸຕຸຕໂຣ;
ສທຸຜມຸໂມ ສພຸກີ ຣກຸຂິໂຕ, ພຸຣຫຸມໂລກູປປຕຸຕິຍາຕີ.

“ເຕນ ຫິ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ສຕຸຕ ວສຸສານີ ອາຄເມຕຸ. ສຕຸຕນຸນໍ ວສຸສານໍ ອຈຸຈເຍນ ມຍມຸປິ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ກວິສຸສຕີຕີ.

“ອຕິຈິຣໍ ໄຂ, ໂກ, ສຕຸຕ ວສຸສານີ, ນາຫໍ ສກຸໂກມີ, ກວນຸເຕ, ສຕຸຕ ວສຸສານີ ອາຄເມຕຸໍ. ໂກ ນຸ ໄຂ ປນ, ໂກ, ຊານາຕິ ຊີວິຕານໍ! ຄມນີໂຍ ສມຸປຣາໂຍ, ມນຸຕາຍໍ[໔] ໂພທຸຜພຸພໍ, ກຕຸຕພຸພໍ ກຸສລໍ, ຈຣິຕພຸພໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ນຕຸຖິ ຊາຕສຸສ ອມຣຕໍ. ຍຖາ ໄຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພຸຣຫຸມຸໂນ ອາມຄນຸເຜ ກາສມານສຸສ, ເຕ ນ ສຸນິມຸມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ, ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ

---

໑. ມມປິຕາ (ກ), ມມປິ (ສີ)　　໔. ມນຸຕາຍ (ພຫູສຸ)

ອນຄາຣິຍນ຺ຕິ. “ເຕນ ຫິ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ຉພ຺ພສ຺ສານິ ອາຄເມຕຸ ຯເປຯ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສານິ ອາຄເມຕຸ... ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສານິ ອາຄເມຕຸ... ຕີຓິ ວສ຺ສານິ ອາຄເມຕຸ... ເທ຺ວ ວສ຺ສານິ ອາຄເມຕຸ... ເອກໍ ວສ຺ສໍ ອາຄເມຕຸ, ເອກສ຺ສ ວສ຺ສສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນ ມຍມ຺ປິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

“ອຕິຈິຣໍ ໂຂ, ໂຠ, ເອກໍ ວສ຺ສໍ, ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ຠວນ຺ເຕ ເອກໍ ວສ຺ສໍ ອາຄເມຕຸໍ. ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ, ໂຠ, ຊານາຕິ ຊີວິຕານໍ! ຄມນີໂຍ ສມ຺ປຣາໂຍ, ມນ຺ຕາຍໍ ໂພທ຺ຘພ຺ພໍ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຸສລໍ, ຈຣິຕພ຺ພໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ຊາຕສ຺ສ ອມຣຓໍ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອາມຄນ຺ເຘ ຠາສມານສ຺ສ, ເຕ ນ ສຸນິມ຺ມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ, ປພ຺ພຊິສ຺ສາມຫໍ, ໂຠ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍນ຺ຕິ. “ເຕນ ຫິ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ສຕ຺ຕ ມາສານິ ອາຄເມຕຸ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ມຍມ຺ປິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

“ອຕິຈິຣໍ ໂຂ, ໂຠ, ສຕ຺ຕ ມາສານິ, ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ຠວນ຺ເຕ ສຕ຺ຕ ມາສານິ ອາຄເມຕຸໍ. ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ, ໂຠ, ຊານາຕິ ຊີວິຕານໍ. ຄມນີໂຍ ສມ຺ປຣາໂຍ, ມນ຺ຕາຍໍ ໂພທ຺ຘພ຺ພໍ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຸສລໍ, ຈຣິຕພ຺ພໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ຊາຕສ຺ສ ອມຣຓໍ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອາມຄນ຺ເຘ ຠາສມານສ຺ສ, ເຕ ນ ສຸນິມ຺ມທຍາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ, ປພ຺ພຊິສ຺ສາມຫໍ, ໂຠ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍນ຺ຕິ. “ເຕນ ຫິ ຠວໍ ໂຄວິນ຺ໂທ ຉ ມາສານິ ອາຄເມຕຸ ຯເປຯ ປຎ຺ຈ ມາສານິ ອາຄເມຕຸ... ຈຕ຺ຕາຣິ ມາສານິ ອາຄເມຕຸ... ຕີຓິ ມາສານິ ອາຄເມຕຸ... ເທ຺ວ ມາສານິ ອາຄເມຕຸ... ເອກໍ ມາສໍ ອາຄເມຕຸ... ອຑ຺ຒມາສໍ ອາຄເມຕຸ, ອຑ຺ຒມາສສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນ ມຍມ຺ປິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

“ອຕິຈິຣໍ ໂຂ, ໂຠ, ອຑ຺ຒມາໂສ, ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ຠວນ຺ເຕ ອຑ຺ຒມາສໍ ອາຄເມຕຸໍ. ໂກ ນຸ ໂຂ ປນ, ໂຠ, ຊານາຕິ ຊີວິຕານໍ! ຄມນີໂຍ ສມ຺ປຣາໂຍ, ມນ຺ຕາຍໍ ໂພທ຺ຘພ຺ພໍ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຸສລໍ, ຈຣິຕພ຺ພໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ຊາຕສ຺ສ ອມຣຓໍ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອາມຄນ຺ເຘ ຠາສມານສ຺ສ, ເຕ ນ

ສຸນິມຸມຫຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍນຸຕິ "ເຕນ ຫິ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ສຕຸຕາຫໍ ອາຄເມຕຸ, ຍາວ ມຍໍ ສເກ ປຸຕຸຕກາຕໂຣ ຣຊຸເຊນ[1] ອນຸສາສິສຸສາມ, ສຕຸຕາຫສຸສ ອຈຸຈເຍນ ມຍມຸປິ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ກວິສຸສຕີຕິ. "ນ ຈິຣໍ ໂຂ, ໂກ, ສຕຸຕາຫໍ, ອາຄເມສຸສາມຫໍ ກວນຸເຕ ສຕຸຕາຫນຸຕິ.

ພຸຣາຫຸມຕມຫາສາລາທີນໍ ອາມນຸຕນາ

໓໑໔. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຕ ເຍນ ເຕ ສຕຸຕ ຈ ພຸຣາຫຸມຕມຫາສາລາ ສຕຸຕ ຈ ນຸຫາຕກສຕານິ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ເຕ ສຕຸຕ ຈ ພຸຣາຫຸມຕມຫາສາເລ ສຕຸຕ ຈ ນຸຫາຕກສຕານິ ເອຕທໂວຈ "ອຄຸຄໍ ທານິ ກວນຸໂຕ ອາຈຣິຍໍ ປຣິເຍສນຸຕຸ, ໂຍ ກວນຸຕານໍ ມນຸເຕ ວາເຈສຸສຕິ. ອິຈຸຊາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິຕຸໍ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພຸຣຫຸມຸໂນ ອາມຄນຸເຂ ກາສມານສຸສ. ເຕ ນ ສຸນິມຸມຫຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ, ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍນຸຕິ. "ມາ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິ. ປພຸພຊຸຊາ, ໂກ, ອປຸເປສກຸຂາ ຈ ອປຸປລາກາ ຈ; ພຸຣຫຸມຄຸຄໍ ມເຫສກຸຂຄຸຈ ມຫາລາກຄຸຈາຕີ "ມາ ກວນຸໂຕ ເອວໍ ອວຈຸຕຸຖ "ປພຸພຊຸຊາ ອປຸເປສກຸຂາ ຈ ອປຸປລາກາ ຈ, ພຸຣຫຸມຄຸຄໍ ມເຫສກຸຂຄຸຈ ມຫາລາກຄຸຈາຕິ ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂກ, ອຄຸຄຕຸຣ ມຍາ ມເຫສກຸຂຕໂຣ ວາ ມຫາລາກຕໂຣ ວາ! ອຫຄຸຫິ, ໂກ, ເອຕຣຫິ ຣາຊາວ ຣຄຸຄໍ ພຸຣຫຸມາວ ພຸຣາຫຸມຕານໍ[4] ເທວຕາວ ຄຫປຕິການໍ. ຕມຫໍ ສພຸພໍ ປຫາຍ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມິ. ຍຖາ ໂຂ ປນ ເມ ສຸຕໍ ພຸຣຫຸມຸໂນ ອາມຄນຸເຂ ກາສມານສຸສ, ເຕ ນ ສຸນິມຸມຫຍາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕາ. ປພຸພຊິສຸສາມຫໍ, ໂກ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍນຸຕິ. "ສເຈ ກວໍ ໂຄວິນຸໂທ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສຕິ, ມຍມຸປິ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິສຸສາມ, ອຖ ຍາ ເຕ ຄຕິ, ສາ ໂນ ຄຕິ ກວິສຸສຕີຕິ.

ກຣິຍານໍ ອາມນຸຕນາ

໓໑໕. "ອຖ ໂຂ, ໂກ, ມຫາໂຄວິນຸໂທ ພຸຣາຫຸມໂຕ ເຍນ ຈຕຸຕາຣີສາ ກຣິຍາ ສາທິສີໂຍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ຈຕຸຕາຣີສາ ກຣິຍາ ສາທິສີໂຍ

---

໑. ຣຊຸເຊ (ສຸຍາ)　　　໔. ພຸຣຫຸມານໍ (ສີ, ອິ, ກ)

ເອຕທໂວຈ "ຍາ ໂភຕີນໍ ອິຈ຺ឆតិ, សភានិ វា ញាតិកុលានិ គច្ឆតុ អញ្ញំ វា

ភត្តាទំ បរិយេសតុ. อิจ຺ฉามหំ, ໂភຕີ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປព຺ພຊິຕ຺ុ. ຍຖາ ໂខ ປន ມេ សុតំ ពុទ្ធានំ ភាសមានស្ស, ເຕ ນ ສ຺ນິນ຺ມຫຍາ ອຄາຣំ ອຊ຺ຊາວສតា. ປព຺ពຊិស຺សាមហំ, ໂភຕີ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍນ຺តិ.

"ຕ຺ວញ຺ເចវ ໂນ ញាតិ ញាតិការនំ, ຕ຺វំ ປນ ភត្តា ភត្តុការានំ. ສេច ភវំ ໂຄວິນ຺ໂທ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປព຺ព຺ຊិស຺សតិ, ມຍມ຺ປិ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປព຺ពຊិស຺សាម, ອຖ ຍា ເຕ គតិ, សា ໂນ គតិ ភវិស຺សតីតិ.

ມຫາໂຄວິນ຺ທປព຺ពຊ຺ຊា

៣໔៦. "ອຖ ໂខ, ໂភ, ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ព຺ຣາຫ຺ມໂណ ຕស຺ស សត຺តាហស຺ស អច្ចយេន កេសមស្សុំ ໂອហារេត຺វា ກາສາយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត຺វា ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປព຺ពជិ. ປព຺ពຊិតំ ປន ມຫາໂຄວິນ຺ທំ ព຺ຣាហ຺មណំ សត຺ត ច រាជានោ ខត្តិយា មុទ្ធាវសិត្តា សត຺ត ច ព្រាហ្មណមហាសាលា សត្ត ច ន្ហាតកសតានិ ចត្តារីសា ច ភរិយា សាទិសិយោ អនេកានិ ច ខត្តិយសហស្សានិ អនេកានិ ច ព្រាហ្មណសហស្សានិ អនេកានិ ច គហបតិសហស្សានិ អនេកេហិ ច ឥត្ថាគារេហិ ឥត្ថិយោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា មហាគោវិន្ទំ ព្រាហ្មណំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតំ អនុបព្វជិំសុ. តាយ សុទំ, ភោ, បរិសាយ បរិវុតោ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ គាមនិគមរាជធានីសុ ចារិកំ ចរតិ. យំ ខោ បន, ភោ, តេន សមយេន មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ គាមំ វា និគមំ វា ឧបសង្កមតិ, តត្ថ រាជាវ ហោតិ រញ្ញំ ព្រហ្មាវ ព្រាហ្មណានំ, ទេវតាវ គហបតិកានំ. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ខិបន្តិ វា ឧបក្ខលន្តិ វា តេ ឯវមាហំសុ នមត្ថុ មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស, នមត្ថុ សត្ត បុរោហិតស្សាតិ.

៣៤៧. "មហាគោវិន្ទោ, ភោ, ព្រាហ្មណោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហាសិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ. ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហាសិ. ករុណាសហគតេន ចេតសា ។បេ។ មុទិតាសហគតេន ចេតសា ។បេ។ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ។បេ។ អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហាសិ សាវកានញ្ច ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ មគ្គំ ទេសេសិ.

໓໒໗. "ເຍ ໂຂ ປນ, ໂភ, ເຕນ ສມເຍນ ມຫາໂຄວິນ຺ທສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສາວກາ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສາສນໍ ອາຊານິສ຺. ເຕ ກາຍສ຺ສ ເភທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺. ເຍ ນ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສາສນໍ ອາຊານິສ຺, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເភທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຍາມານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕາວຕິສານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺; ເຍ ສພ຺ພນິຫີນໍ ກາຍໍ ປຣິປູເຣສຸໍ ເຕ ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍໍ ປຣິປູເຣສຸໍ. ອິຕິ ໂຂ, ໂភ[1] ສພ຺ເພສໍເຍວ ເຕສໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ອໂມຌາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອໂຫສິ ອວຌ຺ຊາ ສຜລາ ສອຸທ຺ຣຍາຕິ.

໓໒໘. "ສຣຕິ ຕໍ ភຄວາຕິ? "ສຣາມຫໍ, ປຌ຺ຈສິຂ ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອໂຫສິໍ. ອຫໍ ເຕສໍ ສາວການໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສສິໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເມ, ປຌ຺ຈສິຂ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອភິຌ຺ຌາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຍາວເທວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍາ.

ອິທໍ ໂຂ ປນ ເມ, ປຌ຺ຈສິຂ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອភິຌ຺ຌາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຕມຌ຺ຈ ຕໍ, ປຌ຺ຈສິຂ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອភິຌ຺ຌາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ. ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ສມ຺ມາສຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ. ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ປຌ຺ຈສິຂ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອភິຌ຺ຌາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໓໓໐. "ເຍ ໂຂ ປນ ເມ, ປຌ຺ຈສິຂ, ສາວກາ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສາສນໍ ອາຊານນ຺ຕິ, ເຕ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອភິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ; ເຍ ນ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ

໑. ປນ (ສ຺ຍາ, ກ)

ສາສນໍ ອາຊານນ຺ຕິ, ເຕ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ໂຫນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ເຍ ນ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສາສນໍ ອາຊານນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິໂນ ໂຫນ຺ຕິ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ.[1] ເຍ ນ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສາສນໍ ອາຊານນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓາ. ອິຕິ ໂຂ, ປຍ຺ຈສິຂ, ສພ຺ເພສໍເຍວ ອິເມສໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ອໂມຆາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ[2] ອວຍ຺ຊາ ສຜລາ ສອຸທ຺ຣຍາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ປຍ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍີຕິ.

ມຫາໂຄວິນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

---

໑. ກໂຣນ຺ຕິ (ສີ, ອິ)

໒. ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອໂຫສິ (ກ)

໗. ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕໍ

໓໓໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ມຫາວເນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສພ຺ເພເຫວ ອຣຫນ຺ເຕຫິ; ທສຫິ ຈ ໂລກຘາຕູຫິ ເທວຕາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຖ ໂຂ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຸທ຺ຘາວາສກາຍິການໍ ເທວຕານໍ[1] ເອຕທໂຫສິ “ອຍໍ ໂຂ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ມຫາວເນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສພ຺ເພເຫວ ອຣຫນ຺ເຕຫິ; ທສຫິ ຈ ໂລກຘາຕູຫິ ເທວຕາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ຍໍນູນ ມຍມ຺ປິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປຈ຺ເຈກໍ ຄາຖໍ[2] ຠາເສຍ຺ຍາມາຕິ.

໓໓໒. ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ສຸທ຺ຘາວາເສສຸ ເທເວສຸ ອນ຺ຕຣຫິຕາ ຠຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ເອກາ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ

“ມຫາສມໂຍ ປວນສ຺ມິໍ, ເທວກາຍາ ສມາຄຕາ;
ອາຄຕມ຺ຫ ອິມໍ ຘມ຺ມສມຍໍ, ທກ຺ຂິຕາເຍ ອປຣາຊິຕສງ຺ຆນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອປຣາ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ

“ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂໂວ ສມາທຫໍສຸ, ຈິຕ຺ຕມຕ຺ຕໂນ ອຸຊຸກໍ ອກໍສຸ.[3]
ສາຣຖີວ ເນຕ຺ຕານິ ຄເຫຕ຺ວາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາຕິ

ອຖ ໂຂ ອປຣາ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ

“ຉຕ຺ວາ ຂີລໍ ຉຕ຺ວາ ປລິຆໍ, ອິນ຺ທຂີລໍ ອູຫຈ຺ຈ[4] ມເນຊາ.
ເຕ ຈຣນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘາ ວິມລາ, ຈກ຺ຂຸມຕາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸສຸນາຄາຕິ.

---

໑. ເທວານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໒. ປຈ຺ເຈກຄາຖໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ), ປຈ຺ເຈກຄາຖາ (ກ-ສີ)
໓. ອຸຊຸກມກໍສຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໔. ອຸຫຈ຺ຈ (ກ)

ອຖ ໂຂ ອປຣາ ເທວຕາ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອກາສິ

“ເຍເກຈິ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາເສ, ນ ເຕ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ອປາຍກູມິໍ;
ປຫາຍ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ເທວກາຍໍ ປຣິປູເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

ເທວຕາສນ຺ນິປາຕາ

໓໓໓. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ກິກ຺ຂເວ ທສສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ[໑], ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ເຍປິ ເຕ ກິກ຺ຂເວ ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕສມ຺ປິ ກຄວນ຺ຕານໍ ເອຕໍປຣມາເຍວ[໔] ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເຫສຸໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຍ຺ຫໍ ເອຕຣຫິ. ເຍປິ ເຕ ກິກ຺ຂເວ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕສມ຺ປິ ກຄວນ຺ຕານໍ ເອຕໍປຣມາເຍວ ເທວຕາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຍ຺ຫໍ ເອຕຣຫິ. ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິ ກິກ຺ຂເວ ເທວກາຍານໍ ນາມານິ; ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ກິກ຺ຂເວ ເທວກາຍານໍ ນາມານິ; ເທເສສ຺ສາມິ ກິກ຺ຂເວ ເທວກາຍານໍ ນາມານິ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິກໂຣຖ, ກາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ.

໓໓໔. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ;

“ສິໂລກມນຸກສ຺ສາມິ, ຍຕ຺ຖ ກຸມ຺ມາ ຕທສ຺ສິຕາ;
ເຍ ສິຕາ ຄິຣິຄພ຺ກຣໍ, ປຫິຕຕ຺ຕາ ສມາຫິຕາ.

“ປຸຖູສີຫາວ ສລ຺ລີນາ, ໂລມຫໍສາກິສມ຺ກຸໂນ;
ໂອທາຕມນສາ ສຸທ຺ຘາ, ວິປ຺ປສນ຺ນມນາວິລາ”[໓].

ກິຍ຺ໂຍ ປຎ຺ຈສເຕ ຎຕ຺ວາ, ວເນ ກາປິລວຕ຺ຖເວ;
ຕໂຕ ອາມນ຺ຕຍີ ສຕ຺ຖາ, ສາວເກ ສາສເນ ຣເຕ.

“ເທວກາຍາ ອກິກ຺ກນ຺ຕາ, ເຕ ວິຊານາຖ ກິກ຺ຂໂວ”;
ເຕ ຈ ອາຕປ຺ປມກຣຸໍ, ສຸຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນໍ.

ເຕສໍ ປາຕຸຣຫຸ ຎາຓໍ, ອມນຸສ຺ສານທສ຺ສນໍ;
ອປ຺ເປເກ ສຕມທ຺ທກ຺ຂຸໍ, ສຫສ຺ສໍ ອຖ ສຕ຺ຕຣິໍ.

---

໑. ( ) ສີ-ອິ-ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ, ໔. ເອຕປຣມາເຍວ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ໓. ວິປ຺ປສນ຺ນາມນາວິລາ (ອິ, ກ)

ສຕໍ ເອເກ ສຫສ຺ສານໍ, ອມນຸສ຺ສານມທ຺ຫສຸໍ;
ອປ຺ເປເກນນ຺ຕມທ຺ທກ຺ຂໍ, ທິສາ ສພ຺ພາ ຜຸຜາ ອທຸໍ.

ຕລ຺ຈ ສພ຺ພໍ ອກິລ຺ລາຍ, ວວຕ຺ຖິຕ຺ວານ[1] ຈກ຺ຂຸມາ.
ຕໂຕ ອາມນ຺ຕຍິ ສຕ຺ຖາ, ສາວເກ ສາສເນ ຣເຕ.

"ເທວກາຍາ ອກິກ຺ກນ຺ຕາ, ເຕ ວິຊານາຖ ກິກ຺ຂໂວ;
ເຍ ໂວທໍ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ, ຄິຣາຫີ ອນຸປຸພ຺ພໂສ.

໓໓໕. "ສຕ຺ຕສຫສ຺ສາ ເຕ ຍກ຺ຂາ, ກຸມ຺ມາ ກາປິລວຕ຺ຖວາ.
ອິທ຺ຮິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອກິກ຺ກາມຸໍ, ກິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ຉສຫສ຺ສາ ເຫມວຕາ, ຍກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕວຕ຺ຕິໂນ;
ອິທ຺ຮິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ[4], ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ.
ໂມທມານາ ອກິກ຺ກາມຸໍ, ກິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ສາຕາຄິຣາ ຕິສຫສ຺ສາ, ຍກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕວຕ຺ຕິໂນ;
ອິທ຺ຮິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອກິກ຺ກາມຸໍ, ກິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ອິຈ຺ເຈເຕ ໂສລສສຫສ຺ສາ, ຍກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕວຕ຺ຕິໂນ;
ອິທ຺ຮິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອກິກ຺ກາມຸໍ, ກິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ເວສ຺ສາມິຕ຺ຕາ ປລ຺ຈສຕາ, ຍກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕວຕ຺ຕິໂນ;
ອິທ຺ຮິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອກິກ຺ກາມຸໍ, ກິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ກຸມ຺ກີໂຣ ຣາຊຄຫີໂກ, ເວປຸລ຺ລສ຺ສ ນິເວສນໍ;
ກິຍ຺ໂຍ ນໍ ສຕສຫສ຺ສໍ, ຍກ຺ຂານໍ ປຍິຣຸປາສຕິ;
ກຸມ຺ກີໂຣ ຣາຊຄຫີໂກ, ໂສປາຄາ ສມິຕິ ວນໍ.

໓໓໖. "ປຸຣິມລ຺ຈ ທິສໍ ຣາຊາ, ຘຕຣຜ຺ໂກ ປສາສຕິ.
ຄນ຺ຘພ຺ພານໍ ອຘິປຕິ, ມຫາຣາຊາ ຍສສ຺ສິໂສ.

---

໑. ວວກ຺ຂິຕ຺ວານ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ), ອເວກ຺ຂິຕ຺ວານ (ຝີກາ)　　໔. ຊຸຕິມນ຺ໂຕ (ສີ, ອິ)

“ປຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ສ ພຫໂວ, ອິນ຺ທນາມາ ມຫພ຺ພລາ;
ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

“ທກ຺ຂິຓຎ຺ຈ ທິສໍ ຣາຊາ, ວິຣູຬ຺ໂຫ ຕໍ ປສາສຕິ[1].
ກຸມ຺ຠຓ຺ຑານໍ ອຘິປຕິ, ມຫາຣາຊາ ຍສສ຺ສິໂສ.

“ປຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ສ ພຫໂວ, ອິນ຺ທນາມາ ມຫພ຺ພລາ;
ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

“ປຈ຺ຉິມຎ຺ຈ ທິສໍ ຣາຊາ, ວິຣູປກ຺ໂຂ ປສາສຕິ;
ນາຄານຎ຺ຈ ອຘິປຕິ, ມຫາຣາຊາ ຍສສ຺ສິໂສ.

“ປຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ສ ພຫໂວ, ອິນ຺ທນາມາ ມຫພ຺ພລາ;
ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

“ອຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈ ທິສໍ ຣາຊາ, ກຸເວໂຣ ຕໍ ປສາສຕິ;
ຍກ຺ຂານຎ຺ຈ ອຘິປຕິ, ມຫາຣາຊາ ຍສສ຺ສິໂສ.

“ປຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ສ ພຫໂວ, ອິນ຺ທນາມາ ມຫພ຺ພລາ;
ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

“ປຸຣິມໍ ທິສໍ ຘຕຣຏ຺ໂຐ, ທກ຺ຂິເຓນ ວິຣູຬ຺ຫໂກ;
ປຈ຺ຉິເມນ ວິຣູປກ຺ໂຂ, ກຸເວໂຣ ອຸຕ຺ຕຣໍ ທິສໍ.

“ຈຕ຺ຕາໂຣ ເຕ ມຫາຣາຊາ, ສມນ຺ຕາ ຈຕຸໂຣ ທິສາ;
ທທ຺ທລ຺ລມານາ[2] ອຏ຺ຐໍສຸ, ວເນ ກາປິລວຕ຺ຖເວ.

໓໓໗. “ເຕສໍ ມາຍາວິໂນ ທາສາ, ອາຄຸໍ[3] ວຎ຺ຈນິກາ ສຐາ.
ມາຍາ ກຸເຏຓ຺ຑຸ ວິເຏຓ຺ຑຸ[4], ວິຏຸຈ຺ຈ[5] ວິຏຸໂຏ ສຫ.

---

໑. ຕປ຺ປສາສຕິ (ສ຺ຍາ)
໒. ທທ຺ທຬ຺ຫມານາ (ກ)
໓. ອາຄູ (ສ຺ຍາ), ອາຄຸ (ສີ, ອີ) ເອວມຸປຣິປິ.
໔. ເວເຏຓ຺ຑຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອີ)
໕. ວິຏູ ຈ (ສ຺ຍາ)

“ຈນ຺ທໂນ ກາມເສຏ຺ໂຐ ຈ, ກິນ຺ນິຆຓ຺ຑຸ[໑] ນິຆຓ຺ຑຸ ຈ.
ປນາໂທ ໂອປມຎ຺ໂຎ ຈ, ເທວສູໂຕ ຈ ມາຕລິ.
“ຈິຕ຺ຕເສໂນ ຈ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ນໂຬຣາຊາ ຊເນສໂຠ[໒].
ອາຄາ ປຎ຺ຈສິໂຂ ເຈວ, ຕິມ຺ພຣູ ສູຣິຍວຈ຺ຈສາ[໓].

“ເອເຕ ຈຎ຺ເຎ ຈ ຣາຊາໂນ, ຄນ຺ຘພ຺ພາ ສຫ ຣາຊຸຠິ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

໓໓໘. ”ອຖາຄຸໍ ນາຄສາ ນາຄາ, ເວສາລາ ສຫຕຈ຺ຉກາ.
ກມ຺ພລສ຺ສຕຣາ ອາຄຸໍ, ປາຍາຄາສຫ ຎາຕິຠິ.

“ຍາມຸນາ ຘຕຣຏ຺ຐາ ຈ, ອາຄູນາຄາ ຍສສ຺ສິໂນ;
ເອຣາວໂຓ ມຫານາໂຄ, ໂສປາຄາ ສມິຕິໍ ວນໍ.

“ເຍ ນາຄຣາເຊ ສຫສາ ຫຣນ຺ຕິ, ທິພ຺ພາ ທິຊາ ປກ຺ຂິ ວິສຸທ຺ຘ຺ຈກ຺ຂູ;
ເວຫາຍສາ[໔] ເຕ ວນມຊ຺ຌປ຺ຕາ, ຈິຕ຺ຣາ ສຸປຓ຺ຓາ ອິຕິ ເຕສ ນາມໍ.

“ອຠຍໍ ຕທາ ນາຄຣາຊານມາສິ, ສຸປຓ຺ຓໂຕ ເຂມມກາສິ ພຸທ຺ໂຘ;
ສຓ຺ຫາຫິ ວາຈາຫິ ອຸປວ຺ຫຍນ຺ຕາ, ນາຄາ ສຸປຓ຺ຓາ ສຣຓມກໍສຸ ພຸທ຺ຘໍ

໓໓໙. ”ຊິຕາ ວຊິຣຫຕ຺ເຖນ, ສມຸທ຺ທໍ ອສຸຣາສິຕາ.
ຠາຕໂຣ ວາສວສ຺ເສເຕ, ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ.

“ກາລກຎ຺ຈາ ມຫາຠິສ຺ມາ[໕], ອສຸຣາ ທານເວຆສາ.
ເວປຈິຕ຺ຕິ ສຸຈິຕ຺ຕິ ຈ, ປຫາຣາໂທ ນມຸຈີ ສຫ.

“ສຕຎ຺ຈ ພລິປຸຕ຺ຕານໍ, ສພ຺ເພ ເວໂຣຈນາມກາ;
ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ພລິເສນໍ[໖], ຣາຫຸຠທ຺ທມຸປາຄມຸໍ.
ສມໂຍ ທານິ ຠທ຺ທນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

໓໔໐. ”ອາໂປ ຈ ເທວາ ປຖວີ, ເຕໂຊ ວາໂຍ ຕທາຄມຸໍ.
ວຣຸຓາ ວາຣຓາ[໗] ເທວາ, ໂສໂມ ຈ ຍສສາ ສຫ.

---

໑. ກິນ຺ນຸຆຓ຺ຑຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໒. ຊໂນສໂຠ (ສ຺ຍາ)
໓. ສຸຣິຍວຈ຺ຈສາ (ສີ, ອິ)
໔. ເວຫາສຍາ (ສີ, ອິ)
໕. ກາລກຎ຺ຊາ ມຫາຠີສາ (ສີ, ອິ)
໖. ພລິເສນໍ (ສ຺ຍາ)
໗. ວາຣຸຓາ (ສ຺ຍາ)

"ເມຕ຺ຕາ ກຣຸຓາ ກາຍິກາ, ອາຄຸໍ ເທວາ ຍສສ຺ສິໂນ;
ທເສເຕ ທສຘາ ກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ.

"ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

"ເວຓ຺ຫຸເທວາ ສຫລິ ຈ[1], ອສມາ ຈ ທຸເວ ຍມາ.
ຈນ຺ທສ຺ສູປນິສາ ເທວາ, ຈນ຺ທມາຄຸໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ.

"ສູຣິຍສ຺ສູປນິສາ[4] ເທວາ, ສູຣິຍມາຄຸໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ.
ນກ຺ຂຕ຺ຕານິ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ, ອາຄຸໍ ມນ຺ທວລາຫກາ.

"ວສູນໍ ວາສໂວ ເສຏ຺ໂຐ, ສກ຺ໂກປາຄາ ປຸຣິນ຺ທໂທ;
ທເສເຕ ທສຘາ ກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ.

"ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

"ອຖາຄຸໍ ສຫຠູ ເທວາ, ຊລມຄ຺ຄິສິຂາຣິວ;
ອຣິຏ຺ຐກາ ຈ ໂຣຊາ ຈ, ອຸມາປຸປ຺ຜນິຠາສິໂນ.

"ວຣຸຓາ ສຫຘມ຺ມາ ຈ, ອຈ຺ຈຸຕາ ຈ ອເນຊກາ;
ສູເລຍ຺ຍຣຸຈິຣາ ອາຄຸໍ, ອາຄຸໍ ວາສວເນສິໂນ;
ທເສເຕ ທສຘາ ກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ.

"ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອຠິກ຺ກາມຸໍ, ຠິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິໍ ວນໍ.

"ສມານາ ມຫາສມນາ, ມານຸສາ ມານຸສຸຕ຺ຕມາ;
ຂິຑ຺ຑາປໂທສິກາ ອາຄຸໍ, ອາຄຸໍ ມໂນປໂທສິກາ.

"ອຖາຄຸໍ ຫຣໂຍ ເທວາ, ເຍ ຈ ໂລຫິຕວາສິໂນ;
ປາຣຄາ ມຫາປາຣຄາ, ອາຄຸໍ ເທວາ ຍສສ຺ສິໂນ;
ທເສເຕ ທສຘາ ກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ.

---

໑. ເວຓ຺ຫູ ຈ ເທວາ ສຫລີ ຈ (ສີ, ອິ)

໔. ສຸຣິຍສ຺ສູປນິສາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

"ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອພິກ຺ກາມຸ໌, ພິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ສຸກ຺ກາ ກຣມ຺ກາ[1] ອຣຸຓາ, ອາຄຸໍ ເວຘນສາ ສຫ.
ໂອທາຕຄຍ຺ຫາ ປາໂມກ຺ຂາ, ອາຄຸໍ ເທວາ ວິຈກ຺ຂຓາ.
"ສທາມຕ຺ຕາ ຫາຣຄຊາ, ມິສ຺ສກາ ຈ ຍສສ຺ສິໂນ;
ຖນຍໍ ອາຄ ປຊ຺ຊຸນ຺ໂນ, ໂຍ ທິສາ ອພິວສ຺ສຕິ.

"ຂເສເຕ ທສຘາ ກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ;
ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອພິກ຺ກາມຸ໌, ພິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ເຂມິຍາ ຕຸສິຕາ ຍາມາ, ກຒ຺ກາ ຈ ຍສສ຺ສິໂນ;
ລມ຺ພິຕກາ ລາມເສຒ຺ຖາ, ໂຊຕິນາມາ ຈ ອາສວາ;
ນິມ຺ມານຣຕິໂນ ອາຄຸໍ, ອຖາຄຸໍ ປຣນິມ຺ມິຕາ.

"ຂເສເຕ ທສຘາ ກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ;
ອິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທມານາ ອພິກ຺ກາມຸ໌, ພິກ຺ຂູນໍ ສມິຕິ ວນໍ.

"ສຒ຺ເຖເຕ ເທວນິກາຍາ, ສພ຺ເພ ນານຕ຺ຕວຓ຺ຓິໂນ;
ນາມນ຺ວເຍນ ອາຄຈ຺ຊຸໍ[2], ເຍ ຈລ຺ເລ ສທິສາ ສຫ.

"ປວຸຒ຺ຖຊາຕິມຂິລໍ[3], ໂອຘຕິຓ຺ຓມນາສວໍ.
ທກ຺ເຂໂມຘຕຣໍ ນາຄໍ, ຈນ຺ທໍວ ອສິຕາຕິຄໍ'.

໓໔໑. "ສຸພ຺ຣຫ຺ມາ ປຣມຕ຺ໂຕ ຈ[4], ປຸຕ຺ຕາ ອິທ຺ຘິມໂຕ ສຫ.
ສນ຺ງກຸມາໂຣ ຕິສ຺ໂສ ຈ, ໂສປາຄ ສມິຕິ ວນໍ.

"ສຫສ຺ສໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລການໍ, ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາພິຕິຒ຺ຖຕິ;
ອຸປປນ຺ໂນ ຊຸຕິມນ຺ໂຕ, ພິສ຺ມາກາໂຍ ຍສສ຺ສິໂສ.

---

໑. ກຣຸມ຺ຫາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)　　໔. ອາຄລ຺ຊຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໓. ປວຸຕ຺ຖຊາຕິ ອຂິລໍ (ສີ, ອິ)　　໔. ປຣມຕ຺ໂຖ ຈ (ກ)

"ຫເສຕ຺ຖ ອິສ຺ສຣາ ອາຄ຺ໍ, ປຈ຺ເຈກາວສວຕ຺ຕິໂນ;
ເຕສຍ຺ຈ ມຊ຺ຊໂຕ ອາຄ, ຫາຣິໂຕ ປຣິວາຣິໂຕ.

໓໔໔. "ເຕ ຈ ສພ຺ເພ ອພິກ຺ກນ຺ເຕ, ສອິນ຺ເທ[1] ເທເວ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ.
ມາຣເສນາ ອພິກ຺ກາມິ, ປສ຺ສ ກຕ຺ຫສ຺ສ ມນ຺ທິຍໍ.

"ເອຖ ຄຕ຺ຫຖ ພນ຺ຜຖ, ຣາເຄນ ພທ຺ຜມຕ຺ຖຸ ໂວ;
ສມນ຺ຕາ ປຣິວາເຣຖ, ມາ ໂວ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ຖ ໂກຈິ ນໍ'.
"ອິຕິ ຕຕ຺ຖ ມຫາເສໂນ, ກຕ຺ໂຫ ເສນໍ ອເປສຍິ;
ປາຕິນາ ຕລມາຫຈ຺ຈ, ສຣໍ ກຕ຺ວານ ເກຣວໍ.

"ຍຖາ ປາວຸສ຺ສໂກ ເມໂພ, ຖນຍນ຺ໂຕ ສວິຊ຺ຊໂກ;
ຕທາ ໂສ ປຈ຺ຈຸທາວຕ຺ຕິ, ສງ຺ກຸທ຺ໂຜ ອສຍໍວເສ[໔].
ຕໂຕ ອານນ຺ຕຍີ ສຕ຺ຖາ, ສາວເກ ສາສເນ ຣເຕ.

"ມາຣເສນາ ອພິກ຺ກນ຺ຕາ, ເຕ ວິຊານາຖ ພິກ຺ຂໂວ;
ເຕ ຈ ອາຕປ຺ປມກຣ຺ໍ, ສຸຕ຺ວາ ພຸທ຺ຜສ຺ສ ສາສນໍ;
ວີຕຣາເຄຫິ ປກ຺ກາມ຺ໍ, ເນສໍ ໂລມາປິ ອິຍ຺ຊຍ຺ໍ.

"ສພ຺ເພ ວິຊິຕສງ຺ຄາມາ, ພຍາຕີຕາ ຍສສ຺ສິໂນ;
ໂມທນ຺ຕິ ສຫ ກູເຕຫິ, ສາວກາ ເຕ ຊເນສ຺ຕາຕິ.

ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຖ຺ຖິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

---

໑. ສິນ຺ເທ (ສ຺ຍາ) ໔. ອສຍໍ ວສີ (ສີ, ອິ)

๙. ສກ຺ກປຌ຺ຫສຸຕ຺ຕໍ

໓໔໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ມຄເຘສຸ ວິຫຣຕິ, ປາຈີນໂຕ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອມ຺ພສຕ຺ຖາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ, ຕສ຺ສຸຕ຺ຕຣໂຕ ເວທິຍເກ ປພ຺ພເຕ ອິນ຺ທສາລຄຸຫາຍໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ອຸຫປາທິ ພຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ອຖ ໂຂ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ກຫໍ ນຸ ໂຂ ພຄວາ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ? ອທ຺ທສາ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ພຄວນ຺ຕໍ ມຄເຘສຸ ວິຫຣນ຺ຕໍ ປາຈີນໂຕ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອມ຺ພສຕ຺ຖາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ, ຕສ຺ສຸຕ຺ຕຣໂຕ ເວທິຍເກ ປພ຺ພເຕ ອິນ຺ທສາລຄຸຫາຍໍ. ທິສ຺ວານ ເທເວ ຕາວຕິ໌ເສ ອາມນ຺ເຕສິ "ອຍໍ, ມາຣິສາ, ພຄວາ ມຄເຘສຸ ວິຫຣຕິ, ປາຈີນໂຕ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອມ຺ພສຕ຺ຖາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ, ຕສ຺ສຸຕ຺ຕຣໂຕ ເວທິຍເກ ປພ຺ພເຕ ອິນ຺ທສາລຄຸຫາຍໍ. ຍທິ ປນ, ມາຣິສາ, ມຍໍ ຕໍ ພຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສ຺ງ຺ກເມຍ຺ຍາມ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ? "ເອວໍ ພທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ ເທວາ ຕາວຕິ໌ສາ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ.

໓໔໕. ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ປຌ຺ຈສິຂໍ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ຕໍ[1] ອາມນ຺ເຕສິ "ອຍໍ, ຕາຕ ປຌ຺ຈສິຂ, ພຄວາ ມຄເຘສຸ ວິຫຣຕິ ປາຈີນໂຕ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອມ຺ພສຕ຺ຖາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ, ຕສ຺ສຸຕ຺ຕຣໂຕ ເວທິຍເກ ປພ຺ພເຕ ອິນ຺ທສາລ-ຄຸຫາຍໍ. ຍທິ ປນ, ຕາຕ ປຌ຺ຈສິຂ, ມຍໍ ຕໍ ພຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສ຺ງ຺ກເມຍ຺ຍາມ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ? "ເອວໍ ພທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ ປຌ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພ-ເທວປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເພລຸວປຓ຺ທຸວີຓໍ ອາທາຍ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ອນຸຈຣິຍໍ ອຸປາຄມິ.

໓໔໖. ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທເວຫິ ຕາວຕິ໌ເສຫິ ປຣິວຸໂຕ ປຌ຺ຈສິເຂນ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ເຕນ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຌ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຌ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ເທເວສຸ ຕາວຕິ໌ເສສຸ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ມຄເຘສຸ ປາຈີນໂຕ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອມ຺ພສຕ຺ຖາ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ, ຕສ຺ສຸຕ຺ຕຣໂຕ ເວທິຍເກ ປພ຺ພເຕ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຊາສິ. ເຕນ ໂຂ

---

໑. ຄນ຺ຘພ຺ພປຸຕ຺ຕໍ (ສ຺ຍາ)

ປນ ສມເຍນ ເວທິຍໂກ ປພ຺ພໂຕ ອຕິຣິວ ໂອກາສຊາໂຕ ໂຫຕິ ອມ຺ພສຕ຺ທາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄາໂມ ຍຖາ ຕໍ ເທວານໍ ເທວານຸກາເວນ. ອປິສ຺ສຸທໍ ປຣິໂຕ ຄາເມສຸ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ "ອາທິຕ຺ຕສ຺ສ຺ ນາມຊ຺ຊ ເວທິຍໂກ ປພ຺ພໂຕ ຊາຍຕິສ຺[1] ນາມຊ຺ຊ ເວທິຍໂກ ປພ຺ພໂຕ ຊລຕິສ຺[2] ນາມຊ຺ຊ ເວທິຍໂກ ປພ຺ພໂຕ ກີສ຺ ນາມຊ຺ຊ ເວທິຍໂກ ປພ຺ພໂຕ ອຕິຣິວ ໂອກາສຊາໂຕ ອມ຺ພສຕ຺ທາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄາໂມຕິ ສໍວິຄ຺ຄາ ໂລມຫຏ຺ກຊາຕາ ອເຫສ຺ໍ.

໓໔໗. ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ປຎ຺ຈສິຂໍ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ທຸຣຸປສງ຺ກມາ ໂຂ, ຕາຕ ປຎ຺ຈສິຂ, ຕຖາຄຕາ ມາທິເສນ, ຊາຍີ ຊານຣຕາ, ຕທນ຺ຕຣໍ[3] ປຏິສລ຺ລີນາ. ຍທິ ປນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ປຎ຺ຈສິຂ, ພຄວນ຺ຕໍ ປຖມໍ ປສາເທຍ຺ຍາສິ, ຕຍາ, ຕາຕ, ປຖມໍ ປສາທິຕໍ ປຈ຺ສາ ມຍໍ ຕໍ ພຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ. "ເອວໍ ພທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ ປຎ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເພລຸວປຕ຺ທຸວີຓໍ ອາທາຍ ເຍນ ອິນ຺ທສາລຄຸຫາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ "ເອຕ຺ຕາວຕາ ເມ ພຄວາ ເນວ ອຕິທູເຣ ພວິສ຺ສຕິ ນາຈ຺ຈາສນ຺ເນ, ສທ຺ທຎ຺ຈ ເມ ໂສສ຺ສຕີຕິ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຖາສິ.

ປຎ຺ຈສິຂຄີຕຄາຖາ

໓໔໘. ເອກມນ຺ຕໍ ຖິໂຕ ໂຂ ປຎ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ໂຕ ເພລຸວປຕ຺ທຸວີຓໍ[4] ອສ຺ສາເວສິ, ອິມາ ຈ ຄາຖາ ອພາສິ ພຸທ຺ຘູປສຎ຺ຫິຕາ ຘມ຺ມູປສຎ຺ຫິຕາ ສງ຺ຆູປສຎ຺ຫິຕາ ອຣຫນ຺ຕູປສຎ຺ຫິຕາ ກາມູປສຎ຺ຫິຕາ

"ວນ຺ເທ ເຕ ປິຕຣໍ ພທ຺ເທ, ຕິມ຺ພຣຸ ສູຣິຍວຈ຺ສເສ;
ເຍນ ຊາຕາສິ ກລ຺ຍາຕີ, ອານນ຺ທຊນນີ ມມ.

"ວາໂຕວ ເສທຕໍ ກນ຺ໂຕ, ປານີຍໍວ ປິປາສໂຕ;
ອງ຺ຄີຣສີ ປິຍາເມສິ, ຘມ຺ໂມ ອຣຫຕາມິວ.

"ອາຕຸຣສ຺ເສວ ເພສຊ຺ຊໍ, ໂພຊນໍວ ຊິຆຈ຺ສໂຕ;
ປຣິນິພ຺ພາປຍ ມໍ ພທ຺ເທ, ຊລນ຺ຕມິວ ວາຣິນາ.

---

໑. ຊາຍຕສ຺ສ຺ (ສ຺ຍາ), ປຊ຺ຊາຍີຕສ຺ສ຺ (ສີ, ອິ)
໒. ຊລຕສ຺ສ຺ (ສ຺ຍາ), ຊລິຕສ຺ສ຺ (ສີ, ອິ)
໓. ຕທນນ຺ຕຣໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)
໔. ເວຣຸວປຕ຺ທຸວີຓໍ ອາທາຍ (ສ຺ຍາ)

“ສີໂຕທກໍ ໂປກ຺ຂຣຓີ, ຍຸຕ຺ຕໍ ກິຎ຺ຊກ຺ຂເຣຓຸນາ;
ນາໂຄ ຆມ຺ມາຠິຕຕ຺ໂຕວ, ໂອຄາເຫ ເຕ ຖນູທຣໍ.

“ອຈ຺ຈງ຺ກຸໂສວ ນາໂຄວ, ຊິຕໍ ເມ ຕຸຕ຺ຕໂຕມຣໍ;
ກາຣຓໍ ນປ຺ປຊານາມິ, ສມ຺ມຕ຺ໂຕ ລກ຺ຂຓູຣຸຍາ.

“ຕຍິ ເຄຘິຕຈິຕ຺ໂຕສ຺ມິ, ຈິຕ຺ຕໍ ວິປຣິຓາມິຕໍ;

ປຏິຄນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ, ວງ຺ກຆສ຺ໂຕວ ອມ຺ພຸໂຊ.

“ວາມູຣຸ ສຊ ມໍ ຠທ຺ເທ, ສຊ ມໍ ມນ຺ທໂລຈເນ;
ປລິສ຺ສຊ ມໍ ກລ຺ຍາຓິ, ເອຕໍ ເມ ອຠິປຕ຺ຖິຕໍ.

“ອປ຺ປໂກ ວຕ ເມ ສນ຺ໂຕ, ກາໂມ ເວລ຺ລິຕເກສິຍາ;
ອເນກຠາໂຄ ສມ຺ປາທິ, ອຣຫນ຺ເຕວ ທກ຺ຂິຓາ.

“ຍໍ ເມ ອຕ຺ຖິ ກຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ອຣຫນ຺ເຕສຸ ຕາທິສຸ;
ຕໍ ເມ ສພ຺ພງ຺ຄກລ຺ຍາຓິ, ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ວິປຈ຺ຈຕໍ.

“ຍໍ ເມ ອຕ຺ຖິ ກຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ອສ຺ມິໍ ປຖວິມຓ຺ຑເລ;
ຕໍ ເມ ສພ຺ພງ຺ຄກລ຺ຍາຓິ, ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ວິປຈ຺ຈຕໍ.

“ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕວ ຌາເນນ, ເອໂກທິ ນິປໂກ ສໂຕ;
ອມຕໍ ມຸນິ ຊິຄີສາໂນ[1], ຕມຫໍ ສູຣິຍວຈ຺ຉເສ.

“ຍຖາປິ ມຸນິ ນນ຺ເທຍ຺ຍ, ປຕ຺ວາ ສມ຺ໂພຘິມຸຕ຺ຕມໍ;
ເອວໍ ນນ຺ເທຍ຺ຍໍ ກລ຺ຍາຓິ, ມິສ຺ສີຠາວໍ ຄໂຕ ຕຍາ.

“ສກ຺ໂກ ເຈ ເມ ວຣໍ ທຊ຺ຊາ, ຕາວຕິໍສານມິສ຺ສໂຣ;
ຕາຫໍ ຠທ຺ເທ ວເຣຍ຺ຍາເຫ, ເອວໍ ກາໂມ ທຬ຺ໂຫ ມມ.

“ສາລໍວ ນ ຈິຣໍ ຜຸລ຺ລໍ, ປິຕຣໍ ເຕ ສຸເມຘເສ;
ວນ຺ທມາໂນ ນມສ຺ສາມິ, ຍສ຺ສາ ເສຕາທິສີ ປຊາ.

໓໔໙. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ປຎ຺ຈສິຂໍ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສໍສນ຺ທຕິ ໂຂ ເຕ, ປຎ຺ຈສິຂ, ຕນ຺ຕິສ຺ສໂຣ ຄີຕສ຺ສເຣນ, ຄີຕສ຺ສໂຣ ຈ ຕນ຺ຕິສ຺ສເຣນ;

---

໑. ຊິຄິໍສາໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ນ ຈ ປນ[1] ເຕ ປລຸຈສິຂ, ຕນຸຕິສຸສໂຣ ຄີຕສຸສຣໍ ອຕິວຕຸຕຕິ, ຄີຕສຸສໂຣ ຈ ຕນຸຕິສຸສຣໍ. ກທາສໍຍູຂຸທາ ປນ ເຕ, ປລຸຈສິຂ, ອິມາ ຄາຖາ ພຸທຸຘູປສລຸຫິຕາ ຘມຸມູປສລຸຫິຕາ ສງຸພູປສລຸຫິຕາ ອຣຫນຸຕູປສລຸຫິຕາ ກາມູປສລຸຫິຕາຕີ "ເອກມິທໍ ກນຸເຕ ສມຍໍ ກຄວາ ອຸຣຸເວລາຍໍ ວິຫຣຕິ ນຊຊາ ເນຣລຸຊຣາຍ ຕີເຣ ອຊປາລນິຄຸໂຣເຘ ປຖມາກິສມຸພຸທຸໂຘ. ເຕນ ໂຂ ປນາຫໍ ກນຸເຕ ສມເຍນ ກທຸທາ ນາມ ສູຣິຍວຈຸຉສາ ຕິມຸພຣຸໂນ ຄນຸຘພຸພຣລຸໂລ ຘີຕາ, ຕມກິກງຸຂາມິ. ສາ ໂຂ ປນ,ກນຸເຕ, ກຄິນີ ປຣກາມິນີ ໂຫຕິ; ສິຂຕຸທີ ນາມ ມາຕລິສຸສ ສງຸຄາຫກສຸສ ປຸຕຸໂຕ, ຕມກິກງຸຂຕິ. ຍໂຕ ໂຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ຕໍ ກຄິນີ ນາລຕຸຖໍ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ. ອຖາຫໍ ເພລຸວປຕຸທຸວີຕໍ ອາທາຍ ເຍນ ຕິມຸພຣຸໂນ ຄນຸຘພຸພຣລຸໂລ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ເພລຸວປຕຸທຸວີຕໍ ອສຸສາເວສີ, ອິມາ ຈ ຄາຖາ ອກາສີ ພຸທຸຘູປສລຸຫິຕາ ຘມຸມູປສລຸຫິຕາ ສງຸພູປສລຸຫິຕາ ອຣຫນຸຕູປສລຸຫິຕາ ກາມູປສລຸຫິຕາ

"ວນຸເທ ເຕ ປິຕຣໍ ກທຸເທ, ຕິມຸພຣຸໍ ສູຣິຍວຈຸຉເສ;
ເຍນ ຊາຕາສິ ກລຸຍາຕີ, ອານນຸທຊນນີ ມມ. ໆເປໆ

ສາລໍວ ນ ຈິຣໍ ຜຸລຸລໍ, ປິຕຣໍ ເຕ ສຸເມຘເສ;
ວນຸທມາໂນ ນມສຸສາມິ, ຍສຸສາ ເສຕາທິສີ ປຊາຕິ.

"ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ກນຸເຕ ກທຸທາ ສູຣິຍວຈຸຉສາ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ນ ໂຂ ເມ, ມາຣິສ, ໂສ ກຄວາ ສມຸມຸຂາ ທິຘຸໂຖ ອປິ ຈ ສຸໂຕເຍວ ເມ ໂສ ກຄວາ ເທວານໍ ຕາວຕີສານໍ ສຸຘມຸມາຍໍ ສກາຍໍ ອຸປນຈຸຈນຸຕິຍາ. ຍໂຕ ໂຂ ຕຸວໍ, ມາຣິສ, ຕໍ ກຄວນຸຕໍ ກິຕຸເຕສິ, ໂຫຕຸ ໂນ ອຊຊ ສມາຄໂມຕິ. ໂສເຍວ ໂນ ກນຸເຕ ຕສຸສາ ກຄິນິຍາ ສທຸຘີ ສມາຄໂມ ອໂຫສິ. ນ ຈ ທານິ ຕໂຕ ປຈຸຉາຕິ.

ສກຸກູປສງຸກໂມ

໓໕໐. ອຖ ໂຂ ສກຸກສຸສ ເທວານມິນຸທສຸສ ເອຕທໂຫສິ "ປຘິສມຸໂມທຕິ ປລຸຈສິໂຂ ຄນຸຘພຸພເທວປຸຕຸໂຕ ກຄວຕາ, ກຄວາ ຈ ປລຸຈສິເຂນາຕິ. ອຖ ໂຂ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ປລຸຈສິຂໍ ຄນຸຘພຸພເທວປຸຕຸຕໍ ອາມນຸເຕສິ "ອກິວາເທຫິ ເມ ຕຸວໍ, ຕາຕ ປລຸຈສິຂ, ກຄວນຸຕໍ 'ສກຸໂກ ກນຸເຕ ເທວານມິນຸໂທ ສາມຈຸໂຈ ສປຣິຊໂນ

---

[1] ໑. ເນວ ປນ (ສຸຍາ)

ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ". "ເອວໍ ກທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ ປຢ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຕິສ຺ສຸຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕິ "ສກ຺ໂກ ກນ຺ເຕ ເທວານມິນ຺ໂທ ສາມຈ຺ໂຈ ສປຣິຊໂນ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີ"ຕິ. "ເອວໍ ສຸຂີ ໂຫຕຸ, ປຢ຺ຈສິຂ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ສາມຈ຺ໂຈ ສປຣິຊໂນ; ສຸຂກາມາ ຫິ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນ຺ຘພ຺ພາ ເຍ ຈຢ຺ເຍ ສນ຺ຕິ ປຸຖຸກາຍາຕິ.

໓໕໑. ເອວຢ຺ຈ ປນ ຕຖາຄຕາ ເອວຣູເປ ມເຫສກ຺ເຂ ຍກ຺ເຂ ອຠິວທນ຺ຕິ. ອຠິວທິໂຕ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ອິນ຺ທສາລຄຸຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຖາສິ. ເທວາປິ ຕາວຕິໍສາ ອິນ຺ທສາລຄຸຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຖໍສຸ. ປຢ຺ຈສິໂຂປິ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ໂຕ ອິນ຺ທສາລຄຸຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຖາສິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອິນ຺ທສາລຄຸຫາ ວິສມາ ສນ຺ຕີ ສມາ ສມປາທິ, ສມ຺ພາຘາ ສນ຺ຕີ ອຸຣຸນ຺ທາ[໑] ສມປາທິ, ອນ຺ຘກາໂຣ ຄຸຫາຍໍ ອນ຺ຕຣຘາຍິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ ຍຖາ ຕໍ ເທວານໍ ເທວານຸກາເວນ.

໓໕໒. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ສກ຺ກໍ ເທວານມິນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍມິທໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ໂກສິຍສ຺ສ, ອພ຺ກຸຕມິທໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ໂກສິຍສ຺ສ ຕາວ ພຫຸກິຈ຺ຈສ຺ສ ພຫຸກຣຕີຍສ຺ສ ຍທິທໍ ອິຘາຄມນນ຺ຕິ. "ຈິຣປຕິກາຫໍ ກນ຺ເຕ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸກາໂມ; ອປິ ຈ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ເກຫິຈິ ເກຫິຈິ[໒] ກິຈ຺ຈກຣຕີເຍຫິ ພ຺ຍາວໂຕ; ເອວາຫໍ ນາສກ຺ຂິໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ. ເອກມິທໍ ກນ຺ເຕ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ສລຬາຄາເຣ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ກນ຺ເຕ ສາວຕ຺ຖິໍ ອຄມາສິໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ກນ຺ເຕ ສມເຍນ ກຄວາ ອຢ຺ຢຕເຣນ ສມາຘິນາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ກູຊຕີ[໓] ຈ ນາມ ເວສ຺ສວຕສ຺ສ ມຫາຣາຊສ຺ສ ປຣິຈາຣິກາ ກຄວນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ກິຕາ ໂຫຕິ, ປຢ຺ຊລິກາ ນມສ຺ສມານາ ຕິຏ຺ຖຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ກນ຺ເຕ ກູຊຕິໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ອຠິວາເທຫິ ເມ ຕ຺ວໍ, ກຄິນິ, ກຄວນ຺ຕໍ "ສກ຺ໂກ ກນ຺ເຕ ເທວານມິນ຺ໂທ ສາມຈ຺ໂຈ ສປຣິຊໂນ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ເອວໍ

໑. ອຸຣຸທ຺ທາ
໒. ເກຫິຈິ (ສ຺ຍາ)
໓. ກຸຢ຺ຊຕີ ຈ (ສີ, ອິ), ກຸຊຄີ (ສ຺ຍາ)

ວຸຕຸເຕ ການຸເຕ ສາ ກູຊຕິ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ອກາໂລ ໂຂ, ມາຣິສ, ກຄວນຸຕໍ ທສຸສນາຍ; ປຜິສລຸລີໂນ ກຄວາຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ກຄິນີ, ຍທາ ກຄວາ ຕມຸຫາ ສມາຣິມຸຫາ ວຸຜຸກິໂຕ ໂຫຕິ, ອຖ ມມ ວຈເນນ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທທິ "ສກຸໂກ ການຸເຕ ເທວານມິນຸໂທ ສາມຈຸໂຈ ສປຣິຊໂນ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທຕີຕິ. ກຈຸຈິ ເມ ສາ ການຸເຕ ກຄິນີ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທສິ? ສຣຕິ ກຄວາ ຕສຸສາ ກຄິນິຍາ ວຈນນຸຕິ? "ອກິວາເທສິ ມໍ ສາ, ເທວານມິນຸທ, ກຄິນີ, ສຣາມຫໍ ຕສຸສາ ກຄິນິຍາ ວຈນໍ. ອປິ ຈາຫໍ ອາຍສຸມໂຕ ເນມິສທຸເທນ[1] ຕມຸຫາ ສມາຣິມຸຫາ ວຸຜຸກິໂຕຕິ. "ເຍ ເຕ ການຸເຕ ເທວາ ອມຸເຫທິ ປກມຕຣໍ ຕາວຕິສກາຍໍ ອຸປປນຸນາ, ເຕສໍ ເມ ສມຸມຸຂາ ສຸຕໍ ສມຸມຸຂາ ປຜິຄຸຄຫິຕໍ 'ຍທາ ຕຖາຄຕາ ໂລເກ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ ອຣທນຸໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຊາ, ທິພຸພາ ກາຍາ ປຣິປູເຣນຸຕິ, ຫາຍນຸຕິ ອສຸຣກາຍາຕິ. ຕໍ ເມ ອິທໍ ການຸເຕ ສກຸຂິທິຜຸກໍ ຍໂຕ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປຸປນຸໂນ ອຣທໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຊ, ທິພຸພາ ກາຍາ ປຣິປູເຣນຸຕິ, ຫາຍນຸຕິ ອສຸຣກາຍາຕິ.

ໂຄປກວຕຸຖຸ

໓໕໓. "ອິເຮວ ການຸເຕ ກປິລວຕຸຖຸສຸມີ ໂຄປິກາ ນາມ ສກຸຍທີຕາ ອໂຫສິ ພຸທຸເຣ ປສນຸນາ ຣມຸເມ ປສນຸນາ ສງເພ ປສນຸນາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິນີ. ສາ ອິຕຸຖິຕຸຕໍ[4] ວິຣາເຊຕຸວາ ປຸຣິສຕຸຕໍ[3] ກາເວຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນາ. ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອມຸຫາກໍ ປຸຕຸຕຕຸຕໍ ອຊຸຊຸປຄຕາ. ຕຕຸຣປິ ນໍ ເອວໍ ຊານນຸຕິ 'ໂຄປໂກ ເທວປຸຕຸໂຕ, ໂຄປໂກ ເທວປຸຕຸໂຕຕິ. ອລຸເລປິ ການຸເຕ ຕໂຍ ກິກຸຂູ ກຄວຕິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸວາ ຫີນໍ ຄນຸຣພຸພກາຍໍ ອຸປປນຸນາ. ເຕ ປຸຈຫິ ກາມຄຸເຕທິ ສມປຸປິຕາ ສມງຄີກູຕາ ປຣິຈາຣຍມານາ ອມຸຫາກໍ ອຸປຜຸການໍ ອາຄຈຸຂນຸຕິ ອມຸຫາກໍ ປາຣິຈຣິຍໍ. ເຕ ອມຸຫາກໍ ອຸປຜຸການໍ ອາຄເຕ ອມຸຫາກໍ ປາຣິຈຣິຍໍ ໂຄປໂກ ເທວປຸຕຸໂຕ ປຜິໂຈເທສິ 'ກຸໂຕມຸຂາ ນາມ ຕຸມຸເຫ, ມາຣິສາ, ຕສຸສ ກຄວໂຕ ຣມຸມໍ ອສຸສຸຕຸຖ[4] ອຫລຸທິ ນາມ ອິຕຸຖິກາ ສມານາ ພຸທຸເຣ ປສນຸນາ ຣມຸເມ ປສນຸນາ ສງເພ ປສນຸນາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິນີ ອິຕຸຖິຕຸຕໍ ວິຣາເຊຕຸວາ ປຸຣິສຕຸຕໍ ກາເວຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນາ, ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ສຫພຸຍຕໍ ສກຸກສຸສ

---

໑. ຈກຸກເນມິສທຸເທນ (ສຸຍາ) ໒. ປຸຣິສຈິຕຸຕໍ (ສຸຍາ) ໔. ອິຕຸຖິຈິຕຸຕໍ (ສຸຍາ) ໔. ອາຍຸທິຕຸຖ (ສຸຍາ)

ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຸຕ຺ຕຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຸປຄຕາ. ອິຘາປິ ມໍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ “ໂຄປໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ໂຄປໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕຕິ. ຕຸມ຺ເຫ ປນ, ມາຣິສາ, ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຫີນໍ ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍໍ ອຸປປນ຺ນາ. ທຸທ຺ທິຏ຺ຐຣູປໍ ວຕ, ໂກ, ອທ຺ທສາມ, ເຍ ມຍໍ ອທ຺ທສາມ ສຫຘມ຺ມິເກ ຫີນໍ ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍໍ ອຸປປນ຺ເນຕິ. ເຕສໍ ກນ຺ເຕ ໂຄປເກນ ເທວປຸຕ຺ເຕນ ປຏິໂຈທິຕານໍ ເທ຺ວ ເທວາ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຕຶ ປຏິລກຶສຸ ກາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມປຸໂຣຫິຕໍ, ເອໂກ ປນ ເທໂວ ກາເມ ອຊ຺ຌາວສິ.

໓໕໔. ‘ອຸປາສິກາ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ອໂຫສຶ,
ນາມມ຺ປິ ມຍ຺ຫໍ ອຫຸ ‘ໂຄປິກາຕິ;
ພຸທ຺ເຘ ຈ ຘມ຺ເມ ຈ ອກິປ຺ປສນ຺ນາ,
ສງ຺ຆຎ຺ຈຸປຏ຺ຐາສຶ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ.

“ຕສ຺ເສວ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສຸຘມ຺ມຕາຍ,
ສກ຺ກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕມ຺ຫິ ມຫານຸກາໂວ;
ມຫາຊຸຕິໂກ ຕິທິວູປປນ຺ໂນ,
ຊານນ຺ຕິ ມໍ ອິຘານິ “ໂຄປໂກຕິ
ອຖທ຺ທສໍ ກິກ຺ຂໂວ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ເພ
ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍູປຄເຕ ວສີເນ;
ອິເມຫິ ເຕ ໂຄຕມສາວກາເສ,
ເຍ ຈ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສກູຕາ.

“ອນ຺ເນນ ປາເນນ ອຸປຏ຺ຐຫິມ຺ຫາ,
ປາທູປສງ຺ຄຍ຺ຫ ສເກ ນິເວສເນ;
ກຸໂຕມຸຂາ ນາມ ອິເມ ກວນ຺ໂຕ,
ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມານິ ປຏິຄ຺ຄເຫສຸໍ[1].

“ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ຫິ ຘມ຺ໂມ,
ສຸເທສິໂຕ ຈກ຺ຂຸມຕານຸພຸທ຺ໂຘ;
ອຫຎ຺ຫິ ຕຸມ຺ເຫວ ອຸປາສມາໂນ,
ສຸຕ຺ວານ ອຣິຍານ ສຸກາສິຕານິ.

---

໑. ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ປຏິຄ຺ຄເຫສຸໍ (ສ຺ຍາ)

'ສກ຺ກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕມ຺ຫິ ມຫານຸຠາໂວ,
ມຫາຊຸຕີໂກ ຕິທິວູປປນ຺ໂນ;
ຕຸມ຺ເຫ ປນ ເສຏ຺ຐມຸປາສມານາ,
ອນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ.

"ຫີນໍ ກາຍໍ ອຸປປນ຺ນາ ຠວນ຺ໂຕ,
ອນານຸໂລມາ ຠວຕູປປຕ຺ຕິ;
ທຸທ຺ທິຏ຺ຐຣູປໍ ວຕ ອທ຺ທສາມ,
ສຫຘມ຺ມິເກ ຫີນກາຍູປປນ຺ເນ.

"ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍູປຄຕາ ຠວນ຺ໂຕ,
ເທວານມາຄຈ຺ຉຖ ປາຣິຈຣິຍໍ;
ອຄາເຣ ວສໂຕ ມຍ຺ຫໍ,
ອິມໍ ປສ຺ສ ວິເສສຕໍ.

"ອິຕ຺ຖີ ຫຸຕ຺ວາ ສ຺ວຊ຺ຊ ປຸໂມມ຺ຫິ ເທໂວ,
ທິພ຺ເພຫິ ກາເມຫິ ສມງ຺ຄິຠູໂຕ';
ເຕ ໂຈທິຕາ ໂຄຕມສາວເກນ,
ສໍເວຄມາປາທຸ ສເມຈ຺ຈ ໂຄປກໍ.

"ຫນ຺ທ ວິຍາຍາມ[໑] ພ຺ຍາຍາມ[໔],
ມາ ໂນ ມຍໍ ປຣເປສ຺ສາ ອຫຸມ຺ຫາ';
ເຕສໍ ທຸເວ ວີຣິຍມາຣຠິໍສຸ,
ອນຸສ຺ສຣໍ ໂຄຕມສາສນານິ.

"ອິເຘວ ຈິຕ຺ຕານິ ວິຣາຊຍິຕ຺ວາ,
ກາເມສຸ ອາທີນວມທ຺ທສໍສຸ;
ເຕ ກາມສໍໂຍຊນພນ຺ຘນານິ,
ປາປິມໂຍຄານິ ທຸຣຈ຺ຈຍານິ.

"ນາໂຄວ ສນ຺ນານິ ຄຸຓານິ[໕] ເຉຕ຺ວາ,
ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອຕິກ຺ກມິໍສຸ;
ສອິນ຺ທາ ເທວາ ສປຊາປຕິກາ,
ສພ຺ເພ ສຸຘມ຺ມາຍ ສຠາຍຸປວິຏ຺ຐາ.

---

໑. ວິຄາຍາມ (ສ຺ຍາ), ວິຕາຍາມ (ອິ) ໔. ວິຍາຍມາມ (ສີ, ອິ) ໕. ສນ຺ທານຄຸຓານິ (ສີ, ອິ), ສນ຺ຕານິ ຄຸຓານິ (ສ຺ຍາ)

"ເຕສໍ ນິສິນ຺ນານໍ ອກິກ຺ກມິສຸ,
ວິຣາ ວິຣາຄາ ວິຣຊໍ ກໂຣນ຺ຕາ;
ເຕ ທິສ຺ວາ ສໍເວຄມກາສິ ວາສໂວ,
ເທວາກິກູ ເທວຄຕສ຺ສ ມຊ຺ເຊ.

"ອິເມຫິ ເຕ ຫີນກາຍູປປນ຺ນາ,
ເທເວ ຕາວຕິເສ ອກິກ຺ກມນ຺ຕິ';
ສໍເວຄຊາຕສ຺ສ ວໂຈ ນິສມ຺ມ,
ໂສ ໂຄປໂກ ວາສວມຊ຺ຊກາສິ.

"ພຸທ຺ໂຜ ຊນິນ຺ທຕ຺ຖິ ມນຸສ຺ສໂລເກ,
ການາກິກູ ສກ຺ຍມຸນີຕິ ໝາຍຕິ;
ຕສ຺ເສວ ເຕ ປຸຕ຺ຕາ ສຕິຍາ ວິຫີນາ,
ໂຈທິຕາ ມຍາ ເຕ ສຕິມຊ຺ຊລຕ຺ຖຸໍ.

"ຕິຕ຺ຕໍ ເຕສໍ ອາວສິເນຕ຺ຖ[1] ເອໂກ,
ຄນ຺ຜພ຺ພກາຍູປຄໂຕ ວສີໂນ;
ເທ຺ວ ຈ ສມ຺ໂພຜິປຖານຸສາຣິໂນ,
ເທເວປີ ຫີເອນ຺ຕິ ສມາຫິຕຕ຺ຕາ.

"ເອຕາທິສີ ຜມ຺ມປ຺ປກາສເນຕ຺ຖ,
ນ ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຕິ ໂກຈິ ສາວໂກ;
ນິຕິຕ຺ຕໂອຆໍ ວິຈິກິຈ຺ຉຜິນ຺ນໍ,
ພຸທ຺ຜໍ ນມສ຺ສາມ ຊິນໍ ຊນິນ຺ທໍ'.

"ຍໍ ເຕ ຜມ຺ມໍ ອິຜລ຺ຌາຍ, ວິເສສໍ ອຊ຺ຊຄໍສ຺[4] ເຕ.
ກາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມປຸໂຣຫິຕໍ, ທ຺ເວ ເຕສໍ ວິເສສຄູ.

"ຕສ຺ສ ຜມ຺ມສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ, ອາຄຕມ຺ຫາສິ ມາຣິສ;
ກຕາວກາສາ ກຄວຕາ, ປລ຺ຫໍ ປຸຈ຺ເຉມຸ ມາຣິສາຕິ.

໓໕໔. ອຖ ໂຂ ກຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ "ທີຆຣຕ຺ຕໍ ວິສຸທ຺ໂຜ ໂຂ ອຍໍ ຍກ຺ໂຂ[5], ຍໍ ກິລ຺ຈິ ມໍ ປລ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສຕິ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ອຕ຺ຖສລ຺ຫິຕໍເຍວ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສຕິ,

---

໑. ອວສິເນຕ຺ຖ (ອິ)　　໔. ອຊ຺ຊຄມ຺ສ຺ (ສ຺ຍາ)　　໕. ສກ຺ໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ໂນ ອນຕຸຖສຌຸຫິຕໍ. ຍຌຸຈສຸສາຫໍ ປຸຆຸໂກ ພຸຍາກຣິສຸສາມິ, ຕໍ ຂິປຸປເມວ ອາຊານິສຸສຕີຕິ.

໓໕໖. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ສກຸກໍ ເທວານມິນຸທໍ ຄາຖາຍ ອຊຸຌພາສິ

"ປຸຈຸຉ ວາສວ ມໍ ປຌຸຫໍ, ຍໍ ກິຌຸຈິ ມນສິຈຸຉສິ;
ຕສຸສ ຕສຸເສວ ປຌຸຫສຸສ, ອຫໍ ອນຸຕໍ ກໂຣມິ ເຕຕິ.

ປຖມກາຓວາໂຣ ນິຝຸກິໂຕ.

໓໕໗. ກຕາວກາໂສ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ພຄວຕາ ອິມໍ ພຄວນຸຕໍ[១] ປຖມໍ ປຌຸຫໍ ອປຸຈຸຉິ;

"ກິໍ ສໍໂຍຊນາ ນຸ ໂຂ, ມາຣິສ, ເທວາ ມນຸສຸສາ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນຸຘພຸພາ ເຍ ຈຌຸເຌ ສນຸຕິ ປຸຖຸກາຍາ, ເຕ 'ອເວຣາ ອທຕຸທາ ອສປຕຸຕາ ອພຸຍາປຊຸຊາ ວິຫເຣມຸ ອເວຣິໂນຕິ ອິຕິ ຈ ເນສໍ ໂຫຕິ, ອຖ ຈ ປນ ສເວຣາ ສທຕຸທາ ສສປຕຸຕາ ສພຸຍາປຊຸຊາ ວິຫຣນຸຕິ ສເວຣິໂນຕິ? ອິຕຸຖໍ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ພຄວນຸຕໍ ປຌຸຫໍ[៤] ອປຸຈຸຉິ. ຕສຸສ ພຄວາ ປຌຸຫໍ ປຸຆຸໂກ ພຸຍາກາສິ;

"ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍສໍໂຍຊນາ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ເທວາ ມນຸສຸສາ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນຸຘພຸພາ ເຍ ຈຌຸເຌ ສນຸຕິ ປຸຖຸກາຍາ, ເຕ 'ອເວຣາ ອທຕຸທາ ອສປຕຸຕາ ອພຸຍາປຊຸຊາ ວິຫເຣມຸ ອເວຣິໂນຕິ ອິຕິ ຈ ເນສໍ ໂຫຕິ, ອຖ ຈ ປນ ສເວຣາ ສທຕຸທາ ສສປຕຸຕາ ສພຸຍາປຊຸຊາ ວິຫຣນຸຕິ ສເວຣິໂນຕິ. ອິຕຸຖໍ ພຄວາ ສກຸກສຸສ ເທວານມິນຸທສຸສ ປຌຸຫໍ ປຸຆຸໂກ ພຸຍາກາສິ. ອຕຸຕມໂນ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ພຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອພິນນຸທິ ອນຸໂມທ "ເອວເມຕໍ, ພຄວາ, ເອວເມຕໍ, ສຸຄຕ. ຕິຌຸຌາ ເມຕຸຖ ກງຂາ ວິຄຕາ ກຖໍກຖາ ພຄວໂຕ ປຌຸຫເວຍຸຍາກຣຕໍ ສຸຕຸວາຕິ.

໓໕໘. ອິຕິຫ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ພຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອພິນນຸທິຕຸວາ ອນຸໂມທິຕຸວາ ພຄວນຸຕໍ ອຸຕຸຕຣິໍ[៣] ປຌຸຫໍ ອປຸຈຸຉິ;

---

១. ເທວນມນຸໂທ ພຄວນຸຕໍ ອິມໍ (ສີ, ອິ) ៤. ອິມໍ ປຖມໍ ປຌຸຫໍ (ສີ, ອິ)
៣. ອຸຕຸຕຣິ (ສີ, ສຸຍາ, ອິ)

"ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍໍ ປນ, ມາຣິສ, ກິໍນິທານໍ ກິໍສມຸທຍໍ ກິໍຊາຕິກໍ ກິໍປຫວໍ; ກິສຸມິໍ ສຕິ ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍໍ ໂຫຕິ; ກິສຸມິໍ ອສຕິ ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ? "ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍໍ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ປິຍາປຸປິຍນິທານໍ ປິຍາປຸປິຍສມຸທຍໍ ປິຍາປຸປິຍຊາຕິກໍ ປິຍາປຸ-ປິຍປຫວໍ; ປິຍາປຸປິເຍ ສຕິ ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍໍ ໂຫຕິ, ປິຍາປຸປິເຍ ອສຕິ ອິສຸສາມຈຸຉຣິຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ.

"ປິຍາປຸປິຍໍ ໂຂ ປນ, ມາຣິສ, ກິໍນິທານໍ ກິໍສມຸທຍໍ ກິໍຊາຕິກໍ ກິໍປຫວໍ; ກິສຸມິໍ ສຕິ ປິຍາປຸປິຍໍ ໂຫຕິ; ກິສຸມິໍ ອສຕິ ປິຍາປຸປິຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ? "ປິຍາປຸປິຍໍ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ຉນຸທນິທານໍ ຉນຸທສມຸທຍໍ ຉນຸທຊາຕິກໍ ຉນຸທປຫວໍ; ຉນຸເທ ສຕິ ປິຍາປຸປິຍໍ ໂຫຕິ; ຉນຸເທ ອສຕິ ປິຍາປຸປິຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ.

"ຉນຸໂທ ໂຂ ປນ, ມາຣິສ, ກິໍນິທາໂນ ກິໍສມຸທໂຍ ກິໍຊາຕິໂກ ກິໍປຫໂວ; ກິສຸມິໍ ສຕິ ຉນຸໂທ ໂຫຕິ; ກິສຸມິໍ ອສຕິ ຉນຸໂທ ນ ໂຫຕີຕິ? "ຉນຸໂທ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ວິຕກຸກນິທາໂນ ວິຕກຸກສມຸທໂຍ ວິຕກຸກຊາຕິໂກ ວິຕກຸກປຫໂວ; ວິຕກຸເກ ສຕິ ຉນຸໂທ ໂຫຕິ; ວິຕກຸເກ ອສຕິ ຉນຸໂທ ນ ໂຫຕີຕິ.

"ວິຕກຸໂກ ໂຂ ປນ, ມາຣິສ, ກິໍນິທາໂນ ກິໍສມຸທໂຍ ກິໍຊາຕິໂກ ກິໍປຫໂວ; ກິສຸມິໍ ສຕິ ວິຕກຸໂກ ໂຫຕິ; ກິສຸມິໍ ອສຕິ ວິຕກຸໂກ ນ ໂຫຕີຕິ? "ວິຕກຸໂກ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂານິທາໂນ ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂາສມຸທໂຍ ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂາຊາຕິໂກ ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂາປຫໂວ ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂາຍ ສຕິ ວິຕກຸໂກ ໂຫຕິ; ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂາຍ ອສຕິ ວິຕກຸໂກ ນ ໂຫຕີຕິ.

"ກຖໍ ປຏິປນຸໂນ ປນ, ມາຣິສ, ກິກຸຂຸ ປປຉຸຈສຉຸຉາສງຸຂານິໂຣຘສາຣຸປຸປ-ຄາມິນິໍ ປ ຏິປທໍ ປຏິປນຸໂນ ໂຫຕີຕິ?

ເວທນາກມຸມຜຸຖານໍ

໓໖໔. "ໂສມນສຸສໍປາຫໍ[1], ເທວານມິນຸທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພຸພມຸປິ, ອເສວິຕພຸພມຸປິ. ໂທມນສຸສໍປາຫໍ, ເທວານມິນຸທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພຸພມຸປິ, ອເສວິຕພຸພມຸປິ. ອຸເປກຸຂໍປາຫໍ, ເທວານມິນຸທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພຸພມຸປິ, ອເສວິຕພຸພມຸປິ.

---

໑. ປຫໍ (ສີ ,ອິ), ຈາຫໍ (ສຸຍາ, ກໍ)

໓໖໐. "ໂສມນສ຺ສໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊລ຺ລາ ໂສມນສ຺ສໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ໂສມນສ຺ສໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວຮູປໍ ໂສມນສ຺ສໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊລ຺ລາ ໂສມນສ຺ສໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ໂສມນສ຺ສໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ, ເອວຮູປໍ ໂສມນສ຺ສໍ ເສວິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ເຈ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ, ຍໍ ເຈ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ, ເຍ ອວິຕກ຺ເກ ອວິຈາເຣ, ເຕ[1] ປຓີຕຕເຣ. ໂສມນສໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ. ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໖໑. "ໂທມນສ຺ສໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ. ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊລ຺ລາ ໂທມນສ຺ສໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ໂທມນສ຺ສໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວຮູປໍ ໂທມນສ຺ສໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊລ຺ລາ ໂທມນສ຺ສໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ໂທມນສ຺ສໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ, ເອວຮູປໍ ໂທມນສ຺ສໍ ເສວິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ເຈ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ, ຍໍ ເຈ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ, ເຍ ອວິຕກ຺ເກ ອວິຈາເຣ, ເຕ ປຓີຕຕເຣ. ໂທມນສ຺ສໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໖໒. "ອຸເປກ຺ຂໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊລ຺ລາ ອຸເປກ຺ຂໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ອຸເປກ຺ຂໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວຮູປາ ອຸເປກ຺ຂາ ນ ເສວິຕພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊລ຺ລາ ອຸເປກ຺ຂໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ອຸເປກ຺ຂໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ, ເອວຮູປາ ອຸເປກ຺ຂາ ເສວິຕພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ເຈ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ, ຍໍ ເຈ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ, ເຍ ອວິຕກ຺ເກ ອວິຈາເຣ, ເຕ ປຓີຕຕເຣ. ອຸເປກ຺ຂໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

---

໑. ເສ (ສີ, ອິ)

໖໖໖. "ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ປປຎ຺ຈສຎ຺ຎາສງ຺ຂາ-ນິໂຣຘສາຣຸປ຺ປຄາມິນີ ປຏິປທໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ. ອິຕ຺ຖໍ ກຄວາ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຎ຺ຫໍ ປຸຎ຺ໂກ ພ຺ຍາກາສິ. ອຕ຺ຕມໂນ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິ ອນ຺ໂມທິ "ເອວເມຕໍ, ກຄວາ, ເອວເມຕໍ, ສຸຄຕ, ຕິຕ຺ຕາ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາ ວິຄຕາ ກຖໍກຖາ ກຄວໂຕ ປຎ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣຕໍ ສຸຕ຺ວາຕິ.

ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ

໖໖໔. ອິຕິຫ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນ຺ໂມທິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຎ຺ຫໍ ອປຸຈ຺ຉິ

"ກຖໍ ປຏິປນ຺ໂນ ປນ, ມາຣິສ, ກິກ຺ຂຸ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ? "ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ປຣິເຍສນໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພ"ມ຺ປິ.

"ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ກາຍສມາຈາຣໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ฒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວຣູໂປ ກາຍສມາຈາໂຣ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ກາຍສມາຈາຣໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ฒນ຺ຕີຕິ, ເອວຣູໂປ ກາຍສມາຈາໂຣ ເສວິຕພ຺ໂພ. ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ. ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ວຈີສມາຈາຣໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ฒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວຣູໂປ ວຈີສມາຈາໂຣ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ວຈີສມາຈາຣໍ 'ອິມໍ ໂຂ ເມ ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ฒນ຺ຕີຕິ, ເອວຣູໂປ

ວຈີສມາຈາໂຣ ເສວິຕພ຺ໂພ. ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວ຺ຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວ຺ຕ຺ຕໍ.

“ປຣິເຍສນໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວ຺ຕ຺ຕໍ, ກິຌ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວ຺ຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊຌ຺ຌາ ປຣິເຍສນໍ ‘ອິມໍ ໂຂ ເມ ປຣິເຍສນໍ ເສວໂຕ ອກ຺ສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວທ຺ຒນ຺ຕິ ກ຺ສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວຣູປາ ປຣິເຍສນາ ນ ເສວິຕພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊຌ຺ຌາ ປຣິເຍສນໍ ‘ອິມໍ ໂຂ ເມ ປຣິເຍສນໍ ເສວໂຕ ອກ຺ສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກ຺ສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວທ຺ຒນ຺ຕີຕິ, ເອວຣູປາ ປຣິເຍສນາ ເສວິຕພ຺ພາ. ປຣິເຍສນໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວ຺ຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວ຺ຕ຺ຕໍ.

“ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ພິກ຺ຂ຺ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ. ອິຕ຺ຖໍ ພຄວາ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຌ຺ຫໍ ປ຺ຒໂ຺ຖ ພ຺ຍາກາສິ. ອຕ຺ຕມໂນ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິ ອນ຺ໂມທິ “ເອວເມຕໍ, ພຄວາ, ເອວເມຕໍ, ສ຺ຄຕ. ອິມຕ຺ຕາ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາ ວິຄຕາ ກຖໍກຖາ ພຄວໂຕ ປຌ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣຌໍ ສ຺ຕ຺ວາຕິ.

ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ

໓໖໕. ອິຕິຫ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນ຺ໂມທິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອ຺ຕ຺ຕຣິ ປຌ຺ຫໍ ອປ຺ຈ຺ຒິ

“ກຖໍ ປຝິປນ຺ໂນ ປນ, ມາຣິສ, ພິກ຺ຂ຺ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ? “ຈກ຺ຂ຺ວິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ຣູປໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ໂສຕວິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ສທ຺ທໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ຆານວິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຘໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ຊິວ຺ຫາວິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ຣສໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ກາຍວິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ. ມໂນວິຌ຺ເຌຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ, ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ;

"ອິມສຸສ ໂຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ກຄວຕາ ສງຸຂິຕຸເຕນ ກາສິຕສຸສ ເອວໍ ວິຕຸຖາເຣນ ອຕຸຖໍ ອາຊານາມິ. ຍຖາຣູປໍ ກນຸເຕ ຈກຸຂຸວິລຸເລຍຸຍໍ ຣູປໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ອກິວຑຸຌນຸຕິ, ກຸສລາ ຘມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ເອວຣູປໍ ຈກຸຂຸວິລຸເລຍຸຍໍ ຣູປໍ ນາກວິຕພຸພໍ ຍຖາຣູປລຸຈ ໂຂ ກນຸເຕ ຈກຸຂຸວິລຸເລຍຸຍໍ ຣູປໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ກຸສລາ ຘມຸມາ ອກິວຑຸຌນຸຕິ, ເອວຣູປໍ ຈກຸຂຸວິລຸເລຍຸຍໍ ຣູປໍ ເສວິຕພຸພໍ. ຍຖາຣູປລຸຈ ໂຂ ກນຸເຕ ໂສຕວິລຸເລຍຸຍໍ ສທຸທໍ ເສວໂຕ ฯເປฯ ຑານວິລຸເລຍຸຍໍ ຄນຸຘໍ ເສວໂຕ.. ຊິວຸຫາວິລຸເລຍຸຍໍ ຣສໍ ເສວໂຕ.. ກາຍວິລຸເລຍຸຍໍ ໂຜຕຸຖພຸພໍ ເສວໂຕ... ມໂນວິລຸເລຍຸຍໍ ຘມຸມໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ອກິວຑຸຌນຸຕິ ກຸສລາ ຘມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ເອວຣູໂປ ມໂນວິລຸເລຍຸໂຍ ຘມຸໂມ ນ ເສວິຕພຸໂພ. ຍຖາຣູປລຸຈ ໂຂ ກນຸເຕ ມໂນວິລຸເລຍຸຍໍ ຘມຸມໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ກຸສລາ ຘມຸມາ ອກິວຑຸຌນຸຕິ, ເອວຣູໂປ ມໂນວິລຸເລຍຸໂຍ ຘມຸໂມ ເສວິຕພຸໂພ.

"ອິມສຸສ ໂຂ ເມ ກນຸເຕ ກຄວຕາ ສງຸຂິຕຸເຕນ ກາສິຕສຸສ ເອວໍ ວິຕຸຖາເຣນ ອຕຸຖໍ ອາຊານໂຕ ຕິຕຸຕາ ເມຕຸຖ ກງຸຂາ ວິຄຕາ ກຖໍກຖາ ກຄວໂຕ ປລຸຫເວຍຸຍາກຣຕໍ ສຸຕຸວາຕິ.

໓໖໖. ອິຕິຫ ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນຸທິຕຸວາ ອນຸໂມທິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອຸຕຸຕຣິ ປລຸຫໍ ອປຸຈຸຈິ

"ສພຸເພວ ນຸ ໂຂ, ມາຣິສ, ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ເອກນຸຕວາທາ ເອກນຸຕສີລາ ເອກນຸຕຉນຸທາ ເອກນຸຕອຊຸໂຊສານາຕິ? "ນ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ສພຸເພ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ເອກນຸຕວາທາ ເອກນຸຕສີລາ ເອກນຸຕຉນຸທາ ເອກນຸຕ-ອຊຸໂຊສານາຕິ.

"ກສຸມາ ປນ, ມາຣິສ, ນ ສພຸເພ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ເອກນຸຕວາທາ ເອກນຸຕສີລາ ເອກນຸຕຉນຸທາ ເອກນຸຕອຊຸໂຊສານາຕິ? "ອເນກຘາຕຸ ນານາຘາຕຸ ໂຂ, ເທວານມິນຸທ, ໂລໂກ. ຕສຸມິ ອເນກຘາຕຸນານາຘາຕຸສຸມິ ໂລເກ ຍໍ ຍເທວ ສຕຸຕາ ຘາຕຸໍ ອກິນິວິສນຸຕິ, ຕໍ ຕເທວ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສຸສ ໂວຫຣນຸຕິ 'ອິທເມວ ສຈຸຈໍ ໂມຌມລຸລນຸຕິ ຕສຸມາ ນ ສພຸເພ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ເອກນຸຕວາທາ ເອກນຸຕສີລາ ເອກນຸຕຉນຸທາ ເອກນຸຕອຊຸໂຊສານາຕິ.

“ສພ຺ເພວ ນຸ ໂຂ, ມາຣິສ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຏ຺ຐາ ອຈ຺ຈນ຺ຕ-ໂຍຄກ຺ເຂມີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິໂຍສານາຕິ? “ນ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ສພ຺ເພ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຏ຺ຐາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິໂຍສານາຕິ. “ກສ຺ມາ ປນ, ມາຣິສ, ນ ສພ຺ເພ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຏ຺ຐາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິໂຍສານາຕິ? “ເຍ ໂຂ, ເທວານມິນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຏ຺ຐາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິໂຍສານາ. ຕສ຺ມາ ນ ສພ຺ເພ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຏ຺ຐາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິໂຍສານາຕິ.

ອິຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກາສິ. ອຕ຺ຕມໂນ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິ ອນຸໂມທິ “ເອວເມຕໍ, ຠຄວາ, ເອວເມຕໍ, ສຸຄຕ. ຕິຓ຺ຓາ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາ ວິຄຕາ ກຖໍກຖາ ຠຄວໂຕ ປຎ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣຓໍ ສຸຕ຺ວາຕິ.

໓໖໗. ອິຕິຫ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“ເອຊາ ຠນ຺ເຕ ໂຣໂຄ, ເອຊາ ຄຓ຺ໂຑ, ເອຊາ ສລ຺ລໍ, ເອຊາ ອິມໍ ປຸຣິສໍ ປຣິກຑ຺ຒຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ຠວສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ. ຕສ຺ມາ ອຍໍ ປຸຣິໂສ ອຸຈ຺ຈາວຈມາປຊ຺ຊຕິ. ເຍສາຫໍ ຠນ຺ເຕ ປຎ຺ຫານໍ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ອຎ຺ເຎສຸ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ໂອກາສກມ຺ມມ຺ປິ ນາລຕ຺ຖໍ, ເຕ ເມ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກຕາ. ທີຆຣຕ຺ຕານຸສຍິຕຎ຺ຈ ປນ[1] ເມ ວິຈິກິຈ຺ຉາກຖໍກຖາສລ຺ລໍ, ຕຎ຺ຈ ຠຄວຕາ ອພ຺ພູຬ຺ຫນ຺ຕິ.

“ອຠິຊານາສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ອິເມ ປຎ຺ເຫ ອຎ຺ເຎ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ປຸຈ຺ຉິຕາຕິ? “ອຠິຊານາມຫໍ ຠນ຺ເຕ ອິເມ ປຎ຺ເຫ ອຎ຺ເຎ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ປຸຈ຺ຉິຕາຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ ເຕ, ເທວານມິນ຺ທ, ພ຺ຍາກໍສຸ? ສເຈ ເຕ ອຄຣຸ ຠາສສ຺ສູຕິ. “ນ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຄຣຸ ຍຕ຺ຖສ຺ສ ຠຄວາ ນິສິນ຺ໂນ ຠຄວນ຺ຕຣູໂປ ວາຕິ. “ເຕນ ຫິ, ເທວານມິນ຺ທ, ຠາສສ຺ສູຕິ. “ເຍສ຺ວາຫໍ[4] ຠນ຺ເຕ

໑. ທີຆຣຕ຺ຕານຸປສ຺ສຕາ, ຍຎ຺ຈ ປນ (ສ຺ຍາ), ທີຆຣຕ຺ຕານຸສຍີໂນ, ຍຎ຺ຈ ປນ (ສີ, ອິ) ໔. ເຍສາຫໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ມລຸລານິ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ອາຣລຸລິກາ ປນຸຕເສນາສນາຕິ ຕຸຍາຫໍ ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ອິເມ ປລຸເຫ ປຸຈຸສາມິ, ເຕ ມຍາ ປຸຜຸກາ ນ ສມຸປາຍນຸຕິ, ອສມຸປາຍນຸຕາ ມມໍເຍວ ປຜິປຸຈຸສນຸຕິ 'ໂກ ນາໂມ ອາຍສຸມາຕິ? ເຕສາຫໍ ປຸຜຸໂກ ພຸຍາກໂຣມິ 'ອຫໍ ໂຂ, ມາຣິສ, ສກຸໂກ ເທວານມິນຸໂທຕິ. ເຕ ມມໍເຍວ ອຸຕຸຕຣິ ປຜິປຸຈຸສນຸຕິ 'ກິ ປນາຍສຸມາ, ເທວານມິນຸທ[1], ກມຸມໍ ກຕຸວາ ອິມໍ ຖານໍ ປຕຸໂຕຕິ? ເຕສາຫໍ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕຸຕໍ ຮມຸມໍ ເທເສມິ. ເຕ ຕາວຕເກເນວ ອຕຸຕມນາ ໂຫນຸຕິ'ສກຸໂກ ຈ ໂນ ເທວານມິນຸໂທ ທິຜຸໂກ, ຍລຸຈ ໂນ ອປຸຈຸສິມຸຫາ, ຕລຸຈ ໂນ ພຸຍາກາສີຕິ. ເຕ ອລຸລທຕຸຖຸ ມມໍເຍວ ສາວກາ ສມຸປຊຸຊນຸຕິ, ນ ຈາຫໍ ເຕສໍ. ອຫໍ ໂຂ ປນ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ ສາວໂກ ໂສຕາປນຸໂນ ອວິນິປາຕຮມຸໂມ ນິຍໂຕ ສມຸໂພຮິປຣາຍໂຕຕິ.

ໂສມນສຸສປຜິລາກກຖາ

໓໖໗. "ອກິຊານາສິ ໂນ ຕຸວໍ, ເທວານມິນຸທ, ອິໂຕ ປຸພຸເພ ເອວຣູປໍ ເວທປຜິລາກໍ ໂສມນສຸສປຜິລາກນຸຕິ? "ອກິຊານາມຫໍ ກນຸເຕ ອິໂຕ ປຸພຸເພ ເອວຣູປໍ ເວທປຜິລາກໍ ໂສມນສຸສປຜິລາກນຸຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕຸວໍ, ເທວານມິນຸທ, ອກິຊານາສິ ອິໂຕ ປຸພຸເພ ເອວຣູປໍ ເວທປຜິລາກໍ ໂສມນສຸສປຜິລາກນຸຕິ?

"ກູຕປຸພຸພໍ ກນຸເຕ ເທວາສຸຣສງຸຄາໂມ ສມຸປພຸຍູຣຸໂທ[3] ອໂທສິ. ຕສຸມິ ໂຂ ປນ ກນຸເຕ ສງຸຄາເມ ເທວາ ຊິນິສຸ, ອສຸຣາ ປຣາຊຍິສຸ[2]. ຕສຸສ ມຍຸຫໍ ກນຸເຕ ຕໍ ສງຸຄາມໍ ອກິວິຊິນິຕຸວາ ວິຊິຕສງຸຄາມສຸສ ເອຕທໂທສິ 'ຍາ ເຈວ ທານິ ທິພຸພາ ໂອຊາ ຍາ ຈ ອສຸຣາ ໂອຊາ, ອຸກາຍເມຕໍ[4] ເທວາ ປຣິກຸລຸຊິສຸສນຸຕີຕິ. ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ກນຸເຕ ເວທປຜິລາໂກ ໂສມນສຸສປຜິລາໂກ ສທຕຸຫາວຈໂຣ ສສຕຸຖາວຈໂຣ ນ ນິພຸພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຮາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອກິລຸລາຍ ນ ສມຸໂພຮາຍ ນ ນິພຸພານາຍ ສໍວຕຸຕຕິ. ໂຍ ໂຂ ປນ ເມ ອຍໍ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ ຮມຸມໍ ສຸຕຸວາ ເວທປຜິລາໂກ ໂສມນສຸສປຜິລາໂກ, ໂສ ອທຕຸຫາວຈໂຣ ອສຕຸຖາວຈໂຣ ເອກນຸຕນິພຸພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຮາຍ ອຸປສມາຍ ອກິລຸລາຍ ສມຸໂພຮາຍ ນິພຸພານາຍ ສໍວຕຸຕຕີຕິ.

---

໑. ເທວານມິນຸໂທ (ສີ, ອິ)		໓. ສມູປພຸພູຣຸໂທ

໒. ປຣາຊີສຸ (ສີ, ອິ)		໔. ອຸກາຍເມຕຸຖ (ສຸຍາ)

໓໖໙. “ກີ ປນ ຕ຺ວໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທສີຕິ? “ຉ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ອຕ຺ຖວເສ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທມິ.

“ອິເທວ ຕິຏ຺ຐມານສ຺ສ, ເທວຠູຕສ຺ສ ເມ ສໂຕ;
ປຸນຣາຍຸ ຈ ເມ ລທ຺ໂຘ, ເອວໍ ຊານາຫິ ມາຣິສ.

“ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ປຐມໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທມິ.

“ຈຸຕາຫໍ ທິວິຍາ ກາຍາ, ອາຍຸໍ ຫິຕ຺ວາ ອມານຸສໍ;
ອມູຬ຺ໂຫ ຄພ຺ຠເມສ຺ສາມິ, ຍຕ຺ຖ ເມ ຣມຕີ ມໂນ.

“ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ທຸຕິຍໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທມິ.

“ສ຺ວາຫໍ ອມູຬ຺ຫປຍ຺ຍສ຺ສ[1], ວິຫຣໍ ສາສເນ ຣໂຕ.
ຍາເຍນ ວິຫຣິສ຺ສາມິ, ສມ຺ປຊາໂນ ປຏິສ຺ສໂຕ.

“ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕຕິຍໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທມິ.

“ຍາເຍນ ເມ ຈຣໂຕ ຈ, ສມ຺ໂພຘິ ເຈ ຠວິສ຺ສຕິ;
ອຍ຺ຍາຕາ ວິຫຣິສ຺ສາມິ, ເສ຺ວວ ອນ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ.

“ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທມິ.

“ຈຸຕາຫໍ ມານຸສາ ກາຍາ, ອາຍຸໍ ຫິຕ຺ວານ ມານຸສໍ;
ປຸນ ເທໂວ ຠວິສ຺ສາມິ, ເທວໂລກມ຺ຫິ ອຸຕ຺ຕໂມ.

“ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຍ຺ຈມໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຏິລາຠໍ ໂສມນສ຺ສປຏິລາຠໍ ປເວເທມິ.

“ເຕ[4] ປຓີຕຕຣາ ເທວາ, ອກນິຏ຺ຐາ ຍສສ຺ສິໂນ.
ອນ຺ຕິເມ ວຕ຺ຕມານມ຺ຫິ, ໂສ ນິວາໂສ ຠວິສ຺ສຕິ.

---

໑. ອມູຬ຺ຫປຍ຺ຫສ຺ສ (?) ໔. ເຍ (?)

“ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ລພ຺ກໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຜິລາຈໍ ໂສມນສ຺ສປຜິລາຈໍ ປເວເທມິ.

“ອິເມ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ລ ອຕ຺ຖວເສ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ເວທປຜິລາຈໍ ໂສມນສ຺ສປຜິລາຈໍ ປເວເທມິ.

໓໗໐. “ອປຣິໂຍສິຕສງ຺ກປ຺ໂປ　　ວິຈິກິຈ຺ໂລ ກຖໍກຖີ.
ວິຈຣິ ທີຜມທ຺ຊານໍ,　　ອເນ຺ວສນ຺ໂຕ ຕຖາຄຕໍ.

“ຍສ຺ສ຺ ມລ຺ລາມິ ສມເຕ,　　ປວິວິຕ຺ຕວິຫາຣິໂນ;
ສມ຺ພຸທ຺ຊາ ອິຕິ ມລ຺ລາໂນ,　　ຄຈ຺ລາມິ ເຕ ອຸປາສິຕຸໍ.

“ກຖໍ ອາຣາຊນາ ໂຫຕິ,　　ກຖໍ ໂຫຕິ ວິຣາຊນາ’;
ອິຕິ ປຸຕ຺ຖາ ນ ສມ຺ປາຍນ຺ຕິ[1], ມຄ຺ເຄ ປຜິປທາສຸ ຈ.

“ຕ຺ຍສ຺ສ຺ ຍທາ ມໍ ຊານນ຺ຕິ,　　ສກ຺ໂກ ເທວານມາຄໂຕ;
ຕ຺ຍສ຺ສ຺ ມເນວ ປຸຈ຺ລນ຺ຕິ,　　‘ກີ ກຕ຺ວາ ປາປຸເຕີ ອິທໍ’.

“ເຕສໍ ຍຖາສຸຕໍ ຊມ຺ມໍ,　　ເທສຍາມິ ຊເນ ສຸຕໍ[2].
ເຕນ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ,　　‘ທິຜ຺ໂກ ໂນ ວາສໂວຕິ ຈ’.

“ຍທາ ຈ ພຸທ຺ຊມທ຺ທກ຺ຂີ,　　ວິຈິກິຈ຺ລາວິຕາຣຕໍ;
ໂສມ຺ທິ ວີຕໂພ ອຊ຺ຊ,　　ສມ຺ພຸທ຺ຊໍ ປຍິຣຸປາສິຍ[3].

“ຕຕ຺ຫາສລ຺ລສ຺ສ ຫນ຺ຕາຣໍ,　　ພຸທ຺ຊໍ ອປ຺ປຜິປຸຄ຺ຄລໍ;
ອຫໍ ວນ຺ເທ ມຫາວີຣໍ,　　ພຸທ຺ຊມາທິຈ຺ຈພນ຺ຊຸນໍ.

“ຍໍ ກໂຣມສິ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ,　　ສມໍ ເທເວທິ ມາຣິສ;
ຕທຊ຺ຊ ຕຸຍ຺ຫໍ ກສ຺ສາມ[4],　　ຫນ຺ທ ສາມໍ ກໂຣມ ເຕ.

“ຕ຺ວເມວ ອສິ[5] ສມ຺ພຸທ຺ໂຊ,　　ຕຸວໍ ສຕ຺ຖາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ.
ສເທວກສ຺ມີ ໂລກສ຺ມີ,　　ນຕ຺ຖິ ເຕ ປຜິປຸຄ຺ຄໂລຕິ.

---

໑. ສມ຺ໂກນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ)　　໒. ຊເນສຸຕ (ກ-ສີ)　　໓. ປຍິຣຸປາສຍີ (ສ຺ຍາ, ກ)
໔. ທສ຺ສາມ (ສ຺ຍາ, ກ)　　໕. ຕຸວເມວສິ (ອິ)

໓໗໑. ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ປຎ຺ຈສິຂໍ ຄນ຺ຘພ຺ພປຸຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ພຫູປກາໂຣ ໂຂ ເມສິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ປຎ຺ຈສິຂ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຐມໍ ປສາເທສິ. ຕຍາ, ຕາຕ, ປຐມໍ ປສາທິຕໍ ປຈ຺ຉາ ມຍໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສ຺ງ຺ກມິມ຺ຫາ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ເປຕ຺ຕິເກ ວາ ຐາເນ ຐປຍິສ຺ສາມິ, ຄນ຺ຘພ຺ພຣາຊາ ຠວິສ຺ສສິ, ຠທ຺ທຎ຺ຈ ເຕ ສູຣິຍວຈ຺ຉສໍ ທມ຺ມິ, ສາ ຫິ ເຕ ອຠິປຕ຺ຖິຕາຕິ.

ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ປາຓິນາ ປຐວິໍ ປຣາມສິຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ “ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ.

ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ປນ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ມິໍ ຠຎ຺ຎມາເນ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ. ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ອສີຕິຍາ ເທວຕາສຫສ຺ສານໍ, ອິຕິ ເຍ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ອຊ຺ຌິຏ຺ຐປຎ຺ຫາ ປຸຏ຺ຐາ, ເຕ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກຕາ. ຕສ຺ມາ ອິມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ສ ສກ຺ກປຎ຺ຫາຕ຺ເວວ ອຘິວຈນນ຺ຕິ.

ສກ຺ກປຎ຺ຫສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ນາມ ກຸຣູນໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທ຺ທນ຺ເຕຕິ[1] ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

ອຸທ຺ເທໂສ

໓໗໓. "ເອກາຍໂນ ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ມຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາຍ ຎາຍສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ.

"ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ, ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ, ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ, ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ.

ອຸທ຺ເທໂສ ນິຏ຺ຐິໂຕ.

ກາຍານຸປສ຺ສນາ ອານາປານປພ຺ພໍ

໓໗໔. "ກຖຎ຺ຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ, ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ. ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ. ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ. 'ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ,

---

໑. ຠທນ຺ເຕຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

'ສພຸພກາຍປຝິສໍເວທີ ປສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ. 'ປສຸສມຸກຍໍ ກາຍສງຸຂາຣໍ ອສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ, 'ປສຸສມຸກຍໍ ກາຍສງຸຂາຣໍ ປສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ.

"ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ ທກຸໂຂ ກມກາໂຣ ວາ ກມກາຣນຸເຕວາສີ ວາ ທີໍ່ ວາ ອຍຸຉນຸໂຕ 'ທີໍ່ ອຍຸຉາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສຸສໍ ວາ ອຍຸຉນຸໂຕ 'ຣສຸສໍ ອຍຸຉາມີຕິ ປຊານາຕິ ເອວເມວ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ທີໍ່ ວາ ອສຸສສນຸໂຕ 'ທີໍ່ ອສຸສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ທີໍ່ ວາ ປສຸສສນຸໂຕ 'ທີໍ່ ປສຸສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສຸສໍ ວາ ອສຸສສນຸໂຕ 'ຣສຸສໍ ອສຸສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສຸສໍ ວາ ປສຸສສນຸໂຕ 'ຣສຸສໍ ປສຸສສາມີຕິ ປຊານາຕິ. 'ສພຸພກາຍປຝິສໍເວທີ ອສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ, 'ສພຸພກາຍປຝິສໍເວທີ ປສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ, 'ປສຸສມຸກຍໍ ກາຍສງຸຂາຣໍ ອສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ, 'ປສຸສມຸກຍໍ ກາຍສງຸຂາຣໍ ປສຸສສິສຸສາມີຕິ ສິກຸຂຕິ. ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທຸຉາ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ອຊຸຊຕຸຕພຫິທຸຉາ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຉມຸມານຸປສຸສີ ວາ ກາຍສຸມີ ວິຫຣຕິ, ວຍຉມຸມານຸປສຸສີ ວາ ກາຍສຸມີ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຉມຸມານຸປສຸສີ ວາ ກາຍສຸມີ ວິຫຣຕິ. 'ອຕຸຖິ ກາໂຍຕິ ວາ ປນສຸສ ສຕິ ປຈຸຈຸປຏຸກິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຌາຓມຕຸຕາຍ ປຝິສຸສຕິມຕຸຕາຍ ອນິສຸສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຌຸຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ[1] ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ.

ອານາປານປພຸພໍ ນິຏຸກິຕໍ.

ກາຍານຸປສຸສນາ ອິຣິຍາປຖປພຸພໍ

໓໗໕. "ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ຄຈຸຉນຸໂຕ ວາ 'ຄຈຸຉາມີຕິ ປຊານາຕິ, ກິໂຕ ວາ 'ກິໂຕມຸຫີຕິ ປຊານາຕິ, ນິສິນຸໂນ ວາ 'ນິສິນຸໂນມຸຫີຕິ ປຊານາຕິ, ສຍາໂນ ວາ 'ສຍາໂນມຸຫີຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຍຖາ ວາ ປນສຸສ ກາໂຍ ປຓິຫິໂຕ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ນໍ ປຊານາຕິ. ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທຸຉາ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ອຊຸຊຕຸຕພຫິທຸຉາ ວາ ກາເຍ

---

໑. ເອວມຸປິ (ສີ, ສຸຍາ, ອິ)

ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ກາຍສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ກາຍສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ກາຍສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ. 'ອຕ຺ຖິ ກາໂຍຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

ອິຣິຍາປຖປພ຺ພໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ກາຍານຸປສ຺ສນາ ສມ຺ປຊານປພ຺ພໍ

໓໗໖. "ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິຎ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ. ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ຯເປຯ ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

ສມ຺ປຊານປພ຺ພໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ກາຍານຸປສ຺ສນາ ປຏິກູລມນສິກາຣປພ຺ພໍ

໓໗໗. "ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸທ຺ຘໍ ປາທຕລາ ອໂຘ ເກສມຕ຺ຖກາ ຕຈປຣິຍນ຺ຕໍ ປູຣໍ ນານປ຺ປກາຣສ຺ສ ອສຸຈິໂນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ 'ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ເກສາ ໂລມາ ນຂາ ທນ຺ຕາ ຕໂຈ, ມໍສໍ ນ຺ຫາຣຸ ອຏ຺ຐິ ອຏ຺ຐິມິຎ຺ຊໍ ວກ຺ກໍ, ຫທຍໍ ຍກນໍ ກິໂລມກໍ ປິຫກໍ ປປ຺ຜາສໍ, ອນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຄຸຓໍ ອຸທຣິຍໍ ກຣີສໍ[1], ປິຕ຺ຕໍ ເສມ຺ຫໍ ປຸພ຺ໂພ ໂລຫິຕໍ ເສໂທ ເມໂທ, ອສ຺ສຸ ວສາ ເຂໂຬ ສິງ຺ຆາຓິກາ ລສິກາ ມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ.

---

໑. ກຣີສໍ ມຕ຺ຖລຸງ຺ຄໍ (ກ)

"ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ ອຸກໂຕມຸຂາ ປຸໂຕລີ[1] ປູຣາ ນານາວິຫິຕສຸສ ຘຄຸລສຸສ, ເສຍຸຍຖິທໍ ສາລີນໍ ວີຫີນໍ ມຸຄຸຄານໍ ມາສານໍ ຕິລານໍ ຕຓຸຫຸລານໍ. ຕເມນໍ ຈກຸຂຸມາ ປຸຣິໂສ ມຸຄຸຈິຕຸວາ ປຈຸຈເວກຸເຂຍຸຍ 'ອິເມ ສາລີ, ອິເມ ວີຫີ ອິເມ ມຸຄຸຄາ ອິເມ ມາສາ ອິເມ ຕິລາ ອິເມ ຕຓຸຫຸລາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸທຸຘໍ ປາທຕລາ ອໂຘ ເກສມຕຸຖກາ ຕຈປຣິຍນຸຕໍ ປູຣໍ ນານປຸປກາຣສຸສ ອສຸຈິໂນ ປຈຸຈເວກຸຂຕິ 'ອຕຸຖິ ອິມສຸມິ ກາເຍ ເກສາ ໂລມາ ฯເປฯ ມຸຕຸຕນຸຕິ. ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ฯເປฯ ເອວມຸປິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ.

ປຎິກູລມນສິການປພຸພໍ ນິຎຸກິຕໍ.

ກາຍານຸປສຸສນາ ຘາຕຸມນສິກາຣປພຸພໍ

໓ຳ໗໘. "ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ຍຖາກິຕໍ ຍຖາປຓິຫິຕໍ ຘາຕຸໂສ ປຈຸຈເວກຸຂຕິ 'ອຕຸຖິ ອິມສຸມິ ກາເຍ ປຖວີຘາຕຸ ອາໂປຘາຕຸ ເຕໂຊຘາຕຸ ວາໂຍຘາຕູຕິ.

"ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ ທກຸໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນຸເຕວາສີ ວາ ຄາວິ ວຘິຕຸວາ ຈຕຸມຫາປເຖ ພິລໂສ ວິກຊິຕຸວາ ນິສິນຸໂນ ອສຸສ, ເອວເມວ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ຍຖາກິຕໍ ຍຖາປຓິຫິຕໍ ຘາຕຸໂສ ປຈຸຈເວກຸຂຕິ 'ອຕຸຖິ ອິມສຸມິ ກາເຍ ປຖວີຘາຕຸ ອາໂປຘາຕຸ ເຕໂຊຘາຕຸ ວາໂຍຘາຕູຕິ."ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ ฯເປฯ ເອວມຸປິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ.

ຘາຕຸມນສິກາຣປພຸພໍ ນິຎຸກິຕໍ.

---

໑. ມູໂຕລີ (ສີຍາ), ມຸໂຕລີ (ອິ)

ກາຍານຸປສ຺ສນາ ນວສິວຖິກປພ຺ພໍ

໓໗໘. "ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ເອກາຫມຕໍ ວາ ທ຺ວີຫມຕໍ ວາ ຕີຫມຕໍ ວາ ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ວິນີລກໍ ວິປຸພ຺ພກຊາຕໍ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. "ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ฯເປฯ ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ກາເກຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ກຸລເລຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ຄິຊ຺ເຌຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ກງ຺ເກຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ສຸນເຂຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ພ຺ຍຄ຺ເຆຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ທີປີຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ສິງ຺ຄາເລຫິ ວາ[1] ຂຊ຺ຊມານໍ ວິວິເຘຫິ ວາ ປາຓກຊາເຕຫິ ຂຊ຺ຊມານໍ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. "ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ฯເປฯ ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ອຏ຺ຐິກສງ຺ຂລິກໍ ສມໍສໂລຫິຕໍ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘໍ ฯເປฯ ອຏ຺ຐິກສງ຺ຂລິກໍ ນິມໍສໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘໍ ฯເປฯ ອຏ຺ຐິກສງ຺ຂລິກໍ ອປຄຕມໍສໂລຫິຕໍ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘໍ ฯເປฯ ອຏ຺ຐິການິ ອປຄຕສມ຺ພນ຺ຘານິ[2] ທິສາ ວິທິສາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ, ອຎ຺ເຎນ ຫຕ຺ຖຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ປາທຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ໂຄປ຺ຜກຏ຺ຐິກໍ[3] ອຎ຺ເຎນ ຊງ຺ຆຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ອູຣຸຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ກຏິຏ຺ຐິກໍ[4] ອຎ຺ເຎນ ຜາສຸກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ປິຏ຺ຐິຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ຂນ຺ຘຏ຺ຐິກໍ[4] ອຎ຺ເຎນ ຄີວຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ຫນຸກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ທນ຺ຕຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ສີສກຏາຫໍ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. "ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ฯເປฯ ວິຫຣຕິ.

---

໑. ຄິຊ຺ເຌຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ, ສຸວາເນຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ, ສິຄາເລຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ, (ສ຺ຍາ, ອິ)

໒. ອປຄຕນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘານິ (ສ຺ຍາ)

໓. "ອຎ຺ເຎນ ໂຄປ຺ຜກຏ຺ຐິກນ຺ຕິ ອິທໍ ສີ-ສ຺ຍາ-ອິ-ໄປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.

໔-໔. ອຎ຺ເຎນ ກຏຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ປິຏ຺ກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ກຕ຺ຏກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ຜາສຸກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ອຸຣຏ຺ຐິກໍອຎ຺ເຎນ ອໍສຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ພາຫຸຏ຺ຐິກໍ (ສ຺ຍາ)

“ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ເສຍຸຍຖາປິ ປສຸເສຍຸຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑຸຑິຕໍ ອຏຸກິການິ ເສຕານິ ສງຂວຕຸຕປຎິກາຄານິ ໆເປໆ ອຏຸກິການິ ປຸລຸຊກິຕານິ ເຕໂຣວສຸສິການິ ໆເປໆ ອຏຸກິການິ ປູຕີນິ ຈຸຕຸຕກຊາຕານີ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ ‘ອຍມຸປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມຸໂມ ເອວໍກາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທຸຘາ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ອຊຸຊຕຸຕພຫິທຸຘາ ວາ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມຸມານຸປສຸສີ ວາ ກາຍສຸມິ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມຸມານຸປສຸສີ ວາ ກາຍສຸມິ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍ-ຘມຸມານຸປສຸສີ ວາ ກາຍສຸມິ ວິຫຣຕິ ‘ອຕຸຖິ ກາໂຍຕິ ວາ ປນສຸສ ສຕິ ປຈຸຈຸປຎຸກິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຌາຕມຕຸຕາຍ ປຎິສຸສຕິມຕຸຕາຍ ອນິສຸສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິລຸຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ.

ນວສິວຖິກປພຸພໍ ນິຏຸກິຕໍ.

ຈຸທຸທສ ກາຍານຸປສຸສນາ ນິຏຸກິຕາ.

ເວທນານຸປສຸສນາ

໓໘໐. “ກຖລຸຈ ປນ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ສຸຂໍ ວາ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. ທຸກຸຂໍ ວາ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ວາ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. ສາມິສໍ ວາ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ສາມິສໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, ນິຣາມິສໍ ວາ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. ສາມິສໍ ວາ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ສາມິສໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, ນິຣາມິສໍ ວາ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ນິຣາມິສໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. ສາມິສໍ ວາ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ສາມິສໍ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, ນິຣາມິສໍ ວາ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ‘ນິຣາມິສໍ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທຸຘາ ວາ ເວທນາສຸ

ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ເວທນາສຸ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ເວທນາສຸ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ເວທນາສຸ ວິຫຣຕິ. 'ອຕ຺ຖິ ເວທນາຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

ເວທນານຸປສ຺ສນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ

໓໘໑. "ກຖຎ຺ຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ສງ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສງ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສອຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ນີວຣຓປພ຺ພໍ

໓໗໔. “ກຖຎ຺ຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ນີວຣເຓສຸ. ກຖຎ຺ຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ນີວຣເຓສຸ?

“ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມນ຺ໂທຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາທໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາໂທຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາທໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາໂທຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈ-ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ’ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ມາ’ຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ນີວຣເຓສຸ.

ນີວຣຓປພ຺ພໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ຂນ຺ຘປພ຺ພໍ

໓໘໓. “ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ. ກຖຎ຺ຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ‘ອິຕິ ຣູປໍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ເວທນາ, ອິຕິ ເວທນາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ເວທນາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສຎ຺ຎາ, ອິຕິ ສຎ຺ຎາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ສຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສງ຺ຂາຣາ, ອິຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ’ຕິ, ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ. ‘ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ມາ’ຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ,

ອນິສ຺སິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິໝ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຆມ຺ເມສຸ ຆມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປໝ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຆສຸ.

ຂນ຺ຆປພ຺ພໍ ນິຎ຺ຐິຕໍ.

ຆມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ອາຍຕນປພ຺ພໍ

໓໘໔. "ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຆມ຺ເມສຸ ຆມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ຉສຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ. ກຖໝ຺ຈ ປນ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຆມ຺ເມສຸ ຆມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ຉສຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ?

"ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຣູເປ ຈ ປຊານາຕິ, ຍໝ຺ຈ ຕທຸກຍໍ ປຎິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ໂສຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ສທ຺ເທ ຈ ປຊານາຕິ, ຍໝ຺ຈ ຕທຸກຍໍ ປຎິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ຆານໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຄນ຺ເຘ ຈ ປຊານາຕິ, ຍໝ຺ຈ ຕທຸກຍໍ ປຎິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ຊິວ຺ຫໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຣເສ ຈ ປຊານາຕິ, ຍໝ຺ຈ ຕທຸກຍໍ ປຎິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕໝ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຫານໍ

ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ກາຍຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພ ຈ ປຊານາຕິ, ຍຌ຺ຈ ຕທຸພຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ມນຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຘມ຺ເມ ຈ ປຊານາຕິ, ຍຌ຺ຈ ຕທຸພຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສໍໂຍຊນໍ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ສໍໂຍຊນສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຌ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ອິຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ. 'ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ມາຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຌາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ, ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຌ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ຉສຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ.

ອາຍຕນປພ຺ພໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ　ໂພຊ຺ຌງຄປພ຺ພໍ

໓໗໕. "ປຸນ ຈປຣໍ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ສຕ຺ຕສຸ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄສຸ. ກຖຌ຺ຈ ປນ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ສຕ຺ຕສຸ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄສຸ? ອິຘ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ

ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

"ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຘມ຺ເມສຸ ວິຫຣຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ມາຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິ ມຕ຺ຕາຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ສຕ຺ຕສຸ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄສຸ.

ໂພຊ຺ຌງ຺ຄປພ຺ພໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ[1].

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ສຈ຺ຈປພ຺ພໍ

໓໘໖. “ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ. ກຖຎ຺ຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ.

ປຐມຠາຓວາໂຣ ນິຏ຺ຐິໂຕ.

ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ

໓໘໗. “ກຕມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ, ຊຣາປິ ທຸກ຺ຂາ, ມຣຓມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາປິ ທຸກ຺ຂາ, ອປ຺ປິເຍຫິ

---

໑. ໂພຊ຺ຌງ຺ຄປພ຺ພໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ. ປຐມຠາຓວາຣໍ (ສ຺ຍາ)

ສມ຺ປໂຍໂຄປິ ທຸກ຺ໂຂ, ປິເຍຫິ ວິປ຺ປໂຍໂຄປິ ທຸກ຺ໂຂ[1], ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລຠຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ, ສງ຺ຂິຕ຺ເຕນ ປຌ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ[2] ທຸກ຺ຂາ.

໓໘໘. "ກຕມາ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຊາຕິ? ຍາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມ຺ຫິ ຕມ຺ຫິ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຊາຕິ ສຌ຺ຊາຕິ ໂອກ຺ກນ຺ຕິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຂນ຺ຘານໍ ປາຕຸຠາໂວ ອາຍຕນານໍ ປຏິລາໂຠ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ຊາຕິ.

໓໘໙. "ກຕມາ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຊຣາ? ຍາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມ຺ຫິ ຕມ຺ຫິ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຊຣາ ຊີຣຓຕາ ຂຓ຺ຒິຈ຺ຈໍ ປາລິຈ຺ຈໍ ວລິຕ຺ຕຈຕາ ອາຍຸໂນ ສໍຫານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິປາໂກ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ຊຣາ.

໓໙໐. "ກຕມຌ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ມຣຓໍ? ຍໍ[3] ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ສຕ຺ຕນິກາຍາ ຈຸຕິ ຈວນຕາ ເຠໂທ ອນ຺ຕຣຘານໍ ມຈ຺ຈຸ ມຣຓໍ ກາລກິຣິຍາ ຂນ຺ຘານໍ ເຠໂທ ກເລວຣສ຺ສ ນິກ຺ເຂໂປ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສຸປຈ຺ເຉໂທ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ມຣຓໍ.

໓໙໑. "ກຕໂມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ໂສໂກ? ໂຍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຌ຺ຌຕຣຌ຺ຌຕເຣນ ພ຺ຍສເນນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຌ຺ຌຕຣຌ຺ຌຕເຣນ ທຸກ຺ຂຘມ຺ເມນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ໂສໂກ ໂສຈນາ ໂສຈິຕຕ຺ຕໍ ອນ຺ໂຕໂສໂກ ອນ຺ໂຕປຣິໂສໂກ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ໂສໂກ.

໓໙໒. "ກຕໂມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິເທໂວ? ໂຍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຌ຺ຌຕຣຌ຺ຌຕເຣນ ພ຺ຍສເນນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຌ຺ຌຕຣຌ຺ຌຕເຣນ ທຸກ຺ຂຘມ຺ເມນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອາເທໂວ ປຣິເທໂວ ອາເທວນາ ປຣິເທວນາ ອາເທວິຕຕ຺ຕໍ ປຣິເທວິຕຕ຺ຕໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ ປຣິເທໂວ.

໓໙໓. "ກຕມຌ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂໍ? ຍໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ກາຍິກໍ ອສາຕໍ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສາຕໍ ເວທຍິຕໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂໍ.

໓໙໔. "ກຕມຌ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ໂທມນສ຺ສໍ? ຍໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ເຈຕສິກໍ ອສາຕໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສາຕໍ ເວທຍິຕໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ໂທມນສ຺ສໍ.

---

໑. ອປ຺ປິເຍຫິ ໆເປໆ ວິປ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂຕິປາໂຐ ເຈວ ຕໍນິທ຺ເທໂສ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ນ ທິສ຺ສຕິ. ອຏ຺ຐກຖາຍໍປິ ຕໍສໍວຓ຺ຓນາ ນຕ຺ຖິ.
໒. ປຌ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາປິ (ກ)
໓. ອຏ຺ຐກຖາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ

໓໙໕. "ກຕໂມ ຈ ພິກ຺ຂເວ ອຸປາຍາໂສ? ໂຍ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອລ຺ລຕຣລ຺ລຕເຣສ ພ຺ຍສເນສ ສມ຺ນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອລ຺ລຕຣລ຺ລຕເຣສ ທຸກ຺ຂທມ຺ເມສ ຜຸຎ຺ກສ຺ສ ອາຍາໂສ ອຸປາຍາໂສ ອາຍາສິຕຕ຺ຕໍ ອຸປາຍາສິຕຕ຺ຕໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພິກ຺ຂເວ ອຸປາຍາໂສ.

໓໙໖. "ກຕໂມ ຈ ພິກ຺ຂເວ ອປ຺ປິເຍຫິ ສມ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ? ອິຘ ຍສ຺ສ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ອນິຎ຺ຖາ ອກນ຺ຕາ ອມນາປາ ຣູປາ ສທ຺ທາ ຄນ຺ຘາ ຣສາ ໂຜຎ຺ຖພ຺ພາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ວາ ປນສ຺ສ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖກາມາ ອຫິຕກາມາ ອຜາສຸກກາມາ ອໂຍຄກ຺ເຂມກາມາ, ຍາ ເຕຫິ ສທ຺ຘິ ສງ຺ຄຕິ ສມາຄໂມ ສໂມຘານໍ ມິສ຺ສີພາໂວ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພິກ຺ຂເວ ອປ຺ປິເຍຫິ ສມ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ.

໓໙໗. "ກຕໂມ ຈ ພິກ຺ຂເວ ປິເຍຫິ ວິປ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ? ອິຘ ຍສ຺ສ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຖາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ຣູປາ ສທ຺ທາ ຄນ຺ຘາ ຣສາ ໂຜຎ຺ຖພ຺ພາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ວາ ປນສ຺ສ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຖກາມາ ຫິຕກາມາ ຜາສຸກກາມາ ໂຍຄກ຺ເຂມກາມາ ມາຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ພາຕາ ວາ ພຄິນີ ວາ ມິຕ຺ຕາ ວາ ອມຈ຺ຈາ ວາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ວາ, ຍາ ເຕຫິ ສທ຺ຘິ ອສງ຺ຄຕິ ອສມາຄໂມ ອສໂມຘານໍ ອມິສ຺ສີພາໂວ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພິກ຺ຂເວ ປິເຍຫິ ວິປ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ.

໓໙໘. "ກຕມຎ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ? ຊາຕິຘມ຺ມານໍ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມຍໍ ນ ຊາຕິຘມ຺ມາ ອສ຺ສາມ, ນ ຈ ວຕ ໂນ ຊາຕິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທມ຺ປິ ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ. ຊຣາຘມ຺ມານໍ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມຍໍ ນ ຊຣາຘມ຺ມາ ອສ຺ສາມ, ນ ຈ ວຕ ໂນ ຊຣາ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທມ຺ປິ ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ. ພ຺ຍາຘິຘມ຺ມານໍ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມຍໍ ນ ພ຺ຍາຘິຘມ຺ມາ ອສ຺ສາມ, ນ ຈ ວຕ ໂນ ພ຺ຍາຘິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທມ຺ປິ ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ. ມຣຓຘມ຺ມານໍ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມຍໍ ນ ມຣຓຘມ຺ມາ ອສ຺ສາມ, ນ ຈ ວຕ ໂນ ມຣຓໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທມ຺ປິ ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ. ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສຘມ຺ມານໍ ພິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ

ອຸປຸປຊຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມຍໍ ນ ໂສກປຣິເທວທຸກຸຂໂທມນສຸສຸປາຍາສາ ອສຸສາມ, ນ ຈ ວຕ ໂນ ໂສກປຣິເທວທຸກຸຂໂທມນສຸສຸປາຍາສຘມຸມາ ອາຄຈຸເຍຍຸນຸຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈຸຉາຍ ປຕຸຕພຸພໍ, ອິທມຸປິ ຍມຸປິຈຸຉໍ ນ ລພຕິ ຕມຸປິ ທຸກຸຂໍ.

໓໙໙. "ກຕເມ ຈ ຠິກຸຂເວ ສງຸຂິຕຸເຕນ ປຌຸຈຸປາທານກຸຂນຸຘາ ທຸກຸຂາ? ເສຍຸຍຖີທໍ ຣູປຸປາທານກຸຂນຸໂຘ, ເວທນຸປາທານກຸຂນຸໂຘ, ສຌຸຌຸປາທານກຸຂນຸໂຘ, ສງຸຂາຣຸປາທານກຸຂນຸໂຘ, ວິຌຸຌາຓຸປາທານກຸຂນຸໂຘ. ອິເມ ວຸຈຸຈນຸຕິ ຠິກຸຂເວ ສງຸຂິຕຸເຕນ ປຌຸຈຸປາທານກຸຂນຸຘາ ທຸກຸຂາ ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ ຠິກຸຂເວ ທຸກຸຂໍ ອຣິຍສຈຸຈໍ.

ສມຸທຍສຈຸຈນິທຸເທໂສ

໔໐໐. "ກຕມຌຸຈ ຠິກຸຂເວ ທຸກຸຂສມຸທຍໍ[1] ອຣິຍສຈຸຈໍ? ຍາຍໍ ຕຓຸຫາ ໂປໂນພຸກວິກາ[2] ນນຸທີຣາຄສຫຄຕາ[3] ຕຕຸຣຕຕຸຣາກິນນຸທິນີ, ເສຍຸຍຖີທໍ ກາມຕຓຸຫາ ຠວຕຓຸຫາ ວິຠວຕຓຸຫາ.

"ສາ ໂຂ ປເນສາ ຠິກຸຂເວ ຕຓຸຫາ ກຕຸຖ ອຸປຸປຊຊມານາ ອຸປຸປຊຊຕິ, ກຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ? ຍໍ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຓຸຫາ ອຸປຸປຊຊມານາ ອຸປຸປຊຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

"ກິຌຸຈ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ? ຈກຸຂຸ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຓຸຫາ ອຸປຸປຊຊມານາ ອຸປຸປຊຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ. ໂສຕໍ ໂລເກ ຯເປຯ ຆານໍ ໂລເກ... ຊິວຸຫາ ໂລເກ...ກາໂຍ ໂລເກ... ມໂນ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຓຸຫາ ອຸປຸປຊຊມານາ ອຸປຸປຊຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

"ຣູປາ ໂລເກ... ສທຸທາ ໂລເກ... ຄນຸຘາ ໂລເກ... ຣສາ ໂລເກ... ໂຜຊຸກພຸພາ ໂລເກ...ຘມຸມາ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຓຸຫາ ອຸປຸປຊຊມານາ ອຸປຸປຊຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

---

໑. ທຸກຸຂສມຸທໂຍ (ສຸຍາ)
໔. ໂປໂນກວິກາ (ສີ, ອິ)
໓. ນນຸທີຣາຄສຫຄຕາ (ສີ, ສຸຍາ, ອິ)

“ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕໍ ໂລເກ... ໂສຕວິຍຸຍາຕໍ ໂລເກ... ຆານວິຍຸຍາຕໍ ໂລເກ... ຊິວຸຫາວິຍຸຍາຕໍ ໂລເກ... ກາຍວິຍຸຍາຕໍ ໂລເກ... ມໂນວິຍຸຍາຕໍ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

“ຈກຸຂຸສມຸຜສຸໂສ ໂລເກ ໂສຕສມຸຜສຸໂສ ໂລເກ ຆານສມຸຜສຸໂສ ໂລເກ... ຊິວຸຫາສມຸຜສຸໂສ ໂລເກ... ກາຍສມຸຜສຸໂສ ໂລເກ... ມໂນ ສມຸຜສຸໂສ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

“ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ໂສຕສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ຆານສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ຊິວຸຫາສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ກາຍສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂລເກ...ມໂນສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

“ຮູປສຍຸຍາ ໂລເກ... ສທຸທສຍຸຍາ ໂລເກ... ຄນຸຉສຍຸຍາ ໂລເກ... ຣສສຍຸຍາ ໂລເກ...ໂຜຊຸກຸພຸພສຍຸຍາ ໂລເກ... ຉມຸມສຍຸຍາ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

“ຮູປສຍຸເຈຕນາ ໂລເກ... ສທຸທສຍຸເຈຕນາ ໂລເກ... ຄນຸຉສຍຸເຈຕນາ ໂລເກ... ຣສສຍຸເຈຕນາ ໂລເກ... ໂຜຊຸກຸພຸພສຍຸເຈຕນາ ໂລເກ... ຉມຸມສຍຸເຈຕນາ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

“ຮູປຕຖຸຫາ ໂລເກ... ສທຸທຕຖຸຫາ ໂລເກ... ຄນຸຉຕຖຸຫາ ໂລເກ... ຣສຕຖຸຫາ ໂລເກ...ໂຜຊຸກຸພຸພຕຖຸຫາ ໂລເກ... ຉມຸມຕຖຸຫາ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

“ຮູປວິຕກຸໂກ ໂລເກ... ສທຸທວິຕກຸໂກ ໂລເກ... ຄນຸຉວິຕກຸໂກ ໂລເກ... ຣສວິຕກຸໂກ ໂລເກ...ໂຜຊຸກຸພຸພວິຕກຸໂກ ໂລເກ... ຉມຸມວິຕກຸໂກ ໂລເກ ປິຍຮູປໍ ສາຕຮູປໍ, ເອຕຸເຖສາ ຕຖຸຫາ ອຸປຸປຊຸຊມານາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອຕຸຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ.

"ຣູປວິຈາໂຣ ໂລເກ... ສທ຺ທວິຈາໂຣ ໂລເກ... ຄນ຺ຘວິຈາໂຣ ໂລເກ... ຣສວິຈາໂຣ ໂລເກ...ໂຜຏ຺ຐພ຺ພວິຈາໂຣ ໂລເກ... ຘມ຺ມວິຈາໂຣ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

ນິໂຣຘສຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ

໔໐໑. "ກຕມຌ຺ຈ ພິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ[1] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ໂຍ ຕສ຺ສາເຍວ ຕຓ຺ຫາຍ ອເສສວິຣາຄນິໂຣໂຘ ຈາໂຄ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ມຸຕ຺ຕິ ອນາລໂຍ. "ສາ ໂຂ ປເນສາ ພິກ຺ຂເວ ຕຓ຺ຫາ ກຕ຺ຖ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ກຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ? ຍໍ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ກິຌ຺ຈ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ? ຈກ຺ຂຸ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ໂສຕໍ ໂລເກ ฯເປฯ ຆານໍ ໂລເກ... ຊິວ຺ຫາ ໂລເກ...ກາໂຍ ໂລເກ... ມໂນ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຣູປາ ໂລເກ... ສທ຺ທາ ໂລເກ... ຄນ຺ຘາ ໂລເກ... ຣສາ ໂລເກ... ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ໂລເກ...ຘມ຺ມາ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຓໍ ໂລເກ... ໂສຕວິຌ຺ຌາຓໍ ໂລເກ... ຆານວິຌ຺ຌາຓໍ ໂລເກ... ຊິວ຺ຫາວິຌ຺ຌາຓໍ ໂລເກ... ກາຍວິຌ຺ຌາຓໍ ໂລເກ... ມໂນວິຌ຺ຌາຓໍ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂລເກ... ໂສຕສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂລເກ... ຆານສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂລເກ... ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂລເກ... ກາຍສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂລເກ... ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ໂສຕສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ໂລເກ ... ຆານສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ໂລເກ...

---

໑. ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ (ສ຺ຍາ)

ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ໂລເກ... ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຣູປສຍ຺ຍາ ໂລເກ... ສທ຺ທສຍ຺ຍາ ໂລເກ... ຄນ຺ຘສຍ຺ຍາ ໂລເກ... ຣສສຍ຺ຍາ ໂລເກ... ໂຜຏ຺ຐພ຺ພສຍ຺ຍາ ໂລເກ... ຘມ຺ມສຍ຺ຍາ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຣູປສຍ຺ເຈຕນາ ໂລເກ... ສທ຺ທສຍ຺ເຈຕນາ ໂລເກ... ຄນ຺ຘສຍ຺ເຈຕນາ ໂລເກ...ຣສສຍ຺ເຈຕນາ ໂລເກ... ໂຜຏ຺ຐພ຺ພສຍ຺ເຈຕນາ ໂລເກ... ຘມ຺ມສຍ຺ເຈຕນາ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຣູປຕຓ຺ຫາ ໂລເກ... ສທ຺ທຕຓ຺ຫາ ໂລເກ... ຄນ຺ຘຕຓ຺ຫາ ໂລເກ... ຣສຕຓ຺ຫາ ໂລເກ...ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຕຓ຺ຫາ ໂລເກ... ຘມ຺ມຕຓ຺ຫາ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຣູປວິຕກ຺ໂກ ໂລເກ... ສທ຺ທວິຕກ຺ໂກ ໂລເກ... ຄນ຺ຘວິຕກ຺ໂກ ໂລເກ... ຣສວິຕກ຺ໂກ ໂລເກ...ໂຜຏ຺ຐພ຺ພວິຕກ຺ໂກ ໂລເກ... ຘມ຺ມວິຕກ຺ໂກ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ.

"ຣູປວິຈາໂຣ ໂລເກ... ສທ຺ທວິຈາໂຣ ໂລເກ... ຄນ຺ຘວິຈາໂຣ ໂລເກ... ຣສວິຈາໂຣ ໂລເກ...ໂຜຏ຺ຐພ຺ພວິຈາໂຣ ໂລເກ... ຘມ຺ມວິຈາໂຣ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຊມານາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຑິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ

໔໐໔. "ກຕມຍ຺ຈ ຑິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຝິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ສມ຺ມາສຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ.

"ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາທິຄຸກີ? ຍໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ທຸກຸເຂ ຌາຕໍ, ທຸກຸຂສມຸທເຍ ຌາຕໍ, ທຸກຸຂນິໂຣເຮ ຌາຕໍ, ທຸກຸຂນິໂຣຮຄາມິນິຍາ ປຝິປທາຍ ຌາຕໍ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສມຸມາທິຄຸກີ.

"ກຕໂມ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາສງກປຸໂປ? ເນກຸຂມຸມສງກປຸໂປ ອພຸຍາປາທສງກປຸໂປ ອວິຫິສາສງກປຸໂປ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ, ສມຸມາສງກປຸໂປ. "ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາວາຈາ? ມຸສາວາທາ ເວຣມຕີ[1] ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕີ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕີ ສມຸຜປຸປລາປາ ເວຣມຕີ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສມຸມາວາຈາ.

"ກຕໂມ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາກມຸມນຸໂຕ? ປາຕາຕິປາຕາ ເວຣມຕີ ອທິນຸນາທານາ ເວຣມຕີ ກາເມສຸມິຈຸຉາຈາຣາ ເວຣມຕີ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສມຸມາກມຸມນຸໂຕ.

"ກຕໂມ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາອາຊີໂວ? ອິຮ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ມິຈຸຉາອາຊີວໍ ປຫາຍ ສມຸມາອາຊີເວນ ຊີວິຕໍ ກປຸເປຕິ, ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສມຸມາອາຊີໂວ.

"ກຕໂມ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາວາຍາໂມ? ອິຮ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ອນຸປຸປນຸນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຮມຸມານໍ ອນຸປຸປາທາຍ ឆນຸທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວິຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕຸຕໍ ປຄຸຄຕຸຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປຸປນຸນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຮມຸມານໍ ປຫານາຍ ឆນຸທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວິຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕຸຕໍ ປຄຸຄຕຸຫາຕິ ປທຫຕິ; ອນຸປຸປນຸນານໍ ກຸສລານໍ ຮມຸມານໍ ອຸປຸປາທາຍ ឆນຸທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວິຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕຸຕໍ ປຄຸຄຕຸຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປຸປນຸນານໍ ກຸສລານໍ ຮມຸມານໍ ກີຕິຍາ ອສມຸໂມສາຍ ກິຍຸໂຍກາວາຍ ເວປຸລຸລາຍ ກາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ឆນຸທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວິຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕຸຕໍ ປຄຸຄຕຸຫາຕິ ປທຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສມຸມາວາຍາໂມ.

"ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ສມຸມາສຕິ? ອິຮ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມຸປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍຸຍ ໂລເກ ອກິຊຸຊາໂທມນສຸສໍ; ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມຸປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍຸຍ ໂລເກ ອກິຊຸຊາໂທມນສຸສໍ; ຈິຕຸເຕ ຈິຕຸຕານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມຸປຊາໂນ ສຕິມາ

---

໑. ເວຣມຕີ (ກ)

ວິເນຍຸຍ ໂລເກ ອພິຊຸຊາໂທມນສຸສໍ; ຜມຸເມສຸ ຜມຸມານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມຸປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍຸຍ ໂລເກ ອພິຊຸຊາໂທມນສຸສໍ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ພິກຸຂເວ ສມຸມາສຕິ.

"ກຕໂມ ຈ ພິກຸຂເວ ສມຸມາສມາຜິ? ອິຜ ພິກຸຂເວ ພິກຸຂຸ ວິວິຈຸເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈຸຈ ອກຸສເລຫິ ຜມຸເມຫິ ສວິຕກຸກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກຸກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ສມຸປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກຸກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຜິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກຸຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ, ສໂຕ ຈ ສມຸປຊາໂນ, ສຸຂຌຸຈ ກາເຍນ ປຜິສໍເວເທຕິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກຸຂນຸຕິ 'ອຸເປກຸຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສຸສ ຈ ປຫານາ ທຸກຸຂສຸສ ຈ ປຫານາ ປຸພຸເພວ ໂສມນສຸສໂທມນສຸສານໍ ອຕຸຖງຄມາ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ອຸເປກຸຂາສຕິປາຣິສຸທຸຜີ ຈຕຸຕຸຖໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ພິກຸຂເວ ສມຸມາສມາຜິ. ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ ພິກຸຂເວ ທຸກຸຂນິໂຣຜຄາມິນີ ປຜິປທາ ອຣິຍສຈຸຈໍ.

໔໐໕. "ອິຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ຜມຸເມສຸ ຜມຸມານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທຸຜາ ວາ ຜມຸເມສຸ ຜມຸມານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ອຊຸຊຕຸຕພຫິທຸຜາ ວາ ຜມຸເມສຸ ຜມຸມານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຜມຸມານຸປສຸສີ ວາ ຜມຸເມສຸ ວິຫຣຕິ, ວຍຜມຸມານຸປສຸສີ ວາ ຜມຸເມສຸ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຜມຸມານຸປສຸສີ ວາ ຜມຸເມສຸ ວິຫຣຕິ. 'ອຕຸຖິ ຜມຸມາຕິ ວາ ປນສຸສ ສຕິ ປຈຸຈຸປຊຸຖິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຌາຓມຕຸຕາຍ ປຜິສຸສຕິມຕຸຕາຍ ອນິສຸສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຌຸຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ ພິກຸຂເວ ພິກຸຂຸ ຜມຸເມສຸ ຜມຸມານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈຸເຈສຸ.

ສຈຸຈປພຸພໍ ນິຊຸຖິຕໍ.

ຜມຸມານຸປສຸສນາ ນິຊຸຖິຕາ.

໔໐໔. "ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ພິກຸຂເວ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຊຸຖາເນ ເອວໍ ກາເວຍຸຍ ສຕຸຕວສຸສານິ, ຕສຸສ ທຸວິນຸນໍ ຜລານໍ ອຌຸຌຕຣໍ ຜລໍ ປາຜິກງຸຂໍ ທິຊຸເຖວ ຜມຸເມ ອຌຸຌາ; ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ.

"ຕິຍຸກນຸຕຸ ກິກຸຂເວ ສຕຸຕວສຸສານິ. ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ກິກຸຂເວ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸກາເນ ເອວໍ ກາເວຍຸຍ ໌ ວສຸສານິ ฯເປฯ ປລຸຈ ວສຸສານິ... ຈຕຸຕາຣິ ວສຸສານິ... ຕີຕິ ວສຸສານິ... ເທຸວ ວສຸສານິ... ເອກໍ ວສຸສໍ... ຕິຍຸກຕຸ ກິກຸຂເວ ເອກໍ ວສຸສໍ. ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ກິກຸຂເວ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸກາເນ ເອວໍ ກາເວຍຸຍ ສຕຸຕ ມາສານິ, ຕສຸສ ທຸວິນຸນໍ ຜລານໍ ອລຸລຕຣໍ ຜລໍ ປາຜິກາງຸຂໍ ທິຍຸເກວ ຄມຸເມ ອລຸລາ; ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ.

"ຕິຍຸກນຸຕຸ ກິກຸຂເວ ສຕຸຕມາສານິ. ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ກິກຸຂເວ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸກາເນ ເອວໍ ກາເວຍຸຍ ໌ ມາສານິ ฯເປฯ ປລຸຈ ມາສານິ... ຈຕຸຕາຣິ ມາສານິ... ຕີຕິ ມາສານິ ...ເທຸວ ມາສານິ... ເອກໍ ມາສໍ... ອທຸຒມາສໍ... ຕິຍຸກຕຸ ກິກຸຂເວ ອທຸຒມາໂສ. ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ກິກຸຂເວ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸກາເນ ເອວໍ ກາເວຍຸຍ ສຕຸຕາຫໍ, ຕສຸສ ທຸວິນຸນໍ ຜລານໍ ອລຸລຕຣໍ ຜລໍ ປາຜິກາງຸຂໍ ທິຍຸເກວ ຄມຸເມ ອລຸລາ; ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາຕິ.

໔໐໕. "ເອກາຍໂນ ອຍໍ ກິກຸຂເວ ມຄຸໂຄ ສຕຸຕານໍ ວິສຸທຸຣິຍາ ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກຸກມາຍ ທຸກຸຂໂທມນສຸສານໍ ອຕຸຖງຄມາຍ ລາຍສຸສ ອຣິຄມາຍ ນິພຸພານສຸສ ສຈຸລິກິຣິຍາຍ ຍທິທໍ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸການາຕິ. ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈຸຈ ວຸຕຸຕນຸຕິ. ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕຸຕມນາ ເຕ ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນຸທຸນຸຕິ.

ມຫາສຕິປຍຸການສຸຕຸຕໍ ນິຍຸກິຕໍ ນວມໍ.

---

໑໐. ປາຍາສິສຸຕ຺ຕໍ

໔໐໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ເຍນ ເສຕພ຺ຍາ ນາມ ໂກສລານໍ ນຄຣໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ອາຍສ຺ມາ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ ເສຕພ຺ຍາຍໍ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ເສຕພ຺ຍໍ ສິໍສປາວເນ[໑]. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ເສຕພ຺ຍໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ສຕ຺ຕຸສ຺ສທໍ ສຕິຓກຏ຺ໂຐທກໍ ສຘຎ຺ຎໍ ຣາຊໂຠຄ຺ຄໍ ຣຎ຺ຎາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ທິນ຺ນໍ ຣາຊທາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມເທຍ຺ຍໍ.

ປາຍາສິຣາຊຎ຺ຎວຕ຺ຖຸ

໔໐໗. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ປາຍາສິສ຺ສ ຣາຊຎ຺ຎສ຺ສ ເອວຣູປໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ “ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ[໓] ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເສຕພ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ “ສມໂຓ ຂລຸ ໂຠ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວໂກ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ເສຕພ຺ຍໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ເສຕພ຺ຍາຍໍ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ເສຕພ຺ຍໍ ສິໍສປາວເນ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ປຓ຺ຑິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ເມຘາວີ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈິຕ຺ຕກຖີ ກລ຺ຍາຓປຏິຠາໂນ ວຸທ຺ໂຘ[໒] ເຈວ ອຣຫາ ຈ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ເສຕພ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເສຕພ຺ຍາຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສງ຺ຆສງ຺ຆີ ຄຓີຠູຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນມຸຂາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເຍນ ສິໍສປາວນໍ[໔].

໔໐໘. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ອຸປຣິປາສາເທ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ ໂຫຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ເສຕພ຺ຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ເສຕພ຺ຍາຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສງ຺ຆສງ຺ຆີ ຄຓີຠູເຕ ອຸຕ຺ຕເຣນມຸເຂ

---

໑. ສີສປາວເນ (ສ຺ຍາ)

໒. ພຸທ຺ໂຘ (ສ຺ຍາ, ກ)

໓. ສຸກ຺ຏທຸກ຺ກຏານໍ (ສີ, ອິ)

໔. ເຍນ ສິໍສປາວນໍ, ເຕນຸປສງ຺ກມນ຺ຕິ (ສີ, ອິ)

ຄຈຼນຸເຕ ເຍນ ສີສປາວນໍ[1], ທິສ຺ວາ ຂຕ຺ຕໍ ອາມນຸເຕສິ "ກິ ນຸ ໂຂ, ໂກ ຂຕ຺ເຕ, ເສຕພ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິກາ ເສຕພ຺ຍາຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສງ຺ຆສງ຺ຆີ ຄຕີກູຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນມຸຂາ ຄຈຼນ຺ຕິ ເຍນ ສີສປາວນນ຺ຕິ[2]?

"ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ໂກ, ສມໂຕ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ, ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວໂກ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ທິ ປຼ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ ເສຕພ຺ຍໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ເສຕພ຺ຍາຍໍ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ເສຕພ຺ຍໍ ສີສປາວເນ. ຕໍ ໂຂ ປນ ກວນ຺ຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄໂຕ 'ປຕ຺ທິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ເມຘາວີ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈິຕ຺ຕກຖີ ກລ຺ຍາຕປຜິກາໂນ ວຸທ຺ໂຘ ເຈວ ອຣຫາ ຈາຕິ[3]. ຕເມເຕ[4] ກວນ຺ຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕີຕິ. "ເຕນ ຫິ, ໂກ ຂຕ຺ເຕ, ເຍນ ເສຕພ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເສຕພ຺ຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິເກ ເອວໍ ວເທຫິ 'ປາຍາສິ, ໂກ, ຣາຊຼ຺ໂຍ ເອວມາຫ ອາຄເມນ຺ຕຸ ກິຣ ກວນ຺ໂຕ, ປາຍາສິປິ ຣາຊຼ຺ໂຍ ສມຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. ປຸຣາ ສມໂຕ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ ເສຕພ຺ຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິເກ ພາເລ ອພ຺ຍຕ຺ເຕ ສຼ຺ຍາເປຕິ 'ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ນຕ຺ຖິ ຫິ, ໂກ ຂຕ຺ເຕ, ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ເອວໍ ໂກຕິ ໂຂ ໂສ ຂຕ຺ຕາ ປາຍາສິສ຺ສ ຣາຊຼ຺ໂຍສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ເສຕພ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເສຕພ຺ຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິເກ ເອຕທໂວຈ "ປາຍາສິ, ໂກ, ຣາຊຼ຺ໂຍ ເອວມາຫ, ອາຄເມນ຺ຕຸ ກິຣ ກວນ຺ໂຕ, ປາຍາສິປິ ຣາຊຼ຺ໂຍ ສມຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ.

໔໐໗. ອຖ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊຼ຺ໂຍ ເສຕພ຺ຍເກຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄຫປຕິເກຫິ ປຣິວຸໂຕ ເຍນ ສີສປາວນໍ ເຍນາຍສ຺ມາ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ

---

໑. ເຍນ ສີສປາວນໍ, ເຕນຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ (ສີ, ອິ)

໔. ເອຕ຺ຖ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖປິ ເອວເມວ ທິສ຺ສຕິ, ນຕ຺ຖິ ປາຖນ຺ຕຣໍ.

໓. ອຣຫາ ຈ (ສ຺ຍາ, ກ)

໔. ຕເມນໍ ເຕ (ສີ, ກ), ຕເມນໍ (ອິ)

ອາຍສ຺ມຕາ ກຸມາຣກສ຺ສເປນ ສທ຺ຜິ ສມ຺ໂມທິ, ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເສຕພ຺ຍກາປິ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອາຍສ຺ມຕາ ກຸມາຣກສ຺ສເປນ ສທ຺ຜິ ສມ຺ໂມທິສຸ; ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນາຍສ຺ມາ ກຸມາຣກສ຺ສໂປ ເຕນຍ຺ຊລິ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຕ຺ຫີພູຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ.

ນຕ຺ຖິກວາໂທ

໔໑໐. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊຍ຺ໂຍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ກຸມາຣກສ຺ສປໍ ເອຕທໂວຈ ອຫຍ຺ຫິ, ໂພ ກສ຺ສປ, ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝ຺ຖີ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ນາຫໍ, ຣາຊຍ຺ຍ, ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝ຺ຖີ ອທ຺ທສໍ ວາ ອສ຺ໂສສີ ວາ. ກຖຍ຺ຫິ ນາມ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(໑) ຈນ຺ທິມສູຣິຍອຸປມາ

໔໑໑. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຍ຺ຍ, ຕຍ຺ເຍເວຕ຺ຖ ປຝິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ, ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິ ມຍ຺ຍສິ, ຣາຊຍ຺ຍ, ອິເມ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ອິມສ຺ມິ ວາ ໂລເກ ປຣສ຺ມິ ວາ, ເທວາ ວາ ເຕ ມນຸສ຺ສາ ວາຕິ? "ອິເມ, ໂພ ກສ຺ສປ, ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ປຣສ຺ມິ ໂລເກ, ນ ອິມສ຺ມິ; ເທວາ ເຕ ນ ມນຸສ຺ສາຕິ. "ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊຍ຺ຍ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

໔໑໒. "ກິຍ຺ຈາປິ ກວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຍ຺ຍ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເຕ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ

"ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ, ຣາຊຎ຺ຎາຕິ? "ອິຘ ເມ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລູ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ. ເຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ອາພາຘິກາ ໂຫນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂິຕາ ພາຬ຺ຫຄິລານາ. ຍທາຫໍ ຊານາມິ 'ນ ທານິເມ ອິມມ຺ຫາ ອາພາຘາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ 'ສນ຺ຕິ ໂຂ, ໂຠ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ເຍ ເຕ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລູ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. ຠວນ຺ໂຕ ໂຂ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລູ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ. ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຠວນ຺ໂຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ. ສເຈ, ໂຠ, ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຖ, ເຍນ ເມ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາຖ 'ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ຠວນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ເມ ສທ຺ຘາຍິກາ ປຈ຺ຈຍິກາ, ຍໍ ຠວນ຺ເຕຫິ ທິຏ຺ຐໍ, ຍຖາ ສາມໍ ທິຏ຺ຐໍ ເອວເມຕໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ເຕ ເມ 'ສາຘູຕິ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ, ນ ປນ ທູຕໍ ປຫິຓນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(໔) ໂຈຣອຸປມາ

໔໑໔. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ຕຎ຺ເຎເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອິຘ ເຕ ປຸຣິສາ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຍ຺ຍຸໍ 'ອຍໍ ເຕ ຠນ຺ເຕ ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ; ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຫີຕິ. ເຕ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ 'ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ອິມໍ

ປຸຣິສໍ ທລຸຫາຍ ຣຊຸຊຸຍາ ປຈຸລາພາຫໍ ຄາລຸຫພນຸຘນໍ ພນຸຘິຕຸວາ ຂຸຣມຸຕຸທໍ ກຣິຕຸວາ໑ ຂຣສຸສເຣນ ປຓເວນ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ໒ ສິງຼຟາຜເກນ ສິງຼຟາຜກໍ ປຣິເນຕຸວາ ທກຸຂິເຓນ ທຸວາເຣນ ນິກຸຂມິຕຸວາ ທກຸຂິຓໂຕ ນຄຣສຸສ ອາຟາຕເນ ສີສໍ ລິນຸທຍາຘິ ເຕ 'ສາຘູຕິ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ທລຸຫາຍ ຣຊຸຊຸຍາ ປຈຸລາພາຫໍ ຄາລຸຫພນຸຘນໍ ພນຸຘິຕຸວາ ຂຸຣມຸຕຸທໍ ກຣິຕຸວາ ຂຣສຸສເຣນ ປຓເວນ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ສິງຼຟາຜເກນ ສິງຼຟາຜກໍ ປຣິເນຕຸວາ ທກຸຂິເຓນ ທຸວາເຣນ ນິກຸຂມິຕຸວາ ທກຸຂິຓໂຕ ນຄຣສຸສ ອາຟາຕເນ ນິສີທາເປຍຸຍຸໍ. ລເພຍຸຍ ນຸ ໂຂ ໂສ ໂຈໂຣ ໂຈຣຟາເຕສຸ 'ອາຄເມນຸຕຸ ຕາວ ກວນຸໂຕ ໂຈຣຟາຕາ, ອມຸກສຸມິ ເມ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ມິຕຸຕາມຈຸຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ, ຍາວາຫໍ ເຕສໍ ອຸທຸທິສິຕຸວາ ອາຄຈຸລາມີຕິ, ອຸທາຫຸ ວິປຸປລປນຸຕສຸເສວ ໂຈຣຟາຕາ ສີສໍ ລິນຸເທຍຸຍຸນຸຕິ? "ນ ຫິ ໂສ, ໂພ ກສຸສປ, ໂຈໂຣ ລເພຍຸຍ ໂຈຣຟາເຕສຸ 'ອາຄເມນຸຕຸ ຕາວ ກວນຸໂຕ ໂຈຣຟາຕາ ອມຸກສຸມິ ເມ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ມິຕຸຕາມຈຸຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ, ຍາວາຫໍ ເຕສໍ ອຸທຸທິສິຕຸວາ ອາຄຈຸລາມີຕິ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິປຸປລປນຸຕສຸເສວ ໂຈຣຟາຕາ ສີສໍ ລິນຸເທຍຸຍຸນຸຕິ. "ໂສ ຫິ ນາມ, ຣາຊຸຎຸຎ, ໂຈໂຣ ມນຸສຸໂສ ມນຸສຸສກູເຕສຸ ໂຈຣຟາເຕສຸ ນ ລກິສຸສຕິ 'ອາຄເມນຸຕຸ ຕາວ ກວນຸໂຕ ໂຈຣຟາຕາ, ອມຸກສຸມິ ເມ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ມິຕຸຕາມຈຸຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ, ຍາວາຫໍ ເຕສໍ ອຸທຸທິສິຕຸວາ ອາຄຈຸລາມີຕິ. ກິ ປນ ເຕ ມິຕຸຕາມຈຸຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນຸນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈຸລາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ສມຸຜປຸປລາປີ ອກິຊຸຊາລູ ພຸຍາປນຸນຈິຕຸຕາ ມິຈຸລາທິຜຸກີ, ເຕ ກາຍສຸສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນຸນາ ລກິສຸສນຸຕິ ນິຣຍປາເລສຸ 'ອາຄເມນຸຕຸ ຕາວ ກວນຸໂຕ ນິຣຍປາລາ, ຍາວ ມຍໍ ປາຍາສິສຸສ ຣາຊຸຎຸຎສຸສ ຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈມ "ອິຕິປິ ອຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຕານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ? ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊຸຎຸຎ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ 'ອິຕິປິ ອຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຕານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

໔໑໔. "ກິຎຸຈາປິ ກວໍ ກສຸສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕຸຖ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຕານໍ

---

໑. ກາເຣຕຸວາ (ສຸຍາ, ກ)　　໒. ຣຖິຍາຍ ຣຖິຍໍ (ພຫູສຸ)

ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. “ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປຣິຍາໂຍ ເຍນ ເຕ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ, ຣາຊຎ຺ຎາຕິ? “ອິຘ ເມ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຊ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ. ເຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ອາພາຘິກາ ໂຫນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂິຕາ ພາຬ຺ຫຄິລານາ. ຍທາຫໍ ຊານາມິ ‘ນ ທານິເມ ອິມມ຺ຫາ ອາພາຘາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ ‘ສນ຺ຕິ ໂຂ, ໂຠ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທີໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐີໂນ ເຍ ເຕ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຊ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. ຠວນ຺ໂຕ ໂຂ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຊ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຠວນ຺ໂຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ. ສເຈ, ໂຠ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ເຊຍ຺ຍາຖ, ເຍນ ເມ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາຖ ‘ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ຠວນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ເມ ສທ຺ຘາຍິກາ ປຈ຺ຈຍິກາ, ຍໍ ຠວນ຺ເຕຫິ ທິຏ຺ຐໍ, ຍຖາ ສາມໍ ທິຏ຺ຐໍ ເອວເມຕໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ເຕ ເມ ‘ສາຘູຕິ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ, ນ ປນ ທູຕໍ ປຫິຓນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(໓) ຄູຖກູປປຸຣິສອຸປມາ

໔໑໕. "ເສຍ ຫິ, ຣາຊລຸລ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສຸສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເຮກຈຸເຈ[1] ວິລຸລູ ປຸຣິສາ ພາສິຕສຸສ ອຕຸຖໍ ອາຊານນຸຕິ. ເສຍຸຍຖາປິ, ຣາຊລຸລ, ປຸຣິໂສ ຄູຖກູເປ ສສີສກໍ[2] ນິມຸຄຸໂຄ ອສຸສ. ອຖ ຕຸວໍ ປຸຣິເສ ອາຕາເປຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕມຸຫາ ຄູຖກູປາ ອຸທຸຣຣຖາຕິ. ເຕ 'ສາຊູຕິ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕມຸຫາ ຄູຖກູປາ ອຸທຸຣເຣຍຸຍໍ. ເຕ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ກາຍາ ເວຈຸເປສິກາຫິ ຄູຖໍ ສຸນິມຸມຊຊິຕໍ ນິມຸມຊຊຖາຕິ. ເຕ 'ສາຊູຕິ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ກາຍາ ເວຈຸເປສິກາຫິ ຄູຖໍ ສຸນິມຸມຊຊິຕໍ ນິມຸມຊເຊຍຸຍໍ ເຕ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ກາຍໍ ປຕຸທຸມຕຸຕິກາຍ ຕິກຸຂຕຸຕຸ ສຸພຸພຜຸຜິຕໍ ອຸພຸພຜຸເຜຖາຕິ[3]. ເຕ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ກາຍໍ ປຕຸທຸມຕຸຕິກາຍ ຕິກຸຂຕຸຕຸ ສຸພຸພຜຸຜິຕໍ ອຸພຸພຜຸເຜຍຸຍໍ. ເຕ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ເຕເລນ ອພຸກລຸຊິຕຸວາ ສຸຂຸເມນ ຈຸຕຸເສນ ຕິກຸຂຕຸຕຸ ສຸປຸປໂຣຕໍ ກໂຣຖາຕິ ເຕ ຕໍ ປຸຣິສໍ ເຕເລນ ອພຸກລຸຊິຕຸວາ ສຸຂຸເມນ ຈຸຕຸເສນ ຕິກຸຂຕຸຕຸ ສຸປຸປໂຣຕໍ ກເຣຍຸຍໍ. ເຕ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ເກສມສຸສຸ ກປຸເປຖາຕິ. ເຕ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ເກສມສຸສຸ ກປຸເປຍຸຍໍ. ເຕ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ມຫຄຸພລຸຈ ມາລໍ ມຫຄຸພລຸຈ ວິເລປນໍ ມຫຄຸພານິ ຈ ວຕຸຖານິ ອຸປຫຣຖາຕິ. ເຕ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ມຫຄຸພລຸຈ ມາລໍ ມຫຄຸພລຸຈ ວິເລປນໍ ມຫຄຸພານິ ຈ ວຕຸຖານິ ອຸປຫເຣຍຸຍໍ. ເຕ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ 'ເສຍ ຫິ, ໂກ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ປາສາທໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ປລຸຈກາມຄຸຕານິ ອຸປຜຸກາເປຖາຕິ. ເຕ ຕໍ ປຸຣິສໍ ປາສາທໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ປລຸຈກາມຄຸຕານິ ອຸປຜຸກາເປຍຸຍໍ.

"ຕໍ ກີ ມລຸລສິ, ຣາຊລຸລ, ອປິ ນຸ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ສຸນຸຫາຕສຸສ ສຸວິລິຕຸຕສຸສ ສຸກປຸປິຕເກສມສຸສຸສຸສ ອາມຸກຸກມາລາກຣຕສຸສ ໂອທາຕວຕຸຖວສນສຸສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສຸສ ປລຸຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປຸປິຕສຸສ ສມງຄິກູຕສຸສ ປຣິຈາຣຍມານສຸສ ປຸນເທວ ຕສຸມີ ຄູຖກູເປ ນິມຸຊຊິຕຸກາມຕາ[4] ອສຸສາຕີ? "ໂນ

---

໑. ອຸປມາຍປິເຮກຈຸເຈ (ສີ, ສຸຍາ), ອຸປມາຍປີ ອິເຮກຈຸເຈ (ອິ)　　໓. ສສີສໂກ (ສຸຍາ)

໓. ສຸປຸປຜຸຜິຕໍ ອຸປຸປຜຸເຜຖາປີ (ກ)　　໔. ນິມຸຊຊິຕຸກາມຸຍຕາ (ສຸຍາ, ກ)

ທີທໍ, ໂພ ກສ຺ສປ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ອສຸຈິ, ໂພ ກສ຺ສປ, ຄູຖກູໂປ ອສຸຈິ ເຈວ ອສຸຈິສງ຺ຂາໂຕ ຈ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ຈ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘສງ຺ຂາໂຕ ຈ ເຊຄຸຈ຺ໂຉ ຈ ເຊຄຸຈ຺ຉສງ຺ຂາໂຕ ຈ ປຝິກູໂລ ຈ ປຝິກູລສງ຺ຂາໂຕ ຈາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊຄ຺ຄ, ມນຸສ຺ສາ ເທວານໍ ອສຸຈີ ເຈວ ອສຸຈິສງ຺ຂາຕາ ຈ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຘາ ຈ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘສງ຺ຂາຕາ ຈ, ເຊຄຸຈ຺ຉາ ຈ ເຊຄຸຈ຺ຉສງ຺ຂາຕາ ຈ, ປຝິກູລາ ຈ ປຝິກູລສງ຺ຂາຕາ ຈ. ໂຍຊນສຕໍ ໂຂ, ຣາຊຄ຺ຄ, ມນຸສ຺ສຄນ຺ໂຘ ເທເວ ອຸພ຺ພາຘຕິ. ກີ ປນ ເຕ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຄາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຝິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣຕາ ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຝິວິຣຕາ ອນກິຊ຺ຊາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ, ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາ ເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສ຺ສນ຺ຕິ 'ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຝານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ? ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊຄ຺ຄ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ 'ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຝານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

໔໑໖. "ກິຄ຺ຈາປິ ກວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຝານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຄ຺ຄ, ປຣິຍາໂຍ ฯເປฯ "ອຕ຺ຖິ, ໂພ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ ฯເປฯ ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ, ຣາຊຄ຺ຄາຕິ? "ອິຘ ເມ, ໂພ ກສ຺ສປ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຄາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຝິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊ-ປມາທຝ຺ຖານາ ປຝິວິຣຕາ, ເຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ອາພາຘິກາ ໂຫນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂິຕາ ພາຣ຺ຫຄິລານາ. ຍທາຫໍ ຊານາມິ 'ນ ທານິເມ ອິມມ຺ຫາ ອາພາຘາ ວຸຝ຺ຖຫິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ 'ສນ຺ຕິ ໂຂ, ໂພ, ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວໍວາທີໂນ ເອວໍທິຝ຺ກີໂນ ເຍ ເຕ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຝິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຝ຺ຖານາ ປຝິວິຣຕາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ ເທວານໍ ຕາວຕິສານໍ ສຫພ຺ຍຕນ຺ຕິ. ກວນ຺ໂຕ ໂຂ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຝິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຝ຺ຖານາ ປຝິວິຣຕາ. ສເຈ

ເຕສໍ ກວຕໍ ສມຕພຸຣາຫຸມຕານໍ ສຈຸຈໍ ວຈນໍ, ກວນຸໂຕ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊິສຸສນຸຕິ, ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພຸຍຕໍ. ສເຈ, ໂກ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍາຖ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພຸຍຕໍ, ເຍນ ເມ ອາຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈຍຸຍາຖ ອິຕິປິ ອຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຟານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ກວນຸໂຕ ໂຂ ປນ ເມ ສທຸຜາຍິກາ ປຈຸຈຍິກາ, ຍໍ ກວນຸເຕຫິ ທິຟຸກໍ, ຍຖາ ສາມໍ ທິຟຸກໍ ເອວເມຕໍ ກວິສຸສຕີຕິ. ເຕ ເມ 'ສາຜູຕິ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ເນວ ອາຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈນຸຕິ, ນ ປນ ທູຕໍ ປຫິຕນຸຕິ. ອຍມຸປິ ໂຂ, ໂກ ກສຸສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຟານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(໔) ຕາວຕິໍສເທວອຸປມາ

໔໑໗. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຄຸລ, ຕຸເລເວຕຸຖ ປຜິປຸຈຸຊິສຸສາມິ; ຍຖາ ເຕ ຂເມຍຸຍ, ຕຖາ ນໍ ພຸຍາກເຣຍຸຍາສິ. ຍໍ ໂຂ ປນ, ຣາຊຄຸລ, ມານຸສຸສກໍ ວສຸສສຕໍ, ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ[໑], ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕິໍສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ, ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈຸຊໂຣ, ເຕນ ສໍວຈຸຊເຣນ ທິພຸພໍ ວສຸສສຫສຸສໍ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ເຍ ເຕ ມິຕຸຕາມຈຸຈາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣຕາ ອທິນຸນາທານາ ປຜິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈຸຊາຈາຣາ ປຜິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊ-ປມາທຟຸການາ ປຜິວິຣຕາ, ເຕ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນາ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພຸຍຕໍ. ສເຈ ປນ ເຕສໍ ເອວໍ ກວິສຸສຕິ 'ຍາວ ມຍໍ ເທຸວ ວາ ຕີຕິ ວາ ຣຕຸຕິນຸທິວາ ທິພຸເພຫິ ປຌຸຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປຸປິຕາ ສມງຄີກູຕາ ປຣິຈາເຣມ, ອຖ ມຍໍ ປາຍາສິສຸສ ຣາຊຄຸລສຸສ ຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈຍຸຍາມ "ອິຕິປິ ອຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຟານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ອປິ ນຸ ເຕ ອາຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈຍຸຍໍ 'ອິຕິປິ ອຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຟານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂກ ກສຸສປ. ອປິ ຫິ ມຍໍ, ໂກ ກສຸສປ,

---

໑. ຣຕຸຕິທິໂວ (ກ)

ຈິຣໍ ກາລງກຕາປິ ກເວຍຍາມ. ໂກ ປເນຕໍ ໂກໂຕ ກສຸສປສຸສ ອາໂຣເຈຕິ 'ອຕຸຖິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາ 'ເອວໍທີຄາຍຸກາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາ. ນ ມຍໍ ໂກໂຕ ກສຸສປສຸສ ສທຸທຫາມ 'ອຕຸຖິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາ 'ເອວໍທີຄາຍຸກາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາຕິ.

(໕) ຊຈຸຈນຸຂອຸປມາ

໔໑໗. "ເສຍຸຍຖາປິ, ຣາຊຸຍຸຍ, ຊຈຸຈນຸໂຂ ປຸຣິໂສ ນ ປສຸເສຍຸຍ ກຕຸຫສຸການິ ຣູປານິ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ນີລການິ ຣູປານິ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ມຸຊິຄຸການິ[໑] ຣູປານິ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ສມວິສມໍ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ຕາຣການິ ຣູປານິ, ນ ປສຸເສຍຸຍ ຈນຸທິມສູຣິເຍ ໂສ ເອວໍ ວເທຍຸຍ 'ນຕຸຖິ ກຕຸຫສຸການິ ຣູປານິ, ນຕຸຖິ ກຕຸຫສຸການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ນີລການິ ຣູປານິ, ນຕຸຖິ ນີລການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນຕຸຖິ ປີຕການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນຕຸຖິ ໂລຫິຕການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ມຸຊິຄຸການິ ຣູປານິ, ນຕຸຖິ ມຸຊິຄຸການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ສມວິສມໍ, ນຕຸຖິ ສມວິສມສຸສ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ຕາຣການິ ຣູປານິ, ນຕຸຖິ ຕາຣການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ນຕຸຖິ ຈນຸທິມສູຣິຍາ, ນຕຸຖິ ຈນຸທິມສູຣິຍານໍ ທສຸສາວີ. ອຫເມຕໍ ນ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ນ ປສຸສາມິ, ຕສຸມາ ຕໍ ນຕຸຖີຕິ. ສມຸມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ຣາຊຸຍຸຍ, ວທມາໂນ ວເທຍຸຍາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂກ ກສຸສປ. ອຕຸຖິ ກຕຸຫສຸການິ ຣູປານິ, ອຕຸຖິ ກຕຸຫສຸການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ອຕຸຖິ ນີລການິ ຣູປານິ, ອຕຸຖິ ນີລການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ ຯເປຯ ອຕຸຖິ ສມວິສມໍ, ອຕຸຖິ ສມວິສມສຸສ ທສຸສາວີ. ອຕຸຖິ ຕາຣການິ ຣູປານິ, ອຕຸຖິ ຕາຣການໍ ຣູປານໍ ທສຸສາວີ. ອຕຸຖິ ຈນຸທິມສູຣິຍາ, ອຕຸຖິ ຈນຸທິມສູຣິຍານໍ ທສຸສາວີ. 'ອຫເມຕໍ ນ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ນ ປສຸສາມິ, ຕສຸມາ ຕໍ ນຕຸຖີຕິ. ນ ຫິ ໂສ, ໂກ ກສຸສປ, ສມຸມາ ວທມາໂນ ວເທຍຸຍາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ ຕຸວໍ, ຣາຊຸຍຸຍ, ຊຈຸຈນຸຂູປໂມ ມຸເຍ ປຜິກາສິ ຍໍ ມໍ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທສີ".

"ໂກ ປເນຕໍ ໂກໂຕ ກສຸສປສຸສ ອາໂຣເຈຕິ 'ອຕຸຖິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາ, 'ເອວໍທີຄາຍຸກາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາ? ນ ມຍໍ ໂກໂຕ ກສຸສປສຸສ ສທຸທຫາມ 'ອຕຸຖິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາ 'ເອວໍທີຄາຍຸກາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ ວາຕິ. "ນ ໂຂ,

---

໑. ມຸເຊຄຸການິ (ສຸຍາ)

ຣາຊລ຺ລ, ເອວໍ ປໂຣ ໂລໂກ ຫພ຺ກພ຺ໂພ, ຍຖາ ຕ຺ວໍ ມລ຺ລສິ ອິມິນາ ມໍສຈກ຺ຂຸນາ. ເຍ ໂຂ ເຕ ຣາຊລ຺ລ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອຣລ຺ລວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ ເສນາສນານິ ປຜິເສວນ຺ຕິ, ເຕ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໍ ວິໂສເຣນ຺ຕິ. ເຕ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຣນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ອິມໍ ເຈວ ໂລກໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ ປຣລ຺ຈ ສຕ຺ເຕ ຈ ໂອປປາຕິເກ. ເອວລ຺ຈ ໂຂ, ຣາຊລ຺ລ, ປໂຣ ໂລໂກ ຫພ຺ກພ຺ໂພ; ນເຕ຺ວວ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ມລ຺ລສິ ອິມິນາ ມໍສຈກ຺ຂຸນາ. ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊລ຺ລ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ 'ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຜານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

໔໑໙. "ກິລ຺ຈາປິ ກວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຜານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊລ຺ລ, ປຣິຍາໂຍ ฯເປฯ ອຕ຺ຖິ, ໂກ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ ฯເປฯ ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ, ຣາຊລ຺ລາຕິ? ອິຣາຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ປສ຺ສາມິ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ສີລວນ຺ເຕ ກລ຺ຍາຕຣມ຺ເມ ຊີວິຕຸກາເມ ອມຣິຕຸກາເມ ສຸຂກາເມ ທຸກ຺ຂປຜິກູເລ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ເອວໍ ໂຫຕິ ສເຈ ໂຂ ອິເມ ໂກນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕຣມ຺ມາ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ 'ອິໂຕ ໂນ ມຕານໍ ເສຍ຺ໂຍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ອິທານິ ເມ ໂກນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕຣມ຺ມາ ວິສໍ ວາ ຂາເທຍ຺ຍຸໍ, ສຕ຺ຖໍ ວາ ອາຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ອຸພ຺ພນ຺ຣິຕ຺ວາ ວາ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ, ປປາເຕ ວາ ປປເຕຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ອິເມ ໂກນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕຣມ຺ມາ ນ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ອິໂຕ ໂນ ມຕານໍ ເສຍ຺ໂຍ ກວິສ຺ສຕີຕິ, ຕສ຺ມາ ອິເມ ໂກນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕຣມ຺ມາ ຊີວິຕຸກາມາ ອມຣິຕຸກາມາ ສຸຂກາມາ ທຸກ຺ຂປຜິກູລາ (ອຕ຺ຕານໍ ນ ມາເຣນ຺ຕິ)[1]. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂກ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຜານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(໓) ຄພ຺ກິນິອຸປມາ

໔໒໐. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊລ຺ລ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເຣກຈ຺ເຈ ວິລ຺ລູ ປຸຣິສາ ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ກູຕປຸພ຺ພໍ, ຣາຊລ຺ລ, ອລ຺ລຕຣສ຺ສ

໑. ( ) ນຕ຺ຖິ (ສ຺ຍາ, ອິ)

ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ເທ຺ວ ປຊາປຕິໂຍ ອເຫສ຺ນ຺ ເອກິສ຺ສາ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ ທສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ວາ ທ຺ວາທສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ວາ, ເອກາ ຄພ຺ພິນີ ອຸປວິຊລ຺ລາ. ອຖ ໂຂ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກາລມກາສິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ມາຕວໂກ ມາຕຸສປຕ຺ຕິ[໑] ເອຕທໂວຈ 'ຍມິທ຺ໍ, ໂພຕິ, ຄນ຺ ວາ ຄລ຺ລ຺ ວາ ຣຊຕ຺ ວາ ຊາຕຣູປ຺ ວາ, ສພ຺ພ຺ ຕ຺ ມຍ຺ທ຺ໍ; ນຕ຺ຖິ ຕຸຍ຺ເຫຕ຺ຖ ກິລ຺ຈິ. ປິຕຸ ເມ[໓] ໂພຕິ, ທາຍຊ຺ຊ຺ ນິຍ຺ຍາເທຫີຕິ[໒]. ເອວ຺ ວຸຕ຺ເຕ ສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ຕ຺ ມາຕວກ຺ ເອຕທໂວຈ 'ອາຄເມຫິ ຕາວ, ຕາຕ, ຍາວ ວິຊາຍາມິ. ສເຈ ກຸມາຣໂກ ກວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສປິ ເອກເທໂສ ກວິສ຺ສຕິ; ສເຈ ກຸມາຣິກາ ກວິສ຺ສຕິ, ສາປິ ເຕ ໂອປໂກຄ຺ຄາ[໔] ກວິສ຺ສຕີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂສ ມາຕວໂກ ມາຕຸສປຕ຺ຕິ ເອຕທໂວຈ 'ຍມິທ຺ໍ, ໂພຕິ, ຄນ຺ ວາ ຄລ຺ລ຺ ວາ ຣຊຕ຺ ວາ ຊາຕຣູປ຺ ວາ, ສພ຺ພ຺ ຕ຺ ມຍ຺ທ຺ໍ; ນຕ຺ຖິ ຕຸຍ຺ເຫຕ຺ຖ ກິລ຺ຈິ. ປິຕຸ ເມ, ໂພຕິ, ທາຍຊ຺ຊ຺ ນິຍ຺ຍາເທຫີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ຕ຺ ມາຕວກ຺ ເອຕທໂວຈ 'ອາຄເມຫິ ຕາວ, ຕາຕ, ຍາວ ວິຊາຍາມິ. ສເຈ ກຸມາຣໂກ ກວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສປິ ເອກເທໂສ ກວິສ຺ສຕິ; ສເຈ ກຸມາຣິກາ ກວິສ຺ສຕິ ສາປິ ເຕ ໂອປໂກຄ຺ຄາ[໔] ກວິສ຺ສຕີຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂສ ມາຕວໂກ ມາຕຸສປຕ຺ຕິ ເອຕທໂວຈ 'ຍມິທ຺ໍ, ໂພຕິ, ຄນ຺ ວາ ຄລ຺ລ຺ ວາ ຣຊຕ຺ ວາ ຊາຕຣູປ຺ ວາ, ສພ຺ພ຺ ຕ຺ ມຍ຺ທ຺ໍ; ນຕ຺ຖິ ຕຸຍ຺ເຫຕ຺ຖ ກິລ຺ຈິ. ປິຕຸ ເມ, ໂພຕິ, ທາຍຊ຺ຊ຺ ນິຍ຺ຍາເທຫີຕິ.

"ອຖ ໂຂ ສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ສຕ຺ຖ຺ ຄເຫຕ຺ວາ ໂອວຣກ຺ ປວິສິຕ຺ວາ ອຸທຣ຺ ໂອປາເທສິ[໕] 'ຍາວ ວິຊາຍາມິ ຍທິ ວາ ກຸມາຣໂກ ຍທິ ວາ ກຸມາຣິກາຕິ. ສາ ອຕ຺ຕາໜ຺ ເຈວ ຊີວິຕລ຺ຈ ຄພ຺ກລ຺ຈ ສາປເຕຍ຺ຍລ຺ຈ ວິນາເສສິ ຍຖາ ຕ຺ ພາລາ ອພ຺ຍຕ຺ຕາ ອນຍພ຺ຍສນ຺ ອາປນ຺ນາ ອໂຍນິໂສ ທາຍຊ຺ຊ຺ ຄເວສນ຺ຕີ, ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວ຺, ຣາຊລ຺ລ, ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອນຍພ຺ຍສນ຺ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສສິ ອໂຍນິໂສ ປຣໂລກ຺ ຄເວສນ຺ໂຕ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ພາລາ ອພ຺ຍຕ຺ຕາ ອນຍພ຺ຍສນ຺ ອາປນ຺ນາ ອໂຍນິໂສ ທາຍຊ຺ຊ຺ ຄເວສນ຺ຕີ. ນ ໂຂ, ຣາຊລ຺ລ, ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕຄມ຺ມາ ອປກ຺ກ຺ ປຣິປາເຈນ຺ຕິ; ອປິ ຈ ປຣິປາກ຺ ອາຄເມນ຺ຕິ. ປຕ຺ທິຕາໜ຺ ອຕ຺ໂຖ ຫິ, ຣາຊລ຺ລ, ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາໜ຺ ສີລວນ຺ຕາໜ຺ ກລ຺ຍາຕຄມ຺ມາໜ຺ ຊີວິເຕນ.

---

໑. ມາຕຸສປຕ຺ຕິ (ສ຺ຍາ)
໒. ນິຍ຺ຍາເຕຫີຕິ (ສີ, ອິ)
໓. ປິຕຸ ເມ ສນ຺ຕໂກ (ສ຺ຍາ)
໔. ອຸປໂກຄ຺ຄາ (ສ຺ຍາ)
໕. ອຸປ຺ປເຕສິ (ສ຺ຍາ)

ຍຖາ ຍຖາ ໂຂ, ຣາຊຄ຺ຄ, ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕສມ຺ມາ ຈິຣໍ ທີຄມທ຺ທານໍ ຕິຄ຺ກນ຺ຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ພຫຸໍ ປຸລ຺ລໍ ປສວນ຺ຕິ, ພຫຸຊນຫິຕາຍ ຈ ປຜິປຊ຺ຊນ຺ຕິ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊຄ຺ຄ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ 'ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຖານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

໔໗໑. "ກິລ຺ຈາປິ ກວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຖານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. "ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຄ຺ຄ, ປຣິຍາໂຍ ຯເປຯ ອຕ຺ຖິ, ໂກ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ ຯເປຯ ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ, ຣາຊຄ຺ຄາຕິ? "ອິທ ເມ, ໂກ ກສ຺ສປ, ປຸຣິສາ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ຕິ 'ອຍໍ ເຕ ກນ຺ເຕ ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ; ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສີ, ຕໍ ທຕ຺ຫໍ ປເຕທີຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ເຕນ ຫິ, ໂກ, ອິມໍ ປຸຣິສໍ ຊີວນ຺ຕໍເຍວ ກຸມ຺ກິຍາ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ອລ຺ເລນ ຈມ຺ເມນ ໂອນນ຺ຣິຕ຺ວາ ອລ຺ລາຍ ມຕ຺ຕິກາຍ ພຫລາວເລປນໍ[1] ກຣິຕ຺ວາ ອຸທ຺ທນໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຄ຺ຄີ ເທຖາຕິ. ເຕ ເມ 'ສາທູຕິ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຊີວນ຺ຕໍເຍວ ກຸມ຺ກິຍາ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ອລ຺ເລນ ຈມ຺ເມນ ໂອນນ຺ຣິຕ຺ວາ ອລ຺ລາຍ ມຕ຺ຕິກາຍ ພຫລາວເລປນໍ ກຣິຕ຺ວາ ອຸທ຺ທນໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຄ຺ຄີ ເທນ຺ຕິ. ຍທາ ມຍໍ ຊານາມ 'ກາລງ຺ກໂຕ ໂສ ປຸຣິໂສຕິ, ອຖ ນໍ ກຸມ຺ກິ ໂອໂຣເປຕ຺ວາ ອຸພ຺ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ສຕິກໍ ນິລ຺ໂລເກມ[2] 'ອປ຺ເປວ ນາມສ຺ສ ຊີວໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາຕິ. ເນວສ຺ສ ມຍໍ ຊີວໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ປສ຺ສາມ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂກ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຖານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(ກ) ສຸປິນກອຸປມາ

໔໗໔. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຄ຺ຄ, ຕລ຺ເລເວຕ຺ຖ ປຜິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ, ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ອກິຊານາສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຄ຺ຄ, ທິວາ ເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ ສຸປິນກໍ ປສ຺ສິຕາ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ກູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕີຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ? "ອກິຊານາມຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ທິວາເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ

---

໑. ພຫລວິເລປນໍ (ສ຺ຍາ, ກ)　　໔. ວິໂລເກມ (ສ຺ຍາ)

สុປិນກំ ປສຸສិຕາ ອາຣາມຣាមເໝຍຍກំ ວນຣាមເໝຍຍກំ ភូមិຣាមເໝຍຍກំ ໂປກຸខຣណີຣាមເໝຍຍກនុតិ. "ຣກុខនុតិ តំ ຕມុហិ ສມເຍ ឧុឧុឧាបិ ວាມនកាបិ វេលាសិកាបិ[1] ໂកមារិកាបីតិ? "ເອວំ, ໂភ ກສຸສປ, ຣກុខនុតិ មំ ຕມុហិ ສມເຍ ឧុឧុឧាបិ ວាມនកាបិ វេលាសិកាបិ[1] ໂកមារិកាបីតិ. "ອបិ នុ ຕາ ຕុយុហំ ឱិវំ ປសុសនុតិ ປវិសនុតំ វា និកុខមនុតំ វាតិ? "ໂນ ហិទំ, ໂភ ກສຸສປ". "ຕາ ហិ នាម, ຣាឧញ, ຕុយុហំ ឱិវនុតសុស ឱិវនុតិយា ឱិវំ ន ປសុសិសុសនុតិ ປវិសនុតំ វា និកុខមនុតំ វា. កឹ ປນ ຕុវំ កាលង្កតសុស ឱិវំ ປសុសិសុសសិ ປវិសនុតំ វា និកុខមនុតំ វា. ອិមិនាបិ ខោ តេ, ຣាឧញ, ປរិយាយេន ເອວំ ໂហតុ "ອិតិបិ ອតុថិ ປរោ លោកោ, ອតុថិ សតុតា ໂອປបាតិកា, ອតុថិ សុកតទុកកដានំ កមុមានំ ផលំ វិបាកោតិ.

໔໔໓. "កិញុចាបិ ភវំ ກສຸສໂປ ເອວມាហ, អថ ខោ ເອວំ មេ ເອតុថ ໂហតិ 'ອិតិបិ នតុថិ ປរោ លោកោ, នតុថិ សតុតា ໂອປបាតិកា, នតុថិ សុកតទុកកដានំ កមុមានំ ផលំ វិបាកោតិ. "ອតុថិ ປន, ຣាឧញ, ປរិយាយោ ។ប។ "ອតុថិ, ໂភ ກສຸສປ, ປរិយាយោ ។ប។ យថា កថំ វិយ ຣាឧញាតិ? "ອិធ មេ, ໂភ ກສຸສປ, ປុរិសា ໂចរំ ອាគុចារឹ គហេតុវា ທសុសេនុតិ 'ອយំ តេ ភនុតេ ໂចរោ ອាគុចារី; ອិមសុស យំ ອិចុឆសិ, តំ ທណុឌំ ປណេហីតិ. តុយាហំ ເອວំ វទាមិ 'តេន ហិ, ໂភ, ອិមំ ປុរិសំ ឱិវនុតំយេវ តុលាយ តុលេតុវា ឱិយាយ ອនសុសាសកំ មារេតុវា ປុនទេវ តុលាយ តុលេថាតិ. តេ មេ 'សាធូតិ ປដិសុសុតុវា តំ ປុរិសំ ឱិវនុតំយេវ តុលាយ តុលេតុវា ឱិយាយ ອនសុសាសកំ មារេតុវា ປុនទេវ តុលាយ តុលេនុតិ. យទា ໂស ឱិវតិ, តទា លហុតរោ ច ໂហតិ មុទុតរោ ច កមុមញុញតរោ ច. យទា ປន ໂស កាលង្កតោ ໂហតិ តទា គរុតរោ ច ໂហតិ ປតុថិនុនតរោ ច ອកមុមញុញតរោ ច. ອយមុបិ ខោ, ໂភ ກສຸສປ, ປរិយាយោ, យេន មេ ປរិយាយេន ເອວំ ໂហតិ 'ອិតិបិ នតុថិ ປរោ លោកោ, នតុថិ សតុតា ໂອປបាតិកា, នតុថិ សុកតទុកកដានំ កមុមានំ ផលំ វិបាកោតិ.

(៧) សនុតតុតអយោគុឡុបមា

໔໔໔. "តេន ហិ, ຣាឧញ, ອុបមំ តេ ករិសុសាមិ. ອុបមាយ មិធេកចេ វិញុញូ ປុរិសា ភាសិតសុស ອតុថំ ອាឧាននុតិ. សេយុយថាបិ, ຣាឧញ, ປុរិសោ ທិវសំ

---

1. ເຈລາວິກາປີ (ສຸຍາ), ເກຣາຍິກາປີ (ສີ)

ສນ຺ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຄຸຬໍ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິຠູຕໍ ຕຸລາຍ ຕຸເລຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ອປເຣນ ສມເຍນ ສີຕໍ ນິພ຺ພຸຕໍ ຕຸລາຍ ຕຸເລຍ຺ຍ. ກທາ ນຸ ໂຂ ໂສ ອໂຍຄຸໂຬ ລຫຸຕໂຣ ວາ ໂຫຕິ ມຸທຸຕໂຣ ວາ ກມ຺ມຎ຺ຎຕໂຣ ວາ, ຍທາ ວາ ອາທິຕ຺ໂຕ ສມ຺ປຊ຺ຊລິໂຕ ສໂຊຕິຠູໂຕ, ຍທາ ວາ ສີໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕຕິ? “ຍທາ ໂສ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ອໂຍຄຸໂຬ ເຕໂຊສຫຄໂຕ ຈ ໂຫຕິ ວາໂຍສຫຄໂຕ ຈ ອາທິຕ຺ໂຕ ສມ຺ປຊ຺ຊລິໂຕ ສໂຊຕິຠູໂຕ, ຕທາ ລຫຸຕໂຣ ຈ ໂຫຕິ ມຸທຸຕໂຣ ຈ ກມ຺ມຎ຺ຎຕໂຣ ຈ. ຍທາ ປນ ໂສ ອໂຍຄຸໂຬ ເນວ ເຕໂຊສຫຄໂຕ ໂຫຕິ ນ ວາໂຍສຫຄໂຕ ສີໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ, ຕທາ ຄຣຸຕໂຣ ຈ ໂຫຕິ ປຕ຺ຖິນ຺ນຕໂຣ ຈ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕໂຣ ຈາຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊຎ຺ຎ, ຍທາຍໍ ກາໂຍ ອາຍຸສຫຄໂຕ ຈ ໂຫຕິ ອຸສ຺ມາສຫຄໂຕ ຈ ວິຎ຺ຎາຓ-ສຫຄໂຕ ຈ, ຕທາ ລຫຸຕໂຣ ຈ ໂຫຕິ ມຸທຸຕໂຣ ຈ ກມ຺ມຎ຺ຎຕໂຣ ຈ. ຍທາ ປນາຍໍ ກາໂຍ ເນວ ອາຍຸສຫຄໂຕ ໂຫຕິ ນ ອຸສ຺ມາສຫຄໂຕ ນ ວິຎ຺ຎາຓສຫຄໂຕ ຕທາ ຄຣຸຕໂຣ ຈ ໂຫຕິ ປຕ຺ຖິນ຺ນຕໂຣ ຈ ອກມ຺ມຎ຺ຎຕໂຣ ຈ. ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ ‘ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

໔໘໕. “ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. “ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປຣິຍາໂຍ ໆເປໆ ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ ໆເປໆ ຍຖາ ຠວໍ ວິຍ ຣາຊຎ຺ຎາຕິ? “ອິທ ເມ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຸຣິສາ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ‘ອຍໍ ເຕ ຠນ຺ເຕ ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ; ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຫີຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ ‘ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ອິມໍ ປຸຣິສໍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ຉວິຎ຺ຈ ຈມ຺ມຎ຺ຈ ມໍສຎ຺ຈ ນ຺ຫາຣຸຎ຺ຈ ອຏ຺ຖິຎ຺ຈ ອຏ຺ຖິມິຎ຺ຊຎ຺ຈ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຖ, ອປ຺ເປວ ນາມສ຺ສ ຊີວໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາຕິ. ເຕ ເມ ‘ສາຘູຕິ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ຉວິຎ຺ຈ ໆເປໆ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປນ຺ຕິ. ຍທາ ໂສ ອາມໂຕ ໂຫຕິ, ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ ‘ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ອິມໍ ປຸຣິສໍ ອຸຕ຺ຕານໍ ນິປາເຕຖ, ອປ຺ເປວ ນາມສ຺ສ ຊີວໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາຕິ. ເຕ ຕໍ ປຸຣິສໍ ອຸຕ຺ຕານໍ ນິປາເຕນ຺ຕິ. ເນວສ຺ສ ມຍໍ ຊີວໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ປສ຺ສາມ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ ‘ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ອິມໍ ປຸຣິສໍ ອວກຸຊ຺ຊໍ ນິປາເຕຖ... ປສ຺ເສນ ນິປາເຕຖ... ທຸຕິເຍນ ປສ຺ເສນ ນິປາເຕຖ... ອຸທ຺ຘໍ ຖເປຖ... ໂອມຸທ຺ຘກໍ ຖເປຖ... ປາຓິນາ

ອາໂກເຜຖ... ເລຫຸທຸນາ ອາໂກເຜຖ... ທຕຸເທນ ອາໂກເຜຖ... ສຕຸເຖນ ອາໂກເຜຖ... ໂອຂຸນາຖ ສນຸຂຸນາຖ ນິຫຸຂຸນາຖ, ອປຸເປວ ນາມສຸສ ຊີວໍ ນິກຸຂມນຸຕໍ ປສຸເສຍຸຍາມາຕິ. ເຕ ຕໍ ປຸຣິສໍ ໂອຂຸນນຸຕິ ສນຸຂຸນນຸຕິ ນິຫຸຂຸນນຸຕິ. ເນວສຸສ ມຍໍ ຊີວໍ ນິກຸຂມນຸຕໍ ປສຸສາມ. ຕສຸສ ຕເທວ ຈກຸຂຸ ໂຫຕິ ເຕ ຣູປາ, ຕຍຸຈາຍຕນໍ ນປຸປຜິສໍເວເທຕິ. ຕເທວ ໂສຕໍ ໂຫຕິ ເຕ ສທຸທາ, ຕຍຸຈາຍຕນໍ ນປຸປຜິສໍເວເທຕິ. ຕເທວ ຄານໍ ໂຫຕິ ເຕ ຄນຸຊາ, ຕຍຸຈາຍຕນໍ ນປຸປຜິສໍເວເທຕິ. ສາວ ຊິວຸຫາ ໂຫຕິ ເຕ ຣສາ, ຕຍຸຈາຍຕນໍ ນປຸປຜິສໍເວເທຕິ. ເສຸວວ ກາໂຍ ໂຫຕິ ເຕ ໂຜຜຸກພຸພາ, ຕຍຸຈາຍຕນໍ ນປຸປຜິສໍເວເທຕິ. ອຍມຸປິ ໂຂ, ໂພ ກສຸສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຕານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

(໘) ສງຸຂຂມອຸປມາ

໔໔໒. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຸຍຸຍ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສຸສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເຄກຈຸເຈ ວິຍຸຍູ ປຸຣິສາ ກາສິຕສຸສ ອຕຸຖໍ ອາຊານນຸຕິ ພູຕປຸພຸພໍ, ຣາຊຸຍຸຍ, ອຍຸຍຕໂຣ ສງຸຂຂໂມ ສງຸຂໍ ອາທາຍ ປຈຸຈນຸຕິມໍ ຊນປທໍ ອຄມາສິ. ໂສ ເຍນ ອຍຸຍຕໂຣ ຄາໂມ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ມຊຸເຊ ຄາມສຸສ ຖິໂຕ ຕິກຸຂຕຸຕໍ ສງຸຂໍ ອຸປລາເປຕຸວາ ສງຸຂໍ ກູມິຍໍ ນິກຸຂິປິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ, ຣາຊຸຍຸຍ, ເຕສໍ ປຈຸຈນຸຕຊນປທານໍ[1] ມນຸສຸສານໍ ເອຕທໂຫສິ 'ອມຸໂພ ກສຸສ ນຸ ໂຂ[2] ເອໂສ ສທຸໂທ ເອວໍຣຊນີໂຍ ເອວໍກມນີໂຍ ເອວໍມທນີໂຍ ເອວໍພນຸຂນີໂຍ ເອວໍມຸຈຸຊນີໂຍຕິ. ສນຸນິປຕິຕຸວາ ຕໍ ສງຸຂຂມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອມຸໂພ, ກສຸສ ນຸ ໂຂ ເອໂສ ສທຸໂທ ເອວໍຣຊນີໂຍ ເອວໍກມນີໂຍ ເອວໍມທນີໂຍ ເອວໍພນຸຂນີໂຍ ເອວໍມຸຈຸຊນີໂຍຕິ. 'ເອໂສ ໂຂ, ໂພ, ສງຸໂຂ ນາມ ຍສຸເສໂສ ສທຸໂທ ເອວໍຣຊນີໂຍ ເອວໍກມນີໂຍ ເອວໍມທນີໂຍ ເອວໍພນຸຂນີໂຍ ເອວໍມຸຈຸຊນີໂຍຕິ. ເຕ ຕໍ ສງຸຂໍ ອຸຕຸຕານໍ ນິປາເຕສຸໍ 'ວເທຫິ, ໂພ ສງຸຂ, ວເທຫິ, ໂພ ສງຸຂາຕິ. ເນວ ໂສ ສງຸໂຂ ສທຸທມກາສິ. ເຕ ຕໍ ສງຸຂໍ ອວກຸຊຸຊໍ ນິປາເຕສຸໍ, ປສຸເສນ ນິປາເຕສຸໍ, ທຸຕິເຍນ ປສຸເສນ ນິປາເຕສຸໍ, ອຸທຸຂໍ ກເປສຸໍ, ໂອມຸທຸຂກໍ ກເປສຸໍ, ປາຕິນາ ອາໂກເຜສຸໍ, ເລຫຸທຸນາ ອາໂກເຜສຸໍ, ທຕຸເທນ ອາໂກເຜສຸໍ,

---

໑. ປຈຸຈນຸຕຊານໍ (ສີ)

໔. ເອຕທໂຫສີ "ກິສຸສ ນຸ ໂຂ (ອິ)

ສຕ຺ເຖນ ອາໂກເຜສຸໍ, ໂອຘຸນີສຸ ສນ຺ຘຸນີສຸ ນິທ຺ຘຸນີສຸ ‘ວເທຫິ, ໂຠ ສງ຺ຂ, ວເທຫິ, ໂຠ ສງ຺ຂາຕິ. ເນວ ໂສ ສງ຺ໂຂ ສທ຺ທມກາສິ.

“ອຖ ໂຂ, ຣາຊຸຎ຺ຎ, ຕສ຺ສ ສງ຺ຂຘມສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘ຍາວ ພາລາ ອິເມ ປຈ຺ຈນ຺ຕຊນປທາມນຸສ຺ສາ, ກຖຎ຺ຫິ ນາມ ອໂຍນິໂສ ສງ຺ຂສທ຺ທໍ ຄເວສິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເຕສໍ ເປກ຺ຂມານານໍ ສງ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ສງ຺ຂໍ ອຸປລາເປຕ຺ວາ ສງ຺ຂໍ ອາທາຍ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ, ຣາຊຸຎ຺ຎ, ເຕສໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕຊນປທານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ເອຕທໂຫສິ ‘ຍທາ ກິຣ, ໂຠ, ອຍໍ ສງ຺ໂຂ ນາມ ປຸຣິສສຫຄໂຕ ຈ ໂຫຕິ ວາຍາມສຫຄໂຕ[໑] ຈ ວາຍຸສຫຄໂຕ ຈ, ຕທາຍໍ ສງ຺ໂຂ ສທ຺ທໍ ກໂຣຕິ, ຍທາ ປນາຍໍ ສງ຺ໂຂ ເນວ ປຸຣິສສຫຄໂຕ ໂຫຕິ ນ ວາຍາມສຫຄໂຕ ນ ວາຍຸສຫຄໂຕ, ນາຍໍ ສງ຺ໂຂ ສທ຺ທໍ ກໂຣຕີຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊຸຎ຺ຎ, ຍທາຍໍ ກາໂຍ ອາຍຸສຫຄໂຕ ຈ ໂຫຕິ ອຸສ຺ມາສຫຄໂຕ ຈ ວິຎ຺ຎາຓສຫຄໂຕ ຈ, ຕທາ ອຠິກ຺ກມຕິປິ ປຜິກ຺ກມຕິປິ ຕິຜ຺ຖຕິປິ ນິສີທຕິປິ ເສຍ຺ຍມ຺ປິ ກປ຺ເປຕິ, ຈກ຺ຂຸນາປິ ຣູປໍ ປສ຺ສຕິ, ໂສເຕນປິ ສທ຺ທໍ ສຸຓາຕິ, ຆາເນນປິ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍຕິ, ຊິວ຺ຫາຍປິ ຣສໍ ສາຍຕິ, ກາເຍນປິ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພໍ ຜຸສຕິ, ມນສາປິ ຘມ຺ມໍ ວິຊານາຕິ. ຍທາ ປນາຍໍ ກາໂຍ ເນວ ອາຍຸສຫຄໂຕ ໂຫຕິ, ນ ອຸສ຺ມາສຫຄໂຕ, ນ ວິຎ຺ຎາຓສຫຄໂຕ, ຕທາ ເນວ ອຠິກ຺ກມຕິ ນ ປຜິກ຺ກມຕິ ນ ຕິຜ຺ຖຕິ ນ ນິສີທຕິ ນ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ, ຈກ຺ຂຸນາປິ ຣູປໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ໂສເຕນປິ ສທ຺ທໍ ນ ສຸຓາຕິ, ຆາເນນປິ ຄນ຺ຘໍ ນ ຆາຍຕິ, ຊິວ຺ຫາຍປິ ຣສໍ ນ ສາຍຕິ, ກາເຍນປິ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພໍ ນ ຜຸສຕິ, ມນສາປິ ຘມ຺ມໍ ນ ວິຊານາຕິ. ອິມິນາປິ ໂຂ ເຕ, ຣາຊຸຎ຺ຎ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ ‘ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ[໔].

໔໔໗. “ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. “ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຸຎ຺ຎ, ປຣິຍາໂຍ ຯເປຯ ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ ຯເປຯ ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ ຣາຊຸຎ຺ຎາຕິ? “ອິຘ ເມ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຸຣິສາ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣີ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ‘ອຍໍ ເຕ ຠນ຺ເຕ ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ, ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຫີຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ ‘ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ອິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຉວີ ຉິນ຺ທຖ, ອປ຺ເປວ ນາມສ຺ສ ຊີວໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາຕິ. ເຕ ຕສ຺ສ

---

໑. ວາໂຍສຫຄໂຕ (ສ຺ຍາ)		໔. ວິປາໂກຕິ. ປກ຺ມກາຕວາຣໍ (ສ຺ຍາ)

ປຸຣິສສ຺ສ ຄວີ ຄິນ຺ທນ຺ຕິ. ເນວສ຺ສ ມຍໍ ຊີວໍ ປສ຺ສາມ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ເຕນ ຫິ, ໂພ, ອິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຈມ຺ມໍ ຄິນ຺ທຖ, ມໍສໍ ຄິນ຺ທຖ, ນ຺ຫາຣຸໍ ຄິນ຺ທຖ, ອຊ຺ກີ ຄິນ຺ທຖ, ອຊ຺ກິມິຄ຺ຊໍ ຄິນ຺ທຖ, ອປ຺ເປວ ນາມສ຺ສ ຊີວໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາຕິ. ເຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ກິມິຄ຺ຊໍ ຄິນ຺ທນ຺ຕິ, ເນວສ຺ສ ມຍໍ ຊີວໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂພ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຖານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ.

ອຄ຺ຄິກຊຖິລອຸປມາ

໔໔໗. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຖ຺ຖ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເທກຈ຺ເຈ ວິຄ຺ຄູ ປຸຣິສາ ການິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ພູຕປຸພ຺ພໍ, ຣາຊຖ຺ຖ, ອຄ຺ຄິຕໂຣ ອຄ຺ຄິໂກ ຊຖິໂລ ອຣຄ຺ຄາຍຕເນ ປຕ຺ຕກຸຖິຍາ ສມ຺ມຕີ[໑]. ອຖ ໂຂ, ຣາຊຖ຺ຖ, ອຄ຺ຄິຕໂຣ ຊນປເທ ສຕ຺ໂຖ[໒] ວຸຊ຺ການິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ສຕ຺ໂຖ[໓] ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິກສ຺ສ ຊຖິລສ຺ສ ອສ຺ສມສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ເອກຣຕ຺ຕີ ວສິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ, ຣາຊຖ຺ຖ, ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິກສ຺ສ ຊຖິລສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ໂສ ສຕ຺ຖວາໂສ ເຕນຸປສ຺ງກເມຍ຺ຍໍ, ອປ຺ເປວ ນາເມຕ຺ຖ ກິຄ຺ຈິ ອຸປກຣຕໍ ອທິຄຈ຺ເຄຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ອຄ຺ຄິໂກ ຊຖິໂລ ກາລສ຺ເສວ ວຸຊ຺ກາຍ ເຍນ ໂສ ສຕ຺ຖວາໂສ ເຕນຸປສ຺ງກມິ; ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ອທ຺ທສ ຕສ຺ມີ ສຕ຺ຖວາເສ ທຫຣໍ ກຸມາຣໍ ມນ຺ທໍ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກໍ ຄຫ຺ທິຕໍ. ທິສ຺ວານສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ເມ ຕໍ ປຕິຣູປໍ ຍໍ ເມ ເປກ຺ຂມານສ຺ສ ມນຸສ຺ສພູໂຕ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍ; ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ທາຣກໍ ອສ຺ສມໍ ເນຕ຺ວາ ອາປາເທຍ຺ຍໍ ໂປເສຍ຺ຍໍ ວທ຺ເຄຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ອຄ຺ຄິໂກ ຊຖິໂລ ຕໍ ທາຣກໍ ອສ຺ສມໍ ເນຕ຺ວາ ອາປາເທສິ ໂປເສສິ ວທ຺ເຄສິ. ຍທາ ໂສ ທາຣໂກ ທສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ວາ ໂຫຕິ[໔] ທ຺ວາທສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ວາ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິກສ຺ສ ຊຖິລສ຺ສ ຊນປເທ ກຄ຺ຈິເທວ ກຣຕີຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ອຄ຺ຄິໂກ ຊຖິໂລ ຕໍ ທາຣກໍ ເອຕທໂວຈ 'ອິຈ຺ຄາມຫໍ, ຕາຕ, ຊນປທໍ[໕] ຄນ຺ຕຸໍ; ອຄ຺ຄີ, ຕາຕ, ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສິ. ມາ ຈ ເຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາຍິ. ສເຈ ຈ ເຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ອຍໍ ວາສີ ອິມານິ

---

໑. ວສຕິ (ສີ, ອິ)

໒. ສຕ຺ໂຖ ຊນປທປເທສາ (ສີ), ຊນປໂທ ສຕ຺ຖວາໂສ (ສ຺ຍາ), ຊນປທປເທໂສ (ອິ)

໓. ສຕ຺ຖວາໂສ (ສ຺ຍາ)

໔. ອໂຫສິ (?)

໕. ນຄຣໍ (ກ)

ກຏ຺ຐານິ ອິທໍ ອຣຓິສຫິຕໍ, ອຄ຺ຄິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ອຄ຺ຄິໂກ ຊຏິໂລ ຕໍ ທາຣກໍ ເອວໍ ອນຸສາສິຕ຺ວາ ຊນປທໍ ອຄມາສິ. ຕສ຺ສ ຂິຑ຺ຑາປສຸຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາຍິ.

“ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ທາຣກສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘ປິຕາ ໂຂ ມໍ ເອວໍ ອວຈ “ອຄ຺ຄິໍ, ຕາຕ, ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສິ. ມາ ຈ ເຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາຍິ. ສເຈ ຈ ເຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ອຍໍ ວາສີ ອິມານິ ກຏ຺ຐານິ ອິທໍ ອຣຓິສຫິຕໍ, ອຄ຺ຄິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສີຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ອຄ຺ຄິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ທາຣໂກ ອຣຓິສຫິຕໍ ວາສິຍາ ຕຈ຺ຉິ ‘ອປ຺ເປວ ນາມ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ. ເນວ ໂສ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ຉິ. ອຣຓິສຫິຕໍ ທ຺ວິຘາ ຜາເລສິ, ຕິຘາ ຜາເລສິ, ຈຕຸຘາ ຜາເລສິ, ປຌ຺ຈຘາ ຜາເລສິ, ທສຘາ ຜາເລສິ, ສຕຘາ[໑] ຜາເລສິ, ສກລິກໍ ສກລິກໍ ອກາສິ, ສກລິກໍ ສກລິກໍ ກຣິຕ຺ວາ ອຸທຸກ຺ຂເລ ໂກຏ຺ເຏສິ, ອຸທຸກ຺ຂເລ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ມຫາວາເຕ ໂອປຸນິ[໔] ‘ອປ຺ເປວ ນາມ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ. ເນວ ໂສ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ຉິ.

“ອຖ ໂຂ ໂສ ອຄ຺ຄິໂກ ຊຏິໂລ ຊນປເທ ຕໍ ກຣຓີຍໍ ຕີເຣຕ຺ວາ ເຍນ ສໂກ ອສ຺ສໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ທາຣກໍ ເອຕທໂວຈ ‘ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຕາຕ, ອຄ຺ຄິ ນ ນິພ຺ພຸໂຕຕິ? ‘ອິທ ເມ, ຕາຕ, ຂິຑ຺ຑາປສຸຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາຍິ. ຕສ຺ສ ເມ ເອຕທໂຫສິ “ປິຕາ ໂຂ ມໍ ເອວໍ ອວຈ ອຄ຺ຄິໍ, ຕາຕ, ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສິ. ມາ ຈ ເຕ, ຕາຕ, ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາຍິ. ສເຈ ຈ ເຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ອຍໍ ວາສີ ອິມານິ ກຏ຺ຐານິ ອິທໍ ອຣຓິສຫິຕໍ, ອຄ຺ຄິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສີຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ອຄ຺ຄິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຕາຕ, ອຣຓິສຫິຕໍ ວາສິຍາ ຕຈ຺ຉິໍ “ອປ຺ເປວ ນາມ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ. ເນວາຫໍ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ຉິໍ. ອຣຓິສຫິຕໍ ທ຺ວິຘາ ຜາເລສິໍ, ຕິຘາ ຜາເລສິໍ, ຈຕຸຘາ ຜາເລສິໍ, ປຌ຺ຈຘາ ຜາເລສິໍ, ທສຘາ ຜາເລສິໍ, ສຕຘາ ຜາເລສິໍ, ສກລິກໍ ສກລິກໍ ອກາສິໍ, ສກລິກໍ ສກລິກໍ ກຣິຕ຺ວາ ອຸທຸກ຺ຂເລ ໂກຏ຺ເຏສິໍ, ອຸທຸກ຺ຂເລ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ມຫາວາເຕ ໂອປຸນິໍ ອປ຺ເປວ ນາມ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ. ເນວາຫໍ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ຉິນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິກສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘ຍາວ ພາໂລ ອຍໍ ທາຣໂກ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ, ກຖຌ຺ຫິ ນາມ ອໂຍນິໂສ ອຄ຺ຄິໍ ຄເວສິສ຺ສຕີຕິ. ຕສ຺ສ ເປກ຺ຂມານສ຺ສ ອຣຓິສຫິຕໍ

---

໑. ວີສຕິຘາ (ສຸຍາ)　　໔. ໂອຜຸນິ (ສຸຍາ, ກ)

ຄເຫຕ຺ວາ ອຄ຺ຄີ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ທາຣກໍ ເອຕທໂວຈ 'ເອວໍ ໂຂ, ຕາຕ, ອຄ຺ຄີ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ. ນ ເຕ຺ວວ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອໂຍນິໂສ ອຄ຺ຄີ ຄເວສີຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຍ຺ຍ, ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອໂຍນິໂສ ປຣໂລກໍ ຄເວສິສ຺ສສິ. ປຜິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຍ຺ຍ, ປາປກໍ ທິຍ຺ກິຄຕໍ, ປຜິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຍ຺ຍ, ປາປກໍ ທິຍ຺ກິຄຕໍ, ມາ ເຕ ອໂຫສິ ທີຘຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທ຺ກ຺ຂາຍາຕິ.

໔໔໙. "ກິຍ຺ຈາປິ ກາວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເນວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ອິທໍ ປາປກໍ ທິຍ຺ກິຄຕໍ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ໍ. ຣາຊາປິ ມໍ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຊານາຕິ ຕິໂຣຣາຊາໂນປິ 'ປາຍາສິ ຣາຊຍ຺ໂຍ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຍ຺ກີ "ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສ຺ກຕທ຺ກ຺ກຜານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ສຈາຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ອິທໍ ປາປກໍ ທິຍ຺ກິຄຕໍ ປຜິນິສ຺ສຊ຺ຊິສ຺ສາມິ, ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ເມ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ຍາວ ພາໂລ ປາຍາສິ ຣາຊຍ຺ໂຍ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ທ຺ຄ຺ຄຫິຕຄາຫີຕິ. ໂກເປນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ມກ຺ເຂນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ປລາເສນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມີຕິ.

ເທ຺ວ ສຕ຺ຖວາຫອຸປມາ

໔໕໐. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຍ຺ຍ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເຣກ຺ເຈ ວິຍ຺ຍູ ປຸຣິສາ ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ກູຕປ຺ພ຺ພໍ, ຣາຊຍ຺ຍ, ມຫາສກຜ-ສຕ຺ໂຖ ສກຜສຫສ຺ສໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ຊນປທາ ປຈ຺ຊິມໍ ຊນປທໍ ອຄມາສິ. ໂສ ເຍນ ເຍນ ຄຈ຺ຊິ, ຂິປ຺ປໍເຍວ ປຣິຍາທິຍຕິ ຕິຕກຍ຺ໂກທກໍ ຫຣິຕກປຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມິ ໂຂ ປນ ສຕ຺ເຖ ເທ຺ວ ສຕ຺ຖວາຫາ ອເຫສ຺ໍ ເອໂກ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ສກຜສຕານໍ, ເອໂກ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ສກຜສຕານໍ. ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ສຕ຺ຖວາຫານໍ ເອຕທໂຫສິ 'ອຍໍ ໂຂ ມຫາສກຜສຕ຺ໂຖ ສກຜສຫສ຺ສໍ; ເຕ ມຍໍ ເຍນ ເຍນ ຄຈ຺ຊາມ, ຂິປ຺ປເມວ ປຣິຍາທິຍຕິ ຕິຕກຍ຺ໂກທກໍ ຫຣິຕກປຕ຺ຕໍ. ຍໍນູນ ມຍໍ ອິມໍ ສຕ຺ຖໍ ທ຺ວິຘາ ວິກເຊຍ຺ຍາມ ເອກໂຕ ປຍ຺ຈ ສກຜສຕານິ ເອກໂຕ ປຍ຺ຈ ສກຜສຕານີຕິ. ເຕ ຕໍ ສຕ຺ຖໍ ທ຺ວິຘາ ວິກຊິສ຺[1] ເອກໂຕ ປຍ຺ຈ ສກຜສຕານິ, ເອກໂຕ ປຍ຺ຈ ສກຜສຕານິ. ເອໂກ ສຕ຺ຖວາໂຫ ພຫຸ໌ ຕິຕຍ຺ຈ ກຍ຺ກຍ຺ຈ ອຸທກຍ຺ຈ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປສິ[2]. ທ຺ວີຫຕີຫປຍາໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ສຕ຺ໂຖ ອທ຺ທສ ປຸຣິສໍ ກາຊໍ ໂລຫິຕກ຺ຂໍ[3] ສນ຺ນທ຺ຘກລາປໍ[4] ກ຺ມ຺ທມາລີ

---

໑. ວິກເຊສ຺ໍ (ກ)   ໒. ປາຍາເປສິ (ສີ, ອິ)

໓. ໂລຫິຕກ຺ຂີ (ສ຺ຍາ)   ໔. ອາສນ຺ນທ຺ຘກລາປໍ (ສ຺ຍາ)

ອລ຺ລວຕ຺ຖໍ ອລ຺ລເກສໍ ກທ຺ທມມກ຺ຂິເຕຫິ ຈກ຺ເກຫິ ຠທ຺ເຣນ ຣເຖນ ປຏິປຖໍ ອາຄຈ຺ຉຕໍ ທິສ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ກຸໂຕ ໂຠ, ອາຄຈ຺ຉສີຕິ? 'ອມຸກມ຺ຫາ ຊນປທາຕິ. 'ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສີຕິ? 'ອມຸກໍ ນາມ ຊນປທນ຺ຕິ. 'ກຈ຺ຈິ, ໂຠ, ປຸຣໂຕ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐຕິ? 'ເອວໍ, ໂຠ, ປຸຣໂຕ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐ, ອາສິຕ຺ໂຕທການິ ວຏຸມານິ, ພຫຸ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ຉຑ຺ເຑຖ, ໂຠ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສີຆໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຖ, ມາ ໂຍຄ຺ຄານິ ກິລມິຕ຺ຖາຕິ.

"ອຖ ໂຂ ໂສ ສຕ຺ຖວາໂຫ ສຕ຺ຖິເກ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອຍໍ, ໂຠ, ປຸຣິໂສ ເອວມາຫ "ປຸຣໂຕ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐ, ອາສິຕ຺ໂຕທການິ ວຏຸມານິ, ພຫຸ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ຉຑ຺ເຑຖ, ໂຠ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສີຆໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຖ, ມາ ໂຍຄ຺ຄານິ ກິລມິຕ຺ຖາຕິ. ຉຑ຺ເຑຖ, ໂຠ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປຖາຕິ. 'ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ເຕ ສຕ຺ຖິກາ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖວາຫສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປສຸໍ. ເຕ ປຐເມປິ ສຕ຺ຖວາເສ ນ ອທ຺ທສໍສຸ ຕິຓໍ ວາ ກຏ຺ຐໍ ວາ ອຸທກໍ ວາ. ທຸຕິເຍປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ຕຕິເຍປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ຈຕຸຕ຺ເຖປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ປຎ຺ຈເມປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ຉຏ຺ເຐປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ສຕ຺ຕເມປິ ສຕ຺ຖວາເສ ນ ອທ຺ທສໍສຸ ຕິຓໍ ວາ ກຏ຺ຐໍ ວາ ອຸທກໍ ວາ. ສພ຺ເພວ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປຊ຺ຊິໍສຸ. ເຍ ຈ ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ເຖ ອເຫສຸໍ ມນຸສ຺ສາ ວາ ປສູ ວາ, ສພ຺ເພ ໂສ ຍກ຺ໂຂ ອມນຸສ຺ໂສ ຠກ຺ເຂສິ. ອຏ຺ຐິກາເນວ ເສສານິ.

"ຍທາ ອຎ຺ຎາສິ ທຸຕິໂຍ ສຕ຺ຖວາໂຫ 'ພຫຸນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ໂຂ, ໂຠ, ທານິ ໂສ ສຕ຺ໂຖຕິ ພຫຸໍ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປສິ ທ຺ວີຫຕີຫປຍາໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ສຕ຺ໂຖ ອທ຺ທສ ປຸຣິສໍ ກາຬໍ ໂລຫິຕກ຺ຂໍ ສນ຺ນທ຺ຘກລາປໍ ກຸມຸທມາລີ ອລ຺ລວຕ຺ຖໍ ອລ຺ລເກສໍ ກທ຺ທມມກ຺ຂິເຕຫິ ຈກ຺ເກຫິ ຠທ຺ເຣນ ຣເຖນ ປຏິປຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ເອຕທໂວຈ 'ກຸໂຕ, ໂຠ, ອາຄຈ຺ຉສີຕິ? 'ອມຸກມ຺ຫາ ຊນປທາຕິ. 'ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສີຕິ? 'ອມຸກໍ ນາມ ຊນປທນ຺ຕິ. 'ກຈ຺ຈິ, ໂຠ, ປຸຣໂຕ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐຕິ? 'ເອວໍ, ໂຠ, ປຸຣໂຕ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐ. ອາສິຕ຺ໂຕທການິ ວຏຸມານິ, ພຫຸ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ

ອຸທກຎ຺ຈ. ຉຑ຺ເຑຖ, ໂພ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸເກຫິ ສກເຏຫິ ສີຆໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຖ, ມາ ໂຍຄ຺ຄານິ ກິລມິຕ຺ຖາຕິ.

“ອຖ ໂຂ ໂສ ສຕ຺ຖວາໂຫ ສຕ຺ຖິເກ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ອຍໍ, ໂພ, “ປຸຣິໂສ ເອວມາຫ ປຸຣໂຕ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐ, ອາສິຕ຺ໂຕທການິ ວຏຸມານິ, ພຫຸ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ຉຑ຺ເຑຖ, ໂພ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸເກຫິ ສກເຏຫິ ສີຆໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຖ; ມາ ໂຍຄ຺ຄານິ ກິລມິຕ຺ຖາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ປຸຣິໂສ ເນວ ອມ຺ຫາກໍ ມິຕ຺ໂຕ, ນ ຎາຕິສາໂລຫິໂຕ, ກຖໍ ມຍໍ ອິມສ຺ສ ສທ຺ຘາຍ ຄມິສ຺ສາມ. ນ ໂວ ຉຑ຺ເຑຕພ຺ພານິ ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ຍຖາກເຕນ ຠຓ຺ເຑນ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປຖ. ນ ໂນ ປຸຣາຓໍ ຉຑ຺ເຑສ຺ສາມາຕິ. ‘ເອວໍ, ໂພຕິ ໂຂ ເຕ ສຕ຺ຖິກາ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖວາຫສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍຖາກເຕນ ຠຓ຺ເຑນ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປສຸໍ. ເຕ ປຐເມປິ ສຕ຺ຖວາເສ ນ ອທ຺ທສໍສຸ ຕິຓໍ ວາ ກຏ຺ຐໍ ວາ ອຸທກໍ ວາ. ທຸຕິເຍປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ຕຕິເຍປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ຈຕຸຕ຺ເຖປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ປຎ຺ຈເມປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ຉຏ຺ເຐປິ ສຕ຺ຖວາເສ... ສຕ຺ຕເມປິ ສຕ຺ຖວາເສ ນ ອທ຺ທສໍສຸ ຕິຓໍ ວາ ກຏ຺ຐໍ ວາ ອຸທກໍ ວາ. ຕຎ຺ຈ ສຕ຺ຖໍ ອທ຺ທສໍສຸ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປນ຺ນໍ. ເຍ ຈ ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ເຖປິ ອເຫສຸໍ ມນຸສ຺ສາ ວາ ປສູ ວາ, ເຕສຎ຺ຈ ອຏ຺ຐິກາເນວ ອທ຺ທສໍສຸ ເຕນ ຍກ຺ເຂນ ອມນຸສ຺ເສນ ຠກ຺ຂິຕານໍ.

“ອຖ ໂຂ ໂສ ສຕ຺ຖວາໂຫ ສຕ຺ຖິເກ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ອຍໍ ໂຂ, ໂພ, ສຕ຺ໂຖ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປນ຺ໂນ, ຍຖາ ຕໍ ເຕນ ພາເລນ ສຕ຺ຖວາເຫນ ປຣິຓາຍເກນ. ເຕນ ຫິ, ໂພ, ຍານສ຺ມາກໍ ສຕ຺ເຖ ອປ຺ປສາຣານິ ປຓິຍານິ, ຕານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ, ຍານິ ອິມສ຺ມິໍ ສຕ຺ເຖ ມຫາສາຣານິ ປຓິຍານິ, ຕານິ ອາທິຍຖາຕິ. ‘ເອວໍ, ໂພຕິ ໂຂ ເຕ ສຕ຺ຖິກາ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖວາຫສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍານິ ສກສ຺ມິໍ ສຕ຺ເຖ ອປ຺ປສາຣານິ ປຓິຍານິ, ຕານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຍານິ ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ເຖ ມຫາສາຣານິ ປຓິຍານິ, ຕານິ ອາທິຍິຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ຕໍ ກນ຺ຕາຣໍ ນິຕ຺ຖຣິໍສຸ, ຍຖາ ຕໍ ປຓ຺ຑິເຕນ ສຕ຺ຖວາເຫນ ປຣິຓາຍເກນ. ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສສິ ອໂຍນິໂສ ປຣໂລກໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ປຸຣິໂມ ສຕ຺ຖວາໂຫ. ເຍປິ ຕວ[1] ໂສຕພ຺ພໍ ສທ຺ຘາຕພ຺ພໍ[4] ມຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕປິ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເຕ ສຕ຺ຖິກາ. ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ,

໑. ເຕ (ກ) ໔. ສທ຺ທຫາຕພ຺ພໍ (ອິ, ກ)

ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ; ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ. ມາ ເຕ ອໂຫສິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ.

໔໓໑. "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເນວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຸໍ. ຣາຊາປິ ມໍ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຊານາຕິ ຕິໂຣຣາຊາໂນປິ 'ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ "ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ ໆເປໆ ວິປາໂກຕິ. ສຈາຫໍ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິສ຺ສາມິ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ເມ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ຍາວ ພາໂລ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ, ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ທຸຄ຺ຄຫິຕຄາຫີຕິ. ໂກເປນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ມກ຺ເຂນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ປລາເສນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມີຕິ.

ຄູຖຠາຣິກອຸປມາ

໔໓໒. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເທກຈ຺ເຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ສູກຣໂປສໂກ ປຸຣິໂສ ສກມ຺ຫາ ຄາມາ ອຎ຺ຎໍ ຄາມໍ ອຄມາສິ. ຕຕ຺ຖ ອທ຺ທສ ປຫູຕໍ ສຸກ຺ຂຄູຖໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ. ທິສ຺ວານສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ອຍໍ ໂຂ ປຫູໂຕ ສຸກ຺ຂຄູໂຖ ຉຑ຺ຑິໂຕ, ມມ ຈ ສູກຣຠຕ຺ຕໍ[1]; ຍໍນູນາຫໍ ອິໂຕ ສຸກ຺ຂຄູຖໍ ຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຫູຕໍ ສຸກ຺ຂຄູຖໍ ອາກິຣິຕ຺ວາ ຠຓ຺ຑິກໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ສີເສ ອຸພ຺ພາເຫຕ຺ວາ[2] ອຄມາສິ. ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ມຫາອກາລເມໂຆ ປາວສ຺ສິ. ໂສ ອຸຄ຺ຆຣນ຺ຕໍ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕໍ ຍາວ ອຄ຺ຄຓຂາ ຄູເຖນ ມກ຺ຂິໂຕ ຄູຖຠາຣໍ ອາທາຍ ອຄມາສິ. ຕເມນໍ ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ກຈ຺ຈິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຠເຓ, ອຸມ຺ມຕ຺ໂຕ, ກຈ຺ຈິ ວິເຈໂຕ, ກຖຎ຺ຫິ ນາມ ອຸຄ຺ຆຣນ຺ຕໍ ປຄ຺ຆຣນ຺ຕໍ ຍາວ ອຄ຺ຄຓຂາ ຄູເຖນ ມກ຺ຂິໂຕ ຄູຖຠາຣໍ ຫຣິສ຺ສສີຕິ. 'ຕຸມ຺ເຫ ຂ຺ເວຕ຺ຖ, ຠເຓ, ອຸມ຺ມຕ຺ຕາ, ຕຸມ຺ເຫ ວິເຈຕາ, ຕຖາ ຫິ ປນ ເມ ສູກຣຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ຄູຖຠາຣິກູປໂມ[3] ມຎ຺ເຎ ປຏິຠາສິ. ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ. ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ. ມາ ເຕ ອໂຫສິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ.

໔໓໓. "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເນວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຸໍ. ຣາຊາປິ ມໍ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຊານາຕິ

໑. ສູກຣານໍ ຠກ຺ໂຂ (ສ຺ຍາ) ໒. ອຸຈ຺ຈາໂຣເປຕ຺ວາ (ກ-ສີ, ກ) ໓. ຄູຖຫາຣິກູປໂມ (ສີ, ອິ)

ຕິໂຣຣາຊາໂນປິ 'ປາຍາສິ ຣາຊລ຺ໂລ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝ຺ຠີ "ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ ໆເປໆ ວິປາໂກຕິ. ສຈາຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ອິທໍ ປາປກໍ ທິຝ຺ຠິຄຕໍ ປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊິສ຺ສາມິ, ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ເມ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ຍາວ ພາໂລ ປາຍາສິ ຣາຊລ຺ໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ທຸຄ຺ຄຫີຕຄາຫີຕິ. ໂກເປນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ມກ຺ເຂນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ປລາເສນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມີຕິ.

ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕກອຸປມາ

໔໓໔. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊລ຺ລ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຸປມາຍ ມິເຮກຈ຺ເຈ ວິລ຺ລູ ປຸຣິສາ ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ກູຕປຸພ຺ພໍ, ຣາຊລ຺ລ, ທ຺ເວ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕາ ອກ຺ເຂຫິ ທິພ຺ພີສຸ. ເອໂກ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ອາຄຕາຄຕໍ ກລີ ຄິລຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ທຸຕິໂຍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ຕໍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕໍ ອາຄຕາຄຕໍ ກລີ ຄິລນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ຕໍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ຕ຺ວໍ ໂຂ, ສມ຺ມ, ເອກນ຺ຕິເກນ ຊິນາສິ, ເທຫິ ເມ, ສມ຺ມ, ອກ຺ເຂ ປໂຊຫິສ຺ສາມີຕິ. 'ເອວໍ ສມ຺ມາຕິ ໂຂ ໂສ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕສ຺ສ ອກ຺ເຂ ປາທາສິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ອກ຺ເຂ ວິເສນ ປຣິກາເວຕ຺ວາ ຕໍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ເອຫິ ໂຂ, ສມ຺ມ, ອກ຺ເຂຫິ ທິພ຺ພິສ຺ສາມາຕິ. 'ເອວໍ ສມ຺ມາຕິ ໂຂ ໂສ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕາ ອກ຺ເຂຫິ ທິພ຺ພີສຸ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂສ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ອາຄຕາຄຕໍ ກລີ ຄິລຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ທຸຕິໂຍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ໂຕ ຕໍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕໍ ທຸຕິຍມ຺ປິ ອາຄຕາຄຕໍ ກລີ ຄິລນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ຕໍ ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

ລິຕ຺ຕໍ ປຣເມນ ເຕຊສາ, ຄິລມກ຺ຂໍ ປຸຣິໂສ ນ ພຸຊ຺ຊຕິ;
ຄິລ ເຣ ຄິລ ປາປທຸຕ຺ຕກ[1], ປຈ຺ຉາ ເຕ ກຝຸກໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ.

"ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຊລ຺ລ, ອກ຺ຂທຸຕ຺ຕກູປໂມ ມລ຺ເລ ປຝິກາສິ. ປຝິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊລ຺ລ, ປາປກໍ ທິຝ຺ຠິຄຕໍ; ປຝິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊລ຺ລ, ປາປກໍ ທິຝ຺ຠິຄຕໍ. ມາ ເຕ ອໂຫສິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ.

໔໓໕. "ກິລ຺ຈາປິ ກວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເນວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ອິທໍ ປາປກໍ ທິຝ຺ຠິຄຕໍ ປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຸໍ. ຣາຊາປິ ມໍ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຊານາຕິ ຕິໂຣຣາຊາໂນປິ 'ປາຍາສິ ຣາຊລ຺ໂລ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝ຺ຠີ "ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ

---

[1] ຄິລິ ເຣ ປາປທຸຕ຺ຕກ (ກ)

ໂລໂກ ໆເປໆ ວິປາໂກຕິ. ສຈາຫໍ, ໂກ ກສຸສປ, ອິທໍ ປາປກໍ ທິຝຸກິຄຕໍ ປຝິນິສຸສຊຸຊິສຸສາມິ, ກວິສຸສນຸຕິ ເມ ວຕຸຕາໂຣ 'ຍາວ ພາໂລ ປາຍາສີ ຣາຊຸໄລ ອພຸຍຕຸໂຕ ທຸຄຸຄຫິຕຄາຫີຕິ. ໂກເປນປິ ນໍ ຫຣິສຸສາມິ, ມກຸເຂນປິ ນໍ ຫຣິສຸສາມິ, ປລາເສນປິ ນໍ ຫຣິສຸສາມີຕິ.

ສາຕກາຣິກອຸປມາ

໔໓໕. "ເຕນ ຫິ, ຣາຊຸໄລ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສຸສາມິ, ອຸປມາຍ ມິເຜກຈຸເຈ ວິລຸລູ ປຸຣິສາ ກາສິຕສຸສ ອຕຸຖໍ ອາຊານນຸຕິ. ກູຕປຸພຸພໍ, ຣາຊຸໄລ, ອລຸລຕໂຣ ຊນປໂທ ວຸຝຸກາສິ. ອຖ ໂຂ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກໍ ອາມນຸເຕສີ 'ອາຍາມ, ສມຸມ, ເຍນ ໂສ ຊນປໂທ ເຕນຸປສງກມິສຸສາມ, ອປຸເປວ ນາເມຕຸຖ ກິລຸຈິ ຜນໍ ອຜິຄຈຸເຉຍຸຍາມາຕິ. 'ເອວໍ ສມຸມາຕິ ໂຂ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກສຸສ ປຈຸຈສຸໂສສີ. ເຕ ເຍນ ໂສ ຊນປໂທ, ເຍນ ອລຸລຕຣໍ ຄາມປຝຸຝໍ[1] ເຕນຸປສງກມີສຸ, ຕຕຸຖ ອທຸທສໍສຸ ປຫູຕໍ ສາຕໍ ຉທຸທິຕໍ, ທິສຸວາ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກໍ ອາມນຸເຕສີ 'ອິທໍ ໂຂ, ສມຸມ, ປຫູຕໍ ສາຕໍ ຉທຸທິຕໍ, ເຕນ ຫິ, ສມຸມ, ຕຸວລຸຈ ສາຕກາຣໍ ພນຸຜ, ອຫລຸຈ ສາຕກາຣໍ ພນຸຜິສຸສາມິ, ອຸໂກ ສາຕກາຣໍ ອາທາຍ ຄມິສຸສາມາຕິ. 'ເອວໍ ສມຸມາຕິ ໂຂ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກສຸສ ປຝິສຸສຸຕຸວາ ສາຕກາຣໍ ພນຸຜິຕຸວາ ເຕ ອຸໂກ ສາຕກາຣໍ ອາທາຍ ເຍນ ອລຸລຕຣໍ ຄາມປຝຸຝໍ ເຕນຸປສງກມີສຸ. ຕຕຸຖ ອທຸທສໍສຸ ປຫູຕໍ ສາຕສຸຕຸຕໍ ຉທຸທິຕໍ, ທິສຸວາ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກໍ ອາມນຸເຕສີ 'ຍສຸສ ໂຂ, ສມຸມ, ອຕຸຖາຍ ອິຈຸເຉຍຸຍາມ ສາຕໍ, ອິທໍ ປຫູຕໍ ສາຕສຸຕຸຕໍ ຉທຸທິຕໍ. ເຕນ ຫິ, ສມຸມ, ຕຸວລຸຈ ສາຕກາຣໍ ຉທຸເທຫິ, ອຫລຸຈ ສາຕກາຣໍ ຉທຸເທສຸສາມິ, ອຸໂກ ສາຕສຸຕຸຕກາຣໍ ອາທາຍ ຄມິສຸສາມາຕິ. 'ອຍໍ ໂຂ ເມ, ສມຸມ, ສາຕກາໂຣ ທູຣາກໂຕ ຈ ສຸສນຸນທຸໂຜ ຈ, ອລໍ ເມ ຕຸວໍ ປຊານາຫີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ສຫາຍໂກ ສາຕກາຣໍ ຉທຸເທຕຸວາ ສາຕສຸຕຸຕກາຣໍ ອາທິຍິ.

"ເຕ ເຍນ ອລຸລຕຣໍ ຄາມປຝຸຝໍ ເຕນຸປສງກມີສຸ. ຕຕຸຖ ອທຸທສໍສຸ ປຫູຕາ ສາຕິໂຍ ຉທຸທິຕາ, ທິສຸວາ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກໍ ອາມນຸເຕສີ 'ຍສຸສ ໂຂ, ສມຸມ, ອຕຸຖາຍ ອິຈຸເຉຍຸຍາມ ສາຕໍ ວາ ສາຕສຸຕຸຕໍ ວາ, ອິມາ ປຫູຕາ ສາຕິໂຍ ຉທຸທິຕາ. ເຕນ ຫິ, ສມຸມ, ຕຸວລຸຈ ສາຕກາຣໍ ຉທຸເທຫິ, ອຫລຸຈ ສາຕສຸຕຸຕກາຣໍ

[1] ໑. ຄາມປຊຸຊໍ (ສຸຍາ), ຄາມປຕຸຕໍ (ສີ)

ຉຑ຺ເຑສ຺ສາມິ, ອຸໂຠ ສາຓຠາຣໍ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ. 'ອຍໍ ໂຂ ເມ, ສມ຺ມ, ສາຓຠາໂຣ ທູຣາຠໂຕ ຈ ສຸສນ຺ນທ຺ໂຘ ຈ, ອລໍ ເມ, ຕ຺ວໍ ປຊານາຫີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ສຫາຍໂກ ສາຓສຸຕ຺ຕຠາຣໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ສາຓຠາຣໍ ອາທິຍິ.

"ເຕ ເຍນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມປຏ຺ຏໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ອທ຺ທສໍສຸ ປຫູຕໍ ໂຂມໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ ຯເປຯ ປຫູຕໍ ໂຂມສຸຕ຺ຕໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ໂຂມທຸສ຺ສໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ກປ຺ປາສໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ກປ຺ປາສິກສຸຕ຺ຕໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ກປ຺ປາສິກທຸສ຺ສໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ອຍໍ[໑] ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ໂລຫໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ...ປຫູຕໍ ຕິປຸໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ສີສໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ສຊ຺ຌຸໍ[໔] ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ... ປຫູຕໍ ສຸວຓ຺ຓໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ ສຫາຍໂກ ສຫາຍກໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ຍສ຺ສ ໂຂ, ສມ຺ມ, ອຕ຺ຖາຍ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ສາຓໍ ວາ ສາຓສຸຕ຺ຕໍ ວາ ສາຓິໂຍ ວາ ໂຂມໍ ວາ ໂຂມສຸຕ຺ຕໍ ວາ ໂຂມທຸສ຺ສໍ ວາ ກປ຺ປາສໍ ວາ ກປ຺ປາສິກສຸຕ຺ຕໍ ວາ ກປ຺ປາສິກທຸສ຺ສໍ ວາ ອຍໍ ວາ ໂລຫໍ ວາ ຕິປຸໍ ວາ ສີສໍ ວາ ສຊ຺ຌຸໍ ວາ, ອິທໍ ປຫູຕໍ ສຸວຓ຺ຓໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ. ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ສາຓຠາຣໍ ຉຑ຺ເຑຫິ, ອຫຎ຺ຈ ສຊ຺ຌຸຠາຣໍ[໕] ຉຑ຺ເຑສ຺ສາມິ, ອຸໂຠ ສຸວຓ຺ຓຠາຣໍ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ. 'ອຍໍ ໂຂ ເມ, ສມ຺ມ, ສາຓຠາໂຣ ທູຣາຠໂຕ ຈ ສຸສນ຺ນທ຺ໂຘ ຈ, ອລໍ ເມ ຕ຺ວໍ ປຊານາຫີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ສຫາຍໂກ ສຊ຺ຌຸຠາຣໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓຠາຣໍ ອາທິຍິ.

"ເຕ ເຍນ ສໂກ ຄາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ ໂສ ສຫາຍໂກ ສາຓຠາຣໍ ອາທາຍ ອຄມາສິ, ຕສ຺ສ ເນວ ມາຕາ ປິຕໂຣ ອຠິນນ຺ທິໍສຸ, ນ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ອຠິນນ຺ທິໍສຸ, ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ອຠິນນ຺ທິໍສຸ, ນ ຈ ຕໂຕນິທານໍ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ອຘິຄຈ຺ຉິ. ໂຍ ປນ ໂສ ສຫາຍໂກ ສຸວຓ຺ຓຠາຣໍ ອາທາຍ ອຄມາສິ, ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣປິ ອຠິນນ຺ທິໍສຸ, ປຸຕ຺ຕທາຣາປິ ອຠິນນ຺ທິໍສຸ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາປິ ອຠິນນ຺ທິໍສຸ, ຕໂຕນິທານຎ຺ຈ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ອຘິຄຈ຺ຉິ. "ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ສາຓຠາຣູປໂມ ມຎ຺ເຎ ປຏິຠາສິ. ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ; ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ. ມາ ເຕ ອໂຫສິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ.

---

໑. ອຍສໍ (ສ຺ຍາ) ໔. ສຊ຺ຌຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ໕. ສຊ຺ຌຸຠາຣໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ສອຓຄມນໍ

໔໖໗. “ປຸຣິເມເນວ ອຫໍ ໂອປມ຺ເມນ ໂກໂຕ ກສ຺ສປສ຺ສ ອຕ຺ຕມໂນ ອກິຣທ຺ໂຜ. ອປິ ຈາຫໍ ອິມານິ ວິຈິຕ຺ຣານິ ປລ຺ຫາປຜິການານິ ໂສຕ຺ກາໂມ ເອວາຫໍ ກວນ຺ຕໍ ກສ຺ສປໍ ປຈ຺ຈນີກໍ ກາຕພ຺ພໍ ອມລ຺ລິສ຺ສໍ. ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ກສ຺ສປ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂກ ກສ຺ສປ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູອ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ເອວເມວໍ ໂກຕາ ກສ຺ສເປນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ຕໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ຘມ຺ມລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆລ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ກສ຺ສໂປ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຕ຺ເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕໍ.

“ອິຈ຺ຉາມິ ຈາຫໍ, ໂກ ກສ຺ສປ, ມຫາຍລ຺ລໍ ຍຊິຕຸໍ, ອນ຺ສາສຕຸ ມໍ ກວໍ ກສ຺ສໂປ, ຍໍ ມມສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ທິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ.

ຍລ຺ລກຖາ

໔໖໘. “ຍຖາຣູເປ ໂຂ, ຣາຊລ຺ລ, ຍລ຺ເລ ຄາໂວ ວາ ຫລ຺ລນ຺ຕິ ອເຊຣກາ ວາ ຫລ຺ລນ຺ຕິ, ກຸກ຺ກຸຜສູກຣາ ວາ ຫລ຺ລນ຺ຕິ, ວິວິຘາ ວາ ປາຓາ ສໍຆາຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ປຜິຄ຺ຄາຫກາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາທິຜ຺ກີ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ປາ ມິຈ຺ຉາວາຈາ ມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາອາຊີວາ ມິຈ຺ຉາວາຍາມາ ມິຈ຺ຉາສຕີ ມິຈ຺ຉາສມາຘີ, ເອວຣູໂປ ໂຂ, ຣາຊລ຺ລ, ຍລ຺ໂລ ນ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍໂສ ນ ມຫາຊຸຕິໂກ ນ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊລ຺ລ, ກສ຺ສໂກ ພີຊນງ຺ຄລໍ ອາທາຍ ວນໍ ປວິເສຍ຺ຍ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ເຂຕ຺ເຕ ທຸພ຺ກູເມ ອວິຫຕຂາຕຸກຕ຺ຜເກ ພີຊານິ ປຕິຜ຺ກາເປຍ຺ຍ ຂຓ຺ຫານິ ປູຕີນິ ວາຕາຕປຫຕານິ ອສາຣທານິ ອສຸຂສຍິຕານິ. ເທໂວ ຈ ນ ກາເລນ ກາລໍ ສມ຺ມາຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ອປິ ນຸ ຕານິ ພີຊານິ ວຸທ຺ຘີ ວິຣູອ຺ຫີ[໑] ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ກສ຺ສໂກ ວາ ວິປຸລໍ ຜລໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ຫິທໍ[໔] ໂກ ກສ຺ສປ”. “ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊລ຺ລ, ຍຖາຣູເປ ຍລ຺ເລ ຄາໂວ ວາ ຫລ຺ລນ຺ຕິ, ອເຊຣກາ ວາ ຫລ຺ລນ຺ຕິ, ກຸກ຺ກຸຜສູກຣາ ວາ ຫລ຺ລນ຺ຕິ, ວິວິຘາ ວາ ປາຓາສໍຆາຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ປຜິຄ຺ຄາຫກາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ

---

໑. ວິຣຸອ຺ຫີ (ໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນ)　໔. ນ ເອວໍ (ສຸຍາ, ກ)

ມິຈຸສາທິຝຸຖີ ມິຈຸສາສງກປຸປາ ມິຈຸສາວາຈາ ມິຈຸສາກມຸມນຸຕາ ມິຈຸສາອາຊີວາ ມິຈຸສາວາຍາມາ ມິຈຸສາສຕິ ມິຈຸສາສມາຘິ, ເອວຣູໂປ ໂຂ, ຣາຊລຸລ, ຍລຸໂລ ນ ມຫປຸຜໂລ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍໂສ ນ ມຫາຊຸຕິໂກ ນ ມຫາວິປຸຜາໂຣ.

"ຍຖາຣູເປ ຈ ໂຂ, ຣາຊລຸລ, ຍລຸເລ ເນວ ຄາໂວ ຫລຸລນຸຕິ, ນ ອເຊຣກາ ຫລຸລນຸຕິ, ນ ກຸກຸກຸຝສູກຣາ ຫລຸລນຸຕິ, ນ ວິວິສາ ວາ ປາຕາ ສໍຆາຕໍ ອາປຊຸຊນຸຕິ, ປຝິຄຸຄາຫກາ ຈ ໂຫນຸຕິ ສມຸມາທິຝຸຖີ ສມຸມາສງກປຸປາ ສມຸມາວາຈາ ສມຸມາກມຸມນຸຕາ ສມຸມາອາຊີວາ ສມຸມາວາຍາມາ ສມຸມາສຕິ ສມຸມາສມາຘິ, ເອວຣູໂປ ໂຂ, ຣາຊລຸລ, ຍລຸໂລ ມຫປຸຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປຸຜາໂຣ. ເສຍຍຖາປິ, ຣາຊລຸລ, ກສຸສໂກ ພີຊນງຄລໍ ອາທາຍ ວນໍ ປວິເສຍຍ. ໂສ ຕຕຸຖ ສຸເຂຕຸເຕ ສຸກູເມ ສຸວິຫຕຂາຕຸກາຕຸຝເກ ພີຊານິ ປຕິຝຸຖາເປຍຍ ອຂຕຸທານິ ອປູຕີນິ ອວາຕາຕປຫຕານິ ສາຣທານິ ສຸຂສຍິຕານິ. ເທໂວ ຈ ກາເລນ ກາລໍ ສມຸມາສາຣໍ ອນຸປຸປເວຈຸເສຍຍ. ອປິ ນຸ ຕານິ ພີຊານິ ວຸທຸຘິ ວິຣູຣຸທີ ເວປຸລຸລໍ ອາປຊຸເຊຍຸຍໍ, ກສຸສໂກ ວາ ວິປຸລໍ ຜລໍ ອຘິຄຈຸເສຍຸຍາຕິ? "ເອວໍ, ໂກ ກສຸສປ". "ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊລຸລ, ຍຖາຣູເປ ຍລຸເລ ເນວ ຄາໂວ ຫລຸລນຸຕິ, ນ ອເຊຣກາ ຫລຸລນຸຕິ, ນ ກຸກຸກຸຝສູກຣາ ຫລຸລນຸຕິ, ນ ວິວິສາ ວາ ປາຕາ ສໍຆາຕໍ ອາປຊຸຊນຸຕິ, ປຝິຄຸຄາຫກາ ຈ ໂຫນຸຕິ ສມຸມາທິຝຸຖີ ສມຸມາສງກປຸປາ ສມຸມາວາຈາ ສມຸມາກມຸມນຸຕາ ສມຸມາອາຊີວາ ສມຸມາວາຍາມາ ສມຸມາສຕິ ສມຸມາສມາຘິ, ເອວຣູໂປ ໂຂ, ຣາຊລຸລ, ຍລຸໂລ ມຫປຸຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປຸຜາໂຣຕິ.

ອຸຕຸຕຣມານວວຕຸຖຸ

໔໓໙.ອຖ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊລຸໂລ ທານໍ ປຝຸຖເປສິ ສມຕພຸຣາຫຸມຕ-ກປຕຫຸສິກວຕິພຸພກຍາຈການໍ. ຕສຸມີ ໂຂ ປນ ທາເນ ເອວຣູປໍ ໂກຊນໍ ທີຍຕິ ກຕາຊກໍ ພິລງຄທຸຕິຍໍ, ໂສຣການິ[1] ຈ ວຕຸຖານິ ຄຸຣວາລການິ[4]. ຕສຸມີ ໂຂ ປນ ທາເນ ອຸຕຸຕໂຣ ນາມ ມານໂວ ວາວໂຝ[5] ອໂຫສິ. ໂສ ທານໍ ທຕຸວາ ເອວໍ ອນຸທຸທິສຕິ "ອິມິນາຫໍ ທາເນນ ປາຍາສິ ຣາຊລຸລເມວ ອິມສຸມີ ໂລເກ ສມາຄຈຸສິ, ມາ ປຣສຸມິນຸຕິ. ອສຸໂສສິ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊລຸໂລ "ອຸຕຸຕໂຣ ກິຣ ມານໂວ ທານໍ

---

໑. ເຖຣການິ (ສີ, ອິ), ໂຈຣການິ (ສຍາ) ໔. ຄຸຣາຄາຣການິ (ກ) ໕. ພຍາວໂຖ (ສີ, ອິ)

ທຕ຺ວາ ເອວໍ ອນຸທ຺ທິສຕິ 'ອິມິນາຫໍ ທາເນນ ປາຍາສິໍ ຣາຊຎ຺ຎເມວ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ສມາຄຈ຺ຉິໍ, ມາ ປຣສ຺ມິນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ອຸຕ຺ຕຣໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ຕາເປຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ "ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ທານໍ ທຕ຺ວາ ເອວໍ ອນຸທ຺ທິສສິ 'ອິມິນາຫໍ ທາເນນ ປາຍາສິໍ ຣາຊຎ຺ຎເມວ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ສມາຄຈ຺ຉິໍ, ມາ ປຣສ຺ມິ"ນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ໂຠ". "ກິສ຺ສ ປນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ທານໍ ທຕ຺ວາ ເອວໍ ອນຸທ຺ທິສສິ 'ອິມິນາຫໍ ທາເນນ ປາຍາສິໍ ຣາຊຎ຺ຎເມວ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ສມາຄຈ຺ຉິໍ, ມາ ປຣສ຺ມິນ຺ຕິ? ນນຸ ມຍໍ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ປຸຎ຺ຎຕ຺ຖິກາ ທານສ຺ເສວ ຜລໍ ປາຏິກງ຺ຂິໂນຕິ? "ໂຠໂຕ ໂຂ ທາເນ ເອວຣູປໍ ໂຠຊນໍ ທີຍຕິ ກຓາຊກໍ ພິລງ຺ຄທຸຕິຍໍ, ຍໍ ຠວໍ ປາທາປິ[1] ນ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສມ຺ຜຸສິຕຸໍ[4], ກຸໂຕ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ, ໂຊຣການິ ຈ ວຕ຺ຖານິ ຄຸຬວາລການິ, ຍານິ ຠວໍ ປາທາປິ[1] ນ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສມ຺ຜຸສິຕຸໍ, ກຸໂຕ ປຣິທຫິຕຸໍ. ຠວໍ ໂຂ ປນມ຺ຫາກໍ ປິໂຍ ມນາໂປ, ກຖໍ ມຍໍ ມນາປໍ ອມນາເປນ ສໍໂຍເຊມາຕິ? "ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ຍາທິສາຫໍ ໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ, ຕາທິສໍ ໂຠຊນໍ ປຏ຺ຐເປຫິ. ຍາທິສານິ ຈາຫໍ ວຕ຺ຖານິ ປຣິທຫາມິ, ຕາທິສານິ ຈ ວຕ຺ຖານິ ປຏ຺ຐເປຫີຕິ. "ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ປາຍາສິສ຺ສ ຣາຊຎ຺ຎສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍາທິສໍ ໂຠຊນໍ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ຠຸຎ຺ຊຕິ, ຕາທິສໍ ໂຠຊນໍ ປຏ຺ຐເປສິ. ຍາທິສານິ ຈ ວຕ຺ຖານິ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ປຣິທຫຕິ, ຕາທິສານິ ຈ ວຕ຺ຖານິ ປຏ຺ຐເປສິ.

໔໔໐. ອຖ ໂຂ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ໂຎ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຈິຕ຺ຕີກຕໍ[5] ທານໍ ທຕ຺ວາ ອປວິທ຺ຘໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊິ ສຸຎ຺ຎໍ ເສຣີສກໍ ວິມານໍ. ໂຍ ປນ ຕສ຺ສ ທາເນ ວາວໂຏ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຓໂວ. ໂສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອນປວິທ຺ຘ໌ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊິ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ.

ປາຍາສິເທວປຸຕ຺ໂຕ

໔໔໑. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຄວມ຺ປຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ສຸຎ຺ຎໍ ເສຣີສກໍ ວິມານໍ ທິວາວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ອຖ ໂຂ ປາຍາສິ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ເຍນາຍສ຺ມາ

---

໑. ປາຫາສິ (ກ)　　໔. ຉຸປິຕຸໍ (ອິ, ກ)　　໕. ອຈິຕ຺ຕິກຕໍ (ກ)

ຄວມ຺ປຕິ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຄວມ຺ປຕິໍ ອភິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຌາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕໍ ໂຂ ປາຍາສິໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ອາຍສ຺ມາ ຄວມ຺ປຕິ ເອຕທໂວຈ "ໂກສິ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສຕິ? "ອຫໍ ภນ຺ເຕ ປາຍາສິ ຣາຊຏ຺ໂຌຕິ. "ນນຸ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ເອວໍທິຏ຺ຖິໂກ ອໂຫສິ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ? "ສຈ຺ຈາຫໍ ภນ຺ເຕ ເອວໍທິຏ຺ຖິໂກ ອໂຫສິໍ 'ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກຕິ. ອປິ ຈາຫໍ ອຍ຺ເຍນ ກຸມາຣກສ຺ສເປນ ເອຕສ຺ມາ ປາປກາ ທິຏ຺ຖິຄຕາ ວິເວຈິໂຕຕິ. "ໂຍ ປນ ເຕ, ອາວຸໂສ, ທານເ ວາວໂຜ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຌໂວ, ໂສ ກຸຫິໍ ອຸປປນ຺ໂນຕິ? "ໂຍ ເມ ภນ຺ເຕ ທານເ ວາວໂຜ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຌໂວ, ໂສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອນປວິທ຺ຘ໌ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເภທາ ປຣໍ ມຣຌາ ສຸຄຕິສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ໂນ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ. ອຫໍ ປນ ภນ຺ເຕ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອປວິທ຺ຘໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເภທາ ປຣໍ ມຣຌາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປນ຺ໂນ ສຸຌ຺ຌໍ ເສຣີສກໍ ວິມານໍ. ເຕນ ຫິ, ภນ຺ເຕ ຄວມ຺ປຕິ, ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອວມາໂຣເຈຫິ 'ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ເທຖ, ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ເທຖ, ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ເທຖ, ອນປວິທ຺ຘໍ ທານໍ ເທຖ. ປາຍາສິ ຣາຊຏ຺ໂຌ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອປວິທ຺ຘ໌ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເภທາ ປຣໍ ມຣຌາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປນ຺ໂນ ສຸຌ຺ຌໍ ເສຣີສກໍ ວິມານໍ. ໂຍ ປນ ຕສ຺ສ ທານເ ວາວໂຜ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຌໂວ, ໂສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອນປວິທ຺ຘໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເภທາ ປຣໍ ມຣຌາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ໂນ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພ຺ຍຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຄວມ຺ປຕິ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເອວມາໂຣເຈສິ "ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ເທຖ, ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ເທຖ, ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ເທຖ, ອນປວິທ຺ຘ໌ ທານໍ ເທຖ. ປາຍາສິ ຣາຊຏ຺ໂຌ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອປວິທ຺ຘ໌ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເภທາ ປຣໍ ມຣຌາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປນ຺ໂນ ສຸຌ຺ຌໍ ເສຣີສກໍ ວິມານໍ.

ໂຍ ປນ ຕສ຺ສ ທາເນ ວາວໂຜ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຓໂວ, ໂສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອນປວິທ຺ຘໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ໂນ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພ຺ຍຕນ຺ຕິ.

ປາຍາສິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ມຫາວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ມຫາປທານ ນິທານໍ, ນິພ຺ພານຎ຺ຈ ສຸທສ຺ສນໍ;
ຊນວສຠ ໂຄວິນ຺ທໍ, ສມຍໍ ສກ຺ກປຎ຺ຫກໍ;
ມຫາສຕິປຏ຺ຐານຎ຺ຈ, ປາຍາສິ ທສມໍ ຠເວ[1].

ມຫາວຄ຺ຄປາລິ ນິຏ຺ຐິຕາ.

---

໑. ສຕິປຏ຺ຐານປາຍາສິ, ມຫາວຄ຺ຄສ຺ສ ສງ຺ຄໂຫ (ສີ, ອິ)
ສຕິປຏ຺ຐານປາຍາສິ, ມຫາວຄ຺ໂຄຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ (ສ຺ຍາ)